Barabás Márton

Színháztörténész szak Veszprémben

Színháztörténész-képzés kezdődött a Veszprémi Egyetemen, amely szerdán tartotta tanévnyitó ünnepségét. Az új szakok indításával folytatódik a tendencia, amelynek során a korábban csak vegyészmérnököket képző felsőfokú intézmény sokoldalú univerzitássá alakul. A tanári karon már 18 szakpár indul az idén.

A színháztörténész-képzésről *Bécsy Tamás*, a színháztudományi tanszék vezetője elmondta az MTI munkatársának, hogy nem művészeket képeznek, hanem olyan szakembereket, akik sokat tudnak a színházról, a drámáról.

Az új szak hallgatói öt éven át tanulnak színházelméletet, színháztörténetet, drámatörténetet és elméletet, előadáselemzést, kosztüm- és díszlettörténetet, logikát, filozófiát és idegen nyelvet.

Az első vállalkozói iroda vidéken

Együttműködési megállapodást írtak alá Bólyban

A megyei Vállalkozói Központ első vidéki irodáját avatta fel tegnap *dr. Szűcs József*, a Baranya Megyei Közgyűlés és a Vidék Kis- és Középvállalkozásainak Fejlesztéséért Alapítvány kuratóriumának elnöke Bólyban. Az alapítvány által létrehozott megyei Vállalkozási Központ épülő hálózatának célja, hogy a községekben élő vállalkozókhoz is minél több információ és szakmai segítség jusson.

Az alapítvány nevében dr. Szűcs József kuratóriumi elnök, az önkormányzat nevében *Hárs József* polgármester írta alá tegnap az együttműködési megállapodást a Vigadóban. A technikai berendezéseket és a szakmai segítséget PHARE támogatásból a vállalkozói központ állja, míg a helyi önkormányzat a helyiséget és a működési költségeket fedezi.

A vállalkozói központ vezetőjének, *dr. Péterfia Tamásnak* köszöntő szavai után a helyi általános iskola kamarakórusa adott műsort. Az ünnepség szónoka, dr. Szűcs József kiemelte, azért is fontos a vidék fejlesztése, mert a városok helyzetüknél fogva mindig könnyebben vészelik át a gazdasági nehézségeket. Bóly eddigi érdemeiről szólva megemlítette, hogy a település az első önkormányzatok egyikeként csatlakozott az alapítványhoz, és sikeresnek látszik a a község határában kialakított ipari terület is.

A közgyűlés elnöke röviden szólt a három éves alapítványról, amely történetének fontos állomása volt a közel egy évvel ezelőtt létrehozott Vállalkozási Központ, akárcsak az első vidéki iroda. *Hárs József* polgármester visszaidézte, hogyan alakultak az elképzelések, hiszen először csak fél állásban kívántak valakit foglalkoztatni a községházán. Később azonban a feladat nagysága túlnőtte ezt a verziót, mert a bólyi székhelyű Mohács Térségi Tanáccsal karöltve az összesen negyvenhárom község összefogását kívánják megszervezni a vállalkozások terén is. A polgármester legfontosabbnak az információkat tartja, mert ezzel a bukás kockázat is csökkenthető és egyben segítséget jelent az elképzelések megvalósításában. *Gellért Miklós*, az alapítvány egyik szülőatya is az információk fontosságát hangsúlyozta, tanácsként hozzátéve, Bólynak is jó lenne, ha többet tenne közzé önmagáról, hogy a gazdálkodók, a vállalkozók jobban megismerhessék.

A tanácsadó iroda néhány hét múlva fogadja ügyfeleit.

P. E.

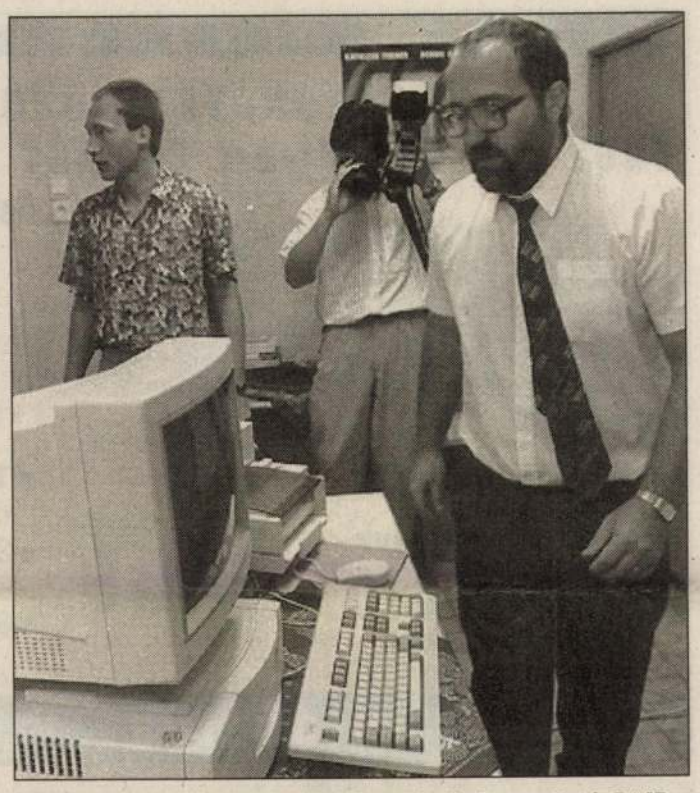

Kicsomagolás után a technikai berendezések **Fotó: Löffler**

A tanulási kedv hamar elszáll Siklóson is

Nyelvtanfolyam-körkép

Ha egy felnőtt intenzíven szeretne angol, német, netán más nyelvet tanulni Siklóson és környékén, bizony ismét csak az utazást kell választania, panaszolta fiatal barátom. Ez már csak így van itt a déli végeken, de azért hozzá kell tennünk, némi kutatás után kiderült, a helyzet nem olyan tragikus.

Az egyeduralkodó német és angol nyelv oktatása mellett a siklósi könyvtár már tavaly indított horvát tanfolyamot is. Az idei tanévben a horvát kezdő és haladó mellett német kezdő és haladó tanfolyamokra is beiratkozhatnak a felnőttek, sőt lesz német alapfokú nyelvvizsgára előkészítő kurzus is, valamennyi 60-60 órában.

A siklósi szakmunkásképző intézet Alfa Suggestoped nyelvtanfolyama tavaly indult először. A két csoport tanfolyamosai közül a legügyesebbek idén ősszel már megpróbálják a középfokú nyelvvizsgát letenni. Idén egy csoport indítását tervezik heti kétszer 2 órában.

Harkányban már bizonytalanabb a helyzet. Itt a művelődési ház évek óta a nyelvtanfolyamok gazdája, de régóta az a tapasztalat (amit egyébként másutt is elmondtak), hogy hiába a nagy tanulási kedv az elején, évközben óriási a lemorzsolódás. 1993–94-re egyelőre német kezdő tanfolyamot indítanak. A megye intézménye, a Harkányi Gyógyfürdő Kórház rendszeresen szervez dolgozói részére német kurzusokat, elsősorban a szintentartás céljából. Ősztől most is lesz biztosan német, és miként 1992–93-ban, ezúttal a tanfolyamok árának jelentős részét dotálja a kórház.

Nincs könnyű helyzetben az Ormánság egyik központja, Vajszló, mert mint a művelődési házban érdeklődve megtudtuk, inkább helyi tanárokat tudnak alkalmazni, olyan messze vannak Siklóstól, Pécstől. Októbertől angol és német kezdő tanfolyamok indítását tervezik. Villányban még kevésbé biztos, milyen kurzus várható idén, ez függ a nyelvtanártól és a jelentkezők számától egyaránt. Mindebből talán az a tanulság vonható le: ha egy felnőtt a középfokú nyelvvizsgára szeretne felkészülni, ráadásul mondjuk francia, spanyol, olasz nyelvet akar tanulni, vagy felkeres egy magántanárt, vagy irány Pécs.

Sz. A.

TRANS SPORT

MEGELŐZTE A KORÁT.

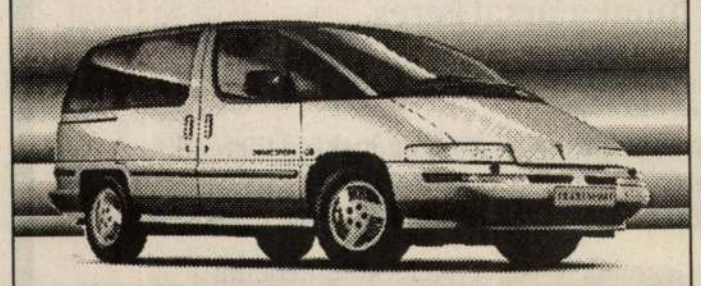

Trans Sport. Jövőbe mutató, összetéveszthetetlenül eredeti vonalvezetésével és brilliáns motortechnikájával feltétlen elsőbbségre tart igényt. E luxuskivitelű hétüléses limuzin számtalan kényelmi felszereltséggel rendelkezik rövidtávú utakhoz és többezer kilométeres túrákhoz egyaránt. És erőteljes motorja csak fokozza az érzést, hogy a Trans Sport képes a lehetetlenre: még a korát is megelőzi.

OPEL

AZ ÖN OPEL MÁRKAKERESKEDŐJE:

OPEL GERGELY
Márkakereskedés
7630 Pécs, Pécsváradi u. 2.
Tel.: 72/333-191, 333-195, 333-455

BKV-akciók a BNV-n

Kedvezményes bérletvásárlási akciót szervez a Budapesti Nemzetközi Vásár idején a BKV. Az érdeklődők szeptember 9. és 18. között a vásárváros területén felállított BKV-pénztárakban 220 forinttal kevesebbet fizethetnek, ha az év hátralévő időszakára egyszerre veszik meg a kombinált bérleteket. Ugyancsak a vásár alatt jelennek meg először a BKV új vásárlási utalványai. A cég ötszázalékos engedményt ad azoknak, akik a vásár területén lévő pénztárakban veszik meg a 200-500 és az 1000 forintos címletű utalványokat.

Román autósblokád Nagylaknál

Nagylaknál szünetelt a személy- és teherforgalom, mert román oldalon öt személygépkocsi szerdán délelőtt blokád alá vette a határállomást. *Kőműves József* alezredes, a határőrség helyettes szóvivője az MTI-nek elmondta, hogy a románok így tiltakoztak a magánforgalomban külföldön vásárolt személyautók vámilletékének többszörösére emelése ellen. A határőrség a blokád idejére a gyulai átkelő igénybevételét ajánlotta, mert Nagylaknál nagy volat a torlódás. A blokád még tegnap megszünt.

A Magyar Könyvklub új üzlete

Regényeket, ifjúsági irodalmat, szakkönyveket, albumokat – mindezen kiadványokból a legújabbakat – egyaránt találhatnak az olvasni vágyók a Magyar Könyvklub új fővárosi üzletében. A VI. kerületi Anker köz 2-4. szám alatti bolt szerdán nyitotta meg kapuját a klubtagok előtt. A Magyar Könyvklub az elmúlt két évben félmillió könyvbarátot toborzott soraiba.

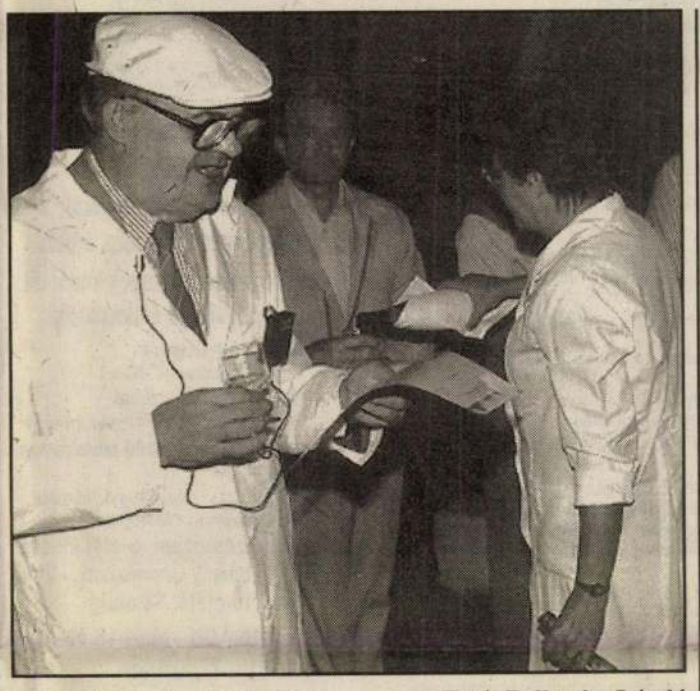

A bemutató kóstolóval zárult **Fotó: Bolkovics László**

Sürgető a szüretkezdet

Szőlészeti, borászati bumutató Pécsett

A korai szőlőfajták többségénél megindult a rothadás, ami nem is csoda, hisz az aszályos heteket követően augusztus 14-től mostanáig változó területi eloszlásban mintegy 150-200 milliméter(!) csapadék hullott. A szárazság idején „betokozódott" a bogyók héja, több helyen a liszttharmat és jégverés is megtette kártételét, így a csapadékbőség beköszöntekor a szőlőszemek nem bírták a bennük megnövekedett nyomást.

Többek között ez is elhangzott szerdán a pécsi Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet szentmiklósi telepén megrendezett szokásos szüret előtti bemutatón, amelynek vendégei az árutermelő borászok voltak. *Dr. Diófási Lajos*, a kutatóintézet vezetője a szakembereknek elmondta: valószínűleg többmenetes szüretre kell berendezkedniük. Azokat a fürtöket, amelyeknél 10 százalék körüli a rothadás, mielőbb le kell szedni, fel kell dolgozni. Ahol pedig a rothadás ennél is nagyobb mértékű, ott kényszerszüretet kell tartani. A rizlingszilváni, az oportó, az ottonel muskotály már amúgy is szedésre érett.

– A kései fajták, az olaszrizling, a hárslevelű, a cabernet és a cirfandli esetében még lehet lokalizálni a rothadásos részeket, ajánlható szerek például a Polyoxin, a Rovral és a Ronilan – mondotta egyéb tanácsok mellett dr. Diófási Lajos.

Ma 13.30-ra (ugyancsak a szentmiklósi telepre) már a kistermelőket, gazdákat várják szőlészeti-borászati bemutatóra, melynek végén borkóstolóra is lehetőség nyílik.

Balog N.

Búcsú a Szigeti Autóscentrumban

Búcsút rendeznek szeptember 10-11-én Pécsett, a Szigeti úton lévő Szigeti Autócentrumban. A nagyszabású hétvégi rendezvénysorozat szombaton 10 órakor kezdődik mazsorettek felvonulásával, de akik kilátogatnak, részt vehetnek játékos családi vetélkedőn, a gyerekek lufis versenyen, a férfiak bizonyíthatják, hogy milyen gyorsan cserélnek autókereket, a hölgyek snack készítésben mérhetik össze ügyességüket. A szombati programban szerepel többek között grimasz vetélkedő, smink és hajbemutató, a vasárnapiban amatőr zenészek fellépésére, s Suzuki személygépkocsi kipróbálására.

Kárpótlási földárverések

Mindössze négy megyében volt kárpótlási földárverés az elmúlt héten – derül ki az Országos Kárrendezési és Kárpótlási Hivatal összesítéséből, melyet szerdán juttattak el az MTI-hez. Országszerte összesen 13 árverést tartottak, s ezeken 21 987 aranykorona értékű föld talált gazdára. Az árverések több mint felét – szám szerint hetet – Bács-Kiskun megyében tartották, és ezeken 14 566 aranykorona értékű földet szereztek meg a licitálók. Az árveréseken 577-en jelentek meg, és 307-en jutottak tulajdonhoz. Az árak tekintetében is az eddigieknek megfelelő eredmények születtek, nagy számban jutottak az 500 forintos aranykoronkénti minimálárron földhöz az árverezők, de akadtak viszonylag magas értékek is. A legmagasabb licitárat egy Bács-Kiskun megyei árverésen ígérték meg az árverezők: ott egy parcella 35 ezer forint aranykoronkénti áron talált gazdára.

Zsiráflépcső zongoraívvel

Barabás Márton kiállítása a Pécsi Kisgalériában

A Pécsi Galéria gazdag kiállítási programjának egyik nagyon érdekes és nívós tárlatára kerül sor ma délután. Megnyílik *Barabás Márton* festőművész kiállítása.

Barabás Márton 1952-es születésével, a még fiatalnak mondható festőművész nemzedékhez tartozik. Budapesten született, nagyapja is festőművész volt, s bár nem közvetlen leszármazottja a nagy *Barabás Miklósnak*, de Barabás Miklós nagyapja és Márton egyik ősе testvérek voltak. Mesterei a Képzőművészeti Főiskolán *Kádár György* és *Kokas Ignác* voltak. 1977-ben végzett, majd 1978-ban hároméves Derkovits-ösztöndíjat kapott.

Sajátos világ Barabás Márton é. Táblaképein megjelenített furcsa tárgyai, egymáson áthatoló háromszögek, spirálok, lépcsős zsiráfok, zöldellő levelek, plasztikusan ívelő zongorabillentyűk irracionálisan, különösen lebegve rendeződnek meghatározhatatlan térré. A festményeken látható elemek azonban megjelennek külön-külön is, tárgyiasult formában, mint térbeli szerkezetek, hol önmagukban, hol pedig egymáshoz kötődve, önálló életet élve, mintha a sokezer éves emberi kultúra megkövült foszlányai volnának. Az október 2-ig nyitva tartó kiállítást ma délután 5 órakor nyitja meg a Szent István tér. 4. sz. alatti kiállítóhelyiségben *Petrőczy Éva* költő.

Cs. L.

Tárgyiasult formák a tárlaton **Fotó: Tóth László**

SEAT CORDOBA

1 ÉVIG INGYEN AUTÓZHAT
VAGY 100 000 Ft-ért EXTRÁT VÁLASZTHAT!

Csak a raktárkészlet erejéig!

- 4 ÉVES RÉSZLETFIZETÉS!
- 20% ELŐLEG!
- LÍZINGLEHETŐSÉG!
- HASZNÁLT AUTÓ BESZÁMÍTÁS!

- 8 000 km-ig benzinjegyet adunk!*
- Egy évig átvállaljuk a kötelező biztosítást!
- SEAT klubkártya - egész Európára!
- Garanciális szerviz!

VAGY

- 100 000 Ft-ért extra felszerelés!
- SEAT klubkártya - egész Európára!
- Garanciális szerviz!

skandináv

*Átlagfogyasztás figyelembevételével a jelenlegi benzináron számolva.

SEAT VOLKSWAGEN CSOPORT Autósziget 7632 Pécs, Siklósi u. 122. Tel./Fax: (72) 450-505

Építkezők, vállalkozók, viszonteladók FIGYELEM!

Ajánlatunk:
komplett fürdőszoba berendezések!
Csempék.
15 x 15 1. o. 616 Ft-tól
15 x 20 1. o. 726 Ft-tól
20 x 25 1. o. 900 Ft-tól
Beltéri burkolók
20 x 20 1. o. 800 Ft-tól
Csúszásmentes
10 x 20 1. o. 800 Ft-tól
Fagyálló lapok
30 x 30 1. o. 1011 Ft-tól

Áraink az ÁFA-t tartalmazzák!

Kínálatunk:
kerámiabetétes olasz csaptelepek 5870 Ft-tól
Spanyol csempék és burkolólapok
Rozsdamentes mosogatók 3.90 Ft-tól
Fürdőszobai tükrök, kályhacsempék

Cím: ÁTRIUM BT.
Pécs, Czindery u. 3.
Telefon, fax: 72/313-246

(2910)

TARTÓSAN OLCSÓBB!

E heti ajánlatunk:

1. Balaton szelet	3 db	59 Ft
2. Szobi almalé, szőlőlé	1 l	59 Ft
3. Szappan	3 db	89 Ft
4. Finomliszt	5 kg	139 Ft
5. Gyerekjogging safari	1 db	499 Ft
6. Paloma kávé	1 kg	659 Ft
7. Férfiing	1 db	669 Ft
8. Női blúz	1 db	669 Ft

Jöjjön el és legyen a vásárlónk!

Az igazi diszkont éldi

Nyitva tartás:
hétfőtől-péntekig: 6 - 19-ig
szombaton: 6 - 13-ig

Cím:
Pécs, Ybl Miklós u. 12.
Pécs, Alkotmány u. 48.
Pécs, Nagy Imre u. 24-26.
Mohács, Brodarics tér
Mohács, Pécsi u. 73.
Kecskemét Batthyányi u. 33.
Kiskunfélegyháza Wesselényi u. 1.
Kiskunhalas, Jósika u. 1-3.

A BROSS HOLDING RT.
PÉCSI IRODÁJA
7621 Pécs, Rákóczi út 17.

mint a Pécsi Szolgáltató Szövetkezet „FA" 7630 Pécs, Diósi út 49. felszámolója nyilvános értékesítésre meghirdeti a szövetkezet alábbi vagyontárgyait.

– Pécs 35382/2 hrsz-ú, osztatlan közös tulajdonban lévő ingatlan 4/9 részét
– a szövetkezet tulajdonában lévő összes ingóságot, (gépek, berendezések, készletek stb.)
– az Oster Pécs Rt-ben lévő 20 M Ft névértékű, névreszóló részvénycsomagját.

A vagyon együttesen kerül értékesítésre. A tárgyi vagyon lízingjoggal terhelt. A vásárlásra írásbeli pályázatot – ajánlati árral – kell benyújtani lezárt, jelzés nélküli borítékban a felszámolóhoz

1994. szeptember hó 15. napja 12 óráig.

A pályázaton bárki részt vehet, aki az alábbi feltételeknek megfelel.
Így szükséges

– cégkivonat ill. vállalkozói engedély becsatolása
– bankgarancia vagy pénzintézeti fedezetigazolás
– 1,5 millió Ft bánatpénz letétbe helyezése legkésőbb a pályázat benyújtásakor.

A pályázat eredményét 1994. szeptember 20. napján 15 órakor a felszámolói irodán hirdetjük ki, a hitelezői választmány jelenlétében.
Az elővásárlásra jogosultak jogaikat a pályázat eredményhirdetése során a helyszínen gyakorolhatják a pályázati feltételek (cégkivonat, bankgarancia, bánatpénz stb.) betartásával.
A kiíró fenntartja magának a jogot, hogy a pályázatot eredménytelennek nyilvánítsa, ill., hogy több ajánlat esetében licitáltathasson.
Az értékesítésre kerülő vagyonról és a részvétel feltételeiről részletes felvilágosítás a 72-315-822 telefonon kapható.

(5537)

FA.N.FAR NYELVISKOLA

Dr. Gyurkóné Bohuss Sarolta vezetésével kitűnő nyelvtanárokkal Angol, német, francia, orosz, latin nyelvtanfolyamok kezdőtől a nyelvvizsga előkészítőig.

- *Angol nyelvi napközi kisiskolásoknak (II.-IV. o.)*
- *Munkahelyi célkurzusok*
- *Munkanélkülieknek szuper intenzív nyelvvizsga előkészítő tanfolyamok a Munkaügyi Központ támogatásával*

Jelentkezés: szept. 5-étől 28-áig
Leőwey Gimnázium
16 órától 18 óráig
Telefon: 10 órától 16 óráig
72/324-392

Husqvarna FOREST & GARDEN

SZENZÁCIÓS ÁRAK

+ ajándék minden **Husqvarna fűrészt** vásárlónak **szeptember 5. és 30.** között, amíg a készlet tart!

EL 1400	27.070,-	21.737,-	H–257	81.520,-	65.460,-
EL 1600	29.329,-	23.551,-	H–262	86.238,-	69.249,-
H–36	44.491,-	35.726,-	H–268	76.372,-	61.327,-
H–40	51.015,-	40.965,-	H–272	87.057,-	69.907,-
H–51	62.508,-	50.194,-	H–281	95.247,-	76.484,-
H–61	73.391,-	58.933,-	H–394	107.398,-	86.241,-
H–254	84.942,-	68.209,-	250 PS	198.960,-	159.765,-

helyett

AZ ÁRAK AZ ÁFÁT TARTALMAZZÁK!

Az alábbi üzletekben:

BNV „D" szabadterület III/5 Berger-stand szeptember 9–18.

Újvárosi Autósbolt **MOHÁCS** 69-322-603
Agroker **PÉCS,** Megyeri u. 64. 72-326-255/187
GKR Kft. **PÉCS,** Szigeti u. 1. 72-312-891
Orientáció Kft. **PÉCS,** Szántó Kovács J. u. 1. 72-324-202
GKR Kft. **SZENTLŐRINC,** Szigeti u. 94. 72-312-891

MEGJELENT A KISKEGYED KONYHÁJA!

- Receptek karfiollal, brokkolival, szőlővel
- Töltött zöldségek
- Almás-körtés sütemények
- Szüreti sajtparti

És még: főzőklub, menü, sütőiskola, gesztenyés receptek
Természetesen rejtvény - értékes konyhai nyereménnyekkel!

KERESSE AZ ÚJSÁGÁRUSOKNÁL!

Olcsó, jó minőségű flexibilis csövek vízre
B-B, K-B kivitelben
3/8"-tól 1"-ig, 20 cm-től 1 m-ig
223 Ft+áfa ártól

1/2", 3/4" flexibilis bekötőcső gázra
30 cm-től 80 cm-ig
264 Ft+áfa ártól a

HEVA Kft-nél
Viszonteladóknak nagyker áron
Pécs, Tiborc u. 60.
Tel.: 72/334-510
Market

SZUPI ÜZLETEK
ajánlata

- 4m széles padlószőnyeg már 1611 Ft-tól
- 2 m széles műanyag padló 1251 Ft-tól
- Tapéta 250 Ft-tól
- Üléshuzatok, trikóhuzatok, gk. szőnyeg

Üzleteink:
Pécs, Engel J.u.1/2.
Pécs, FEMÁR-parkoló üzletsorán

Mecseki Erdészeti Rt.
nyilvános árveréssel értékesíti az alábbi vagyontárgyait, készpénzfizetés mellett:

1 db KAMAZ 53212 típ. fix platós tehergépkocsi motorhibásan 300.000 Ft
1 db KAMAZ 53212 típ. fix platós tehergépkocsi bontásra 200.000 Ft
1 db UAZ 452 típ. zárt felépítményű autóbusz bontásra 50.000 Ft
1 db ROBUR LD 2002 típ. terepjáró autóbusz 65.000 Ft
1 db EB-4 típusú 7 t-s egytengelyes billenős pótkocsi 70.000 Ft

Érdeklődni lehet a 72/424-398, 425-033 telefonszámon Németh Szilveszternél.

A meghirdetett vagyontárgyakra 1994. szeptember 22-én 9.00 órakor lehet licitálni Pécs, Rét u. 8. szám alatt, *MEFA RT.* Központban.

(5544)

PEPSI

Cégünk
pécsi értékesítési központjába
Szerviz menedzser
munkatársat keres

Feladat:

A Pepsi Cola új üzletágat indít be!
A vendéglátó és szórakozó helyeken post-mix gépekből történő üdítőital-kereskedelmet,
valamint a hűtött italokat biztosító hűtők és automaták kihelyezését.

– a gépek feltöltését és a megrendelések felvételét kereskedelmi munkatársaink végzik, a technical manager felelős post-mix és hűtőgépeink kihelyezésének műszaki biztosításáért, üzembehelyezéséért, a gépek folyamatos szervizellátásáért, az alkatrészellátás megszervezéséért.

A sikeres pályázó:

* 20-35 éves
* legalább középfokú végzettségű (felsőfokú végzettség előnyt jelent)
* gyakorlatot szereztek a hűtőgép-karbantartás és -javítás, valamint (ital-) automaták karbantartása terén
* megbízhatóak, jó munkabírásúak, pontosak.

Ha szeretne egy perspektívát kínáló munkát, biztos munkahelyet és szívesen dolgozna fiatal, sikerorientált munkatársakkal, kérjük, hogy juttassa el fényképes, részletes, szakmai önéletrajzát a következő címre:

Takács Klára
Pepsi Cola
Budapest, 1149 Mogyoródi út 32.

(5316)

Mester József rendező-operatőr — Balázs Béla-díj

„Egyetlen kocka sem készül hiába”

Mester József az a fajta művész, akit elfojthatatlan késztetés hajtott a pályára. Egyébként semmi sem szólt amellett, hogy filmes legyen. Szűkös körülmények, nélkülözés, családi gondok. Az első kitörési kísérlet: a kertészeti technikum kollégiuma. A második: a tanárképző főiskola rajz szaka. A végleges: az operatőr szak. 1982-ben, felnőtt fővel végzett a Filmművészeti Főiskolán és bár játékfilmműhelybe vágyott, a MOVI-ba került. Az a bizonyos „elfojthatatlan késztetés” itt is működik. Őszinte, megragadó dokumentumfilmeket készít. (Mély humánummal — mondanánk, ha nem lenne ez a szókapcsolat csúful elkoptatva...) 1985-ben kinevezik rendezőnek. Káli örökösök, Á la Carte és Ad Patres című dokumentumfilmjeivel számos fesztivált bejárt és nagydíjakat, különdíjakat hozott el.

— Belesodródott a dokumentumfilmes szerepkörbe. Vajon van-e még választási lehetősége?

— Ez a történet azzal kezdődött, hogy operatőrszakon végeztem, holott rendezői alkat vagyok. Az indulásom egyfajta reményfutam volt, végül sikerült is elérnem, hogy megkapjam a rendezői kinevezést. Amikor érett voltam rá, hogy a saját elképzeléseimet, a saját mániáimat próbáljam filmre vinni, az együttálló körülményekből — beleértve a múltamat, a lelki adottságaimat is — az adódott, hogy dokumentumfilmekkel kezdjek. A Fórum Studiótól, a Dokumentumfilm Studiótól kaptam meg az első lehetőségeket. A sikerek azután öngerjesztő természetűek. Az ember persze mindig szeretne továbblépni, másba kezdeni. Ehhez nem kell egyéb, csak szabad kapacitás: lelkileg-szellemileg és anyagi gondok nélküli élet. Ha ezek meg vannak, az ember egyszercsak kihajtja a lehetőséget. Ha valami jó, ha értékes és figyelemre méltó, előbb-utóbb megtalálja a megvalósulás módját. Ez a mostani világ éppenséggel a lehetőségeké.

— Csakhogy meg lehet-e a mostani világban élni dokumentumfilmekből?

— Egy dokumentumfilmen két-három évig is dolgozik az ember, nyilvánvaló, hogy képtelenség lenne ebből megélni. A legtöbb filmesre jellemző, hogy mindenféle

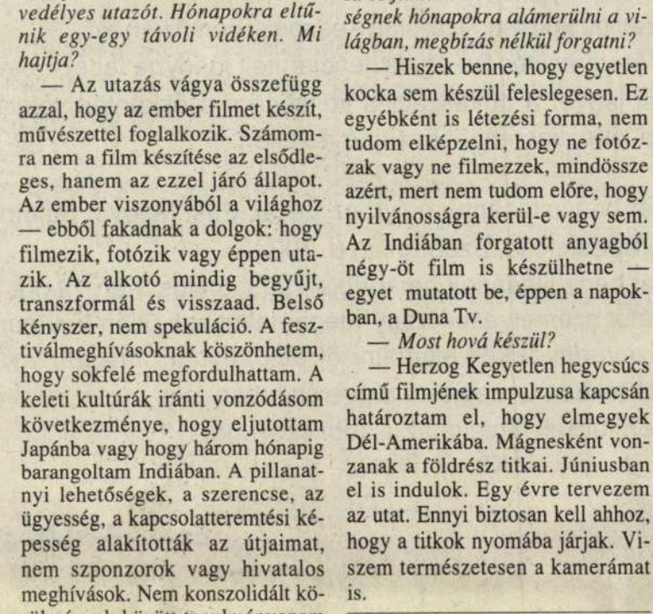

Mester József (fehér köpenyben) az Ad Patres forgatása közben

apró munkát — reklámot, referenciafilmet, tévéműsort — is elvállal. Ez Amerikában is így van. Időnként megcsináljuk a szívügyünket, menetközben pedig minden olyasmit, ami vállalható és ami biztosítja a megélhetésünket.

— Mester Józsefet úgy emlegetik a filmesszakmában, mint szenvedélyes utazót. Hónapokra eltűnik egy-egy távoli vidéken. Mi hajtja?

— Az utazás vágya összefügg azzal, hogy az ember filmet készít, művészettel foglalkozik. Számomra nem a film készítése az elsődleges, hanem az ezzel járó állapot. Az ember viszonyából a világhoz — ebből fakadnak a dolgok: hogy filmezik, fotózik vagy éppen utazik. Az alkotó mindig begyűjt, transzformál és visszaad. Belső kényszer, nem spekuláció. A fesztiválmeghívásoknak köszönhetem, hogy sokfelé megfordulhattam. A keleti kultúrák iránti vonzódásom következménye, hogy eljutottam Japánba vagy hogy három hónapig barangoltam Indiában. A pillanatnyi lehetőségek, a szerencse, az ügyesség, a kapcsolatteremtési képesség alakították az útjaimat, nem szponzorok vagy hivatalos meghívások. Nem konszolidált körülmények között tanulmányozom a helyiek életét, hanem belecsöppenve az életük sűrűjébe. Megtapasztalva a koszt, a nyomort, a bizonytalanságot, a megróbáltatásokat is. Dehát éppenséggel ettől töltődöm fel, ettől szerzem meg azt a tudást, aminek a révén majd lényeges dolgokat tudok mondani.

— A vándorutakat is végigfotózza és filmezi. Nem számít vakmerőségnek hónapokra alámerülni a világban, megbízás nélkül forgatni?

— Hiszek benne, hogy egyetlen kocka sem készül feleslegesen. Ez egyébként is létezési forma, nem tudom elképzelni, hogy ne fotózzak vagy ne filmezzek, mindössze azért, mert nem tudom előre, hogy nyilvánosságra kerül-e vagy sem. Az Indiában forgatott anyagból négy-öt film is készülhetne — egyet mutatott be, éppen a napokban, a Duna Tv.

— Most hová készül?

— Herzog Kegyetlen hegycsúcs című filmjének impulzusa kapcsán határoztam el, hogy elmegyek Dél-Amerikába. Mágnesként vonzanak a földrész titkai. Júniusban el is indulok. Egy évre tervezem az utat. Ennyi biztosan kell ahhoz, hogy a titkok nyomába járjak. Viszem természetesen a kamerámat is.

• V. F. É.

„Szé
újb

Jól szerkeszt
Hiány című fol
gondolatkörbe r
Könczöl Csabáé
lyóirat 1935-ös
Könczöl Csa
ország című írá
paradoxonnal je
baloldaliság fo
nem a retorika,
társadalmi vízió
hatvanas évek
analóg módon –
elitek egymást
egészítő manipu
za. Az „egyalap
csúcsán mitizál
bank, amely má
a valóságos hata
működtetői ped
nen érthető a Cs
rampontja: „Fé
volt belőlük.”
rendszerváltás f
ág, a hátul élő
se, középre ker
relme kezd vég
ni, hogy „az el
gondolkodó és
tolják. A Csurk
folt stílusa egy
gondolatrendsz
ellentmondásai
zése többször is
A hivatkozo
szemléletének
Kiss Endre A
Európában cím
zeli, hogy racio
tól elválaszthat
A Cobden 1
nes idézi fel.
hogy jószerint
pont a nehezen
legével kapcsol
szor emlegetett
illetve mibenl
ményt olvashat
és a liberális g
lyezi vizsgálód
gadja a közpos
jelölt egyedek
Kosztolányi az
zik és valóság
„Engem millió
az osztályhoz.
hogy értelmem
és a főrangú os
hűvös, okos, sz
ság friss életke
tály van a legk
gulatlanságot,

Coppo

Francis Ford
forgalmazók pe
történetét. Épp
zepén.
Mindenesetr
sonlító elemzé
összesben vajo
csomlét pocsé
eme művében.
Falból, keresz
nyakból ömlöt
el is mondtam
Pedig esküs
alábbis az a rés
véd megérkez
kastélyába, s a
válkozás közbe
letlenül megvá
kekre spekulál

Már megint a MAGYAR HÍRLAP

Heti Klasszikusok

A világ- és a magyar irodalom klasszikusai jelennek meg, hétről hétre szerdánként. Önállóan előfizetheti a sorozatot. Előfizetőinknek hihetetlenül kedvező áron, havi 390 forintért tudunk hetente minden szerdán egy-egy könyvet kézbesíttetni — ezzel megtakarítjuk számukra mindazon kényelmetlenségeket, melyek az utánvétes értékesítési formával járnak. Könyveink a postaládákba is befférnek. Természetesen sorozatunk minden tagja könyvesboltokban is kapható, valamint a MAGYAR HÍRLAP hirdetési irodájában (Budapest VII. ker., Rákóczi út 54.).

Sch

Időről-időre r
tes úr a képerny
felhívást tesz kö
véműsorra. Ám
kat bíztatják sz
milyen szép lenn
Mivel volt alk
ni egyszer a ny
Ki mit tudját, ne
szélek. Azt nem
szereplési láz ha
az egyéb gondo
godt megélhetés
a kormány az ör
adjon nekik Ki
Szóval az él
mint jövendő mű
tal tehetségekre
zőleg hatni.
Az ember tisz
Imrét és Fellegi
szereplésük nén
lán ha nem aka
goncnak mutatk
sen mert a Magy
feltalálták már
az ifjúsági műsc
talok vezetik.
jól. A Most cím
lok műsorát” eg
ták. Legutóbb e

ÚJ REPERTOÁR

lsőjobboldali aloldaliság”

ett, érdekes anyagot kínál a yóirat legutóbbi száma. Egy endeződik három közlemény: , Kiss Endréé és a Cobden fo- vitája a középosztályról.
ba Csurka István Keserű hát- sának lényegét egy frappáns llemzi: a szélsőjobboldali új- galmával. A déjà vu élményt a nyelvezet kelti, hanem az a , amely — Mao Ce-tung és a liákvezéreinek ideológiájával – a világ működését a hatalmi kölcsönösen feltételező és ki- latív rendszerével magyaráz- ú világrendszer” piramisának t hatalomként foglal helyet a r az egypártrendszer idején is lom birtokosa volt, a rendszer g a pénzügy szakemberei. In- urka-opus rendszerváltó prog- lre a közgazdászokkal! Elég A még be nem következett ő célja ugyanis a „hátországis- nagyar tömegek előre kerülé- ilése.” A keserű hátország tü- et érni, hiszen kénytelen eltűr- ítélt idegenekből és idegenül viselkedő magyarokból” pó- a-idézetek metaforákkal zsú- érzelmi-indulati indíttatású ert közvetít, amelynek logikai ra Könczöl Csaba okos elem- rávilágít.
tt tanulmány mítikusba hajló mintegy ellenpontját képezi acionalitás győzelme Közép- ű írása, amely axiómaként ke- nalitás és modernség egymás- tlan fogalom.
935-ös vitáját Széchenyi Ág- Rövid bevezetőjéből kiderül, ahány hozzászóló, annyi állás- definiálható középosztály jel- atosan. A napjainkban is sok- nemzeti középosztály létéről, étéről három markáns véle- unk. Ignotus Pál a liberalizmus yakorlati politika kérdését he- lása középpontjába, Illyés ta- sztály létezését, illetve a „meg- et” kemény kritikával illeti. írói érzékenységre hagyatko- os vallomást fogalmaz meg: és millió gyökérszál köt ehhez .. Szívesen bevallom azt is, hez közelebb áll a parasztság ztály egymáshoz igen hasonló ólamtalan önzése és a munkás- dve. De véremhez a közposz- özelebb. Tőle tanultam az elfo- szabadelvűséget...”

• Á. Serey Éva

leküzdeni vérszomját és inkább lenyalja a borotvakést, csak hogy uralkodni tudjon magán.

Innen kezdve azonban a lúdbőrös rettegés helyett meseszerű fordulatot vesz a történet. Az ifjúvá vérszívott Dracula gróf a londoni forgatagban véli megtalálni a középkorban leöngyilkolt hitvesét, szerelemre lobban, s nyomban véresen komoly lesz kettejük között a végzetes vonzerő. Ennek egy Lucy névre hallgató barátnő és még jónéhány arra járó issza meg a levét. Ugyanis Dracula — hogy erőt nyerjen szerelme beteljesítéséhez — hol farkasemberként, hol farkasként, hol pedig denevérként javítgatja a paradicsomlé-pocsékoló statisztikát.

Coppola nagy újítása a Lugossy- vagy éppen a Klaus Kinski-féle Draculákhoz képest, hogy az ő vérszívója igazi hősszerelmes. És itt van valahol a dolog nagyon elrontva. Hiszen a lelke legmélyebb rejtekeiben vért kívánó szende néző azért jött be a moziba, hogy a filmvásznon történjenek a szörnyűségek. Mert így az ő kis szörnyecskéje ott legbelül nyugton maradhat. S erre mit lát? Dracula gróf összetörten ül az ágyon kedvese mellett, s nyafog, sopánkodik, hogy őt nem szereti senki, mindenki csak bántja és üldözi.

Szóval ez a szerelmi affér nem az igazi. Még szerencse, hogy felbukkan a vásznon a hallgatag bárány, Anthony Hopkins, a híres ördögűző professzor szerepében. Nem történt semmi — mondja szelíden a vámpírrá lett barátnő után érdeklődő hősnőnek, csak levágtuk a fejét és átdöftük a szívét. Ahogy azt kell egy Nosferatu esetében. Vámpír oldalról az a mese tanulsága, hogy csak addig játszható nagy fogakkal a félelmetes vérszívó, míg a sápadt nyakát felkínáló gyenge teremtésnek csupán a vérét kívánjuk.

• Fodor Sándor/Graffiti

Vadonatúj törmelékek a Dovin Galériában

Új szépségkultusz terjed napjainkban: a technika bravúros teljesítményeinek üres látványától megcsömörlő művész nosztalgiával tekint a kopott ruhára, a málló vakolatra, a rozsdásodó vasra. S ebből az elhasználódott fakturaélményből merít ihletet.

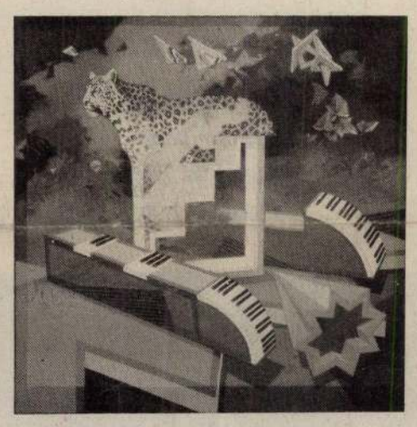

Barabás Márton: Leopárd lépcső és zongoraszánkók

A nosztalgia Barabás Mártonból sem hiányzik. Festményein, amelyeket a nemrég nyílt Dovin Galériában láthatunk, kék égen tovaúszó felhők vallanak ábrándos lelkéről. Meg — kompozícióiban — midenféle régiségek, törmelékek. Mindenekelőtt zongorabillentyűk; részben valóságosak, részben festettek. Egész művészetét egyfajta merengő áhítat jellemzi: a régmúlt rekvizitumaiban gyönyörködik.

Csakhogy... Míg kor- és pályatársainak többsége a pusztulás esztétikáját ünnepli, Barabás megtisztítja, kifényesíti, ha kell, újrafesti a régi tárgyakat. Hogy szinte eredeti szépségükben pompázzanak. Mivel nem restaurátor, nem helyreállítja őket, hanem gyöngéd szeretettel szinte újakat varázsol belőlük.

Tudjuk, a görög templomok és szobrok, amelyek ma fehéren vakítanak az erős napfényben, annak idején színekben tarkállottak. Barabás képeinek és plasztikáinak számos motívuma vall antikvitásszeretetéről. Ő azonban ezeket a kétezer éves emlékeket töredék voltukban is színesre festve idézi meg; olyan tárgyakat formál belőlük, mintha vadonatújként kínálnák magukat a boltban.

Élményvilágának csupán egyik forrása a messzi múlt.

A másik a jelen. Abból is az a fényes belvárosi üzletekben immár nálunk is gyarapodó konzumkultúra, amely a minőséget a csillogó külső megjelenésben is látványosan érvényesíti. A festő érdekessége, vonzereje abban rejlik, hogy ilyen módon mesebeli álomként aposztrofálja azt a reklámok által gerjesztett szépségideált, amely őt is megígézte, de amelyről még nem döntötte el, hogy szeresse-e vagy esetleg lázadjon-e fel ellene.

• Vadas József

Sikerfilmzenék CD-lemezeken

Hol vannak már azok az idők, amikor valamely film úgynevezett kísérőzenéjét — lett légyen bármily nagyszerű — azért mégiscsak a film juttatta a sikerhez? (Már amennyiben maga a film befutott.) Manapság fordul a kocka: mind gyakoribb, hogy a jóelőre piacra dobott és kellően agyonjátszatott filmzene húzza maga után tulajdonképpeni hordozóját, a mozidarabot. A recept tehát úgy módosul, hogy először írassunk egy „tuti” muzsikát, lehetőleg olyat, amely felkerül a slágerlistákra, és akkor annak reklámereje már eleve megdolgozza a közönséget. Mert akinek egyszer fülébe másik a majdan bemutatandó film zenéje, az megveszi majd a mozijegyet is.

Ennek a stratégiának a jegyében világszerte előbb került a boltokba a Whitney Houston főszereplésével készült A testőr (The Bodyguard) zenéjének CD-je, mint ahogy a Kevin Costnerrel együtt elővezetett love story kópiái megjelentek a mozihálózatokban. Whitney pedig a várakozásnak megfelelően be is énekelte az I Will Always Love You című főslágert valamennyi toplista élére — s hosszú heteken át ott is tudta tartani. Még mi sem ismerjük a filmet, de azt már halljuk, hogy a lemez anyaga kiváló. Az énekes sztár remélhetően jó színésznőnek is bizonyul majd első szerepében — de ahhoz kétség sem fér, hogy hangja, muzikalitása és előadókészsége alapján a világ élmezőnyében van a helye. Whitney a Streisand-iskola korszerűbb hangvételű képviselője; határozottan „dzsesszesebb”, ugyanakkor rendkívül tiszta dallamvezetéssel, intenzíven, „szélesen” énekel, az úgynevezett nagyívű dalok állnak hozzá igazán közel. És olyan markáns partnereket választott maga mellé a film zenéjének előadásában, mint Joe Cocker vagy Lisa Stanfield, akikről igazán nem mondható, hogy háttérbe lehet őket szorítani. Mindenesetre A testőr nem lehet elég gyenge film ahhoz, hogy ez az igényesen népszerű tizenhárom szám ne garantálja a zsúfolt nézőtereket.

Mint ahogy hasonló a helyzet Ridley Scott Columbus-mozijával is. Az 1492 avagy a Paradicsom meghódítása kivételes zenei vívőerőt kapott Vangelis szimfonikus igényű, pazarul hangszerelt muzsikájától. A Gerard Depardieu-vel fémjelzett történelmi hőskölteményt szinte a hátára veszi ez a hol gregoriánus emelkedettségű, hol keleti ritmusokkal és motívumokkal ringató, egyszerre balladai sodrású és líraian elomló Amerika-fantázia. Vangelis, aki a Tűzszekerek muzsikájáért már megkapta a zeneszerzői Oscart, most alighanem felülmúlta korábbi teljesítményét: az 1492 dallamai, kórusai szinte gazdagabb képi világot szuggerálnak, mint amilyen Scott egyébként igencsak látványos panorámamozija. A konkrét képek ugyanis megkötik, mondhatni kielégítik fantáziánkat, míg Vangelis átlényegíti a témát és felszabadítja a képzeletet.

• M. T.

Tévénapló

warzwaldban nem változott semmi

megjelenik két él- ön és dizsi stílusú zzé egy induló té- em a nyugdíjaso- zereplésre. Pedig e! Meg jó is. almam végignéz- ugdíjas egyesület m a levegőbe be- is említve, hogy a jlamos elfelejtetni kat. Ha már nyu- t nem biztosíthat egeknek, legalább nit tudot.
tes urak, úgy is isorvezetők, a fia- kívánnak ösztön-
teli, becsüli Antal Ádámot, de ez a nileg visszás. (Ta- rnának olyan vir- ozni...?) Különö- ar Televízióban is spanyolviaszkot, rokat újabban fia- Időnként nagyon ű „sokoldalú fiata- yenesen gimnazis- gy kedves, hosszú hajú, szemüveges fiúriporter készített kitűnő portréinterjút tizenhétéves csodabogár társával. Ez a bizonyos lányos arcú, dörmögő hangú Gábor elméleti matematikával, kísérleti fizikával és a páfrányok élettanával foglalkozik, miközben barokk muzsikát hallgat, mivel abban belső logikai harmónia rejtőzik. Gábornak lehengerlően magabiztos véleménye van a világon mindenről, ami csak akkor inog meg kissé, amikor a makacs riporter a szerelemről faggatja. Végül zord szigorral vágja ki magát szorult helyzetéből és egyszer s mindenkorra megtagadja ezt a bizonyos, tudományos egzaktsággal meg sem határozható érzelmet... Egyébként a tudós kamasz közepes tanuló, és mint ilyen, nem lehet egészen biztos benne, hogy bekerül az egyetem biológia szakára. Ezt az abszurdumot — már hogy valaki ilyen okos, de mert nem felel meg a sablonnak, szinte esélytelen — mindkét fiú beletörődve fogadta magától értetődőnek. Legalább Gábor dühöngött volna egy kicsit...!

A „Most”-ban felbukkanó értelmes, szép kamaszoktól inkább megáll az ember esze, mint az erre szakosodó magazin produkcióitól. Ezúttal például bájos kislányok nyilatkoztak, akik egy hokicsapat játékosai. Sőt, egyikőjük játékvezető is. Ott álltak a pálya szélén, formátlanra tömött mezben (alatta speciális öntött műanyag mellvértel) és sugárzott róluk az elhivatottság.

Visszatértek a tévénézők életébe régi jó, elhivatottságukért becsült ismerőseik, Brinkmann sebészprofesszorék. A Schwarzwaldban nem változott semmi, tart az örök nyár és változatlanul szolidak a konfliktusok.

Ha jól vettem ki, ennek a legújabb szériának az a legfontosabb problémája, hogy élhet-e egy nő a tudományos ambícióinak a családja rovására? A kérdés azért nem lényegbevágó, mert elméletileg nem megválaszolható. Mindig attól függ, hogy ki a nő és milyen a család?

Ettől függetlenül, ad némi aggodalomra okot, ahogy a dolgok Brinkmannéknál mostanság állnak. Mert ugye az asszonyság nem remekel a kutatóintézetben, ellenben régi lovagja most szabadon legyeskedhet körülötte, hiszen munkatársak. A férjuram mellett pedig máris felbukkant egy csinos kolléganő. Nem beszélve a bájos szöszke gyermekről (aki fölött szintén megállt az idő, nem cseperedik semmit sem, de nem genetikai, hanem csak forgatási okokból), hiszen még a nörsze is a városban kóborol, nemcsak a mamája.

Mi lehet ennek a vége? Természetesen csakis az, hogy sok félreértés és bonyodalom után Christa asszony jó útra tér. Belátja, hogy rendes asszonynak a férje és gyermeke oldalán a helye és hazamegy rendes feleségnek.

És akkor az esélyegyenlőség hívei — a feminista król nem is beszélve — még örülhetnek majd, ha az orvosi állását egyáltalán visszakapja. És nem statuálja a példát, életét teljességgel a házi békének szentelve...

Dehát még vissza van kilenc folytatás a történetből, nem illendő ilyen előreszaladni.

• Virág F. Éva

Közlemény

A Kontrax Holding Rt., a Kontrax Telekom Rt. és a Kontrax Irodatechnika Rt. Igazgatóságai az alábbiakról tájékoztatják részvényeseiket, hitelezőiket és az egyébként érdekelteket:

1. A Kontrax Csoport gyors növekedéséből fakadó nehéz pénzügyi helyzet szükségessé teszi a vállalatcsoport pénzügyi átsrukturálását.

2. A vállalatcsoport pénzügyi átsrukturálásának előkészítése érdekében a társaságok felvették a kapcsolatot a Magyar Hitel Bankkal és a Postabankkal, a Kontrax Csoport fő hitelezőivel.

3. A Kontrax Holding Rt. felkérte a Bankár Kft.-t, hogy dolgozzon ki javaslatokat a likviditási nehézségek hosszútávú és tartós megoldására, a vállalatcsoport pénzügyi átstrukturálására.

4. A pénzügyi adósságállomány rendezésére vonatkozó részletes javaslatokat a Kontrax Holding Rt. legkésőbb 1993. április 6-ig közvetlenül eljuttatja a Kontrax Csoport pénzügyi hitelezőihez.

   A Magyar Hitel Bank és a Postabank az előterjesztett előzetes elvi javaslatokat érdemi megvitatásra alkalmasnak tartják és támogatják a vállalatcsoport pénzügyi helyzetének hosszútávú stabilizálását.

5. A pénzügyi átstrukturálás időszaka alatt a három társaság , illetve a Kontrax Csoporthoz tartozó egyéb társaságok a szállítói számlákat továbbra is folyamatosan kiegyenlítik.

6. Tekintettel a javaslatcsomag kidolgozásának időigényére, a Kontrax Csoport fentiekben megjelölt három vállalata a mai naptól kezdve ideiglenesen szüneteltei adósságának törlesztését a pénzügyi hitelezők felé.

7. A három részvénytársaság Igazgatósága meg van győződve a pénzügyi rekonstrukciós program sikeréről, amely egyaránt szolgálni fogja a részvényesek és a hitelezők érdekeit.

8. A további fejleményekről a három társaság Igazgatósága folyamatos tájékoztatást fog nyújtani.

Budapest, 1993. március 19.

Dicső Gábor	Gelencsér István	Szőke Pál
Kontrax Kommunikációs Holding	Kontrax Irodatechnika	Kontrax Telekom
Igazgatóság elnöke	Igazgatóság elnöke	Igazgatóság elnöke

Pályázati felhívás

Az Állami Vagyonügynökség megbízásából az Észak-Pest Megyei Sütőipari Vállalat nyilvános, egyfordulós pályázatot hirdet az alábbi korlátolt felelősségű társaság állami tulajdonban levő üzletrészeinek teljes egészében történő megvásárlására.

Megnevezés	Telephely	ÁVÜ-üzletrész az alaptőke %-ában	ÁVÜ-üzletrész ezer Ft-ban	Pályázati alapár, Ft	Pályázati alapárból privatizációs költség, Ft
Ostya Sütő Kft.	Isaszeg	91,9	2 490	2 490 000	498 000
Pilisi Sütő Kft.	Pilis	81,5	3 340	3 340 000	668 000
Véka Sütő Kft.	Monor	92,5	13 250	13 250 000	2 650 000
Péksegéd Sütő Kft.	Gyömrő	96,1	8 570	8 570 000	1 714 000
Pékmester Sütő Kft.	Vámosmikola	99,7	3 990	3 990 000	798 000

A kft.-re vonatkozó részletesebb üzleti adatokat tartalmazó tájékoztató anyag és a pályázaton történő részvételre vonatkozó feltételfüzet Molnár Mihály személyzeti vezetőnél (2144 Kerepestarcsa, Szabadság u. 102., telefonszám: 287-0855, vagy 287-0310) 3000 Ft + áfa ellenében vehető át.

A privatizációs költség kizárólag készpénzben fizethető.
A vételár kiegyenlítésére egzisztenciahitelt igénybe lehet venni.
Kárpótlási jegyet a privatizációs költséggel csökkentett vételár legfeljebb 50%-áig fogad el a kiíró, kamattal növelt névértéken.

A pályázat benyújtásának helye az Észak-Pest Megyei Sütőipari Vállalat központja (2144 Kerepestarcsa, Szabadság u. 102.).
A pályázat benyújtásának határideje 1993. május 3-án 12 óra.
A pályázatot személyesen vagy meghatalmazott útján kell benyújtani, illetve postai úton tértivevénnyel kell eljuttatni öt példányban, magyar nyelven, zárt, cégjelzés nélküli borítékban a megjelölt címre és határidőig.
A borítékon fel kell tüntetni az alábbi szöveget
Pályázat ..... Kft.

Észak-Pest Megyei Sütőipari Vállalat

Felépítünk 2-3 hónap alatt
csarnokot, autószalont, szervizt, bevásárlóközpontot, tornatermet, gyártó-, szerelő-, raktárépületet.

Már 8000 Ft/m² ártól.

Korszerű, nyugat-európai technológia: az **ASTRON** könnyűszerkezetes építési rendszere. Teljeskörű építőipari tervezés és kivitelezés.

Az **ASTRON** magyarországi forgalmazója:

MULTI-PLAN
Építő, Vállalkozó Kft.
8000 Székesfehérvár,
Móri út 34.
Tel/ fax: (22) 329-797

ASTRON

TYPOTERV Bt.

UTASVÁRÓ utazási irodák napi ajánlatai

SZICÍLIAI NYÁR '93
ÜDÜLÉS
a varázslatos szigeten
jún. 11. és szept. 3. között, egy-, kéthetes turnusokban. Repülővel, félpanzióval, programmal
34 900 Ft-tól!
* * *
EGYESÜLT ARAB EMÍRSÉGEK
Előnyaralás SARJAH-ban
április 29.—május 7.
Repülővel, félpanzióval, programmal
95 000 Ft.
TRISTAN Utazási Iroda,
1082 Budapest, 32-esek tere 2.
Telefon: 133-8970.

TENSI TOURS
H—1023 Budapest, Komjádi B. u. 1.
Tel.: (361) 115-3282, 135-6355

A TAVASZ HÍRNÖKEI
SZÍRIA—CIPRUS
május 8—16.
Látogatás a világ legrégebb óta lakott fővárosába
Utazás: repülőgéppel
Elhelyezés: 3 csillagos szállodákban, félpanziós ellátással
Részvételi díj: 78 900 Ft/fő

IZRAEL—EGYIPTOM/CIPRUS
május 10—16.
Luxus hajóút a Szentföldre és a fáraók világába
Utazás: repülőgéppel
Elhelyezés:
3 csillagos szállodában félpanziós ellátással. A hajóút során 2 ágyas kabinokban, teljes ellátással
Részvételi díj: 82 200 Ft/fő

HA MÁRCIUSBAN BEFIZETI — KEDVEZMÉNYESEN NYARALHAT
A GÖRÖG TENGERPARTON
Május 21., 10 nap — 3900 Ft
Június 11., 18., 10 nap — 5900 Ft.
Utazás ára (autóbusszal): 5000 Ft.
(Egyénileg utazóknak szállást biztosítunk.)
HÚSVÉTI FESZTIVÁL DÉL-SPANYOLORSZÁGBAN
Április 9—16., 8 nap.
Utazással együtt: 14 800 Ft.
OLASZORSZÁGI KISKÖRÚT
Velence—Ravenna—San Marino—Firenze—Pisa
Március 28., április 18., 4 nap.
Utazás, szálloda, étkezés — 9200 Ft.
KIRÁNDULÁS SALZBURG—MÜNCHENBE
Április 4., 25., 4 nap
Ára: 6900 Ft (utazással együtt).
BEVÁSÁRLÓUTAK:
ISZTAMBUL — hetente — 6 nap, török Mercedes busszal: 7500 Ft.
BÉCS: március 19. — 950 Ft (nonstop)
TARVISIO: március 12., 19., 26. — 1800 Ft (nonstop)
MÜNCHEN: március 5-től folyamatosan, minden pénteken — 3000 Ft (nonstop) — csütörtök esti indulással.
Fentiekre jelentkezés:
DIONYSOS, Bp. VI., Teréz krt. 35.

WEST Travel
LEGJOBBAT A LEGJOBB ÁRON
Látogatás a pápánál
Velence, Róma, Vatikán, Firenze, 7 nap autóbusszal. Magyarországon először: istentisztelet a pápával. 16 999 Ft.
Francia Riviéra
Monte-Carlo, Cannes, Nizza, Saint Tropez. 10 nap autóbusszal. 15 999 Ft-tól.
Center Parcs — Benelux, Franciaország
Képzeljen el stadionnyi méretű hatalmas üvegkupolát! Alatta trópusi klíma, hideg-meleg vizű medencék, szaunák, pálmafák, éttermek, bárok, üzletek. Ez a Center Parcs, a nyugat-európaiak legdivatosabb üdülési formája. Egy hét luxusbusszal, gazdag programokkal Franciaországban vagy a Benelux államokban. 16 999 Ft.
Nápoly—Sorrento—Capri—Vezúv—Róma
10 nap kalandozás luxusbusszal Itáliában 16 999 Ft-tól
Firenze—Róma—Pisa—Korzika—Elba
10 nap kalandozás luxusbusszal Itáliában 14 999 Ft-tól.
WEST TRAVEL
Bp. III., Szépvölgyi út 3/A. (Kolosy tér)
Tel./fax: 168-6051, 188-8540.
Első kézből, osztrák utazási irodától!
Kérjen telefonon vagy írásban tájékoztatót, megrendelőt!

AMERIKA, AMERIKA
FLY AND DRIVE programok
„Repülj és vezess"
9 nap NEW YORK + WASHINGTON 71—79 000 Ft.
13 nap NEW YORK + NIAGARA FALLS + WASHINGTON 79—99 000 Ft
12 nap NEW YORK + SAN FRANCISCO + LOS ANGELES 99—118 000 Ft
16 nap SAN FRANCISCO + LOS ANGELES + ORLANDO + MIAMI BEACH 99—125 000 Ft.
9 nap FLORIDA Orlando + Miami Beach 71—79 000 Ft
16 nap FLORIDA Orlando + Miami Beach 81—99 000 Ft
19 nap NEW YORK + SAN FRANCISCO + LOS ANGELES + ORLANDO + MIAMI BEACH 118—144 000 Ft
16 nap „THE BEST OF THE WEST" Los Angeles + San Diego + Las Vegas + San Francisco 99—125 000 Ft.
A „Fly and Drive" utazások ára tartalmazza a repülőjegy árát a teljes útvonalon a DELTA AIR LINES Budapestről induló járataival, belvárosi és tengerparti szállodai elhelyezést, és New York kivételével mindenütt egy légkondicionált Rent A Car Chevrolet bérautót is korlátlan kilométer-használattal. A Mercator Travel irodájában Észak-Amerika 200 városába válthat kedvezményes árú repülőjegyet. 400 városban kínálunk 50% kedvezménnyel hotelszobát 1—4 fő részére és a Rent A Car bérautót már heti 5500 Ft-tól. Színes útleírásokat, legfrissebb ajánlatainkat folyamatosan megtalálja a kéthetente megjelenő AKTUELL magazinban. Keresse az újságárusoknál!
MERCATOR TRAVEL Utazási Iroda nyitva hétköznap 10—18 és szombaton 10—13 óra között. 1065 Budapest, Bajcsy-Zs. u. 65. I. em. 5. Tel.: 269-4395, fax: 269-4396.

Panziók, vendéglők, üzemek, intézmények, figyelem!
A Puceráj Kft. vállalja többek között:
— munkaruházat, szőnyeg, függöny tisztítását,
— ágy- és asztalnemű mosását **szállítással**
Az ár mennyiség és megbeszélés függvényében.
141-7781
Munkanapokon 9—18-ig

ÉRO TEHER
BUDAPEST
188-8888
Telefon/fax: 127-7267
FUVARVÁLLALÁS
1203 Budapest, Pázsitos sétány 2.
Fuvarvállalás kül- és belföldön magánszemélyeknek és közületeknek 1—24 tonnáig. Költöztetés, zongora-, kassza-, gépszállítás szakképzett rakodókkal.
Pontos, megbízható, olcsó szolgáltatás!

SZINGAPÚR—THAIFÖLD
11 napos utazás — 99 500 Ft, indulások: IV. 7., 21., V. 5., 19.
MEXIKÓ — 1 hét körutazás + 1 hét nyaralás, indulás: május 28. 144 500 Ft.
KORFU május—október, autóbusszal, repülővel, egyéni utazással, apartmanok (1 hét) 6900 Ft-tól.
TAN-TÚRA UTAZÁSI IRODA
1065 Budapest, Lázár u. 6. Telefon: 131-5368, 132-5527

GE TRAVEL
RÓMA ÉS A VATIKÁN
6 nap városnézésekkel, belépővel
Részv. díj: 22 900 Ft
KÖRUTAZÁS SVÁJCBAN ÉS ÉSZAK-OLASZORSZÁGBAN
8 nap, városnézésekkel
Részv. díj: 27 900 Ft
Utazás: luxusautóbusszal
Elhelyezés: kétágyas zuhanyozós szobákban, félpanziós ellátással
Időpont: május, június
Jelentkezés:
1068 Budapest, Király utca 80.
Tel.: 122-0700, 142-0702.

Lido di Jesolo, Rimini
14 570 Ft/apartmantól
RIMINI APARTMANHOTEL BROWN 6 főre
20 560 Ft/apartmantól
SZLOVÉNIA PIRAN és ANKARAN
közvetlen tengerparti szállodáiban
1 hét reggelivel vagy félpanzióval
12 730 Ft/főtől
50% utazási biztosíték
az UTAZÁS '93 kiállításon befizetése esetén 10% kedvezmény!
OMEGA 304/B pavilon
Eng: OIH-43/1992.

MAURITIUS
Két hét luxushotelben, félpanziós ellátással. Utazás repülőgéppel. Részvételi díj: 199 500 Ft/fő. Időpontok: 1992. dec. 3.—1993. márc. 24.-ig 2 hetes turnusokban.
Jelentkezés:
EXTERTOURS, 1086 Üllői út 14.
Telefon: 133-0157, 133-0732

Viva Tours
A KARIB-szigetek gyöngyszeme most minden szerdán Budapestről
DOMINIKAI KÖZTÁRSASÁG
89 900 Ft-ért
VIVA TOURS
1126 Bp., Ugocsa 4/A
Tel./fax: 202-2499

KEDVEZMÉNY március 31-ig 10% MINDEN UTUNKBÓL, teljes befizetés esetén!
TAVASZI SZÜNET
Ciprus, Egyiptom, Egyesült Arab Emirátusok
KÖRUTAK
Anglia—Skócia, Írország, Wales, Szíria—Jordánia, Grönland—Izland, Skandinávia
ÜDÜLÉSEK
Spanyolország, Izrael, Kanári-szigetek, Madeira
Kedvezményes repülőjegyek,
pl. európai fővárosok: 29 900 Ft
DELTA SKANDINÁVIA UTAZÁSI IRODA
1053 Bp., Kecskeméti u. 8.
Tel.: 118-7549, 266-1518
Utazás '93 kiállítás (márc. 18—21.) ideje alatt:

ELŐSZÖR A KELETI-KÁRPÁTOKBAN A „TROJKA" UTAZÁSI IRODÁVAL
Kellemes meglepetések
TÉCSŐ—VISK—HUSZT—SZEKLENCE—TATÁRHÁGÓ, KŐRÖSMEZŐ, SÓBÁNYA.
Részvételi díj: 6900 Ft.
Indulási időpontok: III. 18—22., 24—28., III. 31.—IV. 4., IV. 6—10., 12—16.
Jelentkezés:
Bp. XI., Fehérvári út 26. Tel.: 06-60-12-569.
Bp. XI., Kosztolányi D tér 10. Tel.: 166-8777.
Bp. VIII., József krt 45. Tel.: 113-0464.
Bp. XII., Márvány u. 19. Tel.: 115-8253.

KANÁRI-SZIGETEK PLAYA DEL INGLES
Repülő, szállás, biztosítás, idegenvezető.
Egy hét: április 13—20. április 20—27.
Csak: 43 900 Ft/fő.
Gyermekkedvezmény.
Jelentkezés:
HUNGARIANA
1122 Budapest, Krisztina krt. 29.
Telefon: 156-2856, 201-9130

ISKOLÁK, DIÁKOK, CSALÁDOK! PÁRIZS-EURODISNEY a PÁRIZS TOURS-szal
5 nap 13 900 Ft
6 nap 15 900 Ft
áprilistól autóbusszal, szállodában, reggelivel, programokkal.
1061 Bp., Jókai tér 7.
Tel.: 269-2500.
T./fax: 269-2510

CIPRUS
Időtartam: 8 és 15 nap
Utazás: repülővel Indulás: 1993. VI. 19-től 1-2 hetente
Szállás: szállodában v. apartmanban
Ellátás: félpanziós v. önellátós
Programok: Izrael—Egyiptom, SOK más!
Ár: választott szolgáltatások szerint 22 200—67 900 Ft+repülőjegy 26 500 Ft és biztosítások.
Kedvezmények: az alapár 2—5%-a INGYEN CSAK március 19-ig.
Jelentkezés: Aphro-Idée Tours 118-

rág F. Éva

Barabás Márton

Agri-Expo Gödöllőn

Helsinkiben megalakult a „Gödöllő Agri-Expo Working Group" – jelentette be tegnap a Pest melletti városban *Kocsis Károly*, a helyi Mezőgazdasági Egyetem rektora. A finnek már most kutatják a lehetőségét annak, hogyan működjenek együtt a gödöllői állandó mezőgazdasági kiállítással és kereskedelmi központtal, az Agri-Expóval.

A még csupán tervekben létező bemutatóhely szervezői azért hívták városukba az 1996-os magyar világkiállítás híveit, hogy tájékoztassák őket Gödöllő expóelképzeléseiről. *Gémesi György* polgármester egyebek közt abba avatta be a megjelent üzletembereket és művészeket, hogy városa 1996-ban a mintegy harminchektáros területen kialakítandó *nemzetközi mezőgazdasági, gépgyártási és élelmiszer-ipari kiállítással*, röviden az Agri-Expóval vonzza majd a látogatókat.

Az esztendőkkel ezelőtt született ötlet a *Makona Egyesülés* műhelyében tökéletesedik. Végső változata 2000-ben készül el, de már 1996-ban tekintélyes méretű kiállítóhely áll rendelkezésre. A tegnapi találkozón elhangzott, hogy az elképzelés látványos, ám „kiállítástechnológiai nonszensz".

A másik gödöllői expónevezetesség a felújított hatalmas *Grassalkovich-kastély* lesz. Ezt – mint Gémesi György emlékeztetett – a második világháború végén *Horthy Miklós* teljes épségben hagyta hátra. Az „ideiglenes" megszállók csak 1955-ben hurcolkodtak be, a kastély tönkretétele még korábban: hazaiak által megtörtént...

Most rendbetétele zajlik, hatalmas pénzigénnyel, s lehet, hogy 1996-ig csak nyolcvan százalékban készül el.

M. P.

Kínai tartozás – magyar követelés

A meglehetősen kusza Samax-ügyet egyesek összefüggésbe hozzák Magyarország Kínával szembeni klíringkövetéseinek kivásárlásával. Erre az összemosásra az ad okot, hogy az említett magyar követelés kivásárlásával az Autotrade Kisszövetkezet foglalkozik, amely a Samara-ügyben is érintett. Mi a helyzet valójában? – erről kérdeztük az NGKM illetékesét, akitől a következőket tudtuk meg.

A Kínával folytatott kereskedelemben még az 1980-as évek végén, amikor a klíringelszámolás miatt nagyságrenddel élénkebb volt a kétoldalú forgalom, a magyar – elsősorban gépgyártó – cégek erőteljes exportoffenzívája nyomán viszonylag magas aktívum keletkezett. 1991-től Kínával is áttértünk a szabaddevizás elszámolásra, és abban állapodtunk meg, hogy a klíringidőszakból fennmaradt magyar követelést – amely a kínai központi szervek vonatkozásában mintegy 85 millió, a tartományi klíringekből pedig körülbelül 20 millió svájci frank – a kínai fél áruszállítással törleszti.

Azóta több magyar vállalat is megpróbálkozott azzal, hogy kinnlévőségünk fejében árut vásároljon Kínában, s ezzel gyakorlatilag „levásárolja" a tartozásokat. Ezek a próbálkozások azonban nem vezettek eredményre, elsősorban azért, mert a kínai vállalatok olyan drágán – továbbra is klíringáron – ajánlották a portékát, hogy azt sem itthon, sem máshol nem lehetett veszteség nélkül értékesíteni.

Aztán 1991 nyarán az Autotrade Kisszövetkezet a többi magyar céggel ellentétben az egész követelés felszámolására vállalkozott és ehhez megfelelő garanciákat is ígért.

Kormányzati egyeztetés után a Magyar Nemzeti Bank magánjogi szerződést kötött az Autotradedel, s e szerint a kisszövetkezet jogot szerzett arra, hogy egyedül vásárolhatja ki a 85 millió svájci frank összegű – a kínai központi klíringből fennmaradt – magyar követelést. Ennek tulajdonjoga tehát nem egyszerre szállt át az Autotrade-re, hanem részletekben: akkor és olyan mértékben, amikor és amilyen mértékben az MNB a kialkudott vételárat megkapja.

A kereskedelemből vagy korábbi kormányhitelekből felhalmozódott magyar állami kinnlévőségek felszámolásával – a kormányzati munkamegosztás szerint – a Pénzügyminisztérium, a Magyar Nemzeti Bank és a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Minisztériuma is foglalkozik. Amint a külgazdasági tárcánál megtudtuk, a munkamegosztás lényege kissé leegyszerűsítve a következő: a PM – mint a követelések tulajdonosa – foglal állást a felszámolási módozatok alapfeltételeiről, az MNB – mint a kinnlévőségek kezelője – biztosítja ezek pénzügyi-banki bonyolítását, az NGKM pedig elősegíti e követelések felszámolásához a külső államközi feltételek megteremtését. Így volt ez ebben az esetben is, ezért köthetett az MNB szerződést a kisszövetkezettel arról, hogy eladja neki a követelés csökkentését szolgáló ügyletek jogát.

A szerződés szerint az Autotrade még néhány hónapig jogosult a magyar követelés terhére importügyleteket kötni a kijelölt kínai vállalatokkal. Ennek felgyorsítására azért is szükség lenne, mivel eddig a kinnlévőségnek csak egy töredékét sikerült az Autotrade-nek értékesítenie. Ha a szerződésben foglalt határidőig a kisszövetkezet nem tudja teljesíteni vállalását, az érintett állami szerveknek más megoldások, más vállalkozó cégek vagy bankok után kell nézniük.

Végül – tették hozzá az NGKM-ben –, a kínai kinnlévőség levásárlásának semmi köze nincs a dombóvári Samara-ügyhöz.

(péjé)

Gázárharc Mol-ban

A *Mol Rt.* tavaly decemberben zárta az első, teljes üzleti évét, amely márcsak azért is sikeresnek tekinthető, mert a részvénytársasággá átalakult óriás cég meg tudta őrizni a működőképességét. Ugyanakkor, az összes kedvezőtlen külpiaci hatás ellenére, folyamatosan sikerült kielégítenie az ország olaj- és földgázigényét – ekképp értékelte *Subai József* vezérigazgató egy tegnapi sajtóbeszélgetésen a társaság eddigi eredményeit.

Az olajtermékek terén mára sikerült olyan árrendszert kialakítani, amely a beszerzési árakat és a ráfordításokat reálisan tükrözi, ugyanakkor semmiféle ártámogatást nem tartalmaz. A földgáz belföldi ára azonban továbbra is hatóságilag maximált, miközben ma már a FÁK-államoktól is világpiaci áron kapja a Mol Rt. a gázt. Ennek értékesítése tavaly összesen tízmilliárd forint veszteséget okozott a társaságnak. Ráadásul a belföldi földgázértékesítést is egyfajta „keresztfinanszírozás" jellemzi, tehát a kisfogyasztók olcsóbban jutnak ehhez az energiahordozóhoz, mint a nagyipari üzemek. A piaci árszerkezet kialakítása azonban a gáz esetében sem kerülhető el. Ezért a jövőben mindenképp a hazai gázárak jelentős, legalább két-háromszoros növekedésére kell számítani – hangsúlyozták a Mol Rt. vezetői –, a kellemetlen lépésre azonban valószínűleg csak az évtized második felében kerül sor.

D. L.

Bíznak a sikerben

Sajtótájékoztatón mutatkozott be a Sió Nektár Kft. új tulajdonosa, az európai gyümölcslépiac egyik legjelentősebb képviselője, a német ECKES Ag. Ebből az alkalomból beszélgettünk Peter Thiellel, a cég igazgatóságának tagjával.

– Milyen megfontolás alapján döntöttek a magyarországi befektetés mellett?

– Európa nyugati felében már ismertek termékeink, a középkeleti régióban azonban kevésbé. Nyitni szeretnénk tehát ezekben az országokban, s miután Magyarország élen jár a fejlődésben, gazdasága, jogrendje pedig stabil, így itt szeretnénk elsősorban kiépíteni bázisainkat. Ugyanakkor tájékozódásaink során úgy láttuk, a rendkívül előnyös geopolitikai helyzet mellett biztosnak látszik a belső piac, a fizetőképes kereslet fokozatos megerősödése is.

– Üzleti tervük mit prognosztizál az elkövetkezőkben?

– Mindenekelőtt fejleszteni szeretnénk, beruházni, ennek eredményeképpen korszerűsödne a termelés. Három éven belül több százmillió forintot fordítunk a modernizálásra és az értékesítési rendszer fejlesztésére. Úgy látjuk, a szaktudással nem lesz baj, ellenben a marketing- és piacszemléleten gyökeresen változtatni kell. A reklámtevékenységet is új alapokra kívánjuk helyezni, erre úgy százötven, kétszázmillió forintot áldozunk.

– Hogyan ítélik meg a konkurenciát?

– A versenytársaktól mindig tartani kell – nekünk elsősorban az Olympostól –, de ez a piacgazdaságban természetes. Ez késztet mindig jobbra és másra. Üzleti filozófiánknak az a lényege, hogy a jó minőséget ésszerű áron kínáljuk, ennek jegyében dolgozzuk ki az üzleti tervünket is. Abban pedig messzemenően bízunk, hogy ez megfelelő fogadtatásra talál, hiszen a magyar gazdaság megerősödésével a vásárlóerő is izmosodik. Semmi okunk tehát a kétségekre – bízunk a sikeres magyarországi üzletmenetben.

V. É.

Szövetkezés a vállalkozók érdekében

Az Iparszövetség nem akar politizálni

A magyar ipartechnika nem elég fejlett ahhoz, hogy a honi és külföldi piacokon állja a versenyt – mondta *Sümeghy Csaba* a Magyar Iparszövetség elnöke tegnapi sajtótájékoztatóján. Az OKISZ-ból tavaly májusában alakult szövetség az ipari vállalkozókat képviseli. Amint az elnök elmondta: feladatuk nem a „politikacsinálás", hanem a gazdasági érdekképviselet. A kormány gazdaságpolitikáját az iparszövetség vezetősége tízpontos nyilatkozatában bírálja. Szerepel benne, hogy a *Kupa-program* nem érte el a célját, a vállalatoktól túlzott mértékben vonják el a nyereséget, valamint időszerűnek tartja a szövetség a műszaki fejlesztési alap átformálását.

Az elmúlt két hónapban az export visszaesett, és ez azt bizonyítja, hogy a külgazdaság, mint sikerágazat kifulladóban van – állapítja meg a nyilatkozat. A szövetség kifogásolja továbbá, hogy a beruházások mesterséges elsorvasztása után a kormányzat nem folytatott olyan politikát, amely a beruházási kedvet élénkítette volna. A gazdaság érdeke, hogy olyan politika szülessen, amely nem fokozza a kormánnyal szembeni bizalmatlanságot. Gazdasági érdekegyeztetés egyedül az Érdekegyeztető Tanácsban folyik és gyakran kerül napirendre nem odaillő téma is.

A társadalmi érdekegyeztetést kétkamarás parlament tudná megoldani – mondta Sümeghy Csaba. A Magyar Iparszövetség a VOSZ-szal és a GYOSZ-szal megállapodott, hogy a jövőben konföderációs szervezetként lépnek fel a vállalkozók képviseletében.

(K. T.)

EBRD-hitel

Az Európa Bank több százmillió dolláros hitelprogramon dolgozik: a pénzzel a közép- és kelet-európai idegenforgalmat fejlesztenék. Az EBRD már 50 millió dollárt fordított az ágazat támogatására – ennek mintegy fele, pontosan 57 millió márka értékben, például a budapesti Royal Szálloda újjáépítését finanszírozza kölcsön formájában.

Kormánytámogatás a tavaszi munkákhoz

Idén a parlament a kormány javaslatára huszonöt százalékkal emelte a mezőgazdaság támogatására fordítható összeget. Az agrárpiacot kilencmilliárd, a mezőgazdaság szerkezetátalakítását hárommilliárd forinttal segíti az állam. A Földművelésügyi Minisztérium kezdeményezésére a kormány rendeletben rögzíti a tavaszi munkák elvégzéséhez igénybe vehető támogatások típusait.

Megkértük *Szöllősi Endrét*, a Földművelésügyi Minisztérium főosztályvezetőjét, ismertesse, hogyan és milyen kedvezményhez juthatnak a gazdák.

Többféle lehetőség is van – mondta a főosztályvezető. Az egyik az, hogy a bank által felszámított piaci kamat egy részét az állam átvállalja. A másik forma: állami garancia a hitel visszafizetésére, ami azt jelenti: ha a gazda fizetésképtelen, a tartozás egy részét az állam fizeti vissza a banknak. A termény értékesítését segíti a felvásárlók által igénybe vehető hitelek támogatása. Kiemelt állami támogatást biztosít a kormány a tavaszi gabonavetésekhez, a mezőgazdasági célra felhasznált gázolaj fogyasztási adójából térítést fizet.

A kamattámogatás lényege, hogy a szántóföldi és kertészeti munkálatokhoz felvett hitel kamatából az állam tíz százalékot térít a termelőnek. A gazda a térítést az adóhivataltól igényelheti. A tavalyi szokással ellentétben, idén a támogatás nincs termékértékesítési szerződéshez kötve. A rendelet nem jelöli meg a kedvezményezettek körét, a bankra bízza, kinek ad hitelt. A kedvezményt abban az esetben is igénybe lehet venni, ha úgynevezett *integriton* vállalat finanszírozza a termelést. Például ha valamely gabonaipari vállalat szerződést köt a termelővel, a vállalat veheti föl a hitelt, és vállalva a visszafizetést, továbbíthatja a gazdának. Így hitelhez juthat az is, akinek a bank fedezethiány miatt nem adna.

Legfontosabb takarmánynövényünk, a kukorica termesztéséhez fölvett hitelekre hektáronként tízezer forint erejéig hétezer forint garanciát vállal az állam. Ehhez a gazdának vállalnia kell, hogy amennyiben nem tud törleszteni, a termést a bank rendelkezésére bocsátja. A hitelezett összeg más bevételből is levonható, és ha végképp nincs más megoldás, akkor fizeti ki a termelő helyett az állam a fent említett összeget. Természetesen az adós a továbbiakban neki tartozik.

A felvásárló is jogosult kamattámogatásra, ha a szerződéskötést követő harminc napon belül a vételár hetven százalékát kifizeti a termelőnek. Ezzel a rendelkezéssel biztosítható, hogy a gazdák hozzájuthassanak a pénzükhöz.

A tavaszi gabonavetéshez közvetlen állami támogatás is kapható, mégpedig ezerötszáz forint hektáronként. Az adóhivatalhoz benyújtott kérvényhez csatolni kell a fémzárolt vetőmag, műtrágya, növényvédő szer, valamint gázolaj vásárlási számláját.

Más országokhoz hasonlóan nálunk is kedvezményt élvez a gázolaj mezőgazdasági felhasználása. A fogyasztási adó harminchárom százalékát visszakapja a gazda, ami hét forintot jelent literenként. A kormányrendelet háromféle normát állapít meg a térítéssel kapcsolatosan: szántóföldön hektáronként kilencven liter, kertészetben-gyümölcsösben kétszáz, gyepművelésnél tizenkét liter hektáronkénti felhasznált mennyiségre jár a térítés, amely szintén az adóhivataltól igényelhető.

(K. T.)

A Magyar Nemzeti Bank valutaárfolyamai

Érvényben: 1993. március 11-én

Pénznem	vételi	közép	eladási
	árfolyam 1 egységre, forintban		
angol font	123,39	124,79	126,19
ausztrál dollár	60,96	61,58	62,20
belga frank (100)	251,50	253,83	256,16
dán korona	13,48	13,61	13,74
finn márka	14,26	14,46	14,66
francia frank	15,25	15,39	15,53
görög drachma (100)	38,32	38,74	39,16
holland forint	46,05	46,48	46,91
ír font	125,76	127,06	128,36
japán yen (100)	73,22	73,82	74,42
kanadai dollár	69,33	70,03	70,73
kuvaiti dinár	280,54	283,29	286,04
német márka	51,77	52,25	52,73
norvég korona	12,17	12,29	12,41
olasz líra (1000)	53,59	54,23	54,87
osztrák schilling (100)	736,11	742,91	749,71
portugál escudo (100)	56,02	56,57	57,12
spanyol peseta (100)	72,62	73,38	74,14
svájci frank	56,19	56,73	57,27
svéd korona	11,16	11,29	11,42
USA -dollár	86,36	87,14	87,92
ECU (Közös Piac)	100,44	101,42	102,40

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai

Érvényben: 1993. március 11-én

devizanem	vételi	közép	eladási
	árfolyam 1 egységre, forintban		
angol font	124,52	124,87	125,22
ausztrál dollár	61,50	61,65	61,80
belga frank (100)	252,78	253,36	253,94
dán korona	13,57	13,60	13,63
finn márka	14,32	14,37	14,42
francia frank	15,34	15,38	15,42
holland forint	46,34	46,45	46,56
ír font	126,62	126,94	127,26
japán yen (100)	73,92	74,07	74,22
kanadai dollár	69,77	69,94	70,11
kuvaiti dinár	282,77	283,46	284,15
német márka	52,06	52,18	52,30
norvég korona	12,25	12,28	12,31
olasz líra (1000)	53,78	53,94	54,10
osztrák schilling (100)	740,12	741,82	743,52
portugál escudo (100)	56,31	56,45	56,59
spanyol peseta (100)	73,10	73,29	73,48
svájci frank	56,62	56,76	56,90
svéd korona	11,22	11,25	11,28
tr. és cl.rubel	27,43	27,50	27,57
USA- dollár	87,02	87,22	87,42
ECU (Közös Piac)	101,06	101,31	101,56

Franchise rendszerben biztonságosabb

Ha nem is vált nagykorúvá, de gyerekkorát már kinőtte a Magyar Franchise Szövetség. Működésének két éve során megteremtődött a fejlődéséhez szükséges szervezeti alap, ötvenöt tag erősíti sorait, s a szövetség elfogadott partnere a szakmai szervezeteknek és a kormányzatnak.

Az eredményeket az sem gyengíti – hangzott el a szövetség tegnapi sajtótájékoztatóján –, hogy ma még a magyar piacon nem uralkodó vállalkozási forma a rendszerelven alapuló franchise. Amerikában – ahonnan a modell elindult – a kiskereskedelmi forgalom 35 százaléka valósul meg a frachise keretében: ehhez nyilván nem mérhetők a mi számaink.

Ám a tendencia igen kedvező, a már működő vállalkozások – McDonald's , City Grill – is bizonyítják a sikert. Ennek titka egyébként a csapatmunkában, a rendszerelvű működésben van: a lényeg a szabvány és a hálózati kapcsolódás.

Igen jó eredményeket produkál e modell a munkahelyteremtésben, kiválóan összekapcsolhatja a nagyvállalati és a kisvállalkozói gyakorlat elemeit, s végül a fejlesztésben is hatékonyabb. Akárcsak Nyugaton, hazánkban is elsősorban a szolgáltatásban és a kereskedelemben alkalmazható, ilyenképpen azonban mint privatizációs technika is számításba jöhet. És erre van is példa, hiszen a közértek új tulajdonosai – különösen akik több egységet vásároltak – már ezt a rendszerelvűséget próbálják megvalósítani.

Az elnök, *Fazekas Endre* és a főtitkár, *Kiss István* után a Kereskedelmi Bank Rt. ügyvezető igazgató-helyettese, *Frankóné Alpár Andrea* is véleményt mondott a franchise rendszerről.

Életképes, a hazai piacgazdaságban meghonosíthatónak ítéli a bank, ezért is kötött a szövetséggel szponzori együttműködést. Mint mondta, különleges kedvezményeket nem ígérnek a vállalkozóknak, de azt máris tapasztalják: az e rendszerben tevékenykedők lényegesen kisebb kockázattal dolgoznak. Esetükben a banki megítélés is sokkal kedvezőbb.

(v-i)

Százéves a hírmondó

Éppen száz évvel ezelőtt, 1893-ban kezdte meg működését Budapesten a rádió őse, a világ első hírközlő stúdiója és adója, a telefonhírmondó. *Puskás Tivadar* legnagyobb találmánya volt ez, amely méltán vívott ki sikert és elismerést szerte a világon. Ez alkalomból tartott sajtótájékoztatót tegnap a Gellért Szállóban *Antalné Zákonyi Magdolna*, a Híradástechnikai Tudományos Egyesület ügyvezető igazgatója.

Az 1844-ben született *Puskás Tivadar* nevéhez azonban számos más kiemelkedő találmány, szabadalom is fűződik. Kiváló elektrotechnikusként sokáig dolgozott *Edison* mellett, aki zseniális magyarnak tartotta. Puskás Tivadar a telefonközpont atyjának is tekinthető, hiszen ő vetette fel először ennek szükségességét, majd 1878-ban Párizsban megalkotta az első telefonhálózatot és központot. A budapesti központ megvalósítását öccsére, *Ferencre* bízta, de a szervezésben maga is részt vett. Ennek köszönhetően 1881-ben Budapesten már megszólaltak az első telefonok.

Horváth László, a Puskás Tivadar Távközlési Technikum igazgatója bejelentette, hogy alapítványt hoztak létre *Műholdvevőt minden erdélyi iskolába* néven. Ezzel a határainkon kívül lévő magyar iskolákat segítenék abban, hogy hozzájuthassanak a magyar nyelvű, a nemzeti kultúrát gazdagító tévéadásokhoz. Az évforduló kapcsán tudományos emlékülést, a technikumban pedig kiállítást is tartanak.

Cs. A.

Budapesti kikelet

Mától kezdve tizenhat napon keresztül kulturális események „dömpingjének" ad otthon a főváros és az időközben bekapcsolodó vidéki központok is. Az idei Tavaszi Fesztivált már egyfajta történeti gondolkodás, historikus megközelítés is jellemez, gondoljunk itt az programokkal egyidőben a különböző évfordulók alkalmából megrendezendő eseményekre, az Erkel-emlékév ünnepi Bánk bán előadására, Bartók Béla születésnapján A kékszakállú herceg vára zeneakadémiai bemutatója, a Liszt Ferenc Kamarazenekar fennállásának harmincéves jubileumára, valamint a Liszt Ferenc Társaság centenáriumi ülésére.

A Budapesti Tavaszi Fesztivált 1981-ben az Országos Idegenforgalmi Hivatal alapította, s tíz éven keresztül az Idegenforgalmi Propaganda Vállalat szervezte. Mint *Klenjánszky Tamás*, a fesztivál igazgatója elmondta: az akkoriban osztrák hitel segítségével épített szállodákat szerették volna ily módon még a szezon előtt megtölteni külföldiekkel. 1990-ben aztán az IPV tönkrement, s a fesztivál válságba került. A időközben egyre gazdagabb programokkal jelentkező rendezvény addigi sikerét mi sem jelezte jobban, mint hogy elsősorban a művészek emelték fel szavukat megmentése érdekében. A válság áthidalására aztán nem idegenforgalmi, hanem kulturális intézményt, az Interkoncertből nemrég kivált *Interart Fesztiválközpontot* kérték fel. *Tíz nap, száz helyszín, ezer esemény* – ennek a jelmondatnak a szellemében kezdték el szervezni a programokat, s idén már harmadik alkalommal szervezik – remélhetően sikerrel – e rangos és időközben országos méretűvé váló télbúcsúztató fesztivált. (Mandátumuk egyébként a világkiállításig szól). Az eseménysorozat költségvetése 90 millió forint, melynek nagy részét ma is az Idegenforgalmi Alap biztosítja, hiszen a profit is a vendéglátásé és az idegenforgalomé.

Tavaly az adatok szerint 60–70 százalék között mozgott a fesztivál rendezvényeinek látogatottsága. Ebben benne vannak teltházas opera, a balett, a szimfonikus koncertek nagy része is. A klasszikus kamarazenei hangversenyeken fordult elő egy-egy alkalommal, hogy a művészek és a műsor rangjához mérten méltatlanul kevesen jöttek el. (Ez utóbbiak száma az idén lényegesen kevesebb is.)

Kanada bemutatkozik

Az idei Budapesti Tavaszi Fesztiválon – az 1991 őszén Torontóban rendezett Hungary Reborn fesztivál viszonzásaként – Kanada mutatja be művészeti értékeit. E távoli ország kultúrája már csak azért is lehet izgalmas a magyar emberek számára, mert – mint az egyik bevezetőből megtudhatjuk – *„a kanadai kultúrában értékesen ötvöződik Észak-Amerika őslakóinak alkotó művészete és az Újvilág modernizmusa, az európai gyökerekből táplálkozó klasszikus művészeti hagyomány és a több nemzetiségű kanadai társadalom mai gondolkodása."*

A ma este, a Budapesti Kongresszusi Központban tartandó nyitó koncerten három kanadai énekes is fellép: *Judith Lechter* szopránénekes, a Tanglewoodi Zenei Központ ösztöndíjasa és az ottani kamarazenekar szólistája; *Maureen Forrester*, aki több évtizedes pályája során a világ szinte valamennyi rangos operaszínpadán és hangversenytermében fellépett, s a legnevesebb karmesterekkel dolgozott együtt; valamint *Mark DuBois* lírai tenor, aki hazája valamennyi vezető zenekarával szerepelt már, és igen sok meghívásnak tett eleget az Egyesült Államokban is.

Március 14-én szintén a Budapesti Kongresszusi Központban mutatkozik be *Robert Aitken* fuvolaművész, akinek munkásságát, a kortárs zene érdekében kifejtett tevékenységét számos díjjal is elismerték, mind szülőhazájában, mind pedig külföldön.

A Budapestre látogató kanadaiak talán leghíresebb művésze *Rivka Golani*, minden idők egyik legkiemelkedőbb brácsása szólistaként több kontinensen is ismert, gyakran lépett fel például a bostoni, a montreali és tokiói zenekarokkal, valamint az amszterdami Concertgebouw együttesével. Március 15-én a Zeneakadémián Bartók–Serly Brácsaversenyét játssza.

Ofra Harnoy izraeli gordonkaművész, aki szólistaként már tízéves korában debütált és eddig több mint harminc – köztük több szakmai díjjal jutalmazott – hanglemeze jelent meg, március 21-én a Zeneakadémián a Miskolci Szimfonikus Zenekar szólistájaként Dvorák Gordonaversenyét játssza.

André Laplante, hazája egyik legelismertebb zongoraművésze, aki Genfben és Sidneyben első díjat nyert, a moszkvai Csajkovszkij versenyen pedig második díjat kapott, március 26-án este Haydn és Brahms műveiből szólóestet ad az MTA kongresszusi termében.

Az ide érkező kanadai zenészek üde színfoltját képviselik a rézfúvósok. A *Canadian Brass* kvintett – Charles Dacllenbach (tuba), Frederic Mills (trombita), David Ohanian (kürt), Ronald Romm (trombita), Eugene Watts (harsona) – repertoárja a reneszánsz muzsikától Gershwin és Mozart zenéjétől a dixielandig terjed. Minden előadásukat virtuozitás és humor, komoly felkészültség és rendkívüli improvizációs készség jellemzi.

Reid, a faszobrász

Igazi kulturális csemegének ígérkezik *Bill Reid*, kanadai indián faszobrász kiállítása a Néprajzi Múzeumban. A haida származású művész hazájában jól ismert és nagyra becsült. (Az óceán britkolumbiai partján élő haida indiánok magas szintű faragóművészetükről híresek. Tőlük származnak azok a totem-oszlopok, amelyeket a regényes képzelet az indián kultúra egyik elemeként ismertetett meg.) Reid a tradícióik folytatójának vallja magát, de „alkotásai – közöttük faszobrok és ékszerek – modern munkák, amelyek tudatosan életben tartják a sápadtarcúak által majdnem elpusztított kulturális örökséget". A ma megnyíló kiállítással egyidőben szintén a Néprajzi Múzeumban tekinthető meg a woodlandi (erdővidéki) indiánok naiv alkotásai, festményei, grafikái.

Crescendo-sorozat

A Budapesti Fesztivál keretében idén ismét megrendezik a fiatal muzsikus tehetségek felfedezését és bemutatását szolgáló *Crescendo koncertsorozatot*. A prágai *Wihan Vonósnégyes* mellett három kiemelkedő tehetségű muzsikust hallgathatunk meg. *Corey Cerovsek* csodagyerekként kezdte karrierjét, és mindössze tizenhat éves volt, amikor az Indiana Universityn zenei és matematikusi diplomát szerzett. Ma a világ egyik élvonalbeli hegedűművésze. (Március 19-én, testvérével közösen ad koncertet az MTA Kongresszusi termében.) *Erica Raum* – aki a kritikusok szerint csellóval a kezében jött a világra – 1991 szeptemberében megnyerte a budapesti Szigeti József Nemzetközi Hegedűverseny első díját, s 20-án *Szokolay Balázs* zongoraművésszel ad közös hangversenyt. A Bukarestből érkező *Florin Clortoru*, a patinás bécsi Fritz Kreisler Hegedűverseny első díjasa, s március 18-án szintén a kogresszusi teremben láthatjuk, illetve hallhatják az érdeklődők.

Az eseményekkel párhuzamosan *Fenyves Loránd* professzor úr tart a Zeneakadémián mesterkurzust, s március 21-én a fiatal orosz tehetség, *Szergej Paskevics* – aki az utrechti Nemzetközi Liszt Zongoraverseny győzteseként kap lehetőséget budapesti bemutatkozásra – Liszt műveiből konresszusi teremben.

Fortissimo Ütősfesztivál

Az idei Budapesti Tavaszi Fesztivál egyik legizgalmasabb koncertsorozatának ígérkezik a *Fortissimo Ütősfesztivál*. Mint *Rácz Zoltán*, az *Amadinda* vezetője elmondta, igyekeztek az ütős szakma legjobbjait meghívni Magyarországra. Földrajzilag és az együttesek stílusát, arculatát tekintve is minél szélesebb körből válogattak. Így itt lesz a kanadai *Nexus Ütőegyüttes* épp úgy, mint a svéd *Kroumata együttes*, valamint *Keiko Abe* marimbaművész, akinek nagy része van abban, hogy a marimba lassan szólóhangszerré fejlődött.

Interfolktánc '93

A zenei programokon kívül a fesztivál programjában természetesen más művészeti ágak is képviseltetik magukat. Március 20. és 28-a között a *Táncfórum* útjára indítja az Interfolktánc Fesztivált. Mint *Galambos Tibor* igazgatótól megtudtuk, ez a világon egyedülálló rendezvénysorozat a hivatásos néptáncművészeknek jelent három évenkénti szemlézési lehetőséget, mégpedig a művészi törekvések legszélesebb skáláján. Az első alkalomra meghívott együttesek is jelzik a tervezett fesztivál karakterét. A *Flamenco Táncegyüttes, a Grúz Állami Táncegyüttes, a Kínai Állami Népi Opera* és a *Kolumbiai Népi Együttes* hat budapesti előadáson kívül tizennégy vidéki városban is szerepel. A BM Duna Művészegyüttes, a Budapest Táncegyüttes, a Honvéd Táncegyüttes és a Magyar Állami Népi Együttes a magyar néptánc alkotóművészeinek sokféle felfogású, nagyrészt új műveit vonultatja fel fesztiválukon. A budapesti előadások színhelye a Nemzeti Színház lesz.

Egyéb érdekes programok

Az Arany János Színházban március 19-én, 20-án, 26-án és 27-én német nyelven mutatják be a *Csárdáskirálynőt*. Március 18 és 25 között szintén az Arany János Színház kamaraszínházában és a Radnóti Miklós Színházban nyolcadik alkalommal kerül sor a *kamaraszínházi találkozóra*. Március 28-án a Budapest Sportcsarnokban megrendezik a *12. Országos Táncháztalálkozót és kirakodóvásárt*. 16 és 23 között a Szindbád moziban pedig *Kanadai filmhetet* tartanak.

Összeállította: J. B. Sz.

Barabás Márton kiállítása

A visszafogott szürrealizmus festője

A minap nyílt meg a belvárosi Dovin Galériában (Budapest V. kerület, Haris köz 1.) *Barabás Márton* festőművész kiállítása. A művészt nemigen kell bemutatni, 1977 óta rendszeresen találkozhatunk képeivel, a magyar fővárostól Egyiptomig nehéz volna felsorolni mindazokat a városokat, ahol a közönség láthatta munkáit. A kiállítás megnyitása kapcsán képeiről kérdeztük a művészt.

– Tulajdonképpen különös tájképeknek vagy csendéleteknek is fölfoghatók alkotásaim – válaszolta. – Bennem vannak szándékok, vágyak, elvágyódások, mindez hatással van arra, amit csinálok. Mostani tárlatomon láthatók olyan különös tárgyak, amelyek tulajdonképpen szobrok is lehetnének. Voltaképpen képzeletbeli szobrokat festek le, amelyek részben állatok átformálásából, illetve állatok megmintázásából és továbbalakításából keletkeznek, részben pedig képzeletbeli tárgyak.

– *Sokszor használta a képzelet szülte, elképzelt szavakat. Ez szürrealista látásmódra utal?*

– Biztosan, *Dali* óta ez fantasztikus lehetősége a gondolkodásnak. Korábban is voltak persze szürrealista módon gondolkodó nagy alkotóművészek, csak Dalinál vált ennyire nyilvánvalóvá ez a gondolkodásmód. Visszafogott szürrealizmus, amit én csinálok, tehát semmiképpen nem csupán tobzódása a szabad asszociációknak.

– *Mit kezd majd a néző a sok állati és növényi szerves motívummal?*

– Azt hiszem, nemcsak a képzőművésznek, hanem a muzsikusnak is az ellentétpár az egyik eszköze arra, hogy valamilyen feszültséget vagy egyáltalán valamit kifejezzen. A hasáboknak és a tárgyi környezetnek ezek a növényi ornamentikák vagy a füzér ornamentika helyére kerülő valóságos növénysorok kicsit ellene feszülnek. Ez ugyanakkor másfajta ritmusképlet megjelenítésére is módot ad. Az utóbbi másfél–két évben szobrok készítésével foglalkozom alapvetően, kisplasztikai biennáléra is került két munkám. Voltaképpen borzasztó érdekes valamit megcsinálni térben, ugyanakkor ezek modelljei a festményeimnek, és lehetővé teszik azt, hogy olyan összefüggések is előbukkanjanak, amelyekhez a rajzi tervezés során esetleg el sem jutnék.

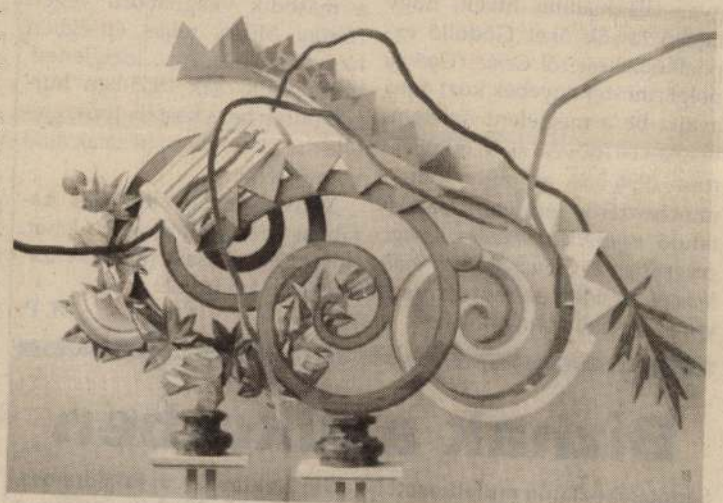

– *Milyen anyagból készíti a plasztikáit?*

– Legtöbbször fából vagy rétegelt lemezből. Nem azért nem mintázok, mert nehezemre esne, hanem a lemezre festett illuzionisztikus növény vagy tárgy könnyebben szervül a festményeimhez és valami következhet belőle.

Baranyai Mária

A régi zene ünnepe

Elkészült a soproni Tavaszi Fesztivál és a nyári Régi Zenei Napok programja. A budapesti kulturális fesztiválhoz kapcsolódóan Sopronban március 16-tól április 1-ig tart a kavalkád. Március 16-án 17 órakor *Sajdik Ferenc* karikaturista kiállításának megnyitójával indul útjára a rendezvénysorozat. Az első nap *Dalmay Miklós* zongoraestjét hallgathatják a zeneszerzők, vele párhuzamosan a Hobo Blues Band Férfibánat címmel koncertezik. Március 17-én a Canadian Brass, másnap *Elekes Zsuzsa* orgonaművész ad hangversenyt. A Trio Stendhal koncertjét Flamenco táncest követi. Lesz Pom-Pom játszóház a gyerekeknek, élő jazz a John Bull Pub-ban, s ünnepi hangversenyen játszik a soproni Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar. *Zbigniew Namyslovski, Krzysztof Scieranski* és a Bop-Art Orchestra koncertezik a Petőfi Színházban, majd ugyanott az „Arizóna társulat" Tenessee Williams Amíg összeszokunk című darabját mutatja be. A Soproni Fúvószenekar és a Kismartoni Tűzoltó Fúvószenekar közös hangversenyt ad a tavaszi napokon, *M. Montanaro* és Barátai *(Ökrös Csaba, Kobzos Kis Tamás, Szabados György, Ecsi Gyöngyi*, valamint a Vujicsics és a Ghymes együttes) Keleti szél címmel lépnek fel. A zenei események mellett a Lábasház *Herczeg Klára* Munkácsy-díjas szobrászművész életműkiállításának ad helyet, *Nagy Csaba* pedig természetfotóiból ad közre válogatást a Vas- és Villamosipari Szakközépiskolában.

Június 19. és 26. között rendezik meg idén is a Régi Zenei Napokat Sopronban. Lesz csembalókurzus *Horváth Anikó* és *Alexej Ljubimov* vezetésével, continuó Komlós Katalinnal az élen, furulyakurzus *Anneke Beekével*, barokk kóruséneklés *Jan Booke* vezetésével. A hegedűsök is ismerkedhetnek a barokk hangképzéssel *Kertész István* keze alatt, a táncokat pedig *Széll Rita* tanítja.

A nagyközönség számára nyitott programok szerint Sopron vendége lesz megint a Schola Hungarica, a Capella Savaria, Alexej Ljubimov, *Zádori Mária* és a Vagentes együttes, a Festetics-vonósnégyes, Anneke Booke és *Spányi Miklós*, Horváth Anikó, *Péteri Judit*, valamint a Concerte Armonice és a baseli növendékek. Az énekhangokon kívül megszólal ismét a fortepiano, a furulya, a csembalo és a barokk vonós hangszerek sajátos vonókezeléssel.

– fg –

Hegedűk, brácsák és csellók

A Budapesti Tavaszi Fesztivál kezdetén, március 12. és 13-án Stradivari kiállítás nyílik, s Nemessányi Sámuel, a híres hegedűkészítő születésének centenáriuma alkalmából tudományos konferencia kezdődik. A legizgalmasabb azonban mégiscsak a Budapesti Nemzetközi Hegedűkészítő Verseny, amelyen tizenhárom ország hangszerkészítői mérik össze tudásukat. Szingapúrtól Cremonáig. Itt dől el, kié a legjobban megépített, legszebben szóló hegedű, brácsa és csellló.

Nem egészen egy évvel ezelőtt rendezték az első ilyen versenyt Budapesten, amelynek akkor és most is szervezője, motorja, lelke *Semmelweis Tibor* hegedűkészítő mester, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola 1991-ben alakult Hangszerészképző Iskolájának igazgatója, s az időközben életre hívott Magyar Hangszerész Szövetség elnöke. A versengő hangszerek inkognitóban szólalnak meg. A szakmai és az úgynevezett hangzási zsüri külön-külön pontozza a hegedűket, brácsákat, csellókat, s csak ekkor fedik fel a készítők nacionáléját. A legjobbnak ítélt hangszerek koncerten szólalnak meg, majd a Kulturális és Művelődési minisztérium az Akadémia hallgatói számára megvásárolja őket. Ezzel a módszerrel a régi hangszervásárlások szakmai buktatói és a panamák kikerülhetők.

Az eleddig Mittenwaldban, Freiburgban, Poznanban és Párizsban, illetve New Yorkban rendezett versenyek sorába most már Budapest is felzárkózott.

Az 1991-ben alakult Liszt Ferenc Hangszerészképző Iskola első növendékei most diplomáznak. A tavaly májusban alakult Magyar Hangszerész Szövetség tagjainak száma nem egész egy év alatt megkétszereződött. A kedvezőtlen gazdasági feltételek ellenére a magyar hangszerkészítés feltételei inkább javultak, mint romlottak.

A Magyar Hangszerész Szövetség a Német Hangszerész Szövetséggel közösen 1996-ban Budapesten szeretné megrendezni az első hegedű világkiállítást. A jelenlegi verseny támogatóira, Szokolay Sándor, Szabó Iván, MTA és még sokan mások, épp úgy számítanak, mint a zeneszerető közönségre.

S. Szigeti Cecilia

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 337-748, 340-726

TRYBUNA LUDU
1983 AUG 21

BARABAS. Marton

1021

X Prezentacja Malarzy Krajów Socjalistycznych

Oglądamy obrazy, poznajemy siebie

...ie ma rutyny w tej imprezie. Choć od 1965 r. regularnie odbywa się co ...a lata, nie zastygła w raz na zawsze ustalonym rytuale. Może właśnie dla...ego z takim zainteresowaniem śledzę Prezentacje Malarzy Krajów Socjalistycznych w Szczecinie. Ich X — bez fanfar jubileuszowych — edycja trwać będzie na Zamku Książąt Pomorskich do połowy września br. Wystawa obejmuje 167 obrazów 12 autorów z Bułgarii, CSRS, NRD, Rumunii, Węgier, ZSRR i oczywiście Polski.

Przypomnijmy. Zaczęło się od kontaktów środowiskowych, zawodowo-towarzyskich. Malarze i poeci z istniejącej w owym czasie w Szczecinie grupy „Metafora" imiennie zaprosili znajomych kolegów z Pragi czeskiej, Płowdiwu, Sarajewa i Bukaresztu do udziału we wspólnej wystawie. Tak, przy poparciu i pomocy władz miejscowych i centralnych, narodziła się I Prezentacja Malarzy Krajów Socjalistycznych w Szczecinie. Od czasu, gdy z imprezy koleżeńsko-towarzyskiej przerodziła się w oficjalną, zmieniały się koncepcje, dlatego też poszczególne Prezentacje różniły się między sobą. W 1981 r. po raz pierwszy wprowadzono w życie szczęśliwy pomysł, aby artystów do uczestnictwa typował znany krytyk danego kraju. Krytykom ponadto stworzono okazję osobistej konfrontacji swoich postaw i poglądów na sztukę podczas sympozjum zorganizowanego w Szczecinie w okresie trwania Prezentacji.

Specjalnego smaku i — dodać trzeba — temperatury emocjonalnej dodaje sympozjum udział w nim artystów malarzy w pewnym sensie właściwych podmiotów obrad. Należy to już do najlepszych tradycji szczecińskich Prezentacji, że malarze, których obrazy danego lata oglądać można na wystawie na Zamku Książąt Pomorskich, zapraszani są do wspólnego pleneru ze swymi kolegami polskimi. W tym roku plener odbył się w ślicznym, bardzo malowniczym mieście — Kamieniu Pomorskim. Zakończenie pleneru, otwarcie wystawy poplenerowej w miejscowym muzeum oraz sympozjum w Szczecinie są zgrane w czasie tak, że uczestnicy sympozjum zwiedzili także wystawę w Kamieniu Pomorskim, zaś zgrupowani tam malarze „zrewizytowali" obrady krytyków.

Tak więc w swojej obecnej postaci Prezentacja szczecińska przerodziła się w imprezę trójczłonową (wystawa, plener malarski, sympozjum krytyków) jedyną, jak twierdzili nasi goście, tego rodzaju na świecie. Czy to oznacza, że osiągnęliśmy ideał, a zwłaszcza, że wystawa na Zamku Książąt Pomorskich spełnia już wszystkie nasze oczekiwania? Nie tak łatwo o urzeczywistnienie ideałów!

Przyjrzyjmy się obrazom. Malarstwo Związku Radzieckiego reprezentują **Oleg Fiłatczew** i **Wiktor Ni.** Fiłatczew nawiązuje w swoich portretach świadomie do wielkiej tradycji Odrodzenia, dążąc do iście renesansowego mistrzostwa i precyzji warsztatu malarskiego. Przedwcześnie zmarły Ni, jak ludowy bajarz, z czułą drobiazgowością relacjonuje wydarzenia nadając im wymiar idealizowany, upoetyczniony. Bułgarski krytyk **Dimitr Dymitrow** do poprzedniej Prezentacji wytypował bezprzedmiotowe obrazy Miłko Bożkowa, z których dwa obecnie należą do pereł kolekcji Muzeum Narodowego w Szczecinie. Dla wykazania różnorodności sztuki swego kraju na obecnej Prezentacji Dymitrow przedstawił sztukę Bułgara tureckiego pochodzenia **Keazyma Isynowa.** Jest to malarstwo liryczne, ilustracyjne, w którym do głosu dochodzą inspiracje płynące z ikon, z folkloru, z antycznej rzeźby i wielu innych jeszcze wątków.

Malarstwo obu przedstawicieli NRD **Dietera Gantza** i **Rolfa Lindemanna** utrzymane jest w nurcie kolorystycznym. Autor wstępu do katalogu, krytyk **Siegfried Wege** wyjaśnił nam, że jego zdaniem twórczość tych artystów łączy wspólne zainteresowanie życiem potocznym i postacią ludzką. Szeroko, z energicznym gestem i w żywych kolorach malowane pejzaże i kompozycje figuralne Słowaka **Stefana Bubana** nie wymagają komentarza. Ich oczywista dekoracyjność tłumaczy się sama. Natomiast bez dodatkowych eksplikacji przeoczyć można dążenie do transpozycji na język malarski problemów czaso-przestrzeni, a szerzej mówiąc — problemów filozoficznych, jakie zawarł w swoich kompozycjach Rumun **Josef Krijanovsky.**

Twórczość artystów dotychczas wymienionych powołać się może na ustalone tradycje i jest w powszechnym odbiorze w swoich krajach już sprawdzona. Natomiast prezentację najbardziej aktualnych i nowatorskich dokonań artystycznych znajdziemy w dziale węgierskim. Twórczość **Martona Barabasa** i **Istvana Nadlera** — choć krańcowo odmienna — jest jednako charakterystyczna dla nurtów z okresu postkonceptualizmu. U Nadlera: spontaniczny gest malarski ujęty w rygor kompozycji. Zespoleniem tych przeciwieństw Nadler włączył się w nurt „nowego pikturalizmu". Ważniejsze, że jego obrazy sprawiają satysfakcję estetyczną wysokiej próby. Barabas intryguje, niepokoi wieloznacznością swych obrazów i obiektów, każe nam się zamyśleć nad różnorakimi elementami, które kształtują świadomość współczesnego człowieka.

A Polacy na tym tle? Wysoka kultura i wrażliwość malarska w kompozycjach pejzażowo-aluzyjnych **Janiny Matysik** świetnie kontrastuje z wizualnie agresywnymi, dużymi płótnami **Andrzeja Fogtta.** Kompozycje Fogtta, jakby wyrastające poza ramy obrazu, zbudowane są z rytmów niezliczonej ilości maleńkich „płomyczków". Jeszcze inną postawę reprezentuje **Edward Dwurnik** swymi z groteskowo-prześmiewczą naiwnością (świadomą!) rysowanymi (bardziej niż malowanymi) opowieściami o polskiej codzienności.

Wystawa daje pewne pojęcie o malarstwie współczesnym w krajach socjalistycznej wspólnoty, choć może nie we wszystkich wypadkach ukazuje tylko jego szczytowe osiągnięcia. Lecz nawet na słynnym Biennale weneckim poziom artystyczny poszczególnych uczestników nie był nigdy na wyrównanym, najwyższym poziomie.

Pewne organizacyjne usprawnienia przydadzą się z pewnością. Tak np. postulowano aby tematyka obrad sympozjum została z góry określona, by uczestnicy mogli się przygotować do swoich wystąpień. Natomiast propozycja wyznaczenia każdorazowej Prezentacji tematu czy hasła przewodniego nie spotkała się z przychylnym odźwiękiem uczestników, gdyż groziłoby to z jednej strony powtarzaniem haseł słusznych, lecz znanych, a z drugiej — zawężeniem panoramy Prezentacji.

Po zastanowieniu się, co jeszcze można polepszyć, warto wymienić to, co jest już niezaprzeczalnym dorobkiem szczecińskich Prezentacji, dorobkiem pewnym, niezachwianym. Niedaleko Zamku Książąt Pomorskich przy ul. Staromłyńskiej oglądaliśmy „Wystawę sztuki współczesnej krajów socjalistycznych ze zbiorów Muzeum Narodowego w Szczecinie" — plon zakupów muzealnych z kolejnych Prezentacji, uzupełnianych zakupami dzieł graficznych z Międzynarodowych Biennale Grafiki w Krakowie. Kustosz działu sztuki współczesnej szczecińskiego Muzeum, Jadwiga Najdowa może być dumna z tego, jedynego tego rodzaju w naszym kraju, zbioru obrazów z krajów bratnich, do którego powstawania walnie się przyczyniła. Jadwiga Najdowa znakomicie pielęgnuje specjalizację swojej placówki: mogliśmy obejrzeć również wystawę grafiki współczesnej z Rostocku w NRD, sprowadzoną do Szczecina dzięki jej staraniom, a grafiki Adolfa Borna i Ludmiły Jirincovej, użyczone z zachodnioczeskiej galerii w Pilźnie, stały już rozpakowane pod ścianą, przygotowane do następnej ekspozycji.

Długopis się wzdraga przed napisaniem słów zbanalizowanych przez nadużycie, a przecież tak głęboko słusznych: sztuka najlepiej służy wzajemnemu poznaniu i zrozumieniu. Dla mnie najważniejszym przeżyciem w czasie pobytu w Szczecinie (zaręczam, że nie tylko moim!) był właśnie tak intensywny kontakt ze sztuką i ludźmi sztuki z bratnich krajów.

— Najważniejsza sprawa, to wzajemne zrozumienie — powiedziała **Galina Pletniewa** z Moskwy podczas sympozjum, dodając — zabrzmi to może jak paradoks, ale krytycy (jest nas około 300 przy Związku Plastyków w Moskwie) odczuwają ostry niedosyt informacji o tym, co się dzieje w sztuce bratnich krajów — o jej faktycznym stanie i rzeczywistej sytuacji. U kolegów krytyków z krajów socjalistycznych zauważyłam także nieznajomość problemów sztuki mego kraju. Trzeba to zmienić!

Temu celowi naprawdę dobrze służy szczecińska Prezentacja Malarzy Krajów Socjalistycznych.

EWA GARZTECKA

vorcu

Porozumienia sier

Robotnicza
i jej przyszyw

GORĄCE lato 1980 roku, gdański czy szczeciński sierpień sprzed l lat to trwałe i ważne fakty z najnowszej historii Polski. Partia, wł państwowe mają w tej sprawie klarowne stanowisko: słuszność rob niczego protestu tamtych dni nie podlega dyskusji. Był to protest przeciw wypaczeniom socjalizmu w dekadzie lat siedemdziesiątych.

Taką ocenę sformułowano już we wrześniu 1980 roku, a potwierdził ją w pełni IX nadzwyczajny Zjazd PZPR w lipcu 1981 roku. Jest ona niezmiennie aktualna.

Nie są to zresztą tylko słowa, deklaracje. Za nimi stoją konkretne fakty: **konsekwentna realizacja porozumień sierpniowych przez władze naszego państwa.** Nikt i nic nie zwolniło rządu od dotrzymania danego w sierpniu słowa. Przeciwnie. Zapadły w tej sprawie decyzje Biura Politycznego KC PZPR i władz państwowych, nakazujące zarówno w skali kraju jak też poszczególnych branż, zakładów i resortów dokonanie wnikliwej analizy dotychczasowego przebiegu realizacji porozumień, rozliczenie się przed klasą robotniczą z tego co zrobiono, co jeszcze pozostało do wykonania.

Przed klasą robotniczą. Tak. Bo sierpniowe zapisy dokonywane były pomiędzy przedstawicielami robotniczych załóg i robotniczego państwa. Były i są robotniczą sprawą. Naszą, klasową — socjalistyczną. W tej kwestii nie może być żadnych niejasności i niedomówień. Wtedy, w sierpniu zapadły konkretne ustalenia, których wspólnym celem była socjalistyczna odnowa, wyrugowanie tego wszystkiego co w przeszłości stanowiło odstępstwo od socjalizmu, dokonanie istotnych postępów w dziedzinie reform gospodarczych i społecznych.

Słyszy się dziś — najczęściej po polsku, ale nie w polskim interesie, że spadkobiercą sierpnia'80 jest „Solidarność", że wszelkiego rodzaju komitety solidarnościowe na Zachodzie i opozycyjne podziemie to ci i tylko ci, którzy za sierpniowe ideały walczyli i walczą.

To po prostu nadużycie. Na dokumentach z Gdańska, Szczecina i Jastrzębia widnieją podpisy przedstawicieli władz i przedstawicieli międzyzakładowych komitetów strajkowych. Dopiero w wyniku realizacji porozumień nastąpiły takie zmiany prawne, które umożliwiły rejestrację nowych samorządnych i niezależnych związków zawodowych, m.in. „Solidarności"

To po pierwsze. A po drugie — jest rzeczą niewyobrażalną, aby władze socjalistycznego państwa mogły podjąć partnerskie rozmowy z przedstawicielami organizacji, stawiającej sobie za cel zwalczanie tego ustroju. Późniejsza „Solidarność", w znanym składzie swych przywódców, doradców i ekspertów, nie mogła być partnerem do tych rozmów. Nie mogła, bo stała się niepowodzeniem. Organizacja ta przestawała pełnić statutową powinność związku zawodowego — stawała się ruchem politycznym o wyraźnych, antysocjalistycznych tendencjach.

Sierpień był jeden

Do robotniczego sierpnia przyznają się nie od dziś różni przyszywani ojcowie. Uważają sierpień za „swój" członkowie i sympatycy KSS—KOR, organizacji nielegalnej, która nigdy nie taiła swych prawdziwych celów — walki z socjalistycznym ustrojem. A co już szczególnie oburza, to sierpniowa alergia obecnej administracji USA. Za „sierpniowców" uważają się panowie z wolnej Europy i Głosu Ameryki...

Czy były więc może dwa sierpnie? Ten jeden polegający na płynącym z klasowego instynktu robotniczym proteście i jakiś drugi, który miał zapoczątkować erozję władzy i doprowadzić do zmiany ustroju?

Sierpień był jeden. Z niego rozliczała się, rozlicza i będzie roliczać władza przed robotnikami.

Ale jest niezaprzeczalnym faktem, że na fali słusznego, robotniczego protestu chcieli i chcą zbijać polityczny kapitał ci, którym z robotnikami jest zupełnie nie po drodze. Spójrzmy na fakty.

Bardzo wiele sierpniowych zapisów dotyczyło spraw gospodarczych. Od dokonania systemowej reformy gospodarki począwszy, poprzez sprawy płac i czasu pracy, a na wysokości diet i dodatków za rozłąkę skończywszy. Od samego początku usadowieni w kierowniczych gremiach „Solidarności" przeciwnicy socjalizmu uczynili z gospodarki ważny front walki.

Przypomnijmy chociażby zapisaną w porozumieniach sprawę skrócenia czasu pracy. Wbrew oczywistym interesom targanego kryzysem kraju „Solidarność" domagała się już w 1981 roku wszystkich wolnych sobót. Dwa razy w tej sprawie urządzano ogólnopolskie strajki powszechne. W górnictwie apele o dobrowolną, dodatkową pracę w wolne soboty nie tylko nie znalazły poparcia kierownictwa „Solidarności", ale wręcz spotkały się z bojkotem.

A organizowane za aprobatą władz centralnych i regio- podarki. Winni będą — rząd, władze, partia...

Może warto także przypomnieć organizowany za wiedzą Krajowej Komisji „Solidarności" bojkot eksportu żywności, rugujący nas z tradycyjnych rynków zbytu i uniemożliwiający zdobycie dewiz na najpilniejsze zakupy.

Oprotestowywanie każdej rządowej decyzji, paraliżowanie wszelkich kroków zmierzających do poprawy gospodarki, taka była strategia tych, którzy opanowali związek zawodowy „Solidarność".

W kwestiach reformy gospodarczej postępowano podobnie. Zamiast działań konstruktywnych, przyjęto zasadę negacji, opóźniającą efektywne wprowadzenie reformy. Władze zobowiązały się w sierpniu do przygotowania i wprowadzenia w życie gruntownej reformy gospodarczej. Ale reformy opartej na socjalistycznych przesłankach ustrojowych, na socjalistycznej własności środków produkcji, na odpowiednim zagwarantowaniu roli państwa w systemie gospodarki planowej. Dla kierownictwa „Solidarności" alternatywą była inna reforma — anarchosyndykalistyczna, wprowadzająca pod płaszczykiem pełnej władzy samorządów robotniczych wolną grę sił rynkowych i własność grupową. Nie o takiej reformie mówił sierpniowy zapis.

Szczegółowe rozliczenie władz z dotychczasowego stopnia realizacji porozumień zawiera wielonakładowe wydawnictwo Biura Prasowego Rządu. Mówi się tam również o tym, czego nie zrobiono dotąd. Spraw takich jest kilka, a wszystkie związane są z aktualnymi możliwościami naszej gospodarki. Przykładowo, nie stać nas na dziś i na jutro na skrócenie wieku emerytalnego — brakuje przecież rąk do pracy. Wprowadzenie reformy gospodarczej każe także patrzeć inaczej na niektóre sprawy, które trzy lata temu wydawały się oczywiste. Zapisano np. realizację różnych przywilejów branżowych w formie kart pracowniczych zawodów, branż. Dziś taki automatyzm w przyznawaniu dodatkowych świadczeń kłóciłby się z zasadami reformy, która wiąże zapłatę z efektami pracy.

Zapis podstawowy

W porozumieniach z sierp-

Barabás Márton, szobász

L. Kéri Ádám

Frank János: Tendenciáink Madidban 12

Élet és Irodalom Bp. 1983. nov. 4. XXVII/44

Barabás Márton festő

L: Korga György

_-Sa-fi-pályázat eredményhirdetése 9.

Népszabadság Bp. 1981. nov. 18

Barabás Márton, kstő

L: Farkas Ádám

Vadas J: Lapos plantikák 13

Élet és Irodalom Bp. 1983 aug. 12 XXVII/32

Barabás Márton, festőművész

a Mátrában rendezett Országos Képzőművészeti kiállításon szerepel Barabás Márton munkája. a művész a fiatalok új hullámának erőssége.

Lovrenczi Miklós: Országos Képzőművészeti kiállítás a Mátrában.
Hevesi Szemle, 1982. jún. 12.old.

BARABÁS Márton

91 5. 71-72

Új Művészet

BARABÁS Márton

rajzai ld. 2000. 1991. okt.

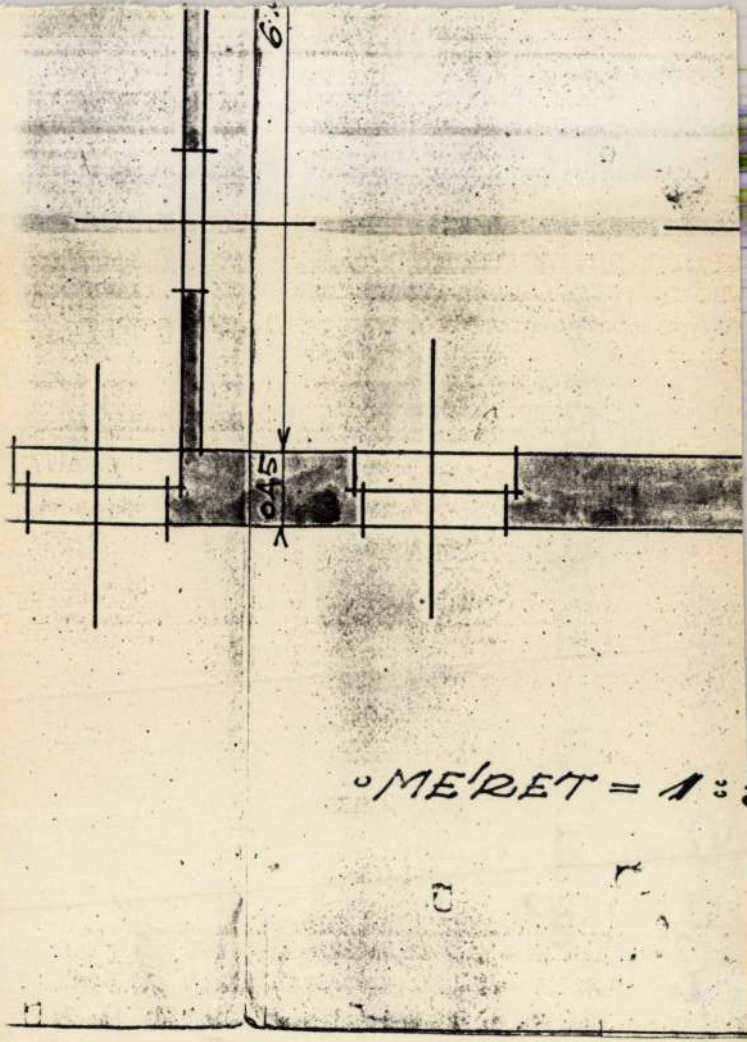
045
MÉRET = 1 :

Barabás Márton, festő

l. Bak Imre

–. Heti ajánlat

Új Tükör B. n. 1986. jan. 5.

3

XXIII/1

Barabás Márton, festőművész

Művészet, 1980. jún. 47. old.

MDK

Barabás Mihály, festöm,
szül. 1810. Márkusfalván,
mwegh. Budapesten.

669. Barkák. Vizf.

Mücs. - A bp.-i Orvosszövetség Mü-kiállitása. 1902.
Kat. 60.l.

Barabás Márton, festőművész

DOROTTYA-UTCAI KIÁLLÍTÓTEREM

V., DOROTTYA UTCA 8.
TELEFON: 183-890

Műcsarnok és Kamaraterme, 1983. augusztus.

SZÍN(TÉZIS)PRÓBA

Barabás Márton, Fehér László, Molnár László József, Romvári János, Záborszky Gábor, Zrínyifalvi Gábor kiállítása

1983. augusztus 6-ig

A kiállításon hat fiatal művész programszerűen lép fel együtt. Közös törekvésük egyik lényeges elemét mutatja a cím: a neoavantgarde művészi lehetőségeinek – a művészet önreflexiójának – és a hagyományos, látványon alapuló, zárt műalkotásnak a színtézisét próbálják megteremteni. Egyaránt alkalmaznak síkbeli, térbeli és tárgymontázst. Lényeges kifejezőeszközük a motívumok, anyagok, tárgyak összekapcsolása, rímeltetése vagy éppen ütköztetése.

A kiállítás rendezője:
Bakos Katalin.

ERNST MÚZEUM

)E SEIN"

'EK AZ NDK-BÓL

nyével, művészi törekvéseivel – és a társadalom, a kor jellegzetességeit is kifejezésre juttatja.

A 70-es évek német művészetében új fellendülés következett az önarckép-ábrázolásában: új témák, szempontok kerültek a hagyományos kifejezésmód helyére. A kiállításon nemcsak enface-képek, fél- és egészalakos ábrázolások láthatók, hanem tematikailag kötött, allegorikus és történelmi jelentésű ábrázolások, kettős- és csoportképek is.

ndev–Todorov Ilona.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

B

PEST MEGYEI HÍRLAP

1981 MAR 8

BARABÁS Márton
1021

Megtört húrokon

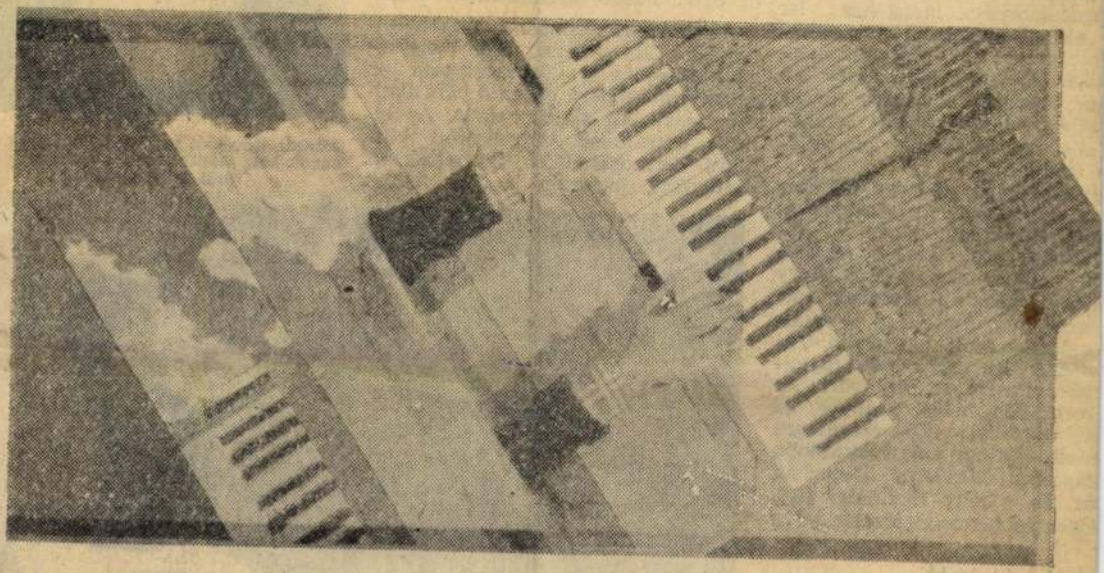

Barabás Márton mű

oztatni megszokott élet-
em engednek beleavat-
tartásba, mert azt *csak*
l ellátni.

e fejlett ipart és mező-
nondhat magáénak. Itt
hazánk ipari termelésé-
ázalékát, míg ugyanak-
oztatott munkaerők 5,9
lgozik a megye iparát
jelentős hatást gyako-
oglalkoztatásának *jelle-*
ára.

elején, mintegy 490 ezer
egyében, tíz százalékkal
970 januárjában, és kö-
er aktív kereső. Az első
fontosabb kérdés, hogy
irsadalmi rétegnek mi-
sági aktivitása, a mun-
an való részvétele. Ta-
szerint a *nők foglal-*
knem teljessé vált. Az
kön belüli arányuk az
,8-ról 45,5 százalékra
mi egy százalékkal jobb
il. Mindenki dolgozhat,
a tény gazdasági füg-
biztonságérzetet ad a

gnagyobb munkás-
e Pest megye. Az itt
eső nők csaknem 60
tozik a munkásosztály-

nagyobb kereseti leh
közbeni több szabad
asszonyok egy része
lalja a több műszako
is példa, hogy akadn
di okok miatt idege

Az MSZMP Közpo
nak és a kormánynal
zó határozata is h
egyenlő munkáért, eg
elv gyakorlati alkaln
múlt évtizedben vé
ponti bérintézkedésel
arányokat, ugyanis

Vinkovics Vera, a budakeszi általános iskola tanárnője matematikára tanítja
gyerekeket

seum in Pécs aimed at the concentration of the system of central, state-financed purchase of works of arts, suggesting that the credits available for such purposes should be used first of all by those museums which do already have a contemporary collection and the experts of which are really able to develop the existing material through a deliberate consideration of quality. Gábor Attalai secretary of the textile section of the Association of Hungarian Fine and Applied Arts examining the possible means and methods of social support brought up some good examples from abroad, speaks also about the ways how some of the famous private collections arrived in different museums.

From our museums outside Budapest the Szombathely Art Gallery underwent the most significant development. In the native town of the painter Gyula Derkovits the collection of socialist fine arts stands in the central point of efforts. The gallery wants to introduce the socialistic tendencies in art between the two world

Barabás Márton

Tisztelettel meghívjuk
1996. október 15-én, kedden 18 órára

"TÉRVONALAK és IMAGINÁRIUS TEREK"

BARABÁS MÁRTON, GAÁL TAMÁS, KÖRÖSÉNYI TAMÁS,
MÁRKUS PÉTER, ROMVÁRI JÁNOS, SOÓS TAMÁS

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

Megnyitja: LAKATOS GYÖRGY fagottművész

Megtekinthető: november 2-ig, naponta 14-20 óra között, szombat és vasárnap kivételével

FÉSZEK MŰVÉSZKLUB
Budapest VII., Kertész u. 36.
Postacím: Budapest
Postafiók 8
1400

F. k.: Galambos Tibor – HELIANTHUS Ny.

DÍJELŐLEGES

Lóska Lajos

Bp.

Felső Zöldmáli út 61-65

1025

A Megyei Könyvtár tisztelettel meghívja Önt

Barabás Márton

festőművész

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA

A kiállítást 1989. október 25-én 15.00 órakor

Petrőczi Éva

költő nyitja meg.

A BÉKÉSCSABAI MEGYEI KÖNYVTÁR KIÁLLÍTÁSAI 33.

Barabás Márton, festőművész

DOROTTYA-UTCAI KIÁLLÍTÓTEREM

V., DOROTTYA UTCA 8.
TELEFON: 183-890

Műcsarnok és Kamaratermei, 1983. július,

SZÍN(TÉZIS)PRÓBA

Barabás Márton, Fehér László, Molnár László József, Romvári János, Záborszky Gábor, Zrínyifalvi Gábor kiállítása

1983. július 7—augusztus 6.

A kiállításon hat fiatal művész programszerűen lép fel együtt. Közös törekvésük egyik lényeges elemét mutatja a cím: a neoavantgarde művészi lehetőségeinek – a művészet önreflexiójának – és a hagyományos, látványon alapuló, zárt műalkotásnak a szintézisét próbálják megteremteni. Műveik alapeleme a tárgyi világ erőteljes, kézzelfogható ábrázolása: talán ezért is kedvelt eszközük a fotó, a fotószerű ábrázolás. Természetesen azonban sohasem egyszeri látványról van szó, s ez nemcsak az általánosítás igénye miatt érvényes, hanem mert minden mű több rétegből áll, melyeket a montázs eszközével kapcsolnak össze. Egyaránt alkalmaznak síkbeli, térbeli és tárgymontázst. Lényeges kifejezőeszközük a motívumok, anyagok, tárgyak összekapcsolása, rímeltetése vagy éppen ütköztetése.

A kiállítás rendezője: Bakos Katalin.

A kiállítást megnyitja: Németh Lajos, tanszékvezető egyetemi tanár, 1983. július 7-én, csütörtökön délután 17 órakor.

FÉNYES ADOLF TEREM

VII., RÁKÓCZI ÚT 30.

TELEFON: 225-818

SZOCIOFOTÓ IV.
ÜNNEPEK

1983. július 24-ig

Az ünnepek társadalmi és személyes azonosságtudatunknak fontos részei. Az ünnep bensőséges vagy rivalgó büszkeség, mely a rítus különböző formáiba öltözik. Ottlétet, ráhangoltságot követel meg. Igazi tartalma: a hagyomány és a jelen pozitív összekapcsolása, az egyéni és a közösségi összefonódottságának kinyilvánítása, az együvé tartozás ismételt deklarálása.
A szociofotó műfajából követően arra figyel: igaziak-e ünnepeink.

A kiállítás rendezője: Herczeg Ibolya

Barabás Márton

kiáll. Bp.,Vigadó Galéria,992

DIALÓG II. Barabás Márton, Reinhard Haverkamp, Lois Viktor, Jürgen Reichert kiáll.

ism. MOLNÁR Mária: Dialóg II. = Új Művészet, 3,1992, 6. 59-60.,ill.

tómúvészet, 27, 1984, 2. 3 - 8, 46-47., ill.

1941. **Graaf und Schweger,[Peter P.]**

SCHWEGER, Peter P.: A Graaf - Schweger + Partner iroda munkáiból. = Magyar Építőművészet, 1984, 1. 42-51., ill. E F G R

1942. **Gráber Margit**

Gráber Margit kiállítás, Bp., Dorottya utcai Kiállítóterem, 1984. február 9. - március 4. A kiállítást rend. Ury Ibolya. Bev. Gráber Margit. Bp. : Műcsarnok, 1984 [8]p., ill. **ism.** E.M. [EMBER Mária]: Gráber Margit kiállítása a Dorottya utcában. = Magyar Nemzet, 1984. február 28. 6. ; MUCSI András: Gráber Margit grafikai kiállításának ~~megnyitásá-nál~~ megnyitója, Dorottya utcai Kiállítóterem. = Pest Megyei Múzeumi Híradó, 11, 1984, 1-2. 5-9.,

1943. **Grajszki József**

ELEKES László: Grajszki József munkái. = Magyar Építőművészet, 1984, 5. 60-61., ill.

1944. **Gronowski, Tadeusz**

ZACHARSKA, Anna : Tadeusz Gronowski in ninety. = Interpress Grafik, 1984, 3. 15-18., ill.

1945. **Graves, Michael**

Wheeler, Karen Vogel - Amell, Peter - Bickford,, Ted: Michael Graves : Buildings an projects 1966-1981. London : Architectural Press, 1983 **rec.** M.GYÖNGY Katalin = Magyar Építőművészet, 1984, 5. 64.

1946. **Grosss Arnold**

kiáll. Bp., Liget Galéria, 1983 **ism.** KŐBÁNYAI János: Arnold galériája. = Esti Hírlap, 1984. január 6. 2.

kiáll. Vác, Madách Galéria, 1983 **ism.** VASADI Péter: Gross Arnold és Gajzágó Sándor kiállítása. = Új Ember, 1984. január 8. 4.

kiáll. Gross Arnold, Morvay Zsuzsa, Bp., Figura Alkotóközösség Galériája, 1984 **ism.** (hm) [HARANGOZÓ Már-

BARABÁS MÁRTON

NÉPSZABADSÁG, 2000. 06. 10.

42.0.

Művészetbe törölni

Szalvétára nyomott grafikák a Godot Galériában

„Mielőtt használja szalvétáját, nézze meg, hogy kinek a művével fogja megtörölni a száját!" A fent idézett mondat egy papírdobozon olvasható. A papírdoboz harminckét szalvétát rejt, képzőművészek kimondottan szalvétára álmodott grafikáival. Az ember nem győz csodálkozni, hiszen úgy gondolja, hogy a művészet valami fene magasztos dolog. A művész összeráncolt, gondoktól barázdált homlokkal sétál az utcán, miközben várja az ihletet, szemét a messzeségbe fúrja, éjszakánként a csillagpöttyös égboltozat alatt ücsörög. Aztán ha végre megpaskolja popsiját a múzsa, akkor rajtaütésszerűen verseket, regényeket ír, dallamokat kalimpál a zongorán, vagy vásznakat öltöztet színekbe.

Még az is lehet különben, hogy így megy az alkotás, egy azonban biztos: az elkészült mű immár magasabb szempontok szerint ítéltetik meg, szemfüles riporterek olykor még azt is meg szokták kérdezni a festőművésztől: és tessék mondani, nem fáj a szíve, amikor megválik nehezen megszült alkotásától?

Fáj, nem fáj, egy festő, vagy egy grafikus azért alkot, hogy alkotását közszemlére tegye, később eladja, azaz pénzt kapjon érte, hogy az így befolyt összegből aztán újabb vásznat, ecsetet és festéket vegyen. Ha még ezek után is marad egy csekélyke összeg, az különös öröm, hiszen akkor jut még egy kisebb zacskó töpörtyűre, friss kenyérre, ünnepnapokon pedig egy üveg Kőbányaira vagy egy kókuszgolyóra is.

Na de, hogy a művészi grafikákat szalvétára nyomatni!?

Kinek jut ilyen az eszébe?

Stefanovits Péter grafikusművésznek. Azt mondja: egy jobb nyugati múzeum art shopjában milliófféle – egyébként

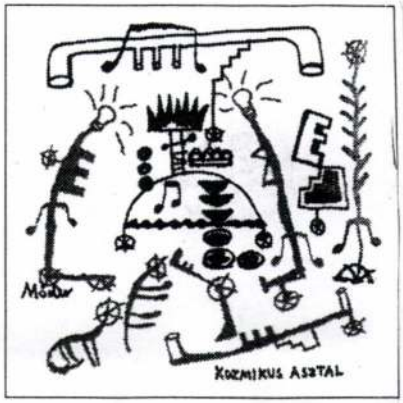

művészi értékű – ajándéktárgy, szuvenír kapható. Ilyesmi lehetne ez a harminckettesével bedobozolt, és egyelőre a Madách úti Godot Galériában kiállított és árusított művészszalvéta is. Stefanovits elárulja: gyermekkorában ő is gyűjtötte a díszes szájtörlőket, mert az ötvenes-hatvanas években az akkori gyerekek életét körülvevő silánysággal szemben egyedül a jó minőségben nyomott szalvéták, gyufacímkék és bélyegek képviseltek valamiféle grafikai értéket.

Egyébként tényleg. És a helyzet csak jobb lett, hiszen a lakáskultúraboltok tele vannak jópofa szalvétákkal, vicces nyomatokkal. Stefanovits ötlete nyomán immár beszerezhetők a művészek keze nyomát viselő darabok is. Meglehet persze, hogy Barabás Márton, Banga Ferenc, Pócs Péter, Szikszay Károly, Szemadám György, Szurcsik József és a többiek alkotása, kevéske pörköltszaftal vagy kefirmaradékkal a felületén, összegyűrve egy papírkosárban végzi, ám az is lehet, hogy csinos keretben, üveglap mögött díszít majd egy-egy lakást. A művészek azt mondják, az előb bi is benne van a pakliban.

Banga Ferenc grafikusművész ser bánja, ha az általa készített mű egy ajka sikálva gyűrődik ronggyá. Azt mondja nem történik más, mint hogy a képző művészet eggyé válik a szakácsművé szet maradékával, művészet karambolo zik a művészettel. Különben is, bár a lo gika hajlamos arra, hogy szétválassza dolgokat: ez dísztárgy, ez tapintani valc ez meg csemege a fülnek, valójában a élet teljes dolog, felesleges kiporciózni feladatokat. Azt azért ő is hozzáteszi: különös alkotás akkor tölti be legjobba hivatását, ha a művészi ételek mellé kellemes környezetbe, kellemes társaság asztalára kerül.

Ha valaki kíváncsi arra, milyenek a szalvéták méltó keretben, ravasz fényekkel megvilágítva, az látogasson el a Godot Galériába (VII., Madách út 8.), aki pedig mindössze két és fél ezer forintért a kollekciót szeretné megvenni, ugyanott megteheti azt.

Trencsényi Zoltán

Csepel Galéria

Bp. XXI., Rákóczi F. út 142.

Tel.: 142-407

(Boráros tértől 3. HÉV megálló)

MTA Művészettörténeti Kutató Csoport
Könyvtár
Budapest

Nyitva:

hétfő kivételével: 12–18 óráig;
szombat, vasárnap: 11–18 óráig

1981

MEGHÍVJUK ÖNT

Barabás Márton

FESTŐMŰVÉSZ

kiállításának megnyitójára

1978. MÁRCIUS 28-ÁN 18 ÓRAKOR

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:

SZÉPFY GÁBOR
ELEKTRONIKUS ZENESZERZŐ

ELHANGZIK: SZÉPFY „ÁTHATÁSOK"
című műve

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ:
MÁRCIUS 28–ÁPRILIS 16.

78 3688 — FNYV 7

A Szombathelyi Képtár tisztelettel meghívja Önt a

BARABÁS MÁRTON • GELLÉR B.ISTVÁN • GÉMES PÉTER • ROMVÁRI JÁNOS

TUDATI ÁSATÁSOK

című kiállítás megnyitójára

1996. március 1-én, 16,30 órakor

Koncepció, rendezés, megnyitó: Dr. GÁLIG ZOLTÁN művészettörténész

A kiállítás megtekinthető: 1996. március 1 - március 24-ig

A kiállítás a Találkozások Közép-Európában című interregionális művészetkritikai konferencia vidéki rendezvénye

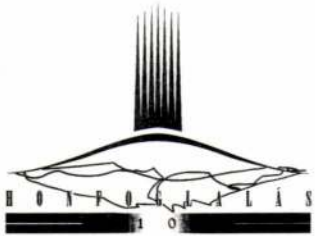

BARABÁS Márton

BARABÁS Márton

XII. Országos Kisplasztikai Biennálé, Pécs, Pécsi Galéria, 1991. A kiállitást rend. és a kat. szerk. Sárkány József. Pécs : JPM, 1991

Barabás Márton. festőm

"Képtárgya"

-> Dienes Gábor fm

MŰVÉSZET 1985/11-12/44

SZOMBATHELYI KÉPTÁR

1996. március 1- 24.

TUDATI ÁSATÁSOK

TEMATIKUS KIÁLLITÁS

Résztvevők:

BARABÁS MÁRTON, GELLÉR B. ISTVÁN, GÉMES PÉTER, ROMVÁRY JÁNOS

KONCEPCIÓ, SZERVEZÉS: DR. GÁLIG ZOLTÁN.

A kiállitás a Budapesti Tavaszi Fesztivál műsorfüzetében, Szombathelyen pediga Millecentenárium rendezvénysorozatában szereplő program. A kiállításban láthatók a résztvevő művészek korábbi munkái, és ehhez járul egy közös installáció, amelynek kiinduló motívuma a spirál forma.

A kiállítás alapgondolata az, hogy a képzőművészetünkben van egy olyan tendencia, amelynek módszerei nagyon közel állnak az archeológiáéhoz. Talán nem véletlen, hogy erre egy olyan országban hívjuk fel a figyelemet, ahol egyedül a régészetnek köszönhető, hogy vizuális információink vannak felszínről eltűnt kultúrtörténeti emlékeinkről.

Ha létünk alapjait, mozgatórúgóit keressük, akkor "mélyrétegekbe" kell alászállni. Itt kapcsolódik a régészet a pszichoanalizishez.Rájövünk , hogy legtöbbünknek vannak kedvenc történelmi korai, de ha nincsenek is, mindannyian olyan történelmi időben élünk, amely az aktuális korhoz képest előre-hátra eltolódhat és ez érvényes emberek kapcsolatára és egy emberen belül is konfliktusgerjesztő szerepe lehet.

A képzőművészeten belüli archeológiai módszer annyiban tér el a megszokott megoldásoktól , hogy elsősorban nem a megteremtendő képi rendet tekinti céljának hanem egy helyreállítandó látványt, amely ebben a tekintetben inkább hasonlít egy régészeti feltárás területére ahol a leletegyüttes a sors a történelem és a véletlenek eredményeként születik,nem pedig kreatív teremtő munka eredményeként. A kreativitás áttevődik abba az intenzív figyelembe amellyel a művész az ábrázolandó motívumokat keresi és találja meg, azaz feltárja.

A kiállítás négy szereplője a múltat építi fel újra szimbólikusan, erre utal az installáció létrehozása. Ez a gesztus modellezi a tudás növekedésének szerepét a tökéletesség felé haladásban, ugyanakkor "visszafelé" is építkezik, ahogy fokozatosan eltávolítja a rétegeket az archetipikus képekhez vezető útról. Ezt a kétirányúságot jelképezi a spirál forma.Az így talált tárgyak, alakzatok fiktíven vagy valóságosan léteztek, tehát létük nem elsődleges, hanem kultúrtörténetileg már hitelesített. Megjelennek bizonyos fogalmak, mint pl. lelet, fragmentum, torzó,rekonstrukció, felszín.Ezek nem egy szakterületre korlátozódó elnevezések, jelen alkalommal képzőművészeti szempontból próbáljuk értelemezni őket.

Végső konklúzióként az állapítható meg hogy a történelmi múlt és az emberi tudat egy és ugyanaz, hiszen a külvilágban megjelenő tárgyak, dokumentumok csak potencialitások, ezek élni csak bennünk kezdenek, olyan módon amilyenek mi vagyunk.

Míg a régészet az emlékezés metafórája, addig a történelem a felejtésé, hacsak nem szembeszállunk az idővel és visszafelé kezdünk gondolkodni. A négy kiállító korlátlanul merít a kultúrtörténet motívumkincséből és az elvont gondolatok mellett ez teszi a kiállítást igazi eseménnyé: Barabás Márton talányos, metafizikus szobor-festmény tárgyai Romvári nagy történelmi korokat megidéző installációi, Gémes Péter egyre inkább letisztuló a lét alapelemeit érzékileg megfogalmazó és Gellér B. István kvázi ásatásokat hitelesen dokumentáló rajzai, fotói, plasztikái.

Dr. Gálig Zoltán
művészettörténész

BARABÁS Márk

IV. KÉK MADÁR FESZTIVÁL
1996. június 7–9. KALOCSA

❖ Június 7. ❖

17.30 óra

BARABÁS MÁRTON festőművész kiállításának megnyitója a Városi Kiállítóteremben

– Belépés díjtalan. –

19 óra

A MAGYAR RÉZFÚVÓS QUINTET és a MAGYAR HARSONA QUARTET hangversenye a Főszékesegyházban

– Belépőjegy: 300,- Ft. –

22 óra

OLÁH KÁLMÁN Sextetjének jazzhangversenye a Művelődési Ház udvarán

– Belépőjegy: 300,- Ft. –

❖ Június 8. ❖

9 órától

Kézműves mesterek sátras utcai bemutatója

11 óra

LEVENTE PÉTER és GRYLLUS VILMOS műsora az Ifjúsági Ház udvarán

– Belépő: 14 éves korig egy rajz, felnőtteknek 200,- Ft. –

18 óra

VERDI: RIGOLETTO a Városi Sportcsarnokban
SZŰCS MÁRTA, KELEN PÉTER, GURBÁN JÁNOS, a Magyar Állami Operaház társulatának vendégjátéka, vezényel: STEFANO PELLEGRINO

– Belépőjegy: 500,- Ft. –

22 óra

a VUJICSICS együttes fellépése délszláv vacsorával egybekötve a Beta Hotel Kalocsa udvarán

– Bérleten kívül. –

❖ Június 9. ❖

11.30 óra

a BUDAPESTER KLEZMER BAND koncertje a Beta Hotel Kalocsa udvarán

– Belépőjegy: 300,- Ft. –

20 óra

BRAHMS: NÉMET REQUIEM a Főszékesegyházban
KINCSES VERONIKA, SÓLYOM-NAGY SÁNDOR, az Állami Énekkar, az Állami Hangversenyzenekar, vezényel: KOCSÁR BALÁZS

– Belépőjegy: 500,- Ft. –

A Fesztivál házigazdája és műsorvezetője: Vitray Tamás.

Jegyek és bérletek az IBUSZ, a KORONA TOURS és a Liszt Ferenc Zeneiskola irodájában, a Beta Hotel Kalocsa és a Művelődési Központ portáján, valamint a helyszíneken kaphatók. Nyugdíjasoknak, katonáknak, gyermekeknek 50% kedvezmény. Mozgáskorlátozottaknak díjtalan.

A fesztivált a „KÉK MADÁR Alapítvány a beteg gyermekekért" rendezi, melynek számlaszáma: Pénzintézeti Központ Rt.: 12503012-10023497

A „KÉK MADÁR ALAPÍTVÁNY a beteg gyermekekért" anyagi támogatói (1995. január 1-jétől – 1996. április 30-ig):

Ambrus Jánosné András Lajos Aranykígyó Patika Bagi Géza és felesége Bagó Ferenc Bakonyi Sándor Baksa Csaba Baksa Istvánné Baksa Lászlóné (K.) Baksa Lászlóné (Kh.) Balaton Tamásné Balázs Lajos Balázsné Balla Sándor Balogh Andrásné özv. Balogh Istvánné Bancaritas Alapítvány Bartus és Társa BT. Bázis Kft. Beck János Benke Ferenc Berta Somogyi György Boldizsár Lászlóné Bolvári Attila Bolvári Ferenc Bolvári László Bor Ignác Boros László Buczkó Lajosné Buday Gábor Bukor József Bukros Antal CD–Shop Videotéka Czár Ferencné Czár István Czár Lászlóné Czikkely Imre Csanádi Ferenc Cselik Magdolna Csendes István Cser Márta Cserbakov József Csetvei János Csizmadia György Csokonai utcai Óvoda Csonka István Csorba Brigitta Csókás András Csóti Istvánné Csóti Jánosné Csóti László Csuka Mátyás Dávid Üzletház Deák Dénesné Deák István és családja Deák László Decsák István Derekas és Romsics Kft. Dér Tímea H. Dimitrov György Dobrai Lajos Dózsa Istvánné Dudás István Dudás Péterné Elekesné Balogh Márta Elő Sándor Erdélyi Erzsébet Erlei József Ének–Zenei Ált. Isk. dolgozói Facskó László Falus Kriszta Farkas József Fehér Zoltánné Fekete Lajosné Férfidivat Kereskedés Fischer Ferenc Fuszenecker Ferenc Füles Lajos Galambos Menyhért Gallos Józsefné Gatti Péter Generál Építőipari Kft. Gerbakov József Geri Istvánné Geri László Gerjeni Pálné Geszpán Ferenc Gesztor Pénzügyi Tanácsadó Rt. Gillich Tamás Göbölös Attila Greksa Ferenc özv. Greksa Józsefné Guzsván Márta néhai Gyimesi Lajos családja Gyuricza Imréné Hajdú János Hanga József Háziorvos BT. Hech Gyuláné Hegedűs Julianna Herceg Józsefné Hoffmann Ferenc Holcz János Horváth Gábor Dr. Horváth Mária HPV–Benz Kft. Huber Tiborné Hungerit Kft. Huszár Ferencné Dr. Huszka László Idősek Klubja Dr. Igaz Ferenc Illésné Index BT. Investbank Rt. dolgozói Ivó Lajos Izofer Kerámiaipari Kft. Jagicza András Janssen–Cilag Jánosi Istvánné Jánosi Jenő Jánosi Sándorné Jenei Antal Juhász Dezső Kalapos István Kalcsevics Klára Kalmár Béla Kalocsai Takarékszövetkezet dolgozói Kaloform Kft. Kanalas János Kapitány Lászlóné Karát Kft. Karcsák János özv. Kardos Istvánné Dr. Kasziba Istvánné Katolikus Napköziotthonos Óvoda Kákonyi Csaba özv. Kákonyi Istvánné Kákonyi János Kákonyi Jánosné Kákonyi Tibor Kellner László Kertvárosi Ált. Isk. dolgozói Keserű Klára Keserű Sándor Kéki Ilona Kiss Ágnes Kiss Bertalanné Kiss Gizella Kiss Gyöngyi Kiss Gyuláné Kiss Norbert Király Jánosné Klopcsek Tamásné Kodak Kft. Koklács Zoltán Kollár Csaba Koltai János Komlódi János Komlódiné Orsós Julianna Kopasz Zoltán Korsós István és Kitty Korsós János Korsós László Korsós Marietta özv. Kotsis Lajosné Kovács Csilla Kovács É. Árpád Kovács Gábor Kovács Gyula Kovács Imre Kovács Imréné Kovács József Kovács Lászlóné Kovács Miklós Könyv és Zenebolt Körzeti Napköziotthonos Óvoda Kövécs László Krausz László Kripta István Kristóf Márta Krisztián Ágoston Krizánné Bánk Erika Kupusz Zoltán Kuti László Laczó István Lajtos Béla Lakatos Béláné Lakatos család Lakatos Istvánné özv. Lakatos Lajosné Lamp Konrád László Zoltánné Lévai Tiborné Lőrincz József Lukács Mariann Madai József Markella István Markó András Markó László Markó Mátyás Marokity Ferencné Maros Jánosné Marsi Ignác Marton Sándorné Matos Ferenc Matos Imre Matos István Matos Lászlóné Mácsai Ignác Mácsai Lajos (H.) Mácsai Lajos (K.) Mácsai Máté Dr. Mádai Katalin Máriás Ferenc Márkus Dóra Márton István Mátrai Károlyné Merényi Lászlóné Mezey Béla Méhész Elek Mészáros Anna Mészáros Beáta Mészáros Nóra Miklós Erzsébet Miklósity Szőke Mihály Mini ABC és Dobi István Laktanya Miskei Károlyné Miskei Károlyné (K.) Miskei Menyhértné Míg Sándor Moll-Ker Kft. Molnár Antal Molnár Bálintné Molnár Gizella Molnár Istvánné Molnár Mihály Molnár Zoltán Molnárné Nagy Angéla Morzig Ferencné Morvainé Gaál Éva Móczer Józsefné Munkáspárt Művészetek Háza Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány Nagy András Nagy Pálné Nagypálné Tatai Klára Nánai Szilveszter Nemzeti Kulturális Alap Németh Ferenc Németh László Németh Mária Nyámádi József Orczik Tiborné Ormai Jánosné Orosházi Dávid Országos Játék Alap P. Nagy Ferenc özv. Palotay Gyuláné Papp Márton Papp Tibor Pata Sándorné Pálfi József Pásti Mihály Perity Péter-Péter Petroczki Istvánné Petróczki Mária Péchy István Pécsi Albertné Pécsi Ferenc Pécsi Gergelyné Pécsi Györgyné Pécsi Lászlóné Pécsi Sándor Dr. Pédeny Józsefné Péteri Béla Pintér József Pirisi család Polgármesteri Hivatal Hajós Polgármesteri Hivatal Kalocsa Polgármesteri Hivatal Miske Polgármesteri Hivatal Öregcsertő Polyák Imre Polyák László Poór Lajos Posztobányi Gábor Práger László Preszmayer Istvánné Pribanics Lászlóné Rádi György Revák Józsefné Répási András Répási Balázs Répási Erik Répási László Richter István Rideg Ignácné Rideg Ferencné ifj. Rideg Sándorné Rigó Béla Rimai Györgyné Rimai Imre Rogács József Romsics Ferencné Romsics Lajosné Romsics Vincéné özv. Romsits Sándorné Rozmanith Géza Ruttkay Tamás Salacz Károlyné Sáfrán Károly (S.) Sáfrán Károly (Sz. I.) Sárdi László ifj. Schön Ferenc Schön Ferenc Schramm Gáborné Sebők Ferenc Sebők László Sebők Ottó Sikari János Simon Ignác Somorai Jánosné Soós István Spiegl András Dr. Stefanics Dénes Stefanus Kft. Strisch Géza Dr. Suda Ottó Szabadi János Szabó Anna Dr. Szabó János Szabó Judit Dr. Szabó László Szabó Zoltánné Szabó Zsolt Szalai József Szalkainé Szallár Károly Szamosvölgyi Gábor Szamosvölgyi Gáborné Dr. Szelestei Tamás Szentesi István Szép Attila Szigeti Ferenc Szigeti Ignác Sziller Gyula Szilvási & Littmann Ügyvédi Iroda Szörényi Árpád Szódi István Sztakó Zoltán Sztakóné Szigeti Mária Szvétek József Dr. Szvétek és Társa Bt. Takács Attila Takács Menyhért Tamás Orbánné Tillman József Torma István Tóth András Tóth Csaba Tóth Ferencné Tóth János Tóth Jánosné (F.) Tóth Jánosné (K.) Tóth Jánosné (M.) Tóth József Tóth Lajos Tóth Mihály Tóth Sándor Tóth Sándorné Tölgyes János Török Ernő Törzsök Istvánné Umenhoffer Antalné Újvári Zoltán Újvárosiné Bajor Teréz Vajda Sándor Vakvilág Alapítvány Varga Ferenc Varga Ferencné Varga Sándor Vargacz Tamásné Varajti Ferenc Varajti Gábor és családja Varajti Jánosné Varajti Lászlóné Dr. Vári Mária Vekni Kft. Velő Jánosné Venczel Ádám Veres Ottokár Vén Ferenc Vicai BT. Vida Ferencné Vida Szilvia Vimpek Lajos Viola utcai Óvoda Vopaleczki Ferenc Vörös András Vörös Attiláné Vörös István Vörös Lajos Vörösváczki Ferenc Wirth Ferencné özv. Zechner Józsefné Zsubori Ferencné, akik Kalocsa Bátya Budapest Drágszél Dunapataj Dunaszentbenedek Dusnok Érd Fajsz Foktő Gyöngyös Hajós Harta Homokmégy Kaposvár Keszthely Kiskőrös Kiskunhalas Leányfalu Massillon (USA) Miske Miskolc Ordas Öregcsertő Pécs Solt Szakmár Szeged Szentes Tiszaalpár Tiszakécske Uszód Újtelek polgárai!

Az Alapítvány elmúlt évi támogatóinak köszönhetően 1995. őszén és 1996. tavaszán egy betegellenőrző EKG monitorral, egy elektromos váladékszívó készülékkel, digitális vérnyomásmérővel, gyógyszerekkel és egy pulzoximéterrel (ez utóbbit a Vakvilág Alapítvánnyal közösen) tudta segíteni a Kalocsa Városi Kórház Gyermekosztályának munkáját.

Köszönjük a támogatást, és ha úgy gondolják, hogy idén is tudnak, akarnak a gyermekeken, a Gyermekosztály munkáján segíteni, és ha arra is emlékeznek még, hogy 100 Ft is sokat ér, ha sokan adjuk, akkor...

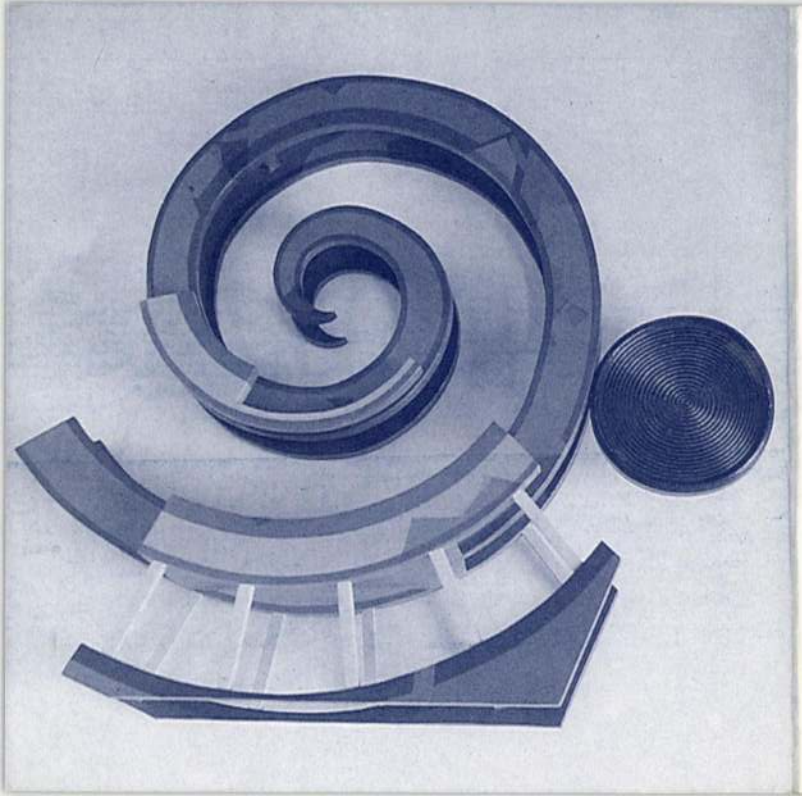

D O V I N

DOVIN GALÉRIA
1052 BUDAPEST, HARIS KÖZ 1.
TEL.:118-3524,118-3574

BARABÁS MÁRTON

KIÁLLÍTÁSA

november 11-től 1995 január 16-ig

VERNISSAGE NOVEMBER 11-ÉN 18-21 ÓRÁIG

NYITVA: HÉTKÖZNAP 12-18 ÓRÁIG,
SZOMBATON 11-14 ÓRÁIG

BARABÁS Márton

Avantgarde és akadémizmus : Barabás Márton művészete. [Irták Barabás Márton, Gyárfás Péter, Hegyi Lóránt et al.]. Bp. : Dovin, 1990 93 p., ill.
ISBN 963 7895 14 0

MTA MKCS Kvt. 22.~~48~~
22.841

ident, I ask for

OFFICER. Is
i?
econd.
re ordered.
back the re-
d I suggest we

FICER. There
e, the question
its advice and
ion of Richard
, to the rank of
tenure of serv-
ion on Nuclear
hief Negotiator
rms [START].
been ordered.
oll.
ive clerk called

ounce that the
Mr. GRAMM] is

hat, if present
or from Texas
e "yea."
OFFICER. Are
s in the Cham-

nced—yeas 89,

92 Leg.]

Metzenbaum
Mikulski
Mitchell
Moynihan
Murkowski
Nickles

LEGISLATIVE SESSION

The PRESIDING OFFICER. Under the previous order, the Senate will now return to legislative session.

Mr. MITCHELL. Mr. President, I suggest the absence of a quorum.

The PRESIDING OFFICER. The clerk will call the roll.

The assistant legislative clerk proceeded to call the roll.

FUNERAL OF IMRE NAGY, FORMER PRIME MINISTER OF HUNGARY—SENATE CONCURRENT RESOLUTION 44

Mr. DODD. Mr. President, I ask unanimous consent that the Senate now proceed to the immediate consideration of Senate Concurrent Resolution 44, a concurrent resolution that I submitted earlier today concerning the former Prime Minister of Hungary, Imre Nagy and other heroes of the 1956 Hungarian revolution.

The PRESIDING OFFICER. The concurrent resolution will be stated by title.

The assistant legislative clerk read as follows:

A concurrent resolution (S. Con. Res. 44) to express the sense of the Congress concerning the funeral of Imre Nagy, the former Prime Minister of Hungary, and other heroes of the 1956 revolution in Hungary.

The PRESIDING OFFICER. Is there objection to the present consideration of the concurrent resolution?

Barabás Mihály MDK

Barkák, vizf.

Mücsarnok 1902.

A bpi. Orvosszövetség Mükiállitása

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1982 JUL 9

1021

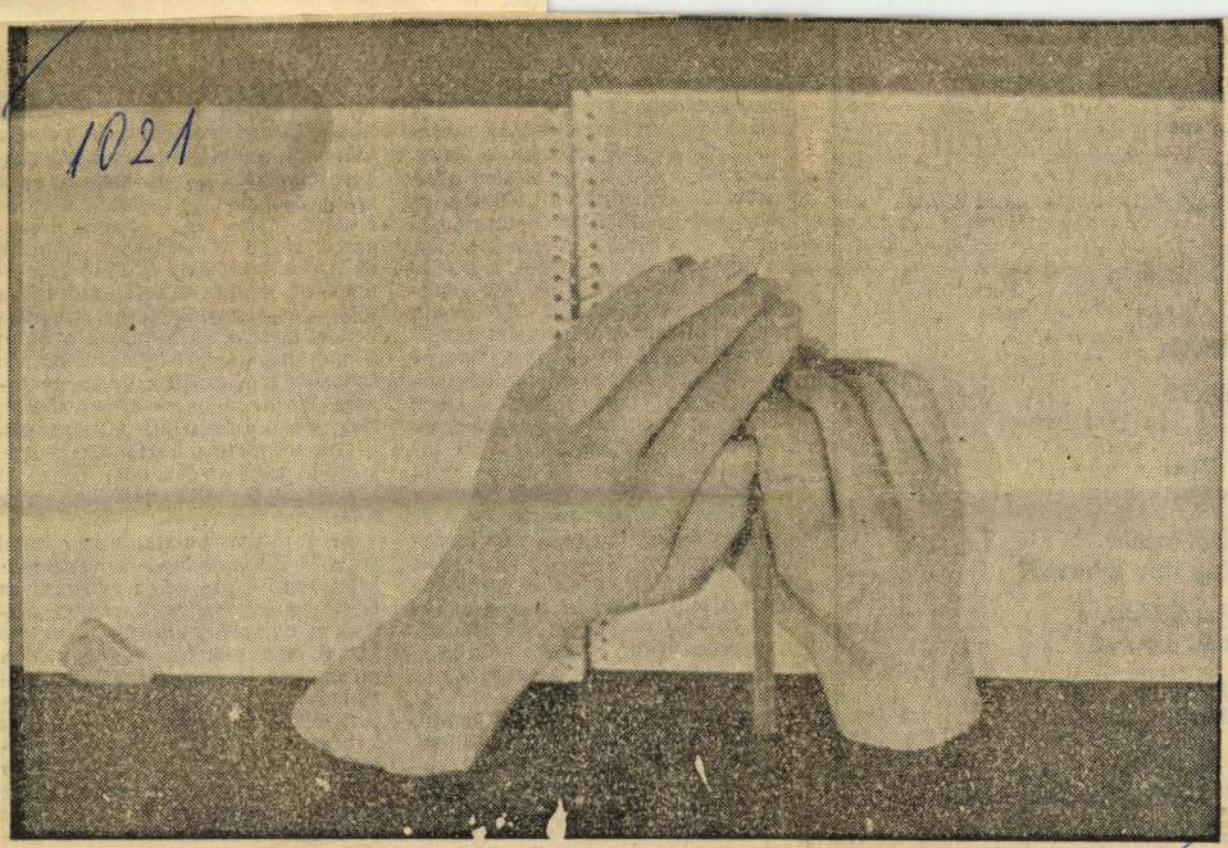

Barabás Márton: Rejtett rajz

atta volna, az „Évnapra"

ott lap —
loblak.

eljő,
ernyő,

lap?
it bánt még néhanap?

brokátba!
kokárda

eteket!
.. S tán elmebeteg!"

ledöfni
Petőfi?

az a kozák:
hány szív a hazád?

zökszökőkút, a
kit üt a guta?

ott lap —
doblak,

ól csapódik
re a pernye . . .:

ik.
élne . . . Ha merne!"

nak magas és egyben
közvetlen szintjét. Két
métlem, nemcsak e
hanem azért is, mert
mozgalomnak és a n
szóval békepubliciszti
ránja, valósággal irigy
Az egyik, mindjárt az
vatkozás Tolsztojra, a
béke" lassan felszívódó
borúra és a békére. A
legvégén: a Babits-idé
zat a nemzeti irodalma
irodalom viszonyáról.
pompásan, már majdnem azt mondtam: kísértetiesen ráillik a magyar és a nemzetközi békemozgalom összefüggésére, hogy megerősít egy, az utóbbi években elhanyagolt, de nálunk most éppen felélesztett tapasztalati igazságot. Ez éppen arról a viszonyról szól, amelyet Ungvári érve összekapcsolt: az irodalom és a béke. A békemozgalom az irodalom méhében fogant olyan apák nemzősejtjeitől, mint — hányszor leírtam már e neveket, s még hányszor fogom! — Eluard, Ehrenburg, Andersen-Nexö, Lukács György, vagy hogy élőket is megnevezzek: Aragon, Vercors, Amado, Solohov; Illyés is. Nehogy azt hidd, István, hogy a fejedre olvasom őket. Ellenkezőleg: személyes élményből tudom, hogy ők is feltették, a legelején mind feltettük magunknak és egymásnak a kérdést, a te kérdésedet: komolyan gondolod, hogy lehet itt bármit is csinálni?

A válasz akkor személyes részvétel és sok írás volt minden műfajkozott a párafelhők mögül a Mont Blanc hava, és emlékezetemben skandálódni kezdett a Vajda János-vers. Közben — s ez a mentségem, hogy nem tudtam ellenállni ennek a nem ide tartozó leírásnak — a huszonhat résztvevő három napon át a békéről beszélt, anélkül, hogy a szót kimondta volna.

Arról tanácskoztunk, hogy a ketté szakadt Európában — a ketté szakított ban —, melyek a gyökerei az egységes európai kultúrának, melyek a nemzeti kultúrák ismertető jegyei, és minek köszönhető, hogy a történelem tengerárjaiban fennmaradtak, melyek voltak, és ma miben jelentkeznek az egyes kultúrák kapcsolatai a közös európai kultúrával. Az asztal körül ült a New York-i Columbia egyetem rektora, maga is a német kultúrában felnőtt történész, az oxfordi Worcester-kollégium igazgatója, a szovjet akadémia történettudományi bizottságának bizantinológus elnökasszonya és egy kultúratörténész professzora,

Barabás Márton, grafikus

Barabás Márton: Kettős csigakutya

ÉJ
1956/023
XXX/40
14

Barabás M

Élet és Irodalom [illegible] 1956 [illegible] 10

MEGYESI GUSZTAV:

Tóbiás úrfi

Még feléhez sem érkezett a *Rabszolgasors* című brazil tévéfilmsorozat, de a környékbeli kifőzdében már is Zsanuáriának nevezték el a legkövérebb alkalmazottat. Nem arról van szó, persze, hogy a kifőzde tulajdonosának elment az esze, és jódolgában már feketebőrű rabszolgákkal főzeti a marhapörköltet, csupán csak arról, hogy ez az alkalmazott egész nap traccsol, öblöseket nevet, különféle intéző kinézetű alakokat próbál rávenni arra, hogy vallják már be, tőlük született gyereke az egyik konyhalánynak. Alkalmasak a filmbéli Januária

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1977 OKT 22

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Barabás Márton

1021

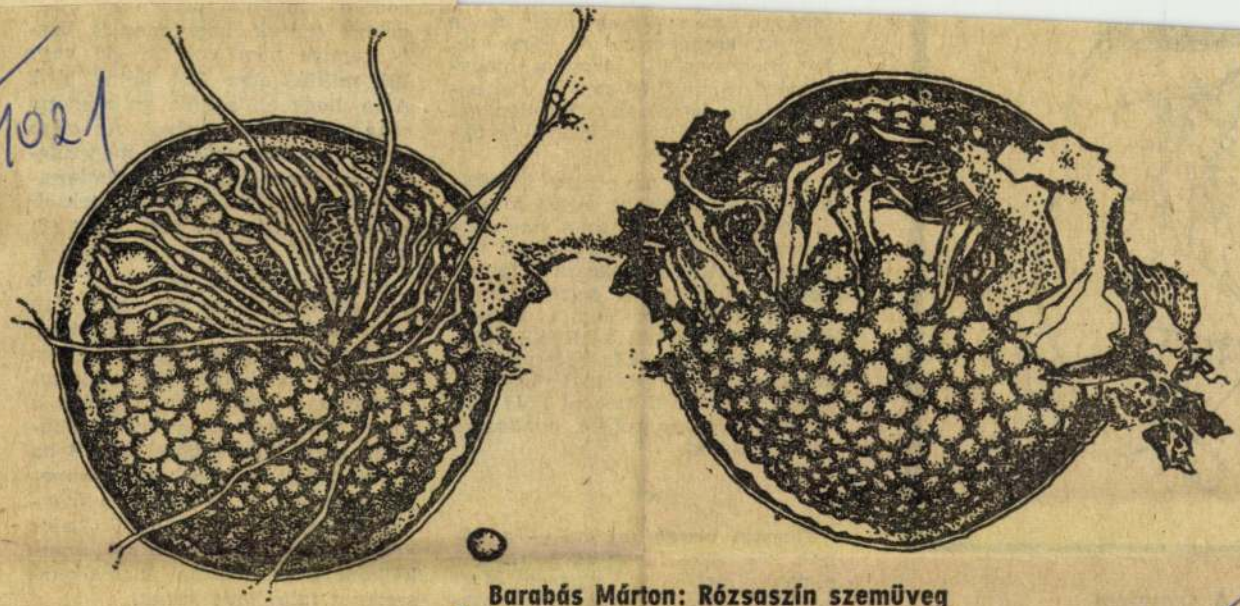

Barabás Márton: Rózsaszín szemüveg

: A szerelem

tabánya magas kéményei ma
Vértest szennyezik. A város te
hát megmenekült bizonyos meny
nyiségű füsttől és portól, de ed
digi tiszta falvak és érintetlen er
dőterületek váltak az ipartól szeny
nyezetté.)

A bioszféra, az ember létfelté
telei védelmében az egyik fő elv
a szolidaritás. Van urbanizációs ár
talom, van Balaton-probléma, van
óriás kéményen magasra felpipált
korom — de végül minden min-
dennel összefügg. Jócsik könyve
első soraiban idézi az ENSZ 1972-
es stockholmi környezetvédelmi
konferenciája összefoglalójának cí-
mét s alcímét: *Csak egy Föld van — Egy kicsiny bolygó gondozása és megtartása.*

★

Hogyan vizsgázunk mi — a Jócsik könyvébe foglaltak szerint — e nehéz leckéből? Vegyesen. Mert egyrészt a szocialista országok eszmegoldani.

Keserű epilógusa ez a könyvnek és e könyvismertetésnek. Ám tárgyszerűen rögtön tegyük hozzá: a bioszféra-védelem nem minden dolgában rontjuk el azt, ami korábban már jól elindult. Inkább a józan felismerések, a helyes döntések ideje látszik közeledni. S ha gyarapodnak majd a hazai környezet védelmének jó példái, s fogynak a rosszak, ebben Jócsik Lajos könyvének és emberöltőnyi munkálkodásának méltán kiemelkedő szerepet tulajdoníthatunk.

BARABÁS Márton

Új Művészet 1991/5

AVANTGÁRD ÉS AKADÉMIZMUS

Könyv Barabás Márton festészetéről

Avantgárd és akadémizmus – kihívó cím, nemde? Bevallom, magamtól nem is mertem volna leírni. Engem ugyanis még úgy neveltek (oktattak) mindegyik iskolámban, hogy az avantgárd az akadémizmus ellen lázadó irányzatok összefoglaló neve, ergo a kettőt egy lélegzetre emlegetni, sőt, egy békehozó éssel még ráadásul közös gyékényre ültetni, borzasztó illetlenség.

Margócsy István, (azt hiszem: szerencsére) már más nevelést (oktatást) kapott. Így aztán nincsenek gátlásai a megnevezésben: a konvenciók nem kötik, csak a tények befolyásolják. És ha azok azt mondják, hogy Barabás Márton festői munkássága minden kétséget kizáróan avantgárd szemléletű – elvégre a világot öntörvényűen látó, értelmező és interpretáló művészi attitűdöt valósít meg –, ám Barabás képei minden periódusban mentesek a kompozíciós és részletbeli bizonytalanságokat oly jótékonyan elleplező úgynevezett expresszív ecsetjárástól, mivelhogy ez a festő a múlt századok akadémiáin megkövetelt ábrázolásbeli precizitással formált képelemeket teremt magának építőkövekül, s belőlük hasonerejű szigorúsággal építi fel a maga rendjét, akkor nyugodt lélekkel tudomásul veszi a dolgot és meg se próbálja illedelmes szövegfelhők mögé dugni a felismerését, hanem kimondja azt. Sőt, éppenséggel ennek az ellentmondásnak ered a nyomába.

S mert elfogultságok nélkül teszi ezt, hamarosan világossá válik számára, hogy az ellentmondás nem Barabás Márton festészetének természetéből ered. Hanem a verbális interpretáció fogyatékosságából. Abból a pontatlanságból – de legalábbis félreértésből –, hogy „avantgarde"-on nagyon sokszor csupán „új stílus"-t értünk, holott az éppenséggel nem a formálás újszerűségét jelenti, hanem a gondolkodás újszerűségét.

Ha pedig ezt a nyomot követjük – ha Barabás Márton festészetének gondolatmenetét törekszünk fölfejteni –, világossá lesz az a tény, amit az interpretációs fogalomkészlet fogyatékossága (és az értelmezés időnkénti renyhesége) akár elfeledni is képes: Barabás munkássága az elmúlt évtizedben a művészet legfontosabb kérdéseit sorakoztatta fel, és ezekre igyekezett választ adni.

Válasza kétségkívül szkeptikus. Képei azt mondják, hogy kultúrák törmelékei között és alatt élünk. Nem lehetnek illúzióink, semmiféle „nagy gesztus", semmiféle „szélesen összefoglaló ecsetjárás", semmifajta technikai radikalizmus ezen nem segíthet. Legföljebb leleplezheti. Amit most tehetünk: össze kell szedni a feltalálható törmelékeket. Meg kell tisztítani őket. És rendbe kell rakni őket. Másképpen nem tudunk tovább létezni.

Ennek a rendnek nincsen hierarchiája. Mellérendelésekkel él: Laokoon töredezett szoboralakja, a Párkák figurája, Hadrianus profilja éppoly erős (éppoly gyenge) hangsúlyt kap benne, mint az akantusz levele, a borostyán füzére, a narancs gömbje, a telefon kagylója, a klasszikus oszlop zsiráfnyakú eleganciája, a pest-budai házak golyónyomos-oroszlánfejes pillére. S ezt a mellérendeltséget erősítik a komponálás eszközei is: a montázs logikájával megépített klasszikus képsíkoké éppúgy, mint a körülvágva koszorúba fűzött motívumoké, vagy a szabad asszociációk rendjében indázóké.

Végül azonban, Barabás festészetének erős logikája szerint, ez az egymás mellé rendelésekből épülő képvilág egyfajta szuverén rendet teremt, melyben az egyik motívum hívja a másikat, az egyik kép szólítja a másikat. Margócsy István is ezt hallja meg, amikor közös teret képzel köréjük beleérző esszéjében, melynek címe – *Avantgárd és akadémizmus* – a Barabás Márton munkálkodását összefoglaló kötet, majd e mostani ismertető élére került. Sőt alighanem igaza van akkor is, amikor egyenesen az épített térben jelöli meg azt a szintetizáló erőt, amely térben és szellemben a mostaninál is szorosabb rendbe volna képes szedni ezt a világértelmezésre kész festészetet – azaz, magyarán szólva: a nagyszabású falképben jelöli ki Barabás közelesen megvalósítandó feladatát.

Józan ésszel belátva, persze hogy „nem olyan időket élünk", amikor a festő nagy falakról álmodozhat, vagy az elemző ilyen javaslatokat tehet, mégis, érdemes legalább kézbe venni azt a gazdag érvanyagot, ami az imént egyetértőn idézett javaslat mellett szól: átlapozni, átböngészni, s elolvasni azt a szép könyvet, amely Barabás Márton eddigi munkálkodásáról szól. Margócsy esszéje mellett *Hegyi Lóránd* két tanulmányát olvashatjuk benne: mindkettő bensőséges biztonsággal helyezi el Barabás festészetét és eredményeit – képeit – a friss európai és egyetemes művészet kontextusában, ebben a gondolati rendben mutatva rá az általa leginkább fontosnak tartott jellegzetességére: „a közvetlen személyes élmény és a kulturális toposzok egymásra csúszására" egy „jellegzetesen nyolcvanas évekbeli eklektika keretében" – mely azonban jóval több, hangsúlyozza Hegyi is, valamifajta önkényes válogatásnál, lévén a művészet Barabás számára egyre inkább az európai kultúra nagy motívumainak megőrzője és megjelenítője még akkor is, amikor „– látszatra – csak a látszat látszatát nyújtja" áttételes, mellérendelt idézeteivel.

A két – már idézett – elemzés és értékelés mellett olvasható ebben a könyvben egy *Önéletrajz* és egy interjú (mindkettő igen jó portrét ad Barabás Mártonról); egy beleérző szépségű vers, *Petőczi Évához*; egy esszé a kapuról, mint a vallás, a mítosz és a művészet ősi jelképéről, *Pomogáts Béla* írása; és több rövid idézet művészeti kritikákból. Fontos – és alapos munkára valló, ezért nem megszokott – kiegészítője a könyvnek Barabás Márton eddig készült képeinek teljes katalógusa, valamint kiállításainak jegyzéke.

A kötet képei, amennyire ez színes reprodukcióknál csak lehetséges, hűségesek. Az igényes könyvterv és tipográfia *Vasvári László Sándor* munkája.

(A könyvet a Dovin Művészeti KFT adta közre.)

Horváth György

PRADO

A világ nagy múzeumait bemutató sorozatában az olasz Europeo című lap nemrégiben tíz kép kiválasztására kérte Alfonso Perez-Sanchezt, a Prado igazgatóját. Tiziano, Poussin, Dürer, Bosch, Rogier van der Weyden, Antonello da Messina egy-egy, Goya és Velázquez két-két képe reprezentálja a múzeum anyagát e válogatás szerint, amit persze bárki – képzeletben – újabb és újabb variációkkal egészíthetne ki.

Hogy a madridi múzeum anyaga e szempontból szinte korlátlan lehetőségeket kínál, azt jelzi többek között az az album is, amely a világ nagy múzeumait bemutató sorozatban az olasz Rizzoli kiadó 1976-os kötete alapján most jelent meg magyarul a Corvinánál. A Prado – ahogyan bevezetőjében Xavier de Salas y Bosch írja, aki 1970–78 között igazgatta a gyűjteményt – remekművek kincsestára, a százhetvenegy színes és több száz fekete-fehér reprodukcióval bemutatott festménygyűjtemény egyes főművei, sőt egységei nélkül a művészettörténet egyetemes folyamatairól aligha alkothatnánk hiteles képet. A sort a XVII., majd a XVI. századi spanyol, flamand, majd itáliai kollekció vezeti – e művekkel egyébként kortárs alkotások kerültek a spanyol trónt birtokló Habsburg-uralkodók tulajdonába. Nagy hiányok is vannak természetesen a gyűjteményben, Rembrandt művészetére például egyáltalán nem figyeltek fel az értékre egyébként oly érzékeny spanyol uralkodók.

A könyv a gyűjtemény kiemelkedő alkotásai mellett magát az épületet is bemutatja – Juan de Villaneuva klasszicista stílusú téregyüttese olyan helyszínt kívánt biztosítani, ahol „a művészet és a tudomány egyesül és új életre kel" –, s felvillantja a múzeum kalandos történetét is. A Prado sok viszontagságon ment keresztül az elmúlt kétszáz évben. Maga a múzeum csak 1819-ben nyílt meg, de az alig elkészült épületet már a megnyitás előtt restaurálni kellett, mert az 1808-as francia megszállás után istállónak, lőszerraktárnak használták. Többször költözött az anyag 1936–39 között, a polgárháború éveiben is – mindazonáltal a gyűjtemény egyre teljesebbé vált, s a vásárlásoknak, adományoknak köszönhetően dinamikusan fejlődik a legutóbbi időszakban is. A világ egyik legjelentősebb múzeumának mintegy kétezerötszáz bemutatott művét a könyv adatai szerint évente egymillió-százezer látogató keresi fel. Ha a Pradónak egyáltalán szüksége lenne népszerűsítésre, e kötet jól megfelelne a célnak.

P. Szabó Ernő

Következő számunk tartalmából:

György Péter: Pénz a falon. Andy Warhol, az udvari festő
Forgács Éva: Andy, Marilyn és a Tehén
P. Szabó Ernő: „Amikor minden művészet lehanyatlik..."
Andrási Gábor: Vezéráldozat
Láncz Sándor: Schrammel Imre műhelyében
Szegő György: Ellopott nemzedékek
Novotny Tihamér: A tökéletes forma születése
Markója Csilla: Meditáló vándorállat. El Kazovszkij kiállítása
Kovács Péter: Emlékezés Schaár Erzsébet Utcájára

HIRDESSEN AZ
új művészet-BEN
Hirdetése azokhoz jut el, akikhez szeretné, akik nem merülnek el a napi gondokban, akik számára a művészet a teljes élet része.
Tízezren vásárolják, harmincezren olvassák!
HIRDETÉSE JÓ KEZEKBE KERÜL!
Hirdetési díjtételeinket címére elküldjük!
Új Művészet szerkesztősége
1054 Budapest, Bátori u. 10. VII./707.
Telefon: 1-116-650/124 mellék

BARABÁS MÁRTON festményeiből nyílik meg kiállítás ma délután fél hat órakor a Polgár Galériában (Budapest V., Váci u. 11. b).

Magyar Hírlap 1994. dec. 9.

Barabás Márton, festőművész

Jó gazdának bizonyult a Művészeti Alap tavaly, jól válogatott az év képzőművészeti terméséből. – Tekintélyes haladást mutat Váli Dezső és Barabás Márton. – A Műcsarnokban látható tárlat febr. 11.-ig látogatható.

Losonci Miklós: Köbe, bronzba álmodott élet.
Pest Megyei Hírlap, 1981. febr. 1.

Barabás Márton, festőművész

„Nike telefonnal", 1989. (90x110 cm). (repr.),

a festőművész kiállítása 1989. nov. 24–dec. 17.,
az Ypartérben.

Művészet, 1989., okt., hátsó, külső borító.

Későn és mélyen

Barabás Márton kiállítása a Műcsarnokban

NINCS KÖNNYEBB, mint megfeddni azokat az ifjú művészeket, akik még kiforratlan művekkel vállalkoznak önálló tárlatra az ország első kiállítótermében. Minden alkalommal, ha ilyen bemutatkozó kiállításra téved be a néző, vagy ilyen tárlatban „forgatja meg a tollát" a kritikus, elhangzik, hogy vajon mi szükség van rég lefutott divatok majmolására, ilyen epigon alkotásokra, hogy aki saját hangját meg nem találva áll a közönség elé, az modorosan öreges vagy öregesen modoros, hogy nem tanult az elődök kárán s ugyanúgy bukdácsol, és így tovább...

Bizonyára most is ez az első gondolatuk mindazoknak, akik megtekintették *Barabás* Márton tárlatát a budapesti Műcsarnokban. A szabálytalan formájú festményeken egyaránt sorakoznak festői és tárgyi utalások a különféle *pop*-áromlatokra, az újrealizmusokra, a *performance*-művészetre. *Későn és mélyen* című képén például a lekerekített képmezőn a bizonytalanság, töredékesség és szorongatottság érzékeltetésének mai egész eszköztára jelen van. *Én mégsem vagyok biztos abban, hogy ha valaki ugyanazon a vizuális nyelven beszél, mint kortársai, az feltétlenül epigon,* feltétlenül a divat után szalad. Még azt sem lehet elmarasztalásként felhozni, hogy ennek a fiatal alkotónak a művészete művészetből építkezik, azaz idézeteit, témáit, utalásait nem kis részben a művészet univerzumából meríti. Hisz ennek alapján kismesterek és géniuszok sora lenne elmarasztalható évszázadokra visszamenőleg!

HA MÉGIS fenntartásokat hangoztatok Barabás Márton képeit nézve, ha felhánytorgatom, hogy a festmények sem meggyőzni nem akarnak, sem lenyűgözni nem tudnak, azt nem ilyen okok miatt teszem. Akárcsak nemzedékéből annyian, Barabás is *bátortalan, óvatos.* Tudjuk jól, van itt nálunk egy hivatalos korhatár, a harminc-öt év, s aki ezt az életkort még nem töltötte be, forgassa ki akár a földet sarkaiból, feddőn megbocsátó mosollyal *fiatal*nak minősül. Aki még a „stúdiós" korosztályhoz tartozik, annak kísérletei — úgymond — ifjonti bolondozások. Barabás Márton a maga harmincegynéhány évével kész művész, aki tudja, mit és miért csinál. S ha képei mégsem magabiztosak, ennek egyik oka bizonyára az, hogy őt magát is rabul ejtette ez a „fiatalság-kór".

Nézzük meg alaposabban a *Vízizene* című képét. Hosszúkás táblakép sötét tónusokkal, kidolgozott festői megoldásokkal, applikált tárgyrészletekkel. Az alsó harmad érzékenyen megfestett vízfelületére széles pászmában esik a fény. A megvilágosodásnak ez a pászmája feljebb igazi zongorabillentyűkben folytatódik, a képhatáron is túlnyúlva. Mi más lenne ez a kép, mint annak a szájbarágó elmagyarázása, hogy a természeti ihlet, a valóság gazdag játékossága vezeti el az érzékeny, szenzibilis alkotót a természettel egynemű alkotáshoz — s a festmény a maga játékosságával, határsértéseivel ezt hivatott modellezni. No de hát ez így vaskos közhely... Méghozzá kínosan didaktikusan elmondva. A művészet nem ilyen deduktív valami, épp a lényege nem érthető meg egyszerű levezetések révén.

FOLYTATVA fenntartásaim sorolását: Barabás Márton át nem élt élményeket próbál élményszerűen megfogalmazni (szintén, akárcsak nem egy kollégája nemzedékéből). Egy plexidobozba megperzselődött zongoratöredéket zárt, s a doboz falához erősített valósághű tenyérrel imitálta a megfeszítést *(Corpus)*. Hiába a szétzúzott zeneeszköz és az emberi fragmentun szívszorongató hatása, a kompozíció keresettsége érezteti, hogy a festő nem a maga kálváriájáról számol be, csupán mérhetetlen *általános* sajnálatot érez az emberi kínok iránt *általában*.

Barabás Márton képeinek, az említett három műnek is sajátja, hogy *hiányzik belőlük a személyes elem.* Hűvös tárgyszerűség vonul végig a képek során. Tárgyszerűség azonban nehezen képzelhető el aktív tárgyi tudás nélkül. S festőnket, úgy tűnik, nem köti témáihoz valamiféle heves vonzódás, mely tulajdonságaik kifürkészésére késztetné. Rendkívül sok kidolgozott, rafinált eszközt használ, hangszerrészeket, kitömött madarakat, s egyéb sokkoló tárgyelemeket applikál a festményekre, bravúrosan operál a különféle formai és gondolati elmozdulásokkal és így tovább. Felkészültsége tehát nem hiányos, s a részletek mutatják, tehetségben sem szűkölködik. Az a különös kötőanyag, az a személyes szenvedély hiányzik csak munkáiból, amely révén a szubjektív kép meggyőzően „valósághű", vagy a vizsgálódóan, hűvösen objektív alkotás felfűtötten szenvedélyessé tud válni. Ha elhiszi Barabás Márton, s vele korosztályának nem egy képviselője, hogy ő nem csökkent értékű „fiatal művész", s nem ilyen óvatosan lépked előre, akkor, ha későn is, de mélyen átélt munkákkal áll majd elénk. **Bán András**

NAPI KR

Több könyv a falvakban

Kétségtelen, hogy az évtized elején végrehajtott átszervezés után a könyvterjesztő vállalatok közül a Könyvértékesítő került a legrosszabb helyzetbe. Ennek ellenére a kedd délelőtt — a MUOSZ székházában tartott sajtótájékoztatón —, a Könyvért igazgatója, *Drucker* Tibor arról számolhatott be, hogy 1982-es forgalmukat 25,7 százalékkal növelték tavaly, a könyvkereskedő vállalatok között ők voltak a legdinamikusabbak.

A Könyvérttel egyre több könyvtár köt szerződést, s talán ennek köszönhető, hogy e területen — a könyvtári beszerzési keretek stagnálása mellett is —, majd húszszázalékos forgalomnövekedés volt. Ugyancsak jelentős mértékben nőtt a szövetkezeti bolthálózatban eladott könyvek száma, s valóban jelentős eredménynek könyvelhető el, hogy a falusi lakosság is ugyanakkor jut az újdonságokhoz, mint a városban élők. A Könyvért felmérve a lehetőségeit, több új kezdeményezésbe fogott, így az áfészekkel közös boltot nyitott Mezőcsáton, Kisújszálláson és Karcagon. Egy esztendővel ezelőtt kezdtek hozzá a különböző művelődési intézményekben könyves pavilonok, illetve szobák nyitásához, ma már több mint száz ilyen árusítóhely működik, nemcsak vidéken, a fővárosban is. A forgalmi adatok az elképzelés helyességét látszanak bizonyítani, ám kérdés, hogy a budapesti, amúgy sem magas ter-

— **A Zemplén Géza-díjakat** a hazai szerveskémia területén végzett kiemelkedő munkásság elismerésére első ízben adták át a Magyar Tudományos Akadémia kémiai tudományos osztályának keddi nyilvános ülésén. A fődíjat Bognár Rezső, az MTA rendes tagja (Kossuth Lajos Tudományegyetem szerveskémiai tanszék) Zemplén Géza tanítványa kapta a Zemplén-iskolában indított szénhidrát-kémiai és flavonoidkémiai kutatások továbbfejlesztéséért. A két díjat két 35 év alatti kutató, Blaskó Gábor, a kémiai tudományok kandidátusa (MTA Központi Kémiai Kutató Intézet) és Fülöp Ferenc, a kémiai tudományok kandidátusa (Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyógyszerészeti Vegytani Intézet) kapta.

— **A Francia Munkáltatók Országos Tanácsa,** a CNPF küldöttségének tagjai — a legjelentősebb francia mezőgazdasági és élelmiszeripari cégeket képviselő üzletemberek — magyar partnereikkel kerekasztal-megbeszélésen az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeit vitatták meg kedden a Magyar Kereskedelmi Kamarában. Ezt követően a francia szakemberek üzleti tárgyalások céljából több magyar vállalatot is felkerestek.

— **Gábor Andor** születésének századik évfordulója alkalmából kedden Kaposvárott megkoszorúzták az író mellszobrát. A megemlékezés koszorúit a megyei, a városi párt-, tanácsi és tömegszervezetek, valamint a megyei sajtó és nyomda képviselői helyezték el.

...us"!

(Brenner György rajza)

— **Mai algériai művészet** címmel nyílik tárlat január 25-én, szerdán a Néprajzi Múzeumban. A kiállításon több mint hatvan festmény, a többi között fára és kerámiára festett képek láthatók. A tárlatot február 10-ig lehet megtekinteni.

— **Szakadékba zuhant egy autóbusz** hétfőn Oaxaca délmexikói város közelében. Az

Barabás Márton

festőművén

Képe a Szombathely i Képtárban a DOVIN Művérvenkti kft. által rendezett tárlaton.

Acsay Judit
ciné

Ui Tá Tó.
1989 máj 28.

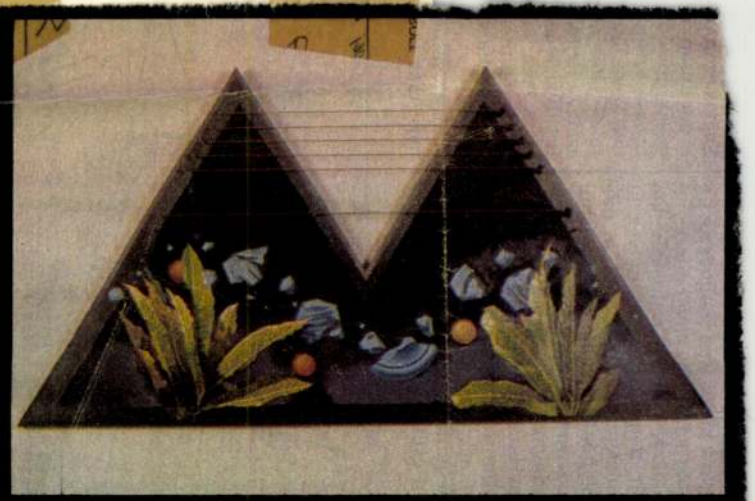

Barabás Márton: Piramishárfa krotonokkal

Ha forgalmazó vagyok, bizonyára készséggel megveszem a *Rozi vásárolni megy* című víg-játékot, mely egy csupaszív, kövér német feleséget helyez át amerikai miliőbe, ahol a mosolygós Brünhilda gátlástalanul teszi magáévá a fogyasztói társadalom jelszavát: Buy now, pay later. Mindent megvesz, de semmit nem fizet ki, eleinte hitelkártyáival manipulál. Aztán megtanulja, minél több adósságot csinál, annál fontosabb lesz

Sajnos ez már
a gondosan m
másik epizódr
nyos mozzana
nek az elsőhöz,
rakós játék, a
szei. A *Rejtélj*
fesztivál legere
ja, és ha a tern
vát végig meg
tos várományo
díjnak.

Még mindi
most m

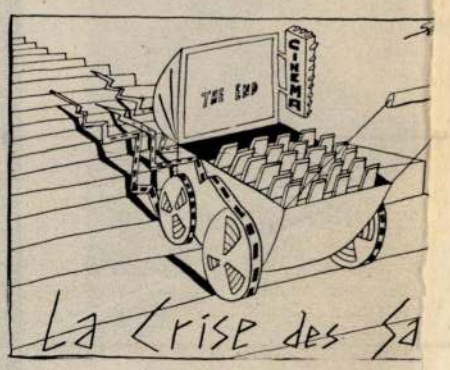

Fess egy dalt a zongorán...

Zenélő festmények, plasztikák — Barabás Márton egerszegi tárlatáról

Az ember asszociációs képessége szinte határtalan. Mindannyian képesek vagyunk rá, hogy például szagokhoz, illatokhoz színeket, hangulatokat társítsunk, vagy épp egy vizuális élményhez dallamokat, hangszer-futamokat képzeljünk hozzá.

Nos, ebbéli képességeink fejlesztésére kiváló terepet kínál *Barabás Márton* e napokban még látogatható tárlata, amelynek a Városi Hangverseny- és Kiállítóterem ad otthont, Zalaegerszegen. Műveivel ismerkedve telitalálatnak tűnik, hogy épp a zene világnapján nyílt meg e bemutató; ideális társélményt kínál ugyanis a koncertek atmoszférájához.

Az alkotó, a kortárs művészet karakteres egyénisége, a sík és a tér közt kalandoz kedvére, s a szemlélődő gyönyörűségére. Generális egységbe az az érzet öleli a látnivalót, hogy szinte valamennyi képe, térplasztikája zenélni „látszik". S nemcsak a gyakorta alkalmazott tárgyi elem, a valódi zongorabillentyűk beépítésével, kompozícióba emelésével éri el ezt a hatást, hanem a képek színei, s egyéb formai elemei is mintha egy-egy zenemű futamait, ritmusát, szólamait zengenék. Például a Billenő Leopárd Szfinx című művén, amelyen egy merész ívben szétnyíló, lépcsősen „széttolt" állatalakot övez aranyló háromszögek bonyolult kombinációjú térélménye. Az ember egy pillanatra tán el is bizonytalanodik: lehet, hogy mindjárt szétesik, szétcsúszik a látvány? Nem. Nem esik szét. Pusztán elemeiben mutatkozik meg, akár egy legyező, amelyet szétnyithatunk és összecsukhatunk kedvünk szerint. Vagy akár egy zenemű, amelyet meghallgathatunk szólamonként, avagy együttes zengéssel, de akkor is érzékelhető a hangszerek, hangok versengő áradása, egymásba fonódása, a mű belső szerkezete.

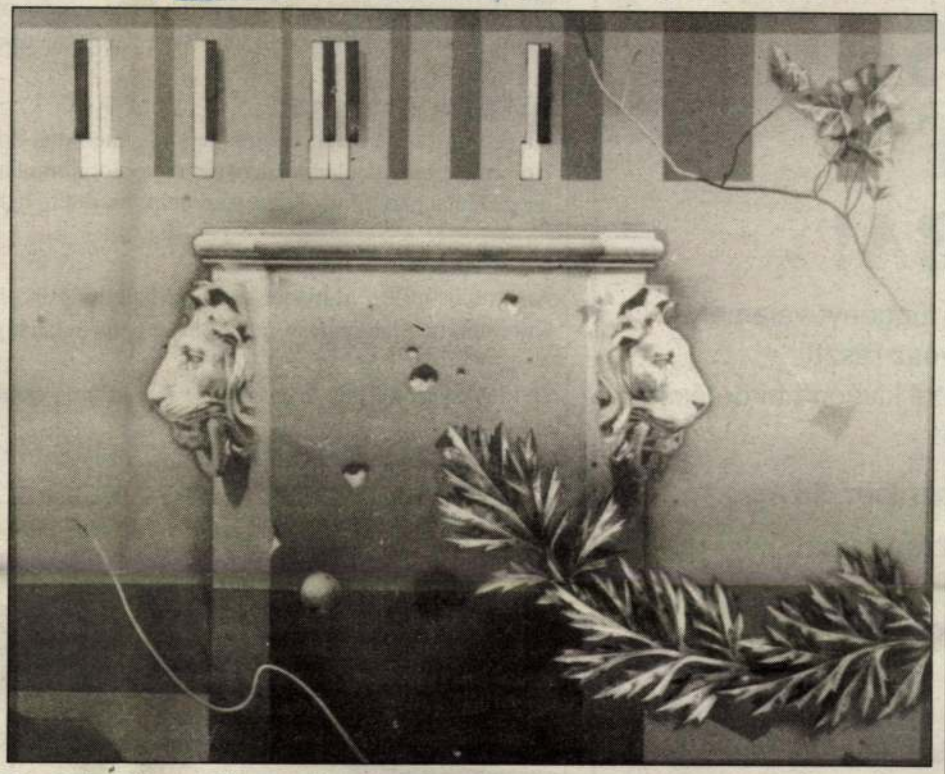

Barabás Márton: Sosemvolt aranykorunk. (Mészáros T. László felvétele)

Vonzódik a klasszikus formákhoz, kompozícióinak alapélménye az időtlenség. Mintha azok a háromszögek, csigavonalak, borostyánlevelek és a görögök kultúráját idéző szobor- és épülettöredékek az idők kezdeteitől ott lebegnének a kékeszöld, kozmikus távlatokat sejtető háttér-közegben; mintha az a zongorabillentyűkből épített híd örökkön, az idők végeztéig ott feszülne két pont között.

Műveinek egyensúlya törékenynek tűnik, s tán épp ebből a kényesen, patikamérlegen kidekázott harmóniából ered a kimerevített pillanat állandósága. Ezt erősítik a spirálvonalak varázsos gyűrűi, amelyek bódító örvénybe csalják a nézőt, ahol aztán hipnotikus táncba, körforgásba szédülhet. Kompozíciói szinte beszippantják a szemlélőt, belebódulunk az ion és korinthoszi oszlopokkal aládúcolt, akantuszlevelekket átszőtt misztikus panoptikumba; magunk is a mindenség-semmi részévé olvadunk, ott bolyongunk, keringünk az absztrahált motívumok lebegtető vonzásában. S közben szól a zene, éteri hangok kúsznak zsongítón fülünkbe.

Színvilága ugyancsak jól támogatja az élményt, az aranyló sárgák, a mélységes, telt kékek, a felrikító narancsok, a tompa, egységbe fogó zöldek meghatározzák a „festett zenemű" hangolását, tónusát.

— magyar —

Zalai Hírlap 1996. okt. 25.

A

SE

T

BA!

l függönyt valamely
vesz részt!
gból kivágott hirdetéssel
e:

ember 31-ig.

sznek részt.

ra

any Bika Hotelben vagy

elenlétében tartjuk.

3B, MINT 80 PONTJÁN!

NTRUM

lóné

nia Márkaüzlet
ia Márkaüzlet

YŐR, Csipkegyári u. 11.
364 Telex: 24-278

Unser Auftraggeber:
Erfolgreicher westeuropäischer Zulieferer für dei Automobilindustrie; stark expandierendes ungarisches Tochterunternehmen mit dzt. ca. 30. Mitarbeitern und zwei Fertigungs-bzw. Montageliniem; Standort im Bezirk Zala.

Ihre Aufgabe:
Mitwirkung beim Aufbau einer neuen, dritten Produktlinie, Schwerpunkt: Stecken von Plastikkomponenten; verantwortlich für den gesamten Maschinenpark und die Systembetreuung; techn. Bindeglied zwischen der österr. Zentrale und dem ungarischen Werk.

Ihr Profil:
Abgeschlossene maschinenbautechnische Ausbildung; Erfahrung in einem westlich geführten Untermehmen, idealerweise in der Automobilbranche; Aller: möglichst zwischen 30 und 40 Jahren; gute Deutschkenntnisse; Engagement, Verläßlichkeit, Teamfähigkeit.

Unser Angebot:
Anspruchsvolle technische Aufgabenstellung in einem wachsenden, international erfolgreichen Unternehmen; angemessene Dotierung, mittelfristig Übernahme der Fertigungsleitung möglich.

Senden Sie bitte Ihre schariftliche Bewerbung saml tablellarischen Lebenslauf an die:

KÖNIG Managementberatunk, Strasserau 6., A-4010 Linz, Fax: 0043-732-7804-439

Nagy múlttal rendelkező világcég magyarországi képviselete már működő divíziója számára, Zala és Somogy megye területére, nagykanizsai székhellyel keres

TERÜLETI KÉPVISELŐT.

Feladat:
A cég által gyártott kimondottan magas színvonalú termékek közvetlen értékesítése a személyes eladás hatékonyságával. Új üzleti kapcsolatok kialakítása, a vevőkapcsolatok ápolása.

Feltételeink:
— átlagon felüli teljesítőképesség
— jó kommunikációs készség
— képesség az önálló munka megszervezésére
— saját tulajdonú gépkocsi

Ajánlunk:
— kiemelkedő kereseti lehetőség
— stabil egzisztencia
— célirányos tréning program
— egy jól működő team háttér-támogatása

Azoknak a dinamikus, ambiciózus fiataloknak a jelentkezését várjuk, akik élni akarnak egy rendkívüli karrier lehetőségével.

Felvételi beszélgetésre való jelentkezés Csökli Istvánnál 1996. október 25-én és 28-án a 216-4066-os telefonszámon vagy a következő címen:
NCH-Hungary Kereskedelmi Kft.
1095 Budapest, Kvassay Jenő út 1. K. ép. 12. em. (Ref.: S1003)

Barabás Márton

Térformák a síkban

Kiállítás a Vigadó Galériában

Száz évvel ezelőtt született Leeuwardenban, Hollandia talán legszebb városában egy furcsa szemű grafikus: Maurits Cornelis Escher. Holland volt, de nehéz volna helyet találni neki a sok „van" között, akik a valóságot keresték, Van Dycktól Van Rijnen, azaz Rembrandton át Van Goghig, azaz Vincentig. Eschert eszhernek illene mondani, de jobb nem próbálkozni a holland ejtésmóddal. A tengertől nyert földeken kívül arra a legbüszkébbek, hogy minden német kémet lelepleztek a háború alatt, azáltal, hogy egy se tudta kimondani Scheveningen, az amszterdami Ferihegy nevét.

Escher találta ki a képtelen teret. A trükkje voltaképp egyszerű volt. Végy egy olyan rajzmodort, amelyet akadémikusan precíz szellemben alakítottak ki a XIX. században. Figyeld meg a pszichológusok tesztjeit, amelyekkel a szem és az agy, az érzékelés és az észlelés összefüggéseit, a vizuális megismerés csapdáit kutatják. Aztán a kettőt párosítsd, nem feledkezve el arról, hogy a szürrealizmus bebizonyította, a XX. századi képen nincs lehetetlen tárgy, csak ügyetlen szürrealista. Így születtek Escher végtelen és a végtelenben sem létező terei, tökéletesen útvesztőszerű épületei és önmagukba visszatérő vízesései. Bármely részét vágja ki a képnek az ember, önmagában hiteles. Mondhatni, tudományos. Csak épp az egész nem azonos a részek összességével; a bot és vászon nem bot és vászon, hanem zászló, ahogy Kosztolányi hozta kézzelfogható közelségbe a lélektan egyik szabályát. Az egész Eschernél maga a tömény bizonytalanság, kétkedés és megismerhetetlenség; „kivetettség a létbe", avagy filozófia képben elbeszélve.

Escher rajztechnikáját, amelyet például a régi Verne-könyvek illusztrátoraitól vagy a múlt századi technikai találmányok tervezőitől örökölt, nálunk *Orosz István* grafikus és rajzfilmrendező folytatta. Plakáttervei igazi példái a „hódolat" műfajának, amikor az utód mintegy belebújik a tisztelt elől szellemi bőrébe, és az ő stílusához illeszkedve alkot. Száz-százötven évvel ezelőtt szerették a francia festők ezt a műfajt, műterembelső-csoportképeken sorakoztatva fel mindazokat, akik tisztelték Courbet-t vagy Cézanne-t. Orosz másként hódol: elhagyja vagy háttérbe szorítja az érzékcsalódásos trükköket, és csak a filozófiát őrzi, azt a keserű relativizmust, amelyet már Swift megírt Gulliver utazásainak felnőttekhez szóló változatában.

A csoport – ha nevezhetjük így az együtt kiállító művészeket – nem kötődik ennyire nyíltan a példaképhez. *Joláthy Attila* merészen rövidülő perspektívái például egy majdnem elfelejtett, kitűnő grafikus, a késő szecessziós Jaschik Álmos némely képét idézik fel, amelyeken bebizonyította, milyen hihetetlen látványokat képes létrehozni a tér. Persze Joláthy „nejlonszínei", a divatos és riasztó narancsok és lilák azonnal tudatosítják a nézőben, hogy a televíziós vetélkedők és show-k világában élünk. Jaschik *Felvidéki András* munkáival nagyon meg lett volna elégedve. Nem csupán építészeti rajzaival, amelyekkel annyi sikert ért el, hanem az itt látható képekkel is. Nála is felismerhető egy másik ős, a manierista Arcimboldo, aki zöldségből alkotott kertészt, könyvekből antikváriust és így tovább. De nincs itt semmiféle utánzásról szó, vagy ha igen, akkor az az ősi Amerika mintakincséig terjed.

Barabás Márton egy rövidebb falat rendezett be csillag- és csigaformáiból, melyeknek nyersanyaga, úgy tűnik, egy hajdani zongora billentyűzetének finoman összedolgozott fémdrótjaiból és fadarabkáiból áll össze. A jellegzetes fekete-fehér billentyűk mögöttes lényegéből, vázából. A kutató műhelymunkát érezni itt, mintha egy író jegyzetfüzetét forgatnánk. A falnak egészében van jelentése.

Új arcát mutatja *Vásárhelyi Antal*. A németországi tartózkodás fegyelmezetté és termékennyé érlelte ezt a kalandozó tehetségű erdélyi grafikust. Képei nem alkotnak igazi sorozatot, mindegyik magába zárt világ, és bár eszközei némileg emlékeztetnek Escherére, munkáin átsüt a realitásoknak valamennyire mégiscsak meglevő biztonsága. Nála az a pohár még félig tele van, ami másnál már félig üres. Ám ő sem tud mást adni, mint maga a világ: az ötven százalékban űrt, ötven százalékban talán mégiscsak whiskyt tartalmazó üvegtárgyat.

Igazi térformákat *F. Farkas Tamás* és *Csóti Gábor* nyújt, külön-külön is, együtt is. Játszanak a tárgyak asszociációival, a színekkel, a megnevezésekkel. Vasarely egyik ötlete volt, hogy francia helyesírással írt magyar címeket talált ki, a párizsiak meg bámultak, hogy micsoda nyelvi fantáziája – is – van a mesternek. De ez nem lépi igazán túl a jó játék határait, azt, ami az igazi szobortól elválasztja. Ezt a határt a Hullám, a Szimmetria meleg, természetes színű, emberi méretarányú fakockaépítményei lépik át. Ha ugyan egy szoborról elmondható ilyesmi.

Székely András

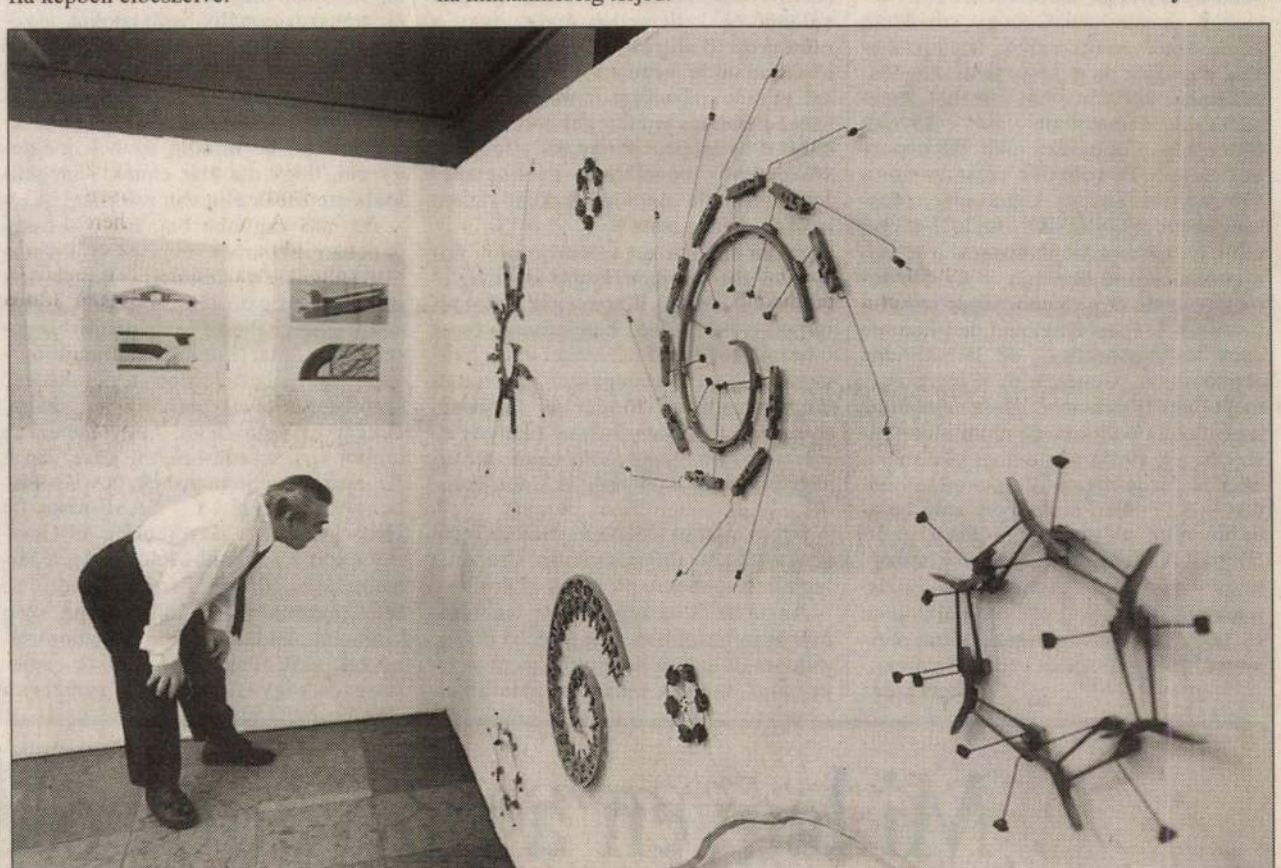

Csiga- és csillagformák zongoraalkatrészekből Barabás Márton falán GÁRDI BALÁZS FELVÉTELE

Se nem ez, se nem az

A Valóság című folyóiratban több tanulmányom is foglalkozott a globalizmussal és a világ jelenleg is élő civilizációinak együttélésével. Mikor a Népszabadság felkért egy esszé megírására, annak *A világ magánosításának terve* címet adtam, mivel az anglo-amerikai konglomerátumok vezette transznacionális tőke koncentrációjának növekedése világszerte veszélyezteti az állami és más demokratikus legitimációjú, közakaratot megjelenítő szervek önálló, hatékony működését. (Az április 11-én megjelent írásom kérdésfelvetésének időszerűségét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy éppen e héten folyik nemzetközi konferencia e témáról itt, Genfben.)

Bolgár György, akit a legtöbben a '60-as és '70-es évek Kossuth rádiójából ismernek, mint szemfüles újságíró, rácsapott a címre, s május 13-án e hasábokon már a *világ visszaállamosítását* igyekezett a számlámra írni – bár elvétve fanyalogva kénytelen beszúrni szövegébe, hogy „ne essék félreértés, mindezt már nem írja a cikk szerzője, csupán feltételezni merem..."

Nem kenyerem sem a hazai sajtóban túltengő személyeskedés, sem a minden tárgyi bizonyítást nélkülöző szószátyárkodó vita. Viszont Bolgár Györgyöt és aggódó olvasóit megnyugtathatom, hogy mint szociológus nem tartoztam sohasem a sematikus gondolkodók közé, akik azt akarták elhitetni, hogy csak két világszemlélet és -rend között lehet választani: a levitézlett bolsevista internacionalizmus vagy a globalista kozmopolitizmus közt, mert tertium non datur (harmadik lehetőség nincsen).

Azon jobb sorsra érdemes olvasók pedig, akik a Népszabadság kulturális rovatát nem nyegle ziccerek kedvéért olvassák, hanem azért, hogy sorsdöntő kérdésekről szakszerűen tájékozódjanak, engedjék meg, hogy fenti megállapításomat két könyvem címének megadásával támasszam alá: Beyond Monopoly Capitalism and Monopoly Socialism: Distributive Justice in a Competitive Sociaty Cambridge, Massachusetts, 1978 (ISBN 0-87073-939-5 pbk); (A monopolkapitalizmuson és monopolszocializmuson túl – Az elosztó igazságosság egy versenyképes társadalomban), L'épanoussement de l'homme dans les perspectives de la politique économique: Concept de l'investissement dans la personne humaine comme aspect de la politique de répartition (Párizs, Sirey, 1965). (Az ember kibontakozása a gazdaságpolitika perspektívájában – Az emberi személybe való beruházás mint a gazdaságpolitika szempontja). A kiadási időpontokból látható, hogy – mint örök pártonkívüli – álláspontomat már jóval azelőtt alakítottam ki, hogy a köpönyegforgatás hazai mesterei ultraliberálisokká vedlettek volna.

Ankerl Géza

Beszéljük meg

Bolgár György, a magyar rádiós Hyde park-tulajdonos a Népszabadság május 13-i számában alaposan nekimegy Ankerl Géza svájci, kanadai magyar építész, szociológusnak *(A világ visszaállamosításának terve)*. A svájci, kanadai stb. megtámadott írása nehezen olvasható, könnyen feledhető mű volt, szóra sem lenne érdemes, ha Bolgár úr oly hatalmas vehemenciával nem támadta volna meg. De megtette, és még csak meg sem kérdezte: „beszéljük meg?"

Megvallom őszintén, amikor olykor belehallgattam Bolgár úr népszerű rádióműsorába, mindig elfogott valamilyen kellemetlen érzés, hogy a műsorvezető alig bírja magára erőltetni a pártatlanság nehezen viselhető álarcát. A Népszabadságban megjelent írásában hatalmas lendülettel dobta le magáról e nyűgletes álarcot, és a legszélsőségesebb monetarista neoliberalizmus elfogult apologétájaként jelent meg az olvasó előtt.

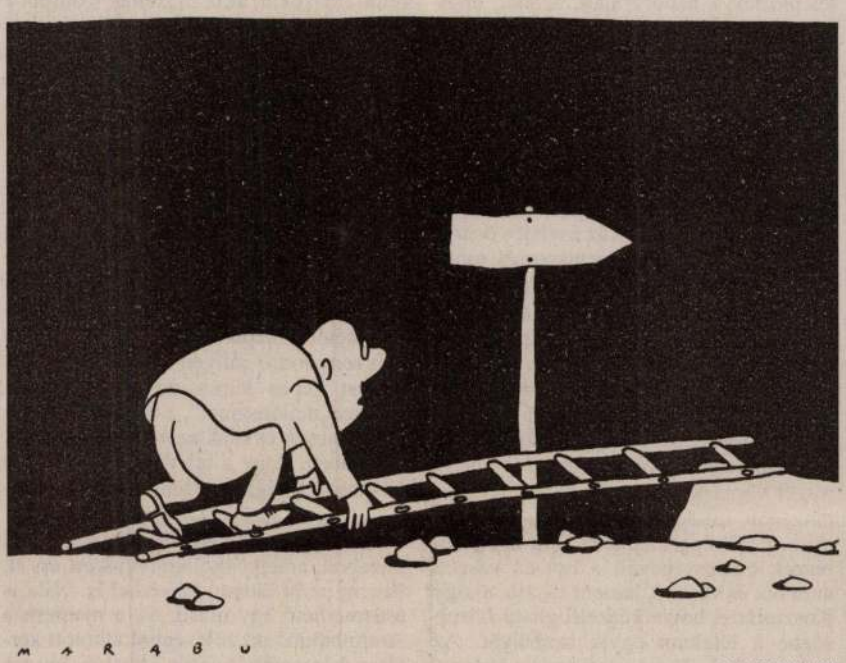

MARABU RAJZA

A rádióműsorban valami más is feltűnt nekem. Amikor Bolgár úr – meglehetősen gyakran – finom erőszakkal kioktatja a műsorához betelefonáló és az ő nézeteiről eltérő nézeteket valló hallgatókat, akkor nemegyszer az érintett téma társadalmi, történelmi körülményeinek – finoman szólva – hiányos ismeretéről tesz tanúbizonyságot. Az újságcikkben ez a jelenség is kidomborodik.

Nincs mód itt Bolgár úr minden (erősen) vitatható állítását vitatni. Csupán a legjellemzőbbekre próbálok kitérni.

Az orosz és az angol nyelv tanulásának összehasonlítása elég olcsó dolog, jóllehet Bolgár úr nem tudja, nem akarja tudni, hogy a rendszerváltás alkalmával jó néhány tanintézetben nem lehetett az orosz nyelvet választani, miközben az orosztanárokat egzisztenciálisan arra kényszerítették, hogy angolt tanuljanak/tanítsanak, és aki erre nem volt hajlandó vagy képes, azt elbocsátották (lásd Szabó István kitűnő filmjét, az Édes Emma, drága Böbét).

Bolgár úr szellemesnek szánt zárójelese az anglo-amerikai multinacionálisokról „(ezek szerint azonban egyáltalán nem multi, hanem angolszász nacionálisok)" arról tanúskodik, hogy fogalma sincs arról, mik is azok a multinacionális vállalatok. A szakirodalom néha finoman megkülönbözteti a multi- és transznacionális vállalatokat aszerint, hogy a nemzetközi óriásvállalat sok nemzeti vállalat egyesítéséből (multi-) vagy egy nemzeti vállalat határokon átnyúló terjeszkedéséből (transz-) jön létre, de mindig sietnek megjegyezni, hogy ma már ennek a megkülönböztetésnek alig van relevanciája.

Az már nagyobb baj, hogy – összhangban bizonyos manapság divatos történelemszemléletekkel – Bolgár úr a multik fenyegető terjeszkedését a második világháborút kirobbantó „egészen másfajta, kimondhatatlanul durvább és embertelenebb terjeszkedés" szembeállításával próbálja negligálni. Bolgár úr nem tudja, hogy ehhez az utóbbi terjeszkedéshez mi köze van a Kruppnak, a Siemensnek, az IG Farbennek (azaz a BASF-nek, a Hoeschnek és a Bayernnek), az Opelnek (azaz a General Motorsnak), a Mitsubishinek stb. stb. Persze a Fordról se feledkezzünk meg! Jóllehet ma szép számmal akadnak újdonsült sztártörténészek, akik el akarják hitetni az emberiséggel, hogy Hitler Adolf a német és a

Mi legyen a potyautasokk

Szeretnék hozzászólni Bossányi Katalin írásához (Potyautasok?), mert vitára késztetett néhány megjegyzése a szak-

hosszú folyamat végső állomása. Mindez nemcsak munkát igényel, hanem pénzt is. Jelenleg az érdekegyeztetés költségeit a

lentétben egyre több privatizált cégnél alakul szakszervezet (multinacionális vállalatoknál is), az MSZOSZ tagszervezetei

ZENE

FÁY MIKLÓS

Hegedűhelyzet

Sarah Chang

Elméletgyártók és folyamatfigyelők talán azt mondják, nem véletlen, hogy az Olasz Intézetben egymás után adott koncertet Shlomo Mintz és Sarah Chang. És hogy amíg Shlomo Mintz valamiért halálra untatta a közönséget, Sarah Chang még fáradtan, átlagos formáját hozva is nagy hegedűs. Nagyon úgy fest, hogy lezajlott a nemzedékváltás a hegedűsök között.

Bevallom, nem magamtól vagyok ilyen okos, a koncert előtt beszélgettem Sarah Changgal, és arra a viszonylag ártatlan és még csak nem is viszonylag ostoba kérdésre, hogy vajon nem tévesztik-e őt össze a többi hasonló nevű muzsikussal, azt mondta, á, dehogy. Han-Na Chang különben is csellista, rá csak azt mondják, hogy nagyon helyes a kishúga. Amikor ő elindult, nem volt még Chang a pályán… Illetve dehogynem. Kyung-Wha Chung. És itt

> *Ő szeret a pódiumon állni, mi pedig szeressünk közönségnek lenni. Hogy ez is lehet az élet értelme.*

eltöprengett. Igen, szegény Kyung-Wha Chungnak mindent egyedül kellett csinálnia. Akkoriban a világ pontosan tudta, hogy a hegedűs az férfi. És akkor jött egy nő, aki ráadásul koreai is. Chung viszont akkora áttörést jelentett, hogy tessék ma körülnézni. Linda Brava, Leila Josefowitz, Akiko Suwanai, Midori, Hillary Hahn és a többiek. Csupa nő.

Még valamit meg akartam tudni Sarah Changtól, mert biztos voltam benne, hogy nem igaz, és jobb, ha ő mondja ki. A legenda úgy szól, hogy nyolcévesen elment, hogy meghallgassa Zubin Mehta. Kedves, szívélyes ember, na kislány, mit hoztál, melyik darabot játszod. És erre azt felelte neki a tanára, hogy bármelyiket. Mehta elkezdte egymás után hallgatni tőle a darabokat, aztán azt mondta: haha, nem csaptok be. Ez nem gyerek, hanem törpe. Nyolcévesen, négy év tanulás után senki nem tud így hegedülni. Szóval: ez igaz?

Nem, dehogyis. Igaz, hogy nyolcéves volt, igaz minden, de csak három hegedűversenyt vitt. Egy Paganinit, a Csajkovszkijt meg a Bartókot. A Bartókot??? De hát azt nem szokták nyolcévesek játszani. Még tizennyolc évesek sem. Miért, kérdez vissza. Szeretem a ritmusát, a népi elemeket benne. Elmosolyodik. I just love it – mondja, mintha valami reklámfilm szlogenje lenne. Játsszon Bartókot, nem olyan nagy ügy.

Lényegében ebben a szellemben zajlott a koncert is. Mintz száraz unottsága után az ember tudta, hogy az Olasz Intézet nagyterme nem alkalmas hegedűhangversenyekre, a hang összevissza verődik, és a közönség figyelme is szerteszét szóródik, nincs egy pont, ahová figyelni kell, nézzük egymást, a falakat, amelyek mintha kifelé tartanának, hogy egy nap majd beomoljon a mennyezet. És akkor bejön egy huszonnégy éves nő, ciklámenszínű ruhában, és úgy hegedül, de úgy…

Tisztán. Gyorsan, pontosan, virtuózan. Mondjuk, hogy ez elvárható, valamitől csak világsztár az ember leánya. De szíve is van. Még ekkor is, a turné hetedik hetében, amikor előző nap érkezik ide, egy ismeretlen városba, egy másik ismeretlen városból, Zágrábból. Pontosan azt lehet nála hallani és érezni, ami Shlomo Mintz játékából annyira hiányzott. A lelket, meg az odafigyelést. Azt az egyszerű üzenetet, hogy hegedülni jó, a virtuóz darabok is csodálatosak, hogy ő szeret a pódiumon állni, mi pedig szeressünk közönségnek lenni. Hogy ez is lehet az élet értelme. Egy dallam a háromszáz éves hangszeren.

RÁDIÓ

Vissza Erdélybe!

A Rádiókabaré kolozsvári vendégjátéka

Lakásán hívják telefonon Ceausescut, a román kommunista vezért. Az inas mondja, nincs itthon. Hát a felesége? Ő sincs. Fiai? Ők sem. Akkor biztosan minisztertanácsi ülés van – vonják le a következtetést a vonal túlsó végén.

E másodlagos frissességű poén fergeteges nevetést robbantott ki nemrég a kolozsvári Magyar Színházban, ahol a Rádiókabaré áprilisi műsorát rögzítették. A kilencszáz férőhelyes nézőtéren ezren szorongtak, de ez nem zavart senkit. Végre önfeledten kikacaghatták az elmúlt nyomasztó korszakot. No meg a mai időket.

Határozottan múltidéző a Rádiókabaré Vissza Erdélybe! című új adása, amelyből múlt szombaton kaphattunk ízelítőt a Kossuthon, és amelynek hosszabb kiadása csütörtök délután lesz hallható a Petőfin. Ám nem tematikailag tekint vissza az időben, éppenséggel ritkán utal az előbbiekhez hasonlóan a Ceausescu-elnyomásra. Számunkra, határon inneni hallgatók számára azért idéz egy korábbi korszakot, mert a nézőtér odaát még egységesen érez és reagál az elhangzottakra. A kolozsvári magyar közönség érzékelhetően egy irányba nevet. Úgy, ahogy mi nevettünk a hetvenes-nyolcvanas években azokon a kódolt poénokon, amelyek mondjuk, a hivatalosan tabunak számító párthatalmat vagy a szovjet katonai jelenlétet vették célba. Ők elsősorban az erdélyi magyar–román együttélés fonákságain derülnek önfeledten.

Azon például, hogy Kolozsvárott „szobornak lenni sem könnyű". Éles István kitűnő paródiájában Szabó Gyula mesemondó hangján beszéli el Mátyás király mai látogatását a „kincses" városban. A királynak szülőháza áll a főtéren, amelyben mi más, mint egy román akadémia székel ma. Mátyás a saját szobra körül „ásatások" gödreit találja. Jártában-keltében frissen festett padra ül, korlátnak, lámpavasnak támaszkodik, köpenye sárga-kék-piros román trikolorral kenődik be. Ezt látva a helybeli románok összeverődnek és „Domnule Mathias Corvinul"-ként ünneplik.

Az „ásatás"-motívum visszatér Nádas György érettségizőmonológjában, amelyben a diák úgy számol be a főtéri földtúrásokról, mint egy ősi játékterem feltáró munkálatairól. A kutatók flippergépeket és főként „dákokat" keresnek… Nagy Bandó székely viccei reminiszcenciaként hatnak, egy ponton félre is siklanak. Az általa idézett székely ember álma, hogy útlevéllel megy Bukarestbe, nem több sanda összekacsintásnál. Sokkal jobb Bajor Imre és Gálvölgyi János groteszk kettőse, amelyben arról van szó, hogy az összetartozó emberek közötti mesterséges határok előbb-utóbb leomlanak Európában, itt is. Nagy Bandó másik, csak csütörtökön hallható magánszáma viszont sokkal érdekesebbnek ígérkezik: hatszáz, csak Erdélyben használatos magyar tájszót dolgoz fel. Ugyancsak abban a műsorban hallható először az a humoreszk, amelyben anyaországi „tanácsadók" jelennek meg Erdélyben, hogy fölcsigázva, magukra hagyják az ottaniakat. Mellesleg a műsort szerkesztő-rendező Farkasházy Tivadar konferansziéjában – félreérthetetlenül utalva az erdélyi politikai állapotokra – bizonygatja, „az egy olykor több, mint a kettő". A kolozsvári közönség ennek is tapsol.

Nem ez az első kísérlete a Rádiókabarénak, hogy össznemzetivé szélesítse a pesti lombikban kiérlelt humort, amely mára méltán nevezhető hungaricumnak. A rendszerváltás hajnalán a humorista csapat tett már egy körutat Nagyváradon, Ungváron, Révkomáromban és Újvidéken. Mostani kolozsvári vendégjátékuk hangfelvétele azt mutatja, óriási a helybeliek igénye az éles nyelvű közéleti humorra. És ezt az igényt aligha lehet kielégíteni a Rádiókabaré – a jövőben talán gyakoribb – vendégjátékaival. Az erdélyi helyi rádiók, televíziók, írók és színészek összefogásával saját kabarét kellene szervezni.

V. GY.

Jön a Mediawave

A fényírók fesztiválján, a Mediawave-n nyolcvanegy filmet vetítenek a versenyprogramban, a Győrött április 23-án megnyíló, egy hétig tartó összművészeti seregszemle eseményeinek több település, közöttük Budapest, Kapuvár, Komárom és a szlovákiai Révkomárom is otthont ad – mondta a rendezvénysorozat szervezője az *MTI-nek*.

– A Mediawave gerincét a nemzetközi filmverseny alkotja. A versenyprogramban 24 ország 81 filmjét vetítik, amelyeket az előzsűri 56 országból érkezett 1261 alkotás közül választott ki – közölte *Oláh Attila* pr-menedzser.

A fesztivál az elmúlt 14 évben jelentős nemzetközi rangot vívott ki magának, a filmművészethez újabb és újabb művészeti ágak kapcsolódtak.

A ma már a kelet-közép-európai térség egyik legjelentősebb összművészeti találkozójaként számon tartott fesztiválon fellépnek a legújabb zenei irányzatokat képviselő magyar és külföldi együttesek. A Mediawave látogatóinak a nemzetközi fotóművészet legújabb produktumait is bemutatják.

A programra szólisták és együttesek érkeznek Szlovákiából, az Egyesült Államokból, Romániából, Szibériából, Lengyelországból.

A gazdag kínálatból kiemelkedik az amerikai St. Louis Blues Evening blues- és soul-koncertje április 23-án, egy nappal később az orosz Baskir Group koncertje és az amerikai John Zorn's Electric Masada dzsesszkoncertje április 30-án. Ezeket a hangversenyeket Győrött, a fesztivál fő helyszínén tartják.

A programot kiállítások színesítik. A táncművészet, a színház, az előadóművészet témakörében a fesztiválra meghirdetett nemzetközi fotópályázat legsikeresebb alkotásaiból nyílik kiállítás április 25-én a Győri Nemzeti Színház aulájában.

HIRDETÉS

PALETTA

EÖRSI ISTVÁN Kérdések barátainkhoz és Vadász Géza A legfőbb tudomány (erotikus versek) című könyveket Végel László és Takács Ferenc mutatja be az Írók Boltjában (VI., Andrássy út 45.) ma délután négy órakor.

FIAR SÁNDOR ÉS NAGY BALÁZS – dia- és filmvetítéssel egybekötve – mutatják be Olvadó jövő című könyvüket ma délelőtt tizenegy órakor a Libri Könyvpalotában (VII., Rákóczi út 12.).

BUDAPEST SZOBRAIRÓL tart diavetítéses előadást Domonkosné Krusnyák Magdolna ma este fél héttől a Csekovszky Árpád Művelődési Házban (XVII., Hősök tere 9.).

SZILÁGYI JÁNOS Till Attilával beszélget a Kedd este talkshow-ban az IBS Színpadon (II., Tárogató u. 2-4.) ma este héttől.

A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI IRODALOM, az olvasáskultúra lesz a témája a Ráday Könyvesházban (IX., Ráday u. 27.) ma este hat órakor kezdődő beszélgetésnek.

KIÁLLÍTÁS. Szendrei Judit tűzzománcművész és Hoppán György fafaragó és tűzzománcozó kiállítását dr. Feledy Balázs művészeti író, a Vigadó Galéria igazgatója nyitja meg ma délután öt órakor a Rátkai Márton Klubban (VI., Városligeti fasor 38.).

VIHAROS ÉVSZÁZAD címmel rendeznek Faludy György-estet ma este hétkor a New Orleansban (VI., Lovag u. 5.). A költővel Kiss J. Zsolt beszélget.

VARNUSZ XAVÉR ÉS BESZTERCEI FERENC fotográfusok kiállítása ma délután öt órakor nyílik a Hotel Ibis Budapest Váci út halljában.

Zongoracincér és fortepiano

Évtizedek óta gyűjti a javíthatatlanná vált bécsi mechanikás zongorákat Barabás Márton festő és szobrász. Az Iparművészeti Múzeum Bécsi mechanika – Talált és kitalált zongorák című kiállításán a gyűjtésből született szobrok, festmények, tárgyegyüttesek tekinthetők meg április 25-ig.

A tárlaton szereplő művek alapanyagát elsősorban zongoraalkatrészek – kalapácsrendszerek, rétegelt lemezek, billentyűzetek – és utcára kidobott régi hangszerek adják. A billentyűk felhasználásával készült például a díszterem előtti kút köré épített két zongoragyűrű. A korong alakú szobrok palástján egyforma nagyságú billentyűk sorakoznak – fekete-fehér ritmust alkotva, egy részük eredeti, többségük dió- vagy bükkfából készített rekonstrukció. Statikus helyzetük ellenére a lehetséges mozgást jelenítik meg a kút körül futó, faágakból illesztett, végtelenített hullámos térvonalak is. Az első emeleti boltívekben függő három nagyméretű diófa csiga az eredeti zongoramechanika alkotóelemeinek felnagyított változataiból áll össze organikus installációvá.

Barabás műtárgyai mellett tárlatízelítőt ad az Iparművészeti Múzeum, az Opera Zongoraszalon, valamint Mácsai János zenetörténész-hangszerjavító gyűjteményének régi hangszereiből is. Látható például egy historikus elemekkel díszített, kívül-belül festett párizsi Pleyell zongora 1838-ból, egy 1810 körüli bécsi empire asztalzongora és egy londoni fortepiano. A Monarchia utolsó két-három évtizedét, a mechanika korát idéző rézberakásos cégfeliratok, kottatartók, lombfűrészmintalapok jól megférnek a képzőművész alkotta zongoraszobrokkal.

Barabás Márton kalapácsokból és billentyűkből készült installációi, háromdimenziós képszobrai a festészet és a szobrászat határterületén mozognak. A Bogárlakodalom (zongoracincér), a Medúza című síkplasztika, a fészekkompozíciók, a zongoratetőre festett Piros zongorahinta vagy a lepkegyűjtemény-szerű dobozmunkák geometrikus felépítése és klasszikus anyaghasználata egyszerre idézi a mechanika korát és a modern tárgykultúra alkotásait. Az utcára dobott régi, iparművészeti-történeti jelentőségű hangszerek új életre kelnek a művész keze nyomán. A kiállítás a bécsi Haus der Musikban megrendezett, azonos című tárlat budapesti folytatása.

KOVÁCS ÉVA

FOTÓ: MTI – NÁNDORFI MÁTÉ

Barabás Márton elsősorban zongoraalkatrészeket használ műveinek alapanyagaként

INFO

Barabás Márton:
Bécsi mechanika
– Talált és kitalált zongorák
Iparművészeti Múzeum
(IX., Üllői út 33–37.)
Megtekinthető április 25-ig

Tízéves a Dagda

Skót zene Pesten és Kismaroson

A MÉZ együttesből kivált Tom Chilton és Kaczúr Csilla 1994-ben alapította meg a tradicionális ír zenét játszó Dagdát. A több változáson keresztülment, ma négytagú együttes két alapítója révén Kismaroshoz kötődik. Rendszeresen részt vesznek az ottani kulturális eseményeken, de egy ideje már a fővárosban is van klubjuk: a Benczúr házban – az egykori Postás Művelődési Házban – léptek fel havonta egyszer. A Dagda jó néhány éve már – a skót származású Tom Chilton hatására – elsősorban skót népzenét játszik, és 2001-ben megjelent CD-jükön is skót tánczene, úgynevezett medley található. Skót-gael népzenét, ismert skót komponisták műveit játssza a Benczúr klubban is az énekes-gitáros Tom Chilton, Kaczúr Csilla harmonikán és furulyán, Balázs Lajos hegedűn, Adorján Gábor ütős hangszereken. A klubbal, mint Kaczúr Csilla mondta, az volt a céljuk, hogy egy olyan helyet teremtsenek, ahova azért járnak az emberek, mert mindig akadnak ismerősre, mert baráti a hangulat, és mert Skóciáról hallhatnak érdekességeket. Mindezt csak háttérként segíti a – reményeik szerint – jó zene. A Dagda zenekar következő klubnapja április 16-án lesz a Benczúr házban.

B. J. G.

A funky élvonala New Orleansból

Ivan Neville és csapata, a New Orleans All Stars lép fel szerda este nyolc órakor az A 38-ason: a funky zene legjobbjait tömörítő banda először turnézik ebben a felállásban Európában.

New Orleanst a funky szülővárosának tartják, ahonnan olyan sztárok kerültek a pályára, mint Allen Toussaint, a The Meters, Dr. John, Walter Wolfman Washington. Itt alakult meg a The Neville Brothers is, amelyben Ivan Neville tinédzserként kezdett el zenélni apjával és nagybátyjaival, miután gyerekkorától kezdve zenét tanult: játszik billentyűs hangszereken, gitáron, basszusgitáron, és dobol. Később szólólemezeket adott ki, együtt dolgozott a Spin Doctorssal, a Rolling Stonesszal vagy a színész Bruce Willis zenekarával is. Nemrég készítette el új, Scrape című CD-jét többek között Michael Brecker, George Duke, Robben Ford, Bonnie Raitt és Keith Richards közreműködésével – utóbbiakkal már többször dolgozott együtt.

A mostani koncerten erről a korongról is játszanak dalokat, illetve zenekara, a New Orleans All Stars tagjainak saját dalai is szerepelnek a repertoáron. A szervezők szerint a koncert épp olyan lesz, mint egy hamisítatlan, forró New Orleans-i gumbó. Zenekarának tagjai (Ian Neville – gitár, Hendrix Ackle – orgona, ének, Richard Cousins – basszusgitár és Jeff Boudreaux – dob) olyan neves sztárokkal játszottak már együtt, mint Liza Minelli, Harry Connick Jr. vagy B. B. King.

A bemelegítésről Pély Barnabás (ének, gitár) és a Jazzpression (Tóth Sándor – szaxofonok, Sárik Péter – zongora, Frey György – basszusgitár, Tiba Sándor – ének, gitár) nevű formáció gondoskodik. A zenekar nemrég a Zeneakadémián koncertezett, tavalyi teljesítményükkel pedig kiérdemelték a 2003 legjobb dzsesszegyüttesének járó eMERTon-díjat is.

S. M.

INFO

Ivan Neville's New Orleans All Stars
koncertje szerda este nyolckor lesz az A 38-as állóhajón (Petőfi-híd, budai hídfő)

Díszlet az egész világ

Aki még nem látta a Madách Színházban Az operaház fantomja című musicalt, vagy nem váltott jegyet a Nemzeti Színház nyitóelőadására, a közönséget és a színházi szakmát egyaránt megosztó Az ember tragédiája című produkcióra, most bepótolhat valamit. Kiváltképp ha a látvány érdekli.

Április 8. és május 6. között színházi díszletek bemutatóját rendezik meg a VAM Design bútortörténeti intézmény kiállítótermében (Király utca 26.). Az IDC és a Magyar Látvány-, Díszlet- és Jelmeztervező Művészek Társaságának közös, Díszlet az egész világ, avagy valós és színpadi térelemek elnevezésű kiállításán a hazai színjátszás közelmúltbeli produktumainak látványtervét, díszletelemeit tekinthetik meg az érdeklődők szokatlan miliőben. A díszlettervezés mint formatervezés jelenik meg, a VAM Design modern bútorainak kollekciójából enteriőröket rendeznek be, ezek ellenpontozzák a helyszínre installált színpadi tereket. A látogató egyszerre kap képet a használati bútorok alkotta és a színpadi elemek teremtette terek különbözőségeiről, de a színpadi téralkotás legváltozatosabb lehetőségeit, valamint a díszletépítés technikáit is megismerheti.

A látogató egyszerre kap képet a használati bútorok alkotta és a színpadi elemek teremtette terek különbözőségeiről.

Az egy hónapos tárlaton a fővárosi előadások közül a Pesti Színház nagy sikerrel játszott Bölcs Náthán című produkció *Khell Csörsz* tervezte díszlete, a Magyar Állami Operaház Támad a szél című balettjének és a Rigoletto című operájának *Csík György* készítette látványa és *Kentaurnak* Az operaház fantomja című musicalhez tervezett díszlete lesz megtekinthető. Mindezeken kívül számos vidéki előadás színpadterét is felállítják: egyebek közt a kaposvári Istenítélet című produkció díszletét (tervezte *Khell Zsolt*), a szegedi Figaro házasságának díszletét *(Juhász Katalin). Csanádi Judit* különböző előadásokból készített makettje is itt lesz látható.

F. T.

HIRDETÉS

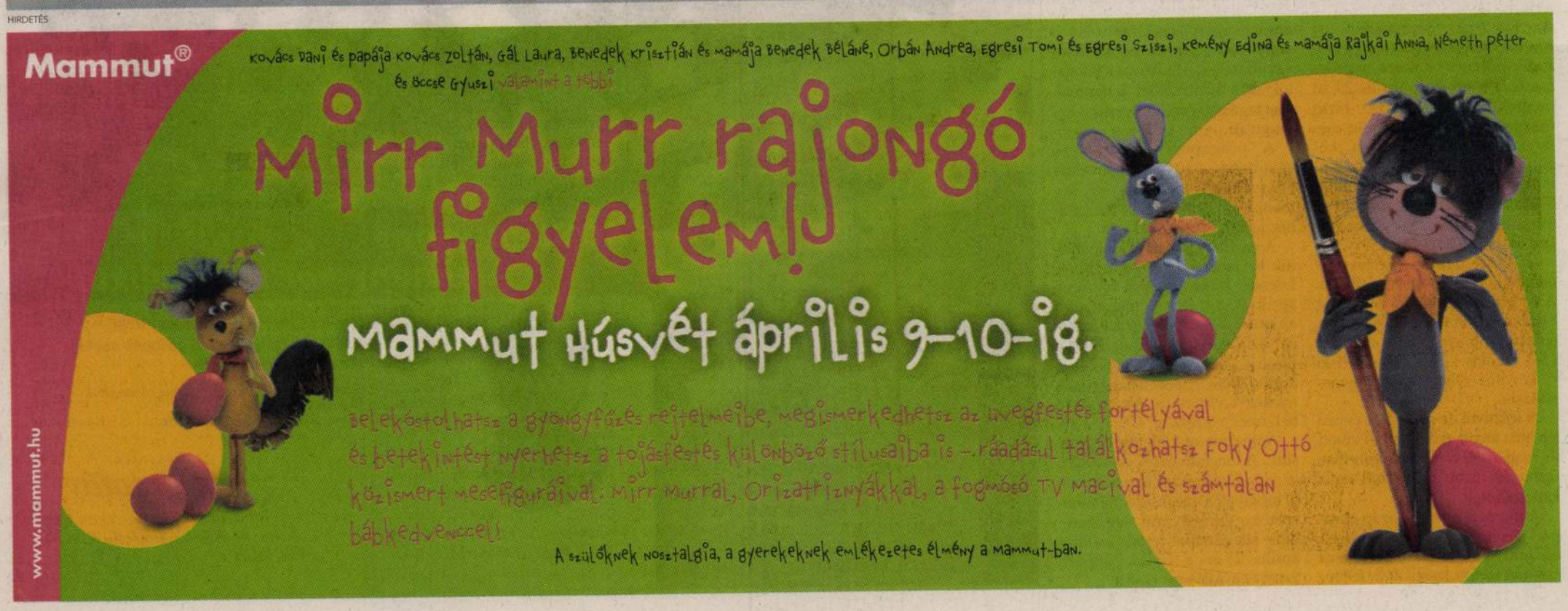

ntosabb, mint a munkahely

ltoztatja meg lakóhelyét csak azért, hogy álláshoz jusson

ma 3353 fő, a csökkenés az előző évhez képest 450 fő (11,8 százalék). A pályakezdő munkanélküliek közül 345 főnek van nyolc általánosnál kevesebb iskolai végzettsége.

Jász-Nagykun-Szolnok megyéből sem szívesen költöznek el az emberek azért, hogy más régióban munkát találjanak. Jellemző viszont, hogy a szolnokiak Budapestre járnak be dolgozni, a kis településen élők pedig otthonuk és egyegy hozzájuk közelebb eső nagyobb település között ingáznak, különösen akkor, ha a munkaadó vállalja az útiköltséget. Ilyen vonzásközpont Szolnok mellett Jászberény, Karcag, Mezőtúr, Tiszafüred, Törökszentmiklós, Kunszentmárton és Kunhegyes – tudtuk meg *Miskó Istvánné* igazgatótól. A megye munkaerő-kínálata iránt szervezett kereslet más megyékből csökkent a bejelentett létszámleépítés is. Itt a csökkenés meghaladja a 34 százalékot.

Az előző évek tendenciáját követve 2002. első felében tovább csökkent a munkanélküliek száma Békés megyében. A regisztráltaké több mint kétezer fővel csökkent, a tartós munkanélküliek száma pedig közel 1300 fővel lett kevesebb. Ennek eredményeként júniusra a munkanélküliségi ráta közel másfél százalékkal csökkent. Míg tavaly, ugyanebben az időszakban közel 12 százalék volt a munkanélküliségi ráta, addig mára 11 százalék alá esett ez a szám – tájékoztatott *Nagy Ágnes*, a Békés Megyei Munkaügyi Központ igazgatója.

Az igazgató asszony elmondta: a munkanélküliek több mint nyolcvan százaléka fizikai munkás. A szellemi munkát végzők közül

pálya- és lakásépítések miatt egyre nagyobb kereslet mutatkozott az építőiparban jártas munkaerő iránt FOTÓ: VÁNYI ÁKOS

nem is nagyon mutatkozik: júniusban egyáltalán nem érkezett ilyen megkeresés a munkaügyi központhoz. A megyén belül keresnek viszont varrónőt – jelenleg száz ilyen állás van nyilvántartásban – és baromfi-feldolgozót. Ez utóbbi munkára nyolcvan embert vennének föl. Betanított munkást keres még huszonöt fő erejéig a Samsung is.

A megyében a munkanélküliségi ráta 9,6 százalék. A tavalyi és hasonló időszakához képest 12,3 százalékkal kevesebb munkanélkülit tartottak nyilván idén júniusban. A szakképzetlen munkaerő aránya 43,4 százalék, a segéd- és betanított munkásoké együttesen 49,7 százalék. Az új álláshelyek száma júniusban 1753-mal nőtt, és száz regisztráltra 11,4 álláshely jutott. A legtöbb embert Szolnokon, Jászberényben és Törökszentmiklóson bocsátották el, ám az elbocsátottak száma az ipar ki-

pedig a döntő többség ügyintézői munkakör betöltésére lenne alkalmas. Sajnálatos, hogy a megyében továbbra is igen magas a képzetlen munkaerő aránya. A regiszterben szereplő munkanélküliek majdnem fele mindössze nyolc általános iskolai végzettséggel vagy még azzal sem rendelkezik. A munkanélküliek 37 százaléka szakmunkás, 21 százaléka középfokú, két százaléka pedig felsőfokú iskolában végzett.

Szomorú a helyzet a munkaerőpiacon állást kereső fiatalok esetében; számuk a tavalyi adatokhoz képest növekedni látszik. Jelenleg a munkanélküliek több mint hét százalékát a pályakezdő fiatalok alkotják. A munkanélküliek jelentős hányadát, nagyjából harminc százalékot, a 45. életévüket betöltött személyek teszik ki.

Nagy Ágnes közölte: a munkanélküliek több mint egyharmada

lalás. A munkanélküliségi ráta Csongrádban 7,8 százalékos, ami azt jelenti, hogy ez a megye országos viszonylatban a nyolcadik helyen áll. A Csongrád Megyei Munkaügyi Központban szerzett információink szerint várható, hogy augusztusban és szeptemberben növekszik majd az elhelyezkedésre várók száma. Ez azzal magyarázható, hogy azok a fiatalok, akiknek nem sikerült a felvételi vizsga a felsőoktatási intézményekben, ebben az időszakban jelentkeznek majd a munkaügyi központ kirendeltségeiben.

A munkanélküliséggel párhuzamosan egyes ágazatokban gondot okoz a munkaerőhiány. Ez jellemző az építőiparra, a vendéglátóiparra, a kereskedelemre, a mezőgazdaságra s nem utolsósorban az egészségügyre, ahol egyre inkább érződik a nővérhiány. Minthogy a hazai munkaerőpiacon nem találtak kellő számú munkaerőt, az év első felében a munkaügyi központ nyolcszáz külföldi dolgozó foglalkoztatását engedélyezte a megyében. Ám ez a létszám sem bizonyult elegendőnek, mert az egészségügyi intézmények továbbra is arra panaszkodnak, számtalan állás betöltetlen. A szegedi kórház Délvidéken próbálkozott nővértoborzó akcióval, ám törekvéseik csak részben jártak eredménnyel.

Miközben Romániából és a Vajdaságból jelentkező munkásokkal igyekeznek egyes ágazatokban betölteni a munkahelyeket, addig az is gyakran megtörténik, hogy Csongrádból többen nyugat-európai országokban vállalnak munkát. Legtöbben bébiszitternek szegődnek el, de több hentes is útnak indult, mert Németországban tiszteségesebb bérajánlattal ke-

negyven-ötven kilométerről autóbusszal szállítják a munkásokat. A munkaügyi központ a decentralizált alapból ez évben – mindössze egy esztendei időtartamra – 246 dolgozó utazási költségét támogatja, a többiek (merthogy a munkáltató nem vállalja az ingyenes utaztatást) maguk állják a szállítási tarifát. Az „ingázást támogató" évi húszmilliós keretből alig több, mint tízmillióra jelentkezik igény – mondta a munkaügyi központ igazgatóhelyettese. Hozzáfűzte: e támogatásra természetesen csak a munkanélküliek jogosultak.

Somogyból a jobb megélhetés reményében ez évben 276-an költöztek el más megyébe, és 332-en érkeztek. A lakhelyüket elhagyók jó része a fővárosban, Győrben, Zalaegerszegen vagy Szolnokon keresi a boldogulását. Többségük elsősorban a munkáért megy el, és úgy gondolkodik, hogy majd csak lakik valahol, a Somogyba érkezők döntő hányada viszont először olcsó falusi házat vásárol, majd ezt követően néz munka után.

Érdekesen alakul a Balaton somogyi partján a munkaerő-mobilitás: az onnan elköltözők és érkezők aránya negyven–hatvan százalékos. A Balaton menti településeket elhagyók többsége olyan tősgyökeres, főként műszaki végzettségű diplomás, aki nem találja meg a számítását a tó partján, merthogy annak kisvárosai kevésbé iparosodottak. Noha az idegenforgalom csak három-négy hónapra ad munkát, a kereskedelemben, a vendéglátásban, a szállodaiparban dolgozó nem diplomások közül viszonylag sokan választják állandó lakhelyükként a tópart valamelyik települését. Ez utóbbiak úgy gondolkodnak, hogy az üdülési szezonban megkeresik az évi jövedelmük nagy részét, ezért, ha nem is számíthatnak a szezonon túli foglalkoztatásra, a Balatonnál telepednek le.

Baranyára nem jellemző a munkaerő-vándorlás, a megye legnagyobb foglalkoztatója, az Elcoteq Kft. 1500 alkalmazottjának nagy része vidékről jár dolgozni. A finn cég saját költségén, bérelt buszokkal szállítja dolgozóit Pécsre. Baranyában a külföldi munkavállalók száma mindössze 100-120 fő, többségük alacsonyan képzett, ezért betanított és segédmunkásként dolgoznak általában építőipari cégeknél – mondta lapunk kérdésére *Hídvégi Péter*, a Baranya Megyei Munkaügyi Központ igazgatója. A státustörvény által biztosított munkavállalási lehetőséget mindössze nyolcan használják ki, ők román, jugoszláv és horvát állampolgárok. Egyéves ideiglenes munkavállalási engedéllyel negyven ukrán állampolgárságú kőműves, valamint 16 romániai ács rendelkezik. Külföldiek dolgoznak

Borsabai Mária

Etűdök csigára és zongorára

Barabás Márton a performance-ról és arról, mi foglalkoztatja manapság

Egy Trabant tetején vitte 1979-ben az első zongoratestet Barabás Márton a Kertészeti Egyetem arborétumába, ahol azután a különös, képzőművészetet, színházat összekötő művészeti megnyilvánulás, a performance során avart égetett a kicsorbult billentyűk fölött. Azóta is egyszerre jellemzi művészetét a klasszikus festői szemlélethez, eljárásokhoz való kötődés és az új anyagok, technikák, megoldások szeretete. Gyakran fest zongorafedélre, spirális formában építkező struktúrái, fából készített térvonalai a művészet klasszikus motívumait ölelik körül. Etűdöket komponál „csigára és zongorára", ahogyan legújabb, a Sárospataki Református Kollégium repozitóriumában augusztus 17-én megnyíló kiállításának alkotásai mutatják. Petrőczi Éva költő, aki a kiállítást megnyitja, azt mondta, hogy illik egymáshoz a tér és a kiállítás, hiszen a zongora valójában a hangok repozitóriuma. A tárlat a zempléni zenei fesztivál alkalmából jön létre, ezért olyan alkotókat hívtak meg, akik így vagy úgy kötődnek a muzsikához.

P. Szabó Ernő

A kiállítás a fesztiválhoz kapcsolódik, de része annak a sorozatnak is, amelyen belül több egyéni tárlatot is rendezett 2002-ben. Miért?

– Annak a belső igénynek köszönhetően születtek meg a tárlatok, amely, azt hiszem, minden művészben él. Az ötvenedik életév táján az ember szeretné áttekinteni, mit is végzett eddig, honnan hová vezet az útja. Eredetileg egyetlen nagyobb kiállítást szerettem volna rendezni, de szervezési okok miatt végül több kisebbre került, kerül sor. A Sárospatakon nyíló, illetve a Szombathelyi Képtárban most látható bemutató előtt Budapesten a Karinthy Szalonban, a Pest Centerben és a Szinyei Szalonban állítottam ki. Az első helyen korai munkáimat mutattam be, egészen a főiskolai évekig visszamenően. Néhány családi rekvizítumot is láthatott a közönség, sőt nagyapám néhány festményét is. Őt ugyanúgy hívták, mint engem, Párizsban, Münchenben, Budapesten tanult. A két világháború között Erdélyben tevékenykedett, majd átjött Magyarországra, 1959-ben pedig Kanadába emigrált. A Pest Centerben az utóbbi időben készült szobrászati munkák szerepeltek, dobozok, síkplasztikák, festetlen zongoraszerkezetek s egy Kalitka című mű 1983-ból, amely egyrészt a régi és új művek között teremt kapcsolatot, másrészt a modern zene egyik legnagyobbja, *John Cage* előtt tiszteleg. Új művek szerepeltek a Szinyei Szalonban is, közvetlenül a kiállítás előtt festett képek.

– A családi tradíció előtt tisztelegve Brassóban is rendeztek műveiből egy tárlatot, ami kortárs magyarországi alkotóval mostanában ritkán esik meg. De az is ritka, hogy olyan szoros legyen a kapcsolat a kortárs képzőművészet és a zene között, mint amilyen az ön munkáit jellemzi. Honnan ez az intenzív zenei érdeklődés?

– Tanultam zongorázni, igaz, csak néhány évig, de a zene mindig fontos volt a számomra. Azt a zongorát, amellyel a zenéhez kötődő alkotások sora elindult, véletlenül találtam a hetvenes évek végén egy kisegítő iskola udvarán. Az első komolyabb sikert hozó mű, a Nadrágba bújt felhő, amely ebből született meg, 1980-ban a velencei biennáléra is kijutott. A zenei kompozíciók később is sokat segítettek a képi világ felépítésében, például a repetitív zene a szüntelenül ismétlődő-változó motívumokkal. Számokat, betűket festettem akkoriban a képekre, akkor született meg a Ferihegy II. érkezési csarnokában elhelyezett Leszállás, Fölszállás című két nagyméretű pannó. Majd volt négy-öt év, amikor a századfordulós Budapest gipszstukkói, az architektúra különös részletei foglalkoztattak. A nyolcvanas évek második felére hozzánk is elért az eklektika iránt megújuló érdeklődés hulláma, hirtelen érdekessé váltak azok a dolgok, amelyeket korábban a modernizmus vagy száz évre zárójelbe tett.

– Művészetében újabb változás következett be a kilencvenes évek elején. Úgy tűnik, „nyílegyenesen" haladt előre az egyre összetettebb formák, a „csavaros" megoldások felé.

– Érdekes módon éppen a változás első művei nem szerepeltek most egyik kiállításomon sem. Tény, hogy a szobortöredékekről szóló képeimet a nyolcvanas évek végén nem folytattam. Akkoriban a köztéri szobrok egy része lábra kelt és szoborparkba, rezervátumba került. Ez még az antikvitást idéző festményeknek is megváltoztatta a jelentésmezőjét. Az egyre bonyolultabb térbeli dolgok kezdtek el érdekelni, a festészet színessége mellett a kortárs szobrászat és design világa. Nagyon színesek voltak a képek, az új festészet lendülete még széles körben érvényesült. Utóbb ez a színesség kifakult, a fa eredeti színe elegendőnek tűnt. Most megint a festészet „visszavételén" gyötrődöm. Az egyébként, hogy mivel foglalkozik az ember, egy kicsit annak is a függvénye, hogy mit diktál a vizuális „korszellem", de annak is, hogy a pályája melyik szakaszában van. Minden pályának van egy sajátos íve, ehhez képest szemlélhetjük, hogy időben találkozik-e a feladatokkal, vagy sem.

– A művészet a romantika kora óta egyre személyesebb jellegű, mélyül a szakadék művész és a mű nézői között. Ezt a távolságot csak növeli, hogy noha a képek korszakában élünk, a televízióban alig jelenik meg az értékes képi világ. Kitől kaphat mégis feladatot?

– Valóban, a feladatokat én adom magamnak, de mindig fölvetődhet a kérdés, hogy kell-e egyáltalán, amit csinál az ember, hogy érdeklődést kelthet-e az adott mű a kiállításon. Szerencsére mindig találkoztam olyan emberekkel, akiket érdekelt, amit csinálok. Ami a képzőművészet jelenlétét illeti a médiában, arra valahogy az jellemző, ami a komolyzenére vagy az értékes dzsesszre, az alternatív muzsikára. Nagyon kevéssé vannak jelen, sokkal többre lenne szükség. A vizualitás Mekkájának kellene lennie a televíziónak, de rendszeres képzőművészeti műsor nincs, az érdeklődők meg vannak fosztva az informálódás lehetőségétől. Rólam nemrégiben készült egy hosszabb műsor, kétszer le is adták az egyik csatornán, azt mondhatom, szerencsém van, de nagyon véletlenszerű, hogy ki találkozhatott vele.

– A képzőművész számára az igazi nyilvánosságot mégis csak a galériák, a kiállítások jelentik. Ahogyan a mostani kiállítássorozata mutatja, nem panaszkodhat…

– Valójában korábban sem panaszkodhattam, mert évekig a Dovin Galéria körébe tartoztam, a galéria önálló kötetet, egy antológiát is megjelentetett rólam Avantgárd és akadémizmus címmel. Örülök, hogy vannak, akik szeretik a munkáimat. S annak is, hogy az utóbbi években mintha tényleg megindult volna valami. Hívnak kiállítani, pályázatokra, kiváló kollégák tisztelnek meg jelenlétükkel a kiállításaimon. Hogy általában milyen a közérzetem? Az ötvenedik év elérése a saját életdimenziói felé tereli az ember figyelmét, a saját teljesítőképessége felé. Nyilván fontosak a külső dolgok is. Jó, ha „megy a szekér", ha pezsgés van a kultúrában, az életben, a gazdaságban általában, örülök neki, de kénytelen vagyok magamra figyelni, hiszen most kell elvégeznem a számomra adott feladatokat.

A művész, háttérben a 9 fickalapács című munkájával FOTÓ: FORRAY LUCA

Barabás Márton, grafikus

L. Banga Ferenc

Rózsa gy: A makói művésztelep 7.

Nőiszabadság Bp. 1979. aug. 17

Barabás Márton

„Ez nem független és minőségi tájékoztatás"

(folytatás a 7. oldalról)

— Most már csak a tévé- és a rádiócsatornák privatizációja van hátra.

— Azért ezek elég nagy falatok! S míg korábban a nyomdák, aztán a terjesztőhálózatok privatizációjához kellettek a kapcsolatok, most a televíziós csatornák privatizációjáért nyomulnak a politikánál. De ha '98-ig végbemegy a privatizáció, feltehetően megszilárdul a sajtó helyzete. És akkor az is elképzelhető, hogy a lapoknak már nem kell hisztérikusan futniuk az olvasó és a hirdető után, s a politika kegyeit sem kell majd annyira keresniük, hiszen az már semmit nem fog tudni adni.

— A sajtó már ma is csupán néhány kézben koncentrálódik, és félő, hogy ez a folyamat csak erősödni fog. Nem áll fenn annak a veszélye, hogy a néhány tulajdonos manipulálni és kontrollálni tudja a nyilvánosságot? Vagy ez a felvetés csak az összeesküvés-elméletek sorába tartozik?

— Azt gondolom, ez összeesküvés-elmélet. Nem vitatom, hogy mindez elméletileg lehetséges, de én már abban is kételkedem, hogy fenn tud maradni akár csak egyetlen tisztán magyar médiabirodalom is. Nagyrészt külföldiek fogják irányítani a lapokat és televíziókat, a nemzetközi óriások pedig nem fognak kávéházakban megállapodást kötni arról, hogy mi is történjen Magyarországon.

— Lehet, hogy naiv vagyok, de én sehol nem látom a nyilvánosság kontroll-funkciójának a garanciáit.

— '94-ben a sajtó önkéntesen fogta vissza magát a kontrollt illetően, tehát nem kritizált olyan hévvel, mint az Antall-kormány alatt. A gazdasági érdekcsoportok is visszafogták a kritikát. Mára azonban — érdekes módon éppen a Tocsik-ügy kapcsán — furcsa módon kinyílt az ajtó, és láthatóvá vált, micsoda hallatlan fojtott düh és szabadságvágy van a sajtóban, és micsoda erővel próbál most kitörni a ketrecéből. Egyelőre sikerült. De mindez megmutatta, hogy a sajtót nem lehet teljesen elnémítani. S bár az újságírók többsége jelenleg reguláris csapatokba szervezve, csillagokkal a vállán jelentkezik a tábornok-főszerkesztőknél, azért rengeteg a partizán, akik egy-egy éjfélkörüli műsorban mégiscsak elmondják, amit kell, egy kis lapban mégiscsak megírják, amit kell, tehát a rendszert tökéletesen nem lehet bezárni. Gondoljon csak a miniszterelnökre, milyen döbbenten kérdezte: mi történt magukkal, mi támadt fel itt, hiszen eddig csak kussoltak? Ez tegnap is kérdés volt, tegnap miért nem tetszettek kérdezni? Ez a nyilvánosság szerepe: egy adott pillanatban robban a szabadságvágy, és ugyanaz a lakosság, amelyik nem olvasott újságot, hirtelen újságokat kezd vásárolni. Van tehát nyilvánosság, csak éppen ilyen torz. Csakhogy az első nagy felordítások és tocsikozások után sokan kezdték átgondolni a helyzetüket, és ebben a sajtó sokat segített. Ez alatt a két hónap alatt többet tanulhatott egy újságíró, mint máskor évek alatt.

— Említette a sajtókatonákat. És mi a helyzet a bértollnokokkal?

— Sajnos, ma már tele van a sajtó olyan vállalatokról, bankokról szóló anyagokkal, amelyek alól hiányzik az (x), pedig ezekért a cikkekért vagy közvetlenül, vagy közvetve, de fizetnek. Ez a jelenség betört a szaksajtóba is, hiszen a szaksajtót is a bankok és a vállalatok pénzelik. Mindez egyre jobban eluralkodik, ezért aztán egyre kevésbé lehet hinni például a gazdasági újságírásban a vállalatokról és bankokról szóló szövegek nagy részének. A legnagyobb baj az, hogy az újságírók többsége ebben nem is lát semmiféle kivetnivalót. Úgy tekintik, jó ügyet szolgálnak, hiszen az adott bank jól megy, az adott vállalat sikeres, tehát nem hazudunk, legfeljebb nem néztünk utána a teljes igazságnak. Ez nem független és minőségi tájékoztatás. Sajnos, a mai magyar sajtóból hiányoznak a nagy egyéniségek, akik a maguk területén teljes szuverenitással írnak. Ma nem is feltételezi senki egy újságíróról, hogy alaposan utánanézett egy témának, hogy akár több hónapot is szánt rá. Mert ennek a feltételei sincsenek meg. Ki fizetné meg ezt, melyik az a főszerkesztő, aki hónapokig vár egy anyagra? Az újságírók a napi híreknek, a napi politikának vannak kiszolgáltatva, a társadalom távlatosabb vizsgálatára egyszerűen nincs se pénz, se idő.

— Ez lehetne talán a közszolgálat luxusa, ha hagynák.

— Én hiszek abban, hogy ezt a hosszú távú befektetők a magánpiacon is megengedhetnék maguknak, hiszen ők már nincsenek kiszolgáltatva a napi bevételi kényszernek.

— Legutóbbi kötetében azt írta, hogy a rendszerváltó elit megbukott. Ennek a bukott elitnek része az újságíró is?

— Igen. Ha itt a Pénzügykutatóban 1990-ben összeállítottunk volna egy listát azokról az újságírókról, akiket a szellemi elit részének tekintünk, akkor ezen a listán rengeteg név szerepelt volna. Ma legfeljebb egy tucatot tudnánk megnevezni. Az úgynevezett nagy újságíróknak, a nagy Mestereknek vége, többségük 1989 és '96 között vagy szakmailag, vagy emberileg vagy erkölcsileg kompromittálódott. Azokról az emberekről, akik kék szalaggal álltak a barikádon, egyszer csak kiderült, most már inkább csak a pénz érdekli őket, semmi közük nincs már a tegnapi énjükhöz. Mások a politikával kapcsolatba kerülve feketedtek be. Mára alig-alig maradtak olyanok, akikkel ugyanúgy lehet beszélgetni, mint '89-ben, akik most is megírják azokat a műveket, amelyek tíz év múlva is vállalhatók és emlékezetesek lehetnek.

— Valószínűleg azért, mert amikor lehetőségük nyílt rá, inkább a BMW-t és a társasági elitet választották.

— Meg kell mondjam, ha valaki belülről meg tudná írni ezt a BMW-s világot és a társasági életet, az nagyon érdekes lenne. A múlt század hetvenes éveiben a Mikszáthok kis újságírókból lettek a nemzet nagyjává azáltal, hogy leírták, miként ültek a kaszinóban, és hogyan tarokkoztak a minisztérelnökkel. Ma az újságírók mintha elfelejtettek volna írni. Képtelenek megrajzolni a vállalkozókat, a bankárokat. A magyar sajtó karakter- és arcnélküli szörnyetegekkel van tele. Tocsik például kitűnően megrajzolható figura lenne, ehhez képest senki nem fogta meg a lényegét, a karakterét. A mikszáthi újságírás gyönyörűen leírta a panamázókat, a képviselő arcát, amint odafordult a bankárhoz. Mikszáth által meg lehetett ismerni az akkori világot, a mai újságírók által a mostanit nem lehet.

Meghalt Bertha Bulcsu

Még elevenen él emlékezetünkben megannyi szerkesztőségi ülésünk, amiken Ő — Bertha Bulcsu — derítette vidámra a társaságot, noha sokszor adódott úgy, hogy nem volt okunk örvendezni, s maga sem volt a gondtalan kacagások embere. De szellemes volt, ironikusan dikciózott, s olykor magát sem kímélve tréfált a helyzetről, amelynek magunk is kínlódó részesei voltunk, s mert már maga is egyre nehezebben mozgott, bonyolult operációknak nézett elébe, de talán éppen ezért erőltette a tréfát, akarta feledni és feledtetni a keserűséget. Azt azonban nem igen gondolta, hogy ilyen rövidre mért az ideje, hiszen olyan elbeszélő tehetség volt, aki majd hetvenes éveiben írja meg azokat a regényeket, amikre oly sokoldalú műfaji gyakorlattal készült.

Szerkesztőségünkből 1993. október 12-én kelt levele tanúsága szerint kilépett. A főszerkesztőnek — Kovács Zoltánnak — írottból idézzük: „... eltávozom az ÉS szerkesztőségéből. Döntésemnek politikai vagy személyes okai nincsenek. Lépésemet kizárólag financiális okok motiválják, mivel két év választ el a nyugdíjtól, s nem mindegy, hogy milyen alapfizetéssel fejezem be szerkesztőségi pályafutásomat. Kérem megértésedet. Nagyon remélem, hogy barátságunk, beleértve az egész szerkesztőséget, töretlen marad."

Töretlen maradt a barátság, eleven az együttműködés emléke.

Bertha Bulcsu az ÉS-nek éveken át mértékadó publicistája volt, s ezt az egész magyar sajtó is elismerte. A vezető napilapok boldogan közölték írásait, s az ÉS nem volt féltékeny, akárhol jelent meg rendszeresen Bertha-írás, senki nem értette félre, mert mindenki tudta, Bertha Bulcsu közírása az Élet és Irodalom publicisztikáját reprezentálja akármilyen orgánumban is. A folyóiratok novelláinak vagy interjúformán készített íróportréinak örülhettek. A könyvkiadók sűrűn megjelent elbeszélésköteteivel igazolták vissza tehetségét, az irodalmi közvélemény ítéletét háromszoros József Attila-díj fejezte ki, a rangos Füst Milán-díjat is megkapta, a közíró pedig a Táncsics Mihály-díjat nyerte el.

Ahogy a szépíró igényességét érvényesíteni tudta a publicisztika beszédmódjában, az a legjobb hazai publicisztikai hagyományba kötötte közírását, amit pedig az interjúformán írt íróportréival elért, az a maga szépírásának a legjobb nívója. Több kötet elbeszéléséből egy testes válogatás a magyar novella legjavát szaporítja. Balaton-szociográfiája az emlékezetes Új Magyarország felfedezése sorozat egyik legkiválóbb darabja. Regényei az önéletrajzi életanyagnak más-más nézőpontból komponált életképi változatai, s ígérik azt a regényt, amelyet életének hetedik évtizedében kezdhetett volna írni, ha nem szól közbe az annyi szenvedéssel járó betegség. A nagyepikához nyugalom és türelem kell. Bertha Bulcsunak nem volt nyugalma utolsó éveiben, s türelme is megfogyatkozott. De nagy elánnal küzdött a folyamatos munka belső és külső feltételeinek a biztosításáért. A megélhetési gond is űzte, ösztönözte. Rádiójátékot, televíziós dráma forgatókönyvét írta, a publicisztika napi penzumát sem hanyagolta. A nagyívű regény bizonyára ott készült bensőjében, a nyugalomra azonban már csak vágyakozott, zsigereiben ott sajgott a sejtés, fogyóban az idő.

Hogy milyen tele a poggyásza, amit most elvitt magával, azok tudják, akik hallották őt mesélni, anekdotázni, ironizálni. Akármiről beszélt, ebben az élőszavas formában is képes volt teljesen magára hasonítani közlését, már-már nyomdakész részleteket lehetett hallani egy készülő regényből, s ez arról tanúskodott, hogy saját látomása van a világról. Ennek a le nem írt szövegnek immár csak a híját érezzük, és szomorúan nyugtázzuk, hogy milyen pazarló tud lenni sorsunk is. De köszönjük meg ennek a sorsnak, amit Bertha Bulcsuval adott nekünk, s hagyjuk őt békével elmenni a minden élők útján, mert mégiscsak megérkezett a nyugalomba, amit életében igazán sose találhatott meg.

Bata Imre

Bertha Bulcsu temetése február 5-én, 13 órakor a Farkasréti temetőben lesz.

LICHTHOF

Karcsi érkezik

Karcsi helyváltoztató mozgást végez.

Két számmal kisebb, nyitott kabátban, nyakában fújtóra csomózott sálban, kockás flanellingben, kezéből kihullani készülő aktatáskával egyensúlyozik, most fordul be a sarkon. Épp megtalálja a tökéletes testhelyzetet, mikor az aktatáska hullani kezd: ösztönösen utánanyúl, huszárosan elkapja. A mozdulat az egyetemes egyensúlyi viszonyokat újra megbontja, Karcsi kaszáló mozdulatokkal igyekszik az események után, roppant, irdatlan, gigászi erőfeszítéseket tesz, hogy beérje őket, mint peronon száguldó utas kifutó szerelvényt, szinkrontolmács több körmondattal előrébb járó előadót; mozdulatai hozzá nem értő számára esetlegesnek és átgondolatlannak tűnnek, miközben valószínűtlenül célszerűek, virtuózak, mesteriek, bravúrosak: így közlekedik Karcsi, egyszersmind tulajdon helyét is keresve a világegyetemben; nem mintha nem lenne meg, de (mint már szó esett róla) maga e hely is állandó változásban, mozgásban van, nem olyan, mint egy karosszék vagy nyugdíjas állás a boldog békeidőkben, hogy egyszer belezuttyan az ember és kész, dinamikus egyensúlyról van szó, nem statikusról, alkalmazkodni kell a megváltozott föltételekhez, figyeljük Karcsi mozgását részleteiben is, képezzük tovább magunkat, hogy ezt az egyensúlyt minél magasabb szinten (de mindenképp a járdaszint fölött) legyünk képesek újratermelni, hogy bármely testhelyzetben képesek legyünk fölmérni, hogyan tudnak egyes részleteink lépést tartani másokkal, úgy, hogy mi mint egész, össze ne rogyjunk úgy ahogy vagyunk, vagyis ha inaink esetleg meg is tántorodnak, lábaink össze is nyaklanak, bokánk meg is bicsaklik, s mi magunk történetesen összecsuklóban vagyunk is, az utolsó pillanatban képesek legyünk váltani, észbe kapni, a ránk mért végzettel kibabrálni; mint Karcsi a nyakára csomózott sállal, mire időnként rálép ugyan s ilyenkor fulladozni kezd, miközben ő maga folyamatosan elzuhanóban, aláhullóban van, mégis, egyidejűleg, örökösen észbekapóban is, s koordinátáit állandóan, valószínűtlenül változtatva, rendületlenül közeledik a kapu felé.

Hogy csinálja ezt Karcsi?

Hát úgy, hogy nem egyszerű helyváltoztató mozgást végez: Karcsi érkezik.

Ráadásul nem lapos, szimpla érkezésről van szó, mikor csak úgy eljutunk valahonnan valahová, egyik pontról a másikra, a Deák térről az Oktogonra, Vecsésről Sárbogárdra, a Déli-sarkról az Északira; Karcsi úgy érkezik, mintha dzsungelből, esőerdőből térne meg, vérző kezében túlélőkéssel, liánokkal vívott élethalál harc plusz hat-nyolc oroszlán leterítése után, vagy hajótöröttként hánykolódott volna a nyílt tengeren hónapokon át: Karcsi tudatában már öt sarokkal korábban is (még mikor az utcára lépett s a pince mélyéből utánakúszott a harmonikaszó), csak egy második emeleti ajtó létezett, minek néhány perc múltán teljes erőből neki fog csapódni, lebirkózva minden akadályt, mi elébe tornyosul majd; a csigalépcsőt például, melyen (bármilyen állapotban legyünk is) tilos és életveszélyes billegni, ehelyett már a kapualjban indított, egyenletesen gyorsuló mozgással, folyamatosan kanyarodni kell (hacsak nem akarunk minduntalan a korlátnak csapódni), aztán keresztül kell haladni a gangon anélkül hogy leszakadna alattunk, közben elhajolni a háromlábú hokedli elől, mit Karcsi asszonya hajít majd a második fordulónál Karcsi felé (a hokedli nem direkt háromlábú, hogy biztosabban álljon, negyedik lábát ugyanezen csigalépcsőn veszítette el, egy vagy két nappal valamelyik kormány hatalomra jutása után, hát most meg nem mondom, melyik volt, mindenesetre azóta örökösen egy fölfordított dézsát kell alatta tartani, hogy ne billegjen, Karcsi asszonya csak ilyenkor emeli le róla, mikor Karcsi érkezik); aztán el kell hajolni más röpülő tárgyak, merőkanalak, lábasok elől is, miket Karcsi élete párja ugyanezen férfiúnak egy bizonyos redvesseggű ribanccal megejtett (állítólagos) pásztorórái fejében hajigál embere felé.

Persze a koncentráció ilyen magas fokán ez nem úgy: Karcsi ezt mind hibátlanul végigcsinálja. Hanem ha mi nem vagyunk képesek ennyire érkezni, ha kocaérkezők vagyunk, el se induljunk: kérjünk valami antidepresszívet, s könyököljünk a viaszkosvászon asztalra.

Molnár Erzsébet

Kulturális folyóiratok támogatása

SOROS ALAPÍTVÁNY

A pályázók köre

Kulturális (film-, színház- és zeneművészet stb.), szépirodalmi, társadalomtudományi, művelődéstörténeti, illetve a természettudományi ismeretterjesztést magas színvonalon szolgáló lapok, amelyek kimutatható és az eladott példányszámokkal igazolt olvasottsága a maga területén számottevő.

A pályázatban nem vehet részt

Kizárólag rétegigényeket szolgáló tudományos szaklap, interdiszciplináris szakfolyóirat, köz- és felsőoktatási, egészségügyi tájékoztatást célzó periodika, valamint a civil társadalom önszerveződését elősegítő és érvényesítő (intézményi, alapítványi, NGO-) kiadvány, valamint azok a regionális kulturális indíttatású folyóiratok, amelyek a szűkebb térség határain túl országos érdeklődésre, olvasottságra nem tarhatnak számot.

(A fenti kategóriákba sorolható lapok az Alapítvány egyéb — nem kulturális — programjaiban pályázhatnak majd támogatásért.)

A pályázat követelményei

Pályázni kizárólag az e célra szolgáló űrlap kitöltésével lehet, melyen a részletes pályázati követelmények megtalálhatók.

A tervezett keret: 90 millió forint

Beküldési határidő: 1997. január 31.

A pályázat döntésekről szóló értesítés várható határideje: 1997. március 1.

További információ és pályázati kérdőív beszerezhető:

A pályázó nevére megcímzett és felbélyegzett közepes méretű válaszboríték megküldésével postai úton: Soros Alapítvány, 1525 Budapest, Pf.: 34, (tel: 315-0303, fax: 315-0201), vagy személyesen: Budapest, II.ker. Bolyai utca 14., valamint a Megyei Pedagógiai Intézetekben.

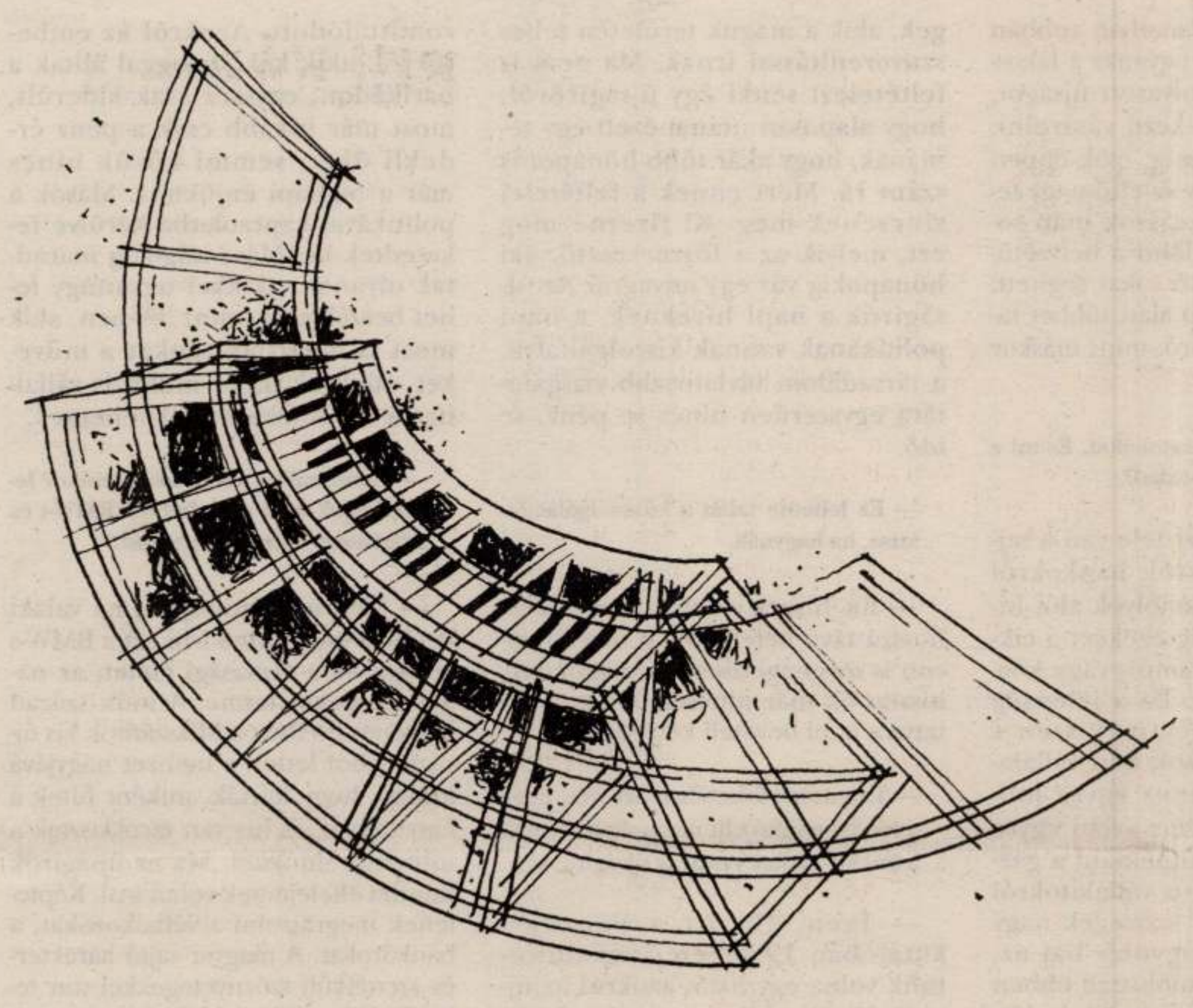

Barabás Márton rajzaihoz

Ezek a rajzok szűkszavú, puritán híradások egy sokrétű és gondolatgazdag művészet hétköznapjaiból. A művek tárgyilagos szikársága nem akadálya a felület mögötti mélyvilág felvillantásának. A művészet „objektivitása" jobbára látszat. Eszköze egy bizonyos sallangmentes, póztalan, rezignált művészi magatartás kifejezésének. Ez az attitűd nem hideg ésszel felöltött viselkedésmód, amely számol a kiváltandó hatással, hanem (az alkati sajátságokon túl) az idő, a kor, a viszonyok által a művészre szabott forma. A művész ugyanis szüntelenül balanszírozni kénytelen — már ami a társadalomban elfoglalt helyét illeti — önnön értékeinek bizonyos ismerete és tudata, valamint a külvilágból elvárt visszajelzések, értékelések tökéletes hiánya között. A művész ezért egy idő után mimikrit ölt és szürke közpolgárrá válik. Természetévé lesz az a kettősség, amely a levetkőzhetetlen kényszerzubbonyából kifele fürkésző és az önmagát kívülről feltűnés nélkül, de roppant éles tekintettel szemlélő lényt jellemzi.

Ezek a rajzok a belső kényszertől megszülető műveknek részben tervrajzai, részben a grafika nyelvén formát öltő alakváltozatai. Másfelől viszont bizonyos felmerült és szakadatlanul felmerülő képzeteknek a szigorú önkontroll által ellenőrzött leképezései. Az önmagát kívülről vizslató művész minduntalan azt latolgatja, hogy a rögzülő képek vajon pontos megfelelői-e a belső képeknek. Ami annyit tesz, hogy a valódiságukat firtatja, az igazsághoz méri őket.

E kétirányú benső mozgás súrlódásai között keletkezik a mű. Alkalmasint innen Barabás Márton rajzainak a kettőssége is: tárgyilagosak, szikárak, „objektívek"; egyszersmind hiteles, árnyalt és érzékeny tudósítások a művész belső műhelyéből. A rajz a leganyagtalanabb hagyományos képzőművészeti műfaj. Megvalósítható benne percek alatt, ami a szilárd anyag megformálásával sok időt kíván. Itt, az ÉS cikkei közé tördelve, képeskönyvformán tekinthetünk be egy képzőművész-elme működésébe: hogyan ad föl önmagának feladatot; mennyire ökonomikusan szűk, tehát átfogható, körüljárható ez a formai probléma; hogyan járja körül ezt; milyen változatokat kristályosít ki, érdemesít megformálásra, s hogyan közelít a rajz hajlékony nyelvén a nehézkesebb, bonyolultabb térbeli alakításhoz. Hadd emeljem ki bizonyos rendszeresség, módszeresség mellett a művészi észjárás játékosságát, látszólagos szeszélyeit. Ezek a vonások gyakorta segítenek lóugrásszerűen átlépni olyan fokozatokon, amelyeket „tudományosabb" elme feltehetőleg mind végigjárna, mielőtt a kívánatos eredményig jut (ha egyáltalán).

Szemléljék örömmel Barabás Márton rajzi változatait a billenő-billegő billentyűre, vagy ha tetszik, a „Billentyű" című térplasztikai témakörre.

Kováts Albert

Szerkesztői üzenetek

DR. ÁLLÓ GÉZA, SZENTENDRE. *„Mi köze van a magyar irodalomhoz az ÉS Antológia borítólapján látható kék színű, kissé — lehet, hogy szükségszerűségből — túlméretezett bugyinak vagy spiccnadrágnak, amely egy néger férfi vagy nő — a környezet alapján feltehetően tetovált — nemi szervét takarja?"* A kék bugyi az egyik legelismertebb kortárs képzőművész alkotása, Nádler Istváné, eredetije a budapesti Ludwig Múzeumban tekinthető meg, és roppant szoros kapcsolatban áll a magyar irodalommal, hiszen az antológiánk borítóján ékeskedik — mondhatnám, de nem akarom a kérdést megkerülni. Ön, ha nem tévedek, a kék alsónemű funkcióját firtatja, mégpedig nem is a *művön belüli,* hanem inkább a *világon belüli* funkcióját, mármost ilyenje egy esztétikai objektumnak általában nem szokott lenni, de sebaj. Öt válaszom is van. Az első szerint az intim ruhadarab ábrázolata azért van ott, hogy ráirányítsa a néző figyelmét arra a mély és titokzatos kapcsolatra, amely az irodalom és a nemiségben is manifesztálódó primordiális teremtőerő között az idők kezdete óta fennáll, vagy — a második, freudista magyarázat szerint — amely az irodalmi alkotómunka fegyelme és az ösztönvilág zabolázhatatlan mivolta között feszül. A harmadik magyarázat szerint a képen nem látható, de Ön által kongeniális módon odaképzelt, tetovált néger nemi szerv a kulturális sokféleségben rejlő örömöket kívánja felmutatni, míg a negyedik magyarázat szerint ugyanez a tetovált nemi szerv, amely feltehetően egy Európán kívüli ország illegálisan itt tartózkodó polgárának függeléke, arra döbbenti rá a nézőt, hogy tele vagyunk gazdasági menekültekkel, szaporodnak az idegenek és fogy a magyar. Végül az ötödik magyarázat szerint a kérdéses fehérnemű azért és csakis azért van ott, hogy mindenki azt képzelhessen mögé, amit akar — ahogyan például ön is odaálmodta a tetovált nemi szervet —, s ily módon mintegy a termékeny bizonytalanság állapotában tartsa a nézőt, mert lám Ön sem tudja eldönteni, hogy ama tetovált szerv, amelyet tudattalanjának legmélyebb rétegeiből egyenesen az antológiánk címlapjára, a kék folt mögé sikerült projektálnia, férfiúhoz vagy nőhöz tartozik-e, teljes bizonyossággal csupán annyit állapít meg, hogy néger a tulaj.

„A közelmúltban — úgy három hónapon belül — jelent meg egy érdekes kritika »Kurvajó« címmel; ekkor tűnt fel, és azóta is rendszeresen észlelem, hogy minden számban legalább négy-öt trágár kifejezést adnak közre; hol szépirodalomnak álcázva, hol egyszerűen csak azért, mert a szerző nem tudja másképp kifejezni magát. Kérdésem: a szerkesztőség valóban úgy gondolja, hogy a lap ettől lesz korszerű, vagy valamilyen más okból nem akar (esetleg nem képes) ellenállni ennek a — műveltség sajnálatos hiányából fakadó — fertőzésszerűen terjedő, ízléstelen szokásnak?" E tárgyban nyilván olvasott már nálunk szerkesztői üzenetet, minden évben van egy ilyen a lapban, ez most a 97-es. Tehát: a szerkesztő nem arra való, hogy megszabja, hogyan írjanak az írók, egyáltalán, ma már senki sincs, akit azért fizetnének, hogy az irodalom határait világosan kijelölje, de nem olyan nagy baj ez. Az író úgy ír, ahogy akar, nagyon sok esetben úgy, ahogy az emberek beszélnek, mármost az emberek sokféleképp beszélnek, például némelyik hajléktalan csaknem olyan ordenáré módon fejezi ki magát, mint egy novellista.

„Itt jegyezném meg azt is, hogy nagyon zavaróak a gyakori elválasztási hibák. Régóta dolgozom a számítástechnikában, ezért tudom, hogy léteznek kiváló minőségű magyar nyelvű elválasztó programok. Szívesen felajánlom (díjmentes) segítségemet egy ilyen bevezetésére." Mi is tudjuk, hogy léteznek kiváló minőségű magyar nyelvű elválasztó programok, azt is tudjuk, hogy például a Quark Xpress-re írt *Helyes-e?* ára xxxxx forint, továbbá azt is tudjuk, hogy nekünk ennyink nincs. Díjmentes bevezetésétől pedig óvakodunk, mert jön a szoftverrendőrség, a szemünk láttára veri vasra Kovács doktort és elhurcolja, mi pedig jobban szeretjük, ha Kovács doktor ül a szobájában és főszerkeszt, ahelyett, hogy a tömlöc fenekén raboskodna. Ezt annak ellenére mondom, hogy Kovács doktor nyilvános tárgyalása nyugtatólag hatna az állampolgárokra, látná a nép, hogy az igazi nagy gazfickókat a törvény mégis utoléri, mi pedig elégedetten állapíthatnánk meg, hogy fess ember a mi főszerkesztőnk, lám a vádlottak padján is jól mutat.

Váncsa István

Vándor-mustra osztrák módra

MŰGYŰJTÉS

Szakmai körökben is kevesebben tudják, hogy a bécsi Hofburg közismert régiségvásárának tíz évvel ezelőtt konkurenciája is támadt. A Josefstadt belső peremén, az Auersperg hercegek barokk palotájában azok a kisebb és újabb, bécsi vagy vidéki továbbá külföldi antikvitások jelennek meg, amelyek kimaradtak „az első szereposztásból". A második vonal azt a szerényebb péztárcájú gyűjtőréteget célozza meg, amelyik a Hofburgbéli nézelődés után ide is betér és a mérsékeltebb árakért vásárlásra csábulhat. (Az ottani 120 és az itteni 80 schillinges belépti díj eleve jelzi a szint-különbséget). Az évtizedes tapasztalat szerint a császárváros jól elviseli ezt a párhuzamosságot, olyannyira, hogy a kollekciót vidéken is körútra viszik minden évben.

A negyvenkét galériásból nagyjából a fele volt bécsi, a többi vidéki, de akadt berlini is, például Martin Bruckner révén. Minden este, a zárás előtt árverést tartanak válogatott művekből, az immár hagyománnyá vált szokás szerint. Ami viszont újítás volt: magántulajdonból kamaratárlatot rendeztek a Wiener Keramik műhelyének 1906-os alapítója — Michael Powolny — munkáiból. (A keramikusnak valóságos redivivusa van manapság Bécs-szerte, amely szembeszökő volt a Hofburg régiségvásárán is). Ezek a szecessziósan virágos kerámiák, ezek a dundi puttók, allegorikus figurák és játékosan kedves állatalakok ismét divatba jöttek a századfordulóra, szinte „a levegőben lógnak". Egy másik szenzáció volt, hogy a bécsi közönség most láthatta először Salvador Dalí szürrealista festményeiből ihletődött, eredeti kisplasztikáit — pályafutása elejétől 1987-ig — mint a régiségvásár kísérőtárlatát, a Favoritenstrassén, a Harrach-palotában. Kokoschka-divatot is konstatálhattam mindkét helyszínen. Míg a Hofburgban Richard Ruberl bécsi galériás standján valóságos minitárlat volt a típikus virágcsokortól az 1941 karácsonyán festett „Két homár"-ig (akvarellben), addig a szintén bécsi Bel Etage Galéria az „Álmodozó fiúk" 1908-as kiadását kínálta a Wiener Werkstätte gondozásában (a 275 számozott példányból a 69-eset, 280.000 schillingért). A Völkermarkt-i Galerie Magnet viszont aktokkal jeleskedett Schielétől Kokoschkáig. Az Auersperg-palotában Helmut Tesinsky eredeti litográfiákra specializálódott, Augustinerstrasse-i antikváriumából fekete-fehér kőnyomatokat hozott Kokoschkától, igazán hozzáférhető, 30-50.000 közötti árakon. (Múlt századi, színezett bécsi vedutáit — mint garantáltan közönségsikert arató „slágereket" — még ennél is jutányosabban, 1.500-tól 10.000-ig terjedő sávban kínálta). A Galerie am Rennweg Kokoschka színes nyomatát egy harkályról 16.500-ra taksálta, ám a drezdai periódusból származó női aktért már 450.000 schillinget vártak (fekete-fehér, 57 x 26 cm-es méret), és az 1964-es *Varázsfuvola*-illusztrációért is tisztességes summát — 380.000 schillinget — kértek.

Mint általában mindig, mindenütt, itt is akadtak magyarok. A legérdekesebb és legaktuálisabb millecentenáriumunk miatt Eisenhut Ferenc nagyméretű (80 x 40 cm-es) akvarellje a városligeti Ős-Buda-Váráról, az udvarán nyüzsgő, ősmagyar jelmezekbe öltözött csoportokkal — madártávlatból — feltehetőleg a kikötött léggömb gondolájából festhette... Rudolf Mahringer bécsi galériás 110.800 schillingre tartotta és elmondotta, hogy Aumannplatz-i boltjában húszas évekbéli lovasképek is vannak magyar piktoroktól. A gráci Mathias Kindler egy páros olajképet helyezett el főfalán Tölgyessy Artúrtól: egyiken hintók, másikon lovagló alakok egy városi parkban, s a kettő együtt 135.000 schillingbe került. Edith Stranski egy kisméretű Dolányi Ida képet hozott Singerstrasse-i galériájából, vázába helyezett pipacs-csokorról (45.000), de saját bevallása szerint tájképei is vannak „otthon" magyaroktól. A „kétlaki" Dieter Reich osztrák földön Schärdingben, német területen pedig az alig egy ugrásnyira lévő, szintén Inn-parti Passauban tart fenn antikvitást. Faggatásomra büszkén rukkolt elő múlt századi, barokk asztali órájával, amelyik a számlap felirata szerint Ofenben — azaz Budán — készült, aranyozott oroszlánkörmökön áll és 30.000 schillingre tartotta. Herendit is szívesen vásárol, mert tapasztalata szerint keresett és hamar gazdára talál, akárcsak a Zsolnay-kerámia. (Jelenleg egy harmincas évekből való, ritkaságszámba menő, delfines, zöld mintájú herendijét tartotta a legtöbbre: 12.000 schillingre becsülte).

Az Auersperg-palota régiségvására csupán a nyitány volt, mert aztán a gráci kongresszusi központban talált átmeneti otthonra a vándor-mustra, később pedig a klagenfurti Konzerthausban vendégeskedett, és a sort a mondén, békebeli fürdőhely — Baden bei Wien — zárta, ahol a kaszinó dísztermében fogadták.

Wagner István

Aukciók péntektől-péntekig

Festmény, műtárgy: febr. 3. (du. 5)
Belvárosi Aukciósház (V. Váci u. 36.)
Műtárgy: febr. 4, 7. (du. 6)
Árverési Csarnok (Vámház krt. 9.)
Bélyeg: febr. 6. (du. 1/2 5)
Profila Bélyegaukciók (Vörösmarty u. 65.)
Műtárgy, papírrégiség: febr. 6. (du. 5)
Első Budai Árverezőház (MartMargit krt.16.)
Festmény: febr. 7. (du. 5)
Műgyűjtők Galériája (Kossuth L. u. 10.)

BÁV RT

Biztos eladás!
Ha műtárgyait, ékszereit vagy bármely régiségét értékesíteni akarja forduljon a BÁV Rt. szakértőihez. A *legmagasabb piaci áron* megvásároljuk vagy *magas előleget* fizetünk!
Az aukciós tárgyfelvétel folyamatos!

Szakfelvevőhelyeink:
Ékszer: V. Párisi u. 2. 118-6217
VI. Andrássy u. 43. 342-9143
VII. Thököly út 14. 322-5014
és valamennyi fővárosi és vidéki ékszerboltban.
Festmény, műtárgy:
V. Bécsi u. 1-3. 117-2548
V. Bécsi u. 3. 118-4403
V. Kossuth L. u. 103. 118-0433
V. Falk Miksa u. 21. 131-0513
V. Semmelweis u. 19. 117-6327
VI. Andrássy út 27. 342-5525
I. Hess A. tér 3. 175-0392
Szőnyeg: V. Ferenciek tere 10. 118-3733

Bútor: Címbejelentés: 217-6307; 218-7898
A beszállítás díjmentes!

BÁV Rt. — az értékek birodalma!

Barabás Márton

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

festő, grafikus

ÉLET ÉS IRODALOM

1981 FEB 21

1021

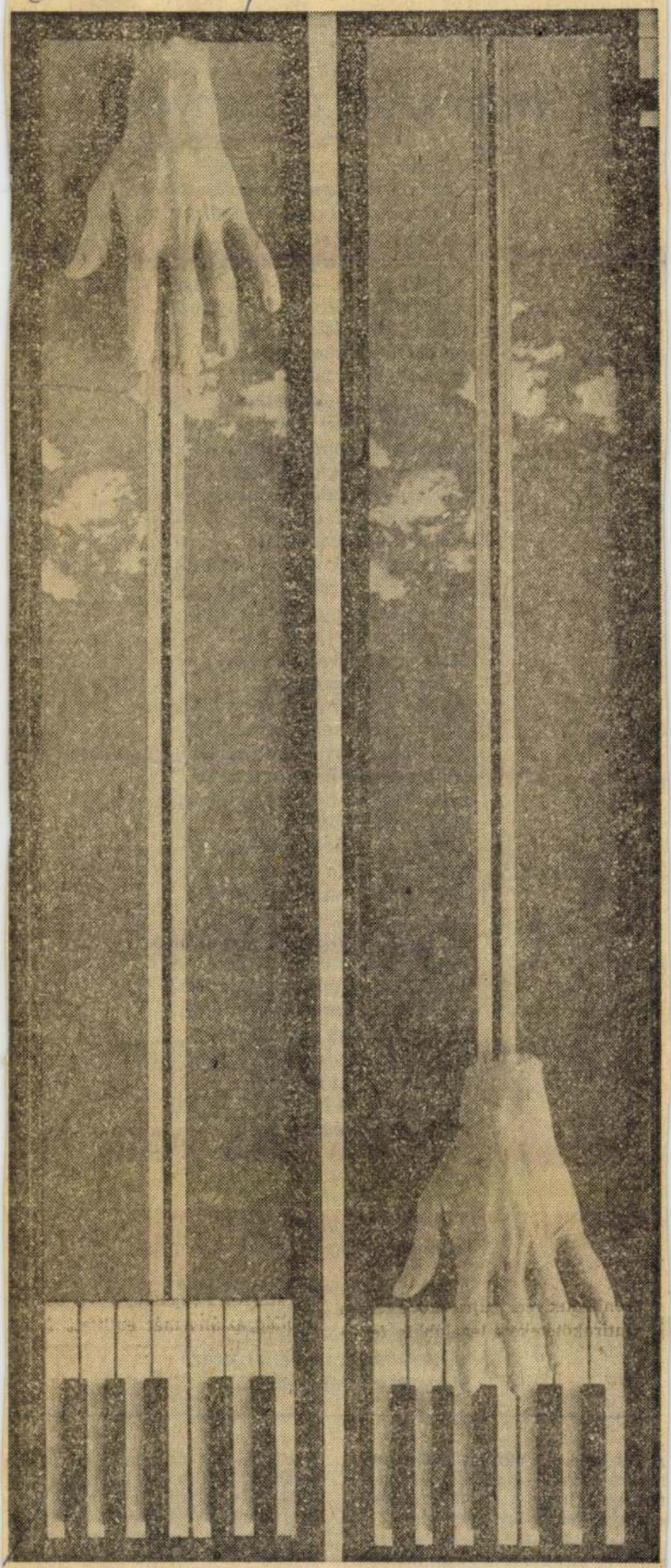

Barabás Márton kiállításáról

SÓS ZOLTÁN:

Hátországi asszonyok

(Az orenburgi naplóból)

Ti, hátországi nők, konok
türelmű drága asszonyok,
ti, száz-gondú otthon levők,
mi adott tartást és erőt?
Mikor indult a férfinép
— a kezdetén — ki tudta még,
milyen gyötrelmes, ha az ágy
néma-hideg felét a vágy
fél esztendőnként fűti fel,
és addig élni, tűrni kell?
Dolgozni nappal, este, a
gyermek mi új bajt hoz haza,
s naponta: hogyan most tovább?
Tűrni a kanok ostromát,
a gúnyt, negédes tréfaszót,
a közjóra vállalkozót
piszkálók tűszúrásait:
„Férjecskéd kint kutyálkodik?"
„Hogy tízórázik? (A hülyét!)"
„Hős párod fagyott fütyijét
hová tűzöd fel, édesem?"
Majd megcserditik kéjesen
a vak irigység ostorát:
„Ahá, az orenburzsoák!
Hogy feszítenek a tetvesek!"
Ti, némán tűrtök, kedvesek.
Hallgatni mi késztetne más,
mint: legyen végre egy lakás,
a szobáknak bútorzata,
s talán egy tűzpiros Lada —
hiszen a sanda heccelők
már minden megszerezhetőt
összekapartak könnyedén,
no, nem fagy-kergette, kemény
munkával, mint a párotok:
bandájuk seftelt, csalt, lopott!
— Ti, hátországi nők, konok
türelmű drága asszonyok!
Várva-várt kopertákba zárt
valótok jelent itt hazát,
otthont! — A barakkok fölött
— „Ó, várj reám s én
megjövök..." —
száll nyűhetetlenül a dal,
s remeg a telefonvonal
havonta, hogyha férjetek
fülébe gügyög a gyerek...

(Csak akkor dermed meg a vér,
s nyüszít a lélek,
ha jön a névtelen levél:
„Gyere haza, te, pénz-pecér!
Megcsal a feleséged!")

annál jobb. Az oktatás pedig szakirányú volna — s az már csak természetes, hogy a nyilatkozó szakemberek területére orientáló.

Egyetértésemet annyira nyilvánvalónak tartották, hogy szóhoz sem juthattam. Így hát újra felteszem azt a három kérdést, amelyet akkor értetlen tekintetek fogadtak: Hogyan találhatják meg a helyüket ezek a gyerekek abban a világban, ahol nem minden tehetséges tott lény, aki az intellektuális gőg ormairól nézhet el a hitvány tömeg fölött; s nem tud arról, hogy minden tehetség felelősség is. S bizony, hogy csonka személyiségek, a valóságos világ útvesztőiben el-eltévedők kerülnének ki ezekből a zseniképezdékből.

Nem tudom elhinni azt sem, hogy a tehetséges ember szükségképpen és általában deviáns. Azért nem,

Barabás Márton

Kicsorbult tárgyak utolsó esélye

Barabás Márton a múlt rekvizítumairól és idézeteiről

Olyan belvárosi házban lakik, amelyet látványosságként jegyeznek a turistakalauzok. De a mindennapi járókelők sem mennek el mellette anélkül, hogy legalább egy-egy elismerő pillantást ne vessenek ornamentális díszeire, színes üvegablakaira, burjánzó gazdagságára. A műteremlakásból pedig olyan házak együttesére látni, amelyek között a márciusi ifjak is sétálhattak. Ahol leültünk beszélgetni, Barabás Márton mögött éppen egy szoborfülke volt. Csigavonalba hajlott a párkánya, amelyről örökzöldek indáztak. Mintha csak műveinek egyike elevenedett volna meg.

Már nem érdekel a megfelelés

VELLEDITS ÉVA FELVÉTELE

Zongora az erdőben

– Volt időszak, amikor a századfordulós városépítészet rekvizitumai szinte eufórikus érzéssel töltöttek el. Oroszlánfejek, kariatidák, akantuszlevelek. Egy letűnt világ emlékei, amelyeket korunk funkcionalizmusa, kivált annak kiüresedett változata hátrébb rangsorolt. Egy időre, persze. Mert az elkoptatott gyakorlatiasság ellenhatásaként ismét felfedeztük a hagyatékunkat. A feladatukat betöltő, de spirituálisan semmitmondó paneltömbök mellett újra épülnek olyan házak, amelyeket oszlopok tartanak, vagy akár tympanonok díszítenek. Bár magam is szívesen ellaknék egy szép Bauhaus-épületben, az én ízlésem sohasem távolodott el a historikus stílusoktól. Becsülöm a régit, az ódont, mindazt, ami valaha a miénk volt.

– Amikor a hetvenes évek végén, a nyolcvanas évek elején feltűnt, mégsem látszott ilyen szorosnak e kötődése. Munkásságának talán legszembeszökőbb azonosítható jegye akkoriban a zongora volt.

– Véletlen találkozás vezetett a zongorához. Azután már gyűjtöttem is ezeket a roncs hangszereket, amelyek nem voltak már alkalmasak a muzsikálásra. Volt, amelyiket lomtalanításnál tettek ki az utcára. És volt, amelyikre egy iskola pincéjében bukkantam rá, szinte hozzápenészedve a falhoz. Olyan is akadt, amelyiket egy erdőben találtam behavazva. Két fehér és egy fekete billentyű már képes felidézni az egész zongorát, eleinte a festményeimen ilyen motívumként tűntek fel. Vagy éppenséggel a zongora fedelére festettem. Egyszer volt egy égetési akcióm is. A klaviatúrát egy zongoraformára kialakított alumíniumvázba helyeztem, a belsejét telehordtam avarral, amelyet meggyújtottam, s Adyt szavaltam. „S égtek lelkemben kis rőzse-dalok: / Füstösek, furcsák, búsak, bíborak..." A megperzselődött billentyűk sajátos, szinte drámai tartalmat sugalltak. Bár volt, aki nagyon is félreértette.

– Netán a könyvégetések emlékét keltette fel némelyekben?

– Kétségkívül ebben a performance-ben ott lappangott ez az értelmezés is azoknak a számára, akik csakugyan megéltek már könyvégetéseket. Én viszont egy utolsó esélyt akartam adni egy kidobott, kicsorbult, tönkrevert, szétázott hangszernek. Sőt, ezek a megégett billentyűk, mintegy mellékszólamként bekerültek a különben konstruktivisztikus műveimbe. Számomra a zongora is egy letűnő világ maradványa. A bécsi mechanikás, nem páncéltőkés zongorák mostanában érték meg azt az életkorukat, amelyben hovatovább felhangolhatatlanok. Ha a hangolótüske fába ágyazódik, az megroppan az idő múltával. Amint egy-egy nemzedék megöregszik, a temető felé veszi az útját, úgy ezek a zongoragenerációk is haldokolnak.

– Innen már logikusnak tetszik a lépés, amely az antikvitás felé vezette.

– S az antikvitáson belül is a hellenisztikus szobrászathoz, a Pergamon-oltárhoz. Amint az évszázadok során ez a szoboregyüttes vagy akár a Parthenon frízei megsérültek, többnyire a függőleges vonalaik mentén csorbultak, amitől a vertikális tagoltság egyre hangsúlyosabbá vált. Létrehozott egy olyan térbeli ritmikát, amely engem kísértetiesen emlékeztetett a zongora klaviatúrájára, a zenei ütemvonalakra. S ahogyan például egy szoborarc felében-harmadában letörött, voltaképpen egy kőtömbbé, szinte kaviccsá minősült vissza. Létrehozva egy új plasztikai minőséget. Ez az élményem szinte egy időre esett olyan tárlatokkal – nevezetesen a vatikáni múzeum pincéiben megnyílt kiállítással –, amelyek már nemcsak olyan műveket tettek szemlére, amelyek egészek, vagy torzóként is felidézik a teljes szobrot. Bemutattak a szó legszorosabb értelmében vett töredékeket is, ezek még is szuverén műként hatottak. Vagyis a muzeológus, a kiállításrendező szándéka egybevágott azzal a törekvéssel, amelyet én akartam megvalósítani.

Arcok töredékben

– Ezért lépett ki a síkból, a két dimenzióból festő létére?

– Aki szobrász szakon végzett, az inkább a mintázás felől közelít a plasztikához. A szobor számomra mást jelent. Ekkoriban rétegelt lemezekkel dolgoztam. Ez adott módot arra, hogy a kivágott elemek egymás mögé kerüljenek. Például egy levélkoszorú és a beléje fonódó arctöredékek már terjeszkedtek valamennyire a térben. S az ilyen művek egy-egy háromszög alakú lábra vagy forgástestre kerültek rá, mint egy posztamensre. De tagadhatatlan, hogy ott lappangott bennük a síkszerűség, a táblakép. S egyszer csak elfogyott az a szellemi muníció is, amely az antikvitás iránti érdeklődésem táplálta. A múltidézet különben is rosszízű kontextusba került, amikor a rendszerváltást követően Budapest szobrai megindultak Nagytéténybe. Mást kezdtek jelenteni a szobortöredékek, amivel nem vitatom a kultúrtörténeti jelentőségét a szobormúzeumnak, s kivált annak a szemléletnek, amely nem akart többé „képrombolást" Magyarországon. Ugyanakkoriban divat lett az antik szobrokat másolni, bóvlik között árusítani. Már az autóutak mentén is lehet kapni kis gipszöntvényeket. Mindez elvette a kedvem.

– Ilyenkor szokott a művész vagy homlokegyenest másba fogni, vagy éppenséggel visszanyúl egy korábbi motívumához...

– Mindenkinek a pályáján vannak félbehagyott gondolatok. Előfordul, hogy ezeket valaki más folytatja, de lehet, hogy később saját magunk. Mindössze pár esztendeje érkezett el az az időszak, amikor a zongora alkatrészeit emeltem főmotívummá. Egyszersmind izgatni kezdett a spirál, a csigavonal, amely felfedezhető már a földtörténeti őskorból származó kövületekben, a fosszíliákban is. Ahogy egyik művemnek a címe is mutatja, foglalkoztattak az örvénylő formák, amelyek ekképp sajátos létmetaforákat is sugallnak, a kezdetet és véget egyaránt. Többnyire az angol mechanikás zongorák húrlefogó szerkezeteit használom, feszítem egy spirális favázra. Ezekkel párhuzamosan visszatértem a klaviatúrához is, amely újabban vagy homorú ívben hajlik meg vagy akár teljes kört ír le.

A spirálfűz ágai

– Eközben egyre nyilv[á]… lett a kapcsolata a fával, a[…] anyagát nem is kendőzik e[…] színek.

– Korábban is a fáb[…] szült a legtöbb munká[…] most inkább csak páccal[…] lem. A festetlen szobra[…] már tavaly is volt kiállít[…] s december elején is nyí[…] a Merlinben, s egy má[…] Polgár Galériában. Elke[…] gyűjteni a göcsörtös faág[…] a spirálfűz ágait pél[…] amelyek határozottan fo[…] nak ki a térbe. De négy[…] metszetűvé „lapolom", v[…] csiszolom őket, hogy ez[…] kanyargó formák mégis[…] vontakká legyenek. Mikö[…] nem fosztom meg a növ[…] szerű, organikus kuszaság[…] tól, amely kellemességér[…] kelt az emberben. Készül[…] nének akár négyszögvasbó[…] de akkor nem lennének il[…] könnyűek, légiesek. S így r[…] a hajlítás a feladatom, ha[…] a követés. A régi meste[…] ecsetjükkel követték egy[…] ág-bogát, a természetet, pedig magát az ágat abszt[…] hálom.

– Térvonalaknak nevezte ezeket a különös, indázó művel[…] Hol találják meg a terüket?

– Tíz-húsz méteres dami[…] kon lógtak például a Schö[n]brunn pálmaházában. S id[…] ként elhelyezem épített k[…] nyezetben is, valahogy ú[…] ahogy a jó grafittisok alk[…] mazkodnak a munkáik[…] egy-egy utcaszeglethez, é[…] lethez. Ilyenkor készítek fé[…] képanyagot is róluk, úgyne[…] zett konstruált fotókat. mondjuk hozzátámasz[…] egy-egy századfordulós [h…] falhoz, jönnek a járókelők[…] zegetik, s engem is, hog[…] lehet a probléma velem[…] van, aki érteni véli. Min[…] esetre, egy idő után össz[…] kolom, s hazavonulok v[…] Úgyis annyi mindennel [g…] rik szegény embereket.

– Munkásságának egyik je[…] zője volt a dekorativitás. M[…] eltávolodott volna tőle, s hajl[…] puritánabb kifejezésre.

– Alighanem én is más[…] gyok, mint tizenöt évvel[…] előtt. Egy festő, akit a f[…] szetéért is el lehetett foga[…] már nemigen fest, a mon[…] dóját nem feltétlenül a túra eszközeivel mondja el. Elhagyja a színt, szűkíti az eszköztárát. Valóban kemény redukcióról van szó. Holott a legnehezebb tömören fogalmazni. Már nem érdekel a megfelelés. Meghaltak a szüleim. A családomra, a gyermekeimre figyelek. Egyszerűbben, ha úgy tetszik, puritánabbul élünk, mint annak előtte. És nemcsak mi, hanem a környezetünkben szinte mindenki. S a világ sem olyan, mint a reményekkel viselős nyolcvanas években. Ha színekben pompáznának, hatásos formákkal hivalkodnának a munkáim, az ma nevetséges, hiteltelen lenne.

Bogácsi Erzsébet

Antitotalitárius könyv

Bertrand Russel: A hatalom és az egyén

A tudós egyre kevesebbről és kevesebbről tud egyre többet és többet, a filozófus viszont egyre többről és többről tud egyre kevesebbet és kevesebbet – mondja Russel. Ő itt most ellenben sem nem tudós, sem nem filozófus, hanem filozófiai ismeretterjesztő: igen sok mindenről tud igen sokat. Nem tudálékos és nem nagyképű tehát: könnyed és elegáns. Kézen fogja az olvasót, és végigvezeti a hatalom–egyén viszont-történetfilozófiai szövevénytömegén.

A háború után vagyunk, a negyvenes évek végén, az angol munkáspárti kormány éppen arrafelé azelőtt elképzelhetetlen területekre terjeszti ki az állam hatalmát: állami egészségügyet teremt, oktatási reformokkal kísérletezik, államosít. Az individualizmus hazájában mindez persze vitákat gerjeszt, s Russel professzor – rádióelőadás-sorozat nyomán született – könyve ezekhez a vitákhoz szól hozzá.

Hatalom és egyén? Az embernek egyként szüksége van biztonságra és kalandra, a társadalomnak pedig egyként szüksége van az összetartozás tudatára és a fejlődésre. A biztonságot és az összetartozás tudatát a központi hatalom teremtheti meg, a kalandot és a fejlődést az egyéni öntevékenység garantálhatja. Hatalom és egyén: érzékeny viszonyban állnak egymással. A központi hatalom aránytalan túlsúlya stagnálást hoz magával, az egyéni autonómia túlhangsúlyozása anarchiát eredményez. A történelem voltaképp ingamozgás: a szigorú központosítást az anarchia korszaka követi, majd az anarchiát újabb szigorú központosítás váltja föl. Korunk, a háború utáni korszak – mondja Russel – az egyéntől újból a hatalom felé lendíti át az ingát. Az erősödő központi irányítás pedig nem látszik törődni vele, hogy helye maradjon a spontaneitásnak, a vállalkozó szellemnek, végső soron a társadalom továbbfejlődésének.

A hatalom és az egyén: antitotalitárius könyv, a kortársi angol totalitarizmuskritikák, az Orwell-féle *1984* meg a Popper-féle *Nyílt társadalom* párdarabja. Ahogy azok, ez a könyv is felismeri: a technikai fejlődéssel a hatalom eddig sosem látott eszközöket kapott a kezébe, hogy ellenőrizze és meghatározza az egyén életét. Ez a könyv azonban, szemben azokkal, a totalitarizmus veszélyéből nem következtet a totalitarizmus elkerülhetetlenségére. Éppenséggel optimista hitvallást fogalmaz meg. Decentralizációval, a döntési hatáskörök megfelelő szétosztásával igenis megteremthető a kívánatos viszony hatalom és egyén között.

Russel, a szkeptikus racionalista és a liberális szocialista és antitotalitárius tehát, akárcsak jeles kortársai. Csak épp másként. *(Kossuth Kiadó, 1997)*

Perecz László

HITEL Ízelítő a decemberi számból

Kemsei István, Kiss Benedek, S. Benedek András, Vasadi Péter versei – Tóth Károly Antal: Hol vagy, szabadság? Albert Gábor: Vajon min töpreng a gólya? – Bíró Zoltán: Ady magyarsága: magyar sorstudat (A pénz: a XX. század uralkodója) – Beke György: Magyar lelkiismeret Amerikában – Hann Ferenc: Angyalok Santa Fe fölött (Bukta Imréről) – N. Pál József: Az agónia történetisége, avagy menthető-e a magyar labdarúgás?

Csak úgy, barátságból...

Napjainkban egyre több hír lát napvilágot, kap tévé-, rádiónyilvánosságot, amely embertársaink egy csoportjának kirekesztésére irányuló törekvésről tudósít. Például: roma fiatalok nem ballaghattak együtt diáktársaikkal; gazdák halált okozó árammal kívánták megvédeni almatermésüket; vagy ami a napokban történt Székesfehérvárott (az önkormányzat egy lebontásra ítélt házból kilakoltatta az ott élő családokat, és lakókonténerben kívánta elhelyezni őket – *a szerk.*), és még tovább sorolhatnám.

Ezek a nyugtalanító események engem nyugtalanító kérdéseket vetnek fel: vajon miért van ez így, és így kell-e lennie? Miért képződnek újra és újra az említett vagy ahhoz hasonló konfliktushelyzetek Magyarországon?! Pedig lehetne másképp is, sőt másképpen kellene lennie. Állításomat egy példával szeretném alátámasztani. Elképzelhető persze, hogy lesz, aki olvasva soraimat legyint, mondván: élnél csak ott, ahol én élek, történne meg veled, ami velem történt, biztosan más lenne a véleményed. Nem tagadom, vannak keserű tapasztalataim is, mégis úgy vélem, hibát követünk el, ha bármely kérdésnek csak az árnyoldalát látjuk.

Egy utazásom alkalmával – Tiszalúc vasútállomásán történt – elém toppant három kilencéves forma kislány. – Bácsi, tessék adni egy kis pénzt, kezitcsókolom, nagyon éhesek vagyunk – mondták egymás szavába vágva. – Gyerekek, úgy restellem, hogy ilyen megalázkodva kéregettek, nem méltó ez hozzátok – próbáltam helyesebb irányba „terelgetni" őket. Beszélgetésbe elegyedtünk. – A bácsi cigány? – szegezte nekem a kérdést az egyik gyerek, s mohón leste a választ. – Nem, nem, vagyok az – feleltem. – A kislány elbiggyesztette a száját, és kissé bizalmatlanul méregetett. – Baj, hogy nem vagyok az? – kérdeztem vissza. – Á, nem, csak... Mindegy – vágták rá kórusban a többiek. De később, beszélgetésünk során, még legalább négyszer szegezték nekem „a bácsi... " kezdetű kérdést.

A játéknak a vonat megérkezése vetett véget. Búcsúzóul adtam néhány forintot a gyerekeknek. Boldogan elrohantak a pénzzel. Egyikük azonban lélekszakadva futott vissza, kezében zacskót lobogtatott. Felpenderült a peronra: – Nesze – nyújtott felém szutykos kis kezével egy maroknyit a tőlem kapott pénzből vásárolt szotyolából –, ez a tiéd. Fogadd el – mondta, és látva meglepetésemet, még hozzátette: csak úgy, barátságból adom...

Azóta sokszor eszembe jut – mostanság különösen élénken – a jelenet és a gyerekek ismételt, hovatartozásomat firtató kérdése. Talán őket is úgy figyelmeztethették szüleik („csak fajtádban bízhatsz"), mint ahogy már nemegyszer hallottam, amikor nyiladozó értelmű gyermekét óvja más szülő a romáktól?! Egymás megértését, megbecsülését, a másság elfogadását nagyon korán kellene elkezdeni. És minél előbb. Valamennyiünknek, közösen.

Sárosi Árpád
Bátorliget

Az ország védettségéért

A Népszabadság december 8-án megjelent számában olvastam Andor László cikkét (*Milyen az ajándék ló foga?*), amelyben azt írja, hogy „a csatlakozásra igennel szavazó hárommilliós tömeg most sem tudja, hogy Magyarország milyen feltételekkel lép majd be a NATO-ba, és a majdani tárgyalásokon a magyar fél kénytelen lesz bármilyen feltételt elfogadni, mert a népszavazás feltételek nélkül hagyta jóvá a csatlakozást, és most már kötelezi a vezetést arra, hogy bármi áron léptesse be az országot".

Én nem így emlékszem. A kérdés így szólt: „Egyetért-e azzal, hogy a Magyar Köztársaság a NATO-hoz csatlakozva biztosítsa az ország védettségét?" Van itt tehát egy nagyon kemény feltétel: az ország védettségét kell tudni biztosítani. Mi kell az ország védettségéhez? Békés szűkebb és tágabb környezet. És ki tudná ezt jobban biztosítani, mint a Föld legnagyobb fegyveres szervezete, a NATO. Semmi mást nem kell csinálnia, mint magától megvédenie bennünket, le kell szerelnie minden fegyvert, a sajátjait is. Másképp ez a feltétel nem teljesülhet. Amíg egy darab atombomba elindíthatja a világháborút, amíg egyetlen pisztoly elsülhet vagy taposóakna felrobbanhat, országunk védettsége veszélyben van.

Nemcsak a fegyverek veszélyeztetik országunk, népünk védettségét. A környezet pusztítása, szennyezése a létünket veszélyezteti, a szegénység milliók sorsát teszi bizonytalanná. Van tehát feladat, aminek megoldását a NATO-tól várják a szavazók. Szerencsére, vagy inkább vezetőink józan előrelátásának köszönhetően, a megcélzott szervezet az egyetlen, amely anyagi ereje és szervezettsége következtében valóban tenni tud az említett – védettségünket sokféleképpen veszélyeztető – jelenségek ellen. Bízom abban, hogy képviselőink a NATO-ban tisztességesen eleget tesznek a hárommillió megbízójuk által előírt feladataiknak. Megjegyzem, a népszavazás során elfogadott kérdés nem kizárólag a NATO-tól várja az említett problémák megoldását. A feladatot a Magyar Köztársaságnak kellene a „NATO-hoz csatlakozva" megoldania. A cél adott: országunk és lakosságunk védettsége mindentől, ami árthat neki.

József Róbert
Budapest

Magyar Köz(mű)társaság

A valamikori közszolgálati vállalatok, üzemek – ma már rt.-k – folyamatosan emelik a szolgáltatásaik árát, s többnyire jóval az inflációt meghaladó mértékben. Számos trükköt kitalálnak, aminek a segítségével minél magasabbra srófolhatják a díjakat. Ezek sorában kell megemlíteni az OTP, de a Matáv szolgáltatásait is (úgy mellesleg több millió ügyfelet érintő kérdésről van szó). Az OTP díjemeléseit és újfajta díjsarcát már többen szóvá tették, ezért most csak a Matávval foglalkozom, amely korábban – szintén a mi pénzünkből – állami támogatást kapott, s egyúttal bezsebelte az igénylőtől a hálózatba lépésért … tízezre-

[...] sék mondani, miért kell havonta még plusz 1200 forintot fizetni egy-egy fővonalért?!

A szolgáltatást igénybe vevőknek többszörösen kell fizetniük a hálózat használatáért, pedig egy impulzus díja is igencsak borsos. Amerikából Magyarországra telefonálni olcsóbb, mint innen oda. Az indokolatlanul magas impulzusár plusz áfa kérdésen túl egyéb – szerintem jogtalanság – is akad. Önmaga által készített üzletszabályzatra hivatkozva a Matáv azt állítja, hogy már egy (!) másodperc – a szakzsargon szerint – „felépült" kapcsolat után is jogosan számláz egy impulzusnak megfelelő tarifát, akár beszélt a telefonáló, akár nem.

[...] szer (!) 750 forint plusz áfát számított fel. Mi ez, ha nem jogtalan túlszámlázás?

Mértéktartó számítások szerint is önmagában ez a jogtalan túlszámlázás és az indokolatlan fővonaldíj mintegy évi 30-35 milliárd többletterhet ró az előfizetőkre. Ezután már csak azt kérdezem: miért tartunk fenn főhivatalokat, drága államszervezeti rendszert – kormányt, parlamentet, sok-sok pártot –, ha nincs senki, aki megvédené a lakosságot, más szóval az egyébként oly előszeretettel hivatkozott népet ezektől a jogtalan sarcolásoktól?! Ugyanakkor, amikor a fizetésképtelenné vált polgárokat – tekintet nélkül tisztességes, dolgos múlt-

Túlélési gyakorlat Aggteleken

Eredetileg pihenni szándékoztunk az aggteleki Hotel Cseppkőben. Nem jött be. A szállodát kizárólag leendő rambók vagy gyakorló mazochisták számára ajánljuk és garantáljuk, hogy ott otthonra lelnek.

A földszinti szoba melegebb – közli a portás, miután bejelentkeztünk. Mi mégis – az előre megrendelt – emeletit választjuk: majd a paplan alatt felmelegszünk – gondoljuk. Az viszont – az igazgató szerint – „szabvány méretű", ami annyit tesz: egy 170 centiméternél magasabb személy vagy a lábát takarja be és akkor kinn van a melle, vagy a mellére húzza a takarót és akkor kinn van a lába. Majd a szaunában felmelegszünk – gondoljuk. A szauna hőmérséklete „szabvány 90 fokra" van beállítva, ám a hőérzékelő túl magasan van. A párom fázós fajta, ezért felöltözve próbál – a szaunában – felmelegedni. Majd a fürdőkádban felmelegszünk – gondoljuk. De a víz hőmérséklete – valószínű – szabvány hőfokú: inni meleg, fürödni hideg.

Mégis jól szórakozunk: megtaláltuk a szállodai dolgozók számára írt és a folyosó falára kifüggesztett „Víz- és energiamegtakarítást célzó javaslat"-ot. Íme: „Ellenőrizzük, hogy a termosztátok nincsenek 19-20 Celsius-foknál magasabbra állítva." Jelentjük: a saját bőrünkön tapasztaltuk – nincsenek. „A szobában a fényszintet ahhoz igazítsuk, amit éppen csinálunk." Szerelemhez holdfényt? És újságolvasáshoz? „Használjunk hideg vizet, hacsak nem valóban meleg vízre van szükség." Mi, biz' isten valóban meleg vizet szerettünk volna, de hiába folyattuk, nem gyütt!

Az előre befizetett „félpanziós" hetet túléltük. Egy teljes hétig csak mi bírtuk cérnával. Ismerőseinknek, de még az ellenségeinknek sem ajánljuk. Így – remélhetőleg hamarosan – üres lesz a szálloda, és akkor végre még ennél is többet spórolhat az igazgató úr.

Dr. Dobrodinszky Dénes
Siófok

Méltóképp búcsúzni

…Sajtószakszervezet segélyezési …pítványának kuratóriuma az …elején kezdeményezte az or…gos nyugdíj-biztosítási ön…rmányzatnál a temetkezési …tségek egy részének központi …vállalását, bizonyos kategóri…nál az úgynevezett fixáras …apszolgáltatás finanszírozá…. Az önkormányzat a Népjólé… Minisztériumhoz küldte to…bb a levelünket, amelyre a he…ttes gazdasági államtitkár így …laszolt: „A nyugdíj-biztosítási …apból a profiltisztítás során …rült ki a temetési segély, s ezt …rcánk is szorgalmazta. Nem …djuk támogatni ennek ismételt …fogadását".

Ezután részletezi, mi minden… kell költeni az aktív koruk…n elhaltak járulékaiból. Tájé…oztatása szerint ebből finan…írozzák az árvaellátást, ez a …dezete a gyermeket nevelő, …okkant vagy időskorú özvegyek ellátásának, az özvegyi nyugdíjnak stb. Elismeri: „a temetési költségek kétségtelenül az átlagos áremelkedésnél nagyobb mértékben nőttek".

Nos, egy temetés alapszolgáltatása ma már 48 és 65 ezer forint közötti összeget taksál, s ehhez jelenleg egy alapítvány vagy szakszervezet által nyújtható segély még a 12 százalék áfára sem elegendő. Mert a temetési költségeket áfa (!) is terheli, ami önmagában véve is morbid.

De nem megnyugtató a válaszlevél segítségnyújtásra utaló része sem, miszerint: „A költségekhez történő hozzájárulásról a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 46. §-a rendelkezik." Az említett szakasz – és ezt már én fűzöm hozzá – így szól: „A települési önkormányzat képviselő-testülete temetési segélyt nyújthat annak, aki a meghalt személy eltemettetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartására köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti. A segély összege nem lehet kevesebb a helyben szokásos legolcsóbb temetés költségeinek 10 százalékánál, de elérheti annak teljes összegét, ha a temetési költségek viselése a kérelmezőnek vagy családjának a létfenntartását veszélyezteti. Temetési segély nem állapítható meg annak, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem eléri az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát."

Nem lehet vitás, ez a törvény enyhén szólva elavult. Épp itt az ideje, hogy korszerűsítsék!

Baktai György
Budapest

Öt év kevés volt

…második kerületi önkormány…at még 1992-ben értesítette a …érhalom utca 44. alatti ház la…óit, hogy hozzájárul lakásuk …rivatizálásához. A lakások bér…i az ügy lebonyolításával meg…ízott Evetext Kft.-vel megkö…tötték az előszerződést, s befi…ették az előírt előleget az ön…ormányzatnak. A végleges …zerződést Matusik László okl. …pítészmérnök műszaki leírása …lapján készítették el.

A „szakértő" csak az alábbi …éves megállapításokat tette: 1. a …érlemények száma hét (a való…ágban öt); 2. a szintek száma öt …csak három és fél); 3. az épüle…en jó állapotú torokgerendás fa …edélszék van (tetőszék nincs, az …pület lapostetős); 4. a homlok…at a szintráépítések során telje…en fel lett újítva (a két alsó szint …akolata nagyrészt leomlott, az …KV a fal melletti közlekedést …eszélyesnek nyilvánította). A …szakértő" a műszaki leírásban …nem jelzi, hogy a telken – önálló …épületben – egy transzformátor…ház és egy virágüzlet található.

Öt év telt el, s a végleges szer…ződés a mai napig sem készült el. …Közben a gazdátlan épületek …assan tönkremennek.

Dr. Lux László
Budapest

LEVÉLTURMIX

Molnár Lajosné (Békéscsaba): Az Utcai mesterségek a régi Pesten és Budán című íráshoz fűznék (nov. 20.) apró pontosítást: a szerző a gyógyszerekkel házaló árust ol*a*jkárnak írta olejkár helyett. Ez az a bizonyos Gizike és gőzeke változat, ugyanis a szlovákok – akiket anno még tótoknak hívtak – az olajárust, de a kuruzslót is olejkárnak nevezték, és gondolom, most is így hívják. Én tót leszármazott vagyok, sohasem éltem huzamosabb ideig Pest-Budán, de a megjegyzésem helytálló. Elnézést érte.

Ferenczik Éva (Budapest): A hirdetési újságban megjelent lakáshirdetésemet egy előttem eddig ismeretlen ingatlanközvetítő iroda úgy kezeli, mintha erre megbízást adtam volna: még a nevemet és címemet is kiadja – de honnan tudja!? – az érdeklődőknek. Pestiesen szólva, ez még semmi, mivel minap már le is értékelte öröklakásomat az iroda, a meghirdetett árnál 750 ezer forinttal olcsóbban kínálja. Az innen-onnan összeszedett címekért egyébként 4900 forintot markol fel a klienseitől. Ügyes!

Tóth Imre (Vácszentlászló): Meglepett, hogy egyes pártok vezető káderei, így az MSZP-nél Horn Gyula és Gál Zoltán, a fideszes Orbán Viktor, a kisgazdavezér Torgyán József nem indulnak egyéni jelöltként a képviselő-választáskor, csak listán. Miért? Bizonyítsák be, hogy biztosak a dolgukban.

Fazekas József (Miskolc): A november 29-i Hétvége mellékletben Utópiák nélkül címmel jelent meg a Brassói lapok szerkesztőjének cikke, amelyet a kolozsvári egyetem körüli vita kapcsán írt. Ha rajtam múlna előírnám, hogy az ilyen – és ehhez hasonló – cikkek kötelező olvasmányok legyenek a magyar parlament betegesen álmodozó „díszmagyarjai", rövidlátó, indulatból politizáló képviselői számára.

Az olvasói leveleket a szerzők előzetes hozzájárulása nélkül, mondanivalójuk tiszteletben tartásával, rövidítve jelentetjük meg. Névtelen, címhiányos leveleket nem közlünk. Az itt megjelent vélemények nem okvetlenül azonosak a szerkesztőségével.

Üzenetrögzítőnk telefonszáma: 250-1680/346-os mellék.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

BARABÁS MÁRTON kiállítása

VAS NÉPE

1021

Barabás Márton

festményeiből rendezett kiállítást a Műcsarnok. Azok közé a — hetvenes évek közepén önállósult — fiatal művészek közé tartozik, akik a táblaképfestészet keretein belül maradva kíséreltek meg olyan újításokat, melyek a valóságnak egy saját nézőpontból való megragadását számunkra lehetővé tették.

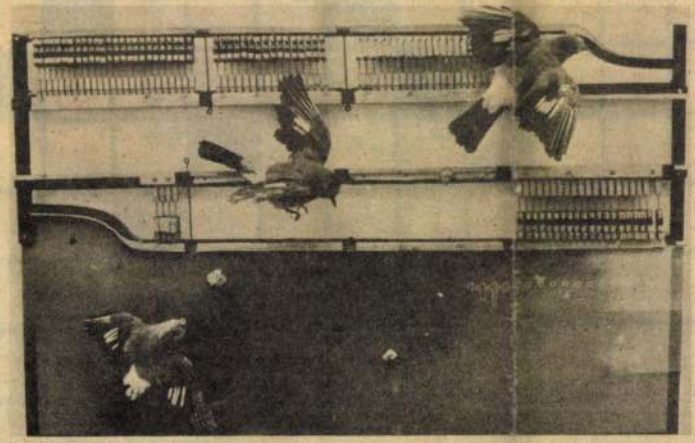

Kalitka

Belső tér

VAS

korlati oktatásának
sára.

. gépész üzemmér-
chnikusi végzettség.

a Jánosháza köze-

személyesen az in-
énél. Mg. Szakmun-
bbképző Intézet,
u. 36—38.

(1891)

s Népében!

régi lila-fehérek. 46. Lakoter. 47. Bánat. 48. Irányjelzés. 50. Retteg. 51. Pán hangszere. 52. Az Odera mellékvize. 53. Német hős.nondai alak, Siegfried megölője. 55. Cukorka. 56. Amerikai hírszolgálati iroda. 57. Taszít. 58. Vadász-állás. 60. Égitest. 61. Siló egynemű betűi. 62. A szőlőfürt költői elnevezése. 63. Dohányzik. 65. Tüzel. 66. Sivatagi utascsoport. 68. Vasúti csomópont a Tisza partján. 70. A harmadik, talán legismertebb mese.

FÜGGŐLEGES: 1. [illegible]vedik mese. 2. Mohamed[illegible]nap. 3. Az ilyen gazd[illegible] a börtönben ül. [illegible] Az achát népies nev[illegible] [illegible]ddig mentek? Há[illegible]ba?" (Arany: Toldi). 7. [illegible]rúgó trófea. 8. Idegen női név (... Lear). 9. Régi magyar férfiruha-darab. 10. Dán róf. 11. Tengeri emlős. 12. Grammsúly (ford.) 13. Reklámablak. 14. Régi női név. 22. 48-as tábornok. 24. Piperecikk márka. 26. A lelátó öröme. 29. Hagyaték. 30. Kis üvegecske. 32. Sziget a Földközi-tengerben. 34. Neuralgia. 35. Ezt a mesét sokan zenésítet-

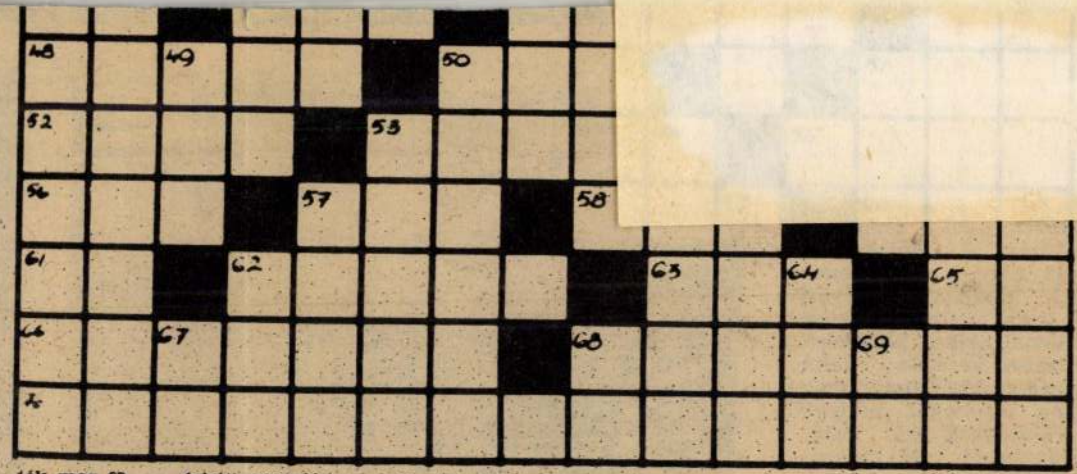

ték meg 37. „...fakó" (mondás). 38. Mezőgazdasági szerszám. 39. Az írás művészete. 42. Kóstol. 44. Pl. a Népszabadság. 47. Feltétlen bizakodás. 49. Zavaros lap! 50. Válogatás nélkül mohón evő. 51. Vágány. 53. Berzsenyi Dániel költeménye. 54. Fogd meg. 57. El. 59. Közöl. 62. Oldalirány. 64. Pillanat része! 67. Mint a 20. számú sor. 68. Kettős betű. 69. Tiltás.

E. B.

Beküldendő az öt mese címe.

Kérjük kedves olvasóinkat, hogy a rejtvény megfejtését legkésőbb csütörtökig — lehetőleg postai levelezőlapon — küldjék meg szerkesztőségünk címére.

Barabás Márton

kiáll.Bp.,Dovin Galéria,1993

ism. Vadas József: Vadonatuj törmelékek a Dovin Galériában. = Magyar Hirlap,1993. március 19. 15.

K.J.[KÓTAI József]: Dovin-bemutató a Belvárosban. = Magyar Nemzet,1993. március 19. 11.

Kováts Albert: Illuziókeltés és elidegenedés. = ÉS 1993. március 19.13.

Barabás Márton

grafikusművén

munkái a Dorottya u-i kiállítóterem

1982 x 14-30

Művészet

1982 okt.

Barabás Márton, [grafikus]

L: Fajó János

-: Heti ajánlat 3

Új Tükör, Bp. 1986. szept-14 XXIII/37

Barabás Márton

Megrendítő

Megrendítő és egyben felháborító volt az olimpiai parkban történt robbantásról és az ártatlan áldozatokról szóló hír. A világ tele van a nacionalista, nemzeti és vallási álarc mögé bújt terrorszervezetekkel, amelyeket valakik, valamely szervezetek támogatnak, a népek, nemzetiségek, más vallásukat gyakorlók ellen uszítva a terrorizmusig fokozzák a gyűlöletet. Kinek, kiknek lehet az érdeke a terrorizmus? A népeknek, az egyszerű embereknek biztos nem, nekik csak árt! Nemzetközileg kellene minden terrorszervezetet, támogatóit és megtűrőit törvényen kívül helyezni, velük szembeszállni, megbüntetni. Nem a költséges, nemzeteket sakkban tartó katonai szövetségekre, fegyverkezésekre van szüksége az embereknek, hanem a terrorizmustól, félelemtől, a bizonytalanságtól kellene őket megszabadítani. Fegyverekre költött összegeket a népek jobb létére, emberibb társadalom megteremtésére kellene fordítani.

Pető János, Budapest

Hegymászás az árokban

Évek óta egyre sokasodnak a magyar hegymászás halottai, és mi a jól megszokott séma szerint tudomásul vesszük, elsiklunk felette. Két éve 4 egészen fiatal, kezdő hegymászó maradt ott a hegyen, kiképzetlenségből, tapasztalatlanságból és felelőtlenségből – vagyis emberi hibából! De mindjárt azt is hozzá kell tennem, hogy nem a sajátjukból. A felelősség kérdését, mint mindig, elhárította, akire tartozott. Idén már februárban elkezdődött a sorozat egy tragikus lavinabalesettel a Liptói Tátrában, ahol délben indult el két oktató hét tanfolyamhallgatóval a hómezőt átvágva! A felelőtlenséget csak fokozza, hogy a mundér becsületét és az irhát mentendő először turistákról beszéltek, majd síelőkről, végül, amikor elkerülhetetlen lett, kiderült, hogy hegymászótanfolyam volt, de csak ebédidőben mentek el sétálni! Kérdezem, a két oktató is csak sétált? A szlovák hegyimentő-szolgálat jelezte a lavinaveszélyt, amit az oktatók figyelmen kívül hagytak, és amiért a mentőszolgálat hivatalos jegyzőkönyve egyértelműen az oktatókat teszi felelőssé. A szülők meg is tették feljelentésüket az ügyészségen, már csak azért is, mert sem a Magyar Hegymászó Oktatók Egyesülete, a hivatalos tanfolyam szervezője, amely még azt is kijelentette, hogy a tanfolyam sikeres volt, és a gólyát elérte, sem pedig a Ezek után megpróbálták behozni a lemaradást. Csak az akklimatizációról feledkeztek meg, de ezt a hegy nagyon hamar mindenkinek a tudomására hozta. A legsúlyosabb hibát az expedíció vezetése akkor követte el, amikor nem gondoskodott a nagy magasságokban az életet jelentő oxigénről. Ezek után merik kijelenteni a „Magyar Himalája-expedíció" egyes résztvevői, hogy ez a vállalkozás sikeres volt. Nem, kedves hegymászó barátaim, nem az ilyen expedíciókat szokás sikeresnek nevezni, hanem azokat az expedíciókat, ahol a hegymászók elérik a hegy csúcsát. Éppen ezért a magam és a jóérzésű magyar hegymászók nevében tiltakozunk az ilyen megfogalmazások ellen. Mert nem ez a magyar hegymászás! Nem ezt tanultuk Zsigmondy Emiltől, Eötvös Lorándtól és a többi, az alpesi országok hegymászói által a mai napig tisztelt elődünktől. Végezetül Elsik Álmos, a Liptói Tátrában elindított lavina következményeként később elhunyt hegymászó tanfolyamhallgató és a Mount Everesten 8300 méteren végleg megpihent osztrák hegymászó, Reinhold Wlasich hozzátartozóinak az egyetemes magyar hegymászás és a magyar hegymászók nevében teljes együttérzésemet és részvétemet fejezem ki, erről ugyanis a Magyar Hegymászó Oktatók Egyesülete és a Magyar Hegymászó Klub a „sikerek" és „eredmények" fényében valahogy elfelejtkezett.

Neidenbach Ákos, Csobánka

Oszlik a bizalom

Az energiaszolgáltatók azt fontolgatják, bevezessék-e szolgáltatásukban az alapdíjat, ami azt jelentené, hogy bizonyos összeget akkor is fizetni kellene, ha nincs fogyasztás (pl. 10 Ft után 1 Ft-ot). Ez a rendelkezés azt vonná maga után, hogy egy háztartásban havonta elfogyasztott energia- (villany-gáz) költség után, ami nálunk 4000 Ft, még plusz 400 Ft-ot kellene fizetni. Szeretném megkérdezni az illetékeseket, milyen alapon vezetnék be ezt a rendelkezést? Szerintem ennek semmi alapja nincs. A vezetékek megvannak, lakásokon belüli meghibásodás esetén a javítási költségek a lakókat terhelik. Vagy talán azt is a lakókkal akarják megfizettetni, amiként az energia eljut a lakásokig. Én úgy gondolom, hogy a jelenlegi energiaárban benne van a szolgáltatás miléntje is, vagyis az, miként jut el a fogyasztó lakásáig az energia. Talán az utcán lévő vezetékek karbantartását is a lakókkal akarják megfizettetni?

Örömmel fogadtam

Örömmel fogadtam VII. 19-én megjelent, H. G. Súlyadó kutyákra c. írását, még nagyobb az örömöm, hogy ezt önök megjelentették. Mindenben egyetértek H. G.-vel. Hisz fontos az országnak új pénzforrást találni, viszont ezt a töméntelen számú kutyatulajdonost kihagyni enyhén szólva badarság. Miért? Mert: a kutyák által okozott károk terheit – élet és egészség elleni ártalmakat, mindenféle környezetszennyezést – a társadalom fedezi. Kutyák által megállapítható a vagyon nagysága is, akinek van féltenivalója, fizessen utána adót. Aki passzióból tartja ebét, fizessen luxusadót. Egyébként a kutya ma már nemigen védi meg az egyént a tolvajoktól. Szép fővárosunk iszonyatosan büdös a kutyaürülék miatt, ami tekintélyünket rontja. Szociális hátránya is van. Nagyon széles az a társadalmi réteg, akinek megélhetési gondjai vannak, mégis plusz még egy (vagy több) kutyaszájat kell ellátnia, mert divat lett a kutyázás. Ha még többe kerül, majd meggondolja, érdemes-e. Sok szülő örömmel venné, ha az adó miatt meg kellene szüntetnie a gyermeke hóbortját. Akinek meg mindenáron állatot szeretne, tartson kevésbé zajos, szennyező, adómentes állatot, macskát, hörcsögöt vagy anakondát. Egyébként is az emberek kezdenek befelé fodulni, elembertelenedni, ezért van ez a nagy kutyakultusz, pedig sosem volt olyan fontos, mint ma, hogy inkább egymással törődjünk. A hivatalos ellenőrzés meg van szervezve, csak be kell tartani a törvényeket. Igaza van H. G.-nek súly szerint fizessenek, ha mindenáron ragaszkodik az ebhez, tartson adó- és energiatakarékost. A nagyobb létszám mellett az adó hatványozódjék. Természetesen, akiknek egészségügyi segítséget jelent a kutya, az mentesüljön az adótól. A befolyt adó jelentős részét kapják az önkormányzatok, hogy érdekelve legyenek a törvény maradéktalan végrehajtásában, így több munkalehetőség is nyílna, ami szintén nem elhanyagolható szempont.

Sz. J., Gödöllő

Őszintén aggódom

Az utóbbi időben én tényleg őszintén aggódom az egészségbiztosítási önkormányzat és pénztár egyes vezetőinek egészségi állapota miatt. A pénztár főigazgatója távozott, majd amikor az Állami Számvevőszék és más

TISZTELT FŐSZERKESZTŐ ÚR!

Az 1996. július 30-i Népszava 2. oldalán közölt rövid hírek között jelent meg egy írás a Független Kisgazdapárt 1996. július 29-én, 10 órától tartott sajtótájékoztatójáról. Az Önök tudósítása Kisgazda szakértők az Európai Unió ellen címmel jelent meg, ez ösztönzött az alábbi levél megírására. A Független Kisgazdapárt tisztában van hazánk Európában betöltött fontos szerepével, valamint földrajzi, gazdasági helyzetével. Éppen ezért – ahogy azt a sajtótájékoztatón is elmondtam – az FKGP támogatja hazánk csatlakozását az Európai Unióhoz, de fenntartásainkat hangoztatjuk amiatt, hogy Magyarország számára mind ez idáig nem járt előnyökkel a társult tagság, ugyanakkor a kormány a csatlakozás érdekében számos olyan intézkedést léptetett életbe, melyek a társadalom széles rétegeit hozták súlyosan hátrányos helyzetbe. Ezért érezzük úgy, hogy áldozatainkkal nem arányos az Európai Unió által nyújtott támogatás mértéke. Mindez nem jelenti azt, hogy a Független Kisgazdapárt nem támogatja az ország csatlakozását az unióhoz, csupán azt, hogy a magyar kormánynak nagyobb figyelmet kellene fordítania a kölcsönös előnyökre, megfontoltabban, hangsúlyozottan a magyar érdekeket szem előtt tartva kellene közeledni az egységes Európa felé.

Atyánszky György, FKGP elnöki tanácsadó

rintunkba kerülnek. Azt azért javasolnám Sándor, Simsa és a többi illetékes úrnak, hogy a CM klinikát még ne keressék fel, ott még csak a „vélet-lenül" átutalt 150 millió forintot fogadták örömmel, betegeket még sokáig nem fogadnak. A Népszava 96. július 6-i számában Frenkl Róbert úr részletesen foglalkozik az eü. biztosító problémáival. Írja: a közelmúltban ismét felerősödtek az eü. biztosítás konfliktusaival kapcsolatos hangok, és megfigyelhető bizonyos önkormányzat-ellenesség is. És ha valaki még a Népszava 96. július 1-jei számának 4. oldalán lévő táblázatot is átnézi, mely az eü. önkormányzat képviselői által tiszteletdíjként felvett, kb. 50 millió forintról – nevesítve – beszél, úgy érzem, a Frenkl úr által emlegetett „hangok" és „önkormányzat-ellenesség" nem egy szűk réteg véleményét tükrözi, ezért talán érdemes lenne ezekről az illetékeseknek elgondolkodniuk.

Balogh László, Budapest

Mindennapi kenyerünk

Sokszor akartam már tollat ragadni, de sajnos a 80 esztendő nemigen engedett. Ami mégis rákényszerített, a kenyéráremelés volt. Én a pékszakmában megöregedtem, de ilyen rossz minőségű kenyeret készíteni, külön tanulni kell! Sajnos a régi szakemberek már nemigen dolgoznak. A hiba ott kezdődik, hogy a gépszalag nem képes kidolgozni a tésztát, mert ami a gumiszalagról lepereg, az egyenlő a nullával, és úgy rakják a szakajtóba. Az a következő szombatig kenyér volt! Ma egy nap is sok, hogy ehető legyen. És van a képükön bőr, de vastag, hogy 100-120 Ft fölé emeljék az árat!

Kiss Pál, volt pékmester

Hatvanezret ajándékba?

Évek óta halogatott baráti meghívásból a napokban érkeztem haza. A felgyűlt levelek között akadt egy, amely végképp rádöbbentett, hazaérkeztem Magyarországra. Esetem sajnos nem egyedi, sokaknak van hasonló tapasztalata. Talán a sajtólevél segíti a magas hivatalok kimutatásainak precízebbé tételét, és nem zaklatják tovább feleslegesen a törvénytisztelő állampolgárt. Tavaly ilyen tájban kaptam egy felszólítást az APEH-től, fizessek 5000 Ft büntetést, mert február 15-ig nem adtam adóbevallást. „Adóhivatali zaklatás" című (Esti Hírlap 95. júl. 28.) írásomban közöltem a hivatallal, mióta nyugdíjas vagyok (1987), egyetlen jövedelmem a 42 év utáni nyögdíj! Kilenc éve egyetlen forintot sem kerestem mint vállalkozó, mert az 1991-ben kért vállalkozói igazolványt 1992. 06. 10-én visszaadtam a VIII. kerületi önkormányzatnak a IV. 23/782/1992 irat alapján. Erről minden illetékest, OTP, APEH, TB stb. értesítettem. Tulajdonképpen kíváncsi voltam, hogy a BM ad-e nekem – kötözködő, sajtólevelező állampolgárnak – erkölcsi bizonyítványt, ami szükséges a vállalkozáshoz. Megkaptam, de egyetlen forintot sem vállalkoztam, ezt igazolja az akkori OTP számla. Bárki, bármikor ellenőrizheti.

A galéria a múzeum előszobája

A Dovin Galéria tulajdonosa a kortárs festők közül a figurális művészeket akarja népszerűsíteni

Az utóbbi időben egyre-másra nyílnak a magángalériák az országban. Művészeti élénkülést mutat ez a tény, stílszerű kifejezéssel: „úgy fest", vannak, akiknek erkölcsi-anyagi értelemben is megéri, hogy otthont, figyelemfelkeltő bemutató- és árusítóhelyet teremtsenek a képzőművészeti alkotásoknak. A kisgalériákat bemutató sorozatunkban ezúttal a Dovin Galéria vezetőjétől nem vállalkozása anyagi hátteréről, hanem arról érdeklődtünk, milyen művészi elképzelésekkel látott munkához, hogy támogatni tudja a magyar kultúrát és az alkotókat.

Kováts Albert írása
a NÉPSZAVÁNAK

Tavasz óta a Galamb utcában van az otthona a Dovin Galériának. Több százan fordultak meg az igazán mutatós és tágas helyiségben az ünnepélyes megnyitón, amely az újabban meghonosodó szokás szerint órákon át tartó társasági összejövetellé alakult. Nagyon várt esemény volt ez *Délczeg Katalinnak*, a galéria tulajdonosának életében, aki hosszú évek óta céltudatosan munkálkodik azon, hogy minden tekintetben reprezentatív és rangos kortárs művészettel foglalkozó belvárosi intézmény tulajdonosa legyen.

Nem elhanyagolható kérdés, vajon a most lábukat megvető magyar műkereskedők milyen szakmai háttérrel látnak munkához, hisz attól függ, vajon a művészeti vagy a kereskedői jelleg erősödik-e meg a tevékenységükben. Van, aki népművelőként kezdi, mások művészettörténészként vágnak neki ennek a feladatnak, Délczeg Katalin a Generalart cégnél szerzett szakmai gyakorlatot, s ez idő alatt alaposan megismerte a magyar művészeket is. 1992-ben nyitotta meg első galériáját a Haris köz egyik házának emeleti helyiségében, s most úgy reméli, hogy végleges helyére költözött.

Amikor abban döntött, hogy kik is legyenek az általa preferált művészek, az a tapasztalata is szerepet játszott, amely szerint kevés figyelem irányul manapság kortárs festészetünkön belül a figurális művészet alkotóira. Arra törekedett, hogy a szakma „nagy nevei" mellé újabb jelentős neveket találjon. Pontosabban, olyan művészekkel működjön együtt, olyanokat vállaljon és képviseljen, akikből hasonlóan elismert művészek válhatnak. Szakmai ars poeticája szerint együttműködést, kölcsönhatást kell elérni a jelenkori művészeti múzeum, a galéria és a művész között oly módon, hogy a galéria a múzeum előszobája is legyen egyben. Ahol a galériás ízlése, tudása nemcsak a vásárló, de a múzeumi szakember számára is garanciát jelent, ha egy új névre, műre felhívja a figyelmét. Ebből a szempontból is jelentős siker, hogy Néray Katalin, a budapesti Ludwig Múzeum igazgatója megmutatta Ludwig úrnak a Dovin Galériát, s a neves műgyűjtő és múzeumalapító (aki azóta sajnos elhunyt – *A szerk.*) több képet vásárolt *Kelemen Károly* kiállításán. Délczeg Katalin ugyanakkor úgy gondolja, hogy a művészeti teoretikusok aktuális vélekedéseit, elméleteit óvatos távolságtartással kell kezelnie, megőrizve véleményalkotása függetlenségét, eredetiségét, amikor új művészeti jelenségek, alkotók és művek megítéléséről van szó. „Jó szem és szív kell ehhez a munkához" – idézi *Claude Bernard* szavait. Saját szemlélete az irányadó tehát, kétely nélkül támaszkodik is rá. Következetesen képviseli azt a fajta művészetet, amely mellett elkötelezte magát, hiszen meggyőződése szerint csak a vállalt ízlésvilág melletti konzekvens és állhatatos kiállás hozhat eredményt magán- és közületi érdeklődők körében egyaránt. A Dovin Galéria tulajdonosa is vallja, mint kollégái, hogy a kortárs művészettel foglalkozó galeristának hosszú távra kell építenie és terveznie.

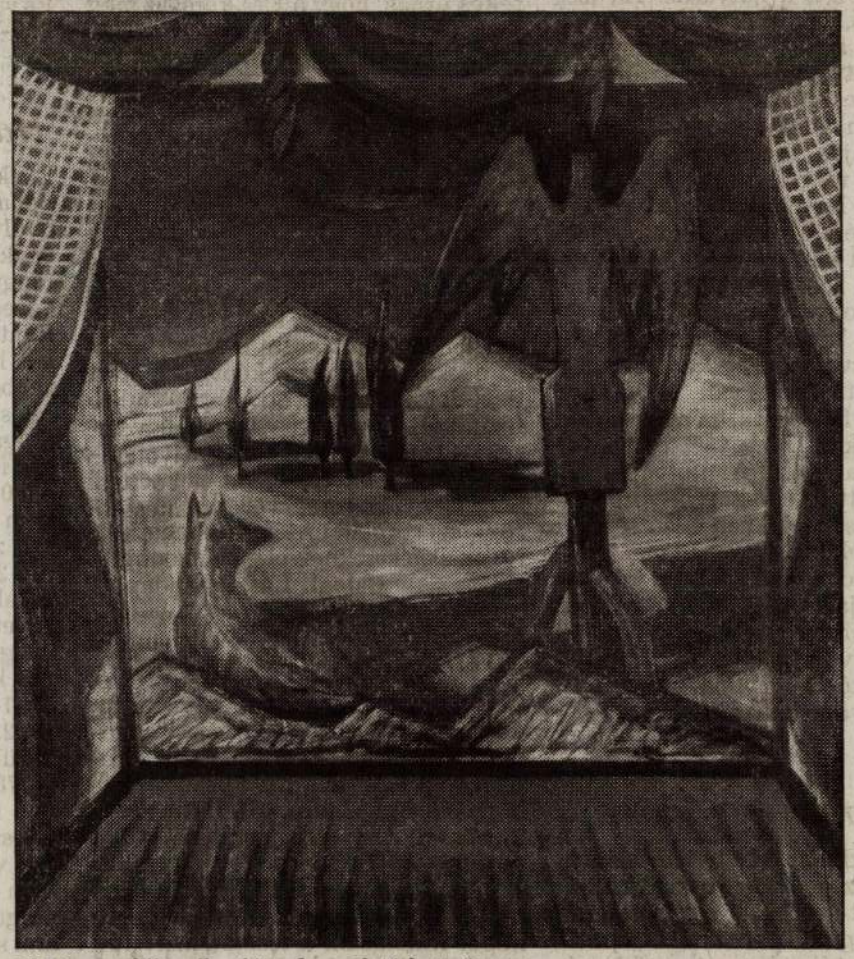

El Kazovszkij egyik sajátos hangulatú festménye

Délczeg Katalin fontosnak tartja, hogy a galéria, mint vizuális művészettel foglalkozó intézmény, a legfinomabb részletekig kidolgozott arculattal, egységes stílussal rendelkezzen. Terjedjen ki ez a patinás helyen lévő nagy és elegáns üzlet megjelenésétől a meghívók gondos grafikai tervéig sok mindenre. Súlyt helyez arra is, hogy megjelentesse minden általa képviselt művész életmű-katalógusát. Ezek komolyan megszerkesztett kiadványok, amelyek referenciaanyagként szolgálnak, és alkalmasak arra, hogy hitelesítsék a galérai művészeit és az ott folyó munkát.

Mint a tudatosan irányított galériák életét, a Dovin Galéria napjait is a kiállítások egymásutánja osztja szakaszokra. A Galamb utcai ünnepélyes megnyitó egyúttal Kelemen Károly kiállításának a vernisszázsa is volt. A bemutatkozás tartamára a kiállító művésszel bizományosi szerződést köt Délczeg Katalin, amely a galéria számára még egy évig biztosítja a kiállított művek feletti rendelkezési jogot. Két művésszel, *Barabás Mártonnal* és *Polacsek Kátmánnal* exkluzív szerződése van Katalinnak, ami annyit jelent, hgy a szerződő festők csak a Dovin Galéria közvetítésével értékesíthetik alkotásaikat. A nyári szünet után *El Kazovszkij* kiállításával nyit a galéria.

Veteránok a Mágnáskertben

Barabás Tamás írása
a NÉPSZAVÁNAK

Hajdú Endre 93 esztendős, így alighanem a magyar újságírók doyenje. A legidősebb magyar hírlapíró sokszor éven át dolgozott elsősorban bírósági és bűnügyi riportok területén, a felszabadulás után egy ideig az Igazságügyi Minisztérium hetilapjának – amely az ő idejében nem száraz közlöny volt, hanem izgalmas olvasmány – szerkesztőjeként. Magam évtizedekig kollégája voltam az Esti Hírlapnál, akkor már idős pályatárs volt, ám szellemileg, szakmailag, de fizikailag is fürgébb nagyon sok fiatalnál. Ma is, 93 évesen is dolgozik még.

A *Komondor Produkció* szórakoztató műsora, amely az ATV 47-es sávon a Mágnáskertből jelentkezik másodszor augusztus 9-én este 19 órától, bemutatja nézőinek Hajdú Endrét.

A műsorvezető a fiatal és csinos *Geszler Dorottya*, de a programban további „veteránok" is szerepelnek: *Fenyvessy Éva*, aki a mindmáig legsikeresebb magyar filmvígjáték, a *Hyppolit, a lakáj* női főszerepét játszotta *Jávor Pál, Kabos Gyula, Csortos Gyula* oldalán, valamint *Vogel Eric* jelmez- és díszlettervező.

A 89 éves művész jövőre, 90. születésnapján kiállítást rendez majd képeiből a Fészek Művészklubban, jelenleg pedig élete kilencedik(!) *Csárdáskirálynő*-produkciójának jelmezeit és díszleteit tervezi, ezúttal a szolnoki Szigligeti Színház számára, ahol *Esztergályos Cecília* lesz *Kálmán Imre* operettjének címszereplője. Az éjszakai élet látogatói által jól ismert dzsesszzongorista, *Torma Rudi* a műsor zenekísérője. A többi között *dr. Bárándy György* ügyvéd, *Mercsényi Béla, Karády Katalin* örököse és a 809 magyar filmben szerepelt *Disztl Margit* szerepel még a Komondor műsorában.

Barokk zenei fesztivál

Nagyszabású zenei ünnepet rendez az ART XXI Művészetpártoló Alapítvány az elkövetkező 10 héten, a fő helyszín a Mátyás-templom.

Ma este 8 órakor kezdődik a hamburgi St. Jacobi-templom zeneigazgatója, *Rudolf Kelber* orgonahangversenye a Mátyás-templomban. A műsoron a német barokk zeneirodalom, Pachelbel, Lübeck, Boxtehude, Telemann és J. S Bach remekművei szerepelnek.

Zorba a csúcson?

Öreg ember, nem vén ember, állítja a mondás. A híres és igen kedvelt színész, *Anthony Quinn* ezt ékesen be is bizonyította. A feleségétől különváltan élő 81 éves művésznek ugyanis nemrég született meg a 13. gyermeke, *Antonia*. Ő már második gyümölcse a sztár és a 34 esztendős *Kathy Benvin* kapcsolatának. A Time magazin azt is hírül adta, hogy a boldog anya, Kathy korábban Quinn titkárnője volt.

Barabás Márton

Kelusás József

Leskovsky Albert

Sinkó József

Szemadám György: Antik torzók és válogatott vernisszázsok.
Pomáz, 1999, Kráter Műhely Egyesület, 48–49.

Barabás Márton

A Bartók Béla út 32. alatti galéria legújabb kiállítása — *Barabás Márton, Körösényi Tamás* és *Marosvári György* közös tárlata — a szó legáttételesebb értelmében sem esztétikai ok alapján szerveződött: a három alkotó azért állít ki együtt, mert mindannyian ugyanabban a kerületben, a tizenegyedikben élő fiatal képzőművészek. Aligha érdemes hosszan bizonygatni, hogy ennek a „kerületiségnek" nincsen semmilyen esztétikai-világnézeti tartalma: egy fiatal alkotó (éppúgy, mint a többi állampolgár) egészen más, prózaibb okok miatt költözik fővárosunk valamelyik kerületébe. Az a tény, hogy *mindhárman évfolyamtársak voltak*, jelez ugyan némi azonosságot, nem többet azonban, mint amennyi fiatal képzőművészek között egyébként is fennállhat. *A fiatal alkotók viszonylag megnövekedett jelentkezési lehetőségével és a legkülönbözőbb törekvések emancipálódásával amúgy is az egyéni nyelv, a saját kifejezésmód megfogalmazására tevődik a hangsúly.*

1979/114/8

A BARTÓK BÉLA UTON

Barabás Márton

Plasztikus képek, képszerü plasztikák cimü tárlaton szerepelt a müvész Pécsett közös tárlaton.

Magyar Hirlap 1980/3/29/9

Barabás Márton

Vertel József a Dorogi Galériában május 21.-ig,
Morvay Zsuzsa a Fészek Müvészklubban május 20-ig,
Varga Becsik József a Ferencvárosi Pincetárlaton május 23.-ig,
Adám András az ujpalotai Lila Iskolában május 23.-ig,
Veress Pál a Magyar Nemzeti Galéria Mühely-sorozatában május 27.-ig,
Joláthy Attila a szentendrei Vajda Studióban május 27.-ig,
Barabás Márton, Körösényi Tamás és Marosvári György a Bartók Béla uti 32. sz. alatti Galériában május 27.-ig szerepel müveivel a fenti kiállitó termekben, -közli a lap a kulturális eseményeket ismertető rovatában.

Élet és Irodalom, Bp. 1979. május 19. XXIII.évf. 20. sz. 8. lap.

Barabás Márton 1

A Galéria udvarán *Barabás Márton* — a várbeli *stúdió-kiállításon* már sikert aratott — lefelé bukó, farmernadrágos *Ikarusza* fogadja a látogatót: s ez az ötletes, harsány térkompozíció szinte megelőlegezi Barabás most kiállított festményeinek egyik jellegzetességét, a látványosságra való törekvést. Jelentkezik ez a címekben (*Piros pongyolában a*

MAGYAR HIRLAP 1979/114/5

HECKI: HÁRMAN A BARTÓK BÉLA UTON

Barabás Márton

Antitárló
/4/

--------Napló, MACHT ILONA: Korlátos képzőművészek
MŰVÉSZET, 1980. junius - 46. lap. József Attiláról.

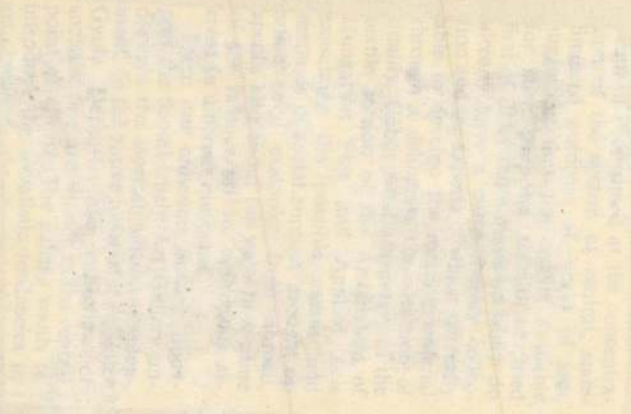

Barabás Márton, [ ]

BARABÁS MÁRTON
kiállítása holnap délután fél 6-kor nyílik a Bajcsy-Zsilinszky úti Stúdió Galériában.

–:□ Barabás Márton 2

Esti Hírlap, Bp. 1981. febr. 17.

Barabás Márton, [ ]

L: Kokas I.

Tandi L. Kiállítási jegyzetek 108-112.

Tiszatáj, kiged. 1980. nov. XXXIV/11

Barabás Márton, festő

L: Lacza Márta

Rózsa gy: Farmernadrágba bújt festő 7

Nepszabadság, Bp. 1979. dec. 30

Tisztelettel meghívjuk
1996. október 15-én, kedden 18 órára

"TÉRVONALAK és IMAGINÁRIUS TEREK"

BARABÁS MÁRTON, GAÁL TAMÁS, KÖRÖSÉNYI TAMÁS,
MÁRKUS PÉTER, ROMVÁRI JÁNOS, SOÓS TAMÁS

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

Megnyitja: LAKATOS GYÖRGY fagottművész

Megtekinthető: november 2-ig, naponta 14-20 óra között, szombat és vasárnap kivételével

Barabás Márton

FÉSZEK MŰVÉSZKLUB

Budapest VII., Kertész u. 36.
Postacím: Budapest
Postafiók 8
1400

F. k.: Galambos Tibor – HELIANTHUS Ny.

DÍJELŐLEGES

Bakos Katalin

Bp.

Lecke utca 3

1119

Barabás Márton, [ ]

L: Klimó Károly

Lóska L: Plasztikus képek – képszerű plasztikák 895-896

Jelenkor, Pécs, 1980. okt.

XXIII/10

Dr. BARABÁS Márton

ÚJ MŰVÉSZET

ART TODAY 93/6 JÚNIUS

Szabadi Judit: Emlékezés Francis Baconre II. • *Pataki Gábor: Nonfiguratív művészet 1910–1938* • *Szombathy Bálint: Vajdasági tájfestészet* • *Szegő György: A Fáskör a Vigadóban* • *Wehner Tibor: Barabás Márton* • *Peternák Miklós: Ars Electronica* • *Kelényi Béla: A „Világhegy"* • *Caroline Juler: Afrikai ábécé* • *Körner Éva: Kállai Ernő konstruktivizmus-koncepciója I.* 98 Ft

Peter M. Prersick

FOTÓMŰVÉSZ (USA) KIÁLLÍTÁSA

1993. JÚNIUS 4—JÚNIUS 20.

DOROTTYA UTCAI KIÁLLÍTÓTEREM

BUDAPEST, V., DOROTTYA UTCA 8.

NYITVA NAPONTA 10-18 ÓRÁIG VASÁRNAP ZÁRVA

kább *Mária Filová* (Szlovákia) *Reflexiója* tetszett, amelyen a művész együtt alkotott a természettel — egyrészt engedte a festék önmozgását, majd a tusvonallal „utánament" a történéseknek.

Jelentősen túllépett a hagyományos akvarelltechnika adta lehetőségeken *Bukta Imre* a *Kerti infúzió* című művével, amely az immár elmaradhatatlan gumicsizma felhasználásával készült installáció volt. Annyiban volt köze a vízfestészethez, hogy egy előre rajzolt lapra gép fröcskölt, lökött, köpött vizet — időről-időre. Hasonlóan avantgárd szellemiségű mű más országból nem érkezett — bár feltehetően ez csak szállítási okokkal magyarázható.

Szerencsére nem volt kiosztandó díj, s így nem kellett összemérni az összemérhetetlent: a különböző felfogásban dolgozó alkotók műveit. A néző egyszerűen megkereshette a számára legfontosabb alkotásokat, kikereshette a személyes habitusával leginkább megegyező műveket, s az egyenrangúság, a jó értelemben vett szakmai pluralizmus tudatában távozhatott. Hiszen a még nem említett alkotók is olyan széles érzelmi skálát fognak át, mint amelyet a cseh *Boris Jirků* és a román *Ion Bitzan* művei képviselnek: egyikőjük mintha *Sváby Lajos* expresszivitását *Majos János* iróniájával elegyítené, míg Bitzan a lírának és a fiktív irásképnek archaikus elegyítését kínálja hangulati alapul. A másik román, *Nistor Coita Gyűjteménye Ujházi Péter* munkáira emlékeztet, míg Románia harmadik küldötte, *Ujvárossy László* metaforái — hála a kiállítási anyagok mind gyakoribb cseréinek — lassan a hazai nézők számára is követhetőek.

Bukta Imre: Kerti infúzió, 1993, installáció

Nistor Coith: Gyűjtemény II, 1991, akvarell, ceruza, papír, 100×70 cm (Fotók Tahin Gyula)

Kiemelt helyet kapott a magyar anyagban *Szirtes János* — művein azonban a korom a főszereplő, s az akvarell csak „ürügy"-anyagnak tetszett. *Bikácsi Daniella, Szily Géza, Lóránt János, Mayer Berta* a magyar résztvevők eddig még nem említett „igazi" akvarellistái, s másik érdekes csoportot képviselnek azok az alkotók, akik számára az akvarell és a por- vagy olajfesték (netán a rézkarc) egyazon képi-tematikai világ megjelenítésére szolgál (*Erdélyi Eta, Gerzson Pál, Kovács Péter Balázs, Magyar Gábor, Rényi Krisztina* vagy *Stefanovits Péter*).

Végeredményben tehát a puszta színélménynél jóval több érdekességet és szakmai információt hozott a tárlat.

KÉP-FORMA ÉS FORMA-KÉP

Barabás Márton művészete • *Webner Tibor*

A hetvenes évtized utolsó harmadában — amikor első műveit bemutatta, első önálló kiállítását rendezte — Barabás Márton az 1978-as, botrányokkal kísért jubileumi Stúdió-kiállításon két, farostra festett olajkép mellett (*Észak, Szúnyog*) az *Ikarusz-konténer* című, egy zuhanó figurát tragikus érzeteket keltő testhelyzetben idéző-megjelenítő plasztikával(?) jelentkezett, a fiatal művészek 1979-es seregszemléjén a *Nadrágba bújt felhő* című zongorafedél-képpel, majd 1980-ban a Presser Gábor tiszteletére alkotott zongorabillentyűzet-felhő montázzsal lépett nyilvánosság elé. A hetvenes-nyolcvanas évtizedfordulón debütáló, az ezen esztendők fiatal magyar képzőművészetét képviselő nemzedék alkotói és alkotásai között ekkor olyan, egyre erőteljesebbé formálódó művészegyéniségekkel találkozhattunk, mint Bukta Imre, El Kazovszkij, Kárpáti Tamás, Kelemen Károly, Sáros András Miklós, Záborszky Gábor, ef Zámbó István, és olyan emlékezetes kompozíciókkal ismerkedhettünk meg, mint Sáros András Miklós *Canissimus* című grafikai lapja, Eskulits Tamás *Postai csomag* című talált tárgya, Földi Péter *A kondás* című táblaképe, vagy — kissé késleltetetten — Wahorn András falusi italbolt mellett elsuhanó, miniszteri Mercédeszt ábrázoló rajza. Keményen működött még ezekben az években a támogatás-tűrés-tiltás szocialista kultúrpolitikai rendszere — az áldozatok között művészek és művek voltak —, de az európai modern művészeti áramlatok — miként az olajválság bénító hatásai — minden igye-

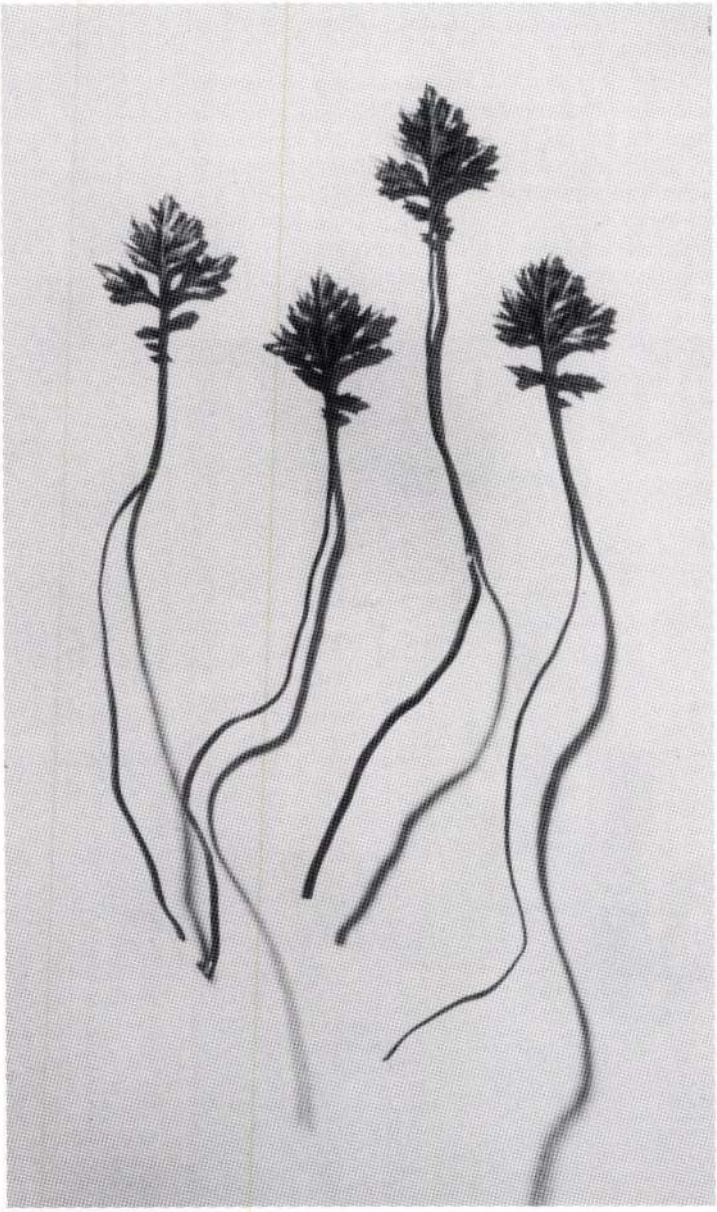

Barabás Márton: Valahonnan valahová (Op. 231), 1991, festett fa, 125×45×22 cm

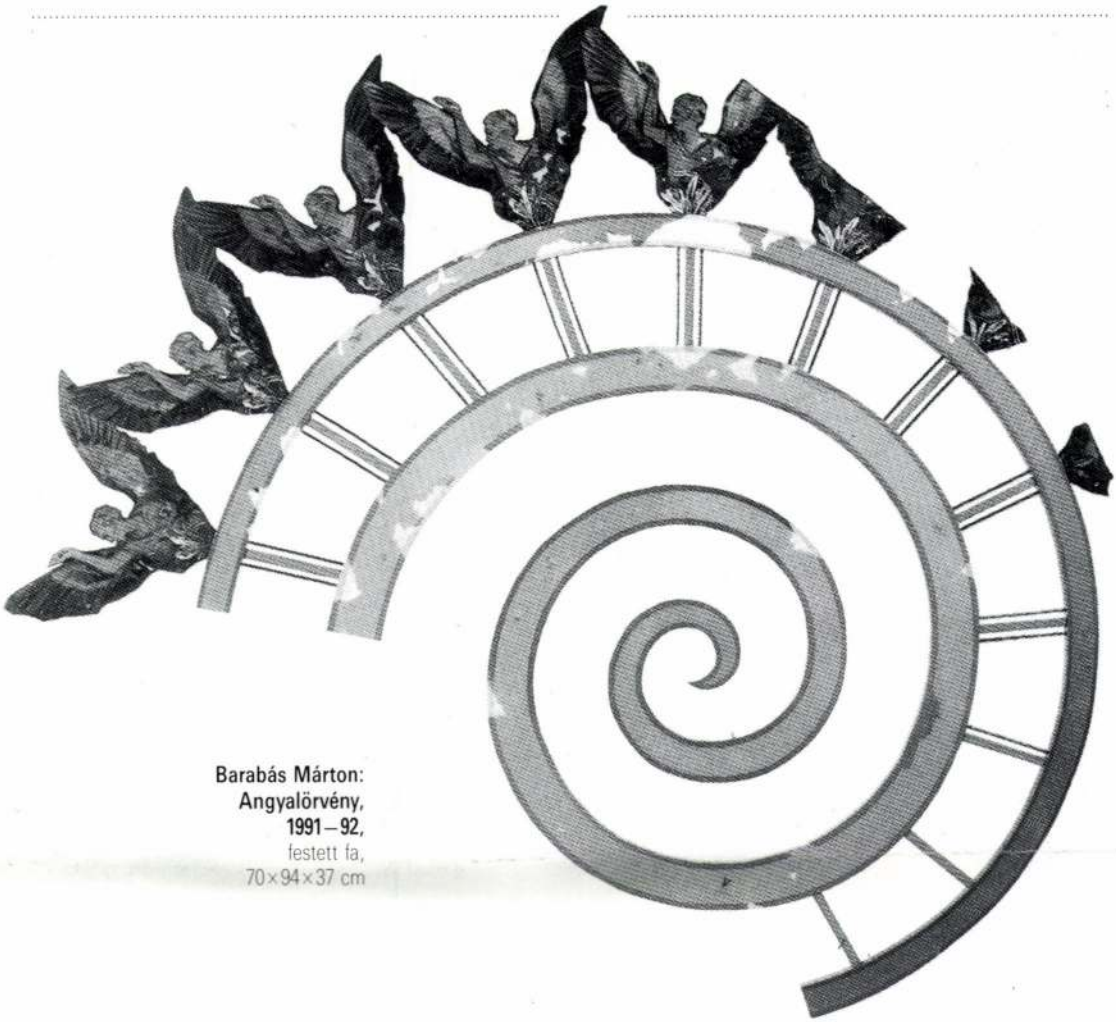

Barabás Márton: Angyalörvény, 1991–92, festett fa, 70×94×37 cm

Barabás Márton: Billenő billentyűív, 1993, fa, elefántcsont, 144(41)×44×30 cm

kezet ellenére csak-csak begyűrűztek, s így 1984-ben Pataki Gábor levonhatta a konklúziót: „A műfajhatárok szétolvadásával, a kötöttségek és megkötések feloldódásával létrejöhetett a ‚mindent lehet' korszaka."

Már Barabás Márton első alkotásai is arról tanúskodtak, hogy az egykori Kádár György-, Kocsis Imre- és Kokas Ignác-növendék — a mesterek közül Kocsis Imre inspiratív hatása regisztrálható a kezdet képein — minden konvenciót megkérdőjelező, minden szabálytól és törvénytől szabadulni vágyó művész: a képhatárokat megbontja, a körvonalakat szabdaltakká, szabálytalanokká alakítja, a képmezőket látszólag — festői eszközökkel — vagy valóságosan is rétegzettekké formálja, a felületekbe idegen elemeket épít be, és a hagyományos eszközökkel megjelenített képalkotó motívumokat idegen elemek gyanánt festi meg illuzionisztikus hatásrendszert indukálván. A Barabás-művek kitágítják, gazdagítják a kifejezés dimenzióit, majd kilépnek a síkból, elvetik a falhoz kötöttséget, megszüntetik a képszerű formát, domborművekké alakulnak, és végül önállósulva kilépnek a térbe; egy-egy olajképrészlet szuverén plasz-

tikává alakul, egy-egy formavariáns autonóm térformává önállósul, hogy aztán képelemekként később visszatérjen a képfelület síkjára. A Barabás-mű festett, térbe szervezett; hagyományos fogalmakkal osztályozhatatlan, teret szervező kép-forma és forma-kép lesz.

Ez a korlátokat nem ismerő, szabályokat nem tisztelő alkotói szemlélet viszonylag szűk motívumkincsre épül. Az összetevők konkrét és elvont elemek: a fellelt, a valóságos összefüggéseikből kiemelt és az új életre keltett tárgyak, rekvizitumok, valamint a művészi lelemény által teremtett elemek és közegek, a különös feszültségekkel telített, festői (szobrászi) atmoszféra.

A központi motívum, illetve médium a zongora, a zongora billentyűzete és a hangszer alkotóelemei: a fekete-fehér klaviatúrához magától értetődő formavariánsokként kapcsolódtak a zongoraszekrény-fedelek, a billentyűzethez illeszkedő törékeny-karcsú kalapácssorok, a zongoralábgörgők, a kottatartók, a pedáltartó állványok áttört-ívelt faszerkezetei. A billentyűzet — amely hol kopottan, hol töredezetten, hol megégetten, hol hiányosan, hol egy-egy teljes oktáv terjedelemben, s hol beépítve, hol megfestve jelenik meg —, azon túl, hogy fekete-fehér egyszerűségével és szigorúságával zenét idéz, vizuális ritmust teremt, egy-egy mű képi ütemrendszerét is meghatározza. Az idegen anyagok képbe építésének, felhasználásának törvényei szerint a valósá-

Barabás Márton: A fekete korong útja, 1992, festett fa, 57×64×16 cm

Barabás Márton: Zsiráflépcső zongoraívvel, 1993, olaj, vászon, 110×150 cm (Fotók Tahin Gyula)

gos és a művi elem ütközik egymással, az összetevők átszüremlenek egymásba, a valóságelemek és a jelzések együttesei villódzást keltenek. Kételyek támadnak: a csavart oszlop — a zongora mellett az egyik leggyakrabban feltűnő Barabás-motívum —, amely zsiráfnyakként hajlik meg, s amely zsiráfmintás foltokkal ékesített, az zsiráfnyak formájú oszlop, vagy oszlopszerű zsiráfnyak? Mi eredt miből, mi vált mivé? Mi utal mire? A köztes állapot eredőit honnan származtassuk, s a köztes állapot maga, az mi?

Barabás Márton festészetének, szobrászatának, tárgyalkotó művészetének sarkalatos pontja e motívumegyesítés-módszer, amelynek lazább formája az egymás mellett szerepeltetett motívumok mintegy véletlenszerű összekapcsolása-összekapcsolódása; a szekrény és a zsiráf, a lépcső és a párduc, a kutya és az oszlop, az akantuszlevél-koszorúval összefűzött szobortöredéksor mellett a Laokoón-csoport szoborala kjának és a villanykörtének, a Niké-figurának és a telefonnak, a Párkáknak és a ventillátor forgólapátjának, a zongorabillentyű-sornak és a Pergamon-szobordísz lovainak együttes szerepeltetése, megjelenítése fogalmi és vizuális anakronizmus, ám a Barabás Márton által láttatott szemlélettel és módszerrel tökéletes, autentikus kifejezés. A képmezőn a kékek és zöldek domináns, legtöbbnyire sötét árnyalataira alapozott, misztikus sugárzású, lehatárolatlan mélységű terek — sziklás táj, szelíd felhős, vagy vihar hajtotta fellegeket vészjóslón hordozó égboltozat előtt — vonzásában élő és élettelen, ép és töredezett elemek együttese tünedezik fel. A Laokoón-szoborcsoport és a Pergamon-oltár részletei, a Niké, a csigák és spirálok, a korinthoszi oszlopfők megidézését az eklektikus törekvésekkel, a posztmodern tendenciák nyolcvanas években történt térhódításával, és ennek a Barabás-piktúrában való megjelenésével magyarázhatnánk, ám a művész vallomása szerint sokkal egyszerűbb ez a képlet: „Olyan festészetet művelek, amely a szobrászatról szól." — mondta Barabás Márton egy nyolcvanas években rögzített beszélgetésben.

Az 1983-as *Kalitka* szárnyaló, kétségbeesetten verdeső madarai, az 1987-es keltezésű két *Zsiráfszekrény* — ez a valamifajta kapuhoz kötődő, kapuőrző oroszlán

funkciójú szekrényállat-jelenség —, a fel-feltünedező kutyafejek — oszloplábazatként vagy csigaépítményeket, volutákat meglovagolva —, az *Emlék* (1988) zebrája, a kígyótekervényekre utaló, mély szimbolikus jelentésvilággal átitatott spirálok, az oroszlánok, a zsiráffejek és -nyakak az állatmotívum egyre uralkodóbb jelenlétét jelzik. Az állatok a most, a legújabb alkotóperiódusban létrejött táblaképek mezőiben is kitüntetett szerepet kaptak; az 1993-as *Leopárdlépcső és zongoraszánkó* című alkotás zöld atmoszférájában, az ívelt klaviatúrarészletek fölött egy egzotikus ragadozó uralja a kompozíció középső terét, talán a különlegességek és a klasszikum iránti vonzódás rejtett vagy nyílt kinyilvánításaként.

A hagyományosnak ítélhető táblaképek mellett Barabás Márton műtermében továbbra is megszületnek az egyszerre konkrét és nonfiguratív, festett faplasztikák is: 1993 tavaszán, a DOVIN Galériát nyitó tárlaton felvonultatott kollekcióban találkozhattunk e sorozat legújabb darabjaival; a tovafutó fűrészfog-motívumokból, a szerteágazó-ágaskodó liánszerű nyúlványokból komponált, a nyugalmat árasztó, megülő narancskorongokkal ékített, az irányokat és hangsúlyokat kijelölő diagonálisok által szervezett térformák nem hagyományos, posztamensre helyezhető szobortárgyak, hanem autonóm térszerveződések-szerkezetek: önálló létüket élő megtestesülések. Kováts Albert szépen jellemezte a kiállítást kísérő kritikájában e munkákat: „A művész immár évek óta karakteres festett plasztikáiról ismert. E művek fő jellegzetessége, hogy a klasszikus avantgárd *objetje*, a nonfiguratív szobor és a festészet határterületén állnak, de vonásaikba az is belejátszik, hogy a művész korábban talált tárgyakkal is operált. Most is felfedezhetünk efféléket, ámbár alaposan átalakultan, beépülve a művekbe. A művész nyersanyaga elsősorban a rétegelt falemez, amelyből nagy pontossággal vágja ki alakzatait. Megfestés után kapják meg végső formájukat a művek, amelyek akár lapos szobroknak vagy körülvágott képeknek is tekinthetők."

Miként a formabontó vagy hagyományoshoz közelítő, önnön törényszerűségeiket megteremtő festmények, a fantáziadús, játékos kompozíciókként fellépő tárgyszobrok, festett képszobrok is a valóság és az illúzió határvonalán egyensúlyoznak, legújabbkori trompe l'oeil-ekként a konkrét és az elvont, a kézzelfogható és a képzeletbeli, a kiragadott és bemutatott eredeti, valamint a megjelenített másolat, a megidézett között húzódó éles, lényeges határvonalat semmisítik meg, mossák el. S mindezt oly könnyed játékossággal, felszabadult festőiséggel, ötletdúsan, hogy a művek befogadói észrevétlenül lépnek át a valóságosnak álcázott birodalmakból a hamisságok valóságába.

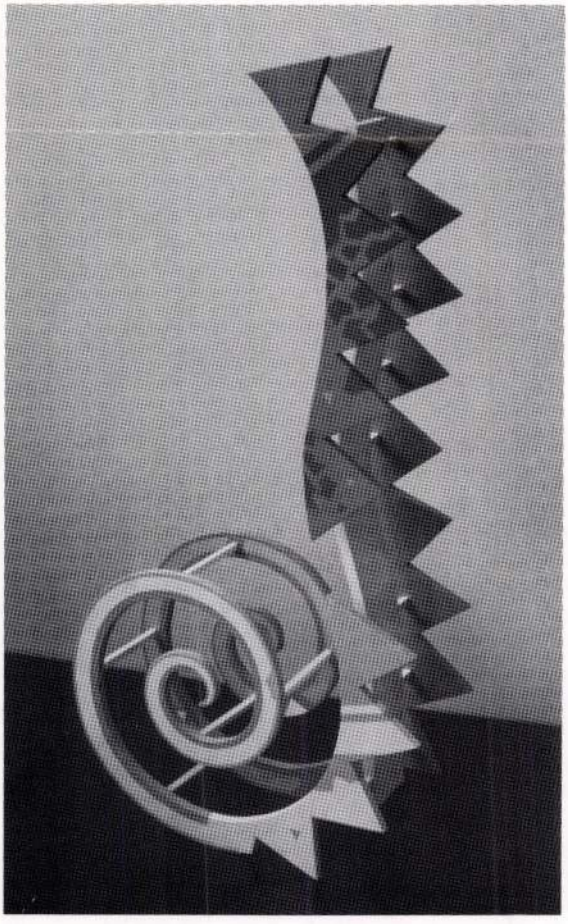

Alig több mint másfél évtizedet ölel fel a Barabás-munkásság: az 1990-ben a DOVIN által kiadott album már háromszáz művet regisztrált, s az azóta eltelt két-három év is aktív munkával telt. A kilencvenes évek alkotóperiódusát, eseményeit már erőteljesen befolyásolja az, hogy a művész alkotóútját egy színvonalasan működő, a kvalitást és az üzleti szempontokat egyként mérlegelő galéria, a DOVIN egyengeti. A közeljövő lényeges eseményének ígérkezik, hogy a Barabás Márton-pályakép az 1993-as esztendőben újabb fontos művel gazdagodik. A Ferihegyi repülőtér érkezési és indulási csarnokát díszítő két, nagyméretű táblaképet — *Felszállás, Leszállás,* 1985 — újabb monumentális mű követi: a tatabányai Közművelődés Háza aulájába kerülő pannó — játékosfegyelmezett, titkokkal telített nonfiguratív kompozíció — már csaknem készen áll Barabás Márton műtermében.

Barabás Márton: Hullámzó fehér-zöld, 1992,
festett fa, 111×19,3×46 cm
(Fotó Barabás Márton)

Barabás Márton

Kiállitása nyilt
Budapesten a Csepel Galériában

Barabás Márton: Rosta, olaj, farost, 100x80 cm, 1977 (fotó Haris)

Barabás Márton
Budapest / Csepel Galéria

-----Kiállitások.

Müvészet,1978.március - 48.lap.

Barabás Márton, [ ]

L: Orosz István

(harangozó): Egy pályázat Tanulságai 2.

Esti Hírlap, 8 p. 1980. ápr. 18.

Barabás Márton. festő

Barabás Márton: Rosta, olaj, farost, 100x80 cm, 1977 (fotó Haris)

Barabás Márton
Budapest / Csepel Galéria

Művészet, 1978. 3. 48. old.

BARABÁS Márton

Munkácy-díj 1999

Babos Pálma (Nagykanizsa, 1961. január 6.)
Lakás/Műterem: 2040 Budaörs, Szamóca köz 1.
Tel.: (06-23) 431-365

A MIF porcelántervező-szakán 1985-ben nívódíjal diplomázott, a tárgyak hagyományos funkciójának megtartása mellett a formák 1985-ben a kecskeméti NKS megbízásából kávés- és teáskészlet Alkotóházban dolgozott. 1993-ban Siklóson az Ivóedény Nemze és III. DeForma porcelán szimpozion résztvevője volt, 1985, 86, 1996-ban a nemzetközi DeForma Szimpozionon (A tál), vett rész A MKISZ-MKT (1993), a Művészeti Alap, majd MAOE (1985),

Díjak:
1994 Pécs, Országos Kerámia Biennálé, I. díj
1997 Keszthely, Pelso '97, MAOE díja

Művek közgyűjteményben:
Kecskemét, Nemzetközi Kerámia Stúdió Gyűjteménye
Pécs, Janus Pannonius Múzeum
Pécs, DeForma Alapítvány Gyűjteménye

Egyéni kiállítások:
1996 Pécs, Pécsi Galéria, a XIII. Országos Kerámia Biennálé I. d
1998 Budapest, Rékai Galéria

Csoportos kiállítások:
1985 Nemzetközi Kerámia Kiállítás, Faenza
1986, 90 Jugend Gestaltet, München
1986, 94 Országos Kerámia Biennálé, Pécs

Barabás Márton

A Fiatal Művészek Klubjában Barabás Márton festőművész kiállitása december 16-tól,
a Helikon Galériában Vidéki Brigitta festőművész kiállitása december 15-től,
a Nemzeti Galériában Segesdi György szobrász kiállitása december 2o-tól,
a Mücsarnokban Blaskó János festőművész kiállitása december 22.-től,
Ugyancsak a Mücsarnokban Tamássi Zoltán grafikus kiállitása december 22.-től,
a Fényes Adolf Teremben Léderer Tamás szobrász kiállitása december 22.-től tart nyitva.
a Szoboszlói Galériában Nádler István festőművész kiállitása december 31.-ig,
a Hazafias Népfront Klubjában Beck Judit festőművész kiállitása december 29.-ig tekinthető meg. Élet és Irodalom, Bp. 1977. dec. 17.XXI. évf. 51. sz. 8. lap.

Barabás Márton

Részt vett a tárlaton a mű-
vész.

Menyhárt László: Quanosság - de mivel?
Művészet, 1979. április - 18. lap.

Barabás Márton

grafikusművész

Nemzetközi kiállítás a Pécsi Galériában.

Dunántúli Napló
1982 jún. 20.

Almai Tamás
ár.

Barabás Márton

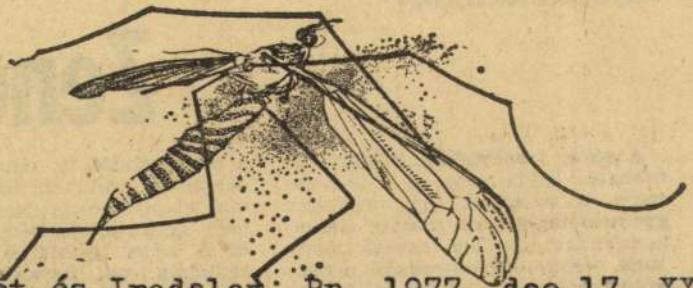

Barabás Márton rajza

Élet és Irodalom; Bp. 1977. dec.17. XXI. évf. 51. sz. 11. lap.

Egy fából faragva

Jékely Zoltán: Minden csak jelenés (Szépirodalmi, 90 old.)

A mélyebb múltból feltűndöklő hagyománynak és a romantikusan modernnak sajátos elegyítése — tet is — erősítve az ismert sek sorát egy ilyen 1944-ből előkerült töredékkel kezdődik (Előhang siralmas krónikához), mely a háborús pusztítást ezzel a látomással eleveníti meg: „a Hold-

MÁGORI ERZSÉBET:

Zene

A sokat emlegetett információrobbanás egyik központja, de ellenszere is a rádió. Ha megfékszi gyomrunkat a nem mindig emberi tartalmakat hordozó szavak zuhataga, csak egy mozdulat a hangológombon és máris átléptünk a *hangok* birodalmába. Kedvünkre bolyonghatunk ismerős és ismeretlen tájakon, átugorhatunk évszázadokat, oly tengernyi bőséggel árad a zene, hogy kedvünkre választhatjuk meg a táj klímáját, formáit, hangulatát.

Az adásidő hatvanhárom százalékát zenei műsorok szolgáltatják: a harmadik műsoron ez eléri a nyolcvanat.

A rádió kulturális forradalmának legnagyobb vívmánya nem a híriközlés, az ismeretterjesztés — ezeken a területeken csak kiegészíti a nyomtatott betű lehetőségeit, a propagandát is; oktatást és tanácsadást, történeti, szakmai, formai alapismeretek terjesztését, sőt még saját működésének kritikáját is. A zenei ismeretterjesztésnek a rádióban sok formája létezik és bár kiváló zeneesztéták is jelentkeznek olykor műsoraikkal, érzésem szerint a színvonal egyenetlen, a témaválasztás kissé véletlenszerű. Nemcsak fejtágításra, inkább lélektágításra volna szükség. A zenei idézetek korlátlan lehetősége: ez különbözteti meg a rádió zenei propagandáját minden nyomtatott szövegtől és ez közelíti meg a szórakoztatva tanítás pedagógiai ideálját is.

A rádió zenekritikai tevékenységéből most csak egyetlen pozitív példa bemutatására szorítkozom: havonta egyszer hallhatjuk *Tallián Tibor* kritikai jegyzeteit előadómű-

DOVIN

EXHIBITION

BARABÁS MÁRTON

FESTŐMŰVÉSZ • KIÁLLÍTÁSA

1989. NOVEMBER 24–DECEMBER 17.

IPARTERV

BUDAPEST V., DEÁK FERENC UTCA 10.

A KIÁLLÍTÁST RÁDAY MIHÁLY NYITJA MEG 1989. NOVEMBER 24-ÉN, 18 ÓRAKOR

NYITVA: NAPONTA 11–18 ÓRÁIG

RENDEZTE/ORGANIZED BY DOVIN MŰVÉSZETI KFT.
H–1016 BUDAPEST, TIGRIS UTCA 46. TEL: 1569-115

A KIÁLLÍTOTT MŰVEK MEGVÁSÁROLHATÓK

Barabás Márton

A preparált lények nála hét-
arcú kompozíciók: tőhéletes ter-
mészeti stúdiumok és japános
kalligrafiák kiindulópontjai.

Gyetvai Ágnes: Csepben a tenger.
Művészet, 1978. november - 3. lap.

Barabás Márton

A Mikolci Képtárban rendezett kilencedik Országos Grafikai Biennáléről számol be Vadas József a tárlaton résztvevők munkájáról "Vonalhálóban" cimmel-s felsorolja a művészek nevét: Barabás Márton, Decsi Ilona, Drózdik Orsolya, Kovács Tamás, Lacza Márta, Lukovszky László, Mezey István, Muzsnai Ákos, Orosz János, Rékassy Csaba, Sáros András Miklós, Somogyi Győző, Szabados Árpád, Szemethy Imre, Sziráki Endre.
Négy művész nevét külön zárójelben emliti meg egyrészt a korábban feltüntek között, másrészt művészeti fejlődésükkel kapcsolatban mond véleményt.: Almásy Aladár, Csohány Kálmán, Pásztor Gábor, Valkó László.
Fenti cimü kritikát lásd: Rékassy Csaba nevénél.
Élet és Irodalom, Bp. 1977. dec. 17. XXI. évf. 51. sz. 12. lap.

Barabás Márton

"Rózsaszin szemüveg" c. munkáját bemutatja a lap.
Repr.

Fenti képet lásd: Domonkos Géza: "Szerelem" c. rajzának hátlapján.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. okt. 22.
XXI. évf. 43. sz. 12. lap.

BARABÁS MÁRTON
Örvény (121,5 x1 60,5 x70 cm

MEGHÍVÓ

a POLGÁR GALÉRIA
tisztelettel meghívja Önt

BARABÁS MÁRTON
képzőművész

kiállításának megnyitójára

1997. december 9-én 17 óra 30-kor

a Budapest, V. Váci u. 11/b félemeletén található
aukciós házának kiállítótermébe.

A kiálítást megnyitja:
PETRŐCZI ÉVA
költőnő

A kiállítás megtekinthető
1997 december 10. és 1998 január 4. között
hétfőtől péntekig 10-18, szombaton 10-13 óráig.

POLGÁR GALÉRIA ÉS AUKCIÓSHÁZ
1052 Budapest, Váci u. 11/b. félemelet.
Tel./Fax: 267-4077, 267-4078

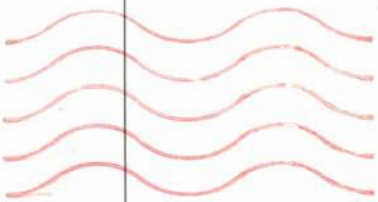

TIMÁR ÁRPÁD
BUDAPEST
ÜLLŐI ÚT 119.
1091

Barabás Márton

A Műcsarnok kiállításán szerepel a művész, mint most elsőéves ösztöndíjas.

Pogány Gábor: Dekorits-ösztöndíjas művészek...
Művészet, 1979. április – 46. lap.

Barabás Márton, [ ]

L: Vígh Tamás

Láncz S: Képzőmüv. krónika 927-931

Jelenkor, Pécs, 1981. okt. XXIV/10

Barabás Márton festőművész

A kulturális eseményekkel foglalkozó rovat az alábbi kiállitásokról számol be:
Fazekas György: "Pozitiv kicsengés" c. kiállitása a budaörsi Jókai Művelődési Házban február 18.-tól tart nyitva.
Barabás Márton festő a miskolci Mini Galériában február 20.-tól,
Csabai Kálmán festő a miskolci Szőnyi Teremben február 22.-től,
Ladik Katalin a Fiatal Művészek Klubjában február 23.-tól mutatja be müveit a fent megnevezett kiállitó termekben.

Élet és Irodalom, Bp. 1979. febr. 17.
XXIII. évf. 7. sz. 8. lap.

Barabás Márton, festő

Barabás Márton kiállítása a Stúdió Galériában

Barabás Márton festőművész kiállítása tegnap délután fél hatkor nyílt meg a Stúdió Galériában. A kiállításról a festőt kérdeztük:

— Minitárlatomnak ezúttal címet is adhatnék: „Zongora, avagy a zongora alakváltozásai" — hiszen a galéria viszonylag kis alapterülete jó alkalmat kínált a címben is kifejezett egy-két gondolat körüljárására. A különféle művészetek kapcsolata régóta foglalkoztatja az embereket. Engem a zene és a képzőművészet találkozása, a zene képi megidézése érdekel. A zenéről a festészet a régebbi korokban rendszerint úgy beszélt, hogy a zenélést magát jelenítette meg. Vagyis hangszeres ifjakat, csendéletbe helyezett mandolint, hegedűt satöbbit. A huszadik század festészetében többen a zene építkezéséhez hasonló módon *hozták létre* kompozíciójukat, és csak elvétve tüntettek fel a zenére, a zenélésre konkrétan utaló hangszert.

A kiállításon látható képeim többségén ott látható a zongora. Egy hangszer sok mindent sugall, sok mindenre megtanít. Nyilvánvaló például, hogy az emberi kultúra, az emberi eszközteremtés egyik csúcsa. Nehéz róla és általa szoborban, domborműben, képben szólni — de talán éppen ezért izgalmas is.

—: Barabás Márton kiállítása a Stúdió galériában

7.

Népszabadság. Bp. 1981 febr. 19.

Barabás Márton

Barabás Márton: Ikarosz

Élet és Irodalom, Bp. 1979. jan. 27.

XXIII. évf. 4. sz. 10. lap.

különböző nemzetiségű, de majdnem egyenrangúan nevezetes személynek, hogy válaszaikból felmérje 1978. legjobb olvasmányait. A többi között *Indira Gandhi*, *Margaret Thacher*, *Simone Signoret*, *David Niven*, *Jorge Amado*, *Bernard-Henry Lévi* és *Georges Simenon* felelt a kérdésre: mely könyv (könyvek) tetszett (tetszettek) neki a legjobban azok közül, amelyet (amelyeket) 1977-ben olvasott?

Közülük egyedül *Simenon* válaszával ismertetem meg az olvasót, mert a 75 éves belga regényírónak, a francia *Maigret* felügyelő szülőapjának akaratlanul is külön mondandója van számunkra. Ő ugyanis 78-ban *Az élet stressz* című könyvet élvezte a legjobban, hogy szó szerint idézzem Simenont: *„Dr. Hans Selye, Montrealban élő osztrák orvos könyvét..."*

Korábbi nyilatkozatai szerint Simenon nyugdíjba küldte már Maigret-t. Kár. A felügyelő bizonyára megtette volna gazdájának azt a szívességet, hogy kinyomozza: amiként Georges Simenon nem francia, hanem belga és dr. Freud Zsigmond nem magyar, hanem osztrák, azonképpen dr. Selye János nem osztrák, hanem...

A mondatot szerénységünk tiltja befejezni.

(bt)

kerestem.

— Maga is?

— És a járóbaba?

— De hol az az üzlet?

— Mondtam neked, Jucika. Ott, ahol azok a modern házak vannak. Szemben a lemezekkel, a porszívó után balra az első sarok. De már nem volt sok.

— Visszamegyek.

— Elvtársak, egy csoport az csoport...

★

— Mikor nézzük meg Lening bácsit?

— Mondtam neked, Péterke, nem Lening, hanem Lenin.

— Mi úgy mondjuk Lening.

— Lenin.

— De hiszen Leningrád.

— Soha többet nem viszünk külföldre.

— Ez nem a külföld. Ez Moszkva.

— Anyukám, fogd be a száját; vagy betapasztom.

— Jól van, bogaram. Holnap megnézzük Lenin bácsit.

— Lening bácsit.

— Őt.

★

Akaratlanul kihallgatni honfitársaink beszélgetését külországban — bocsánatos bűn. És szórakoztató.

M. J.

Szép Ágnes (3 éves): Korcsolyázó

A Szombathelyi Képtár bemutatja
a Nemzetközi Bartók
Szeminárium és Fesztivál
rendezvényeihez kapcsolódva

STATIO SAVARIENSIS

címmel

BARABÁS MÁRTON

jubileumi
kiállítását

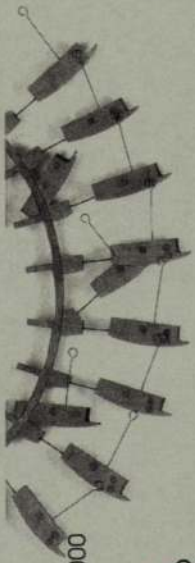

Három csend (Halkan és még halkabban), 1999 / 2000

2002. július 5-én, pénteken
17 órakor

A kiállítást megnyitja:
SÁROSDY JUDIT
művészettörténész

Megtekinthető: 2002. július 6. – augusztus 11.

SZOMBATHELYI KÉPTÁR
KUNSTHALLE SZOMBATHELY

Szombathely, Rákóczi F. u. 12.
Tel.: 94/508 800 • Fax: 94/314 096
E-mail: szkeptar@elender.hu
www.elender.hu/~szkeptar

Fotó: Prutkay Péter

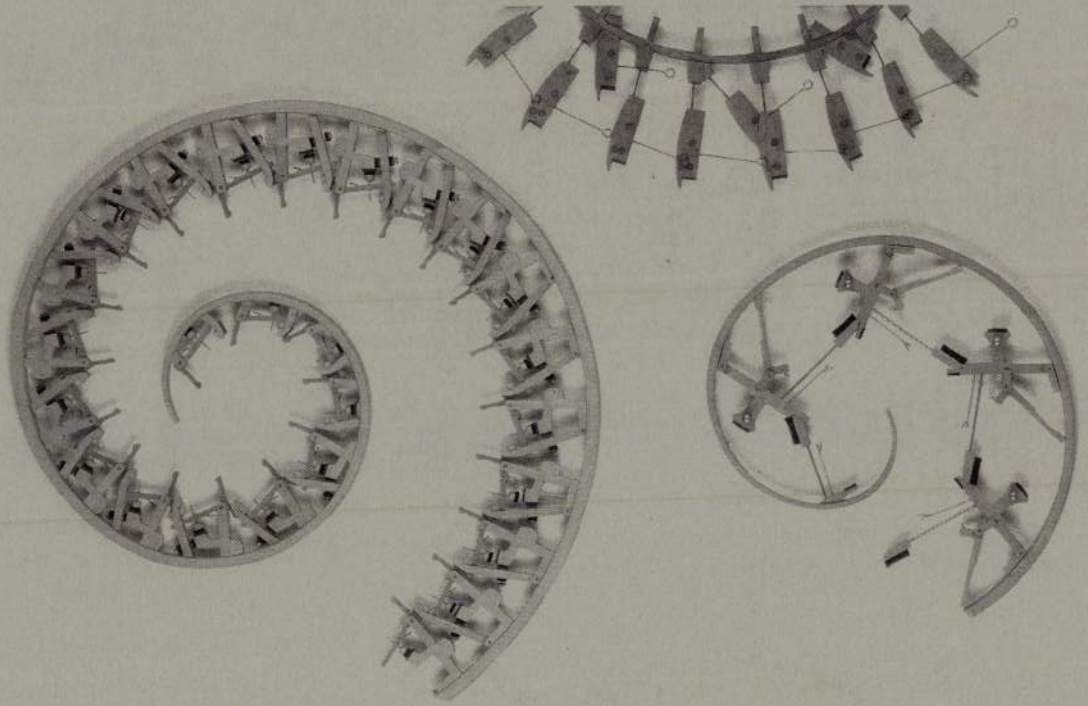

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
Barabás Márton, festőművész
MAGYAR IFJÚSÁG
1984 JAN 2

panoráma
1021

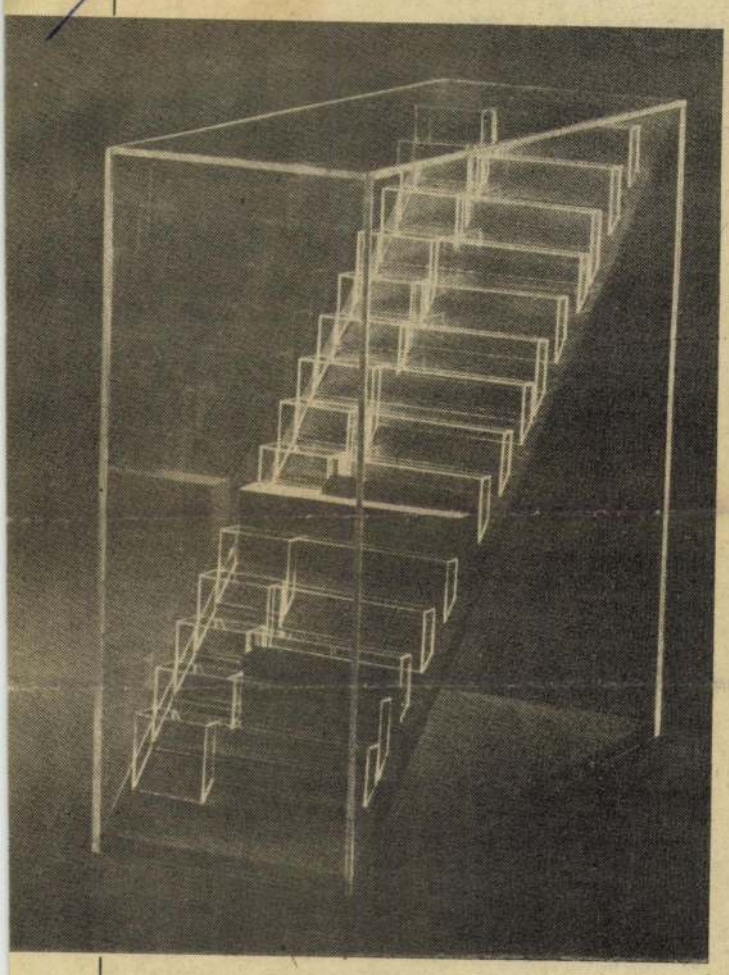

KIÁLLÍTÁS

Plasztikus festmények

A képzőművészek társadalmának lassan a derékhadát alkotja a stúdiósok kiforrotabb évjárata, a harmincasok nemzedéke. Ennek a generációnak jói felkészült, markáns tehetségű tagja *Barabás Márton* festőművész, akinek munkáival most a Műcsarnok kamaratermében rendezett egyéni kiállításán találkozhattunk.

Barabás, kortársaihoz hasonlatosan, művészetéhez indíttatást és ihletést a hetvenes évek különböző művészeti irányzataitól, tendenciáitól kapott. Mindenekelőtt a fotórealizmustól, a koncepttől, a minimal arttól, de megérintette őt a konstruktivizmus és a pop art is.

A stílus és a gondolati rendszer, a festői és a — nem közvetlenül értelmezetten — társadalmi problémák egymásra találásában nagy szerepet játszott, meghatározót, az 1979-es zongoraégetési akciója. Hiszen az akció „termékeit", a roncsolt, megpörkölődött vagy elszenesedett zongoradarabokat, de a teljesen épeket is, előszeretettel hasznosítja képeiben. Applikációként, de leggyakrabban a zenei hatások fölidézésére. Ezzel — noha Barabás mindmáig megmaradt a hagyományos értelemben vett táblaképnél — kitágította a műfaji határokat. Másként értelmezte a képteret, a kétdimenziós sík szerepét. Olyannyira, hogy néhány képe nem egyéb, mint a zongora bizonyos darabjai együttesének festőileg minimálisan módosított bemutatása.

A talált tárgy szerkezeti szépsége, politikussága hol kihangsúlyozza a képek líraiságát, hol pedig éppúgy ellensúlyozza a szigorúan racionálisan, geometrikus alakzatokból épített motívumokat.

A zongoradarabokon kívül is találhatunk képelemeket, motívumokat, amelyek rendre visszatérnek Barabás műveiben. Az utóbbi időben a betűk és számok ilyenek, régebben pedig a kockás ingdarab és a művész által metafizikusnak nevezett kéztartás. Mindezek tudatos variálása, gondolatgazdag, ötletes és asszociációkra serkentő „keverése" figyelhető meg Barabás munkáin.

És eddigi tevékenységének, művészi eredményeinek már megvan a szintetizáló műve is; a tektonikus, tehát plasztikai szerkezetű, mégis táblakép kereteken belül maradó *Belső tér*, és ennek párjaként a mozgatható képfelülettel rendelkező *Negatív belső tér*.

Gyárfás Péter

Bécsi kal

Amikor januá[illegible] seim még mindig dohogtak: karácsony első napján csaknem minden bevásárlóutcában kihunytak az ünnepi fények. Hiába, itt minden üzlet. A lámpaköltemények is csupán addig csillogtak, amíg csalogathatták a vevőket. A kereskedők az ünnep kezdetétől nem vállalták tovább a villanyköltséget, hiszen a fényárnak akkor már csak hangulateremtő szerepe lehetett volna.

Az árak borsosak. A Theater an der Wienben óriási sikerrel játszott Cats-re (Macskák) csaknem négyszáz schilling egy jobb jegy. Csakhogy a kakasülőre kaphatók állójegyek — tíz teljes schillingért! A kisfizetésűekre, például a diákokra is gondolnak tehát. Bevallom, a budapesti Macskákra ez idáig nem sikerült jegyet kapnom. Ellentétben osztrák ismerőseimmel, akik annak rendje s módja szerint budapesti szállodájukban, sorbanállás nélkül megvásárolhatták a valutáért árult jegyeket a Madách Színházba. Az itteni előadás nem üzleti vállalkozás?

Persze, nemcsak a Macskák kedvéért zarándokoltam Bécsbe. Filmbolond lévén, csekély valutám tetemes részét költöttem mozira. Mert a jegyek nem olcsók — ötven-nyolcvan schilling körüliek —, s a kínálat gazdag volt. A már megszokott szex- és kalandfilmekből ezúttal is akadt néhány, ám mintha — éppen a szexfilmek ellenlábasaként — „új érzékiség" volna kialakulóban. Mintha a pornóipar kielégítette volna a kíváncsiságot, s az üres szexualitás helyett ismét az érzelmek indulnának diadalútjukra. Ennek számos filmes példája akad, az egyik kiemelkedő mű a táncos betétekkel teli, érzelmes Flashdance, még inkább a hónapok óta sikerrel futó Carmen, *Carlos Saura* drámai táncfilmje — mindkettő a „testbeszéd" segítségével éri el az erotikus hatást.

A gazdag kínálatból érdemes kiemelni az utóbbi idők legnagyobb visszhangját kiváltó (amerikai) filmjét. *Nicholas Mayer* The Day After című művéről beszámoltak már a magyar sajtóban is, annyit mégis érdemes megjegyezni róla, hogy a moziból hökkent csendben, sokkolva támolygott ki a közönség. S bár tudjuk: a film fikció, így az említett szintén — reméljük, az is marad —, de amilyen hátborzongatóan ábrázolta az atomkatasztrófa utáni infernót, milliók döbbenhettek rá a végveszélyre.

Érdekes, hogy míg ezúttal a mozi fiatal párokkal volt tele, „filmes kirándulásom" legnagyobb élményt nyújtó darabját, *Woody Allan* Zelig című alkotását csupa fiatal nő társaságában láttam. Kérdezősködésemre az üzemvezető elmondta: ilyen típusú művészfilmekre a gyengébb nem vált jegyet, a kalandfilmek közönsége pedig inkább férfiakból áll. S miután a hölgytársaságban látott Zelig után beléptem egy videokölcsönzőbe, úgy néztek rám, mintha legalábbis szexüzletbe tévedtem volna. A helyiségben több férfi keresgélt. Amikor a polcokra kirakott kazettákat nézegetni kezdtem, megértettem furcsa pillantásaikat: alig akadt más, mint szex- és kalandfilm (egyébként a többi kölcsönözőben is). Hát, ilyen a munkamegosztás a bécsi filmpiacon.

Még valami figyelmet érdemel: a video otthoni kényelmességével a mozik csak úgy tudják felvenni a harcot, ha kényelmet is nyújtanak. Csupa jól szellőztetett vagy légkondicionált, kényelmes (karos) székekkel felszerelt moziban jártam. Mert tény, hogy ott a művészet szintén üzlet. Csakhogy a piac farkastörvénye a művelődők számára előnyökkel is jár: nemcsak elkészítik a fogyasztók számára a műveket, hanem versenyeznek a kegyeikért.

Eszéki Erzsébet

Sikeres plakátpályázat

A X. Miskolci Ipari Kiállítás és Vásár emblémaés plakátpályázatára, melynek felhívását lapunk is közölte, 111 pályamű érkezett be. A Touristexpo vásáriroda által felkért szakmai zsűri döntése alapján a legjobb plakáttervet *Gárdai László* (Budapest), a legmegfelelőbb emblématervet *Fata György* (Miskolc) küldte be. Összesen nyolc pályázó nyert díjat, amit január 11-én adtak át Miskolcon, a megyei tanácson.

Barabás Márton kiállítása

"Barabás Márton műasztalos módjára megalkotott, a famegmunkálás legkülönfélébb formáit kiválóan alkalmazó faobjektjeit, festett plasztikáit sok éve ismerhetjük. Nemrégiben ezek még párhuzamosan készültek festményeivel, gyakran azok motívumául szolgáltak vagy a képfelületen keltek életre. Azután a két műfaj, a kétféle törekvés harmóniája megbomlott, sőt, olykor kifejezetten szembekerülni látszott egymással. A művész egyre távolabb került a táblakép műfajától. Majd teljesen elmaradtak a festmények. A művész, úgy látszik, választásra kényszerült. Legújabb tárgyai egyszerre töltik be a falikép és a térplasztika szerepét. Mintha ezzel kielégülne mindkét megformálási mód iránti vonzalma, noha a festés maga deklaráltan is eltűnt. A revelációt a kiállítás legkarakteresebb tárgyai, a spirálok jelentik."

Kováts Albert

Exposition de Márton Barabás

"On connaît depuis plusieurs années les objets en bois, les plastiques peints de Márton Barabás, les objets qu'il a créés comme un ébéniste, en utilisant les diverses formes du façonnage du bois. Il y a peu de temps encore, il réalisait ces compositions en parallèle à son activité de peintre, compositions qui servaient d'ailleurs souvent de thèmes à ses tableaux. Ensuite, l'harmonie des deux genres s'est rompue, pour finir formellement opposée. L'artiste s'éloignait de plus en plus du genre du tableau et la peinture a maintenant totalement disparu de son œuvre. Il a été obligé de faire ce choix. Ses objets les plus récents remplissent à la fois le rôle des peintures et le rôle des plastiques. Par leur découverte, l'artiste semble avoir satisfait en grande partie son inclination pour les deux genres. Les spirales, objets les plus caractéristiques de l'exposition, sont une véritable révélation."

Albert Kováts

Pierre-Marc de Biasi kiállítása

Pierre-Marc de Biasinak többféle képzettsége is van: egyszerre végezte ugyanis a Képzőművészeti Főiskolát és folytatta irodalmi és filozófiai tanulmányait a Párizs I. Egyetemen valamint a Saint-Cloud-i Tanárképző Főiskolán.

Így lett festő, írástörténész és a modern kori kéziratok avatott szakértője. Reliefjeinek alaptémája ezért gyakran maga a betű. Legtöbb munkája cementből készül: a még puha anyagba geometrikus jeleket, az ábécé betűire emlékeztető ábrákat vés. Munkái azt a törekvést tükrözik, hogy a maga után hagyott jelek a viszonylagos rendezettség ellenére megőrizzék játékos karakterüket, felidézve írás és rajz egykori elválaszthatatlan egységét. Gérard Genette, aki a *Figures* második kötetének borítójára az ő egyik munkáját tetette illusztrációnak, a következőt mondta róla:

"Hihetetlen érzéki erő sugárzik ezekből a borghesi üzenetekből, melyek szédítően titokzatosak, vérbőek és mégis áttetszően tiszták."

Exposition de Pierre-Marc de Biasi

Pierre-Marc de Biasi a suivi une double formation : parallèlement à ses études en arts plastiques à l'Ecole des Beaux-Arts, il étudie la littérature et la philosophie à l'Université de Paris I puis à l'Ecole Normale Supérieure de Saint-Cloud. Il est à la fois peintre, sculpteur et spécialiste de l'histoire de l'écriture et des manuscrits. Son point de départ dans ses reliefs est souvent la lettre. La plupart de ses œuvres sont faites en ciment où il grave dans la matière encore fraîche des figures géométriques et des signes proches des caractères de l'alphabet. Ses travaux traduisent un désir de laisser des traces, de façon à la fois ludique et ordonnée, constituant une unité étrange qui ramène à la source commune de l'écriture et de l'image. Gérard Genette, pour qui il avait illustré la couverture d'une réédition de ses *Figures* (volume II) dit de son œuvre : "Rien de plus sensuel que ces messages borgésiens, obstinément indéchiffrables mais onctueux et translucides…".

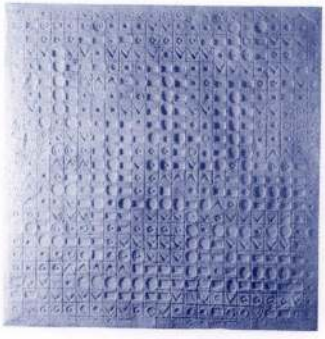

Sans titre / Cím nélkül

Barabás Márton, festőművész

a Hatvani Galériában január végéig látogatható „arcok és sorsok" c. III. országos portré biennálé. – Barabás Márton műve: „Elek Judit portréja" c., most sem válik meg képépítő rekvizitumaitól és a vászontól, olajtól idegen tárgyak – pld. egy koralltöredék – alkalmazásától.

|említve|.

(-y-): Portrék a Hatvani Galériában.
Magyar Ifjúság, 1982. jan. 15.

Népszabadság, 1984. VII. 5

Barabás Márton: festőművész

A Fiatal Képzőművészek Stúdiójának kiállítását szegeden, az új Ifjúsági Házban rendezték meg. — Barabás Márton művét láttuk a tárlaton; a művész az Állami Ifjúsági Bizottság titkára is.

P. Szabó Ernő: Stúdiókiállítás Szegeden. Magyar Ifjúság, 1981. szept. 22. 26. old.

Barabás Márton, festőművész

Barabás Márton

Stúdió Galéria,
1981. II. 18–III. 7.

Barabás Márton:
Súroló billentyűs felhőszelet,
vegyes technika, 58x98 cm, 1980
(fotó Gyarmati L.)

Művészet, Budapest, 1981. márc. 61. old.

Barabás Márton

Szuromi Pál: Rezignáltan, kulturáltan

Művészet, 1983 november

Barabás Márton

Nagy Zoltán: Nemzeti társalgók – a közelmúltban és ma

Művészet, 1982. augusztus

Barabás Márton

Ujlaki Gabriella: Kortársmagyar művészet Franciaországban

Művészet, 1982. október

Barabás Márton

Sinkovits Péter: Új kiállítóterem a Tésztában

Művészet, 1982. február

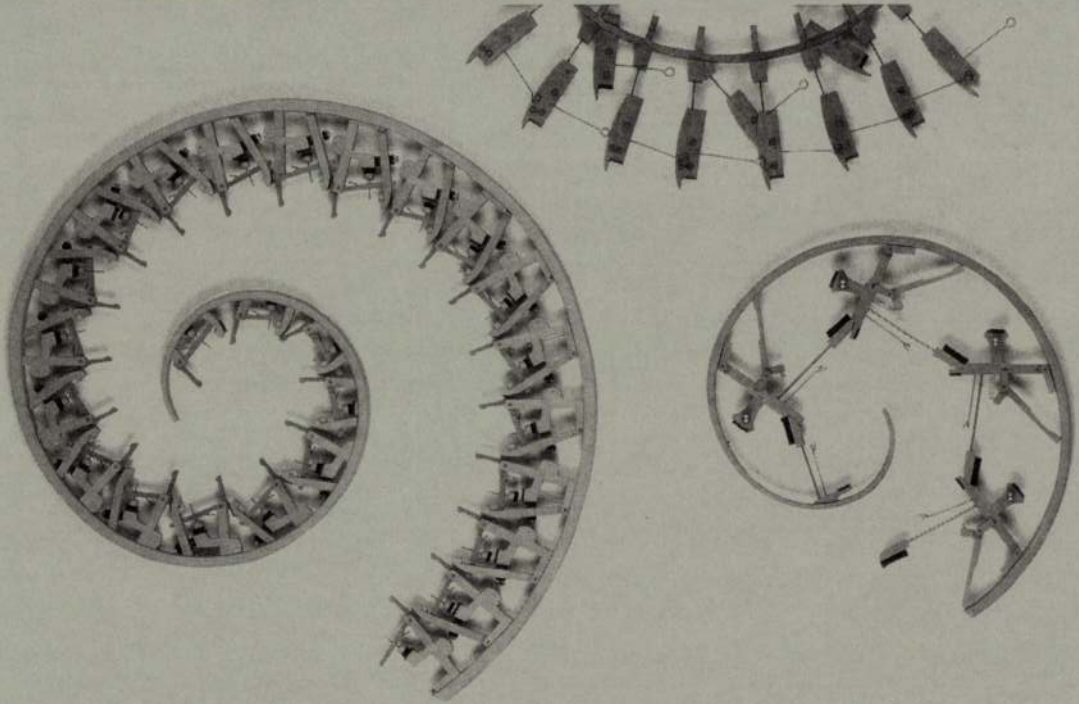

A Szombathelyi Képtár bemutatja
a Nemzetközi Bartók
Szeminárium és Fesztivál
rendezvényeihez kapcsolódva

STATIO SAVARIENSIS

címmel

BARABÁS MÁRTON

jubileumi
kiállítását

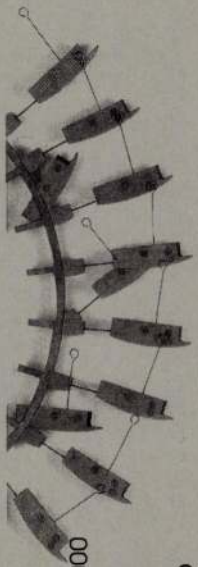

Három csend (Halkan és még halkabban), 1999 / 2000

2002. július 5-én, pénteken
17 órakor

A kiállítást megnyitja:
SÁROSDY JUDIT
művészettörténész

Megtekinthető: 2002. július 6. – augusztus 11.

SZOMBATHELYI KÉPTÁR
KUNSTHALLE SZOMBATHELY

Szombathely, Rákóczi F. u. 12.
Tel.: 94/508 800 • Fax: 94/314 096
E-mail: szkeptar@elender.hu
www.elender.hu/~szkeptar

Fotó: Prutkay Péter

Barabás Márton

B.K.: Szín(tézis) próba

Művészet, 1982. október

Barabás Márton

Szuronyi Pál: Triptichon,
Országos tárlatok kegedén és Vásárhelyen

Művészet, 1982. január

Barabás Márton

— **A dél-franciaországi** Cagnes-Sur-Mer-ben június 29-én megnyílt nemzetközi festészeti fesztiválon a zsüri különdíját érdemelte ki Barabás Márton festőművész, a Vallauris-ban július 4-én, szerdán megkezdődött kerámiabiennálén pedig három magyar keramikusművész: Geszler Mária Munkácsy-díjas, Vásárhelyi Emese és Fekete László is díjat nyert.

Magyar Nemzet 1984. VII. 5.

BARABÁS MÁRTON

Dovin Galéria, Budapest

Etűdök csigákra és zongorára

Barabás Márton legújabb alkotásai a Dovin Galériában mindenekelőtt harmóniát sugallnak. Ám, ha alaposabban szemügyre vesszük őket, olyan feszültségekre bukkanhatunk bennük, amelyektől szinte vibrálni látszanak, a galéria tere pedig megtelik élettel.

E művek nem festmények, ugyanakkor szobroknak sem nevezhetők. Plasztikus alkotások tehát, amelyek valahogy mégis belesimulnak a fal síkjába. Bonyolult szerkezetével némelyik úgy hat, mint egy lombját vesztett fa ágasbogas koronája. Mégis, korábbi műveivel ellentétben – ahol a hasonlóan megmunkált faágak kígyózva nyúltak minden irányba, hogy kialakítsák saját, szeszélyesen bonyolódó terüket – a most kiállított alkotások egy részét bekeretezték, sőt üveg mögé rejtették. Megannyi vitrint látunk tehát, s így a művek olybá tűnnek, mintha borostyánba lennének zárva. Egyfelől fogva tartják a figyelmet – a szemnek „le kell tapogatnia" bonyolult szerkezetüket –, másfelől mégis hangsúlyozottan mozdulatlanok. Megfagyott mobilok ezek, zongorák alkatrészei, amelyek eredeti rendeltetése a húrok megpendítése. Az, ahogy Barabás ezeket egymás mellé helyezi, a billentyű megérintésének mozdulatát és a húr hangzásának a pillanatát is megidézi. Ám a mozgás és a hangzás elmarad. Emiatt ezek a művek hangsúlyozottan némák – némábbak, mint általában a képzőművészeti alkotások. Az üveglapok mögött mintha az idő is megállt volna.

Barabás Márton alkotásainak finom törékenysége különös és élvezetes feszültséget alkot mozdíthatatlanságukkal, s ez a feszültség erőt kölcsönöz nekik.

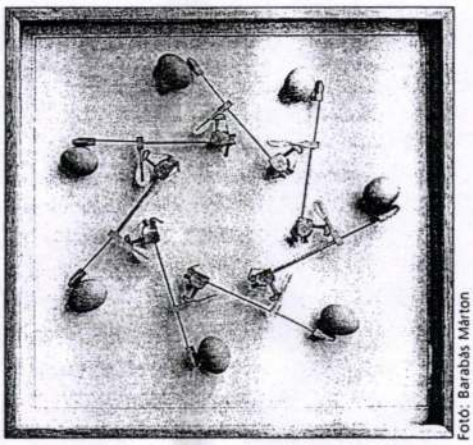

Fotó: Barabás Márton

Barabás Márton: Fészek (Variáció)
fa, filc, tojás, 1999

A zongorák belsejéből kioperált húriefogó szerkezetek, filckalapácsok alig-alig vannak megmunkálva. Eredeti, nyers fafelületüket és filcanyagukat nem fedik be a Barabástól megszokott színek. S bár egyértelműen visszautalnak „eredetükre", a zongorára, ennek oka a hangszer testének képzőművészeti alkalmazhatóságában keresendő. A zenére való utalás nem élő zenét eredményez, hanem olyan vizuális nyelvet, amelyben a repetíció éppúgy szerepet játszik, mint a követhetetlenül bonyolult, labirintusra emlékeztető szerkezet. Az ismétlés megbízhatóságot sugall: a szemnek van mibe „kapaszkodnia". A labirintus viszont ezzel ellentétes hatást kelt. A kettő együtt feszültséget teremt, amely a befogadót arra kényszeríti, hogy egymással ellentétes késztetéseknek engedelmeskedjék – méghozzá egyszerre.

A művekben jelen lévő feszültség nemcsak az elvont szerkezetek, hanem a motívumok szintjén is megfigyelhető. A Fészek című alkotás olyan filckalapácsokból áll, amelyek fürjtojásokat fognak közre. E kalapácsok puha fedőrétege védi a törékeny tojásokat; ugyanakkor, ha eredeti rendeltetésüknek engedelmeskednének, összetörnék azokat. A megőrzés és a pusztítás gesztusa elválaszthatatlan egymástól – mint ahogy a művész is úgy tartja meg a zongora szép elemeit, hogy a hangszert szétszedi, tönkreteszi.

Barabás legújabb művei utalnak az élővilág gazdagságára (virágok, csigák, kövületek látványa sejlik föl bennük), de a minden természeti látvány mélyén ott lappangó absztrakció is jellemző rájuk. Barokkosan összetett, néha már organikusan burjánzó hatást keltenek. Szavakban is megfogalmazható történetek kerekíthetők ki belőlük (különösen szép példája ennek a Gerbeaud-karácsony című mű, a kiállítás számomra legtalányosabb darabja), ugyanakkor azok sem csalódhatnak, akik a képzőművészetben mindenekelőtt a „tiszta" látványokat keresik.

Barabás Márton Csigagyűjtemény című kiállítása a Dovin Galériában július 6-ig látható.

FÖLDÉNYI F. LÁSZLÓ

MŰÉRTŐ (THE HUNGARIAN ART CONNOISSEUR)
1990. JÚNIUS 6. OLDAL

Spirálok: rész és egész

Barabás Márton műasztalos módjára megalkotott, a famegmunkálás legkülönfélébb formáit kiválóan alkalmazó faobjektjeit, festett plasztikáit sok éve ismerhetjük. Nemrég ezek még párhuzamosan készültek festményeivel, gyakran azok motívumául szolgáltak – vagy talán a képfelületen keltek életre. Aztán a két műfaj, a kétféle törekvés harmóniája megbomlott, sőt, olykor kifejezetten szembekerülni látszott egymással. A művész egyre távolabb került a táblakép műfajától. Most teljesen elmaradtak a festmények. A művész, úgy látszik, választásra kényszerült. Legújabb tárgyai egyszerre töltik be a falikép és a térplasztika szerepét. Rátalálásukkal mintha nagyrészt kielégülne a művész mindkét formálásmód iránti vonzalma, noha a festés maga deklaráltan is eltűnt. A kiállítás címe: Festetlen szobrok.

A revelációt a kiállítás legkarakteresebb tárgyai, a spirálok jelentik. A fa nyers színében meghagyott, 40–50 centiméter átmérőjű, ritmikusan tagolt, falra erősített plasztikák ezek. Egyes darabok csipke- vagy pókhálószerű hatásúak, áttört, légies, szinte testetlen benyomást keltők, míg mások éppen formáik gazdag sűrűségével hatnak. Feltűnő sajátságuk a spirálon végigvonuló motívumok szabályos ismétlődése. Magukat nem egykönnyen feltáró, szikár, titokzatos munkák. Az általuk felkeltett esztétikai hatás megragadása éppen eredetiségük miatt roppant nehéz. Közelebb lépve kitetszik, hogy itt szétbontott egykori zongorák finom belső alkatelemei sorakoznak egymás után.

Ennek a kulcsfontosságú körülménynek a felismerése segítségünkre lehet a művek esztétikai megközelítésében. A zongoraalkatrészek kisipari, kézmíves gyártás termékei. Gondos munkával készültek, hasonlóképp, mint ahogy Barabás mindig is alakította a maga műveit. Elsődleges hatásuk is hasonló: a szeretettel, lelkiismeretesen formált tárgyak hatása. Ilyen finom alapossággal ma már csak művészek dolgoznak. Mégsem feledkezhetünk el arról, hogy ipari tucatmunkáról van szó, amely másodlagos átvételként vált a művész munkájának részévé. A kis posztóval bevont kalapács s a többi, ismeretlen rendeltetésű alkatrész itt, művészeti szakszóval, *ready made,* ami készárut jelent. Ám a kifejezés szó szerinti fordítása még jobban ideillik: *készre csinált.* Mintha az egykori iparos Barabás keze alá dolgozott volna. Másról van itt szó, mint a klasszikus szürrealizmus abszurd tárgyfelhasználásainál, ahol is a hétköznapi értelemben vett össze nem tartozás a művészi kontextusban merőben más értelmet, jelentést kapott. Legtöbbünk sohasem látja a zongora rejtett, apró alkatrészeit, nem ismerjük funkciójukat, nincsenek is hozzájuk fűződő „jelentéseik" a számunkra. Annyit azonban érzékelünk, hogy elvesztett rendeltetésű, készen talált apróságokat alkalmaz a művész. E kis tárgyak itt tisztán formai megjelenésükkel, azzal a bizonyos „kézmíves szépséggel" hatnak. A művész az övével rokon formavilágot hordozó tárgyakat beépítette a saját műveibe, nem valamiféle meghökkentően „új jelentés" elérése végett, hanem ellenkezőleg, a saját formakincse, plasztikai szándéka megerősítése, továbbépítése érdekében. Elvontabb síkon zajlik az „esztétikai történés": nem szokványos funkciók, hanem *par excellence* vizuális, alaki és más érzéki mozzanatok rendelődtek egymáshoz. Ehhez azonban az kellett, hogy a művész a sokak számára kacatnak, hulladéknak minősülő dologban „esztétikailag hasznosíthatót" vegyen észre. Mondhatjuk ezt akár úgy is: észrevette a szépséget olyasmiben, ami fölött átsiklik a legtöbb pillantás.

Ne tévesszen meg bennünket az, hogy a műveket túlnyomó részben talált – helyesebben éveken át gyűjtött – tárgyak alkotják. Felismert szépségük csak alávetett része a látványon át megnyilvánuló élménynek. E művek művészi programja, illetőleg a lényegüket adó nagyforma a spirálban, Barabás formai leleményében és keze munkájában sűrűsödik. A spirálra fűzve, a művész által megszabott rendben sorakoznak a spirálonként egyforma, apró alkatrészek. Az ismétlés ősi eszközével él itt a művész. A jelenség ugyanannak a formai mozzanatnak a ritmikus visszatérése, de mégis mindig kissé másképp, ahogyan a spirál hajlásával változik a helyzete. A kisformák szabályosságát, állandóságát a nagyforma folyton változó sodrása ellentételezi. Azaz a spirál – a mű – önkéntelenül a mozgás érzetét kelti a szemlélőben. A spirál valahonnan valamerre tart, s minthogy ennek a célját nem ismerjük, sőt az irányát sem mindig, rejtelmesnek érezzük, olyatén-képp, mint azoknak a dolgoknak a titokzatosságát, amelyeket fontosaknak, nemegyszer alapvetőknek tartunk, de végső értelmük, rendeltetésük ismeretlen. Így lehet a spirál akár *az élet* jelképes megjelenítője, az életé, amelynek a fordulatai ritmikusan újra s újra ismétlődnek, de mindig más szinten, más helyzetben, egy folyamat részeként. Talán azért tetszenek még jobban a sűrű textúrájú művek, mert gazdagabban modellezik e folyamat összetettségét. A mű szükségszerűen *töredék,* hiszen anyagi, fizikai akadályai vannak, hogy a folyamat teljességét, a *végtelent* megjeleníthesse. Ezért csak egy-egy szakasz tűnhetik fel előttünk, jelzéseként az előtte és mögötte a végtelenbe futó láncolatnak, ám elégségesként ahhoz, hogy fogalmat alkothassunk az éppen előttünk lévő jelenség természetéről. A kiállítás anyaga, Barabás spiráljai, néhány jelenség a lehetséges milliárdnyi változatból. Feltehetően ezért szolgál teljesebb élménnyel több spirál együttese, főképp a kiállítás egésze, mint egy-egy mű önmagában. Amiként a mű a Folyamatnak csupán egy szerény szakaszát jelezheti, azonképpen az Egésznek is csak tört részére utal. A mai művészet belátása tükröződik ebben: eleve lemond a teljesség megközelítésének kísérletéről, s olyan feladatba vág, amelynek megoldása sikerrel kecsegtethet.

Ám jelenkori körülményeink között a művész törekvésének komolysága és a mű rangja azon is múlik, mennyire tükröződik *mégis* a részben az egész, mennyire súlyosak a kérdések, amelyek felvetődnek, s mennyire találóak a válaszok. Barabás Márton új munkáinak szakmai igényessége, az eszközök szűkszavú, de pontos alkalmazása, a plasztikai kifejezés eredetisége arról tanúskodik, hogy mögöttük nyugtalan szellem, a kor intellektuális kérdéseire érzékenyen rezdülő és reagáló művész áll. Barabás nem a könnyebb ellenállás útját járja, a képzőművészetnek habitusához illő új eszközeit keresi és fedezi fel minduntalan, hogy művészként megfelelhessen a kor által feltett kérdésekre. Korábbi műveit ismerve vaskövetkezetességű lépésnek tetszik, szellemessége és újszerűsége miatt mégis örvendetes meglepetésként hatott *Dovin Galéria*-beli új kiállításának rangos anyaga.

KOVÁTS ALBERT

KRITIKA 1997. FEBRUÁR

ÚJ MŰVÉSZET 1999. SZEPTEMBER

Csigagyűjtemény

BARABÁS MÁRTON
A DOVINBAN

Barabás a Dovinban: tulajdonképpen természetes kapcsolat. Hosszú évek óta követhetjük nyomon *Barabás Márton* művészetének alakulását, ha csak a *Dovin Galéria*-beli bemutatkozásait figyeljük. A régóta végzett közös munka a kapcsolat elmélyültségére utal, és eredményességben mutatkozik meg. A jelenlegi kiállítás kétségkívül az alkotó művészi fejlődésének eddigi legkiemelkedőbb állomása. A festőként indult Barabás fokozatosan engedve hajlamainak, lépésről-lépésre jutott el mai művészetéig. A mostani galériabeli kép is, ami a látogató elé tárul, arra vall, hogy a művész immár egyértelműen a tárgyformálás mellett kötelezte el magát. Tárgyformálás és nem plasztika, nem szobrászat. S festésnek sincs nyoma már: a bemutatott tárgyak festetlenek, a maguk pőre anyagában lépnek a néző elé. A legutóbbi Dovin-kiállítás (1997) óta a pálya egyenes és következetes.

De mit is látunk? A falakon apró formákból összeállított, túlnyomórészt fa-anyagú, finom rajzolatú, spirális elrendezésű, hátterükre simuló tárgyak: Kiállításuk módja kétféle. Egy részük azon mód, ahogy született, került a falra, más részüket üveges vitrinszerű doboz keretezi és zárja magába. Elsőként a derűs, játékos vonások ragadnak meg, leghamarabb a művek könnyed, levegős szépségét vesszük észre. Természeti hasonlatokat keresgélünk: csiga, pók, csillag, virág. (A művész ezekhez még a növekedő hókristály és a kovamoszat mikroszkopikus képét is hozzáteszi.) De *ezek csak hasonlatok*. Úgy gondoljuk, hogy ismert fogalmainkat tolmácsként használva könnyebben tudjuk befogadni ezeket az igazából *semmire sem hasonlító* műveket. Pedig csak „egyedüli példányként" létező önmagukat kínálják.

A második körben előtérbe lép a tárgyak méltósága. Letisztult, korrekt mívességük bizonyos komoly önérzettel ruházza fel őket. Az érett művész önbizalma, magabiztossága sugárzik át az anyagon. Az alkatrészek is innen nyerik átlényegülésük energiáját. Talált, gyűjtött tárgyakból műtárgy válik. Pontról-pontra ellenőrizhető, hogyan, s miből készültek e művek (egyébként zongorák kimustrált belső alkatrészeiből), az átváltozás révén mégis új életet nyertek, varázsuk van, vonzó aura köríti őket. „Jólesik rátalálni a szétesett mechanikus szerkezetek eredeti funkcióitól távol levő, mégis bennük rejlő szabályokra..." – írja a művész, s ezzel az alkotásnak egy apró mozzanatával támasztja alá azt az érzést, hogy a funkcióját vesztett mechanizmusért cserébe az új tárgy mintha valami új funkciót is elnyert volna. A hibátlan műalkotás magától értetődő mivolta, önmaga létét igazoló tulajdonsága ez a „funkció".

A művek egy részének dobozba zárásával, mint a műtárgyat kiegészítő, de annak részét is képező eszközzel tovább növeli Barabás azt a napjainkban ritka benyomást, hogy nem hevenyészett, pillanatokig érvényes, felszínes próbálkozással van dolgunk, hanem, szemben az árral, klasszikusat, mérvadót, „a múzeumok művészetét" kívánja létrehozni. A vitrinszerű doboz nem csak keret, de a művel kölcsönhatásba lépő, súlyát, érvényét növelő kiegészítő.

Az összes műre jellemző spirális megformálás csiga formáját idézi ugyan, a jelen esetben azonban a forma eredete és plasztikai szerepe az anyagból következő és a művész által felismert komponálásmód. A felsorolás, az ismétlés ősi művészi eszközét alkalmazza Barabás, és az önként adódó tetszetős forma mellett az a gyakorlati ok is közrejátszik, hogy a sorozat, a sor így összetekerten jobban átfogható, könnyebben kezelhető. A sornak kezdete van, vége nincs; csak abbahagyható, de soha be nem fejezhető. Ez a körülmény a *véges* és a *végtelen* meditációra késztető gondolatsorát veti fel. Ahogyan maga a csigavonal évezredek alatt vált természeti megfigyeléseken alapuló jelképpé, úgy vezették Barabást a csigavonalas komponálásmódhoz művészi felismerései és talán kevésbé tudatos gyermekkori emlékei. Mindenképpen több dologgal kedvező egybeesése eredményezte, hogy az utóbbi évek alapmotívuma lett nála a spirál. Kedvező azért is, mert ősi szimbólummivolta miatt rejtett, rejtőzködő tartalmak emblémaszerű felvillantására alkalmas. Térre (kezdet, út, haladás) és időre (korszak, életút) utaló vonások mellett (melyekhez a *ciklus* új szinten ismétlő tulajdonsága is járul) talán a *labirintus*-jelentése a legidőszerűbb ma számunkra. A labirintus, amely a viszonyok áttekinthetetlenségét sugalmazhatja a XX. század és a második ezredév végén. A labirintus, amely az áthatolhatatlan szövedék, a kiúttalanság, kilátástalanság érzetét keltheti, mégis fenntartja a reményt az értelmes előrejutásban.

(Dovin Galéria, május 7–június 6.)

• *KOVÁTS ALBERT*

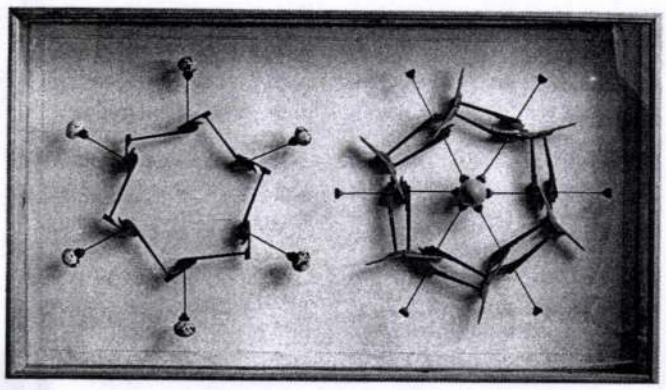

Barabás Márton: Fészek I–II., vegyes technika

2000

IRODALMI ÉS TÁRSADALMI HAVI LAP

Szerkeszti: Bojtár Endre, Herner János, Horváth Iván, Lengyel László, Margócsy István, Szilágyi Ákos, Török András.

Bamlás Márton

»Az érthetetlenség legfőbb következménye,
hogy nem kell tovább beszélni.«
SAJÓ ANDRÁS

»Nem én csukattam le a főnökeimet, mégis az a látszat.«
NATAN EJDELMAN

»Fekete, barna, igen, nem«
TÖRÖK ANDRÁS

Mcmxci Október

Szerkesztőségi órák: csütörtökön délután kettőtől négyig a New York kávéház karzatán.

ÁRA HARMINCKILENC FORINT

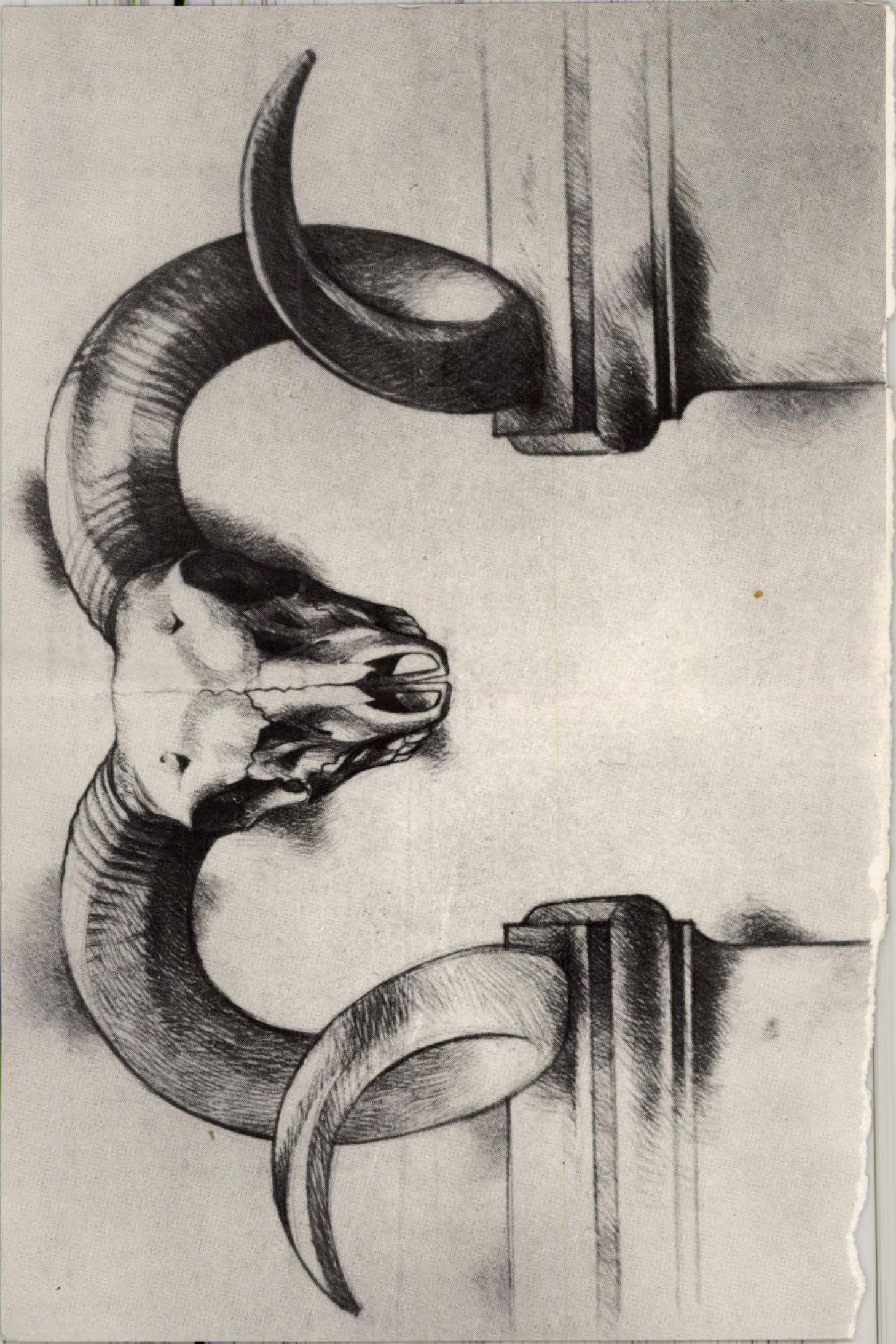

dőlt az országba a Marshall-segély. Ezért is épült föl Nyugat-Németország olyan gyorsan, alig 7–10 év alatt. Ez volt az ún. német gazdasági csoda alapja. Az újságírásban olyan divatos belemagyarázást ebben az esetben nyugodtan elengedhetjük. Marshall-segélyt nemcsak Nyugat-Németország kapott, hanem szinte valamennyi nyugat-európai állam. Aránylag keveset tudunk azonban a segély felhasználásáról. Egyes szerzők föltételezik, hogy a legtöbb ország a segélyeket fizetési ill. kereskedelmi mérlege feljavítására fordította. Nem így a Német Szövetségi Köztársaság. Itt külön törvény intézkedett a segély fölhasználásáról. Nemcsak a fent említett minisztériumot hozták létre, hanem egy külön pénzintézetet is, mely ma is létezik. Neve: *Kreditanstalt für Wiederaufbau*. Ezeket az intézményeket kötelezte a törvény arra, hogy az ERP keretében kapott tőkét megőrizzék. Az állam elvállalta a visszafizetendő rész költségvetésből történő rendezését.

Mekkora volt a Marshall-segély összege?

Az első része – amelyet tulajdonképpen helytelen ide számítani – 1,62 milliárd US $ volt. 1949-ig folyósították. Neve: *Government and Relief in Occupied Areas* (GARIOA). A termelő beruházások szempontjából ezt a részt érdektelennek kell tekintenünk. Mint azt a neve kifejezi, ez az összeg „elment" a lerongyolódott ország életben tartására és a romok eltakarítására.

A második rész, 1,7 milliárd US $ a „valódi" Marshall-segély, a *European Recovery Programme* (ERP). Ebből túlnyomóan gördülő hitelek alakjában, tehát nem ajándékként (!) 1949 és 1956 között 5,84 milliárd márkát fizettek ki az igénylőknek kormánybizottsági elbírálás alapján. (Az akkori árfolyam: 1 $ = 4,20 DM.)

Ez az összeg az akkori időszak összes termelő beruházásainak *(Anlage-Investitionen)* mindössze 2,9 %-a!

A százalékarány bizonyos kulcs-iparágakban lényegesen magasabb volt.

ÍGY AZ ENERGIATERMELŐ IPARBAN	7,8 %
A BÁNYÁSZATBAN	6,5 %
A HÍRKÖZLÉSBEN ÉS KÖZLEKEDÉSBEN	5,5 %
ELLENPÉLDÁK:	
ÉLELMISZER- ÉS ÉLVEZETI CIKKEK IPARA	1,8 %
LAKÁSÉPÍTÉS	1,2 %

1953-tól 1 milliárd dollárt 2,5 %-os kamattal terheltek. 1958 közepétől 59 féléves részletben törlesztették a tőkét és a kamatokat az államháztartásból.

Mi lett a közel 6 milliárd márka ERP-vagyonnal? – Ahogyan a Marshall-terv minisztériuma nemzetközi gazdasági együttműködési minisztériummá alakult át, úgy a vagyonkezelő pénzintézetek szerepe is megváltozott. Ma ebből a vagyonból hiteleket nyújtanak, de még inkább a fejlődő országokba irányuló beruházási javak exportjának garanciáit fedezik belőle.

több állami szabályozást, államosítást követelő programjukat a kereszténydemokraták, és álltak Erhard inkább liberálisnak nevezhető rendszere mellé. A válasz meglepő volt: nem akartunk az állam kezébe a meglevő politikai hatalom mellé további gazdasági hatalmat is adni. – Ehhez a kijelentéshez két dolgot kell hozzátenni: Erhard törekvései ellenére az államnak Németország nyugati felében is elég nagy gazdasági hatalom maradt a kezében. A másik: amikorra megindult a választási hadjárat, Erhard politikája jelentős eredményeket tudott fölmutatni, neve ismertebb volt a tömegek előtt, mint bármelyik más kereszténydemokrata politikusé (talán az egy Adenauert kivéve), politikája valódi alternatíva volt a szociáldemokratákéhoz képest.

A kormány megalakulásával és a pártpolitika érvényesülésével beköszöntöttek a szürke, néha fekete hétköznapok. Az évtizedes küzdelmek hétköznapjai; a monopóliumokat akadályozó és a szabad versenyt biztosító, csak félig sikerült kartelltörvényért (1957 július), a márka szabad átválthatóságáért (1958 december), majd fölértékeléséért (első ízben 1961-ben).

Erhard – minden nehézség ellenére – nagyfokú függetlenséget őrzött meg a különféle, sokszor nagyhatalmú gazdasági és szakszervezeti csoportosulásokkal szemben. Ebben segített neki egy hűséges újságírócsoport, amelynek a gazdaságpolitikai irányvonal terjesztése volt a feladata. A másik, Erhardot támogató csoport a neoliberális freiburgi iskola (Walter Eucken, Franz Böhm és az Ordo-évkönyv köré csoportosuló közgazdák) volt. Mellette voltak általában a polgári középosztály tagjai és szervezetei. De legfőképpen támogatták a dolgozni és gyarapodni kívánó németek, bármely társadalmi osztályhoz vagy csoporthoz tartoztak is.

Részben külső hatások alapján (nehézipari üzemek leszerelése a szövetségesek részéről, később a koreai háború) a gazdasági élet alakulásában zavarok álltak elő. Erhard elméleti megfontolások és emberi hajlamai alapján bízott a szabályozott, de lényegében szabad piac öngyógyító erejében. Ezért húzódozott a beavatkozástól. Nem így a kancellár. Adenauer – a modern demokráciák áldása és átka szerint – a folyamatosan ismétlődő választásokat tartotta szem előtt, és égető bajokat azonnali intézkedésekkel akart enyhíteni.

A gazdaságpolitika „par excellence" az a terület, amelyen minden vélemény mellé nemcsak egy ellenvélemény, de száz más vélemény is rendelhető. Így nem csoda, ha a bizalmatlan Adenauer mások tanácsát is kikérte, és ezek a tanácsok nem egyeztek Erhard elképzelésével. Az azonban már nyilvánvalóan sok volt a jóból, amikor az ellenzék – Adenauer gazdasági tanácsadóira célozva – gazdasági árnyékkormányról beszélhetett. Adenauer beavatkozása a gazdaságpolitikába nem járt mindig negatív eredménnyel. Ez történt Ludger Westrick államtitkárrá történt kinevezésével. Őt Adenauer „felvigyázónak" küldte a gazdasági minisztériumba, Westrick azonban Erhard kitűnő és lojális munkatársává vált az idők folyamán.

Az újjáépítés sikere és a gyors növekedés napirendre tűzte a szociális elem erősebb hangsúlyozását a piacgazdaság mellett. Ez önmagában nem lett volna baj, ha ezzel párhuzamosan nem dobták volna sutba a szolíd pénzügyi politikát. A német gazdaság 1949 és 1956 közötti általános és exportsikerei az államháztartásban jelentős pénztartalékok fölhalmozásához vezettek. Magyarul: az a ma már szinte világszerte ismeretlen helyzet állt elő, hogy az államnak nem adósságai, hanem pénztartalékai voltak. Közeledett az 1957-es választási esztendő. Kit ne kísértett volna meg az a gondolat, hogy a választók tömegeit adókedvezményekkel, nyugdíj- és kegydíj-emelésekkel „vásárolják meg" a Kereszténydemokrata Unió és szövetségesei számára?

Az eredmény megfelelt a várakozásoknak. A kereszténydemokrata testvérpárt 50,2 %-ot kapott a parlamenti választásokon. Erhardot alkancellárrá nevezték ki. Győzött a szociális piacgazdaság, de úgy, hogy a szociális elem, a jóléti állam gondolata rendkívüli módon megerősödött.

Az a genfi professzor, aki nemzetközi hírére támaszkodva 1950-ben az Adenauer kormány gazdaságpolitikáját szakértői jelentésében dicsérőleg jóváhagyta, 6–7 évvel később írt könyvében nyíltan megírta, hogy az 1957 évi politikát már nem tudná jóváhagyni.

Kifogásolta a magas adókat, amelyek többek között a vállalati saját tőke fölhalmozását akadályozták. Kritizálta egyes gazdasági ágazatok – így a lakásgazdálkodás – állami szabályozását ill. támogatását, a monopóliumok ellen hozott törvény következetlenségeit, és a jóléti állam inflációt gerjesztő, nem teljesítményre és polgári gondoskodásra, hanem önzésre nevelő elharapódzását. Ez a „Túl a kínálaton és keresleten" című kitűnő könyv – amely hihetetlen melegséggel és nagyrabecsüléssel ír 1956 miatt a magyarokról – egyben Wilhelm Röpke nagy, végrendeletszerű figyelmeztetése a német népnek, hogy ne rekedjen meg az anyagiakban.

Ludwig Erhardnak erre az utóbbi figyelmeztetésre nem volt szüksége. Aki olyan jól zongorázott, mint ő, és aki építészével olyan példaszerű együttműködéssel alakította ki a starnbergi tó fölött modern Tusculanumát, az – még ha írásait és szóbeli nyilatkozásait ezen a területen figyelmen kívül hagyjuk is – nem ragadt meg a keresletnél és a kínálatnál.

Az 1957-es nagy választási győzelmet rövidesen beárnyékolták az Adenauerral a kancellárság utódlása körül vívott küzdelmek.

Ha a tanulmány címéhez a szerző hű akar maradni, itt meg kell állnia. Lehet, hogy még hiányzik, lehet, hogy csak nem ismertük föl a magyar Erhardot, aki az összehasonlíthatatlanul nehezebb helyzetben az országot a gazdasági szakadékból kivezeti. Egy dolog azonban semmiképpen sem hiányzik ma Magyarországon: olyan szégyenletes színjáték, amelyet ez a két, a maga nemében nagy ember – Erhard és Adenauer – meglehetősen elvtelen pártpolitikusok szekundálása mellett a kancellári hatalom ügyében 1959 és 1963 között végigjátszott.

FÜGGELÉK

Ludwig Erhard a Marshall-segély minisztere?

A kérdés többértelmű: Minden mellékgondolat nélkül egyszerűen azt tudakolja, Erhard volt-e az illetékes miniszter a Marshall-segély lebonyolításában. A válasz: nem. Az első Adenauer-kormányban (1949–53) Blücher szabaddemokrata párti alkancellár volt egyben a Marshall-terv minisztere. Ki tudja, hogy itt a koalíciós partnernek juttatott „ajándékról" vagy Adenauer hatalommegosztási politikájáról volt-e szó?

Ha mellékgondolatot olvasunk bele a kérdésbe, akkor a legkézenfekvőbb ez: könnyű volt akkor, a háború után gazdasági miniszternek lenni Németország nyugati felében, amikor csak úgy

olyan elkeseredetten szomorú. – Pontosan úgy beszélsz, ahogy szoktatok. – Nem nevezi meg, kikre gondol. – Aztán csodálkozol, ha ugyanezt hallod vissza. – W. visszatolja a szolgálati fiókját, benne hagyva ceruzáit a következő tanító nagy örömére. – Hiszen te tudod, hogy nekem ehhez semmi közöm. Nem fogadom el, hogy úgy osszam fel a világot, mint ti. – Igen, W.-nek elege van ebből a hamis felosztásból, amit használnak. Másról se tudnak sustorogni, mint hogy miként is különböztetik meg egymást. A barátja persze áldozat a felosztásban. És még őt is bevonná ebbe az osztályba. Társadalmi osztályok, fajok, hányadik kerületben születtél vagy melyik völgyben. És azzal védekeznek, hogy rájuk kényszerítik ezt a felosztást, ők nem akarják, de mit tehetnének. Akinek hatalma van különbséget tenni, az határozza meg a világot, tehát a felosztásnak valóságértéke van. Most még őt is belegyömöszölnék ebbe. – Senkinek sem jut eszébe így felosztani a világot, csak nektek. A felosztás áldozatainak. Aztán csodálkoztok, ha mások is elfogadják ezt.

De még mindig nem érti, miért küldték el. Az érthetetlenség legfőbb következménye, hogy nem kell tovább beszélni. Istenem, olyan nagy dolog hallgatni?

Az egykori diákok nem emlékeznek, hogy elküldték volna a tanítót.

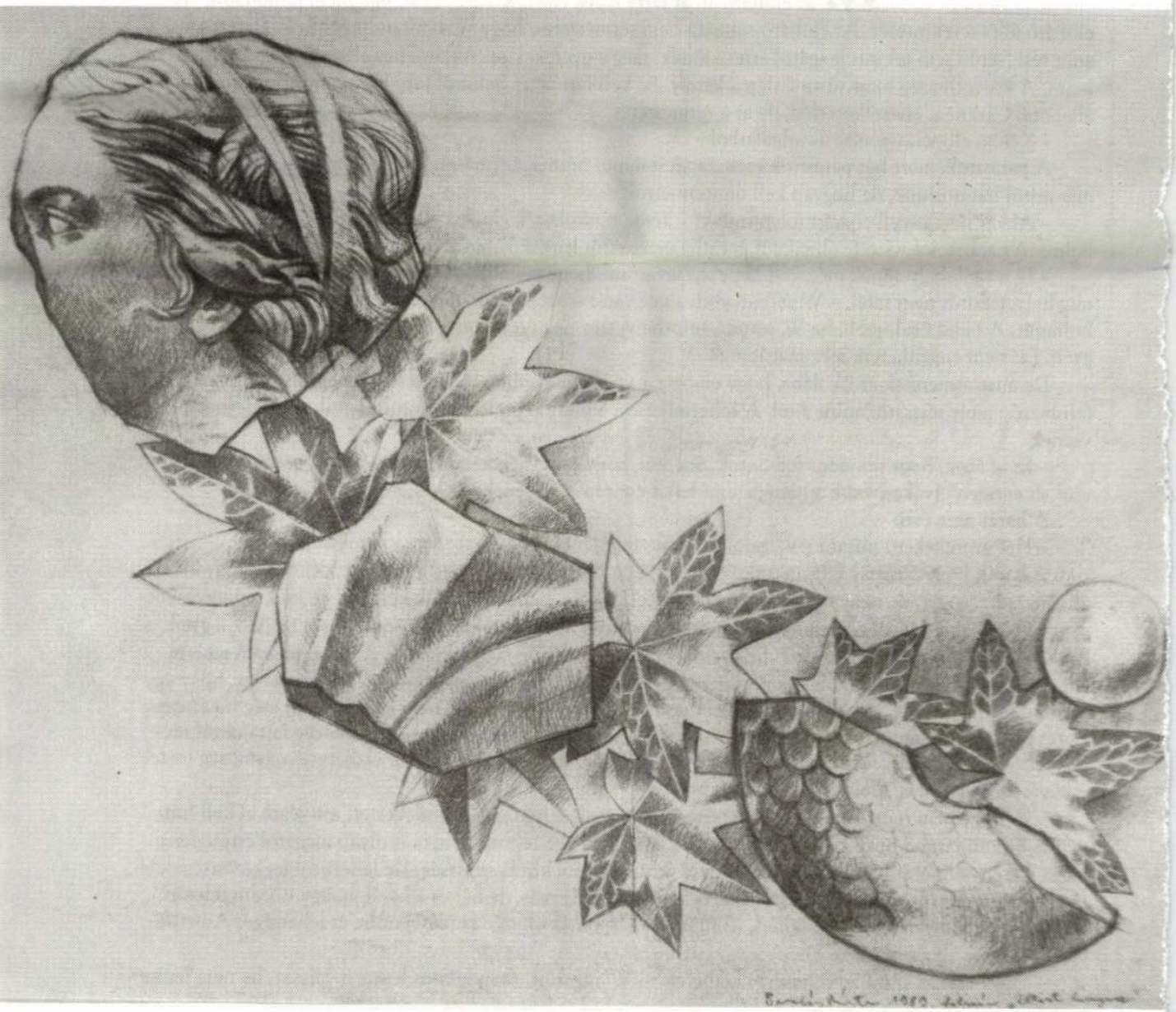

kell. Vagy ha nem bocsátják még neki, hajlandók elnézni. Elvégre tisztelettudóak a felsőbbséggel szemben, és nálunk mindenki a törvény oltalma alatt áll. Van, aki azt mondja, hogy azért, mert az idegenek és jöttmentek csinálják a törvényt. Nem igaz. A törvényeket őfelsége csinálta. De Schratt Katalin befolyásolta. Akkor is, ezek az emberek nem teljesen ostobák. Az elöljáró bizonyosan nem az. Tudják, hogy iskolára szükség van. Elfogadják a felsőbbség által iderendelt tanítót. Különben járathatják a kölykeiket a hegyen túlra.

Csakhogy W. megsértette, kijátszotta a tanítóság adta védelmet. Visszaélt vele. Vagy ami még rosszabb, egyáltalán nem tartott rá igényt. Egy tanítónak ne legyen kastélya. A pofozás nem számít, az csak ürügy. A palota számít. Egyébként tényleg, micsoda dolog egy kislányt ájultra pofozni. Egy lányt.

W. nem gondol arra, hogy minek tarthatják. Nem tudja, hogy minél inkább hallgat, annál inkább idegen. Annyira nem, hogy eszébe se ötlik, hogy elmagyarázza ezt a legfontosabb körülményt.

Kiemelhetjük-e mindazon dolgok közül, amelyekre W. nem gondol e percben, azt, hogy mit tartanak felőle bírái?

Amire gondol, csak ennyi: Elég volt. Mindenből, bármiből. Egy ideje érezte már, hogy nem sikerülhet. Egyáltalán nem befogadásra várt, ebédmeghívásra, pletykálkodásra, hátbaverésre. Elismerésre a legkevésbé. A gyerekekkel vallott kudarcot. Nem sikerült rákényszeríteni őket a természetességre.

W. az elöljáró arcát látta maga előtt. Kövér, vörös, majdnem jóindulatú. Az elöljáró állta a tekintetét. Az elöljáró számára nem természetes, hogy W. tanítani próbál. W. életét, azt, amit tesz, senki sem tekinti magától értetődőnek, még a gyerekek se. Akkor ez az élet nem képes közvetlen lenni. A közvetlenség hiányában fellép a kétely. Be kell látnia, ez belülről jön. Ha akarjuk, ez természetes állapota. Csaknem elviselhetetlen, de ez a természetes.

– Kérem elbocsátásomat a szolgálatból.

A parasztok, mert hát parasztok ezek, tanácstalanul néznek egymásra, aztán a tanfelügyelőre. Nincs már miről határozniuk, de hogyan kell dönteni erről?

– Akkor nem is kell eljárást folytatnunk? – kérdi az iskolaszék elnöke. A tanfelügyelő, maga is zavarban, bólint. A parasztok egyszerre állnak föl, mintha vezényszót kaptak volna a visszavonulásra, csata nélkül.

– És a tanfelügyelőnek még volt képe azt javasolni, hogy maradjak, persze szolgálaton kívül helyezve, míg helyettesítőt nem talál. – W. felháborodva magyaráz a barátjának, miközben összekapkodja kevéske holmiját. A barát örül, jobb, ha W. sértett, mintha vesztesnek érezné magát. – Szolgálaton kívül, vagyis ingyen. Ezt nem engedhetem meg magamnak.

De mire átmennek az iskolába, hogy elhozza a saját tansegédleteit, már csak a megalázottság marad. A felismerés, mely visszatér, mint a tél. A tehetetlenség, amiért képtelen azonosulni azzal, amit életnek neveznek.

– Ez az átok, hogy mindent felbontok, anélkül, hogy hihetnék a szintézisben. Pedig – ismétli makacsul, és egészen elvékonyodik a hangja – mi lehet ennél közvetlenebb?

A barát nem érti.

– Hát gyerekeket tanítani – válaszolja W. türelmetlenül. – Még erre sem vagyok képes.

A barát, hogy megszabadítsa ettől a tehertől, elmondja, amit a kocsistól hallott idejövet. Hogy kívülálló maradt, az igaz, de nem a gyerekek miatt kell elmennie, hanem a szülők kergetik el, ezek a golyvás idegengyűlölők, akik fölöslegesnek tartanak minden tanítót: aki követel, azt különösen; aki törődik a gyerekekkel, azt még inkább, mit sürgölődik gyerekek közt annyit. De mégse küldték volna el pusztán amiatt, amit tesz, a pofon és a pofonok és a körmösök mit se számítanak, hanem az számít, ahonnan jött, hogy úgy mondjuk, a nagyvárosi lénye, az tölti el őket utálattal. Megérzik rajta, ez neki csak kaland, még ha az egész életét rátette a kalandra, akkor is, de rá se tette. A kalandort érezték meg benne, s ha egy fajtájuktól idegen tesz érthetetlenségeket és gyanússágokat, az mindjárt más jelentést kap, az érthetetlen a másság összeesküvéseként köt meg ezekben a koponyákban.

– És hogy nem tudnak elviselni semmit, ami a másság lehetőségére emlékeztet, azt végre el kell hinned és be kell látnod neked is – teszi hozzá ez a barát, aki persze, vagyis nem is olyan magától értetődően, maga is szenved, mert hétköznapjává vált a hétköznapokból kirekesztettség. De lehetne a legközönségesebb tőzsdealkusz, az is beszélhet így, legfeljebb néhány hangsúly más, de hát ez a barát amúgy is szenvtelenül beszél, lehetne olyan valaki is, akinek semmiféle álláspontja nincs e kérdésben, ha ez lehetséges Ausztriában.

– Úgy beszélsz, mint a közönséges emberek. – W. ingerült, és indulatos lenne a válasza, ha nem lenne

Az étterem a londoni Victoria pályaudvart utánozza fém tartószerkezetével, oszlopaival, a platformokra mutató tábláival, kifüggesztett menetrendtáblázatán valódi London környéki állomásnevekkel, vasutasnak öltözött pincéreivel.

Nekem is búcsúestém ez, holnap hajóra szállok és visszautazom a szigetre az én kisvárosomba. Örülök Mihoko és Maszanobu figyelmességének, hogy pályaudvaron töltöttük ezt az estét, halványan felidézi bennem a rég látott európai csarnokokat – és örülök ennek a szép beefsteaknek, ha nem is azért, amiért az öreg botanikus (szilvásgombócot egyetlen étterem sem kínál Japánban), hanem mert másodszor eszem ilyet életemben.

Vörös francia bort tölt Mihoko.

„A barátságunkra – emeli a poharát –, ami most kezdődött, és tartson örökké."

Fösvény a kincsét, próbálom biztonságba helyezni magamban: ... barátságunk ... örökké.

(Budapest–Tokió, 1989–90)

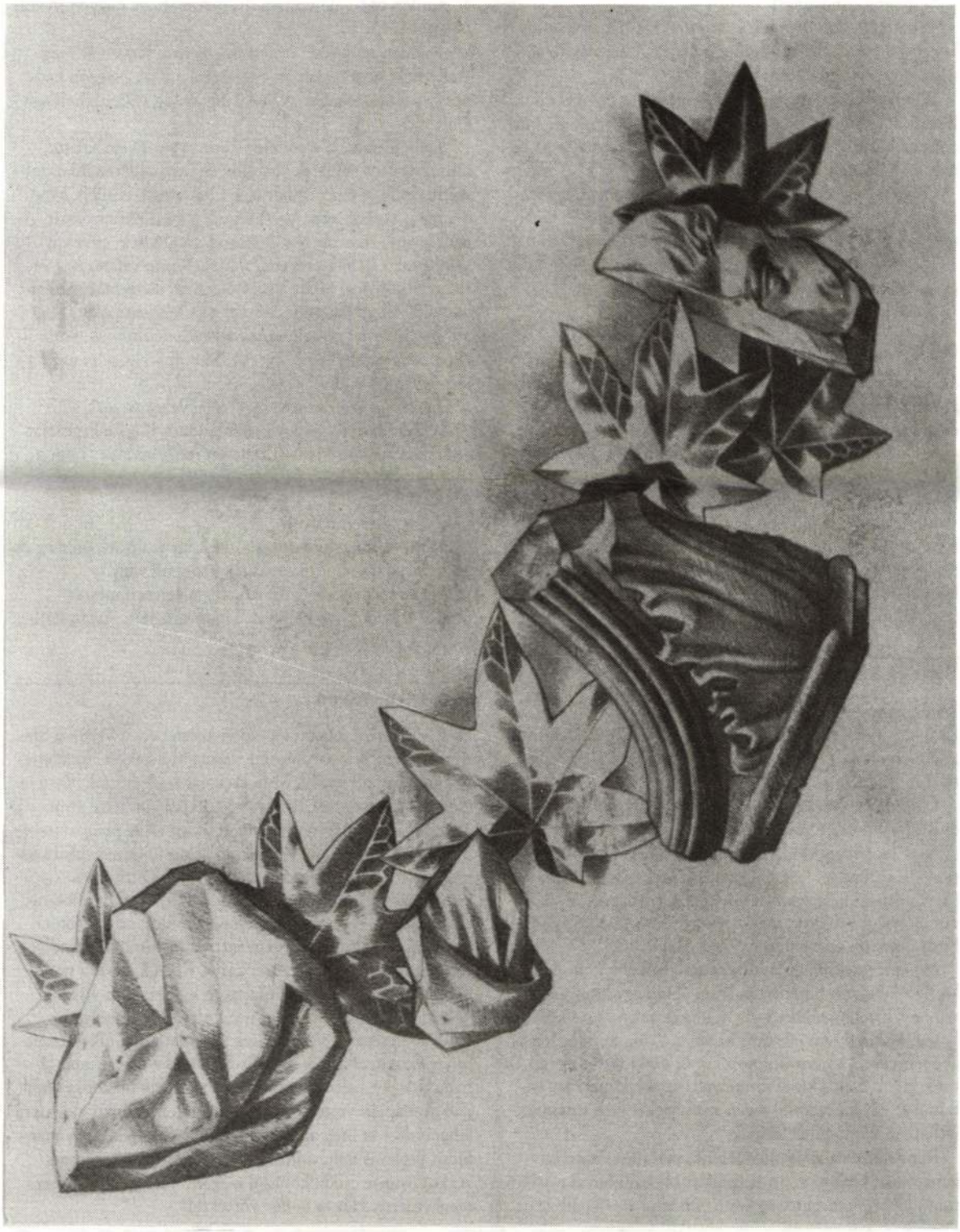

Mire Suzuki nagyjából azt a zen tételt ismételte el, miszerint nem létezik olyan, hogy jóság és nincs olyan, hogy gonoszság: »Hát nincsen, ami ezeket is megelőzi?« – szegezte a kérdést Frommnak."

Sokak számára ez az a határ, ameddig még képesek intellektuálisan követni a zen buddhizmust, s innen iszonyodva visszafordulnak, vagy ami rosszabb: a jót és a rosszat összemosva erkölcsi relativizmusba süllyednek. Frommnak is meg kellett itt torpannia.

„Akkor pár éve lábaltunk ki a világháborúból, tízmillió pusztulásából, a koncentrációs táborokból, zsidók elgázosításából, atombombából.

Ne volna gonoszság?!

Tehetetlen düh fogta el, és azonmód felháborodva ott is hagyott minket. Tíz nap telt el, mikor egyszercsak telefonált, hogy újra találkozni akar.

És mikor visszajött, mintha egy másik ember jött volna. Bevallotta, az előző alkalom óta rettenetes napokat élt át; annyira kínozta ez a gondolat, hogy nem tudott tőle szabadulni, aludni sem volt képes."

Egyszer csak hirtelen felszállt a köd: Fromm előtt megvilágosodott egy radikális látásmód, amely szabad a fogalmak béklyójától – még attól is, hogy „jó" és „rossz".

„Értem most már, mondta könnyedén és vidáman, mint aki hatalmas teher alól szabadult.

Attól kezdve barátok lettek."

A pszichológusok közül C. G. Jungot is egyre jobban érdekelte a zen buddhizmus. Amikor Suzuki és Mihoko meglátogatták Svájcban, csak pár percet tölthettek nála, mert éppen beteg volt.

„Suzuki azt feszegette, miért csak kollektív tudattalanról beszél, miért nem kozmikusról – Jung hátrahőkölt, és hűvösen leszögezte: Én tudós vagyok.

Elfelé menet, a lépcsőn Suzuki megjegyezte nekem jellegzetes gesztusával, felemelt mutatóujjal: »Korlátozza magát.« Suzuki számára nem volt súlya ennek a kategóriának, hogy tudós. Ő szabad szeretett lenni. Nem valamitől – végletesen, teljesen."

Férfi és nő

Tegnap Kyotóban jártunk. Mihoko magával vitt a Suzuki által alapított *Eastern Buddhist* című folyóirat szerkesztőségi ülésére, hogy bemutasson a ma élő szellemi örökösöknek.

Előtte még volt egy óránk megnézni a francia impresszionisták kiállítását, jó néhány Monet-képet most láttam először. Japánban Monet-t látni felér egy vérátömlesztéssel: ő is a csenddel beszél ugyan, s ezzel kapcsolódik az itteni művészetekhez, ám az érzések nála nincsenek olyan hűvös mélységbe lefojtva, az ő csendjében és színeiben meghitten ismerős európai szenvedély lüktet.

Ma apró-cseprő ügyeket intéztünk Kóbében, most, már kicsit a lábunkat pihentetendő, beülünk egy kínai étterembe. Hirtelen választottuk, jelleg és arányok nélküli helyiség, Mihoko sem járt még itt soha. Délután négy lehet, ebédelni késő, vacsorázni még korai, senki nincs itt rajtunk kívül, csak a kínai személyzet; az ablak melletti asztalnál az egyik pincérnő japán nyelvleckét ad a szemmel láthatóan újonc pincérfiúnak.

Rendelünk valamit, üldögélünk, már nincs más dolgunk, mint kivárni az estét, amikor Maszanobuval találkozunk. Jó itt. A meghittség könnyű burája ereszkedik le ránk, egyre szabadabban és komolyabban merülhetünk el a hosszú délutánban, az emlékekben; tűnődő hallgatásainkba csak a kezdő nyelvlecke kacsint be néha. Ahogy Mihoko a múltról beszél, azokról az időkről, amikor a Mesterrel dolgozott és utazott, megváltozik körülöttünk a levegő, megváltoznak a fények, s most az akkori lány ül velem szemben, az ő arcába nézek, aki harmincegy éves koráig minden figyelmét az idős férfinak szentelte.

„Nem is tudtam mást elképzelni, mint folyamatosan mellette lenni. Ő nem kért erre. Sohasem mondta, hogy maradjak vele. De én nem választottam foglalkozást, nem mentem egyetemre és nem mentem férjhez. Tizenöt éven át minden nap vele voltam. És tudom, hogy nagyon jó voltam neki."

„Minden rezdülését ismertem. És nem láttam őt öreg embernek: nem is volt az. Szeretetre méltó. Nagyon kedves és szeretetre méltó. Csodálatos dolog volt a közelében élni."

„Igen, láttam, ki mindenki keresi vele a kapcsolatot, milyen fontos emberek tisztelik, de nem tudtam akkor felmérni, milyen nagy ember is ő. Csak aztán, később. Most."

„Igen, voltak, akik furcsállották a kettőnk viszonyát. A pszichoanalitikusok, gondolhatod, élcelődtek, szívesen ajánlottak értelmezéseket. Találtak benne valami izgatót, szakmai kihívást; vissza-visszatértek rá, elemezték, irodalmi példákat emlegettek. Valami arra késztette őket, hogy mindenáron nevet keressenek a kapcsolatunknak, besoroljják az ismert jelenségek körébe. Mondjuk, hogy ez egy férfi–nő viszony volna.

Egyszer megkérdeztem, mi erről a véleménye."

De Suzuki nyilván úgy gondolkodott, hogy e kapcsolat – ha nem is szokványos –, teljesen rendjénvaló; s hogy a titoknak és csodának nem az a megfejtése, hogy nevet adunk neki.

El is intézte ennyivel:

„Igen, Mihoko kisasszony – mert így szólított, én meg őt Mesternek –, én férfi vagyok, te pedig nő vagy".

Suzuki halála után Mihoko még megírta a mester utolsó, félbehagyott könyvét. Hat évébe telt. Aztán férjhez ment Maszanobuhoz.

A pályaudvaron

Ezen az estén az oszakai repülőtér közelében, a Victoria Station étteremben vacsoráztunk vastag beefsteaket. Ez az étterem már egyszer bevált: Mihoko apját is ide hozták búcsúvacsorára, mikor nemrégiben New Yorkból pár hétre átruccant, és az öreg nagyon hálás volt, hogy végre nyugati ízekre hívták, hisz ittléte alatt mindenki japán finomságokkal kedveskedett neki. Ki volt már éhezve valami otthonira.

Mihoko apja bonsaispecialista volt a Brooklyn Botanic Gardensben. Hallatlan türelemmel ápolta, szaporította a törpe fákat, s mintha ő is egy lett volna közülük: beszélgetett velük és értette a válaszukat is. Köztük élt és a növényeknek nem volt titkuk előtte, az emberekhez viszont egyáltalán nem értett, nem is tudott velük beszélgetni. Csak a feleségével veszekedtek szakadatlanul, elkeseredetten, sohasem elegyedtek, akár az olaj és a víz. A saját lánya is idegen volt számára – mintha csak a huszonkettedik születésnapján vette volna észre, amikor Mihoko meghívta a barátait, s az öreg annyira nem illett közéjük, hogy már kicsit útban is volt, mint akit ottfelejtettek a lakásban. Akkor őszinte csodálkozással megállt a lánya előtt, hogy megkérdezze: Hát te mikor nőttél fel?

A múlt évben kezdtem el a Térvonalak című szoborsorozatot. Részben fogalmi terhelésű (jelentő), részben ezektől szinte teljesen mentes színes kanyargó vonalakból és felületekből szerkesztett csendéletek ezek.
A térképen látott szétágazó folyótorkolatokhoz hasonló „lekottázott improvizáció" érdekel az utóbbi időben. Talán nem üres aktualizálás, ha a faragott és festett – ábrázoló elemekből is épített – plasztikáim (kép-faragásaim) és Kandinszkij művészete között látok némi hasonlóságot. Mindenesetre jó tudni róla, hogy „felfedezését soha nem érezte minden mást kizáró, egyetlen festői lehetőségnek."

Barabás Márton

Im vergangenen Jahr begann ich an der Skulpturreihe „Raumlinien" zu arbeiten. Es sind teils begrifflich belastete (Bedeutung tragende), teils von diesen nahezu völlig freie, aus farbigen, verschlungenen Linien und Flächen konstruierte Stilleben.
Es ist die den auf Landkarten erblickten, weitverzweigten Flussmündungen ähnliche „notative Improvisation", die mich in letzter Zeit interessiert. Vielleicht ist es keine leere Aktualisierung, wenn ich zwischen meinen geschnitzten und gemalten - auch aus darstellenden Elementen gebauten - Plastiken (Bild-Schnitzereien) und Kandinskys Kunst eine gewisse Ähnlichkeit sehe. Auf jeden Fall ist es gut, von ihm zu wissen, dass er seine „Entdeckung nie eine alles andere ausschliessende, einzige Malmöglichkeit wähnte".

1 9 9 1 • B A R A B Á S M Á R T O N

B A R A B Á S M Á R T O N

1052 BUDAPEST, PETŐFI SÁNDOR UTCA 2. (FELSZABADULÁS TÉR 5.) TELEFON: 137-8986

1952. február 28-án született Budapesten. **1977**-ben fejezte be a Magyar Képzőművészeti Főiskolát. **1990**-ben jelent meg a Barabás Márton művészetéről szóló Avantgárd és akadémizmus című könyv. Ebben magyar és angol nyelven több tanulmány, így Margócsy István, Hegyi Lóránd és Pomogáts Imre írásai és néhány személyes, önéletrajzi jellegű jegyzet is olvasható. Legutóbbi egyéni kiállítása Bécsben, a Schönbrunn Pálmaházában volt **1991** szeptemberében.

Geboren am 28. Februar **1952** in Budapest. **1977** Abschluss des Studiums an der Ungarischen Hochschule für Bildende Kunst. **1990** erschien der Band Avantgarde und Akademismus über die Kunst von Márton Barabás mit Studien in Ungarisch und Englisch u.a. von István Margócsy, Lóránd Hegyi und Imre Pomogáts sowie mit einigen persönlichen, autobiographischen Notizen. Letzte Einzelausstellung: Wien, September **1991**, im Palmenhaus Schönbrunn.

***ZANGLA** A **ZANSZKÁR** FOLYÓ MELLETT FEKSZIK, AMELY A **PENSZI LA** HÁGÓ DÉLKELETI OLDALÁN GLECCSERBŐL ERED, ELŐBB DÉLKELETNEK FOLYIK, AZUTÁN **PADAM**TÓL ÉSZAKRA NAGYOT KANYARODIK ÉS ÉSZAK, MAJD ÉSZAKKELET FELÉ VÁGTAT, HOGY **NYIMU** KÖZELÉBEN, **LEH**TŐL NYUGATRA AZ **INDUS**BA ÖMLIK. TÉRKÉP SZERINT A LEGRÖVIDEBB ÚT **LEH**BŐL **ZANGLÁ**BA A **ZANSZKÁR** FOLYÓ VÖLGYÉBEN FÖLFELÉ VINNE. CSOMA NEM MOND SEMMIT JELENTÉSÉBEN AZ ÚTVONALRÓL, CSAK ANNYIT JEGYEZ FEL: „**LEH**BŐL DÉLNYUGATI IRÁNYBA UTAZVA, A KILENCEDIK NAPON MEGÉRKEZTEM **ZANGLÁ**BA.*

Részlet Baktay Ervin Kőrösi Csoma Sándorról írt könyvéből.

***SANGLA** LIEGT AM FLUSS **SANSKAR,** DER EINEM GLETSCHER AM SÜDÖSTLICHEN HANG AM **PENSI LA** PASS ENTSPRINGT, ZUERST NACH SÜDOSTEN FLIESST, DANN, NÖRDLICH VON **PADAM** EINEN GROSSEN BOGEN SCHLÄGT, DANN NACH NORDOSTEN RAST, UM BEI **NIMU,** WESTLICH VON **LEH,** IM **INDUS** ZU MÜNDEN. LAUT KARTE WÜRDE DER KÜRZESTE WEG VON **LEH** NACH **SANGLA** IM **SANSKAR**-TAL AUFWÄRTS FÜHREN. IN SEINEM BERICHT SAGT CSOMA NICHTS ÜBER DIE STRECKE, SONDERN VERMERKT NUR: VON **LEH** AUS GEN SÜDOSTEN REISEND KAM ICH AM NEUNTEN TAG IM **SANGLA** AN.*

Aus dem Buch von Ervin Baktay über Sándor Kőrösi Csoma (Verfasser des ersten tibetanisch-englischen Wörterbuches)

Hommage à Kandinsky 2.
Bn-Feher G. 1991/1992

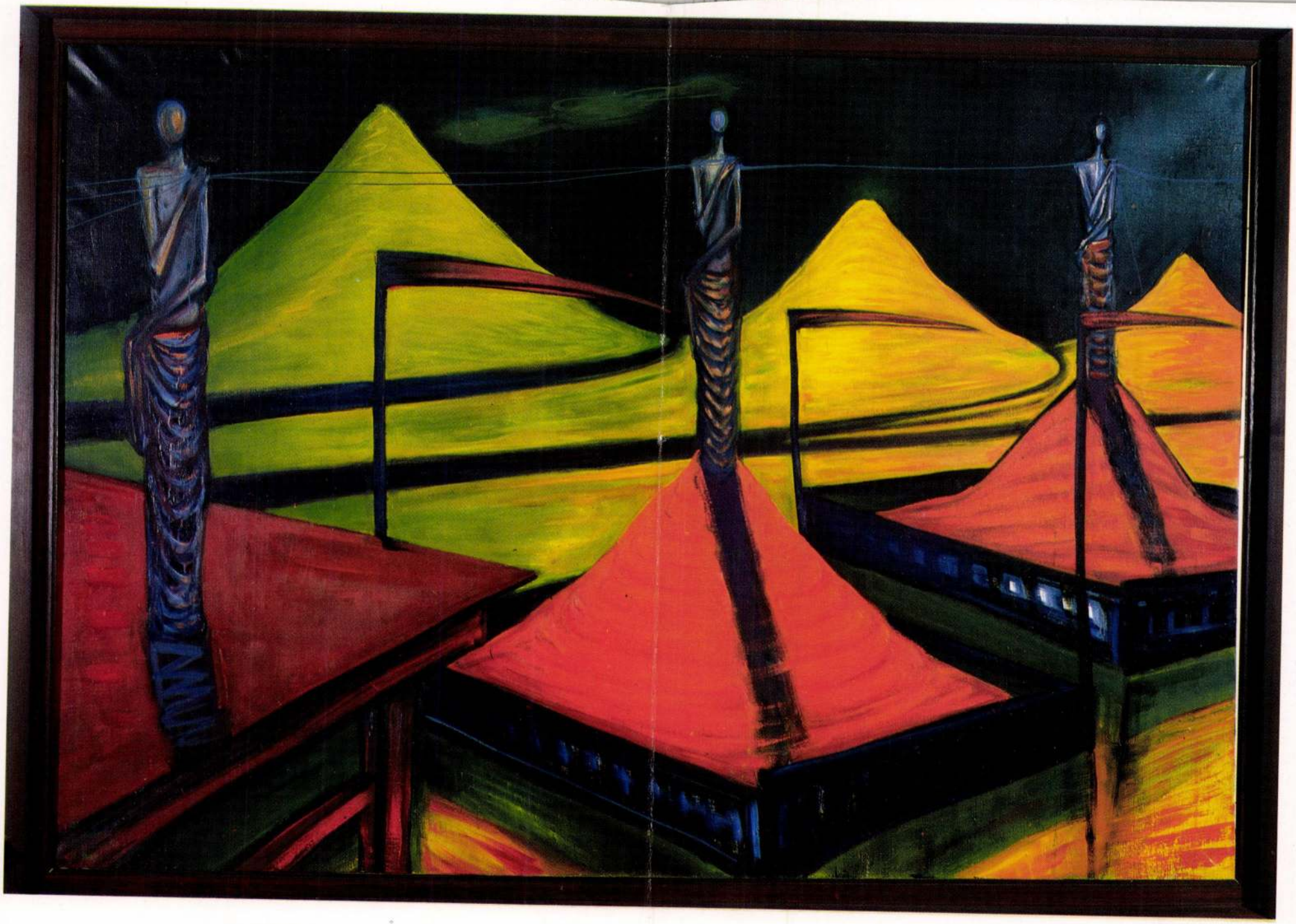

SUR L'ART DE MÁRTON BARABÁS

Au milieu des années 70, en Hongrie, une nouvelle génération de jeunes artistes a forgé autonomie, puis vers la fin de cette décennie se sont dessinées des mentalités artistiques profondément subjectives rejetant et la réduction et le modèle puriste. C'est sur cette trajectoire qu'il faut replacer la peinture de Marton Barabás et son artobject. Le respect de la tradition de la peinture européenne, la sauvegarde de l'autonomie du caractère de l'immage ainsi que l'acceptation déclarée des enseignements positifs de la „peinture académique", voilà ce qui caractérise sa perception créatrice. Dans l'art de Barabàs les „topos picturaux" occupent une place particulièrement prononcée, de même que les références a l'histoire de la peinture et à celle de la culture, qui d'une part se rapportent à la peinture elle-même, à la différence propre de la „quasi-réalité" peinte, à la formation de sa fiction, aux lois et a l'historicité du tableau et d'autre part au contexte culturel dans lequel est enraciné l'homme de cette fin du XXe siècle, et à la réalité saturée, spirituelle, complexe et omniprésente de la „métaphore culturelle". De cette saturation, de l'hétérogénéité des symboles et des „topos" découle l'éclectisme de Barabàs ; style qui exprime autant la désorientation et al désillusion des années 80, que le subjectivisme d'une spiritualité repliée sur elle-même. Cette orientation vers l'individu crée d'une part une poésie picturale particulière, d'autre part radicalise la réalité désordonnée, saturée, sensible et plastique de la „métaphore culturelle". C'est pourquoi a pu s'integrer dans la peinture de Barabàs la tradition surréaliste, l'accumulation de sens basée sur l'infini et la hardiesse des associations ; c'est pourquoi apparaissent de nouveaux motifs cruels, inhumains et aliénés de la „seconde nature" de la technicité de la fin du XXe siecle, motifs qui, avec leur existence fragmentaire, se retournent contre eux-mêmes, devanant des facteurs irrationnels, gênants et imprévisibles ; c'est pourquoi aussi cette peinture se rattache à un certain éclectisme postmoderne, dans lequel tout apparait comme „style" sans la noiton de de valeur homogène ni le contenu original du „style". L'instantanéité, les états d'esprit apparaissant à la limite de l'inconscient se manifestent à travers une différenciation raffinée de la stylisation, que pénètre un besoin poétique très profond. Toute cette interprétation de la tradition conduit à un éclectisme subjectif caractéristique des années 80.

Lóránd Hegyi

BARABÁS MÁRTON MŰVÉSZETÉRŐL

A hetvenes évek közepén új, fiatal művészgeneráció önállósodik Magyarországon; s az évtized végére sajátos arculatú, a purista redukciót és modellszerűséget elutasító, markánsan szubjektivista beállítottságú művészegyéniségek pályái rajzolódnak ki. Ide kapcsolódik Barabás Márton festészete és object művészete. Alkotó szemléletét mindvégig jellemzi a táblafestészet európai tradíciójának tiszteletben tartása, a képiség autonómiájának megőrzése, valamint az „akadémiai festészet„ pozitív szakmai tanulságainak nyílt vállalása. Barabás Márton művészetében rendkívül hangsúlyos szerepet kapnak a „festészeti toposzok", illetve kultúrtörténeti és festészettörténeti utalások, melyek egyrészt magára a festészetre, magára a festett „kvázi-világ" sajátos „másságára", fiktivitásának megformálására, a festett kép törvényszerűségeire és történetiségére utalnak; másrészt pedig a késő huszadik század emberének kulturális behálózottságára, beágyazottságára, a „kulturális metafóra" mindenre kiterjedő, többrétegű és telített – szellemi – valóságára. Ebből a túltelítettségből, az egymásra toluló toposzok és jelképek heterogenitásából fakad Barabás eklektikussága: olyan eklektikus ez, melyben a nyolcvanas évek dezorientáltsága és dezilluzionizmusa éppúgy kifejeződik, mint a befelé forduló szellemi figyelem szubjektivizmusa. A személyre vonatkoztatottság egyrészt sajátos képi poézist teremt, másrészt radikalizálja a „kulturális metafóra" érzékeny és képlékeny, telített és kusza valóságát. Ezért épülhet be Barabás Márton festészetébe a szürrealista tradíció, az asszociáció merészségén és parttalanságán alapuló jelentésfelhalmozódás; ezért tűnnek fel a késő huszadik század technicista „második természetének" elidegenedett, hűvös és kíméletlen motívumai, melyek a maguk törmelékességével és fragmentum létével visszájukra fordulnak, zavaró és kiszámíthatatlan, irracionális tényezőkké válnak; ezért kapcsolódhat ez a festészet egyfajta „poszt-modern" eklektikához, melyben minden „stílusként" jelenik meg a „stílus" eredeti tartalma, homogén értékszemlélete nélkül. A pillanatnyiság, a tudattalan határán felsejlő szellemi állapotok így a stilizálás rafinált eklekticizmusán keresztül jelennek meg, melyet ugyanakkor egy mélyről feltörő poetikai igény hat át. A tradíciónak ez az értelmezése egy jellegzetesen nyolcvanas évekbeli szubjektív eklektikát hoz létre.

Hegyi Lóránd

EXPOSITION DE MARTON BARABAS
INSTITUT FRANÇAIS SZEGFU UTCA 6 VI
du 18 au 29 mars 1985
L'exposition sera inaugurée par Laszlo F. Földényi
le 18 mars à 18 heures
heures d'ouverture: tous les jours (sauf samedi et dimanche) de 15 à 19.

BARABÁS MÁRTON KIÁLLITÁSA
A FRANCIA INTÉZETBEN BUDAPEST, VI. SZEGFŰ U. 6.
1985 MÁRCIUS 18-tÓL 29-IG
A KIÁLLITÁST FÖLDÉNYI F. LÁSZLÓ NYITJA MEG
MÁRCIUS 18-ÁN DÉLUTÁN 6 ÓRAKOR
A KIÁLLITÁS MEGTEKINTHETŐ
(SZOMBAT ÉS VASÁRNAP KIVÉTELÉVEL)
15 ÓRÁTÓL 19 ÓRÁIG

RESPONSABLE DE LA PUBLICATION
INSTITUT FRANÇAIS

BARABÁS MÁRTON

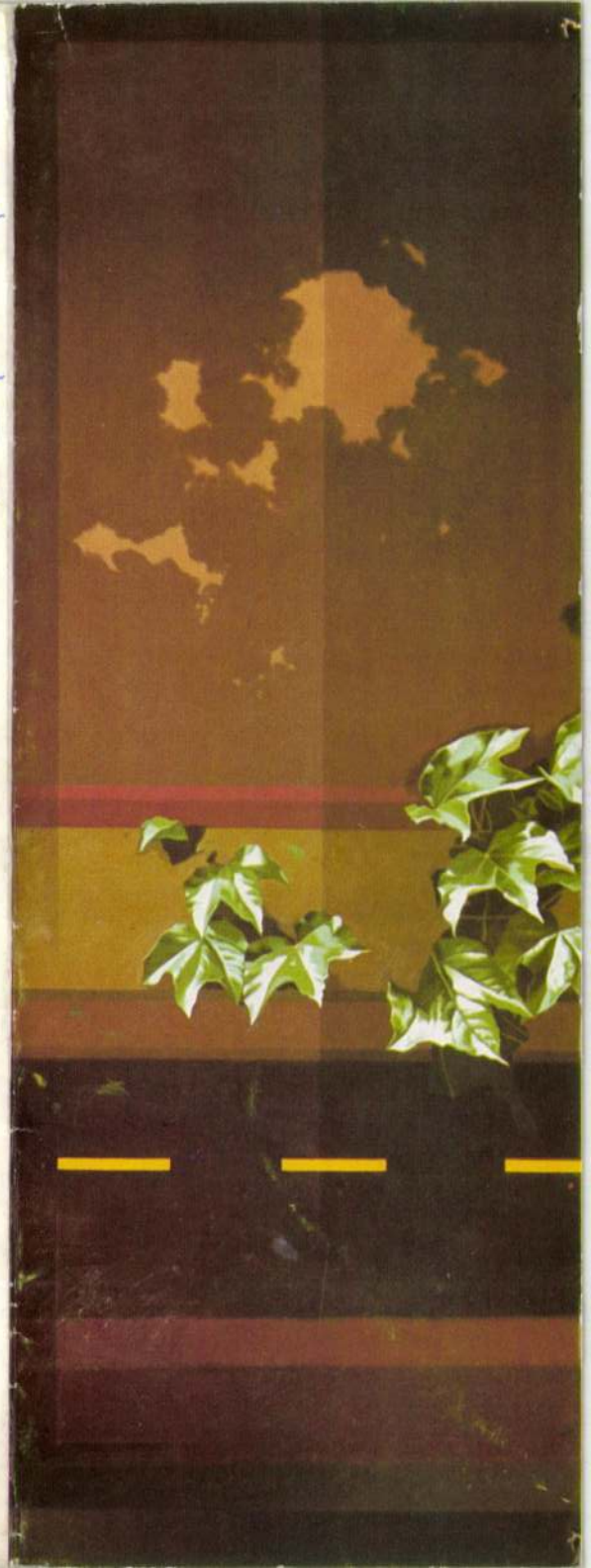

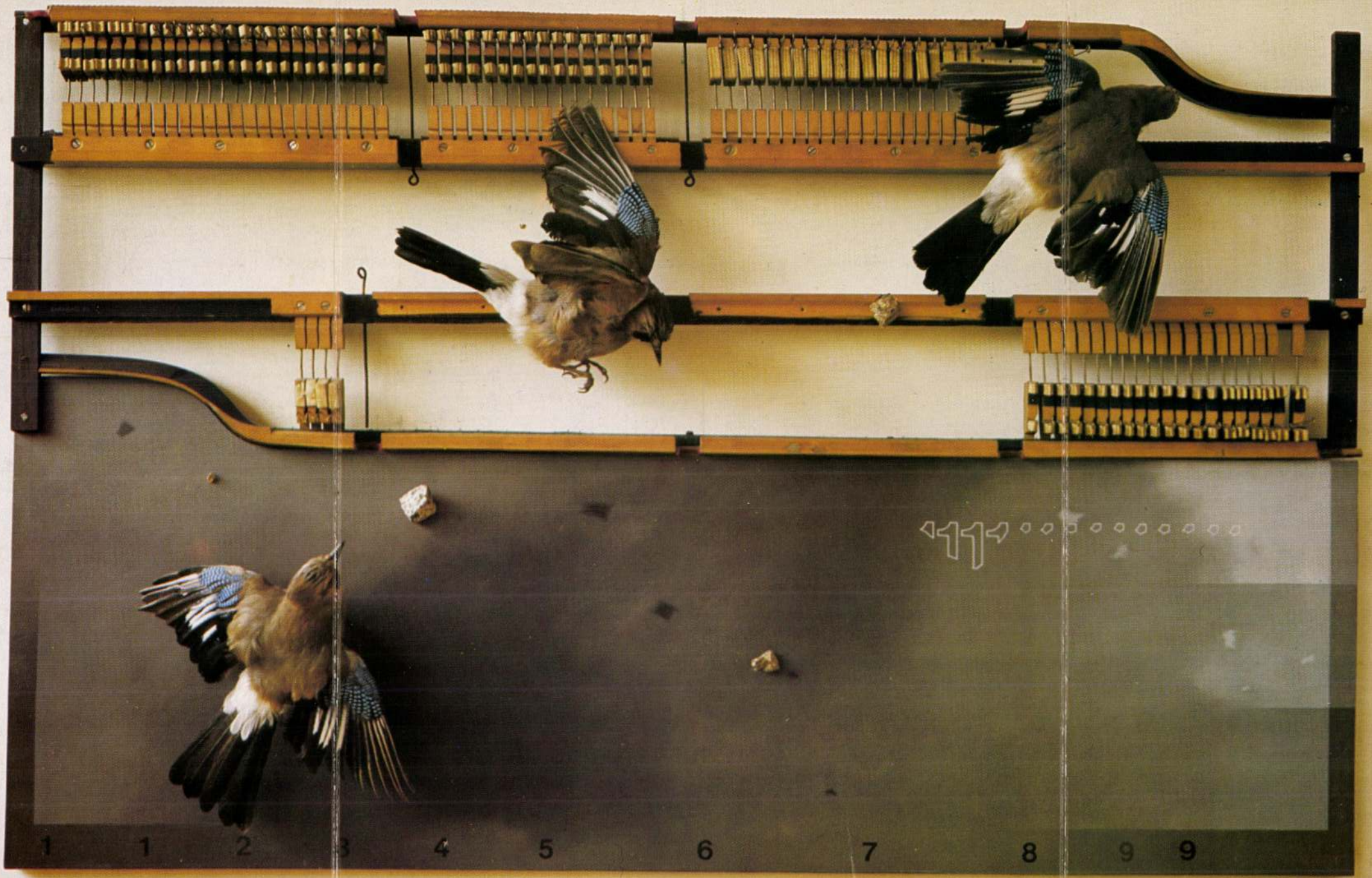
1 1 2 3 4 5 6 7 8 9 9

BARABÁS MÁRTON ÁTRIUM 1997/2

ZONGORAÁTIRATOK

Szöveg: Halasi Rita,
Fotó: Barabás Márton, Haris László

Barabás Márton Festetlen szobrok című kiállítását a tavalyi év végén láthattuk a Dovin Galériában. Barabás szinte minden munkájában kultúránk szimbolikus elemeit írja át, gondolja újra. Az esztétikai tudatunkat kialakító és meghatározó hagyománykészletből válogat akkor, amikor a Pergamon-oltár töredékeit, a Laokoón- szoborcsoport alakjait vagy az eklektikus Budapest épületszobrászati elemeit teszi egy sajátos művészi kompozíció részéve. A kultúra töredékei kulturális idézetek, amelyek a Barabás teremtette új kontextusban átértelmeződnek, jelentésük megváltozik. Az átírások hol konkrétabb, hol elvontabb formában történnek.

A zongora, amely ennek a művészetnek újból és újból visszatérő motívuma, a kiállítás főszereplőjévé vált. A korábbi munkákban inkább a zongorafedél, a kottatartó és a klaviatúra kapott helyet, most a hangszert nem ilyen közvetlenül megidéző kalapácsszerkezet és húrlefogó mechanika felé tolódott a hangsúly. Ezek a részek egymás mellé sorolódva organikus formákra emlékeztető spirálokba, csigavonalakba rendeződnek, s együtt egyfajta variációs sorozatot alkotnak.

B. M.: Nagyjából kész volt a 80-as évek elején az a pár soros program, miszerint a kidobott, használhatatlan zongora képbe, szoborba építve még egy esélyt kap, hogy a művészet eszköze legyen. Kisebb-nagyobb megszakításokkal a zongorával való kapcsolatról szólt a pályám, ahogy másnál évtizedek visszatérő motívuma egy jellegzetes rajzi gesztus vagy személyes sorselemek képregényszerű ismétlődése.

Egy Trabant tetején vittem 79-ben az első dróthálóból, fémvázból épített zongora-testet a Kertészeti Egyetem Arborétumába, ahol aztán avar égett a kicsorbult billentyűk fölött ebben az épített, átlátszó zongoratestben. Később találtam zongorát erdőszélen behavazva, megvetemedett csontszínű billentyűzettel a hó alatt. Vagy rokkant, félig megpenészedett instrumentumot egy iskola pincéjében. Egy zongora a konténerkupac tetején, a másik eresz alatt vályogháznál, vagy elhordott hagyaték utolsó mozdíthatatlan részeként falnak döntve.

Régebben a zongorafedél vagy a billentyűzet érdekelt. A billentyűket belesülylyesztettem a kép síkjába olyan geometriai elemként, amely saját anyagát, korát, patináját – korábbi jelentéstartalmait – is beviszi a képbe. A töredékes, megtizedelt billentyűsor és a Pergamon-oltár függőleges osztások mentén kicsorbult szobortöre-

NINCS HOVÁ LÉPNI
(63,5 x 71,5 CM)
39 ÓLOMPONT
(49,5 X 54 CM)

ORIGÓ
(155 x 155 x 15,5 CM)
PALÁST
(93,5 X 203 X 37,3 CM)

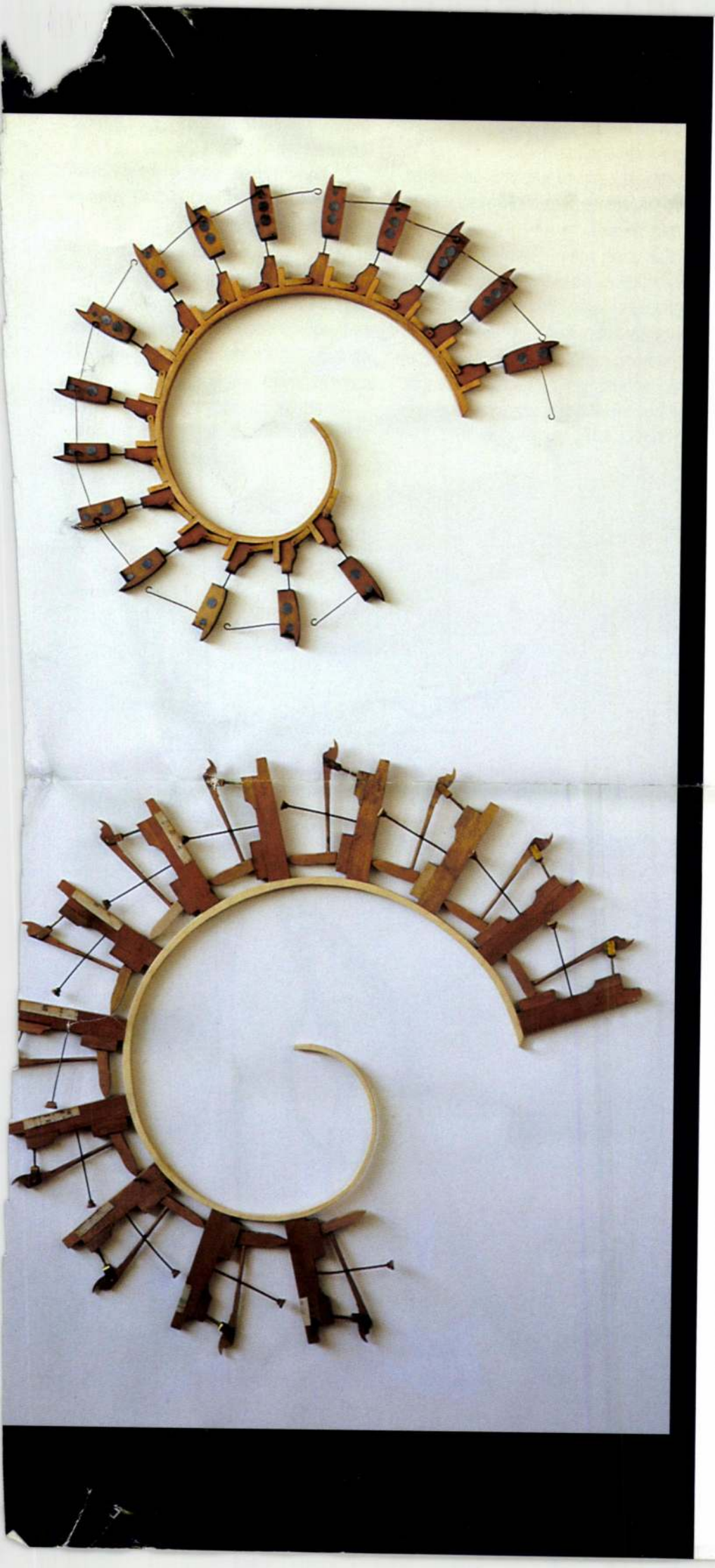

Dekor Classic
lakástextil

Tavaszi - nyári ajánlatunkban a klasszikus angol virágmintás szöveteken kívül a country stílus jegyeit viselő anyagok is jelen vannak.

A lakástextilekkel harmonizáló, azonos mintájú és színvilágú tapéták és az azokat kiegészítő bútorszövetek neves angol, spanyol és belga gyártóktól származnak.

Üzletünk kínálatában a Skóciából érkező tradicionális skótkockás mintázatú gyapjú és hernyóselyem kollekciók egyedülállóak a hazai piacon.

Munkatársaink személyes tanácsadással az Ön által igényelt helyen mutatják be kollekcióinkat. Saját varrodánk a helyszínen végzett felmérés alapján készíti el az elképzelt függönyöket, ágytakarókat és egyéb kiegészítőket.

Dekor Classic
lakástextil
1074 Budapest, VII. Dob utca 6., Telefon/Fax: 342-2720

dékei találkoztak – mint párhuzamos zenei szólamok – ezeken a munkáimon.

H. R.: A nyolcvanas évek képei és plasztikái a hellenisztikus művészet és az eklektika ihletettségében jöttek létre. Mára ez az inspirációs forrás elapadt?

B. M.: Igen.

A Parthenon vagy a Pergamon-oltár frízében nem csak maga a dombormű volt (és maradt) izgalmas, hanem a szobor-csoportok megtörtsége, lepusztultsága. A frízek töredékessége a kultúra fennmaradásának drámáját adja hozzá a szobor-csoportok eredeti történéséhez, plasztikai megformáltságához.

Az eklektika ihlető erejét 83–84-től éreztem, párhuzamosan az antikvitásra való rácsodálkozással.

Talán azért volt minálunk olyan erős a historizmus és az eklektika, mert a török megszállás idején tönkrement építészeti-lelki múltat akkoriban nem volt mód másként rekonstruálni. Szerencsés esetben ez a historizmus „történelmi levegőt" sugall, gyönyörködtet, szerencsétlen esetben sötét, szűk, rosszul lakható épületeket takar, múltat és gazdagságot hazudik.

A modernizmus által érvénytelenített eklektikus művészet az 1980-as Velencei Biennále manifesztumszerű építészeti kiállításától kezdve ismét elevenen hatott. Izgalmassá váltak a timpanonok, az oszlopfők, a kőoroszlánok. Elkezdtünk a századfordulós városrészekben fölfelé nézni, és mást láttunk szépnek és újragondolhatónak, mint korábban.

Az addigi funkcionalizmus kiürült formarendszerét az új formateremtés szán-

LEVÉLASZTAL (60 X 110 X 110 CM)

déka és gyakorlata váltotta fel. (Posztmodern, idéző neoeklektikus, organikus építészeti válaszok erre a kihívásra.) Akkoriban az építészet volt a művészet fő húzóereje.

A 80-as évek végén a „szobortöredék" mint képzőművészeti motívum hirtelen más, új történelmi kontextusba került. Számomra a továbblépést az idézeteket elhagyó, új szobor- és tárgyegyüttesek (installációk) létrehozása jelentette. 1991-ben Bécsben, a Schönbrunn (egyébként gyönyörű eklektikus) Pálmaházában állítottam ki szobraimat. Utóbb azt a hatást próbáltam megérteni-megfejteni, amit a rendezés előtt egymás mellé halmozott és így lefotózott munkák váltottak ki belőlem. Ennek alapján készültek a további installációk, plasztikák.

ÚTKERESZTEZŐDÉS, TÉRVONALAK, ÉRINTÉS

H. R.: A plasztikák egy része bútorként is felfogható. Mikor történik a funkcióadás, s ezek a szoborbútorok művészetének periferikus megnyilvánulásai-e?

B. M.: Készülnek szoborbútorok meghatározott helyre, megrendelésre – például a levélasztal a Dovin Galériának –, de vannak olyanok is, amelyek a házi dzsungel részévé válnak. Vannak bizonyos plasztikáim, amelyeknek kvázifunkciót adok, de ez pusztán csak annyit jelent, hogy a képi szándék megroppantása nélkül kibontom a bennük rejlő funkcionális lehetőséget. Így egyes térspirálok például virágtartóként is használhatók. Én egyre inkább a design és a szobrászat összeérését tapasztalom. Elegendő csak a Memphis-csoport vagy Ettore Sottsas tevékenységét említenünk. Léteznek olyan egyedi alkotások, ahol a vonalvezetés sokkal inkább a szobrászatra emlékeztet, mintsem a szériatermelt bútorokra. Mindezt egy neoszecessziós, neo-artdecós jelenségnek gondolom, hiszen ekkor vált fontossá egy sajátos, szuverén, a kilincstől a kárpitig mindenre kiterjedő formarend létrehozása.

H. R.: Mennyiben jelent változást a mostani kiállítása? Mintha eltávolodást mutatna a kísérleti design által inspirált plasztikáktól.

B. M.: A 80-as éveket nemcsak a formai-tartalmi megújulás, hanem újfajta színhasználat, kinyilvánított színesség is jellemezte.

Legutóbbi tárgyaimnál elmarad a festés. A fa, a filc, az ólom, a műbe épített tárgy eredeti színe marad a szobor színe. Funkcionális értelemben használhatatlan

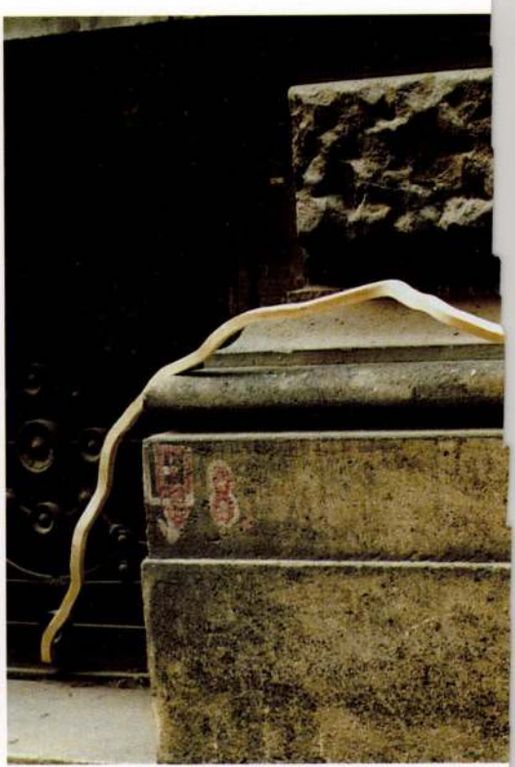

ÖRVÉNY
(121,5 X 160,5
X 70 CM)

tárgyak keletkeznek: félkörív vagy teljes kör alakú klaviatúrák és facsigák. A korábbi festett szobrok alapformája, a spirál megmarad, de egészen elvékonyodik. Erre a vázra épülnek rá (vagy metszik át) a zongora belsejéből kiszedett húrlefogó szerkezetek, filckalapácsok – mozgást, elmozdulást sugalló ritmusképletként.

H. R.: A spirál mint vezérmotívum mellett megjelenik a térben egy másik vonal is, amely kanyargós. Korábban kék volt, most festetlen.

B. M.: A korábbi kompozíciókban a kékre festett térvonalak a szabályosan ismétlődő, kötött spirálformák kusza, organikus téri ellentéteként szerepeltek. A festetlen térvonalak „önállóvá" válnak. Magát a kiállítóteret artikulálják. Utcán, falnak támasztva elmozdítható téri graffitiként értelmezhetők.

És ismét megjelenik a kiállításon a rajz: vázlatfüzetlapokat és részben rajzolt tárgynaplókat is kiállítok.

Legutóbb kelta és viking eredetű skandináv (norvég) frízeket rajzoltam. Az egymásba fűződő indák és spirálok örvénylései a – más eszközökkel számomra már-már alig megragadható – létezést modellezik. ◆

TÉRVONALAK I-II-III
(INSTALLÁCIÓ
A VÁROSHÁZ
UTCÁBAN)

ELITE Bál 1997

design: L'ERCH PIERRE L'ART artwork: RENÉ MARGIT

Audi

PORSCHE

PORSCHE

ABSOLUT
Country of Sweden
VODKA

ÚT REKLÁM KFT.

MAGYAR HÍRLAP

Schwarzkopf
PROFESSIONAL

PLAKÁT
KAJTÁR & KAJTÁR
NYOMDA

A provokálás öröme

A VI. Európa Filmhét vendége volt Mariusz Trelinski lengyel filmrendező (34), aki részt vett A szelíd asszony című filmjének magyarországi bemutatóján. Trelinski színházban és operában is rendez; első nagyjátékfilmje, az Ősz búcsúja fél tucat hazai díjat kapott, és meghívták a velencei fesztivál versenyére. A Művész mozibeli vetítés utáni közönségtalálkozón legújabb művéről beszélgetett a nézőkkel, majd elmondta, hogyan látja a lengyel film helyzetét.

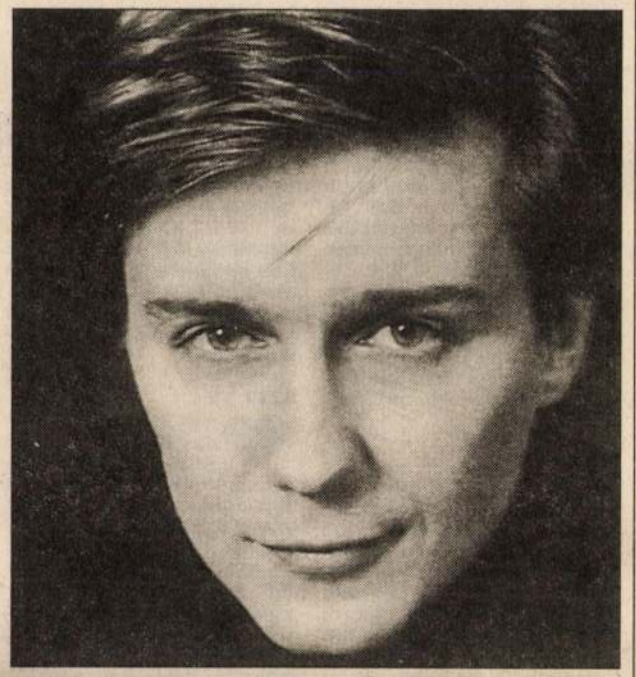

Mariusz Trelinski FOTÓ: MH-ARCHÍV

A szelíd asszony Dosztojevszkij elbeszélésének motívumai alapján készült. A rendező értelmezésében az orosz író műve a bibliai parancs nyomán rendkívül mélyre ható analízisét adja a szeretet, a szerelem fogalmának. A három héttel ezelőtti lengyel bemutató után többen kérdezték Trelinskitől, mi értelmük van ma az ilyen adaptációknak, a filmeknek inkább kortárs problémákkal kellene foglalkozniuk. A rendező elismerte, hogy A szelíd asszony valóban akár eszképistának is mondható, ám hozzátette, az értetlenség egyik oka az lehet, hogy a nézők az előző műve után mást vártak. Mivel a Witkiewicz katasztrofista regényéből készített Búcsú az ősztől rendkívül expresszív, dinamikus és ironikus alkotás volt, mindenkit joggal lepett meg, hogy ezúttal csendes, „hatástalan", teljesen a színészi gesztusokra épülő alkotással állt elő. Trelinskinek éppen ez volt a célja: a provokálás öröme vezérelte. A „kor szellemétől" teljesen eltérő filmet akart készíteni, amely cáfolata mindannak, amit ma az ember a mozikban láthat. A választott elbeszélés erre különösen alkalmas alapanyagnak bizonyult, mivel ma már szinte senki nem tesz fel olyan éles kérdéseket, mint Dosztojevszkij, s nemigen mer hozzá hasonlóan kegyetlen válaszokat adni. A mű pokoli üzenete ugyanis: a szeretet eszméje megvalósíthatatlan, képtelenek vagyunk a Biblia parancsolata szerint élni. Ugyanez, az eszmények és a valóság közötti szakadék tudathasadásos állapotának elemzése áll a film középpontjában.

Trelinski a lengyel filmről úgy véli, tetszhalott állapotban van. A rendszerváltás előtt előnyös helyzetben volt: ha egy alkotás megfelelő módon foglalt állást, azaz rendszerellenes utalásokat tartalmazott, automatikusan sikerre számíthatott. Ma már azonban csak az a fontos, hogy egy film jó-e vagy sem. Az alkotók Lengyelországban is két út közül választhatnak: vagy megpróbálnak az amerikai filmipar diktálta szabályok szerint dolgozni, azaz a tömegízlésnek megfelelő filmeket készítenek, vagy ragaszkodnak önmagukhoz, s arra törekednek, hogy megőrizzék a nemzeti filmgyártás egyéni arculatát. Sokan választják az előbbi utat, s nem is eredménytelenül. Számos lengyel kommersz hatalmas sikereket arat a mozikban. Trelinski azonban úgy véli, ez az út mindenképpen zsákutcába vezet, s ha így megy tovább, vége az európai mozinak. A helyzetet aggasztónak tartja: bár Lengyelországban vannak tehetséges középnemzedékbeli és fiatal filmesek, az alkotók gyakran nem hisznek vállalkozásuk sikerében. A fiatalok nehezen jutnak lehetőséghez, inkább azok kapnak pénzt, akik korábban már bizonyítottak. Kevés a magántőke, ritkák a nemzetközi koprodukciók, a filmek előállításában továbbra is az államé a főszerep. Az utóbbi néhány évben csak öt film készült teljesen magánpénzből, egyébként a lengyel mozgókép-alapítvány és a televízió finanszírozta a műveket. A tévé jelentős támogatása önmagában örvendetesnek lenne mondható, csak éppen Trelinski szerint az a baj, hogy a közszolgálati intézmény kénytelen az általános ízlésnek megfelelő műveket támogatni. Így az avantgárd és az underground, valamint azon filmeknek, amelyekről feltételezhető, hogy sérthetik az átlagnéző vallásos meggyőződését, nem sok esélyük van. E sajátos cenzúra sem kedvez a fiatal tehetségeknek, akik elesnek a bemutatkozás lehetőségétől. Trelinski, aki korábban két évig az Irzykowski Filmstúdió – a Balázs Béla Filmstúdió lengyel megfelelője – művészeti vezetője volt, különösen fájlalja, hogy a műhely, amely hosszú ideig a lengyel mozgókép élcsapatának adott otthont, mára csupán egy a sok szakmai társulat közül.

A lengyel rendező végül elmondta, hogy következő filmje mai témájú lesz, lendületes történet, amely varsói fiatalok hétköznapjairól szól. A tapasztalatokból okulva a televízión kívül próbál pénzeket találni, hogy a lehető legszabadabban dolgozhasson.

• Baló Péter

Magyar hangtájak

Szerdán 22 óra 5 perctől sugározza a Bartók rádió a Magyar hangtájak című kortárs zenei sorozat befejező adását, amelyben a ciklus szerkesztője, Decsényi János Jobb lesz az darvakkal...? – Szimfónia a Hortobágyról című műve hangzik fel.

A Magyar hangtájak című sorozat a Magyar Rádió Zenei Főszerkesztőségének felkérésére született kortárs kompozíciókat mutatja be. A felvételek a rádió elektroakusztikus zenei stúdiójában készültek; a hangmérnök Horváth István, a sorozatszerkesztő Decsényi János volt. A hangtáj – a nemzetközileg ismert angol „soundscape" kifejezés fordításaként – sajátos, tágan értelmezhető műfajmegjelölés. Hangzó művészetre utal, amely éppúgy lehet zajokra, zörejekre, sőt prózai szövegre is épülő hangjáték, mint tisztán zenei alkotás. A sorozatot Sugár Miklós darabja, a Vizek, völgyek, harangok nyitotta, amelynek „alapanyaga" a Balaton-felvidéken, Révfülöpön és a Káli medencében készült. Pintér Gyula Őrségi képek című alkotása – a szerző szavaival – „a fenyő-, tölgy- és bükkerdők, zöldellő rétek... a völgyekben csordogáló patakok... felülmúlhatatlan varázsát" festi. Szemző Tibor Szimultánja Szatmárcsekét mutatja be, Bánkövi Gyula A Lélek hangja című kompozíciójának irodalmi alapja a Halotti beszéd és a vizsolyi Biblia. Sáry László Etűdök gőzmozdonyra című műve a Győr–Veszprém-vasútvonal egyik kis állomásához, Győrasszonyfalvához kötődik. Decsényi János holnap este felhangzó szimfóniája (Jobb lesz az darvakkal...?) a hortobágyi puszta hangjait ötvözi népdalokkal, hegedűdallamokkal, egy XVI. századi históriás énekkel és Ady Endre Az eltévedt lovas című versének részleteivel. Az öt, egymást szünet nélkül követő tétel előadásában közreműködik Sinkovits Imre színművész, B. Nagy Ferenc énekes, Jánosi András hegedűs és Tóth Gyula hortobágyi juhász.

• Re. É.

Tárlatlátogató

Fluxus és társai

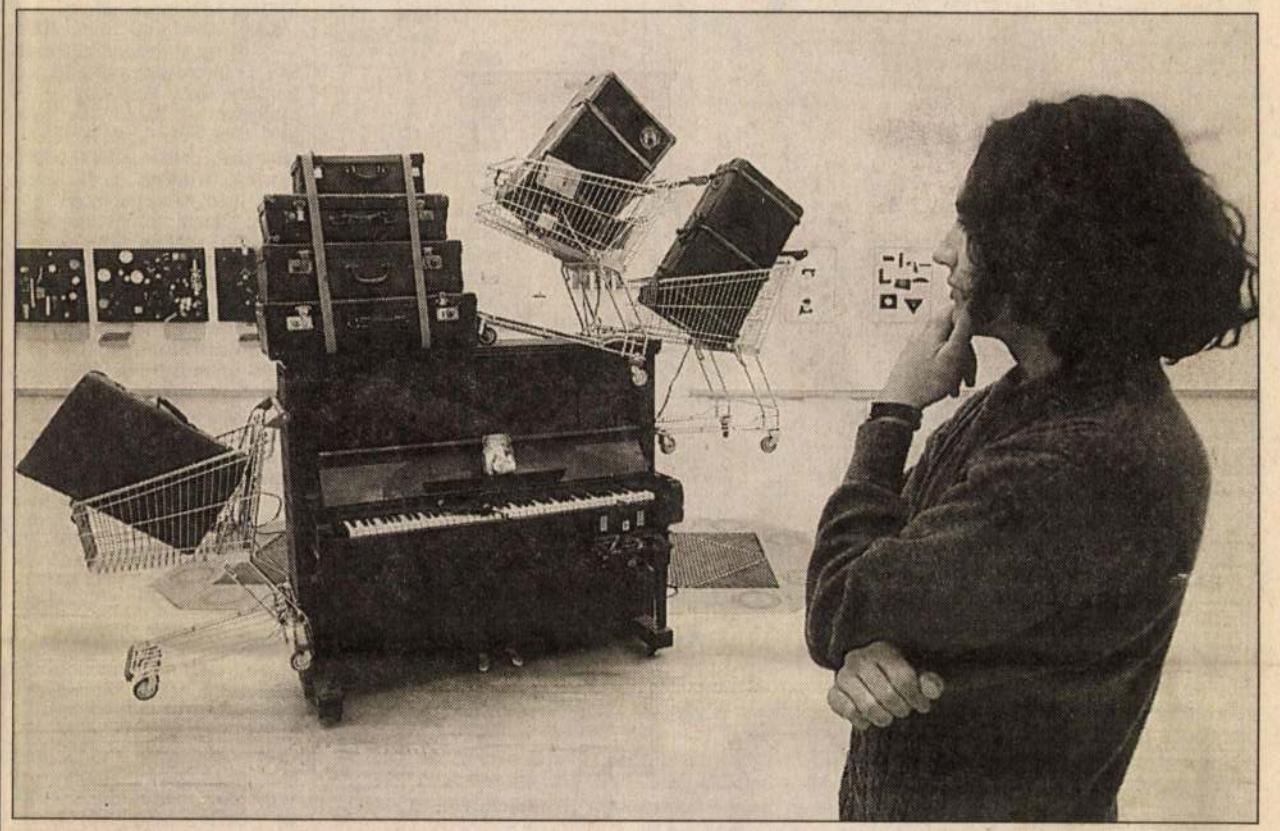

A fluxus immár történelem... FOTÓ: ISZA FERENC

Fluxus
Műcsarnok
Barabás Márton kiállítása
Dovin Galéria
Megtekinthető: január 5-éig

Nem panaszkodhatunk az őszi szezonra. Valóságos kortárs művészeti fesztivál zajlott-zajlik, bármely európai nagyváros megirigyelhetné. A Ludwig Múzeumban A művészeten túl címmel a magyar és az osztrák szellemi élet analogikus jelenségeit vette sorra három kurátor: a magyar Beke László és Peternák Miklós, az osztrák Peter Weibel. A Képzőművészeti Főiskolán Open door címmel a friedbergi Hoffman Galéria összeállításában az újkonstruktivizmus – vagy ahogyan ma mondják, a konkrét művészet – jelenkori törekvéseiről kaptunk képet. S még be sem zártak, máris itt az újabb nemzetközi esemény, ezúttal a Műcsarnokban: a nálunk mind ez ideig csak hírből ismert fluxusmozgalom René Block által Németországban összeállított reprezentatív válogatása, amely kelet-európai körútja során érkezett hozzánk.

A három esemény merőben különböző. A Ludwig Múzeumban látott anyag – szándéka szerint legalábbis – csupa olyan művet vonultatott fel, amely a freudizmustól az atomtechnológián át a kibernetikáig a modern természet- és társadalomtudományok kutatásaival állítható párhuzamba. Ezek az analógiák olykor erőltetettek vagy formálisak voltak. A Képzőművészeti Főiskolán az egzakt mértan és az anyag bűvöletében dolgozó alkotók művei sorakoztak; méghozzá igényes válogatásban; ez a rendezvény publikusabb helyet is megérdemelt volna, hiszen olyan nagyságokat vonultatott fel, mint a lengyel Stazewski vagy a venezuelai Soto, s olyan érdekességeket, mint az olasz Gianni Colombo (a formatervezés egyik klasszikusának testvére). Az Open door a látvánnyal hatott. Térbe mozduló színes sárkányok vagy éppen villódzó-mozgó ábrák foglalkoztatták itt a néző szemét. Mint azonban a Fluxus mutatja, létezik harmadik lehetőség is: ez a cselekvés vagy történés, angolul a happening. S bár a fluxus több (és részben más is), közvetlen előzménye mégis ez az irányzat. Távolabbi őse pedig a dada; mindenféle limlomok és hulladékok látszólag vagy tudatosan esetleges felhasználása tanúskodik a falakra függesztett és a padlóra helyezett műveken.

A fluxus immár történelem, de róla – legnevesebb művelőinek egész csapatát felvonultatva – most először kap átfogó tájékoztatást a magyar közönség. Általuk pedig arról a zűrzavaros és nem ritkán ostoba ezredvégi világról, amelyről ez a minden hagyományos közlési formát tudatosan elhárító antiművészet tudósít extravagáns akcióival, halálosan komolyan vett bolondozásaival és belőlük szervezett rendezvényeivel.

Nálunk a fluxus, minthogy ellenséges politikai üzenetként vették pukkasztó gesztusait, nem bontakozhatott ki, de azért teljesen ki nem maradt. A kiállításon szereplő Tót Endre mellett Erdély Miklós, Szentjóby Tamás működésére gondolhatunk. Sőt átszivárgott még egy olyan szabályos festői-szobrászi életműbe is, amilyet Barabás Márton épít a fluxusmozgalomban jelentős szerepet játszó – nemritkán puszta tárgyként aposztrofált – zongora darabjaival. Igaz, ő ezeket a roncsokat, a billentyűket esztétikai jelentéssel tölti fel, korábban romantikus környezetbe helyezve, most viszont új műveinek kiállításán – szikár mértani konstrukciókat formál belőlük.

Baralás Márton

Időjárás-jelentés

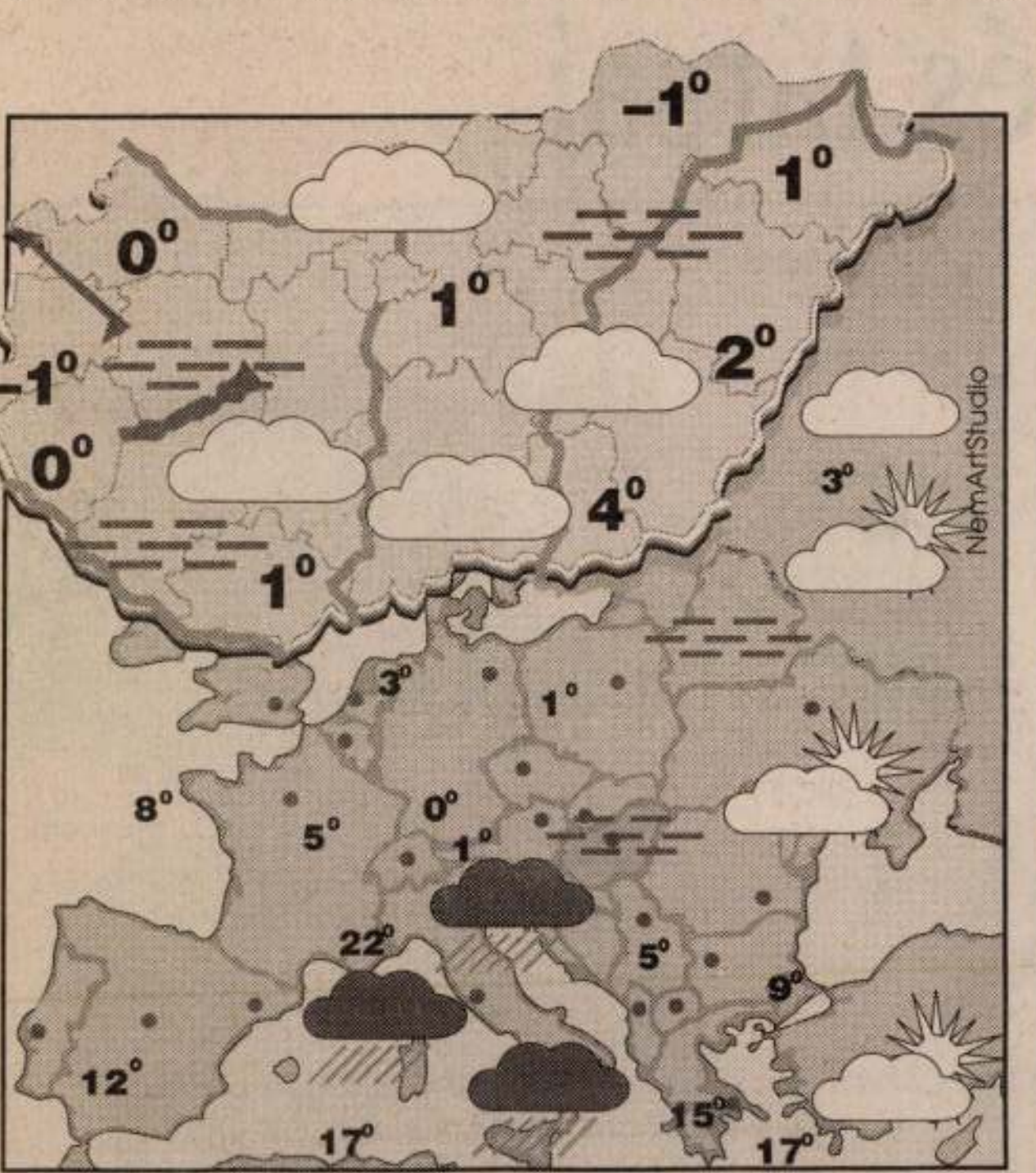

Európai városok időjárási adatai

Város	Időkép	Max. hőm. (°C) Tegnap (tény.)	Ma (várható)
Athén	felhős	17	15
Bécs	párás	1	1
Berlin	felhős	2	4
Belgrád	felhős	5	5
Bukarest	felhős	7	4
Kijev	felhős	–1	3
Ljubljana	felhős	1	1
London	felhős	9	6
Madrid	felhős	11	12
Moszkva	felhős	1	3
München	felhős	2	0
Párizs	felhős	7	5
Pozsony	párás	1	3
Prága	felhős	2	0
Rijeka	esős	8	6
Róma	felhős	13	14
Stockholm	felhős	6	4
Szófia	felhős	5	4
Varsó	felhős	2	1
Várna	párás	6	6
Zágráb	borult	0	1
Zürich	felhős	3	0

Világvárosok időjárási adatai

Város	Időkép	Max. hőm. (°C) Tegnap (tény.)	Ma (várható)
Bangkok	felhős	30	30
Buenos Aires	felhős	20	25
Caracas	napos	30	28
Fokváros	esős	27	23
Kairó	felhős	18	16
Kalkutta	felhős	26	24
Los Angeles	napos	20	20
Mexikóváros	felhős	20	19
New York	szeles	4	2
Peking	felhős	3	3
Rio de Janeiro	napos	25	23
Sydney	napos	20	23
Tel-Aviv	napos	18	19
Tokió	felhős	11	8
Toronto	havazás	–1	–2
Tunisz	esős	17	15

EURÓPA ÉS MAGYARORSZÁG IDŐJÁRÁSA

Európa északi részén szeles, csapadékos az idő, és a mediterrán térségben is többfelé esik az eső, és néhol zivatar is van. A kontinens nagy részén – beleértve a Kárpát-medencét is – viszont már napok óta tart a borongós, párás idő, helyenként a köd egész nap megmarad. Hazánkban is folytatódik a borultság, néhol szitálás, ónos szitálás keletkezhet. Általában gyenge marad a légmozás, csupán a nyugati határszélen erősödik meg a déli szél. A hőmérséklet kora délután –1, +4 fok között valószínű.

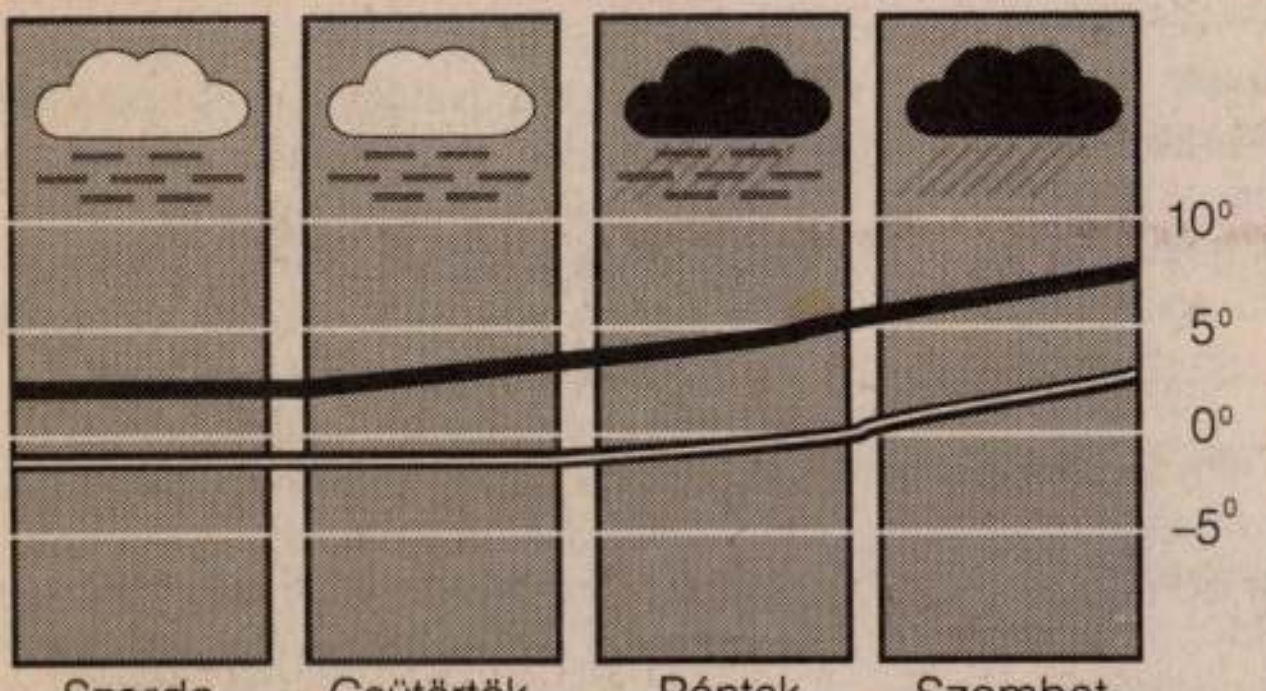

TÁVOLABBI HAZAI KILÁTÁSOK

A hét közepéig nem változik időjárásunk, folytatódik a borongós, párás, nyirkos, ködös idő. Péntektől megélénkülő délnyugati szél mellett eleinte nyugaton, majd másutt is elered az eső.

Országos Meteorológiai Szolgálat Kereskedelmi Szolgáltató Iroda

A főváros légszennyezettsége

A levegőminőségi határérték %-ában a tegnap 12 órakor mért értékek alapján.

	Belváros	Külváros
CO	33%	24%
SO_2	19%	14%
NO_2	45%	46%

Magaslégköri ózon:
18%-kal marad el a sokévi átlagtól.

Hójelentés(cm)

Lomnici-csúcs	44
Chopok	20
Rax	10
Obertauern	70–130
Semmering	30–40
Tarvisio	15–55

Meteorológiai tájékoztatás telefonon

Országos előrejelzés: 5 napos: 06-90304631, 30 napos: 06-90304628; **Regionális előrejelzések Magyarországra:** Budapest és környéke: 06-90304621; Északi-középhegység: 06-90304626; **Hójelentések (XII.1. - III.31.)** Magyar: Tel: 06-90304651; Szlovák, Lengyel: Tel: 06-90304652; Osztrák, Szlovén: Tel: 06-90304653; Olasz, Francia: Tel: 06-90304654; **Európai** ...előrejelzések: Közép-Európa: Tel: 06-9030... ...Közép-Európa: ...

Ma Judit napja van.
A Nap 7.22-kor kel, 15.53-kor nyugszik.
A Hold 6.35-kor kel, 16.10-kor nyugszik.
...közelebbi holdtölte ...

Rádió- és televízió-műsor

Rádióműsor

KOSSUTH

4.30: Reggeli Krónika 8.10: Műsorszemle 8.25: Mindennapi tudomány 8.35: Paragrafus 8.45: Gyorsfénykép a kultúráról 9.00 és minden órakor: Hírek. Időjárás 9.05: Napközben 11.05: Jacobi Viktor operettjeiből 11.32: Arthur Gordon Pym nantucketi tengerész elbeszélése 12.00: Déli Krónika 12.30: Ki nyer ma? 12.40: Törvénykönyv 12.50: Külpolitikai figyelő 13.05: Vendég a háznál 13.20: Mária-motetták 13.30: Tanuim lesztek! 14.05: Klasszikusok mindenkinek 14.35: Irodalmi figyelő 15.05: Ítélet 16.00: Délutáni Krónika 16.10: Mindennapi gazdaság 16.20: Hasznos tudnivalók 16.25: Radar 17.05: Magyarországról jövök... 17.25: A Szabó család 18.00: Esti Krónika 18.30: Ráadás 19.05: Sportvilág 19.25: Műsorismertetés 19.30: Jó éjszakát, gyerekek! 19.40: Téli könyvvásár '96 20.05: Táncházban 20.30: Határok nélkül 20.50: Tetten ért szavak 21.05: A Bikini együttes felvételeiből 21.25: Nemzetközi vallási híradó 22.00: Késő esti krónika 22.30: Töprengő 23.05: Egy énekes – több szerep 0.00: Hírek. Időjárás 0.10: Himnusz

PETŐFI

4.30: Hírek. Időjárás 4.33: Hajnali dallamok 6.03: Reggeli csúcs 7.45: Sportreggel 8.00: Petőfi-délelőtt 12.00: Cigányzenészek hangalbuma 12.50: Korkérdés 13.00: Hírek. Időjárás 13.03: Manapság (ism.) 13.08: Állomáskereső 13.15: Daráló (ism.) 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés 14.00: Csúcsforgalom 17.00: Hírek. Időjárás 17.03: Petőfi-délután 18.54: Gordiusz-plusz 19.00: Hírek. Időjárás 19.03: Kölyökóra 20.00: A magyar rock archívuma 20.30: Dzsessz 21.00: Hírek. Időjárás 21.03: Színészmúzeum 21.55: Premier 23.03: Sporthíradó 23.10: Ennyi... 0.15-4.20: Éjfél után Óránként: Hírek. Időjárás

BARTÓK

6.00: Hírek. Időjárás 6.03: Klasszikusok 6-tól 8-ig 8.00 és minden páros órakor: Hírek. Időjárás 8.03: Műsorismertetés 8.10: Pódium 9.25: Francia muzsika 10.05: Lóránd Lajos 75 éves 10.38: A férfi, aki virágot hord a szájában 11.00: Barokk operákból 11.40: Daróci Bárdos Tamás népzenei feldolgozásai 12.05: Hangverseny délidőben 13.10: Zenekari muzsika 14.05: Magyar királyok K. u. Confuzionarius 14.58: Romantikus operafinálék 15.30: Kíváncsiskodó 16.05: Magyar zeneszerzők 16.56: Legenda Szabó Lőrincről 17.50: Népzenekutatók műhelyében 18.05: Gioconda 19.02: Muzsikáló magyar vers 19.20: Brahms: Klarinéttriós 20.05: Kapcsoljuk a Magyar Állami Operaházat kb. 22.20: A hét zeneműve 22.45: XVIII. századi szonáták 23.00: Anna, avagy hipnotizált vadállatok 23.21: Hi-Figyelő 0.00: Hírek. Időjárás. Szózat

CALYPSO

(MW 873 kHz) Minden óra 30-kor Hírek, időjárás-jelentés. 8.00-13.30 Calypso. Műsorvezető: Fiala János. 8.35 Fővinform. 9.35 Útinform. 11.35 Fővinform. 11.40 Pártai Lúcia: Praktikus praktikák. 12.00 Sporthírek. 12.35 Útinform. 13.30-19.00 Calypso. Műsorvezető: Török László. 13.35-14.30 Török László: Sportm... 16.35-1... volt. 17.35 Útinform. 18.00 Sporthírek. 18.35 Fővinform.

DANUBIUS

(Budapest: 103,3 MHz, Debrecen: 103,5 MHz, Kab-hegy: 100,5 MHz, Szeged: 94,9 MHz, Sopron: 102,0 MHz) 6.00-10.00 Danubius „Capuccino" Bochkor Gáborral. 6.45 Születésnapi sosolás (1800 Bp. Bródy S. u. 5–7.) 7.45 Sporthírek. 10.00-14.00 Dénes Tamás. 12.45 Sporthírek. 14.00-18.00 Danubius Jam. Jáksó László. 18.00-20.00 Kívánságműsor. Tel.: 138-7712. 18.45 Sporthírek. 20.00-22.00 Weekly Top 40. Dénes Tamás. 22.00-1.00 Szerkesztőműsorvezető: Ercztavi András. 22.05 Sporthírek. 1.00-3.00 Eurochart (ism.) „Bővebb információk a műsorról: a TELETEXT 471. oldalán találhatók."

BUDAPEST

Budapest Rádió – FM 96,4 MHz. 1022 Budapest, Bimbó út 7. Telefon: 212-5643, 212-4507. 12.30 Időjárás-jelentés. 16.15 Időjárás-jelentés. 17.30 Programajánló. 18.45 Tv ajánló.

JUVENTUS

(Budapest 89,5 Mhz, Kab-hegy 93,9 Mhz, Siófok 810 Khz) Az adás telefonszáma: 267-9831. A kívánságműsor telefonszáma hétköznapokon 18.00-19.00 óra között hívható: 06-60505560. 24.00-6.00 Radio Picture Show. 6.00-10.00 Szegő Tibor. 10.00-14.00 Barabás Zoltán. 14.00-18.00 Kósa L. Adolf. 18.00-20.00 Kívánságműsor. 20.00-21.00 Lemezkiadói óra (BMG) 21.00-23.00 Balázsy Panna. 23.00-2.00 Kánya Kata. Társkereső műsora.

MELODY

(FM 96.4) Egy rádió hölgyeknek, nem csak hölgyekről. 8.30-9.00 Vendégünk az asztrológus: Illés Csilla asztrológus közreműködésével félórás élő stúdióbeszélgetés a csillagok hatásairól mindennapi életünkre. Vendégünk a témával kapcsolatos hallgatói kérdésekre is válaszol. 10.30-11.00 Madárdal: A stúdióban minden héten más-más vendég beszél a sztárvilág érdekességeiről, aktuális hírekről, eseményekről. A műsort a vendég által összeállított slágerlista színesíti.

Televízió-műsor

TV1

5.40: Gazdatévé 6.00: Nap-kelte 9.00: Tízórai 9.10: Sportakadémia Fr. films. 9.35: Tízórai 9.50: Játék 10.00: Állás-leső 10.45: Játék 10.50: Hírek. Időjárás 11.10: Állatklinika a város szélén Német-cseh sorozat 13/11. rész 12.00: Déli harangszó Hírek. Időjárás 12.05: Üzlet délidőben 12.25: Telepakk 14.30: Éretlenek Tévéfilms. 13/11. rész 15.00: Hírek. Időjárás 15.05: Műsorismertetés 15.10: Repeta 16.00: Hírek. Időjárás 16.05: Repeta – folyt. 16.25: A homok titkai Brazil tévéfilms. 180/21. rész 17.00-17.25: DOM Nemzetközi Videoklip Fesztivál 5. elődöntő 17.30: Albert mondja, ...A természet jobban tudja Magyar–német rajzfilms. 6/6. rész 17.55: Katolikus krónika 18.15: Üzlet 18.30: Mindent vagy semmit! **19.00: Esti mese 19.15: Naprakész – Autók 19.30: Híradó 20.01:** ... Stúdió '96 23.00: Vörös cirokmező Kínai film 0.25: Híradó 0.35: BBC-híradó

TV2

8.25: Műsorajánlat 8.30: Közvetítés a parlament üléséről 16.30: Izom-láz 17.05: Három a doktor Német tévéfilms. 25/20. rész 17.50: Időjárás 17.55: Csízió 18.00: Körzeti híradók 18.15: Körzeti magazinok **19.00: TS-Nagykarácsony 19.10: Magnum 20.00: A millecentenáriumi rendezvénysorozat záróhangversenye I. rész kb. 21.10: Múzsa 21.25: Kedd 21 21.55: A millecentenáriumi rendezvénysorozat záróhangversenye II. rész kb.** 22.25: Objektív kb. 23.05: Lapzárta kb. 23.15: TS – Sportvarázs Magyarország–Ausztria Női kézilabda Eb kb. 0.45: MC – Magyarok Cselekedetei (ism.)

DUNA TV

8.00 Segítség! Tanulok?! – Távoktatás. 8.30 Starting Business English 40/6. – angol nyelvleckesorozat. 9.00–12.00 Képes Krónika – Tájékoztató műsor. 12.00 Déli harangszó – Lapozó. 12.20 Esti Kérdés (ism.) – A nap interjúja. 12.35 Police (ism.) – rendőrségi magazin. 13.15 Az észak-amerikai homár – kanadai ismeretterjesztő film. 13.40 Kincsesház (ism.) – művelődéstörténeti magazin. 14.20 Hogyan segíti Magyarország az Egyesült Államokat? (1996) – magyar dokumentumfilm. 14.50 A birodalmi bevetés (1993) – német dokumentumfilm. 15.50 Vallási műsor (ism.) 16.30 II. János Pál (ism.) X/5. – olasz dokumentumfilm-sorozat. 17.05 Hélène és a fiúk (II.) 171. rész – francia ifjúsági tévéfilmsorozat. 17.30 Mese 17.55 Műsorismertetés 18.00 Híradó 18.15 Héthatár – külpolitikai magazin. **18.55 Gazdakör – magazinműsor gazdálkodóknak. 19.35 A kalapács művésze – Szentpétery József dombormûves – XIX. sz. 20.00 A honfoglalás 1100. évfordulója rendezvénysorozatának záró hangversenye a Magyar Állami Operaházban – élő közvetítés. kb. 21.00 Szünetben: Híradó – Sportpercek – főszerkesztő: Juni György. 21.30 Bartók: Csodálatos mandarin szvit.** 22.15 Héthatár (ism.) – külpolitikai magazin. 23.00 Vers Hírújság. A Duna Televízió teletextadása – a Dunatext – a nap 24 óráján keresztül működik.

TV3

Apróhirdetés, Tv-shop, információk adászárástól műsorkezdésig. 6.30 Napi profit (ism.) 6.40 Negyedóra (ism.) 6.55 Automobil (ism.) 7.30 Napi profit (ism.) Apróhirdetés, Tv-shop, információk. 17.10 Műsorajánlat. 17.15 A Tekergér család világ körüli tekergésel. 17.45 Határerő. **19.25 H2O. 19.55 Játék: Fekete, fehér. 20.25 Negyedóra Otthon: ... hogy jobb legyen. 20.45 Híradó. 21.00 XTRO 3.** 22.50 Napi profit. 23.00 Automobil. 23.35 Negyedóra (ism.)

MSAT

kb. 1.30 Music Box. 6.00-9.00 „Vekker". Rádió a Tv-ben!. Reggeli ébresztőshow Somlai Edinával és Géczy Bojtár Attilával. 9.00 Music Box. 14.00 Parti sétány Ausztrália. 14.30 Játszd újra ... 14.50 FILM: Könnyek az esőben. 16.30 Levis Top Ten. 17.00 Nap Tv/AM-Mikro. Producer: Gyártás Tamás. Az adás telefonszáma: 252-9454. 17.02 Budapest Today. 17.15 Női ma... 18.50 Ma-... **Benny Hill. 21.30 N.A.S.A.** 22.00 FILM: A fantom. 23.45 Fociparádé.

ATV 47

UHF 47-es csatorna Budapesten, vidéken a kábel ATV-k műsorán. 1134. Budapest Klapka u. 13. Tel.: 270-3133, 270-1654. A média csoport tagjai a műsorváltozás jogát fenntartják! 5.30-8.00 A hétfő esti műsor ism. 8.00-8.30 ATv-teleshop. **19.00 Műsorismertetés, hírek, meteorológia. 19.05 Mese gyerekeknek. 19.20 Ingatlanpiaci szemle. 19.30 OBB híradó. 19.45 Szépházak, készházak. 20.45 Na, ne mondd! 21.20 Mondjuk a magunkét. 21.50 ATv-stúdió.** 23.00 Esély. 24.00 Műsorzárás.

SZÍV TV

A közölt műsorok 00.00-16.00 óra között csak Budapesten és környékén AM-mikro sugárzással és kábeleken, a 16.00-24.00 óra közötti műsorok az előbbiek mellett országosan a kábelcsatornákon foghatók. Műsorügyeleti telefonszámok: 215-4203, 215-4206. 0.00 Szív Tv Képes Magazin. 16.00 Műsorajánló. 16.05 Kereskedelmi show. 16.30 Prima Torna hölgyeknek. 17.00 Mozdulj! 17.30 Tabuk nélkül. 18.00 Pénzvilág. 18.30 Knight Rider. **19.30 Kereskedelmi show. 20.00 Különjárat. 20.30 „Kicsi vagyok én ..." 21.00 Kapásjelző. 21.15 Történelmi magánügyek: Az SS szorításában.** 23.00 Gulliver. 23.30 Kereskedelmi show.

MULTICHOICE

Benne a FILMNET (a Multichoice csatornacsalád tagja) 8.00 A múlt árnyai (thriller-dráma) 9.30 Iskolajáték (dráma) 11.15 Álom, édes álom 2. (vígjáték) 12.45 Az öreg titka (thriller) 14.15 99-es paragrafus. 16.00 Képrablók (thriller) 17.30 Péter és a farkas (rajzfilm) 18.00 Harci akadémia (rajzfilmsorozat) 18.30 Ace ventura (vígjáték) **20.00 A gyilkos nyomában (akció) 21.40 A tengeri farkas legendája (dráma)** 23.15 Csendes terror (thriller).

HBO

16.30 Bolondos dallamok (rajzfilmsorozat) 17.00 Jóbarátok (minisorozat). 17.30 A bíbor vörös dolgozószoba (családi film) 18.30 Siakadémia 2. (vígjáték) **20.00 Macskafogó kommandó (krimi) 21.30 Melrose Place. Az anyákat lelövik, ugye? (tévéfilmsorozat)** 22.20 Titkos gyilkos mama (vígjáték) 23.55 Lélekvesztő (dokumentumfilm).

SPEKTRUM TV

18.00 Szemtanú. A csontváz. 18.30 Európa pályaudvarai. Budapest, császárnő, Sztálin, Mcdonald's. **19.00 Természetfigyelő. Rákok. 19.30 Tűzhányók. Jáva működő kráterei. 20.30 Rendhagyó útikalauz. Trinidad és Tobago. 21.30 Hírhedt bűnesetek és perek. Richard Speck, a nővérgyilkos.**

Szerda reggeli műsor

NAP TV

Szerda reggel is Napkelte 6 és 9 óra között az MTV1-en hírekkel, információkkal, hazai és külföldi jelentésekkel. Műsorvezetők: Kurucz Péter és Bárdos András. Az ORFK új vezetője Forgács László. Indul a fenyőfavásár. Épül a Hungária úti felüljá-... ...rsiés. Nyugdíjreform. Kitolon-...

Színház

BUDAPEST

Budapesti Bábszínház (VI., Andrássy u. 69. Tel.: 342-2702) 15.00: A dzsungel könyve. **Fővárosi Operett Színház** (VI., Nagymező u. 17. Tel.: 132-0535) Elisabeth. **Játékszín** (VI., Teréz krt. 48. Tel.: 112-0430) Kényes egyensúly. **József Attila Színház** (XIII., Váci út 63. Tel.: 140-5547) A miniszter félrelép. **Kamra** (V., Ferenciek tere 5. Tel.: 118-2487) Elnöknők. **Katona József Színház** (V., Petőfi Sándor u. 6. Tel.: 118-3725) Szeget szeggel. **Kolibri Színház** (VI., Jókai tér 10. Tel.: 112-0622) Irodalmi est. **Kolibri Fészek** (VI., Andrássy út 74. Tel.: 132-3720) **Kolibri Pince** (VI., Andrássy út 77. Tel.: 351-3348) „Felolvasóestek a Kocsmában". Vendég: Spiró György. **Lézer Színház** (Planetárium, Népliget. Tel.: 263-08719) J. M. Jarre. **Madách Kamara Színház** (VII., Madách tér 6. Tel.: 142-3122) Mese habbal. **Madách Színház** (VII., Erzsébet krt. 29-33. Tel.: 122-2015) József. **Stúdió** 21.30: Mario és a varázsló. **Magyar Honvédség Művelődési Háza** (XIV., Stefánia út 34. Tel.: 121-7850) Egerek és emberek (Thália Társaság). **Merlin Színház** (V., Gerlóczy u. 4. Tel.: 117-9338) Születésnapomra – József Attila est. **Nemzeti Színház** (VII., Hevesi Sándor tér. Tel.: 141-3849) Szent Péter esernyője. **Pesti Színház** (V., Váci u. 9. Tel.: 266-5557) A dzsungel könyve. **R.S.9. Stúdiószínház** (VII., Rumbach Sebestyén u. 9. Tel.: 269-6610) Tragédia dell'Arte koncertje. **Radnóti Színház** (VI., Nagymező u. 11. Tel.: 321-0600) Háztűznéző. **Szkéné Színház** (XI., Műegyetem rakpart 3. Tel.: 463-2451) A Mester és Margarita (Arvisura Színház). **Új Színház** (VI., Paulay Ede u.35. Tel.: 141-5626) Ivanov. **Várszínház** (I., Várszínház u. 1–3. Tel.: 175-8649) **Refektórium** 19.30: Villámfénynél. **Vígszínház** (XIII., Szent István krt. 14. Tel.: 269-5340) A padlás. **Házi Színpad** 19.30: Dobardan.

VIDÉK

Békés Megyei Jókai Színház (Békéscsaba, Andrássy út 1. Tel.: 66/448-348) Az a szép fényes nap. **Debreceni Csokonai Színház** (Kossuth u. 10. Tel.: 52/417-811) A revizor. **Kölcsey MK Kamaraszínháza** Amphitryon. **Horváth Árpád Stúdiószínház** 20.00: Kreutzer-szonáta. **Egri Gárdonyi Géza Színház** (Hatvani kapu tér 4. Tel.: 36/311-984) Caligula. **Stúdióelőadás** Júlia kisasszony. **Nagykanizsa, Hevesi Sándor MK** (Széchenyi tér 5–9. Tel.: 93/311-468) Az üvegcipő (Kaposvári Csiky Gergely Színház). **Nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház** (Bessenyei tér 13. Tel.: 42/315-621, 311-901) 14.00: Szépek szépe, 19.00: Bál a Savoyban. **Pécsi Nemzeti Színház** (Bessenyei tér 13. Tel.: 72/411-965) **Bóbita Bábszínház** 10.00: Hol van a világ vége? 14.00: Vitéz László, 15.00: Hol van a világ vége? 20.00: O'Kane és a holttest. **Soproni Petőfi Színház** (Petőfi tér 1. Tel.: 99/338-880, 338-888) 18.00: Irma, te édes. **Szegedi Nemzeti Színház** (Deák Ferenc út 12. Tel.: 62/479-279) Pugacsov, Szitenka Razin. **Kamaraszínház** A manó. **Székesfehérvári Vörösmarty Színház** (Fő u. 8. Tel.: 22/314-591) A néma levente. **Szolnoki Szigligeti Színház** (Tisza park 1. Tel.: 56/342-633) Rómeó és Júlia. **Zalaegerszegi Hevesi Sándor Színház** (Kosztolányi Dezső tér 3. Tel.: 92/314-405) 15.00 és 19.00: Szerelem.

A színházi előadások kezdete 19.00 óra. Csak az ettől eltérő időpontokat közöljük!

Barabás Márton

Él. és Lk. 26o.
2002 VI. 25.

önyve júniusban

szok, Magvető Könyvkiadó, 2002. 217 oldal, 1890 Ft

odalom szíve
gott sárkányai

császári kancelláriát. Darvasi könyvében a Csin Akadémia jóval tágabb és elmosódottabb jelentésben szerepel: a mindenkori hatalom adminisztrációja mellett a tudás hatalmi intézményeit, illetve a mindenkori írástudók mozgásterét is reprezentálja.

(Egy kínai kritikus)

Liu Hszie, az egyik novellában is megidézett híres kritikus az i. sz. V. és VI. század fordulóján hozta létre az addigi kínai irodalmat rendszerező nagy esztétikai művét, mely a *Ven-szin tiao-lung*, azaz *Az irodalom szíve és faragott sárkányai* címet viseli. Liu Hszie ezt írja a mű előszavát lezáró versében (minden fejezetet összefoglal pár soros költeményben): „Az életnek megvannak a maga határai, / Aminek pedig nincsen határa, az a tudás. / ... / Meredten állok, mint forrás vizében a szikla, / Ízlelgetve az irodalmi művek írásjegyeit. / Ha az irodalom valóban »hordozza a szívet«, / Akkor az én szívemnek van min nyugodnia" (Tőkei Ferenc fordítása). Fontos tudni, hogy a „szív" (szin) nemcsak az érzelmek központjának metaforája, hanem a dolgok „velejét", „lényegét" is jelenti, vagyis a „szív" az „elme" értelmében is használatos; a „ven" pedig más összefüggésekben a dolgok külső megjelenését, formáját jelöli, és az irodalom gyűjtőfogalma mellett a „mű" megnevezésére is szolgál. Liu Hszie kérdését, hogy hordozza-e az irodalom a szívet, más szavakkal és leegyszerűsítve talán úgy is megfogalmazhatnánk: releváns-e az irodalom tudása, az irodalmat létrehozó elme ad-e valamilyen alapot a szemléletnek.

Darvasi új kötetének is egyik központi problémája az emberi tudás természete általában, s a képzelet (imagináció) szerepe az ember életében. *A könnymutatványosok legendájának*, nagy regényének sokszor megismételt, meglehetősen differenciálatlan parancsa, a „nem kell mindent tudni", vagyis a Darvasi műveire oly jellemző furcsa „ismeretelméleti kétely" itt sokkal árnyaltabb megközelítésekben jelenik meg. (Így utólag kezd derengeni az is, mire irányulhatott ez az oly nagy szenvedéllyel kimondott tiltás a regényben: a mese forrásának tekintett rejtélyt, az áttetsző alakokat, bizonytalan körvonalakat, az imaginációt félhomályát akarhatta védeni a mindent kikutatni igyekvő szellem reflektoraival szemben.)

A lojangi kutyavadászok álma című történetben így teszi föl a kérdést a képvizsgáló a festészetrajongó császárnak: „Minden igaz mondathoz tartoznia kell egy helytelen állításnak, uram. De mi van akkor, ha a hazug állításhoz nem tartozik igaz állítás? Ha azt állítjuk, nincsen isten, ez nyilvánvaló hazugság. Ám hogyan élhetünk s mit tehetünk, ha egy nap arra döbbenünk, sehol sem lelhető föl ennek a hazug állításnak az igaz párja? Egyszer egy híres és nagyon tehetséges festő fölkötötte magát, mert úgy érezte, nem tudja hitelesen megfesteni a kutyáját, egy buta kis korcsot." Maga a történet pedig arról szól, hogy a császárnak, aki addig a legmagasabb rendű és legszemélyesebb szépség megnyilvánulásainak tekintette legjobb barátja képeit, a festő halála után az udvarba látogató lojangi képvizsgáló bemutatja, hogy a képekről pontosan az eddig látottak ellentéte köszön vissza: „mindenütt rejtett romlás, árulás, halál". (Akárha a *Harmonia caelestis* – Mennyei harmónia! – és *Javított kiadás*ának szimbolikus története volna – futott át az agyamon a novella olvasásakor.)

Ennek a novellának ellentétes párjaként állítható Tien Tan hadvezér története, melyben a kudarcot kudarcra halmozó hadvezért a birodalom legsötétebb, legkietlenebb szegletébe száműzik, ahol azonban „egyszer minden embernek felkel a Nap", és „mindaz látható lesz, ami különben csak lehetne". Mintha a mese forrásvidékén járnánk („homály uralta a földet"), ahol csak az igaz, amit elképzeltek, és ha „valami túlságosan valószerű, az nem valóságos". Tien Tan megtehetné végül, hogy elhagyja őrhelyét és visszatérjen a hadseregbe, de a titokzatos napfelkelte varázslata egy égi látomásban megjelenít előtte mindent, amit elvesztett vagy soha nem kapott meg, s ő, bár végül elmehetne, mégis ott marad őrizni ennek a különös kozmikus mosolynak az emlékét.

A képzelet (imagináció) olyan rejtélyes mentális erőnek mutatkozik a novellákban, amelyről feltételezhető, hogy katasztrófákat képes előidézni, de meg is fékezheti azokat. A kutyavadászok a könnymutatványosok távoli rokonai, ám az ő „létezésük" még a mese fiktív terében is megkérdőjeleződik. Liu Hszie külön műfaiként különíti

ÉS 2002 6/28

GYÁRFÁS PÉTER:

Kiállítás

Fiatalnak maradni?

Tizenöt-húsz éve a kultúrpolitikára és a nehezen mozduló kritikára volt jellemző, hogy az olyan, negyedik X-üket már átlépő, kísérletező, neoavantgárd alkotókat, mint Nádler István, Hencze Tamás vagy Bak Imre, szándékosan infantilizálva tevékenységüket és eredményeiket, „fiatal művészeknek" nevezték. Lefordíthatjuk ezt a minősítést: korszerűségnek és minőségnek. Ma sokan irigyelhetnék ezt a besorolást, de az egymásra torlódni látszó generációkban nehezebb – akár ilyen értelemben is – fiatalnak, rugalmasnak lenni, a körülményeket egyszerre alakítani és azokhoz alkalmazkodva értéket teremteni (s piacon maradni).

A most ötvenéves Barabás Mártonnak még szerencséje volt a fenti értelemben vett fiatal művészi létet megélni valóban fiatalként, több műfajban alkotva színvonalas, a befogadók (ideértve a műgyűjtőket) és a „hivatalosság" számára egyaránt elfogadható műegyüttest létrehozni. Barabás – s ez a mostani, a Szinyei Szalonban megrendezett tárlatán látható újabb képein is jól megfigyelhető – voltaképpen sohasem tudta, de nem is akarta megtagadni főiskolai indíttatását: a Kokas-iskola belső forrongásokat expresszionista módon, tépett képfelületekkel megjelenítő világát. Sajátos, avantgárd utáni eklektikának nevezhető stílusát néhány jól körülhatárolható motívumból és anyagból (akantuszlevelek, zsiráfok, spirálok, csigák, térbeli háromszögek, lámpák, zongorabillentyűk és zongorafedelek) felépülő festői-tematikai rétegzettség jellemzi. A sötétebb foltok találkozá-[illegible]ontakozó feszültséggócokat [illegible] az érzelemkivetülé-[illegible] azokat hű-[illegible] mó-[illegible]

téneti festészet és az avantgárd eredményeit összefogó, finoman klasszicizáló módon teremtette meg.

Barabásban mindig is megvolt az a jó értelemben vett konzervativizmus, amely hajlamossá és érzékennyé tette az olyan, a (neo)avantgárd irányából szemlélt és a művészettörténetből „kirekesztett" fejlemények iránt, mint a múlt század elejének művé-

drMáriás Béla munkája

szetét még valamilyen módon meghatározó történeti festészet-szobrászat alkotásai vagy a századvég/századelő közterületeinek megformálása. Metafizikus városidézeteivel annak adott nyomatékot, hogy e teljesítmények ellenpontként, fontos kí-[illegible]jelenségként való ismerete és fel-[illegible]lkül számára (sem) írha-[illegible]rzítások nélkül a

Barabás művészetében a fiatalos kísérletező kedv megmaradt. A fiatalság mint életkor éppúgy magával hozta a változásokat, ahogyan a képzőművészet helyének, recepciójának egész struktúrájának átalakulása is. A kettő pedig Barabás esetében összeesett, egybecsengett. A stílusirányoknak a Barabás által is képviselt új szenzibilitás által megtestesített s a késő nyolcvanas évekig tartó egymásra épülése/egymást tagadása, az avantgárd/neoavantgárd egyre szűkebb területre húzódó dialektikája helyett a fiatalok egy új beszédhelyzetet alakítottak ki, a mediális eszközöket és a piaci marketinget egyaránt alkalmazva.

Barabás a „fiatalkori" képek (mint például a Hétbillentyűs vízizene) fegyelmezettségének, összefogottságának, harmóniájának önreflexív felbomlasztásával válaszolt e (művészet)történeti helyzetre. A minden eddiginél erősebb és intenzívebb expresszív foltképzésű felületen-alapon, mint az enyészpontba zuhanó képtér-elemben egymás mellé rendelt, elszabadult, önmagukban létező, egymással kapcsolatot nem tartó barabási motívumok lebegnek. Az aleatorikus kompozicionális rend a korábbi művek metafizikus csöndjének aurája helyére lépő „barokkos" káosz leképezésére tett kísérlet adekvát eszköze (a barokk spirituális rendeltetése nélkül). Az olyan újabb képekben, mint a Kettős ív zongorafedélen (Ezredvégi kaleidoszkóp) vagy a Kicsorbult reggel tondóján érzékelhető még valami haláltáncszerű, amelyet – ellentétben Ensor vagy Munch műveivel – minden közvetlen emberi kötődéstől megszabadított-elidegenített tárgyaival játszat el Barabás, s kölcsönös kínjainkon legföljebb Kandinszkijtól származtatható dekoratív díszítőmotívumuk játékosságával próbál enyhíteni.

(Barabás Márton Két félnap című kiállítása.)

BARABÁS
BODÓCZKY
KÉRI
KLIMÓ
SZKOK
ZÁBORSZKY

Felelős kiadó: Pinczehelyi Sándor
Főprint nyomda 80 022

BARABÁS MÁRTON

1952. február 28-án született Budapesten. A Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola elvégzése után egy évig nyomdában dolgozott.
1971-től 1977-ig a Képzőművészeti Főiskola festő szakára járt. Mesterei: Kádár György, Kokas Ignác és Kocsis Imre voltak. Egyéni kiállításai: 1976. Csepel, Rideg Sándor Művelődési Ház, Toldi mozi Galériája, Rákosliget, Hazafias Népfront klubja, 1977. Fiatal Művészek Klubja, 1978. Csepel Galéria, 1979. Miskolc, Mini Galéria, 1979. Bartók 32 Galéria, Budapest (Marosvári Györggyel és Körösényi Tamással közösen). Rendszeresen szerepelnek munkái különböző csoportos kiállításokon. 1978-ban részt vett a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának a párizsi GRAND PALAIS-ban rendezett bemutatóján, valamint a hasonló arras-i és istambuli kiállításon 1979-ben. 1978-tól Derkovits-ösztöndíjas.
1978-ban a KISZ KB díját, 1979-ben Derkovits-nívódíjat kapott.
Tanulmányúton járt Olaszországban, Csehszlovákiában, az NDK-ban, Dániában és Norvégiában.
Tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának és a Képző- és Iparművészek Szövetségének.
Lakcím: 1114 Budapest, Eszék u. 9—11.
Műterem: 1081 Budapest, Rákóczi út 63. V. em.

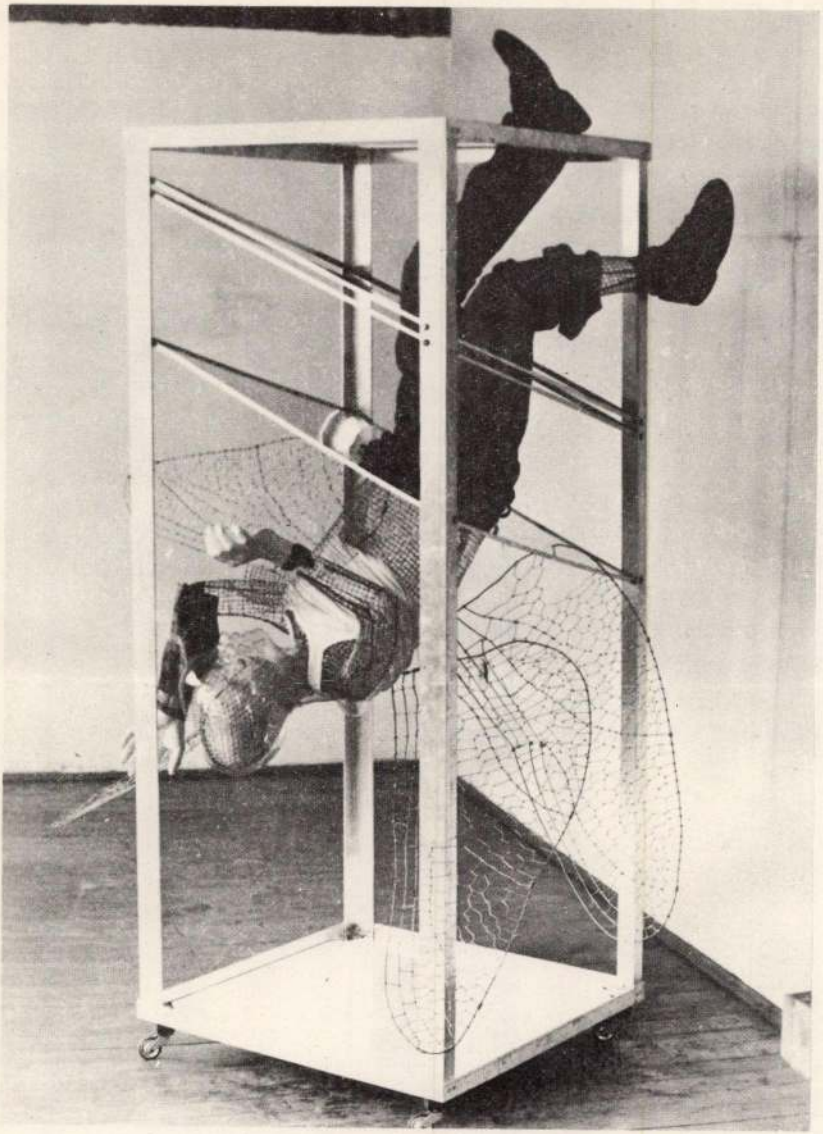

BARABÁS MÁRTON: IKARUSZ-KONTÉNER

PLASZTIKUS KÉPEK, KÉPSZERŰ PLASZTIKÁK

Manifesztum, programnyilatkozat helyett ezúttal csak néhány eligazító szó.

Képeink, kép-plasztikáink együttes bemutatásával a művek közötti vizuális, gondolati kapcsolatokat szeretnénk láttatni, — magunk számára is tisztázni eltérést és egybehangzást.

Nem valami előlegezett, feltételezett vezérelv kimerítő, alapos megfeleltetéséről van itt szó. Különféle, de nem a legkülönbözőbb indítékok hozták létre az itt együtt látható műveket. Ezek plasztikai elemekkel egészülnek ki, plasztikává szervülnek, két jól elkülöníthető alkotói szándék alapján. A pop-art közvetlen tárgy és fotó használata, beépítése az egyik, a konstruktivisztikus, geometrikus elemek térbefordítása a másik. Ez a két lehetőség áthatja egymást, kiegészülve némelyeknél a lírai absztrakt fesztészet plaszticizált gesztusaival, elemeivel.

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ

1980. III. 28—IV. 21 KÖZÖTT

A PÉCSI GALÉRIÁBAN

(SZÍNHÁZ TÉR 1.)

Barabás Márton festő

„Pöttyös levelő" a Zepe szerepel az 1978-as Studió-Ziállításon, (olaj, 60x80 cm)

– katalogus a könyvtárban –

Barabás Márton

Munkácsy-céh I. kiállításán az Ernst Múzeumban szerepelt.

M. 929. X. 20.

Barabás Márton

„Kompozíció" üveg, fa, műanyag
55 x 50 x 55 cm

szerepelt az 1978-as Studió kiállitáson
Katalógus akönyvtárban

ben elhelyezett színes reklámfotók is, bár ezek – megvalósulásának módján, de felhasználási céljuk miatt is – az alkalmazott műfaj keretébe tartoznak és nem szabad őket ugyanazzal az igényességgel szemlélni, mint a fekete-fehér tanulmányokat. De hiszen nem is ez volt e képek rendeltetése. Lussa – mint katalógusában írja – életmű-bemutatójából nem hagyhatta ki azokat a színes illusztrációk céljára készült alkotásait sem, amelyek annyi éven át megélhetését biztosították. Néhány valódi

Barabás Márton

A vitrin-environment a minőség-mennyiség-mérték gondolati hármas egységére épült. Külön elemzés tárgya lehetne a világegység e három fogalom köré csoportosítható gondolatrendszerének körbejárása a filozófiának azon a szintjén, amelyet az environment prezentált könyvei sugallnak (A. France, Aquinói St. Tamás, Galilei). A mű több száz tárgyból és számos szövegből kiemelt idézetből összeállított tér-kollázsként értelmezhető. A vitrinben elhelyezett tárgyak esztétizáló jellegűek, finoman előkelőek, bravúros rendbe illesztettek. Halmaz jelleget csak attól kapnak, hogy a nézőnek nincs türelme a sorba-azonosításra; mint ahogyan a bejelölt idézetek végigböngészése is olyan hosszadalmas, hogy a szöveghez mint textúrához szokott képzőművészközönség már nem tesz kísérletet a végigolvasásukra. Így a kiemelt helyet elfoglaló kör, illetve gömb alakú tárgyaknak a címben jelzett verbális üzenettel való összevetése adja meg a mű vizualitásából kiolvasható üzenetét.

A vitrin-environment éppúgy mint a szobányi, csak egy kiállításnyi élettel rendelkezik – később már csak dokumentumokban, reprodukálva élhet tovább. Megcélozhat, s rádöbbenthet mégis a legalapvetőbb kérdések új nézőpontjaira – s ez a tárlat egészének kérdésfeltevését nézve bizonyító erejű. Hogy eléri-e célját a mű; tehát hogy a ma tárlatlátogatója felkészült-e egy ilyen időigényes és nagy verbális fogékonyságot (is) követelő mű kiállítótermi befogadására – ez már nemcsak ennek az alkotásnak egzisztenciális kérdése.

Hangsúlyos alkotás volt *Borbás Klára Installációja.* Megközelíthetetlen teret metszett ki a térből Borbás, hogy ott üveget, faszenet, feketére festett, belógatott installációs anyagokat elhelyezve egy földre épített félgömb vertikális ellentétét szerkessze meg. Úgy tűnt, hogy megjelenésének hatása nem állt arányban az általa kibontott gondolatok súlyával. Hasonló érzésünk volt *Kalmár István–Sinkó István Kereszt* című, négy magnetofonra komponált művénél. A magnókat természetes anyagokkal (moha, nád, száraz fű) vattával és festett (vörös) nádszálakkal vették körül. A mű a direkt ellentétpárokon kívül (természetes-mesterséges; fehér-fekete; csendes-hangos stb.) másra nem mutatott rá hatásosan.

Hegedűs 2 László öt munkája közül kettő varrott textilkép volt, festményszerűen kivitelezve. Mindkét mű *Térkép* címet viselt, s mindkét oldaluk nézhetően térbe lógatva lírai-érzelmi üzenetet hordozott. *Fiókok* című alkotásának bonyolultabb variációjával a Stúdió '83 kiállításon már találkozhattunk. Itt egy álszekrény álfiókjai közt egy valódi fiókot helyezett el a művész, teli vízzel. A *Fekete karácsonyt* egy fekete filccel bevont falapon a rászerelt karácsonyfaégők villogó halmaza idézte. A mű arra a hangulati ellentétre épít, amely az általában kedves-kellemes emóciókat kiváltó karácsonyfaizzók és a rideg, sivár, gyászos fekete alap között feszül.

Életművébe szervesen illeszkedő darabokkal jelentkezett *Barabás Márton, Butak András, Fehér László, Fusz György, Pataki Tibor, Záborszky Gábor.* Esetükben ez annyit jelent, hogy vagy rendszeresen használnak műveikben különleges anyagot (preparált madár; valódi növényi elemek; homok stb.), vagy a mű reduktív anyag-felidézésére törekszenek (*Fehér László Cím nélkül*-i terítője és cserepe), vagy manapság a képzőművészetben nem szokványos anyaggal dolgoznak *Fusz György* kitűnően karakterizáló kerámia plasztikái, *Pataki Tibor* papírhajtogatásai). Kísérleti anyaghasználatával tűnt ki *Kopasz* Tamás (*Haj- és tollak* I–II.) és *Hegyeshalmi László* szintén hajat applikáló műve (*Üveg*).

A kiállítási kiírás láthatóan elősegítette néhány mű megszületését. Nyilvánvalóan nem készített volna egyébként *Szabó Tamás* szurokból portrét; nem láthattuk volna *Sárkány Győző* újságpapírból készült hengereit *Hír-anyag* címmel; *Luzsicza Árpád* nem fagyasztott volna naponként más tárgyat jégbe, hogy az a néző szeme láttára olvadjon szét; és *Kiss Zoltán László* sem íratta volna ki számítógéppel a SZELLEM betűinek permutációját, s nem készítette volna el egy cimbalom vetületi rajzát, tintaceruzával, hogy azon egy dallamot leütve vizes ütővel „megjelenítse a zeneképet". És valószínű, hogy *Stefanovits Péter* életművéből is kimaradt volna az a linóleum intarzia, amely *Márvány tengerpart* címen ironikusan utal egy földrajzi egységre, s annak nevében rejlő kettős vizualizálhatóságára.

Még jó néhány mű élt szokatlan anyaghasználattal – összességében azonban nem sok újdonsággal szolgált a kiállítás egésze. Csak a laikus néző számára hordozott színes, friss információt, mint csokorba kötött érdekességek felvonultatása, de a szakma nem lett gazdagabb a XX. századi művészet anyaghasználatával kapcsolatos ismereteiben. A tárlat ezáltal alapvetően közművelődési jelleget kapott, és ilyen értelmű szerepét dicséretesen betöltötte.

Chikán Bálint

Anyag

Barabás Márton festő

A Fiatal Képzőművészek Stúdiójának kollektív kiállítása, Fényes Adolf Terem, 1984. augusztus–szeptember

Művészet 1985/2/60-61.

A XX. század közepétől, amikor a dada szabad asszociációit és eszközhasználatát a pop art lazán és kötetlenül felújította, akkor és azáltal vált egyértelművé, hogy immár bármiből alkotást készíthet a művész, a roncs autóktól az anyaföldig. Az anyaghasználat teljesen heterogén lett, mivel a század művészetének egyik fontos értékmérő fogalma az új, az „amilyen még nem volt" lett, s ezért az alkotók jelentős számban új anyagok műbe építésével kívántak eleget tenni a kor kihívásának.

A romlandó matériától a fényig és a lézerig terjed a művészet új médiumainak skálája. De éppen ez a teljes heterogenitás vezetett oda, hogy fel kellett tenni, meg kellett vizsgálni azt a kérdést, hogy vajon mit fejezhet ki az egyik, s mit a másik anyag: milyen üzenetet tolmácsolhatnak az egyes médiumok? A tartalom és a forma egysége milyen anyaghasználatot feltételez? A másik oldalról indítva: egy bizonyos médium összeköthető-e akármilyen tartalommal vagy sem. A művészet alapfeladata lett ezen kérdésekre a válaszokat megfogalmazni, mivel ennek hiányában saját tárgyaival nem tudott volna mit kezdeni. A lehetséges variációk során gyakran ki kellett mondania produktumaira az efemer jelzőt. Lehet-e egy műtárgy léte rövid időre megszabott? S ha igen, mondandója, az általa közvetített gondolat érvényessége lehet-e időtlen?

A Stúdió vezetése 1981 tavaszán jelezte először, hogy olyan tárlatsorozatot kíván rendezni, amelynek két részlete az anyaghasználat problematikáját járja körül. A Stúdió *Anyag* című tárlatára azonban még a meghirdetésétől is majdnem egy teljes évet kellett várni. Az 1983-ban kiírt, 1984 január–februárjában összeállított kiállítás megrendezésére ugyanis csak augusztusban kerülhetett sor. Az eredeti elképzeléssel ellentétben nem a Budapest Galéria, hanem a Kiállítási Intézmények lett a tárlat gazdája, s így került ez a *Fényes Adolf Termet* zsúfolásig megtöltő anyag végül a közönség elé.

Természetesen az előbbiekben leírt gondokból a látogató mit sem érzékelt. Őt egy teremnyi izgalmas, zömében szokatlan műtárgy fogadta. Ezek közül az anyag problémájának konceptuális végigkövetésére leginkább a *Havasi Ildikó–Vasvári László Sándor* alkotópárosnak *A világ egysége* című üvegvitrinbe zárt tárgyhalmaza vállalkozott.

Butak András: Növényi tanulmány, vegyes technika, 6x16x30 cm, 1983

egy stílushoz való abszolút hűséget számonkérő proklamációjában.

Hogy jobban megértsük indulatát, vessünk egy pillantást a közelmúltba, az eltelt tizenöt évben a síkkonstruktivizmus helyzetére. Az írás heve azt az időszakot – a hatvanas és hetvenes évek fordulóját – idézi, amikor az újkonstruktivizmus pozitív szerepet játszott képzőművészetünkben. Amikor több más kifejezésmóddal közösen segített megtörni a posztimpresszionista és az expresszionista festészet honi egyeduralmát. A hetvenes és nyolcvanas évek fordulójára sajnos az irányzat

Barabás Márton

1986. III. 12. MAGYAR HÍRLAP

A tavaszi fesztivál kiállításai

Március 12-én, szerdán, délután 3 órakor a Kossuth Lajos téri Néprajzi Múzeumban dr. Vincze Imre belkereskedelmi miniszterhelyettes ünnepélyesen megnyitja az ÚT KÖZBEN, IBUSZ-szal a Föld körül című fotókiállítást.

A Budapesti Tavaszi Fesztivál első fővárosi rendezvényén Székely Tamásnak, a BÜVÁR környezetvédelmi lap fotóriporterének csaknem félszáz országban készített kétszáznegyven képét állítják ki. Az öt világrészen járt fotóriporter — a közismert turistalátványosságokon kívül — soha vissza nem térő emberi pillanatokat is a nézők elé tár fekete-fehér képein.

Sz. T.

Fotó: Sárközy György

Tudósítónktól.

A GENERALART három kiállítással lép közönség elé a tavaszi fesztivál alkalmából.

A Népköztársaság úti GENERALART Stúdióban Zene és jel a képzőművészetben címmel kollektív festészeti és grafikai kiállításával a legújabb stílusirányzatokat mutatja be.

Az Atrium Hyatt Galériában *Barabás Márton, Romvári János* és *Záborszky Gábor* kiállításán (képünk ott készült) a festészet és szobrászat határán levő műalkotásokat láthatnak a tárlatlátogatók.

A Thermál Szálló kiállítótermében minigrafikai kiállítás nyílik, a kortárs magyar grafikusok alkotásaiból.

A három, műfajában egymástól jelentősen eltérő kiállítással a rendezők a mai magyar képzőművészet minél szélesebb skáláját kívánták bemutatni.

Valamennyi kiállított műalkotás a helyszínen megvásárolható.

nem vagyok képes valaminő istent, vagy istennőt találni a tejhez, asszociálódik az emlék. (Pales, a legelők istene megfelelne talán?) A *Balatonfüred—Csopak tája Termelőszövetkezetben* nemkülönben fontos másik nedűhöz már bátran idézem föl *Bacchus* alakját, jóllehet patrónusként gyalázatosan viselkedett a Balaton északi partján is tavaly.

— Ha rosszabbul is fizetett a szőlőnk, azért *minden alaptevékenységünk nyereségesnek bizonyult* 1985-ben — mondja *Gubicza Ferenc* elnök, akire kiváltképp azon a TOT-elnökségi ülésen figyeltem föl, ahol az állattenyésztés aláhanyatlása volt napirenden, ám ő nem átallotta megjegyezni: náluk bizony *nem* fizetnek rá a szavasmarhára sem...

Átalánydíjas forma

Tej és *bor*, azért ez így túlzott leegyszerűsítése volna még egy emblémán is, mindazon munkálatoknak, amelyek ebben a hajdan *Petőfi* nevét hordozó nemesvámosi termelőszövetkezetben megtalálhatók. *Nagy Sándor* volt korábbi elnöke, akit 52 évesen százalékoltak le, most készül a ve- csopaki lak-

1981—84 között megkétszereződött a gazdaság termelése, de az állami elvonás öt és félszeresére ugrott, így a nyereségük csak húsz százalékkal gyarapodhatott. Most milyen az idevágó helyzetkép?

— Éppen a belső érdekeltségi rendszerünknek tudható be tán elsősorban, hogy nyolcszáznyolcvannyolcmilliós termelési értékünk hetvenmillió forintnyi nyereséget hozott — válaszol immár Markovszky György, aki Ott Lászlóval egye-

Fotó: Habik Csaba

temben fiatalabb néhány évvel az 1939-beli elnöknél. — Az *átalánydíjas formát* 1983-ban honosítottuk meg ipari ágazatainkban, a szőlőt 1984-ben adtuk *részesműveléshe* amit

MUNK

A megváltozott munkaképességű

Milyen kötelezettségei vannak a munkáltatónak a
val kapcsolatban?

A megváltozott munkaképességű (korábbi meg
ségű) dolgozók foglalkoztatásának és szociális el
EüM–PM számú rendelet újraszabályozta. *Meg*
munkaviszonyban álló személy, aki

a) egészségi állapota romlásából eredő munkak
körében rehabilitációs intézkedés nélkül teljes ért
öregségi, rokkantsági stb. nyugdíjban vagy járad

b) üzemi baleset következtében baleseti járadék
munkáltatójánál teljes értékű munkára tartósan

Barabás Márton, festőművész: „Belső tér".

Országos Képzőművé-
szeti
kiállítás 84 –
Műcsarnok.

Népművelés, 1984. május.

Barabás Marton

P. Kücs Julianna: Mecs, kőben
A Studió '84 kiállítás a
BNV 23. pavilonjában

Népszabadság, 1984. XI. 17

Barabás Márton, [ ]

h: Bukta Imre

[hűs]: A feszültség feloldható 7

Nénszabadság, 1980. dec. 31.

Barabás Márton festőm.

P. Kucs Julianna: S termelni eladhatót?
Jegyzet a kucsarnokból

Népszabadság, 1984. IV. 14

Barabás Márton festő

neve emlitve, szerepelt a Fiatalok Studiójának kiállitásán

Bereczky Kóránd: A Fiatalok Studiójának kiállitása
Kritika, 1979/3 37-38.o.

Barabás Márton, festő

a csepeli képzőművészek mori tárlatán szerepel a művész „Kristálytörés" c. műve. (említve)

-ze-: Erőtlen erővonalak.
Fejér Megyei Hírlap, 1978. okt. 18.

Barabás Márton

Barabás ~~Banga~~ Márton Bangához és Kocsishoz a téma fűzi. Ő is nagy szúnyog, darais és lepkevadász és rapsoló.

Gyetvai Ágnes: Csepplen a tenger.
Művészet, 1978. november – 3 lap.

Barabás Márton [ ]

□ BARABÁS MÁRTON, KÖRÖSÉNYI TAMÁS ÉS MAROSVÁRI GYÖRGY kiállítását Bereczky Lóránd művészettörténész nyitja meg ma délután 4 órakor a Bartók Béla úti Galériában.

2.

-.□ Barabás Márton -

Esti Hírlap, Bp. 1979. ápr. 27.

Barabás Márton, festőművész

FÉNYES ADOLF TEREM

VII., RÁKÓCZI ÚT 30.
TELEFON: 225-818

ANYAG

– a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának Kiállítása –

1984. szeptember 9-ig

„. . . . az alkalmazott anyagoknak nem csupán kémiai tulajdonságai (szám, kiterjedése, súly, halmazállapot stb.), hanem fogalmi-asszociatív értelme (jelentés-lehetősége) is kifejezésre jut. Kiállításunkon helyt szeretnénk adni azon kreatív törekvéseknek, melyek új, a korábbiakban nem a művészet eszközeként használt anyagokat alkalmaznak" – írta többek között fenti kiállítás felhívásának körlevelében a Fiatal Képzőművészek Stúdiója részéről Barabás Márton. Ezzel a kamarakiállítással válaszolnak a fiatal művészek a fent idézett felhívásra.

A kiállítás rendezője: Bakos Katalin

ERNST MÚZEUM

VI., NAGYMEZŐ UTCA 8.

TELEFON: 414-355

FRISSEN FESTVE A magyar festészet új hulláma

1984. szeptember 30-ig

A hetvenes évek harmadik harmadától egy egyre jelentősebb művészetszemléleti átstrukturálódás figyelhető meg az egyetemes művészetben. A legfontosabb impulzusok Itáliában, Nyugat-Berlinben, az Egyesült Államokban, majd Hollandiában és a Németországi Szövetségi Köztársaságban, illetve Dél-Európában, Spanyolországban, Jugoszláviában és végül Közép-Kelet Európában mozdították ki viszonylagos nyugalmi helyzetéből a hetvenes évek közepi művészeti struktúrát. Nálunk ez a folyamat 1980 végén, 1981 elején indult meg, de igazán nyilvánvalóvá csak 1982-től vált. Az 1983–84-es őszi – téli – tavaszi kiállítási szezon hozta meg a döntő áttörést, bár mindezideig nem sikerült az egész új helyzetet egy nagy kiállításon, együtt, egy múzeumban vagy kiállítóteremben bemutatni. Pedig az új művészeti folyamatok eredményei együtt, egymás mellett bizonnyal más, meggyőzőbb – mert gazdagabb, differenciáltabb, összetettebb, az „egyéni utakat" és az eltérő művészegyéniségeket jobban megőrző és kidomborító – képet mutatnak, s így az új művészeti szituáció teljesebb, mélyebb megértéséhez, kritikai értékeléséhez járulnának hozzá. Jelen kiállítás ezt a nem kis célt igyekszik megvalósítani.

Részletek HEGYI LORÁND előszavaiból

A kiállítás rendezője: Jerger Krisztina

MÁRTON BARABÁS (born 1952 in Budapest)

Barabás pictures are not „ritual objects" viewed from surrealistic aspects but are considered compositions made up of metaphors, cultural patterns and features and of fragments of the history of civilization

Exhibitions selected (many in Hungary)
1988 Jipian Art Gallery, Knokke, Belgium; 1990 Galerie am Parkberg, Hamburg; 1987 Lineart 87, Gent, Belgium; 1986 Gallery Mc.Donald's, Toronto-National Art Center, Ottawa, Canada.

Barabás Márton
Hungarian Contemporary Art. Sp. Sotheby's, 1992

4.

4. *Márton Barabás: Pillar of a Giraffe,*
signed, 1989, in three pieces, oil on panel, 297,5x73 cm; 80x58 cm; 25x20 cm.
*HUF **320.000,-***

5.

5. *Márton Barabás: Golden Age,*
signed 1990, oil on panel, 65x70x14 cm
*HUF **100.000,-***

3.

3. *Imre Bak: Red cross,*
signed, acryl on canvas 120x80 cm
HUF ***460.000,-***

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1975 FEB 8
ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Barabás Márton.

1021

Barabás Márton rajza

EÖRSI ISTVÁN:

Két bölcsész

Boldog vagyok, hogy szemé-sen ismerem ezt a két remek t. Ők feltehetően nem isme- egymást, noha kor- és évfo-mtársak, és egyaránt a törté-emtudomány megszállottjai — khogy egyikük a szegedi, má-uk a budapesti fakultás hall-ója. Mindazonáltal, ha jobban ggondolom, mégis ismerhetik rmást, mert a szegedi bölcsész dapesti lakos, a budapesti böl-sz pedig szegedi illetőségű — véletlen tehát összehozhatta et.

András, aki Szegeden jár egye-nre, utál vizsgázni. Úgy véli, elsajátított tényanyag áradatát ik csatornába kell vezetnie ah-z, hogy helyt állhasson. Gondo- előtt sem változik meg. Őt is érdekli a vizsgáztató személye, mint a véletlen-halmaz fontos tényezője, de — első pillantásra következetlenül — nem igyekszik alkalmazkodni hozzá. Megszokott farmerében jelenik meg előtte akkor is, ha tudja róla: előnyben részesíti az elegáns külsőt. Felelete akadozóbb, mint Andrásé, főként, ha az adott témakörben nincs kialakult álláspontja. A tényeket ő is többnyire hibátlanul mondja el, majd ismerteti a különböző felfogásokat és értelmezéseket, és sohasem hallgatja el kételyeit és fenntartásait, sőt ellentétes nézeteit is csak olyankor foitja

Barabás Márta

Új Mív. 2003. 12. p. 9.

ORRÁSOK FELHASZNÁLÁSA
IOGATÁS IGÉNYLÉSE
atványként kezelendő

Támogatást nyújtó:

Oktatási Minisztérium Alapkezelő Igazgatósága

ime: 1052 Budapest, Szervita tér 8.

MÁK-nál vezetett számla
megnevezése: OM KMÜFA
száma: 10032000-01220328-54001008

HT azonosító: 030317

hó nap	Támogatásigénylő bizonylat sorszáma:

.....számú mellékletében vagy megvalósítási
dat teljesítésének ráfordításai táblázatosan

ifordítás Ft)	Egyéb külső forrás (Ft)	Összesen (Ft)

a koalíció vezetői legfontosabb követeléseikről, miközben a K. u. K. hadseregben katonai

Barabás Márton rajza

kormányzat létrehozására készültek. Nem véletlenül, írta *Gábor Andor* a század elején: „*A*

hatalom monopóliumát a maga számára biztosítsa. Teremthetők-e garanciák ennek elkerülésére? Teremthetők-e garanciák, amikor a magyar társadalmat a kibontakozási törekvések közepette is egyre inkább a szűkülő elosztási forrásokért való harc jellemzi és félő, hogy politikailag is egyre inkább polarizálódik? Jó lenne biztosnak lenni abban, hogy a *higgadtság, az együttműködés tereli politikailag középre az egyes rétegeket*, s nem a romló életkörülmények, a szűkülő javak közepette szükségszerűen egyre nagyobb érdeksérelmek hatására az indulatok valamilyen szélső irányba. Ez ismét valamilyen egypárti uralom felé vezetve vissza a magyar politikai életet, ezzel végül semmit meg nem oldva.

Igazi felelősségvállalást

S e ponton idézzük fel ismét Nasszer válaszát (az egyetlen párttal is túl sok baj van), s a válaszon keresztül azokat a gondolkodókat, akik a hatalomnak

MN
1989.
T. S.

mellt villamosság egységköltségéről, illetve a szakirodalom ide vonatkozó adatainak ellentmondásosságáról. Állást foglal a nyilvánosság mellett, megállapítja, hogy energiapolitikánkat is a nagy nyilvánosság elé kell tárni, E véleményével föltétlenül egyet kell értenünk. Véleményt mond ez után a szerző az ún. *szaporító reaktorokról*, illetve ezeknek az energiapolitikára gyakorolt hatásáról. Ezek a megállapítások viszont alapvetően tévesek. Nézzük, miről is van itt szó?

A szerző véleménye szerint a jövő az atomenergiáé, azonban néhány évnyi várakozást javasol, szerinte ugyanis a jelenleginél sokkal jobb: „nagyobb hatásfokú" és „biztonságosabb", sőt: „abszolút biztonságosnak beígért" erőműveket építhetünk, ha azt a néhány évet, ami a szaporító reaktorok megvalósulásához kell, megvárjuk. Nos, *ezek az állítások, tévesek, semmiféle józan kapcsolatba nem hozhatók az atomenergetika jelenleg prognosztizálható fejlődésével.*

NÉZZÜK MEG ELŐSZÖR, hogy csak akkor gazdaságosak, ha a plutóniumot elválasztó, ún. *újrafeldolgozó üzemeket* is kiépítik és folyamatosan működtetik. Jelenleg inkább félreteszik a besugárzott uránt, a plutórium feldolgozása ellen szól — többek között — egy nagyon súlyos érv: a plutónium a korszerű atombombák alapanyaga, a plutóniumtermelés fokozása óhatatlanul növeli az atomfegyver elterjedésének a veszélyét.

A MŰSZAKI és fizikai ellenérvek sorolása helyett nézzünk néhány tényadatot. A bécsi Nemzetközi Atomenergia Ügynökség kimutatása szerint 1987. végén 417 atomerőművi reaktor működött a világon, amelyekből mindössze 7 volt tenyésztő reaktor. Még sokatmondóbb az épülő atomerőművek megoszlása: 120 reaktorból csak 2 a tenyésztő. E szerint a jövőben sem fog nőni a tenyésztő reaktorok aránya. Mivel egy atomerőmű építési ideje 8—10 év, e prognózis nem csak néhány évre szól.

A biztonság kérdéséről csak annyit, hogy „abszolút biztonság"

Barabás Márton

→ Magyar István

MŰVÉSZET 1985/2/16

Barabás Márton festőművész

Stúdió '83/1

Magyar Nemzet 1983. VIII. 27.

Barabás Márton festő

gobelinje

felsorolás

→ FERENCZY NOEMI

MŰVÉSZET 1985/10/21

Barabás Márton, festőművész

A XXIV. Szegedi Nyári Tárlaton szerepel Barabás Márton két festménye.

Kenessei András: XXIV. Szegedi Nyári Tárlat. Magyar Hírlap, 1984. aug. 31., 6. old.

BARABÁS Márton

Avantgarde és akadémizmus : Barabás Márton müvészete.
[irták Barabás Márton, Gyárfás Péter, Hegyi Lóránt
et al.]. Bp. : Dovin, 1990 93 p., ill.
ISBN 963 7895 14 0

Barabás Márton

Kis szunyog

Gyetvai Ágnes:Cseppben a tenger.
Művészet, 1978.november / 3.oldal.

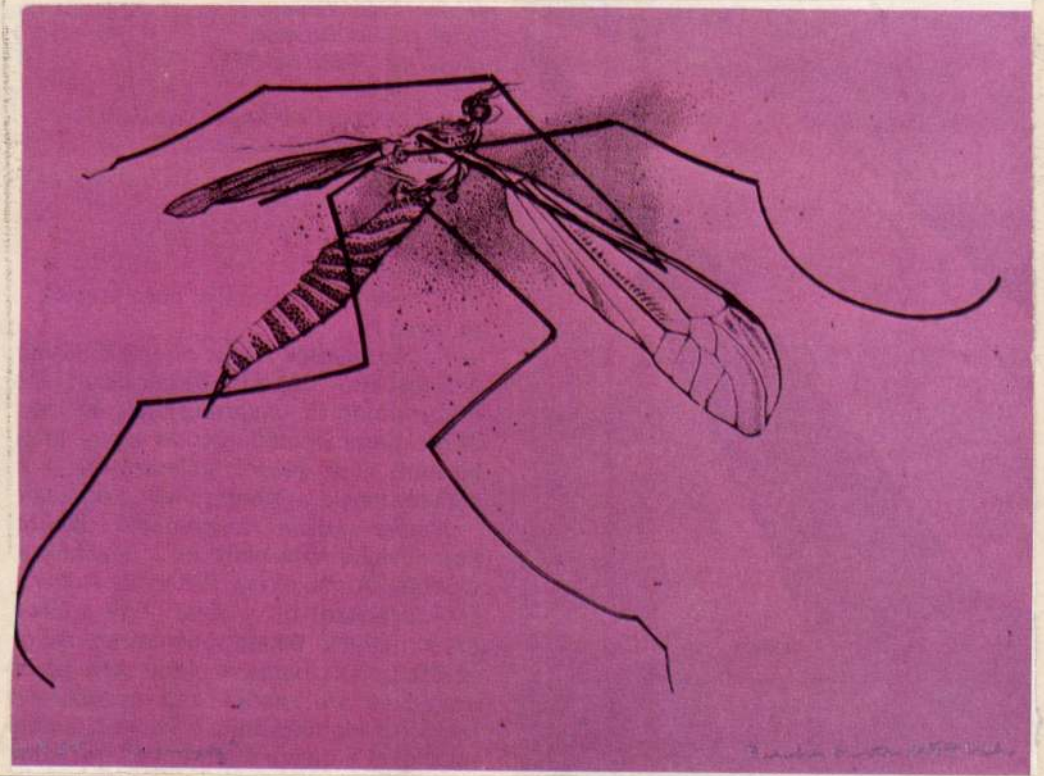

Barabás Márton: Niké telefonnal / Nyke with Telephone, olaj, fa, 90 × 110 cm, 1988

díszletek, a szereplők s a szerepek
valóságosak", hanem mert kellékei
ain túl is megtalálhatóak. A táncosokat
mégis mozdulatlanul figyelő kutyák
eltette vággyal egybefonódó
t árasztják magukból; a szalagokkal
átkötözött formák annak a sokféle
összeegyeztethetetlenségére
, amit minden egyes embernek
l kell játszania az életben; s az élesen
egymást metsző és taszító látványok
inden teatralitásuk ellenére azt
nséget sugallják, amellyel a színház
„életben" is mindenki kijelöli a saját
igyázva annak sérthetetlenségére.

Barabás Márton

festőműrén

Kiállítása Szombathelyen Földém i F. László
ánne

Műrénet
89/0

Barabás Márton festőművész

Az óév utolsó hónapjában érdekes, agyat-lelket próbára tevő bemutatkozást rendezett a Fiatal Képzőművészek Stúdiója. Érdemes nevekkel jelezni, hogy kik azok, akik elsősorban igérik a kortárs festészet körének egészséges bővülését: Babos László, Barabás Márton és még többen.

Bereczky Loránd: a fiatalok stúdiójának kiállítása.

Kritika, Budapest, 1979. 3.

Barabás Márton, festőművész

A Bartók Béla út 32. alatti galéria legújabb kiállításán Barabás Márton, Körösényi Tamás és Marosvári Tamás közös tárlata látható. — Barabás Márton — a várbeli stúdiókiállításon már sikert aratott — lefelé bukó, farmermadrágos „Ikarusz" — a fogadja a látogatót. „Piros pongyolában" — a „Sztrádak szélén elvéreznek a Madonnák" — „T. P." — „Rákóczi úti renoválás" c. képei (említve).

Hegyi Gyula: Hármau a Bartók Béla úton.
Magyar Hírlap, 1979. máj. 18.

Barabás Márton, festő

L: Aknay János

-: Szabadtéri tárlat: a Bástya galéria

Népszabadság Bp. 1981. jún. 18

Barabás Márton, festőművész

az 1941-ben létrehozott makói Maros-menti művésztelep munkájában tizenketten vettek részt. A művész az idén részt vett a telep hídrombolásos munkájában.

Tandi Lajos: Művésztelepek falják mentén.
Délmagyarország, 1948. aug. 13.

Barabás Márton

festőművén

Ziállítása Szombathelyen.

Földényi F. László

cikke

Művészet

89/6

Barabás Márton: Piramishárfa / Pyramide Harp, olaj, fa, fém, 73,2 × 141 cm, 1988
Barabás Márton: Piramishárfa krotonnal / Pyramide Harp with Croton, olaj, fa, fém, 73 × 141 cm, 1988

ELITE ÉKSZER

szokásrendszerbe. Nem elsősorban formájuk szerint különültek el a különböző eseményekre készített darabok, hanem a felhasznált anyagok, kövek alapján. Gyakran előfordult, hogy az értékesebb darabokból kettő is volt a tulajdonos birtokában: egy valódi drágakővel, egy másik pedig utánzattal, strasszkővel díszítve. Erre az elővigyázatosságra az akkor is gyakori – elsősorban utazások során bekövetkezett – rablások miatt volt szükség. Az informális viselethez elsősorban színes kővel készült ékszer illett, az udvari eseményeken viszont már gyémánttal, briliánssal díszített darabokat volt tanácsos viselni. Ebből a gyakorlatból alakult ki a XIX. század folyamán a máig élő íratlan szabály: nappalra színes kő dukál, estére viszont gyémánt vagy briliáns. Ezek a szabályok nem véletlenül alakultak így. A fő elv ugyanis, hogy viseletnek és ékszernek összhangban kell lenniük egymással. E kettő sokáig szétválaszthatatlan volt, mert az ékszer nem a személyes cicomát, hanem fontos, közérthető módon kifejezett tartalmat jelentett.

ÉKSZER-SZEMÉLYISÉGEK ÉS LEGENDÁK

Az antik világból, a közép- és újkorból egyaránt ismerünk öltözködést szabályzó rendeleteket. Nem csupán azt próbálták előírni, hogy ki milyen ékszereket viseljen, hanem még a ruhadarabokhoz felhasznált textíliák fajtáját, színét is pontosan megszabták. I. Cosimo nagyherceg a XVI. század végén Firenzében egy bizonyos összegben szabta meg a hölgyek által viselhető ékszerek értékét – természetesen kevés eredménnyel. A XVI. század udvari viseletében tűnnek fel az első ékszerkészletek, parure-ök is. Sok száz évi tetszhalál után az európai viseletbe általánosan visszatért a fülbevaló és a karkötő. Korábban ugyanis – elsősorban a nyugat-európai öltözékek – a hosszú, kézfejet is takaró ruhaujj, a hölgyek haját elleplező bonyolult fejfedők nem kedveztek ezek viselésének. A XIX. század húszas-harmincas éveiben a fejtetőre tornyozott frizurákhoz, a mélyen dekoltált ruhaderékhoz már roppant látványos, esetenként igen hosszú fülbevalókat viseltek a hölgyek.

Az újonnan megismert anyagok először gyakran ékszer formájában öltenek testet. Így volt ez a XIX. század második felében az alumíniummal vagy az első műanyagokkal – kezdetben drága, csak kiváltságosok számára elérhető volt mindkettő. Az ékszerek pénzben kifejezhető értékével sokszor egyenrangú azok „személyisége", legendája. Nem véletlen, hogy több olyan ékszert ismerünk a történelmi forrásokból, melyeknek nevet adtak, így Merész Károly „Három fivér" vagy „Fehér rózsa" nevezetű darabjai.

Korunk vezető tervezői is az évezredek alatt kialakult ékszertörvények szerint alkotnak, bár nem mindig tudatosan.

KISS ERIKA

FOTÓ: SÁROSI ZOLTÁN

Origó
155x15,5 cm

Nagy billentyűív
118x172x20

Barabás Márton 1977-ben végezte el a budapesti Képzőművészeti Főiskolát, festőszakon. Oldalági rokona a múlt század talán leghíresebb magyar festőjének, Barabás Miklósnak. Nagyapja Párizsban, Münchenben és Budapesten végezte festészeti tanulmányait a század elején. A két háború között Erdélyben, 1958 után Kanadában dolgozott – festett kicsit stilizáló, posztimpresszionista stílusban. Az 1952-ben Budapesten született unokát apja mégis előbb zongorázni taníttatta. A zongora mégsem zeneeszközként, hanem a festészet motívumaként van jelen Barabás Márton munkáiban.

Ezredvégi művészportré

ZONGORASZOBROK

ELITE MŰVÉSZET

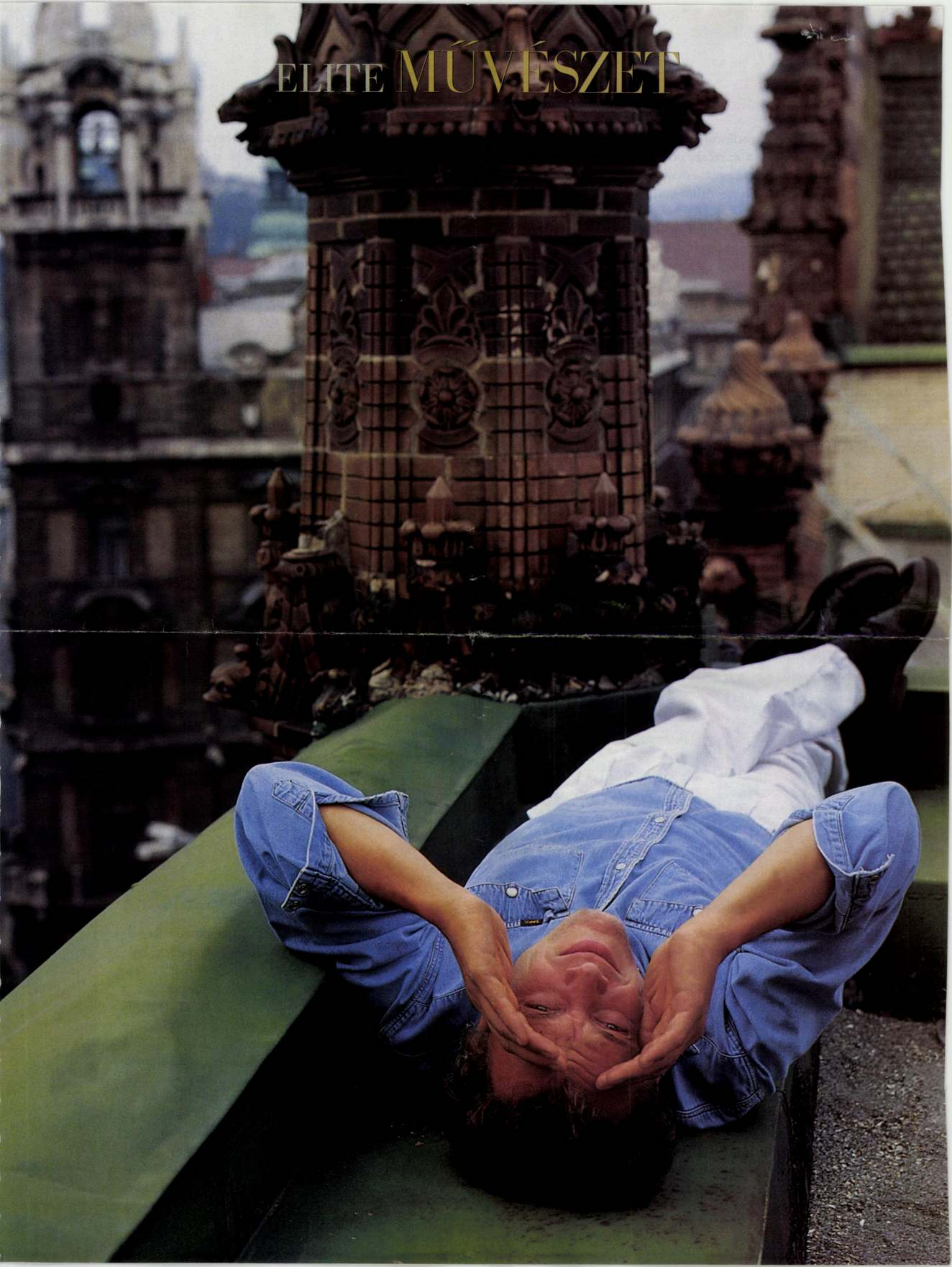

A pályakezdésről, munkáiról, elképzeléseiről faggattuk a művészt otthonában.

– Szinte egész eddigi pályafutását, műveit végigkíséri a zongorához való vonzódása. Hogyan fedezte fel a festészet – majd később a plasztika – számára ezt a rendkívüli szépségű, méltóságteljes hangszert?

– Valamikor 9 éves koromban apámék beírattak egy zongoraiskolába, de már akkor az általános iskolás éveimben is jobban érdekelt a faragás, mesék, történetek rajzolása. Olyannyira, hogy a zongorázást három év múlva abbahagytam és végül képzőművész: rajzoló, festő, szobrokat készítő ember lettem.

Az első kidobott, szétesett zongorát művészeti főiskolás koromban láttam a kaposvári színház mellett. Kézbe vettem az utóbb olyan fontossá vált belső szerkezeti elemeket, de nem tudtam és nem is akartam velük kezdeni semmit. Néhány évnek kellett eltelnie még, hogy előbb a billentyűzet, majd a zongora teste – korpusza – a kép és a szoborkészítés eszközévé váljék.

– Honnan tud ilyen sok régi hangszerhez hozzájutni?

– Az első hangszert egy budafoki kisegítő iskolából kaptam. Bécsi mechanikás, továbbhangolhatatlan, megroskadt instrumentum volt. Akkor, 1979-ben éreztem először, hogy a tönkrement zongora utolsó esélye, ha beépítem a munkáimba, ha festek a fedelére, ha megőrzöm a belső szerkezeti elemeket, mert tiszteletreméltóan szép, szoborszerű tárgyak. Ezekből készítem – lassan húszéves gyűjtőmunka után – legújabb, csigaformába rendezett festetlen plasztikáimat.

– Újabb munkái között valóban már alig-alig láthatunk festményt, vagy más festett objektet: szemmel láthatóan előtérbe kerültek a festetlen zongoraelemekből készült alkotások. Mi áll ennek a váltásnak a hátterében?

– Két éve rendeztük meg a „Festetlen szobrok" című önálló kiállításomat, majd idén májusban ismét festetlen művekkel, tárlókba (dobozokba) rendezett „csigagyűjtemény"-nyel léptem a közönség elé a Dovin Galériában. Olyan természetességgel jöttek létre ezek a síkplasztikák, amit korábban csak ritkán tapasztaltam az alkotás során. Hitelesnek, érvényesnek érzem ezeket a munkákat. Volt egy időszak, amikor a festészet és a szobrászat egymást erősítette, hiszen a falemezből kivágott motívumokat még be is festettem, sokszor ezzel adva meg a tériség illúzióját. Aztán valahogy szembekerült a két dolog egymással.

– Korábban csigaformájú, festett plasztikákat készített, most zongoraelemekből készült „csigagyűjtemény"-nyel lepte meg a közönséget. Miért vonzódik ehhez – a kétségkívül – nagyon sok lehetőséget magában rejtő formához?

– Vaskos könyvek elemzik a spirál- vagy csigaforma jelentéslehetőségeit. A csigavonal metaforikus forma. Az életkor előrehaladtával egyre érzékenyebben figyelem az idő múlását, egyre szűkebbnek látszik a bejárható pálya. Ezt a folyamatot a spirális ív modellezi. Persze fontos különbséget tenni spirál és spirál között. Tulajdonképpen minden egyes plasztika ilyen különbségtevés. Vannak játékos, terpeszkedő örvényalakzatok, és vannak vibráló, nehezen áttekinthető szerkezetű formák.

– Tíz évvel ezelőtti festményein egy egész más világgal találkozhatunk: rég elfeledett szobortöredékek, stukkódíszek tárulnak a néző szeme elé. Miért szakított mindezzel?

– Korábbi, a „80-as" évek közepén készült képeimen ókori görög római szobrok, építészeti elemek, oszlopfejek szerepeltek. Fontossá, inspirálóvá vált a századforduló építészete, az akadémista festészet nem a maga teljességében, de legalábbis részeiben. Hat-hét évig tartott ez az időszak, aztán valahogy folytathatatlanná vált.

A szobortöredékek, kőoroszlánok és gipszakantuszok helyére saját festett szobraim: billentyűívek, spirálok és szabdalt horizontú képi terek kerültek.

– Végezetül engedjen meg egy személyes kérdést: rokonságban áll a nagy múlt századi festővel, Barabás Miklóssal?

– Igen. Barabás Miklós a háromszéki Márkosfalván született, ahonnan még gyermekkorában

Kettős csiga filckalapácsokkal
24x50x3,5 cm

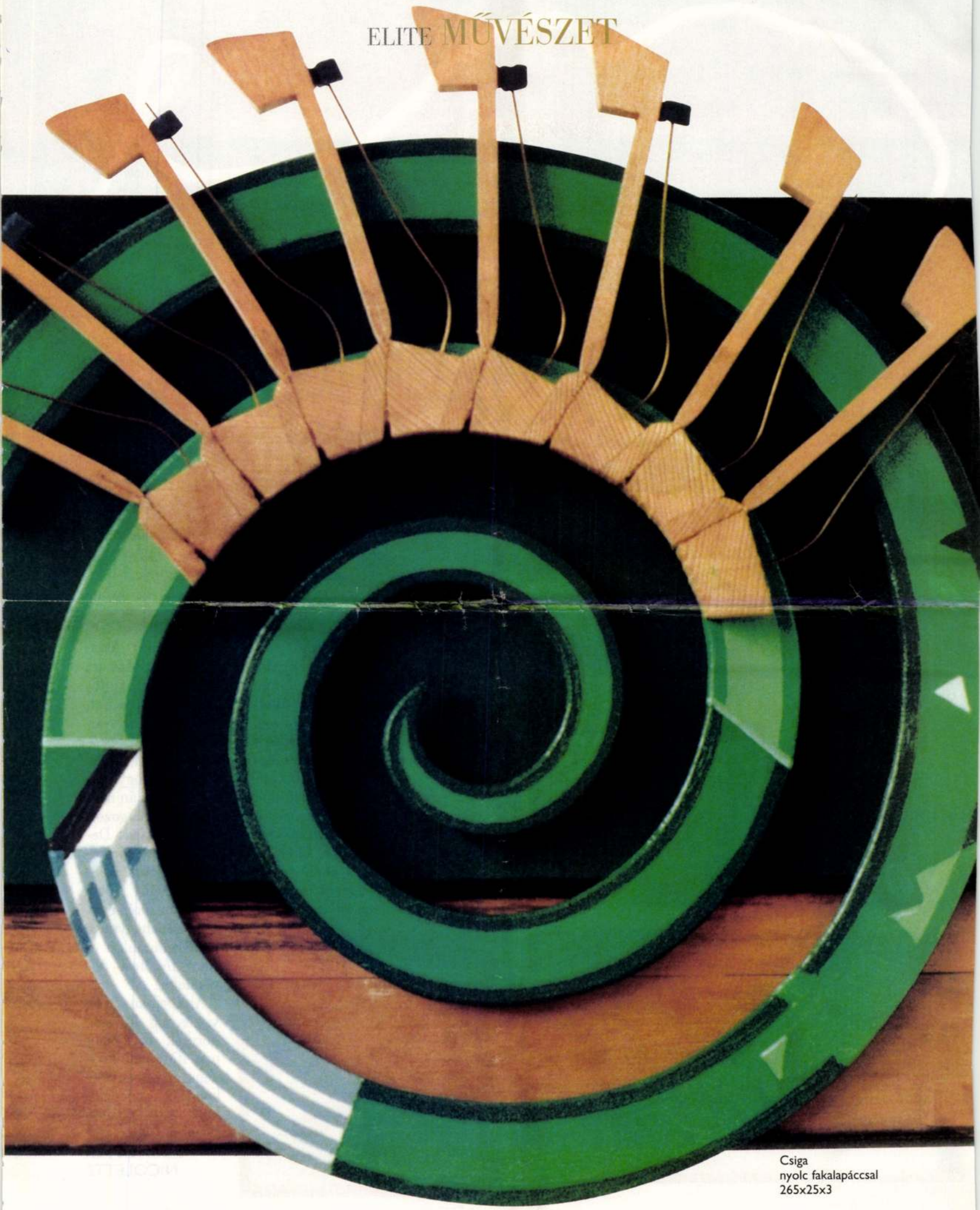

Csiga
nyolc fakalapáccsal
265x25x3

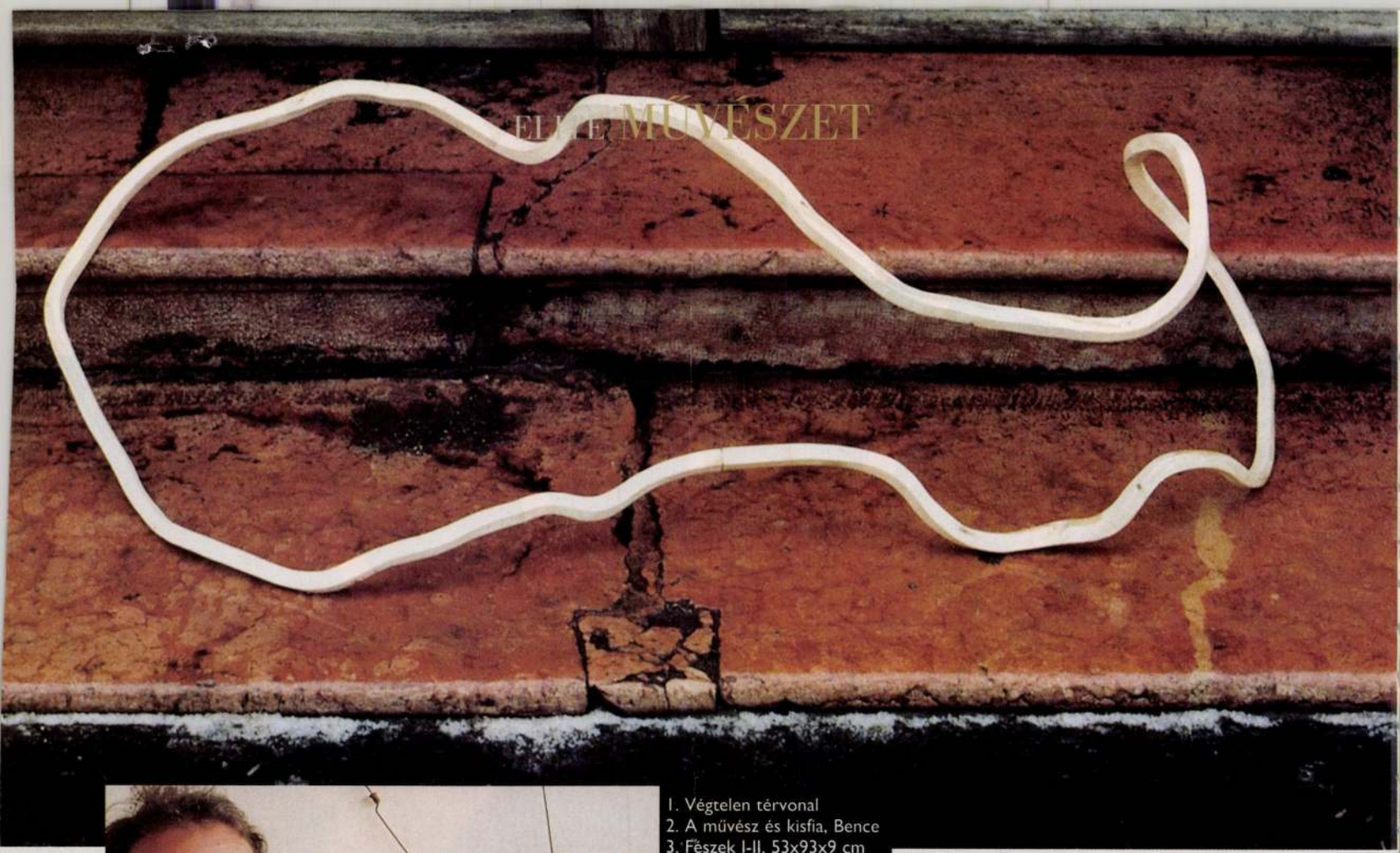

1. Végtelen térvonal
2. A művész és kisfia, Bence
3. Fészek I-II. 53x93x9 cm
4. Fészek 63x63x7 cm

elkerült. Fia, akinek egyébként Görgey Artúr volt a keresztapja, sajnos tizennyolc éves korában tüdőbajban meghalt. Az otthon maradt ág, Miklós első-vagy másodunokatestvérének a leszármazottja vagyok én. Dédnagyapám Barabás Benedek, a Mikes grófok jószágigazgatója volt. Ő még Márkosfalván van eltemetve. Legidősebb fia szintén Márton, a két háború között Erdélyben, majd Budapesten, 1958-tól pedig Kanadában élt és festett, főként tájképeket. Azt, hogy ő festővé vált, biztosan segítette a híres rokon vonzó példája. Én nagyapám itthon hagyott palettáját, festőállványát örököltem meg és egy olyan családi légkört, amelyben inkább bátorították, mint ellenezték, hogy művész legyek. Tulajdonképpen apám lett volna igazán méltó erre a riportra. Építészmérnökként szívesen dolgozott művészeknek: Percz János ötvösművésznek, Garas Dezsőnek, Bergendyéknek, Örsi Ferencnek, a Tenkes kapitánya és az Epeiosz akció című tévéfilmek sikeres írójának. Amikor úgy tizenöt éve egy francia fotós lány nálam járt a műteremben és megérkezett az apám, a fotós egyből abbahagyta a műtermi munkát és róla készített felvételeket.

Akkoriban még viszonylag kevesen hordták nap mint nap ifjúkoruk kedvenc csokornyakkendőjét, ami nemcsak külsőségében jellemezte őt.

SAGMEISTER NICOLETTE

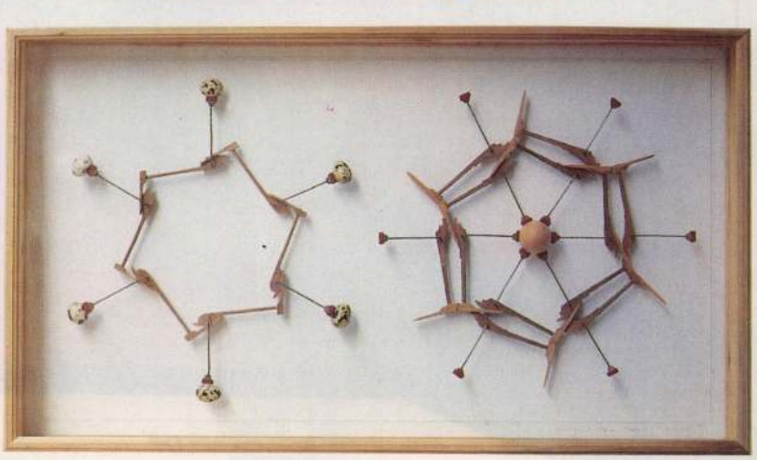

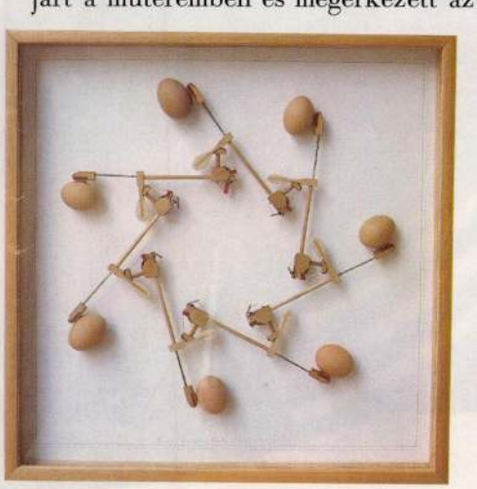

BARABÁS MÁRTON

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Barabás Márton,
1981 MÁJ 15
SOMOGYI NÉPLAP
festőművész
1021

Zongora a képben

Barabás Márton barcsi kiállítása

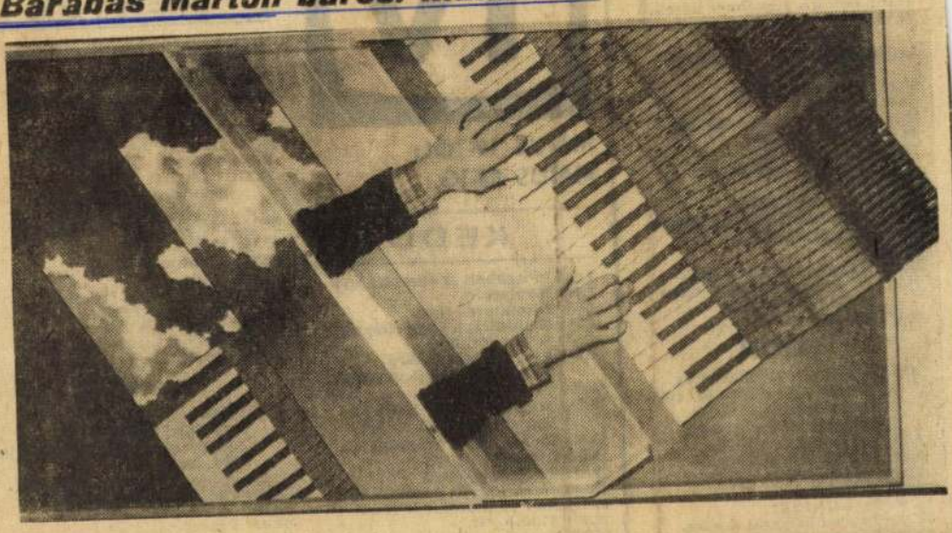

A Hommage á Presser című festmény

Változatos képzőművészeti kiállításokat rendeznek Barcson a Dráva múzeumban; a múzeum és a művelődési központ együttes szervezésében a kortárs művészek, ezen belül a somogyi alkotók egyre ismertebb „fóruma" a kiállítóterem. A programokból biztosnak látszik, hogy fiatal városunkban a vizuális kultúra meghonosodásával a közönség ízlése is fejlődhet. A kortárs művészet megismertetése folytán tájékoztatást ad mai képzőművészeti életünkről, az alkotások révén a különféle irányzatokról, s betekintést nyerhetünk az alkotóműhely munkájába. A napokban egy fiatal, alig harmincéves festőművész, *Barabás Márton* szerepel a barcsi múzeumban. A visszavisszatérő vendégek „kóstolgatják", milyen a ma „divatja" a festészetben. Festészeten ezúttal nem a megszokottat — a táblaképeket — kell értenünk, hiszen Barabás plasztikus képei a térben jelennek meg. Csupán a hazai kiállítótermekben újdonság, amit nyújt, másutt évtizedes hagyománya van már e felfogásnak. Mit keres a zongora a képben? — kérdezhetik sokan, s erre is csak azt felelhetjük, hogy nem új találmány. A zongora — a szétszerelt, a darabjaira fűrészelt, a „finoman megégetett" hangszer *jelképpé vált* e formában. Vajon miért épp ezt a hangszert választották a képzőművészek? Talán, mert a „legotthonosabb" hangszerek egyike. Sajátos formája a szoba hangsúlyos eleme, s ha megszólal — gyermekkéz vagy felnőtt ujjai alatt — bensőségessé válik a hangulat. Szétfűrészelt, földarabolt formájában — képzőművészeti alkotás részeként — megszűnik zenei varázsa. Barabás úgy véli: „a zongora tárgy léte az időben teljesedik ki differenciált hangszerlétté"... Számomra azonban, bármily formában is kerül a képzőművészeti alkotásba, a pusztulást idézi „differenciált hangszer-létében" is. A művészi manipuláció sem segít ezen.

A pillangókból, színes szárnyas rovarokból kirakott hangok, preparált rovarok és a „hiperrealista" felhők, hangok, preparlát rovarok és a „hipeerrealista" felhők, üresen csillogó műanyagok együttese mégis megfog: ide vezet az elembertelenedés, a vágynélküliség, a szeretet hiánya, a puszta lét-izzadás. *Utazás Északon* — ez az egyik plasztikus kép címe. A vasúti kocsiban ülő nő rideg elidegenedésében nyoma sincs annak, hogy átérezné, milyen fülsiketítő az őt körülvevő csönd, nyomasztó a krómcsillogású, plexiragyogású üresség. Egzakt módon válaszol erre a búra alatt: létre a művész. A *Hommage á Presser Gábor* című kompozíció pedig inkább panoptikumba illő. A „szent kéz" csodálóinak a szellemi panoptikumába. Barabás képei a kiüvegesedett szemű világot veszik célba, de eszközei még modorosak, találóan jegyezte meg egyik kritikusa a Művészet XXII. évfolyamának 3. számában, hogy „a nagy iparkodásban sajnos még különválnak az építőelemek, s van, hogy érezzük a mesterkéltséget, az erőlködést.

A művész számára épp oly tanulságos egy-egy kiállítás, mint a nézőknek. A barcsi bemutatkozás sokakat hozzásegített, hogy ne csak meglássák a szokatlant, hanem kritikai véleményüket is fejlesszék a művek segítségével.

Horányi Barna

8.58: Tipegő.
9.30: Amikor én még ...
10.10: A Berlini Filharmonikus Zenekar játszik.
10.55: Kodály-kórusok.
11.09: Ellentétek kora a barokk.
12.45: Gondolatok az ifjúságról.
12.55: Kemény Egon dalaiból.
13.08: Válogatott embermesék.
14.05: Egy kis figyelmet kérek.
14.15: Kósa György: Francia dalok.
14.30: Magazin a világ mezőgazdaságáról.
15.05: Új Zenei Újság.
16.00: 168 óra.
17.30: Opera-művészlemezek.
18.45: Sportkrónika.
18.55: Világszínház. Tarelkin halála.
20.12: Nótaest.
21.08: Nagy mesterek — világhírű előadóművészek.
22.15: Zongoraművek. Közben:
23.07: Hitvesztetten is hiszek.
23.17: A Zongoraművek című műsor folytatása.
0.10: Melódiakoktél.

PETŐFI

8.05: A Magyar Néphadsereg Zenész Tiszthelyettesképző Szakközépiskolájának fúvószenekara játszik.
8.20: Tíz perc külpolitika.
8.38: Egy éj Velencében.
9.15: Az állam mi vagyunk.
9.30: Hétvége a ...
11.40: Fiataloknak!
12.33: Jó ebédhez szól a nóta.
13.30: Éneklő Ifjúság.
14.00: Ritmus. A Ganymed együttes felvételeiből.
14.35: Orvosi tanácsok.
14.40: Magyar remekírók.
15.10: Marica grófnő. Részletek.
15.40: Mi, verebecskék.
16.35: Pophullám.
17.30: Egy rádiós naplójából.
18.33: Régi hangszeres muzsika.
18.51: Az udvarló. Részletek.
19.30: Körkapcsolás bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről.
20.45: Az élet regény volt.
21.41: Sanzonok.
22.18: A Belügyminisztérium Duna Művészegyüttese népi zenekarának hangversenye.
23.10: Slágermúzeum.

3. PROGRAM

7.00: A szolnoki stúdió román nyelvű nemzetiségi műsora.
7.30: A miskolci körzeti stúdió szlovák nyelvű nemzetiségi műsora.
8.11: Fordulók a líra történetében.
8.41: Századunk zenéjéből.
9.51: Bögöly. (Vihar Itália

TV

MÁJUS 19-TŐL
MÁJUS 24-IG.

KEDD

8.00: Idősebbek is elkezdhetik.
8.05: Iskolatévé.
14.00: Iskolatévé. (Ism.)
16.10: Kisfilmek a nagyvilágból.
16.35: Szfinx-rejtély.
17.20: Állunk szolgálatára. Vámvizsgálat következik.
17.45: Pannon krónika.
18.20: Másfél millió lépés Magyarországon. 2. rész.
19.10: Idősebbek is elkezdhetik.
19.15: Esti mese. (Sz.)
19.30: Tv-híradó. (Sz.)
20.00: Játék három percben. (Sz.)
20.05: Nád és mocsár. 3. rész.
21.00: Stúdió '81.
22.00: Kockázat. II. rész.
22.30: Tv-híradó, 3. (Sz.)

2. MŰSOR

17.45: Televíziós gyermekműsorok és gyermekfilmek szemléje. Kőszeg, 1981.
18.15: Mese az ágrólszakadt igricről. Mesejáték.
19.15: Kamerával Kamcsatka körül. Szovjet rövidfilm.
19.30: Tv-híradó. (Sz.)
20.00: Cselekvő szeretet. (Sz.)
20.30: Önálló életvitelre képes.
21.00: Tv-híradó, 2. (Sz.)
21.25: Parabola. (Ism.) (Sz.)
21.55: Vendégünk Sonja Amelic.
22.15: Világszínpad. (Sz.)

SZERDA

8.30: Idősebbek is elkezdhetik.
8.35: Iskolatévé.
8.50: Delta.
9.15: Zenés tere-fere.
10.00: Nád és mocsár. 3. rész.
10.53: Látogatás Kubában.
15.30: KAMERA.
16.05: Duna-Delta.
16.35: A siker talizmánja.
17.10: A történelem lapjairól. 3. rész. (Sz.)

rendszerek a Szovjetunióban. Riportfilm.
19.10: Idősebbek is elkezdhetik.
19.15: Esti mese. (Sz.)
19.30: Tv-híradó. (Sz.)
20.00: Delta. (Sz.)
20.25: Néhány első szerelem története. Tévéjáték.
21.30: A fele sem igaz!
21.50: Jövőnk titkai. 2. rész.
22.50: Tv-híradó, 3. (Sz.)

2. MŰSOR

16.45: Televíziós gyermekműsorok és gyermekfilmek szemléje. Kőszeg, 1981.
17.15: Az egylábú esernyőmadár.
17.25: Csokonai. Élet-játék.
18.35: Öt perc meteorológia.
18.40: Pulzus.
19.30: Tv-híradó. (Sz.)
20.00: Országos Bolgár Vers- és Prózamondó Verseny.
Kb. 21.30: Tv-híradó, 2. (Sz.)
21.50: Reklám.
21.55: Jean-Christophe. 3. rész.

SZOMBAT

9.00: Idősebbek is elkezdhetik.
9.05: Hipp-hopp. (Ism.)
9.35: Csak gyerekeknek!
10.05: Jean-Christophe. 3. rész.
11.00: A fele sem igaz!
11.30: Pulzus.
15.25: Csata fekete-fehérben.
14.50: Nevető muzsika.
15.40: Reklám.
15.45: Az Orion űrhajó fantasztikus kalandjai. 6. rész.
16.45: Hírek.
16.50: Újjászületés. 3. rész.
17.35: HÁZ-tartás.
18.45: BNV '81.
19.00: Reklám.
19.10: Idősebbek is elkezdhetik.
19.15: Esti mese. (Sz.)
19.30: Tv-híradó. (Sz.)
20.00: Vers — mindenkinek.
20.05: Tegnap, ma, holnap ... Olasz film. (Sz.)
22.00: Férfi tornász Európa-bajnokság. (Sz.)
[illegible].10: Tv-híradó 3.
[illegible].20: Ez a Maxim. (Sz.)

2. MŰSOR

17.15: Kérem a következőt!
17.25: Ízlések és pofonok.
18.10: Reklám.
18.15: A hálózat hálójában. U. S. Media. 2. rész.
19.30: Tv-híradó. (Sz.)
20.00: Vers — mindenkinek.
20.05: Debussy: Vonósnégyes. op. 10.
20.30: A Lukács-család.
21.10: Tv-híradó, 2. (Sz.)
21.30: Népművészet Finnországban.
21.55: Jó éjszakát. Rajzfilm.
22.00: A sanghaji asszony. Amerikai film.

VASÁRNAP

8.15: Idősebbek is elkezdhetik.
8.20: Óvodások filmműsora.
8.40: Ej, haj, száll az ének.
8.50: Kuckó. (Sz.)
9.20: A Kengyelfutó gyalogkakukk legújabb kalandjai.
9.40: Hírek.
9.45: Egészségünkért! Rajzfilmsorozat. 3. rész.
10.00: Évadnyitó a Velencei-tónál. (Sz.)
11.30: Szegedi Volán—Tatabánya. Férfi kézilabdamérkőzés.
14.10: Kiss Anna énekel.
14.40: Műsorainkat ajánljuk!
15.10: A dunai hajós. Tévéfilm, I—II. rész.
17.10: Reklám.
17.20: Győzni jó. Dokumentumfilm. (Sz.)
17.55: Lehet egy kérdéssel több?
18.25: Reklám.
18.35: A Közönségszolgálat tájékoztatója.
18.40: Idősebbek is elkezdhetik.
18.45: Esti mese.
19.00: A HÉT. (Sz.)
20.00: Hírek. Totóeredmények.
20.05: Hernádi Gyula: Királyi vadászat. Dráma két részben. (14 éven felülieknek!)
21.40: Telesport: — Sporthírek. Férfi Tornász Európa-bajnokság.
Kb. 23.00: Hírek.

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Barabás Márton
1984 FEB 2

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
1984. 02. 21.

Barabás Márton: Utazás északon

Új gyermek- és ifjúsági

Állandóan visszatérő probléma, amellyel újságcikkek, kerekasztal-beszélgetések gyakran foglalkoznak: kevés a gyermek- és ifjúsági film. S mivel ez világjelenségnek látszik, nincs könnyű dolga a moziforgalmazásnak, amikor bemutatási tervét összeállítja. Nehezíti a megoldást az is, hogy nem csupán mennyiségi problémáról van szó. Mert egyáltalán nem mindegy, hogy mit mutatunk gyerekeknek, a fiatalokak. Ha leülnek — és leülnek — a tévé elé, a híradóban lövöldözést, robbantást, gyilkosságokat, vért látnak. Ilyen az élet, de ezt nem feltétlenül ilyen módon és ilyen korán kell megtanulnuk a legkisebbeknek. Ilyan szellemi táplálékra — nyvre, filmre — van szükszük, amely szórakoztat, de nem igénytelenül; tanít, de nem didaktikusan. Sajnos, ...d gyakrabban akad brutalitás még az esti mese rövid rajz- és bábfilmjeiben is.

S mivel a gyermeknézőből lesz a felnőtt néző, s mivel a gyerek tévét akar nézni, moziba akar menni, szükség van a nekik való filmekre. Készít is — ha nem is elegendőt — a magyar filmgyártás, és vásárol a filmforgalmazás, amennyit és amilyet tud.

Nézzük meg ezek után, mit nyújt a legfiatalabbaknak és a serdülőknek a mostani moziprogram!

Három—hat éves kicsinyeknek szól a **Barátom, az esernyő** című színes mesefilm-összeállítás, amelyben szovjet, bolgár, lengyel, csehszlovák és román rajz- és bábfilmek szerepelnek. Kedves figurák, történetek egerekről, cicákról, elefántról, hangyákról, Lolkáról és Bolkáról. A jó legtöbbször legyőzi a rosszat; segítenek a rászorulókon — a kisfil-

m... kis nézőket.

A nagyobbacskák is jól szórakoznak majd a Tersánszky Józsi Jenő meséjéből készült bábfilmen, a **Misi mókus kalandja**in. Ezek a kalandok távoli világokba vezetik el a kis nézőket, és a szereplők olyan művészek hangján szólalnak meg, mint Gálvölgyi János, Haumann Péter, Horváth Gyula, Szabó Gyula, Tábori Nóra, Kútvölgyi Erzsébet, Kelemen Éva, Képessy József, Zenthe Ferenc.

A moszkvai Gorkij Filmstúdióban készült **A barátod akarok lenni,** neves felnőtt- és tehetséges gyermekszereplőkkel. Ez a film már valamivel nagyobbakhoz szól egy kisfiúról, aki családi körülményei miatt keserű dolgokat él át. Mai, valós történet iszákos apáról, beteg anyáról, a felnőttek értetlenségéről, a barátság erejéről.

...ope
...dás
...m
...a n
...tur
...szép
...a
...a
...oja,
...nes
...átó
...egy
...azz
...r já
...késcsaban bizony
...ban, Mesebeli
...mel, Ady versé
Az évszázados m
szabad tisztele
mondanunk —
példázza ebben
értelmetlen köt
lást mindenáron.
kell a Halállal:
János, s rohanj,
drámaszerző visz
fonákjára (vagy
fordítva: fonákjá
fordítja, amikor
hanj jánosi péld
mutatja föl, hog
ban, itt és most
van értelme, szé
telességvállalásna
olykor-olykor
tényezők is hatn
A Kakukktojás
Mesebeli Jánosk
lami meghökken
kezdetben még
is magával ...

MAHIR MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1984 FEB 2 51

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

Barabás Márton
fotó

t 1984. FEBRUÁR

1021

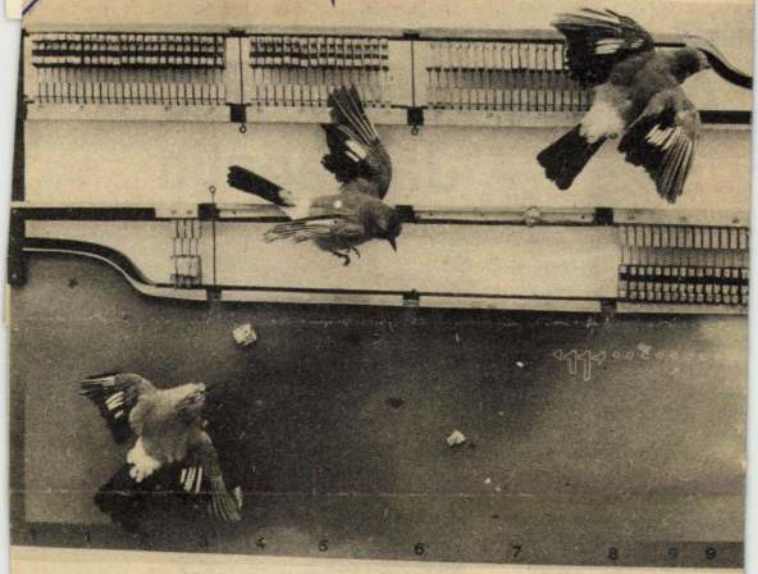

Barabás Márton: Kalitka

egyszer a házunk. . . "

művelődés új otthonra Jászapátin

lak csak a fa-
, de azokban
A villanykap-
ektorokat, az
hiába helyez-
feljebb, a víz
Ám az egye-
y nem csupán
ti művelődési

rosai 1893-ban
g a telket, s
tek az építke-
ső ütemben a
k, klubszobá-
k használt he-
ltek el, 1910-

Barabás Márton: Kalitka, vegyes technika, 86,5x113,8 cm, 1983 (fotó Horváth P.)

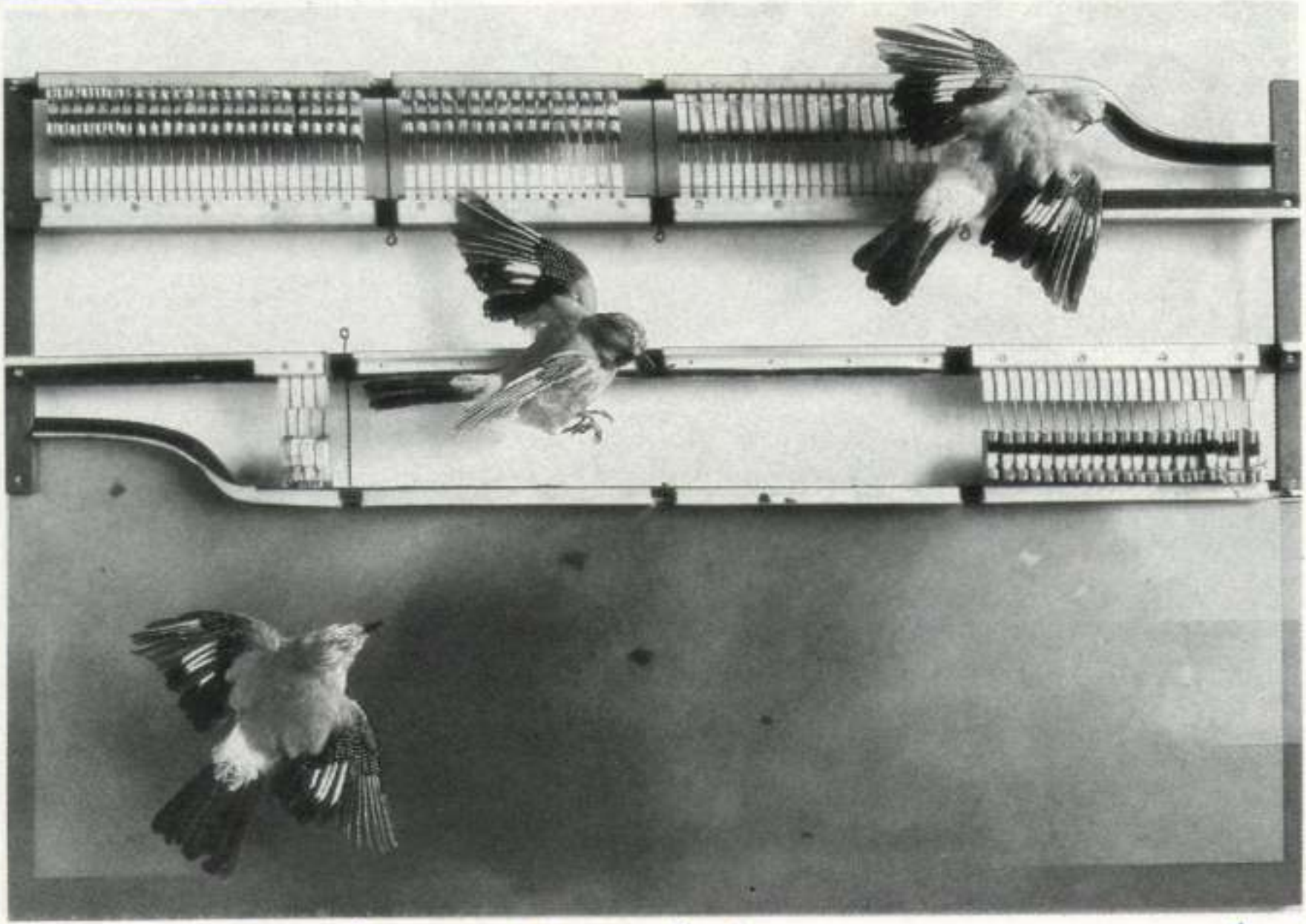

Barabás Márton, festőművész

Művészet, 1984. febr.

57. old.

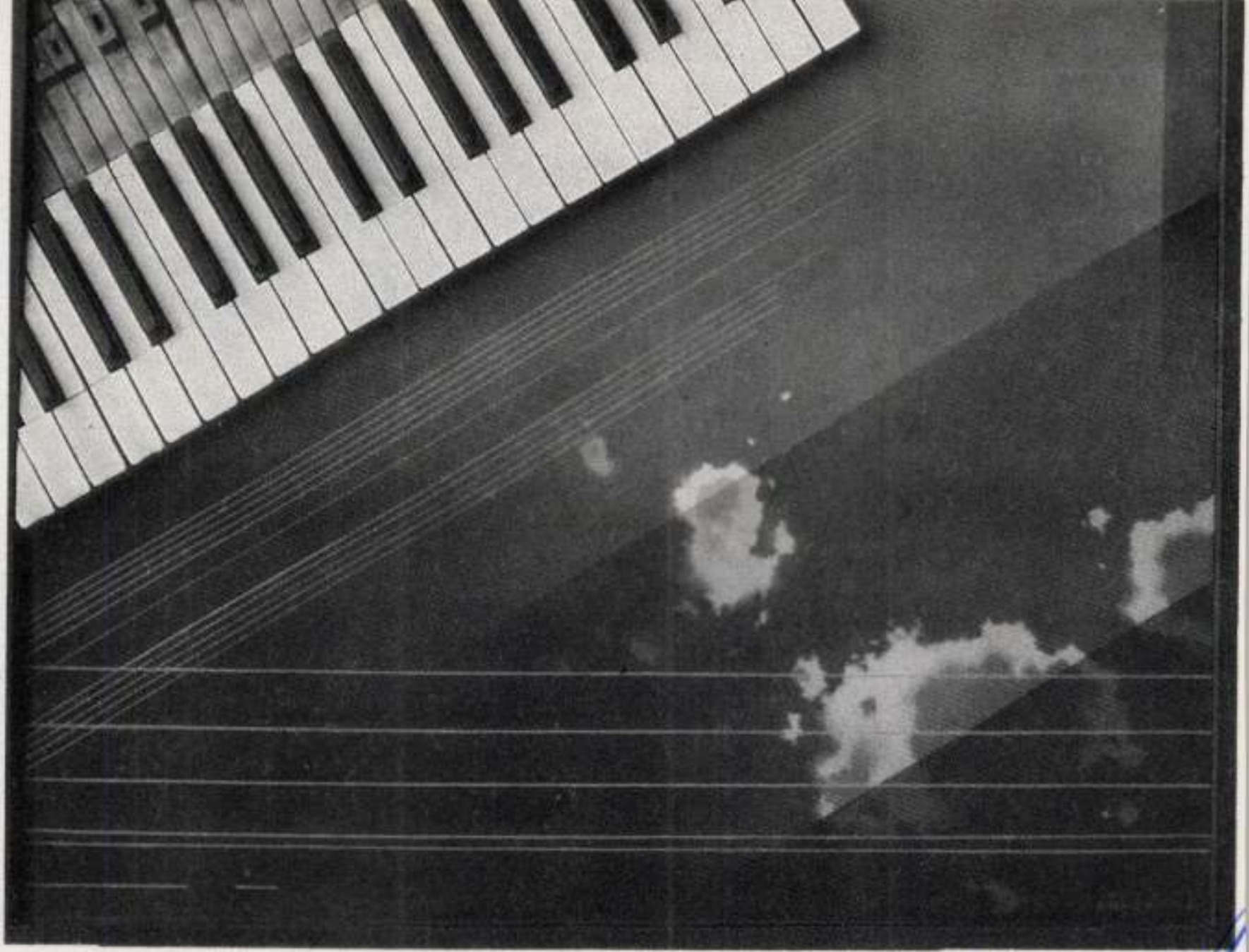

Barabás Márton

Az 198o-as Studió tárlaton a Mücsarnokban alkotásaival szerepelt a művész

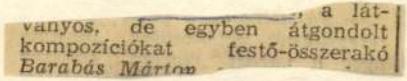
ványos, de egyben átgondolt kompozíciókat festő-összerakó
Barabás Márton

Magyar Hirlap 1981/1/6/6

Hegyi:A kiállitás tovább vándorol?

Barabás Márton, festő

a Xantus János Múzeum Képtárában látható a fiatal képzőművészek „Ember és alkotása" c. második országos stúdiókiállítása, melyen szerepel a művész „Rákóczi úti renoválás" c. képe (említve)

K. A.: Élmény és unalom.
Kisalföld, 1977. okt. 22.

Barabás Márton, festő

□ BARABÁS MÁRTON festőművész munkái augusztus 2-án 8—18 óra között láthatók a Bástya Galériában (Halászbástya).

– □ Barabás Márton 2.

Esti Hírlap, Bp. 1981 júl. 28.

MTI SAJTOFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Márton Barabás
DAILY NEWS
1980 AUG 8

1021

STUDIO JUNGER KÜNSTLER PRÄSENTIERT AUSGEFALLENES

Márton Barabás: Porträt mit Plexiglaskoordinaten.

Einundzwanzig junge ungarische Künstler sind in der Ausstellung vertreten, die am Mittwoch in der Galerie Duna (Budapest XIII., Rajk László u. 95, in der Nähe des Hotels Volga) eröffnet wurde. Die jungen Künstler beweisen Vielfalt und technisches Können, teils auch, daß sie die internationale Kunst-Szene gut kennen. Der schöne, kleine weiße Kopf in Bandagen von Tamás Szabó erinnert an die beeindruckenden Figuren des Franzosen Jeanclos bei der letzten Internationalen Kleinplastik-Biennale in Budapest.

Kritik in besonderer Form formuliert István ef. Zámbó mit seinem Bild „Tankmutter". So absonderlich wie der Titel ist auch das Ölbild: auf grünem Grund ein grüner weiblicher Akt, an dem wie Marienkäfer Tanks hoch- und runterkrabbeln. Ober am Himmel die Silbersichel des abnehmenden Mondes und rechts und links je drei Tanks, die einander beschießen. Der Eindruck ist schlimm und traurig.

András Wahorns „Mann von der Straße mit Kreuz auf dem Rücken" schleppt sein Kreuz wie einen Rucksack an Tragegurten und hat statt Heiligenschein eine Sprungfeder über dem Kopf. Hier gibt es kein Zurückschrecken vor irgendwelchen Tabus. András Szunyoghy nimmt auf seiner Grafik „Fest" eine recht kritische Haltung ein: Die am Fest Beteiligten tragen fast alle Masken und gehen geheimen Gelüsten nach. Manche betatschen eine Frau und einer dreht einem Storch den Hals um.

Freitag, 8. 8. 1980
14. Jahrgang, Nr. 155 5,60 Ft

ak beendet

usammenarbeit

nach Ungarn wurden erörtert.

Während der 6. Tagung der ungarisch-irakischen Kommission wurde auch ein Protokoll über den Warenaustausch 1980/1981 unterzeichnet. Darin wird eine weitere rasche Umsatzsteigerung festgelegt.

Hassan Ali wurde von Präsident Pál Losonczi und ZK-Sekretär Károly Németh, beide Mitglieder des Politbüros der USAP, empfangen. Des weiteren führte er Gespräche mit den Ministern für Binnenhandel: Vilmos Sághy, Hüttenindustrie und Maschinenbau: István Soltész,

bildungsstätten und beim Ausbau der Lebensmittelindustrie.

Irak habe bei dieser Zusammenarbeit gute Erfahrungen gemacht, die ungarischen Fachleute verrichteten ihre Aufgaben mit Sachverstand und Präzision. Darum rechne man weiterhin mit ihrem Wirken.

Die Zusammenarbeit solle sowohl in der Industrie als auch

Treffen Gierek-Schmidt angekündigt

Bonn, 7. August (DPA/MTI) — Die Weiterentwicklung der europäischen Zusammenarbeit steht im Mittelpunkt des Arbeitsbesuches, zu dem der 1. Sekretär des ZK der PVAP, Edward Gierek am 19. und 20. August in Hamburg mit Bundeskanzler Helmut Schmidt zusammentreffen wird. Den Termin gab am Donnerstag das Presseamt der Bundesregierung bekannt. Einzelheiten des Programms sollen später bekanntgegeben werden. Gierek erwidert den Besuch Schmidts auf der Halbinsel Hela im Sommer des vergangenen Jahres.

Weitere Gesprächsthemen zwischen Schmidt und Gierek werden nach offiziellen Angaben Fragen der Rüstungskontrolle, der Truppenreduzierung in Europa und das KSZE-Nachfolgetreffen in Madrid im Herbst sein.

„Allen" hinterläßt Spur der Verwüstung

Mexiko, 7. Aug. (AP/Reuter/ADN) — Der Hurrikan „Allen", der auf seinem Weg durch die Karibik seit Montag einen Pfad der Vernichtung und Verwüstung hinterläßt, näherte sich am Donnerstag der mexikanischen Halbinsel Yucatan und dürfte, falls er seine Richtung beibehält, bis zum Wochenende die Südküste der USA erreicht haben. Der Wirbelsturm hat bereits mindestens 71 Todesopfer gefordert, davon 41 auf Haiti, 27 auf St. Lucia, auf Jamaika acht sowie drei in der Dominikanischen Republik und in Kuba. Im Golf von Mexiko ist im Sturm

BARABÁS Márton

MEGHÍVÓ – EINLADUNG

A budapesti Goethe Intézet és a Vigadó Galéria
tisztelettel meghívja Önt a
DIALOG BUDAPEST-BERLIN II.

Barabás Márton **Jürgen Reichert**

Lois Viktor **Reinhard Haverkamp**

művészek kiállításának ünnepélyes megnyitására
1992. január 23-án 17 órára
és az azt követő fogadásra a Vigadó Galériába.
(Budapest, V. Vigadó tér 2.)

Bevezetőt mond: Dr. Beke László művészettörténész

A kiállításhoz készült katalógust a Goethe Intézet
a helyszínen adja át az érdeklődőknek.

Megtekinthető: 1992. február 9-ig.
hétfő kivételével naponta 10-től 18-óráig.

DOVIN GALÉRIA
1052 BUDAPEST, HARIS KÖZ 1.
TEL: 118 - 3524, 118 - 3574

B A R A B Á S M Á R T O N

FESTMÉNYEK, SZOBROK ÉS RAJZOK

Vernissage március 5-én pénteken 17-20 óráig

Kiállítás március 6-31-ig

NYITVA: HÉTFŐTŐL PÉNTEKIG 11-19 ÓRÁIG, SZOMBATON 11-14 ÓRÁIG

BARABÁS Márton

DOVIN

- Szintén a Műcsarnokban látható Barabás Márton fiatal képzőművész kiállítása. Ezt a tárlatot Horn András és Vahorn András közös klarinét és szaxofon játéka nyitotta meg. Barabás Mártonnal, Horn Andrással és Vahorn Andrással Nagy Katalin készített riportot.

- Milyen érzés így egy megnyitón lenni a művésznek, hogy szinte meg nem lehet mozdulni mert annyira sokan vannak itt a kiállítóteremben ?

- Jaj, hát még beszélni is nehezen tudok így, annyira különös ez, ellentétben mondjuk egy muzsikussal az én eseményem az már megtörtént akkor amikor megfestettem a képeket.

Barabás Márton festőművész

1984. I. 26. Petőfi 10.45 /Sinkó/.
Láttuk, hallottuk.

- A kiállítást Horn András és Vaihorn András közös játéka nyitotta meg.

- Az én két véletemet fejezi ki az ő tevékenységük. Horn András klasszikus zenét játszik a miskolci konzervatóriumban tanít, Zeneakadémiát végzett, klarinétművész, ő azt a fajta akadémikus képzettséget hivatott jelezni, ami talán megtalálható a képeimen is, amit én vallok és hiszek.

- A klasszikus portréfestészet is talán ide tartozik nem ?

- Igen, igen, megjelenik a figura, az arc a maga megfestettségében. Vaihorn András pedig a maga improvizatívabb, játékosabb, véletlenszerűbb gondolataival zenei gondolataival szintén egyfajta végletemet fejezi ki és hát aztán a neveknek ez a különös játéka is, az ötletet, az alapötletet ez adta.

- Mi volt ez a zene amit tulajdonképpen játszottak ?

- Az alapja egy Chopin mazurka, mindaz ami hozzákapcsolódott az szabad improvizáció.

- És a kollegám le tud játszani egy Chopin mazurkát én meg nem tudok lejátszani egy Chopin mazurkát.

- Én kottista vagyok ő meg nem kottista.

- Mivel viszont kellett, hogy egy Horn András meg egy Vaihorn András együtt játszon egy kiállításon

- Miért kellett ?

- Mert már régóta szerettük volna, hogy egy ilyen előadást csináljunk így aztán ezt így oldottuk meg, hogy ő lejátssza a Chopint, én pedig azt játszom amit éppen hirok. Két végpont a szakmai tudás és egy abszolut szakmai nem tudás, pusztán az intuició mégis itt egy művet hozott létre, szűval a bizottság zenekar is pont azért bizottság, mert azért valámi hasonló ott is a lényeg, mindenki azt játszik amit tud és ebből jön ki valami.

- Mi a közös ebben ?

- A közös az az akarat mert ugye minden, minden ember azt csinál amit akar. És ezért az akarat, hogyha igazi és erős, és nem pedig az ember azzal törődik, hogy másokat saját képére fordítson át, akkor együtt a sokféle akarat mégistud egyfajta közöset produkálni és ez pedig nem más mint a mindenfrrmán és minden eszmén túlmutató szellem.

- A plakáton az van kiírva, hogy Barabás Márton festőművész.

Ha az ember végignézi itt ezt a kiállítást, akkor ezek nem egészen festmények.

- Mennél plasztikusabbá vált valami annál hitelesebbé kezdett számomra lenni, és hát ezért aztán különféle plasztikai elemeket, talált tárgyakat kezdtem földolgozni a képeim létrehozásakor, de hát festem is őket ezért.

- Ezeken a képeken van két-három olyan állandó dolog amelyik mindig megjelenik. Az egyik ilyen zongora, a hangszernek van ugyan a billentyüzetéből egy részlet vagy a belső szerezetéből egy részlet, épen vagy sérülten, ugyanakkor a felhő az ami mindig szerepel és talán a harmadik lenne amikor az ember megjelenik szinte fotoszerüen képmás szerüen.

- A zongora a maga csodálatos tárgyi létében eleve inspirálja azt, hogy az ember megsimítsa, megsimogassa részleteiben is csodálatosnak tartsa, a felhő is tulajdonképpen egy hasonlánn eleve szép alakzat, ami a házsoraink közé beékelődve, mint egy ilyen metszetként látható a város sürüjében, hát az emberi figura is ilyen metszetszerüen jelentkezik az én képeimen, töredékesen egy picit metafizikus pozícióba helyezve. Talán ezeknek az elemeknek az ütköztetése létrehoz valami olyat ami ami sajátos, ami egyedi, ami újszerü.

/zone/.

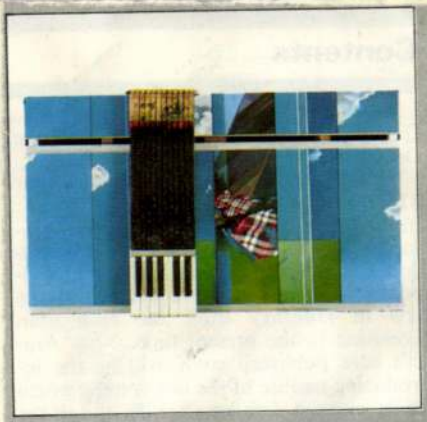

Barabás Márton

Barabás Márton régi zongoradarabokra fest úgy, hogy a tárgyat is belekomponálja a képbe. Vonzalma a fekete, csillogó, fehér billentyűs hangszer iránt régi, bár közvetlenül nem eredeztethető gyerekkori zongoraleckéiből. Kiszolgált, öreg zongorákat keres, és szétdarabolt részeikből rakja össze kompozícióit, ezekre festi képeit.

Tárgyszeretete elképzelhetetlen lenne a pop art utórezgéseinek intenzív átélése nélkül. Munkáin a tárgy nem pusztán önmaga, tehát egy billentyűsor, kalapácsok sora vagy zongorafedél, hanem a festett felület mondanivalóját kiegészítő, nyomatékosító érv. A zongorarészekre festett vagy e tárgyakkal kiegészített képrészletek előadásmódjukban viszont a hiperrealizmustól ösztönözöttek. Alkotásainak legtöbbje tehát a fotónaturalizmus és a pop art sajátos értelmezése, összegyúrása. Ami egyelőre igazán csak az övé, az az érdekes formájú zongoradarabok poézisének a felfedezése.

A bemutatón láthattuk, milyen szenvedélyesen keresi hangját, akar és tud is bizonyítani a fiatal piktor. A nagy iparkodásban sajnos néha még különválnak az építőelemek, van amikor érezzük a mesterkéltséget, az erőlködést.

Barabás Márton azok közé a stúdiós korosztályú alkotók közé tartozik, akik szorgalmasan próbálgatják a kifejezésmódok különböző fajtáit, keresik egyéni hangjukat. Várakozással és rokonszenvvel figyeljük munkássága továbbfejlődését, a teljes kibontakozást.

L. L.

Stúdió Galéria,
1981. II. 18–III. 7.

Barabás Márton:
Súroló billentyűs felhőszelet,
vegyes technika, 58x98 cm, 1980
(fotó Gyarmati L.)

Barabás Márton

Suroló billentyüs felhőszelet

L.L.: Kiállitási panoráma.
MÜVÉSZET: 1981.március - 61.lap.

was the exhibition organized in 1948 under the title: "Toward Communal Arts".

The second period in the subdivision is that of the fifties. The structure of art life has basically changed, the different groupings discontinued, art trade was nationalized, the Association of Fine and Applied Arts was organized, and the system of state institutions directing and supporting arts has been established. At the same time—due to certain mistakes of our cultural policies—the concept of "socialist art" became by and by too narrow and its style-model was to closely connected to the bourgeois traditions of the 19th century—first of all to the art of Mihály Munkácsy and Pál Szinyei Merse. Relaxation started at the middle of the fifties, when also the heritage of Derkovits became a part of the traditions to be regarded. Significant changes took place also in the structure of the public: the large national and commemorative exhibitions (the exhibition of Munkácsy's works, 1952) at Műcsarnok attracted sever-

A
SZINYEI MERSE PÁL TÁRSASÁG
MEGHÍVJA ÖNT

BARABÁS

M Á R T O N

KÉPZŐMŰVÉSZ

„FACSIGÁK ÉS TÉRVONALAK"
CÍMŰ KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA,
2002. FEBRUÁR 18-ÁN,
HÉTFŐN 18 ÓRÁRA

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA
SZEMADÁM GYÖRGY

A
KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ
2002. FEBRUÁR 18-TÓL MÁRCIUS 8-IG
SZOMBAT ÉS VASÁRNAP KIVÉTELÉVEL
11-18 ÓRÁIG

PEST CENTER GALÉRIA
BUDAPEST, VII.,
PETERDY U. 15.

A KIÁLLÍTÁS TÁMOGATÓI:
NEMZETI KULTURÁLIS ALAPPROGRAM
NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTÉRIUMA
SZINYEI MERSE PÁL TÁRSASÁG 1920/1992 ALAPÍTVÁNY

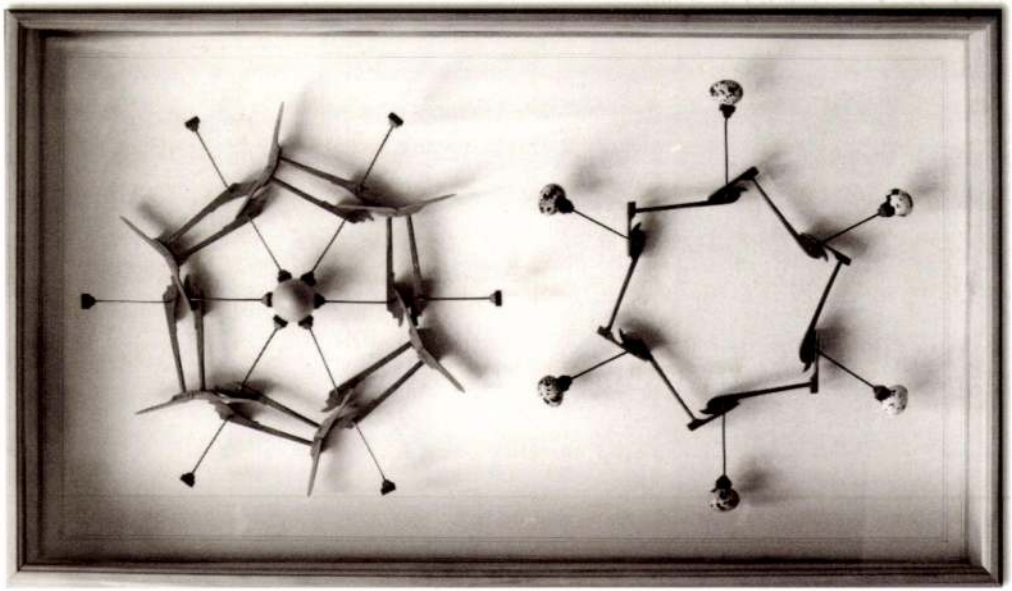

BARABÁS MÁRTON

" FÉSZEK I-II." / " NEST I-II." 52 x 92 x 9 cm

BARABÁS MÁRTON KIÁLLÍTÁSA 1999. MÁJUS 7 - JÚLIUS 6.

"CSIGAGYÜJTEMÉNY"

VERNISSAGE MÁJUS 7-ÉN PÉNTEKEN 18-21 ÓRÁIG
20 órakor bevezetőt mond és zenél Lakatos György fagottművész
DOVIN GALÉRIA
1052 BUDAPEST, GALAMB U. 6.
TEL.: 318-3673, 318-3659
FAX: 318-3659
NYITVATARTÁS:
KEDDTŐL PÉNTEKIG 12-18 ÓRÁIG
SZOMBATON 11-14 ÓRÁIG

BARABÁS MÁRTON

DIALOG II

Berlin / Budapest

Barabás Márton
Reinhard Haverkamp
Lois Viktor
Jürgen Reichert

Magyar Tudományos Akadémia
Művészettörténeti Kutató Intézet
Könyvtár
Budapest

Vigadó Galéria Budapest
Goethe-Institut Budapest
Januar / Februar 1992

A művészet és a tudomány területén folytatott dialógusok, párbeszédek tulajdonképpen a Goethe-Intézet ideális célkitüzése, mert lehetövé teszik az igazi kiegyensúlyozott eszmecserét. Nehezebben valósithatók meg, mint általában hiszik. A német magyar kapcsolatokban is rendre történnek kisérletek arra, hogy a „Dialógus" cimszó leple alatt az egyik oldal magamutogatását demonstrálják.

A dialógusnak nem feladata, hogy egyforma kifejezöeszközökkel és ötletekkel biró embereket hozzon össze, nem szabad többhangú monológgá válnia. Ellenkezöleg, minél erösebb a résztvevök individualitása, annál élénkebb, annál többet-igérö lesz a párbeszéd. Döntö jelentöségü, hogy minden résztvevö számára a másik meghallgatása ugyanolyan fontos legyen, mint a beszéd.

Ez volt tehát a mércénk, amikor e kiállitás négy müvészét meghivtuk: elkötelezettség és magas szinvonalú alkotás, amelyhez kapcsolódik a mások országa és munkája iránti érdeklödés, nyitottság.

Meggyözödésünk, hogy Barabás Márton, Reinhard Haverkamp, Lois Viktor és Jürgen Reichert minden szempontból nagyon szerencsés választás volt.

Egon Graf von Westerholt
a Goethe-Intézet igazgatója

André Malraux felülmúlhatatlan elképzelésének, a „musée imaginaire"-nek van egy gyakorlati következménye, amit a müvészetteoretikusok mindeddig nem gondoltak végig. A müvészettörténet „kollektiv képzelete" ugyanis nemcsak arra képes, hogy reprodukciók segitségével felépitse az ideális múzeumot, melyben minden stilus, iskola, törekvés, minden müve a helyére kerül. A képzelet azt is megengedi, hogy össze nem illö müvek kerüljenek egymás mellé, söt a mindennapi gyakorlat olykor még a képzeletet is felülmúlja. A hivatásos kiállitásrendezök napról napra kerülnek szembe ilyen esetekkel, és azt hiszem, számukra ezek jelentik az igazi kihivást: amikor egymástól idegen müvek mégis dialógizálni kezdenek. Pontosan azt a helyzetet képzelem most magam elé, amikor két német és két magyar müvész dialógus-kiállitása elött egy hónappal katalóguselöszót irok.

Egy ilyen helyzetben a müvészetkritikusnak kötelessége lenne, hogy a kiállitó müvészek közti rejtett rokoni szálakat kimutassa. Én azonban nem tudok, nem is akarok többet megállapitani, mint hogy Jürgen Reichert és Reinhard Havenkamp egyaránt a berlini Hochschule der Künsté-n végezte tanulmányait, és mindkét magyar müvész Barabás Márton és Lois Viktor egyaránt vonzódik a zenéhez. Minden egyéb összehasonlitás túl általános megállapitásokhoz vezetne, vagy eröltetett maradna.

Jürgen Reichert festészetének legföbb rendezöelve a képfelület sikszerüségének maximális tiszteletbentartása. Amint meg tudom itélni, soha nem merül fel nála sem figurák létrehozásának késztetése, sem a plasztikus alakitás, a térmélység csábitása, sem pedig a nézö érzelmeire hatás vágya. Igazi „festészet-festészet" -ha az irott nyelv megengedi ezt a szokatlan szóössszetételt. Ezen a sikkitöltö festészeten belül bontakozik ki egy viszonylag széles színskála, nemcsak a vöröstöl a kékig, vagy akár a feketétöl fehérig, hanem a monokróm felülettöl az oldott, „felnyiló" /az üres festölapot is látni engedö/ gesztus-ecsetvonásokig. A monokróm felületek azonban csak a legritkább esetben homogének, hamar kiderül róluk, hogy más szinrétegek hordozzák öket / ilyen értelemben mégiscsak jelen van a müvész szótárában a „mélység" fogalma/. Máskor egyszerü képi jelek sürü fonadéka vagy

Dialoge auf allen Gebieten von Kunst und Wissenschaft sind in gewisser Weise das ideale Ziel des Goethe-Institutes, weil sie einen echten, gleichgewichtigen Austausch ermöglichen. Sie sind schwerer zu realisieren, als man allgemein annimmt. Auch in den deutsch-ungarischen Kulturbeziehungen gibt es immer wieder Versuche, unter dem Titel „Dialog" die Selbstdarstellung einer einzigen Seite zu demonstrieren.

Ein Dialog soll keineswegs Menschen von gleicher Ausdrucksweise und gleichen Ideen zusammenführen, soll nicht zum mehrstimmigen Monolog werden. Im Gegenteil: je stärker die Individualität der Teilnehmer ist, desto lebhafter, desto vielversprechender wird er. Entscheidend ist, daß jedem Teilnehmer das Zuhören ebenso wichtig ist wie das Reden.

Das also waren unsere Maßstäbe, als wir die vier Künstler dieser Ausstellung einluden: Engagement und hohe Qualität in der eigenen Arbeit, gepaart mit Offenheit und Interesse für den Anderen, für sein Werk und für sein Land.

Wir sind überzeugt, mit Marton Barabas, Reinhard Haverkamp, Viktor Lois und Jürgen Reichert eine sehr glückliche Wahl getroffen zu haben.

Egon Graf von Westerholt
Leiter des Goethe-Instituts Budapest

egymásra rétegezése alkotja a festmény fakturáját és strukturáját, mindenkor kiterjedve egészen a kép szélekig, jelezve azt a tendenciát, hogy ez a „mustra" elvileg a végtelenségig folytatódhatna. Végül a „gesztusfestmények": monokróm vagy fehér alapon, mintha a korábbi jelek felszabadult felnagyitásai lennének s következtetni engednének arra, hogy ez a festö nagyon is tudatában van az informel alkotás lehetöségeinek, de megpróbálja a festészet eszközeivel, fegyelmezni kézmozdulatait.

Reinhard Haverkamp ugyancsak „fegyelmezett" müvész, szobrász, aki föleg grafikai elemekkel - vonalszerü hatásokkal - hajtja uralma alá a teret. Installációi szigorúan kiszámitottak, mégis szellemesek: szellemességük talán abból adódik, hogy valahogyan már látott formákra - rácsokra? állványokra? vázszerkezetekre? - emlékeztetnek, de hogy milyen formákra, azt már nehéz lenne pontosan megmondani. Haverkamp szobrainak igazi leleményessége azonban nem az általuk kiváltott asszociációkban keresendö, hanem egy „szakmai" problémában: a statikai megoldásban. A térben lebegni látszó, a teret szeszélyesen átszelö és olykor szabadon alakitható formákat óvni kell a váratlan felbillenéstöl. És amit a hagyományos szobrász széles talapzatokkal vagy a nézö szeme elöl gondosan elrejtett támaszokkal és csavarokkal kénytelen megoldani, ez a feladat Haverkamp számára nem más, mint egy-két alátámasztási pont könnyed kijelölése.

A berlini müvészekkel szemben a magyarok szinte „anekdotitkusnak" tünnek - legalábbis abban az értelemben, hogy müveikröl rengeteget lehetne „mesélni". **Barabás Mártonnak** - aki tulajdonképpen festö, de újabban festett térbeli objekteket alkot - egész élményvilága rekonstruálható müveiböl: vonzalma bizonyos növényi formák és bizonyos hangszerek iránt. Pontosabban, de bonyolultabban fogalmazva: olyan növényi formák iránt, amelyek egyszer már végletesen stilizálttá váltak, nevezetesen a múlt század végi zongorák faragott kottatartóin. /Barabás évtizedeken át szétszedett zongoraalkatrészekböl alkotott poszt-szürrealista assemblage-okat./ Legújabb müvei térben kigyózó, furcsa és mégis naturális folyondárok, örökzöld-levelek, kacsok - olykor megtüzdelve egy-egy naranccsal, néha karcsú állványok tetejére illesztve. Zavarbaejtöek, mert naturalizmusuk ellenére is disztárgyaknak érezzük öket, és hajlamosak vagyunk különös formájú, térbeli festményeket látni bennük. Barabás Márton müvészettörténeti érdemét abban látom, hogy megpróbál a szecesszió által ornamentikává merevített növényi formáknak újra életet adni, és amint ez megtörtént, egy új ornamentika irányába kezdi terelni öket.

Barabás és **Lois Viktor** hazai müvészkörökben egyaránt hiresek arról, hogy remekül tudnak különböző technikai berendezéseket szétszerelni. Az elöbbi föleg zongorát, Lois elsösorban gépeket - attól függöen, hogy éppen milyen hangszer-szobor-szérián dolgozik. Vegyük például a „Mosóhenger hegedüt": a cim is elárulja, hogy egykori háztartási gép szolgált egy új húroshangszer megalkotásához kiindulópontul. Lois mindeddig 58 instrumentumot hozott létre - köztük egy „Óriáshengert", melynek állványát autóalkatrészekböl épitette -, és ezeken számtalan koncertet adott. Ha arra gondolunk, hegy egy klasszikus zongora húros, ütö és billenytyüs hangszer, Lois Viktor hangszereit egyszerre hagyományos és új értelemben is kategorizálhatjuk: húros, billentyüs, fuvós stb. egyfelöl - forgó, tölcséres, csöves, palackos stb. másfelöl.

Lois Viktor müvei nemcsak megszólaltatva, hanem „néma" kiállitási tárgyként is élvezhetök. Felismerhetö rajtuk használati tárgy eredetük, mégis új plasztikai és térbeli élményt nyújtanak. Korábban tervezett más tárgyakat is, irónikus járműveket vagy bútorokat, most pedig újszerü body building gépek konstruálására készül. Mindegyik fajtánál meghatározó az antropomorf jelleg, az emberi vonás viszont érzékeny társadalomkritikai gondolatok megfogalmazásával párosul.

Merem remélni, hogy e négy rendkivül eltérö goldolkodású alkotó munkái között valóban termékeny dialógusok jönnek majd létre. A beszélgetéseket sok tekintetben meghatározhatja a müvek térbeli elrendezése, de a finomabb belsö intonációkat a figyelmes nézönek kell meghallania.

Beke László

Die unüberbietbare Vorstellung André Malrauxs von dem „musée imaginaire" hat eine praktische Folge, mit der sich die Kunsttheoretiker bislang nicht auseinandergesetzt haben. Die "kollektive Vorstellung" der Kunstgeschichte vermag nämlich nicht nur mit Hilfe von Reproduktionen ein ideales Museum einzurichten, in dem sämtliche Werke jedweder Stilrichtung, Schule und Bestrebung an ihren Ort kommen, denn die Vorstellung erlaubt auch, daß nicht zueinander gehörende Werke nebeneinander kommen, aber die tägliche Praxis überbietet mitunter die Vorstellung selbst. Die Veranstalter von Ausstellungen, die ihr Metier berufsmäßig ausüben, sind Tag für Tag mit solchen Fällen konfrontiert, und ich glaube, für sie bedeutet das eine wirkliche Herausforderung, wenn sich nämlich zwischen Werken, die einander fremd sind, trotzdem ein Dialog entspannt. Ich stelle mir nun genau diese Situation vor, beim Niederschreiben eines Vorwortes für den Katalog einer Dialog-Ausstellung zweier deutscher und ungarischer Künstler.

In einer solchen Situation wäre der Kunstkritiker verpflichtet, verborgene Verwandtschaftsbeziehungen zwischen den Künstlern aufzudekken. Doch das kann ich nicht, ich will höchstens nur feststellen, daß sowohl Jürgen Reichert als auch Reinhard Haverkamp die Berliner Hochschule der Künste absolviert hatten, und beide ungarische Künstler, Márton Barabás und Viktor Lois sich zur Musik hingezogen fühlen. Jeder sonstige Vergleich würde zu allzu allgemeinen Feststellungen führen oder gekünstelt wirken. Die maximale Beachtung des Flächenhaften der Bildfläche gilt als höchstes Ordnungsprinzip der Malerei **Jürgen Reicherts**. Ich sehe bei ihm weder einen Hang zum Figürlichen, noch eine Neigung zum Plastischen, zur Verwendung von Raumtiefen, wie er auch nicht auf die Gefühle des Zuschauers wirken will. Mit einer ungewöhnlichen sprachlichen Formulierung handelt es sich bei ihm um eine wahre "Malerei-Malerei". Innerhalb dieser flächenfüllenden Malerei entfaltet sich eine relativ breite Farbskala, vom Rot bis zum Blau, vom Schwarz bis zum Weiß, aber auch von der monochromen Fläche bis zu den gelösten, "sich aufschließenden" Gesten-Pinselstrichen, die auch den unbemalten Grund sichtbar machen. Doch sind die monochromen Flächen äußerst selten homogen, denn bald stellt sich heraus, daß sie von anderen Farbschichten getragen werden. Das bedeutet aber, daß das Vokabular des Künstlers doch den Begriff der "Tiefe" enthält. Ein anderes Mal bilden das dichte Geflecht oder die übereinander gelagerten Schichten einfacher bildnerischer Zeichen die Faktur und die Struktur des Gemäldes ganz bis zum Rand des Bildes, wodurch die Tendenz angedeutet wird, daß dieses "Muster" im Prinzip bis zur Unendlichkeit fortgesetzt werden könnte. Die "Gestengemälde" haben schließlich einen monochromen oder weißen Grund, als ob sie befreite Vergrößerungen früherer Zeichen wären und die Folgerung nahelegten, daß dieser Maler die Möglichkeiten der Informel-Methode überaus gründlich kennt, allein er sucht sich durch die Mittel der Malerei zu disziplinieren. **Reinhard Haverkamp** ist ebenfalls ein "disziplinierter" Künstler, ein Bildhauer, der vor allem durch grafische Elemente - linienhafte Effekte - sich des Raumes bemächtigt. Seine Installationen sind streng berechnet, sie sind trotzdem geistreich; ihr Esprit ergibt sich vielleicht daraus, daß sie an bereits Gesehenes - Gitter? Gestell? Gerüst? - erinnern, eine nähere Definition der Formen könnte jedoch schwerlich gegeben werden. Der wirkliche Einfallsreichtum von Haverkamps Plastiken ist aber nicht in den von ihnen hervorgerufenen Assoziationen zu suchen, sondern in einem "fachlichem" Problem, nämlich in ihrer statischen Lösung. Die im Raum scheinbar schwebenden, ihn unbekümmert durchschneidenden und mitunter frei gestaltbaren Formen müssen vor einem unerwarteten Umkippen bewahrt werden. Die Aufgabe, die ein Bildhauer in traditionellem Sinn sonst mittels breiter Sockel oder dem Zuschauer verborgener Stützen und Schrauben zu lösen hat, bedeutet für Haverkamp lediglich die flüchtige Markierung einiger Unterstützungspunkte.

Im Vergleich mit den Berliner Künstlern scheinen ihre ungarischen Kollegen sozusagen etwas "Anekdotisches" an den Tag zu legen, zumindest in dem Sinn, daß man über ihre Werke enorm viel "erzählen" könnte. Die gesamte Erlebniswelt von **Márton Barabás** - eigentlich ist er Maler, neulich schafft er aber auch bemalte Raumobjekte - läßt sich aus seinen Werken rekonstruieren: er zeigt eine starke Neigung zu gewissen pflanzlichen Formen und Musikinstrumenten. Genauer, doch

Barabás Márton

Ich wurde am 28. Februar 1952 in Budapest geboren. 1971/72 studierte ich an der Budapester Hochschule für Bildende Kunst Malerei. Von 1978 bis 1981 war ich Derkovits-Stipendiat.

Vor Jahren skizzierte und fotografierte ich den Zeus-Altar aus Pergamon im Berliner Pergamon Museum und suchte nach Motiven für meine Bilder. Die Skulpturen wirken auf seltsame Weise wie Fragmente. Seinerzeit wurden die Marmorfriese aus senkrecht zerteilten Quadern zusammengefügt. Im Laufe der Zeit entstanden an den senkrechten Schnittflächen der zu Skulpturen bearbeiteten Quader geradezu neue plastische Gebilde. Für mich allerdings wurde das Phänomen der senkrechten Gliederung, das Durchschnittensein der Blöcke zumindest ebenso wichtig wie der einstige Skulpturenaltar, dessen Originalzustand man sich heute nur noch in Gedanken rekonstruieren kann.

Seit langem beschäftigt mich das Fragmentarische, das Notenbildern ähnlich ist und zwischen Taktstrichen erscheint, so der dezimierte, schwarz-weiße Rhythmus der Klaviatur eines alten Flügels. Unter gleichzeitiger Verwendung beider Phänomene, nämlich der Skulpturen- und der Tastaturen-Fragmente habe ich mehrere Bilder gemalt. Paraphrasen, die man im nachhinein vielleicht Pergamon-Altar-Serie nennen könnte. Ein wirklicher Dialog, eine echte Auseinandersetzung aber konnte und könnte nur vor Ort entstehen, auf der Museumsinsel in Berlin, wo ich zuvor als „Pilger" gewesen war. Zur Zeit erscheint das einst Fragmentarische auf meinen Bildern und an meinen Skulpturen nur für kurze Augenblicke. Ein Gesichtsfragment, oder wie Péter Dobai es nennt, der „Gesichts-Stummen", versinkt im Wirbel von Spiralen, oder ist dort eingekeilt. Es kann aber auch völlig fehlen.

Ich male auf zurechtgeschnittene Holzplatten Blattgirlanden, sich verzweigende und wiederum zusammenfindende Gebilde, die an Flußmündungen erinnern. Aus der Fläche versuche ich auf zweierlei Arten herauszutreten. Entweder durch das Malen, durch das Erwecken einer Raumillusion, oder tatsächlich durch sich in den Raum windende, quadratisch bearbeitete Astlinien, bzw. durch hintereinander plazierte, aufeinander prallende Flächen.

Ich setze mich mit dem Problem der Neuformulierung ornamental stilisierter, plastischer Motive (der Annäherung an die Quelle, an das Modell) auseinander. Meine Modelle sind die echten Akantusblätter, die stacheligen, gewundenen Distelblätter. Ich möchte aus naturhaft gemalten Elementen – aus mitunter rückkehrenden Skulpturfragmenten – Werke schaffen, die wie die Musik kaum noch mit irgendeinem Gegenstand zu tun haben.

Es fällt mir das Werk „Hymnen" von Karlheinz Stockhausen ein. Die musikalische Textur setzt sich aus Ausschnitten wohlbekannter Hymnen zusammen. Man hört, wie die zitierte Musik verwandelt – leidvoll, schwungvoll, dynamisch oder gelähmt – mit einem Wort: persönlich wird. Die der Zeit entrissenen Bilder und Skulpturen stehen und warten, wie das seltsame Segelschiff Caspar David Friedrichs auf dem versiegenden See, oder etwa wie mysteriöse Gegenstände zwischen präparierten Tieren und altem Kram.

Budapest, den 21. November 1991
Marton Barabás

Einzelausstellungen

1977
Fiatal Müvészek Klubja, Budapest

1978
Csepel Galéria, Budapest

1979
Mini Galéria, Miskolc
Bartók '32 Galéria, Budapest

1981
Studió Galéria, Budapest

1984
Kunsthalle, Budapest
Vörösmarty Theater, Székesfehérvár

1985
Französisches Institut, Budapest
Hotel Forum, Budapest

1986
Hotel Atrium Hyatt, Budapest (mit Gábor Záborsky und János Romvári)
Galerie Steiner, Bad Rappenau, Schloß Babstadt
Dürer Terem, Budapest, (mit Róbert Mandel)
Madách Galéria, Vác

1987
Hotel Mondial-Pullmann, Köln
Galerie Elf, Bielefeld, (mit Robert Váradv)
Akhnation Gallery, Kairo, Ägypten

1988
Jipian Art Gallery Knokke Belgien
Lábasház, Sopron, (mit Kálmán Pollascek)

1989
Képtár, Szombathely, (mit Kálmán Pollascek und El Kazovszkij)
Kernstock Terem, Tatabánya
Megyei Könyvtar, Békéscsaba
Iparterv, Budapest

1990
Ausstellungssaal in der Dorottyastraße, Budapest
1991
Galerie am Parkberg, Hamburg
Palmenhaus, Schönbrunn, Wien

Barabás Márton

1952. február 28-án születtem Budapesten.
1971 és 1972 között a Magyar Képzömüvészeti Föiskolára jártam festö szakon.
1978-1981-ig Derkovits ösztöndijas voltam.

Évekkel ezelött Berlinben a Pergamon Múzeumban készitettem vázlatokat, fotókat a pergamoni Zeusz Oltárról. Képeimhez kerestem motivumokat.
Különös módon váltak ezek a szobrok töredékessé. A márványfrízt függölegesen szétvágott tömbökböl illesztették egybe már készítöik is. És ezek a szoborrá faragott tömbök a függöleges vágások mentén csorbultak ki, furcsa, másodlagos plasztikai jelenséget képezve. Számomra ez a függöleges tagolódás, a testek átvágottsága legalább olyan fontossá vált, mint az eredeti, immáron csak képzeletben rekonstruálható szoboroltár.

Régóta foglalkoztatott a kottaképekhez hasonló, ütemvonalak között megjelenö töredékesség, igy a lepusztult zongora billentyüzetének megtizedelt feketefehér ritmusa. A két jelenség, vagyis a szobor- és a billentyü-töredékek egyidejü felhasználásával festettem több képet, parafrázist, melyeket utólag talán Pergamon-Oltár sorozatnak lehetne nevezni. A dialógus ekkor lett volna a legérdekesebb, hiszen az a bizonyos Múzeum-Sziget, ahová „elzarándokoltam" Berlinben van, ott volt és van jelene igazán.

Mostanra a korábbi töredékesség csak egy-egy villanásra jelenik meg képeimen, szobraimban. Spirálok örvényébe süllyed vagy ékelödik az arctöredék, az „arc-csikk" /ahogy Dobai Péter mondja/. Vagy el is marad teljesen.
Körbevágott fa-lemezre festek levélfüzéreket, folyók torkolatára emlékeztetö szétágazó és összetalálkozó alakzatokat. A sikból kétféleképpen próbálok meg kilépni. Vagy a festés által, térillúzió keltésével, vagy valóban: térbe csavarodó, négyszögletesre lapolt ágvonalakkal és a síkok egymás mögé helyezésével, ütközésével.

Az Ornamentikává stilizált képi, plasztikai motívumok újrafogalmazása /a forráshoz, a modellhez való közelítése/ foglalkoztat. Az igazi akantuszlevél, a bogáncslevél tekeredö szúrós ívei a modelljeim. Naturálisan megfestett elemekböl - olykor a visszatérö szobortöredékekböl - zeneszerüen tárgyhoz alig kötödö müveket szeretnék létrehozni.
Eszembe jut a Karlheinz Stockhausen Hymnen cimü müve. Jól ismert himnuszok részleteiböl szövödik a zenei anyag. Hallható, ahogy az idézett zene átiródik, fájdalmassá, nekiiramodóvá, dinamikussá vagy bénulttá,-személyessé válik. Az idöböl kirekesztett képek és szobrok csak állnak és várnak, mint Caspar David Friedrich különös vitorlása az apadó tóban, vagy mint furcsa tárgyak állatpreparátumok, a régi kacatok között.

1991. november 21. Barabás Márton

Egyeni kiallitasok:

1977
Fiatal Müvészek Klubja, Budapest

1978
Csepel Galéria, Budapest

1979
Mini Galéria, Miskolc
Bartók '32 Galéria, Budapest

1981
Stúdió Galéria, Budapest

1984
Mücsarnok, Budapest
Vörösmarty Szinház, Székesfehérvár

1985
Francia Intézet, Budapest
Hotel Fórum, Budapest

1986
Hotel Atrium Hyatt, Budapest (Záborszky Gáborral és Romvári Jánossal)
Galerie Steiner, Bad-Rappenau, Schloss Babstadt,
Dürer Terem, Budapest (Mandel Róberttel)
Madách Galéria, Vác

1987
Hotel MondialPullmann, Köln
Galerie Elf, Bielefeld (Várady Róberttel)
Akhnaton Gallery, Kairó (Egyiptom)

1988
Jipian Art Gallery, Knokke (Belgium)
Lábasház, Sopron (Pollacsek Kálmánnal)

1989
Képtár, Szombathely (Pollacsek Kálmánnal és El Kazovszkijjal)
Kernstok Terem, Tatabánya
Megyei Könyvtár, Békéscsaba
Iparterv, Budapest

1990
Dorottya utcai Kiállítóterem, Budapest

1991
Galerie am Parkberg, Hamburg
Pálmaház, Schönbrunn, Bécs

MAHIR MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Barabás Márton
SOMOGYI NÉPLAP
festő
1984 JUN 9

SZET, KÖZMŰVELŐDÉS

Barabás Márton kiállítása

Barabás Márton festményeiből rendezett kiállítást a Műcsarnok. Hegyi Lóránd megnyitó beszédében így jellemezte a művészt: „(...) Barabás Márton kezdettől fogva a festészeti tradíciók megőrzésével alakította ki saját művészi világát.".

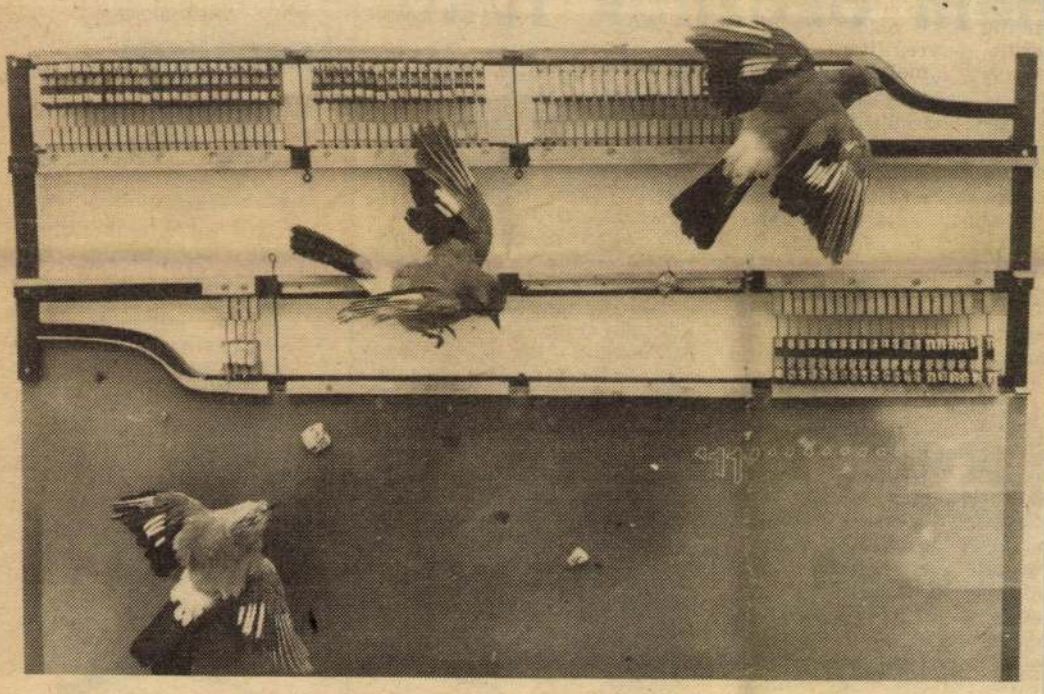

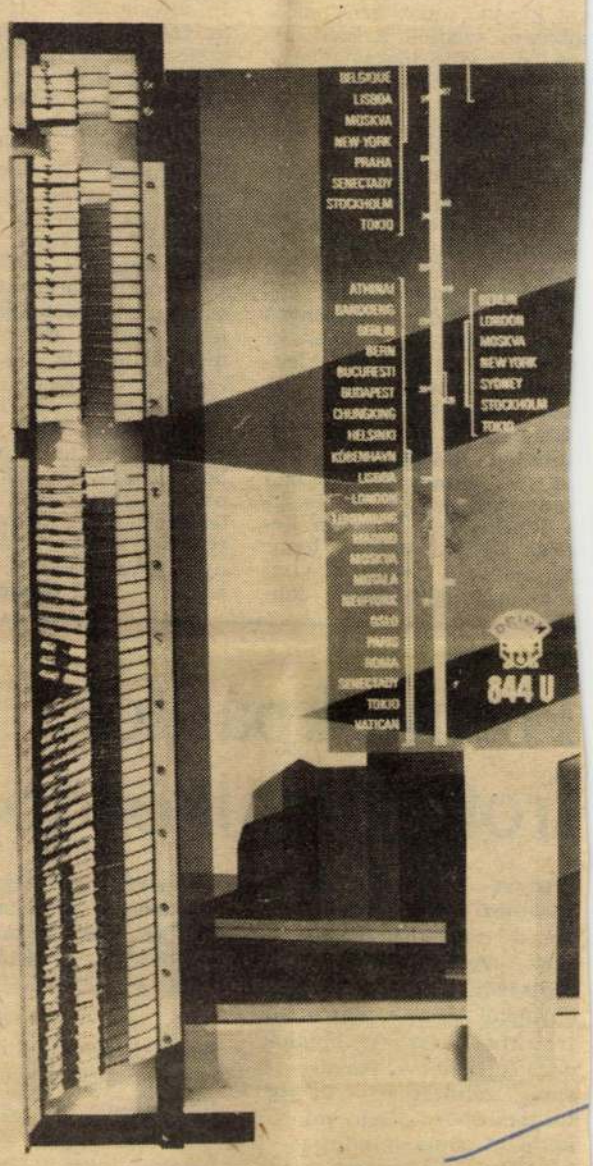

Folt-
ruha

Vidám, üde színű kánikuruhát varrhatunk csíkokból, s a textilcsíkokat sem kell megvásárolnunk: előállíthatjuk magunk. Ha nálunk sok a régi, nagyalakú azon férfizsebkendőnk ottvan — ezeket varrjuk össze: méret adott. Ha nem állunk fel a papírzsebkendők korában már csaknem teljesen nélkülözhető daraboktól, a zsebkendők méretéhez hasonló darabokat szabhatunk két-három megunt, divatjamúlt nyári kartonruhából. A hajszerint négy csíkból készül a ruha, a csíkokat enyhén húzottan varrjuk egymás alá. Strandra, nyaraláshoz kitűnő viselet, de el lehet képzelni, hogy a kisasszonyoknak is kedvelik. Kétféle színű, de azonos minőségű anyagból érdemes megvarrni a ruhát, amelyhez azonos színű, más árnyalatú pamuttrikó való.

A fogamzásgátlók nem okoznak rákot

A Gyógyszereink című lap három olyan kiterjedt vizsgálatról számolt be nemrég, amelyet az Egyesült Államokban azért végeztek, hogy a fogamzásgátló tabletták esetleges rákkeltő hatását tisztázzák. Ez annál is inkább indokolt volt, mert jelenleg csak egyedül az Egyesült Államokban 40 millió, egyébként egészséges, fogamzásképes korban lévő nő szedi ezeket a tablettákat.

Az első vizsgálat végeredményei azt mutatták, hogy a hormontartalmú fogamzásgátló tabletták sem az első terhesség előtt, sem többszöri terhesség után nem növelték az emlőrák gyakoriságát. Lényegében tehát minden fogamzásgátló tablettát szedő nő nyugodt lehet afelől, hogy e tabletták miatt nincs nagyobb kockázatnak kitéve, hogy emlőrákot kapjon, mint azok, akik sohasem szedték a szereket.

A második vizsgálatsorozat azt kutatta, hogy a hosszabb ideje fogamzásgátló tablettákat szedő nők körében gyakoribb-e a petefészekrák, mint a tablettát nem szedőknél. Az adatokból az derül ki, hogy a hormontartalmú fogamzásgátló tabletták nemhogy rákot okoznának, hanem éppen ellenkezőleg: bizonyos fokú védőhatást fejtenek ki a petefészekrák ellen. Megbízható becslések szerint, ha nem került volna sor az USA-ban a fogamzásgátló tabletták elterjedésére, úgy 100 a petefészekrákban szenvedők száma 20 és 54 év közötti nők körében kereken 30 százalékkal lenne magasabb. A harmadik vizsgálat a fogamzásgátló tabletták és a méhnyálkahártya rák gyakorisága közötti összefüggést vizsgálta. Kiderült, hogy a fogamzásgátló tabletták ugyancsak bizonyos fokú védőhatást fejtenek ki a méhnyálkahártya rákkal szemben. 12 hónapos szedés után ez a védőhatás még hosszú ideig akkor is fennmarad, ha a nők abbahagyták a szedést. Statisztikai becslések szerint évente ma kereken 2000-rel több lenne a méhnyálkahártyájából kiinduló rák, ha a fogamzáskorban lévő nők nem szednének fogamzásgátlo tablettát. E védőhatás azon nők körében a legkifejezettebb, akik sohasem voltak terhesek.

Nem kétséges, hogy a fogamzásgátló tablettáknak vannak káros mellékhatásaik. Ilyen néha a súlygyarapodás, a hangulatromlás, de méginkább a trombózisra való fokozott készség, és egyeseknél a májkárosodas. Éppen ezért van szükség a **tabletták első felírása** előtt orvosi vizsgálatra, hogy a kockázatokat minimálisra csökkentsék, illetőleg arra, hogy májgyulladás, vagy trombózis gyanúja esetén a tablettát sürgősen elhagyják. Tudni kell azt is, hogy a felsorolt kockázatok nőnek, ha a fogamzásgátló tabletta szedése mellett a nő még dohányzik is. Mégis tudni keli, hogy ezek a szövődmények is viszonylag **ritkák. Azért tehát egyetlen** nőnek sem kell aggódnia, **hogy a tabletta rákot okozna, sőt** ellenkezőleg a — petefészek és méhnyálkahártya rák ellen — még bizonyos fokú védelmet is nyújthat.

Dr. Szendei Ádám

Az arc-kikészítés fortélyai

A fiataloknak még nemigen van szükségük az ún „sminkelésre", de néha egy-egy különleges alkalomkor azért megengedett a finoman árnyalt arckikészítés!

Ennek legfontosabb előfeltétele, hogy a bőr tisztán tartott és ápolt legyen. Ha ez megvan, akkor lehet a szemet enyhén hangsúlyozni, és a sápadtàbbaknak egy kis pirositót feltenni az arcra. Ez utóbbi műveletet a már előzőleg hidratáló vagy félzsíros krémmel jól bekrémezett arcon szabad csak elvégezni, úgy, hogy a pirositót kerekded arcúaknál az arccsonton, a hosszúkás arcúaknál kissé alatta, a fül felé csíkban tesszük fel, majd foltmentesen elkenjük.

Homlokpántok frottírtörülközőből

Divat a homlokpánt. Sporthoz pedig nemcsak divat, de nagyon praktikus viselet, mert felfogja az izzadtságot, ha nedszívó anyagból készült. Rajzunkon frottírból készített homlokpántok láthatók csavart és sima változatban. Frottírtörülközőből kikerül mind a kettő. A sima mindössze a két végén összevarrt pánt, les gumi beiktatásával illeszthetünk össze, a csavarthoz két csik szükséges. Egy színből, de kettőből is mutatós, percek alatt elkészíthető, ha van varrógépünk. Megunt sálainkat is összetekerhetjük: divatos homlokpántunk lesz estére, alkalomra. Szép színpárok: fekete-rózsaszín, türkizkék-

Barabás Márton, grafikus

Új Tükör 1956. nov 2. XXIII/44

MAJDNEM-GESAMTKUNSTWERK

BARABÁS MÁRTON ÉS MANDEL RÓBERT KIÁLLÍTÁSA

Richard Wagner álma a művészetek fölötti összművészetekről, általa adott műszóval a Gesamtkunstwerkről, természetesen nem valósulhat meg maradéktalanul. Vannak azonban minden ország művészeti életében majdnem Gesamtkunstwerk alkotások és események. Nálunk az ősszel a Dürer-teremben Barabás Márton festőművész és Mandel Róbert hangszerkészítő-hangszerrestaurátor, az 1931-ben alakult, középkori-reneszánsz és barokk zenét játszó Mandel-kvartett névadójának közös kiállításán láthattuk a legfrissebb ilyen kísérletet.

Barabás és Mandel munkakapcsolata és barátsága a Fiatal Művészek Klubjában kezdődött, pályájuknak egy olyan szakaszában, amikor mindketten még csupán az első lépéseket tették meg a „testvérmúzsák" szolgálatában. Közös kiállításuk gondolatát tulajdonképpen az vetette fel, hogy Mandel felkérésére (ha úgy tetszik, megrendelésére) elkészült Barabás Márton *Felhőszeletek tekerőlanttal* című képe, a közös bemutató egyik kulcskompozíciója.

Mandel szerint: „Barabás Márton festészete egy kicsit reklám is — természetesen a lehető legjobb, legnemesebb értelemben — a zenének; mert Barabás mintegy megjeleníti a zenét. Ha mostani közös tárlatunkat jellemezni akarnám, legpontosabban a következő, aforisztikus mondattal tehetném: képben a zene — zenében a kép."

Az aforizma rá eső részét Mandel Róbert konstruktivista szoborhangszerei egy részének bemutatásával vállalta, amelyek közül a hófehér, geometrikus egyszerűségű okarinák és furulyák szerepeltek a kiállításon. E hangszerek megalkotásával Mandel a képzőművészet elemeit viszi át a zene világába.

A megnyitón Maros Éva hárfán, Kállay Gábor pedig reneszánsz fúvós hangszereken játszott. Az 1679-ben leírt, lemezről is ismert Vietórisz-kódex egyik legszebb darabja, a *Mint sír az fejér hattyú* kezdetű dal a Barabás-képek lyramotívumának gyöngéd ívelését idézve hangzott föl, mintegy harmadikul a költészet múzsáját is előszólítva, a szoborhangszerek és zeneképek között.

PETRŐCZI ÉVA

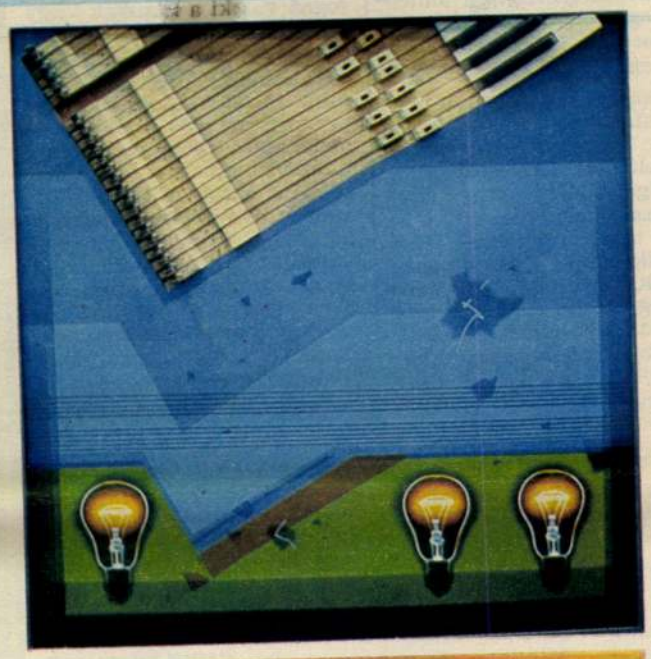

Este

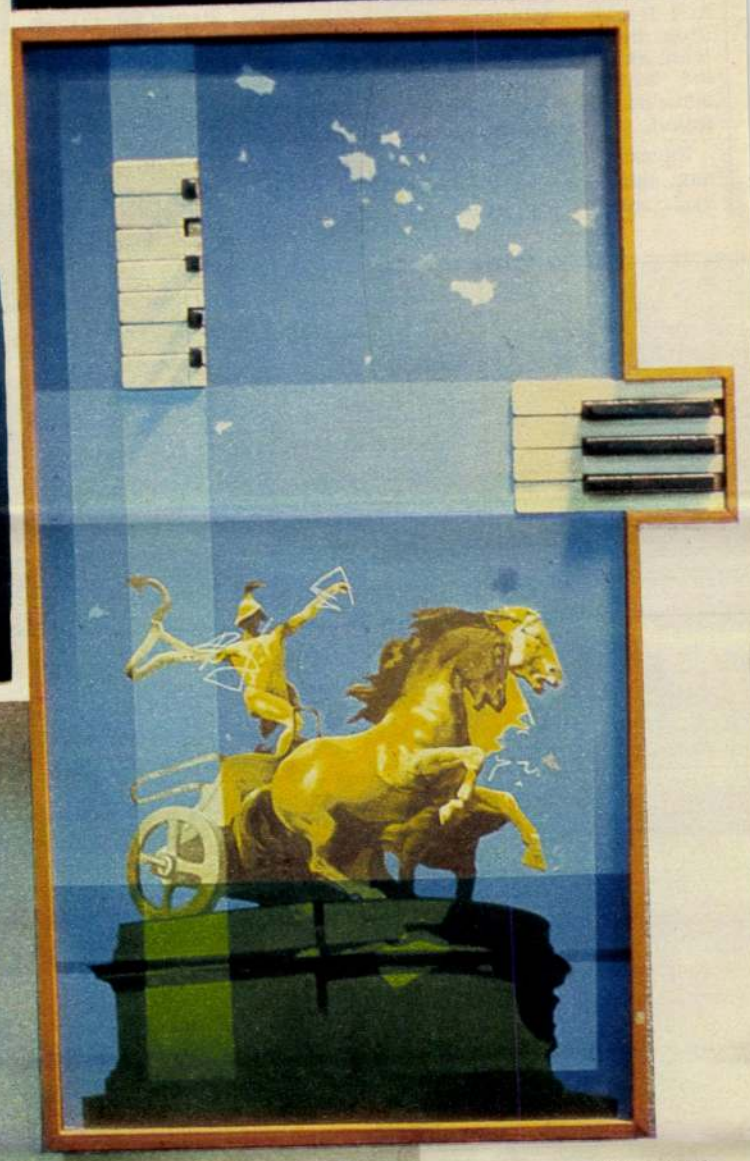

Kocsihajtó

Pergamon zongora

Etűd
— zongora
— repkény

SOLTÉSZ ÉVA FELVÉTELEI

Tuto lakat és a műemlékvédelem

A HAJÓSI NEVELŐOTTHON

Óvodások

hogy pótolják az elmulasztott szülői szeretetet, gondoskodást. Ezt viszont pénzért aligha lehet tenni. Ehhez érzékenynek, elkötelezettnek kell lenni ... Minthogy csak azok maradnak meg a pályán, akik tudnak a nebulókkal bánni, értik nyelvüket, ismerik-fürkészik gondolataikat, segítik épülésüket.

Egyszer majd felnőtté válnak, önálló életet kezdenek, saját maguk irányítják sor-

Érzelemnélküli? Ez sem hangzik szebben, mint magyar megfelelője: nevelőotthon. Amiből Hajóson is van egy.

BORZÁK TIBOR

SOMOS LÁSZLÓ FELVÉTELEI

Barabás Márton

festőművén

kiállítása Szombathelyen Földényi F. László

cikke

Művészet

89/6

Barabás Márton: Emlék / Remembrance, olaj, fa, 90 × 100 cm, 1988

Kazovszkij képein nincsenek nézők – pontosabban a néző, a mindenhol feltűnő kutya maga is egy előadás része: neki is kiosztották a szerepet. Minden, amit látni, egy színházi előadás részét képezi: az égbolt, a hegyek és a sivatag éppúgy, mint az embertorzók, amelyek, a véglényekre emlékeztető felhőformákkal együtt maguk is egy különös tájképpé állnak össze. E színháznak nincsen rendezője; a képek attól válnak hitelessé, hogy az alkotó nem maradt kívül azon, amit megfestett (nem tematikusan „ábrázolta" a színházat), hanem azt belülről vette szemügyre. A színház ekkor elkülöníthetetlen az élettől;

mind-mind „v
a színház fala
acsarkodva s
a szépség felk
szomorúságo
és kötelekkel á
szerepnek az
emlékeztetnek
sorozatosan e
körülhatárolt,
és kontúrok m
a kérlelhetetler
falain kívül, az
mozgásterét

Barabás Márton

festő-grafikusművén

A Műcsarnok vándorkiállítása 1982 febr. – júliusig Franciaországban

Művészet
1982 okt.

BARABÁS MÁRTON

említve

Székely András: Derkovits-ösztöndijasok.Műcsarnok
UJ TÜKÖR 1981/XVIII/15.sz.4.o.

218. Horea Beatae Mariae Virgini

BARABÁS Márton

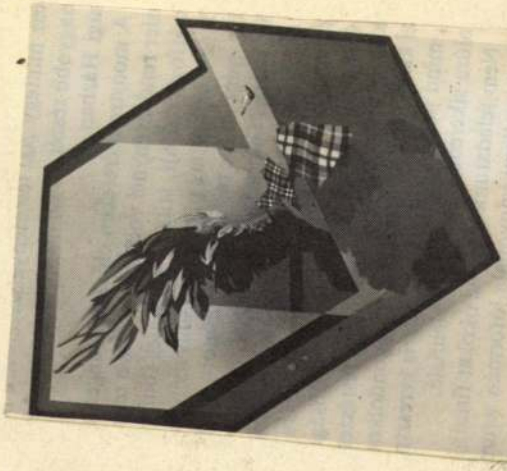

BARABÁS MÁRTON:
FÚGA VARIÁCIÓK

...Barabás Márton Fuga variációja pedig a kozmikus átszellemültség és a tárgyilagosság ambivalens élményét tolmácsolta, míg Bak Imre és Halmy Miklós személytelenebb jellegü müveiben a konstruktivizmus és az ősi kultúrák átértékelése.

Él: Mozdulatlan horizont. = Tiszatáj, 1969/11. 96.p.

BARABÁS MÁRTON

ld.Kalmár István

A kiállitás alapcélja:felvillantani néhány olyan törekvést,amely arra irányul,hogy ujszerü térképezéssel - idézéssel beszéljen a ma valóságáról,mert ennek megragadására a reneszánsz kidolgozta centrális perspektiva egyre alkalmatlanabbá válik. ...

P.Szabó Ernő: Tér-idézet.Fészek Galéria

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.3.sz.3-4.o.

3. A dijazás számitásánál alapulvett munkaidő: hónap.

4. A jogviszony tartama: -tól -ig.

5. A feladat irányitója:

6. A szerződéshez szükséges előzetes engedély kelte, száma:

A kifizetésre kerülő dijból progressziv jöv.adó és községfejl. hozzájár. kerül levonásra.

Budapest, 197.....

....

megbizott megbizó

Barabás Márton festő

Népszabadság, 1990. 9 márc. 24.

Barabás bűvös boltja

Kiállítás a Dorottya utcai Galériában

Olyan világban élünk, hogy amikor felfedeztem *Barabás Márton Dorottya utcai* kiállításán néhány kompozíciójában a narancsmotívumot, *nem tudtam nem gondolni* a Fidesz emblémájára.

Olyan világban élünk, hogy amikor emlékezetemben felidéztem a harmincnyolc éves festőművész elmúlt időben befutott pályáját, *nem tudtam nem gondolni* nevezetes „botrányára", a Kertészeti Főiskolán hajdan lefolytatott művészeti akciójára, a „zongoraégetési ügyre" és az azt követő kultúrpolitikai kirohanásokra.

Mert olyan világban élünk, amelyben a művészeti teljesítmény elé, mint valami ködfüggöny leereszkedik egy *művészeten túli* réteg. Ez a réteg pedig lehetővé teszi, hogy a látványok rendre jelvényekké egyszerűsödjenek, és az életrajzok rendre mártíriummá stilizálódjanak.

Mindebből következően Barabás ma itt és most sikerre számíthatna akkor is, ha történetesen nem rendelkezne a művészeti átlagból messze kiemelkedő manuális készséggel, és ha véletlenül nem birtokolná a vizuális szakemberek sztenderd szintjét messze meghaladó fantáziát. Csak sajnálhatja a Fidesz — eléggé gyér plakáttermését mustrálgatva —, hogy elfelejtette kampányához felkérni ezt a jó „narancsos" festőt. És csak sajnálhatja a múlt bűneinek feltárásában legérdekeltebb sajtó a maga mulasztását, hogy nem csapott le a nyolcvanas évek elejének híres-hírhedt Barabás-sztorijára, és ily módon kimaradt néhány aktuálisnak ható leleplezés kipreparálásából. (Azt csak zárójelben merem hozzátenni, hogy lehet, Barabást saját méltósága tartotta vissza a valószínűleg gyorsított előmenetelt is biztosító, művészeten túli szereplések forszírozásától.)

Marad tehát a művészet. Tehát a narancsasszociáció után meg a múlt felidézése kapcsán illenék úgy elszégyellnünk magunkat, mint a tanárnő magyarázatára kevéssé, alakjára annál inkább oda-

Zsiráfszekrény.

figyelő és mindig csak „arra" gondoló kamasz. Még akkor is így illenék, ha a kalandozó figyelemben nemcsak a tavaszi verőfény a hibás, hanem az egész kis magyar pornográfia, egész erotiko-politiko időjárásunk. Mert a „tanmagyarázat", a produkció, ha nem is olyan pikáns, mint a fülledt képzelet gerjesztette vízió, éppen eléggé szórakoztató és gyönyörűséges ahhoz, hogy önmagában is hasson.

Hasson egészében és hasson részleteiben is! Barabás azok közé a látványtervezők közé tartozik, akik nem egy-egy elszigetelt műben, hanem művek rendszerében gondolkodnak. Azaz berendez. De sok kortársával — így El Kazovszkijjal, ef Zámbóval, Swierkiewiczcsel — ellentétben, ő nem egy sosemvolt színházi előadáshoz tervez rendezői képzeletre ácsingózó díszletet, amelyben lehet jól-rosszul mozogni, deklamálni, drámázni, hanem „bűvös boltot" alakít ki.

Ez a *Bűvös bolt*, hogy H. G. Wells híres novellájánál maradjunk, tele van szemfényvesztő trükkel és jópofa rémületességgel, meglepetéssel és lírai szépséggel. Csak olyan érti, akiben maradt valami a gyerekből és a csodaváró felnőttből, de olyan gyerekből, aki az európai művészettörténet albumait lapozgatta a bilijén, és olyan felnőttéből, aki nemcsak játékból, de jól felfogott életösztönből hiszi a hihetetlent.

Barabás boltjában a faliszekrény zsiráfban végződik, egyébként égszínkék, leszámítva az alsó traktust beborító — tudomásom szerint — szanzavéra nevű örökzöldet és a sárga koronázópárkányt. Barabás boltjában a Laokoon festett torzója alatt cikória?, borostyán?, akantusz? — botanikusok kíméljenek! — levéldíszkoszorú, körülötte festett villanyégő sor. Barabás boltjában a síkidom plasztikusra van festve, és a plasztika úgy viselkedik, mintha képhordozó sík lenne. Az antik szobortöredék huszadik századi infrastruktúrát használ, és a modern dizájnforma méltóságteljesebben kér helyet a kandallópárkányon, mint egy óarany kandeláber. A festett oszlopok úgy hajladoznak, tekeregnek, mint a haleledelül szolgáló tubifexek az akváriumban, velük szemben a pontosan csavarodó kígyó pedig oly szabályos pontosan írja le a spirálvonalat a fehér falon, mintha egy szétfűrészelt tárgy titokzatos rendeltetésű részlete volna. Ez utóbbi hasonlat korántsem önkényes: Barabás évekig festett használhatatlan és szétfűrészelt zongorarészletekre. (Lásd fent: „zongoraügy".) A nézők pedig ámulhattak, hogy mennyi kecs van önmagában egy pedáltartó állványban, és mennyi sikk egy billentyűfedőben.

Aki bűvészkedik, annak nagyon kell tudnia egy, de lehetőleg több szakmát. Barabásnak például értenie kell az európai szürrealizmus történelmi gyakorlatához. Éreznie kell az ízlésnek azt a hajszálvékony határát, amellyel nem alkalmazza olcsón a készen kapott elemeket, és amely odacövekeli a kultúra nehezen meghatározható területéhez. Továbbá legalább úgy kell tudnia festeni, ahogy a múltban ez a naturalista festőktől — mit naturalistáktól, egyszerű illuzionista kastély-szobafestőktől — megkívántatott. Ez pedig, mint tudjuk, nem kevés.

A mutatvány sikerült. Elvarázsolódtunk, mert a trükkök becsaptak minket, és elandalodtunk, mert a trükkök *szépen* csapták be érzékeinket. Egy kiállításnyi időre kikapcsolódtunk a valódi narancsok és véres leleplezések világából. A „művészetet választottuk" a Tavaszi Fesztivál jelmondatának engedelmeskedve. A novellabeli Bűvös boltba lépő apa és fia mögött úgy zárul be az üzlet, hogy egyszersmind el is tűnik. Ahogy a külvilágot elnézem, félő, mi sem találunk egykönnyen vissza. Bizonyságul még jó, hogy a kezünkben ott szorongatjuk — mint a bűvös boltbeli csomagot — néhány remek technikával előállított, katalógust helyettesítő levelezőlapot. Ezek szerint ott jártunk.

P. Sz. J.

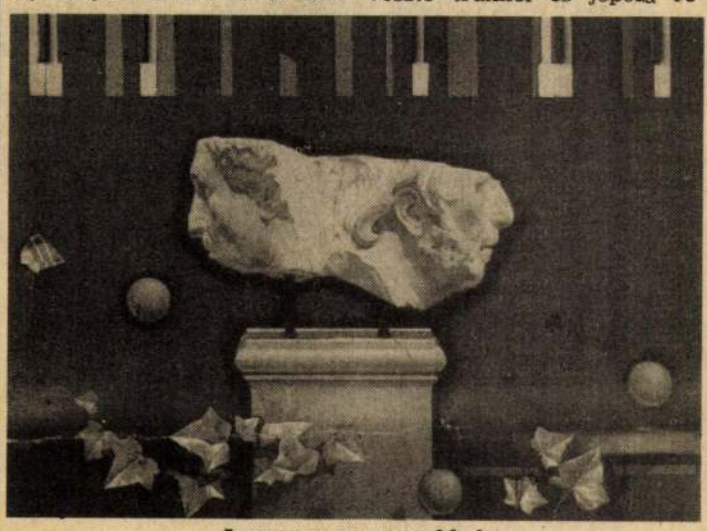

Janus-arc narancsokkal.

járt először nálunk, addig főképp Bach és Sosztakovics zenéje avatott előadójaként volt ismert. A közelmúlt hetekben meggyőzően bizonyította, személyisége efféle skatulyákba nem szorítható. Igaz, Beethoven-játékán érződik a bachi iskolázottság. Billentésének alaptónusába mindig vegyül csipetnyi fémes hangszín — ez, meglehet, a csembalókorszak öröksége —, játékában szigor nyilvánul meg; szigorúság önmaga és a művek iránt. Beethoven-felfogását látszólag objektív magatartás jellemzi, de valójában szó sincs ilyesmiről, csupán *másként* személyes a zongorázása, mint ahogyan azt megszoktuk.

Bár a modern hangversenyzongora valósággal csábít stílusok, hangvételek összemosására, Nyikolajeva nem „általában" tolmácsol Beethovent, vagyis sehogy, hanem az egyedi műalkotás formájából-szellemeből indul ki, s oda is érkezik vissza. Zárkózott felfogásához a karakterek pontos megformálása illik, az érzelmi rájátszás hatásos eszköztárát — gondolom, tudatosan — nem alkalmazza. „Zárójelbe" teszi például a „kis" és kivált a „nagy" patetikus szonáta előadóinál oly gyakran tapasztalható romantikus dagályosságot. Nemes és tiszta zeneiségének efféle külsőséges segédeszközökre semmi szüksége. Ugyanígy, nem romantizálja édeskés biedermeier életképpé az utókor által „pastorale" alcímmel felruházott darabot, amelynek lassú tételében a szárazon kopogó kísérő figurák határozottan elidegenítő hatásúak voltak. Formaérzékenységének beszédes jele, ahogyan a fantáziaszonáták lebegő világát a varázslat szertefoszlatása nélkül zárttá alakítja, vagy amint a zárt formák rögtönzésszerű fantáziapillanatait oldottá teszi.

Külön tanulmányba kívánkoznék a jellegzetes beethoveni gesztusok, a tüskés-szúrós dallamok, gyors és lassú indulók, a rohamozó zenék megformálása. Azonban a legnagyobb varázslatot mégis a lassú tételek megszólaltatásakor teremti meg, oly bensőséges érzelmi húrokon játszik, mint kevesen manapság. Kétségtelen, nem magamutogató virtuóz, technikailag a produkciója nem is teljesen hibátlan. A hangversenyein feltörő hatalmas tapsorkán előadása etikus szellemiségének, mély emberségének szólt.

Breuer János

Légszesz

Jó dolga volt a régi hírlapírónak. Választás napján felvette kockás zakóját, megkötötte gondosan a csokornyakkendőjét, fejébe nyomta a Girardi-kalapot és elment sétapálcáját pörgetve a budapesti Légszesz utca környékén valamelyik kocsmába. Itt aztán némi marhapörkölt elfogyasztása után estére megtudta, hogyan szavazott Magyarország. A Légszesz utca volt ugyanis az etalon. Ez a kicsi választókerület rejtélyes erők kifürkészhetetlen működése folytán pontosan úgy voksolt, mint az ország. Amelyik párt a Légszesz utcában 10 százalékot kapott, az 10 százalékra számíthatott országosan is. Amelyik húszhoz jutott itt, az húszra végzett ott.

Így volt ez a húszas években, a harmincas években, a negyvenes években. Persze, ha jobban meggondoljuk, a Légszesz utca alighanem az ötvenes, hatvanas, sőt a hetvenes években is hű maradhatott a hagyományokhoz. A Hazafias Népfront jelöltjeire, sejtésem szerint ugyanolyan arányban szavaztak itt az emberek, mint az országban. De erre nincs precíz adatom. Nagyjából 99,8 és 99,1 százalék támogathatta a népfrontosokat.

A Légszesz utcában — ebben is igazodott a környék az országos viselkedéshez — senki sem lett mámoros még ekkora győzelmektől sem. Nem is lehetett. Választás napján (mint tudjuk) szesztilalom volt. Kampányt viszont a szavazás előtti másodpercig folytathatott az, akinek kedve szottyant, hogy „Éljenek a Hazafias Népfront jelöltjei!" felkiáltással vonuljon a fülke függönye mögé.

Most minden másképp van. Választási kampányozni nem lehet. Inni igen. Ami persze nem egészen logikus. Ameddig egyetlen párt volt, még két liter kadarka után is el lehetett találni a megfelelő kockát. Most viszont egyetlen fröccs is galibát okozhat az eligazodásban.

Azonkívül nehéz lesz majd este megfejteni, hogy ki mitől mámoros a Légszesz utcában. A megszületett szabadságtól. Vagy a megivott fröccsöktől.

Persze tudom én, hogy a diktatórikus időkben azért szükségeltetett az egynapos elvonókúra, nehogy valaki szeszközi állapotban illetéktelen megjegyzést tegyen az ország vezetőire. Most ez a veszély nem fenyeget. Mindenki tudja, aki ilyet tesz, nem részeg, hanem képviselőjelölt.

Kereszty András

Ki cseréli ki a Trabant motorját?

Az ADALKO bevezetése megvalósíthatóbb

Több mint félmillió gépjármű van Budapesten, melynek 95 százaléka korszerűtlen, s a főváros levegőszennyeződésének a 30-40 százalékát e matuzsálemi masinák kipufogógázai okozzák. És ha ehhez még hozzávesszük az átmenő forgalom járműveit, egyáltalán nem lehet csodálkozni azon, hogy szmogriadóval fenyegetik az átlagállampolgárt, kit szerencsére eddig még nem hibáztattak azért, mert Trabantját, Wartburgját nem sikerült kicserélnie katalizátoros Audira, BMW-re, Toyotára vagy más egészségesebb kocsira. Az állapotok tehát áldatlanok, már-már katasztrófával fenyegetnek — tudtuk meg tegnap a Városházán, s „magad uram, ha szolgád nincs" alapon a Fővárosi Tanács közlekedési szakemberei megpróbálnak enyhíteni a bajokon.

Javaslatuk kézenfekvő: a mérges gázokat ontó kétütemű masinák tulajdonosai építsenek be korszerű négyütemű környezetkímélő motort a járművekbe. Tanácsolják az elaggott, nagy fogyasztású, négyütemű benzin- vagy dízelmotorok cseréjét is. A Moszkvicsokba, Volgákba például Peaugeot- és VW-motorokat ajánlanak. A csere a jogszabály szerint átalakításnak minősül, melyhez engedély és némi készpénz szükségeltetik (2100 forint). A Fővárosi Tanács a motorcserék ösztönzéseként úgy döntött: környezetvédelmi fejlesztési kerete terhére támogatásként ezt az összeget megtéríti. E nemes és szép gesztust természetesen nem illene visszautasítani, mégis tartok tőle, hogy a mintegy 150 ezer kétütemű járgánnyal furikázónak eddig sem az átalakítás engedélyezésének díja, hanem a négyütemű motor ára okozta a nagyobb gondot.

Megvalósíthatóbbnak ígérkezik az ADALCO nevű adalékanyag bevezetése. A Főtaxi és a tanács gépkocsijain végzett kísérletek szerint alkalmazásával a kipufogógáz szén-monoxid-tartalma 60, az üzemanyag-fogyasztás pedig öt százalékkal csökkenthető.

A tanács szakemberei bejelentették: az eddiginél rendszeresebben mérik majd a gépkocsik kipufogógázainak légszennyezését a telephelyeken és a közutakon egyaránt és tetemes bírságra számíthatnak mindazok, akiknek járművei a megengedettnél nagyobb füstöt, több gázt eregetnek. Ősztől tavaszig azonban továbbra sincs semmi okfélelemre, lévén az ellenőrző műszerek sem a legkorszerűbbek — csak plusz tíz fok fölött működnek...

Bartha Szabó József

A RÁDIÓ ÉS A TEL

SZOMBAT

KOSSUTH RÁDIÓ

8.10: Hangszemle.
8.30: Családi tükör.
9.00: Reklám.
9.05: Színes népi muzsika.
10.05: Ismét — a javából!
12.30: Fel nem fedezett feltalálók.
13.00: Klasszikusok délidőben. Zeneparádé.
13.49: Énekeljük együtt!
14.10: Szaván fogjuk.
14.20: Mindennapi irodalmunk.
14.50: Tenoráriák.
15.00: A világ lírai gyöngyszemei.
15.10: Új Zenei Újság.
16.00: 168 óra.
17.30: Híd. Magyar—román kulturális körkép. I. évfolyam, 3. szám.
18.15: Hol volt, hol nem volt...
18.45: Szemle.
19.10: Rólunk van szó!
19.15: A Rádiószínház bemutatója. Az okirat-hamisító. Nyikolaj Erdman színművének rádióváltozata.
20.22: Az Állami Népi Együttes felvételeiből.
21.00: Köszöntjük a 75 éves Szvjatoszlav Richtert. A műsor a zongoraművész legemlékezetesebb budapesti hangversenyeit idézi fel.
21.45: Hajszálgyökerek.
22.20: Sporthíradó.
22.33: Európa hangversenytermeiből.
0.15—5.50: Éjfél után.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: A városon túl.
8.30: Népszerű muzsika — pihenőidőben.
9.05: Tövisek és virágok.
10.00: Szombat délelőtt.
12.10: Jó ebédhez szól a nóta.
13.05: Daráló.
13.35: Hangok és visszhangok.
14.00—16.55: Magunkat ajánljuk.
14.00: Sublót.
14.45: Magyarán szólva.
15.05: Én egy egész ember voltam és vagyok! A Németh Lehel-sztori.
15.55: Körkapcsolás bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről. MTK-VM—Ú. Dózsa, Pécsi MSC—Siófok, Vasas—Csepel, Váci Izzó—Videoton, Veszprém—Békéscsaba, Tatabánya—Haladás.
17.05: Újdonságainkból.
17.30: 4×4. Játék.
18.30: Slágerlista.
19.05: Közvetítés az FTC—DVSC és a Rába ETO—Bp. Honvéd bajnoki labdarúgó-mérkőzésről.
19.20: Hi-Fi varieté.
20.20: Countryvilág.
21.05: Radioton-korongokról!
21.08: A Rádió Dalszínháza. Bástyasétány 77. Háromfelvonásos operett.
23.10: Sporthírek.
23.15—0.14: Éjszakai klub. A műsor vendégei: Babos, Gyula, Babits Marcella, Bradányi Iván, Demjén Ferenc, Fábián Éva, Gidófalvy Attila, Soltész Rezső, Zoltán János, a KFT és a 100 Folk Celsius együttes.
0.15—5.50: Éjfél után.

BARTÓK RÁDIÓ

8.25: Orgonamuzsika.
9.18: Magyar vonósnégyesek felvételeiből.
10.00: Hangfelvételek felsőfokon.
11.17: Opera-művészlemezek.
12.05: Barokk muzsika.
12.30: Follow me! Angol társalgás kezdőknek. XXX/22. lecke.
12.45: Kommt mit! Alapfokú német társalgás. XXX/22. lecke.
13.00: Kívánságműsor szombaton.
14.00: Haydn: D-dúr (Óra) szimfónia No. 101.
14.30: Hi-Figyelő.
15.05: Lemezbörze helyett.
16.05: Verdi: Otello. Négyfelvonásos opera.
18.32: Sztravinszkij: Pulcinella. Balettszvit.
19.05: Mindennapi irodalmunk.
19.35: Kapcsoljuk a Budapest Kongresszusi Központot. „A trombita dicsérete." Maurice André trombitaestje. Közben:
Kb. 20.20: Néprajzkutató nyugdíjban. Dr. Bakó Ferenccel, a „Palócok" című könyv szerkesztőjével Szegedi Erzsébet beszélget.
Kb. 21.40: Schubert: d-moll vonósnégyes.
Kb. 22.20: Klasszikus kórusmuzsika.
22.35: Nyugat—keleti átjáró. Géher István novellaszemináriuma.
23.34: A magyarországi cigányok népzenéje. Kovalcsik Katalin műsora.

TELEVÍZIÓ

9.00: Képújság.
9.05: Tévétorna gyerekeknek.
9.10: A Magyar Rádió Gyermekkórusának hangversenye a Budapesti Tavaszi Fesztiválon. Közvetítés a Pesti Vigadó Nagytermében, felvételről.
10.10: Tövismadarak. Amerikai tévéfilmsorozat. X/2. rész (ism.).
10.55: „A szív rejtett kincse..." II/1. rész. Megrendelők, mesterek, művek a reneszánszból (ism.).
11.30: Nas ekran. A pécsi körzeti stúdió szerbhorvát nyelvű nemzetiségi magazinja.
12.00: Képújság.
14.40: Képújság.
14.50: Reklám.
14.55: MTK-VM—Ujpesti Dózsa bajnoki labdarúgó-mérkőzés közvetítése a Hungária úti pályáról.
16.45: Háztartás. Családi tűzhely takarékon.
16.55: Van benne valami.
17.45: Tájkép.
18.30: Szomszédok. Teleregény. 76. fejezet (ism.).
19.05: Reklám.
19.10: Esti mese.
19.30: Híradó.
20.05: Vers mindenkinek. Vörösmarty Mihály: Keserű pohár.
20.10: Néhány perc Kabos Gyulával. 5. Kabos énekel.
20.25: Halálos cselszövés. Amerikai bűnügyi tévéfilm.
22.00: Marosvásárhely, 1990. márciu[s] 17. Stúdió '90 gálaestje.
23.10: A Roxínpadon: az EDD[...] Művek.
24.00: Híradó 3.
0.15: Vera Chytlová-sorozat. Prá[ga]: Európa nyugtalan szív[e] Csehszlovák film (ism.).
1.15: Műsorzárás.

TV 2

14.00: Képújság.
14.15: TV 2.
15.00: Barenboim Beethovenről. Angol filmsorozat. Két év[szá]zad múltán.
15.24: TV 2.
15.30: Kölyökidő.
15.55: TV 2.
16.00: Autómánia. Angol rövidfilm sorozat. XIII/1. rész: Sze[rel]münk fénye.
16.25: TV 2.
17.00: Sesame Street. Angol nyelv[i] lecke. 52/12. rész.
18.00: Telesport.
18.25: Gyerekeknek!
18.41: TV 2.
19.00: Linda. VII/7. rész: A ré[gi] barát.
19.52: TV 2.
20.20: Rockstúdió.
21.00: Híradó 2.
21.20: TV 2.
21.30: MHB Spórkocsi és letéti j[á]gyek sorsolása sok zenéve[l]
22.00: Napzárta.
22.45: Jazz '89.
23.05: Pogányok. NSZK-osztr[ák] filmdráma. (Feliratos!)
Kb. 0.45: TV 2.

ESTI MŰHOLDPROGRAM

SKY

17.30: Fedett pályás jégkorongba[j]nokság Ausztriából.
18.00: Kerekek.
19.00: Széllovasmagazin.
19.30: Vidám zenés sportegyveleg
20.00: A világ sportja.
21.00: Atlétika Franciaországból.
22.00: Ökölvívás.
24.00: Forma—1. versenye Brazíliából.
0.30: Rugby: Írország—Wales.
2.00: Műsorzárás.

SUPER

17.00: Videodivat.
17.30: Dick Powell színháza. Antológia-sorozat.
18.25: Időjárás.
18.30: Ultrasport.
20.30: A nagy völgy. Western.
21.25: Időjárás.
21.30: Klasszikus vígjátékok: Ah[a] semmi sem szent.
23.10: Szürkületi zóna.
24.00: Kutatás.
Kb. 1.30—7.00: Egyveleg.

TV 5

17.15: Carabine.
17.45: Főzőlecke.
18.00: A világ állatai.

BARABÁS Márton

GYÁRFÁS Péter: Meglátni a különbséget narancs és narancs között. Beszélgetés Barabás Márton festőművésszel. Mozgó Világ, 1989/7. 95–103. ill.

XX. sz. 45-ös / Mesterek

Baraloás Márton

Tépőművész

Kiállítása nyílt a Dorottya n-i
kiállítóteremben. Cím: Szín, tézis, próba

Déli Krónika
1983 vis. 7.

BARABÁS MÁRTON

emlitve ld. Romvári János

P.Szabó Ernőő: Szin(tézis)próba.Dorottya utcai galéria
UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.30.sz.3-4.o.

Barabás Márton, festőművész

A 24. Szegedi Nyári Tárlaton szerepelnek Sinkó János, Barabás Márton és Dienes Gábor képei, melyek figyelemre méltó színekkel hatnak.

Pesti Műsor,
1984. aug. 15.

BARABÁS Márton

Nincs hová lépni / No Where To Step, Nautilusz (részlet) / Nautilus (detail), 39 álompont / 39 Points Of Lead

üdv
Barabás Márton

BARABÁS MÁRTON KIÁLLÍTÁSA NOVEMBER 8 - JANUÁR 8.

"FESTETLEN SZOBROK"

VERNISSAGE NOVEMBER 8-ÁN 18-21 ÓRÁIG
18.30-tól 19 óráig az Amadinda együttes zenél
20 órakor bevezetőt mond Margócsy István irodalomtörténész
DOVIN GALÉRIA
1052 BUDAPEST, GALAMB U. 6.
TEL.: 118-3673, 118-3659
FAX: 118-3659
NYITVATARTÁS:
KEDDTŐL PÉNTEKIG 12-18 ÓRÁIG
SZOMBATON 11-14 ÓRÁIG

Magyar Művészeti 1979

BARABÁS MÁRTON

1952. február 28-án született Budapesten. A Képző- és Iparművészeti szakközépiskola elvégzése után egy évig nyomdában dolgozott. 1971-től 1977-ig a Képzőművészeti Főiskola festő szakára járt. Mesterei: Kádár György, Kokas Ignác és Kocsis Imre voltak. Egyéni kiállításai: 1976. Csepel, Rideg Sándor Művelődési Ház, Toldi mozi Galériája, Hazafias Népfront klubja, 1977. Fiatal Művészek klubja, 1978. Csepel Galéria. Rendszeresen szerepelnek munkái különböző csoportos kiállításokon. 1978-ban részt vett a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának a párizsi Grand Palais-ban rendezett bemutatóján. 1978-ban Derkovits-ösztöndíjat kapott. Tanulmányúton járt Olaszországban, Csehszlovákiában és az NDK-ban. Tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának.

Lakcím: 1114 Budapest, Eszék u. 9–11.
Műterem: Budapest VIII., Rákóczi-út 63. V. em.

Márton BARABÁS

Né le 28 février 1952 a Budapest. Après l'achèvement de l'École Technique des Beaux-Arts il travaillait un an dans la typographie. Il fréquentait la section picturale de l'École Supérieure des Beaux-Arts. Ses maîtres étaient : György KÁDÁR, Ignác KOKAS, Imre KOCSIS, Expositions individuelles : 1976. Csepel – Maison de Culture de « Rideg Sándor », 1976. Galerie du cinéma « Toldi », 1976. Club du Front de Peuple Patriotique, 1977, Club des Jeunes Artistes, 1978 Galerie Csepel. Ses oeuvres participent de temps en temps même aux expositions collectives. En 1978, il participa à l'exposition du Studio des Jeunes Artistes au Grand Palais à Paris.
En 1978, il reçut la bourse de Derkovits. Il faisait ses voyages d'études en Italie, en Tchécoslovaquie et en Allemagne. Il est membre du Studio des Jeunes Artistes.

Adresse : 1114 Budapest, Eszék u. 9-11.
Adresse de l'atelier : Budapest, VIII., Rákóczi út 63. V. em.

A LÉG HŐS FŐ CSŐSZE II. – *PRINCIPAL GARDE HÉROIQUE DE L'AIRE*

Barabás Márton

93.sz.	Horváth Csaba: A revíziós törekvések és a nemzetiségpolitika tükröződése Baranyában (1935-1937)	47,-	5,-	52,-
94.sz.	Szita László: A nemzetiségi nyelvtanítás a Délkelet-Dunántúlon a két világháború közötti időszak oktatásügyi statisztikájának tükrében	47,-	5,-	52,-
95.sz.	Tilkovszky Loránt: Bajcsy-Zsilinszky Endre 1944. évi tanulmánya a kisebbségi kérdésről és Magyarország belső földrealizálásáról	47,-	5,-	52,-
96.sz.	Cseresnyés Ferenc: Az 1947-48. évi baranyai telepítések néhány dokumentuma	47,-	5,-	52,-
97.sz.	Füzes Miklós: A népesség anyanyelv szerinti összetételét befolyásoló tényezők Délkelet-Dunántúlon 1941 és 1949 között	47,-	5,-	52,-
98.sz.	Rajczi Péter: Újsághír Magyarországról egy XVI. századbeli nyomtatványban	47,-	5,-	52,-
99.sz.	Béli Gábor: A vármegyei önkormányzat újjáéledése Baranyában a török kiűzése után (1693-1703)	47,-	5,-	52,-
100.sz.	Móró Mária Anna: Pécs város polgárai (1697-1707)	47,-	5,-	52,-
101.sz.	Rozs András: A sellyei uradalom javai 1747-ben	47,-	5,-	52,-
102.sz.	Kiss Z. Géza: Az ormánsági települések változásai a 18-19. században	47,-	5,-	52,-

Ami közös hat festőben

El Kazovszkij székesfehérvá- kiállításán volt egy festmény, melyen egy timpanon órája kü- önös időt mutat. A nagymutató llása szerint éjfél (vagy dél) lőtt jár az idő, a kismutató zonban az éjfél (vagy dél) né- ány perccel való elmúltát je- ezte. A sajátosnak, a meditatív- ak ilyen feltűnő megnyilvánu- sára persze még számos motí- umot sorolhatnánk fel, és – ogy a tárgynál maradjak, az itt ost közösen kiállítók alko- sairól leemelve is. Nem gon- olom véletlennek, hogy az itt egmutatkozóknak létezik gy létezhet – túl az életrajzi esterjegyeken – közös szel- mi sajátjuk, az ilyésfajta el- ndeződés manapság normális szükséges.

Az időhöz való új viszony ni közös gyökerű, és a kortársi megszokotthoz képest más. Ezek a munkák nem időtlenek – nagyon is konkrét alapúak, s benne vannak a korunkban –, de lehámozták magukról a pillanat nyűgét, és odaállnak a mozgó, mindent szétszerelő, *roncsoló idő* és a mozdulatlanságot, némi teatralitást vagy panoptikumot helyeslő *időnélküliség* határsávjára, nemegyszer fél lábbal ide, fél lábbal oda is belógva, nemegyszer pedig az át-ki-el járkálás lehetőségét megmutatva. Az időviszony, amelyre a hagyományos piktúrában a képi történés, az elmondható cselekvés utal, az itteni hatoknál nem ilyen, nem ennyire egyszerű.

Barabás Márton a klasszicizmust rendeli a kortársi avantgárd mellé, ott is jeleket és jeltöredéket egyenlősít, fura módon mégis tereket és funkcionáló szerkezeteket nyer eljárásával, *Szotyory László* saját magának csinálja az életteret, ezért látni és érezni a képein térben és időben a végtelenig, *El Kazovszkijnál* és *Varga Amár Lászlónál* a klasszikus dél-európai mitológiák figuráinak a megnevezett jelenése Kronosszal való saját viszonyra enged következtetni, de *Gerber Pál* keleti kapcsolatokat fölmutató monokromatizmusa és szomorú emblematikussága is magában hordoz egy, a művekben élő, s csak azokban ketyegő időt.

Nekem fontos – mert e munkákhoz így tudtam kapcsolódni – még két motívumcsalád. Szép lenne, ha ezeket az egyes művészek pályaképében majd valaki megvizsgálná, persze kitérne a művek, a pályaszakaszok, a személyiségek egymásba játszására majd, meg a kortársi és nem kortársi, festészeti és szellemtörténeti – lehetséges – viszonyokát fölrajzolná. Én mind a hatuknál ott látom – vagy láttam –, s még csak nem is mellékes vagy esetleges, de mágnesszívű motívumokként a kutyát és a ciprust. Pontosabban: a figyelő testtartású, s kommunikálni csak így képes kutyákat és a sötéten kavargó, szürkékkel örvénylő ciprusféléket. Mit jelentenek ezek az állati és növényi, lélek nélküli, szorgalmas életű valamik vagy valakik? Milyen tájban érzik rosszul és jól magukat? Miért akarnak mindig félelmetesek, szorongatók és távolságtartók maradni? Figyelnek-e arra, hogy miféléket mondunk róluk, hogy jelenlétükkel miket neveznek meg, s mindig ugyanazt vélik és teszik, s akarnak-e az őket körbevevő dolgokkal viszonyba kerülni, hasonlítók vagy hasonlítottak lenni, vagy pedig megvan a saját, kikezdhetetlen, tömbös életük? Miért szeretik a keveretlen színeket, a lesúrolt felületű, hegyes formákat?

A kutyákról sok mondandóm lenne, lassan négy éve tanulmányozom a saját kutyámat, lassan másról sem írok, mint róla. Tudom, amit tudok: kutya nélkül nincs ember. Az emberi kultúra mit sem érne metafizika és ebek nélkül.

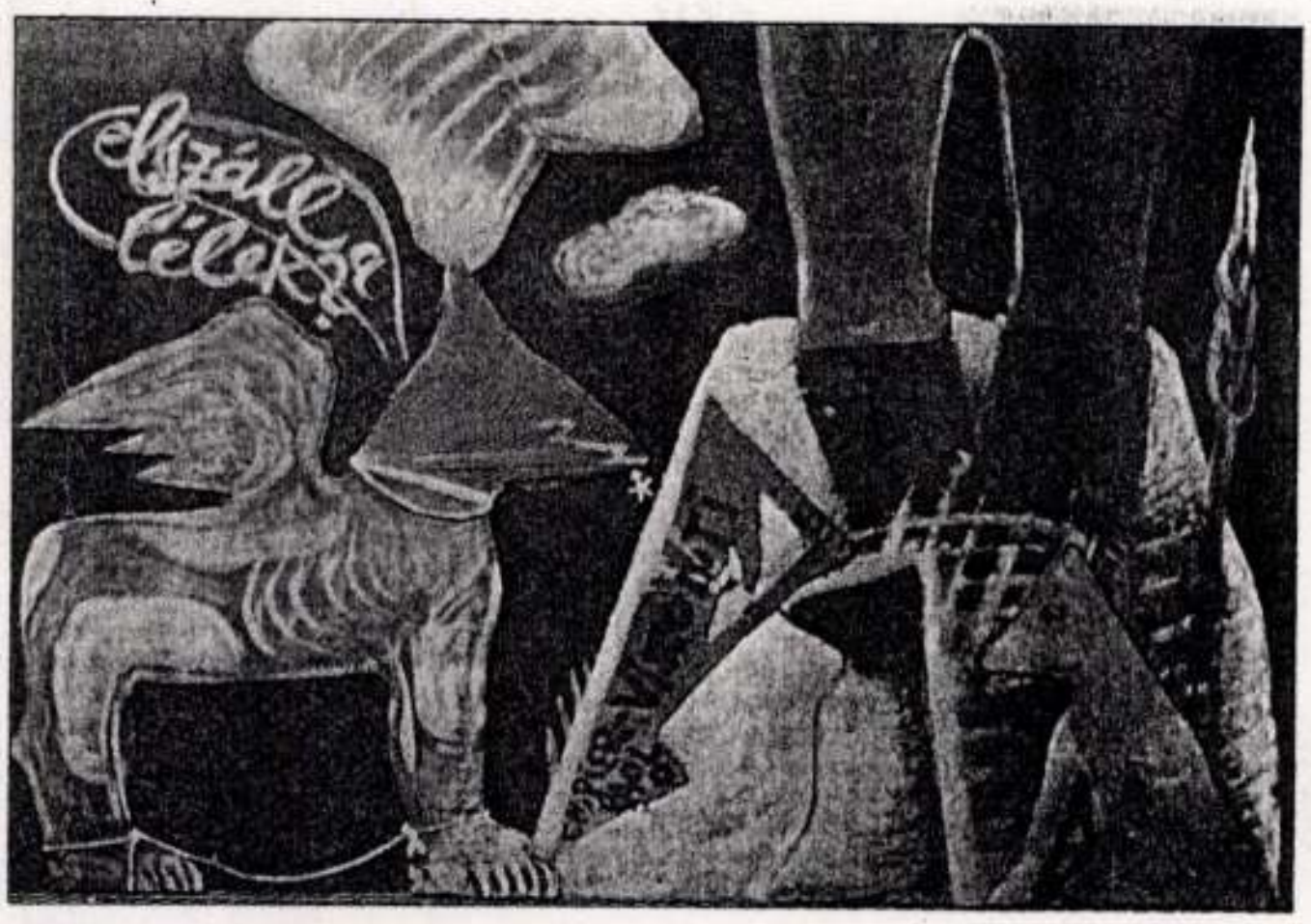

El Kazovszkij: Elszáll a lélek?

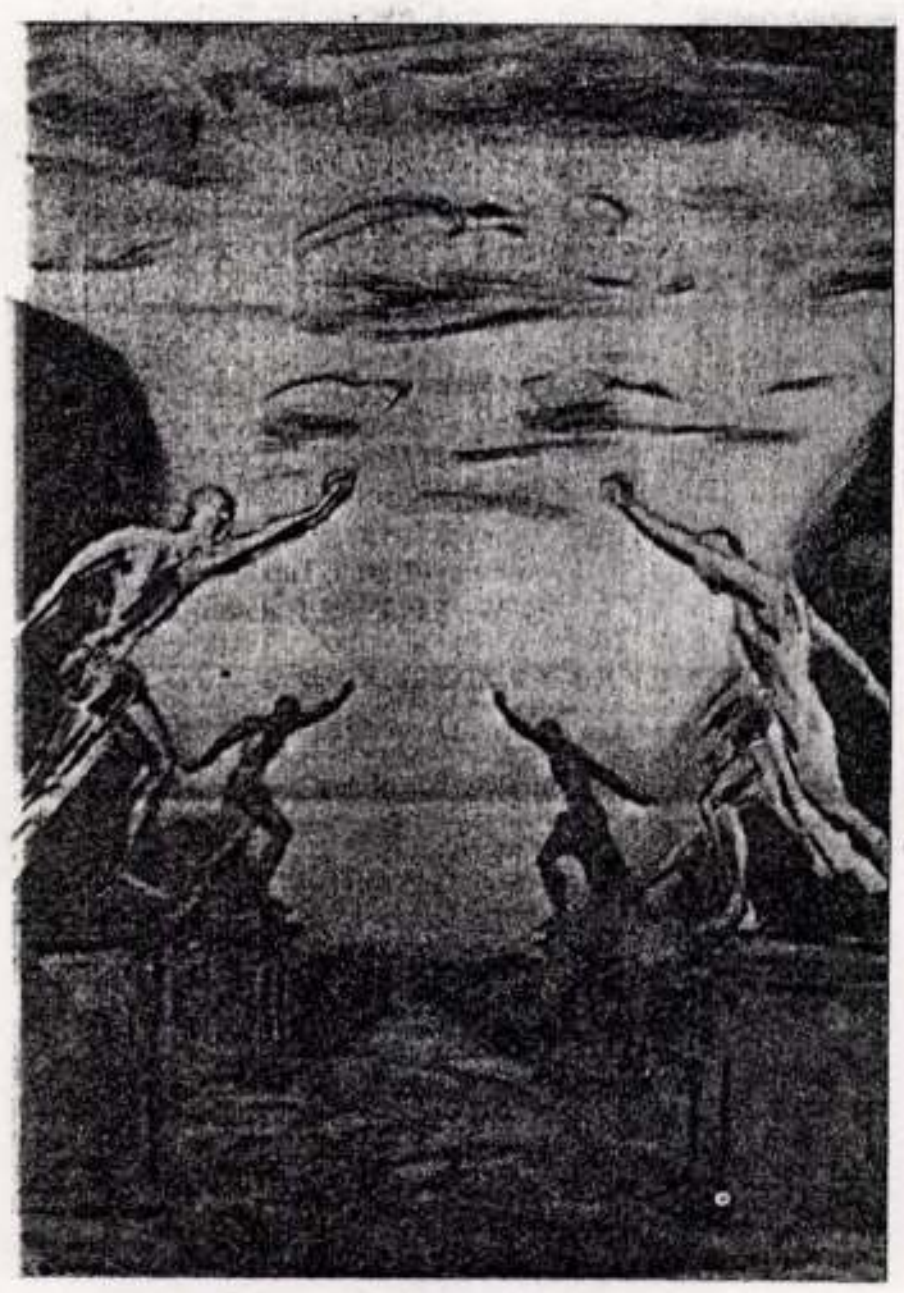

Szotyory László: Mirabell-kert

A ciprusokról? Amelyek már ott suhognak az egyiptomi falfestményeken, a pompeji és a balácapusztai freskókon, felkavarják – akárcsak az angyalszárnyak – a teljes gótikát, s ott rezegnek a temetőkben, Athénban éppúgy, mint a Holtak szigetén, Ezra Poundnál, Rilkénél vagy Homérosznál. A ciprusok szorongástestűek, kortalanok, az emberi létezésen kívül állók – és talán éppen ezért színpadiasan és mániákusan mindig az emberen túlira utalnak.

A ciprusokhoz – e hat alkotónál – furcsa, nagy testű, árkádos-boltíves formák, épületdarabok, kastélyok, beomlott szemű szobrok, karddal átszúrt dupla napok tartoznak. S mindez – poklával, purgatóriumával, mennyországával együtt – mediterrán. A mű mint élet – gondolata és megcsinálása is az.

Talán ezért – s e hevenyészett motívumfelsorolás után kézenfekvő, kimondható, e hat művészben, köztük *Kicsiny Balázsban* is, van még fontosabb, ami közös: *mindegyik mítoszteremtő tud lenni*. Még akkor is, ha régi és közösségi mítosz töredékeit rendezi újjá, vagy csak imitálja az ismert mítoszi helyzetet. A mítoszcsinálás, ebben bizonyosak lehetünk, a jelentős művészet létrehozásának alapfeltétele. Talán éppen ez az igény, ami egy kiállító társaságot kerített belőlük, ezzel némileg igazolva törekvésük korszerűségét. S azt, hogy egytől egyig rendkívül zárt, érzéki, érzékeny és gazdag, valamint kontrasztos műveket hoznak létre.

A mítosz egyéneknél másmás funkciójáról azonban most ne beszéljünk. Ott biztosan különböző ősokokra bukkannánk, annak ellenére, hogy mégis van egy közös jegy (amely éppen a mediterránságukra üt vissza). Miszerint mindőjük üzenethordozónak, mítoszi tulajdonságokkal felöltöztetettnek állítja saját művészlétét, életet is. Ezért aztán képes önmagát, munkásságát tárgyként, dologként fölhasználni, olyan fehérizzással, olyan szenvedélyesen s olyan elomlással. Vélem, ezért lehetnek intenzívek az elvágyódások, szomorúságok, különösségek. Ezért tudnak olyan sokszor és olyan sokféleképpen idegenszerűek és véglegesek maradni.

De a világot, azt, ami belőle látható, és azt is, ami azon túl, a másik, a harmadik és a negyedik oldalakon van.

De hogy a motívumoknál maradjak, és valami biztatót mondjak, ha kinéznek az ablakon, szemközt néhány növényt látnak. Ciprusnak is gondolhatnánk őket, néhányan állítják, hogy azok is. Háromévesek, szépek, úgy tesznek, mintha itt mediterráneum lenne. De elárulhatom, hogy csak félig mondjak jó hírt: ezek hamis ciprusok.

Géczi János

– Elhangzott hat festőművész – Barabás Márton, El Kazovszkij, Gerber Pál, Kicsiny Balázs, Szotyory László, Varga Amár László – közös kiállításának megnyitóján Veszprémben, a Várgalériában. E hat festő képeit hétfőig nézheti meg a közönség.

Néhány bagatell

Végtelen történet

A kórházi szobában a kislány ágyá- il az anya és népes rokonsága, ked- skedésükkel percek alatt oldják a isbeteg elszakadás okozta szorongá- it. Az alkalmi munkákból élő, elvált pa is hamarosan felbukkan, vidám, osolyog, ám pillanatok alatt meg- gy a levegő, az undor és a megvetés gyetlen hullámban áramol felé. *Mit ztál nekem, apa?* – csacsog a gye- k. *Nem akármit!* – kecsegtet a férfi. em kell furakodnia, elhúzódnak a széléből, szabadon simogathatja ermekét. *Elhoztam a Rexit!* – súgja nkosan. *A Rexit?* – élénkül meg a nyka. *Bizony!* Az apa a levegőbe erít a karjával, s mintha nagy súlyt pelne, kissé szuszogva a takaróra kja a láthatatlan jó pajtást. *Simogasd eg, nagyon várta, hogy láthasson.* A slány kinyúl, és kacagva beletapics- l a levegőbe. *Velem maradhat?* – illog a szeme. *Naná! Innét többet el m csalhatnám.*

A történet megszabott napokon lytatódik...

Ötlet

Létezik egy kisebb ruházati üzlet, ely nem mindennapi ötlettel rukkolt 5, hogy fellendítse forgalmát. A tu- donos mielőtt bekerült volna a szak- iba, egyvalamivel már tisztában lt: többnyire a nők vásárolnak, férjeik legfeljebb kísérők (akkor is, ha nekik vesznek ruhát). A nem mindennapi gondolat akkor fogant meg benne, amikor felfedezte a nőknek azt a szokását, hogy miközben keresgélnek (ilyenkor szinte a tapogató, simogató első három ujjuk fejezi ki lényük tekintélyes részét, a birtoklás vágyát), röpke, ám annál kifejezőbb pillantást vetnek szomszédjuk megkaparintott példányára. Nosza, megbízható, csinos, intelligens nőt keresett, akinek az lett a feladata, hogy a válogató hölgyekhez lép, és barátságosan, enyhe mohósággal a hangjában megkérdezi, hogy szükségük van-e a darabra, mert ha nem, ő nagyon szívesen megvenné. Nagyon ritka, hogy átengednék, ha pénzük nincs, eltetetik. Az üzlet egyre virágzik, aligha van ilyen jól menő bolt a környéken.

Kincs, ami van

Láthatóan valaha jobb napokat is megélt férfi a konténerben kotorász, s mikor megkaparint egy befőttesüveget, a lépcsőre állítja a többi mellé.

– Ebbe káposztát teszek – szól ajakcsücsörítve a WC ajtaját támasztó éltes asszonyhoz. – Kicsit meghagymázom, köményezem. Finom lesz, mi? – Aha – veti oda unottan a térdharisnyás matróna, és oldalra sercint.

A férfi újabb kincsre bukkan, büszkén forgatja a sápadó nap felé.

– Ebbe egészen apró zöldparadicsomot pakolok – magyarázza komolyan. – Meghintem egész borssal. Meghívjam majd?

A hölgy utálkozva fintorog. – Majd éppen maga.

A férfi ismét zsákmányra lel, felcsillan a szeme.

– Naháti! – lelkendezik. – Ebbe karfiol kerül, karikára szelt répa, uborka... és még mi is ?

– A hajába kotor, elfehéredik. – Ezt az asszony tudta. – Fújtat dühében, az üveget a járdaszegélyen fröccsenti szét. – A büdös rimája! – fakad ki. – Annak is most kellett itthagynia.

Bennünk van a nő!

Vasárnap délután két óra. Fő utcai bolt. Egy nyurga, térdénél szakadt farmerű fickó tanakodik a kitárt hűtőláda előtt; megforgat, szemrevételez néhány csomagot.

Nehezen születik meg a döntés. Aztán mégis. Megy pulthoz fizetni, az eladónő barátságos mosolyára kibugygyan belőle a szó:

– Furcsa, néhány hónapja legfeljebb teát tudtam készíteni. Mióta külön élek a családomtól, tűrhetően megtanultam főzni. – Elmereng, nem tudja, hogyan bökje ki a lényeget. – És képzelje csak! Szeretem csinálni! – Ami ezután jön, az már tényleg képtelenség, nehezen is szánja rá magát közlésére. – És mosni is szeretek. – Nagyot fúj. – És mosogatni. – Ami a felsorolás végére következik, olyan valószínűtlennek hat, hogy zárkózott arcára barátságos vonásokat mélyít a kényszerű mosoly. – És vasalni is szeretnék, ha lenne vasalóm. – A következtetés egy iszonyattal felér:

– Lehet, hogy nővé leszek? – szól, és charme-os mozdulattal végigsimít sötét tincsein.

Nyeríteni szabad

A játékpolc kirakatában a legmutatósabb dobozok függeszkednek szemmagasságban, közülük is a fő helyre egy színes kartonfedél került, rajta egy hámba fogott ló élettől duzzadó portréja csalogatja a pillantásokat. Sörényéből kinőve vaskos betűkkel a dicsekvő jelzők: *nyerít, rohan, szökell.* A doboz oldalán, már cseppet sem hivalkodón, skiccszerű rajzok beszélnek a játék használatáról, melyek így foglalják össze röviden a lényegét: ha a barna filccel ragasztott lófejforma deszkára csavarod a csuklós seprűrudat, és felszabadult mozdulattal kapod a lábad közé, máris rendeltetésének megfelelően cselekszel, utána aztán zavartalanul töltheted kedvedet: erőd szerint, boldog arccal szökellhetsz rohanva. El ne felejtsem, galoppozás közben nyeríteni szabad, sőt kifejezetten ajánlott.

Van egy fickó

...aki virágokat osztogat a nőknek. Nem sokat remélhet másoktól, legfeljebb annyit, hogy őt szeretni kéne. Örökre szóló, ringató, békülékeny öleléssel. Mozdulatai sajátságosak, túljátszottak, már-már szögletesek, érezhetően egyiket sem a pillanat ihlette; ám a tekintete szelíd, befogadó. A nő bizonytalan arckifejezéssel átveszi a csokrot, zavarát értetlen mosolyba oldja. Az enyém? – kérdezi. A másik bólint, mondana valamit, küszködik a belérekedt szóval, rémület kuszálja össze a vonásait, megtörnek nagy teret befogó gesztusai; hamarosan feszengőn tovaröppen a pillantása, keze pillangószárnyként verdes a mell előtt. Feladta.

Van egy fickó, aki virágokat osztogat a nőknek...

Vass Z. Zsolt

M.D.K –

Barabás Miklós
festő –

Méltatás.

Balázsha László: Egy ökösművén Sepsi neutgyöngyön
művészet, 1968. október – 34 lap.

Barabás Márton

DOVIN

DOVIN GALÉRIA
1052 BUDAPEST, HARIS KÖZ 1.
TEL.:118-3524,118-3574

BARABÁS MÁRTON

KIÁLLÍTÁSA

Barabás Márton

november 11-től 1995 január 16-ig

VERNISSAGE NOVEMBER 11-ÉN 18-21 ÓRÁIG

NYITVA: HÉTKÖZNAP 12-18 ÓRÁIG,
SZOMBATON 11-14 ÓRÁIG

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 133-068, 337-743, 340-726
Barabás Márton
MAGYAR PAPÍRIPAR
képző művész
1981 ÁPR 25

1021

Egy zongora metamorfózisa

Beszélgetés Barabás Mártonnal Stúdió galériabeli kiállításról

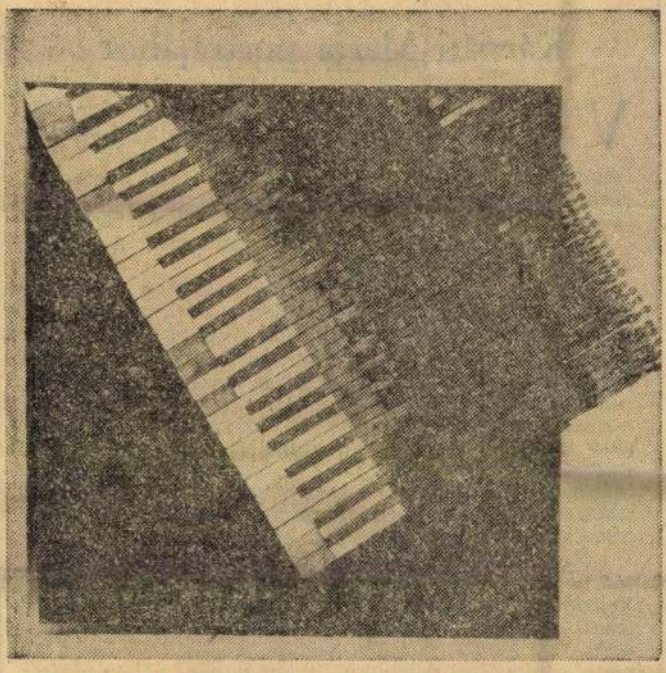

— Amint az igényes katalógusból is kitűnik mostani kiállításodon az utóbbi másfél évben készült munkáid legjavát láthatja a közönség. Már a tárgyválasztásod is zavarba ejtően izgalmas: egy tűzmarta zongorát szedtél szét izeire, majd ezekből objekteket készítettél. Miért választottad képeid központi témájául — mondhatnám jelként — ezt a nagyon is konzervatív hangszert? Mennyiben jelent számodra mást ez a zeneszerszám mint a többi és megfogalmazható-e szóban is ez az akusztikus vonzódásod?

— A zongora az emberi eszközteremtés egyik csúcsa. A mindenkori progresszív zeneszerzés-zenejátszás eszköze és ezért részben meghatározója is. Hogy kinek milyen zongoraképzete van, az változó. Talán ezért lehet, hogy számomra elfogadhatatlanul konzervatív hangszernek is minősíthető. Egy hangszerként zenélésre már használhatatlan zongora képpé, szoborrá való újrafogalmazása számomra értelmes lehetőségnek tűnik.

— A kép-szobrok létrejöttében nyilvánvalóan fontos szerepet játszanak a hétköznapok élményei, az LGT lemezei, utazásaid Norvégiában, vagy éppen a pesti metrón — akar[illegible] mozgást, ismétlődést, fokozatosságot és fejlődést, egyszóval a folytonos változás jeleit, vagy még inkább a rész és az egész kölcsönös összefüggését. Talán nem is véletlenül...

— Sokféle valóságanyag lehet a művészet kiinduló forrása. Például a művészi gondolat megvalósíthatóságának ismert útja, amikor a művészet lehet a valóság visszatükröződése. De kiindulásul szolgálhat a valóságnak az a része is, amely a valóságot verbálisan értelmezi, róla így vagy úgy vélekedik. Ez a valóságra vonatkozó, azt értelmező felfogás érdekel engem is, amely így a leendő, megvalósítandó jövő motorja.

— A kiállított tárgyakon egyszerre vannak jelen a romantikus és a racionális elemek. Az előbbire jó példa a felhő és a lepke, vagy akár a színhasználat, míg az utóbbira az eltérő idősíkok és térbeli geometrikus motívumok, a kiszámított térszeletek és párhuzamosok. De hasonló megfigyelhető az anyag megválasztásában is: korom, fa és olajfesték valamint textília egyfelől és plexi, műgyanta, alumínium és mechanikus szerkezetek a másik oldalon.

— [illegible] kiállított tár[illegible] va-

Optimizmus és munkaszeretet

Vallomás és életút

Kárpáti Márta portréjához

Valakit bemutatni akkor szoktunk, ha nem ismerik. Kárpáti Márta személyzeti igazgatóról ilyet állítani oktalanság lenne. A Magyar Papír hasábjain is jónéhányszor találkozhatott vele az olvasó. Amit mond, arra oda kell figyelni, de ezúttal nem azért kerestük meg, hogy véleményét kérjük valamilyen témában. Érdeklődésünk személyét illetően — egy kitüntetés: a Munka Érdemrend arany fokozata.

Nemzeti ünnepünk kitüntetései között a legrangosabbak egyike a Munka Érdemrend arany fokozata. Aki kapja, annak munkájával, közéleti tevékenységével alaposan ki kell érdemelni. A Papíripari Vállalatnál felelős vezetői beosztást ellátó személyzeti igazgató egyéniségének néhány vonását szeretnénk felvillantani. Elsősorban a siker kapcsán. Néha hajlamosak vagyunk a túlzásokra, akár elismerés, akár elmarasztalás kínálkozik témaként. Ezúttal aligha kell ettől tartani. Erre biztosíték Kárpáti Márta személyisége, aki szeret dolgozni, de sütkérezni a sikerben egyáltalán nem. A portré megírását megelőző beszélgetésre is csak rábeszélés után hajlott.

Nem szolgálhatunk különleges sztorival. Kárpáti Márta nem készült papíripari szakmára. A Than Károly Vegyipari Technikumba járt, és vegyész szeretett volna lenni. Igaz, sem a textiles, sem a bőripari szak nem vonzotta. Ő a kémiát szerette. Amikor meghallotta, hogy lehet a papírszakot választani, akkor döntött emellett. Abban az osztályban végzett, ahol Jezsó Erzsébet, Miklósi Józsefné és Stankovics Kálmán is végezte az iskolát.

Érettségi után egyetemre javasolták, Kárpáti Márta azonban nem kívánt pedagógus lenni. A munkahely Szentendrét jelentette, ahol mindössze két hónapot dolgozott. Nem azért, mert a máshová törekvés eltérítette. Hegedüs István, a szentendrei gyár igazgatója — 1958-ban járunk — bevitte a minisztériumba, ahol közölték vele, hogy a Szovjetunióba készülhet, ha vállalkozik a tanulásra.

Ha könyvekről és tanulásról esett szó, Kárpáti Mártát nem kellett kétszer biztatni. Egyből igent mondott és Leningrádba készülhetett papír-vegyipari szakra. Persze először sikeres felvételit kellett tennie. Az egyetemi évek mint mindenkinek, úgy neki is a legszebb időszakot jelentették. S nem csak azért, mert azok az évek az ifjúságot is magukba foglalták. A nyelv megtanulása parancsoló szükség volt, hiszen az előadások anyagából vizsgázni is kellett. Hogy az orosz nyelv elsajátítása milyen fokú lehetett, arra a félév után tartott diákköri előadások engednek következtetni. Most visszaemlékezve azokra az évekre, arra büszke igazán, hogy kémiai tudásával nem vallott szégyent. Egyik professzora név szerint érdeklődött kémiatanára után.

Persze az egyetemi évek nemcsak a tanulást adták. Sokat utazott, megismerkedett a Szovjetunió európai részének csaknem valamennyi területével. Két igazán nagy „szerelem" vonzotta: a népitánc és az ifjúsági mozgalom. Az előbbit gyakorlatilag végigcsinálta az egyetem időszakában. A társadalmi tevékenység pedig mindennapjaihoz tartozott. Kutatónak készült. S mint a vegyészetből, ebből sem lett semmi. Erről azonban már a körülmények is tehetnek.

1963 már a Csepeli Papírgyár cellgyárába vitte a fiatal diplomást. Itt neveltek felnőtté — mondja Kárpáti Márta, mert véleménye szerint a felnőttség nem kor kérdése. Jó iskola volt szakmailag és emberileg. Hogy miért kö[illegible]után a papírgyártás, ma sem ér-

BARABÁS MÁRTON
Népszabadság

NÉPSZABADSÁG **BUDAPEST** 2000. FEBRUÁR 10., CSÜTÖRTÖK

A millenniumra készül a főváros

Folytatás a 31. oldalról

Egy napra újra a gyalogosoké lesz a Lánchíd – akárcsak az elmúlt két évben. November 10. és december 10. között az Európai Színházi Unió nemzetközi színházi fesztiválját Budapesten rendezik; lesznek Évezredbúcsúztató koncertek, tűzijáték és utcabál. A főváros három nagy kiállítást is tervez. *Jerger Krisztina,* a Műcsarnok főigazgató-helyettese elmondta, egy kortárs szoborkiállítás nyílik július 2-án a Városligeti-tó vizén. A szobrok csónakokkal közelíthetők meg.

F. Dózsa Katalin, a Budapesti Történeti Múzeum (BTM) főigazgató-helyettese szólt a március 29-én nyitó kiállításról, amely A budavári királyi palota évszázadai címet viseli. Látható lesz az épület hat és fél évszázados története. Elhangzott: novemberre tervezik, A XX. század ujjlenyomata című kiállítást, amely a századhoz kötődő tárgyakat, tárgyiasítható fogalmakat mutatja be. Erre várják az ötleteket március 10-ig a BTM-be. A cím: A XX. század ujjlenyomata, 1250 Budapest Pf. 4., BTM Budavári Palota E épület.

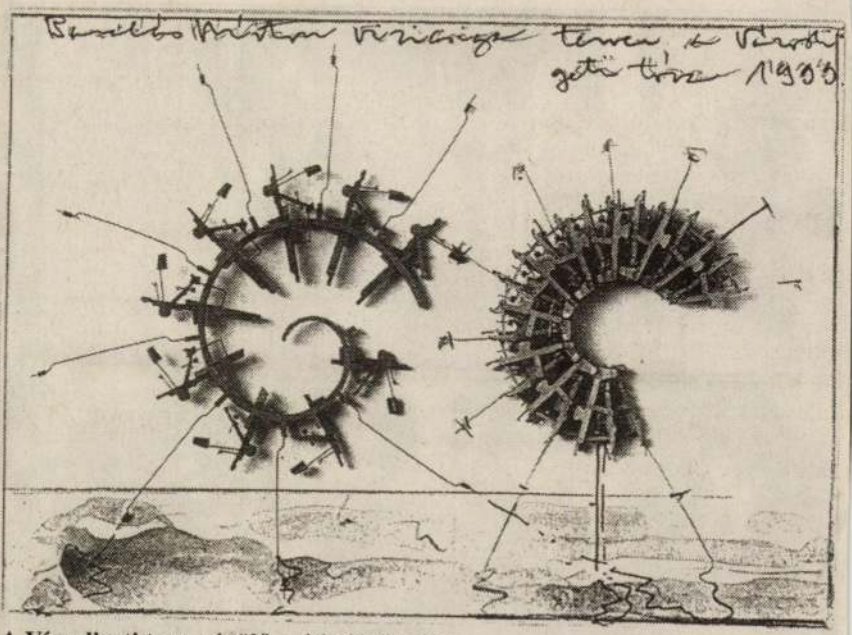

A Városligeti tavon épülő „vízicsiga" rajza

nisszió s házra várnak

Metróra pedig

A pártpolitikánál fonto

Szőke László XI. kerületi alpolgármester az MDF budapesti elnöke, de várospolitikus is. Ez utóbbi minőségében kérdeztük a XI. kerület, Budapest legnagyobb és egyik leggyorsabban fejlődő kerülete önkormányzatában szerzett tapasztalatairól.

– Több mint egy éve, a frissen megalakult XI. kerületi önkormányzati testület első ülésén a képviselők pártállástól függetlenül, egyhangúlag határoztak arról, hogy szükségesnek tartják, támogatják a 4-es metró megépítését. Mi változott azóta?

– A megvalósítás nem került közelebb, a kerületnek pedig továbbra is legnagyobb gondja, lakossági fórumok visszatérő témája az egyre nagyobb zaj- és légszennyezéssel járó közlekedés. A főváros vezetőinek ismert szlogenje szerint „Világvárost építünk", a világváros nyugati átjárójában, a XI. kerületben azonban a közlekedés korántsem világvárosias. A metró megépítése szükséges és hasznos beruházás, kár, hogy időközben szakmai

Barabás Márton

festőművék

„Nadrágba bújt felhő" – je Pécsett a Fiatal képzőművészek Stúdiójára 2 kiállításán.

Dunántúli Napló
1979 dec. 16

Körösi Pál
ciné

BARABÁS Márton

Harangáo Julia (Égett zongora) Barabás Márton Viallitása. -

Esti Hírlap, XXIX. évf. 14. sz. 1984. jan. 17. 2. p.

Bp. Múcsarnok,

A gyüjtemény gyarapitása
Gondozása, a kutatószolgá
zések bonyolitása - folya

Könyvtár /Bardoly, Laczkó

A könyvtár munkáját napra
re, köttetés, feldolgozás
matos. Az olvasószolgálat
A könyvtár tevékenysége k
Cserére ford. Ft. Be

6.712,- Ft
19.o12,- Ft
8.o55,- Ft
23.5o5,- Ft
51.5o3,- Ft

BARABÁS MÁRTON

FÖLDÉNYI F. László: Barabás Márton kiállitása : Mücsarnok, Kamaraterme, 1984. január 6-29. = Müvészet, XXV.évf. 2. sz. 1984 57 - 58.p. ill.

BARABÁS MÁRTON

Gyárfás Pál

Plastikus festmények

[Barabás Márton]

Bp. Műcsarnok 1984?

Magyar Hírlap, 1987. jan. 20. XXVIII. évf.

3. o. 4. ll

rögzíteni. Szellemileg és lelkileg a legbels
akarat hevíti. És még azt mondják, hogy
a misztikus német természetcsodálat mél
a természetet nem úgy festi, ahogy az mi
testiségében él? Nem ősi germán örökség
formált képornamens? Nem kell-e inkább
láncszemnek, mely ismét a képi ősjelek n
ajándékoz meg minket, amely legyőzi a ,
kispolgáriságot.
Alábecsülnénk a népi és táji gyökerek jel
csak ember és táj ábrázolásaként képzeln
tapintható valóság. A látomásos művész
íját a valóságon túlra, anélkül, hogy a né
elvesztené, mert fő táplálója a föld szeret
„absztrakt" jelek és képek azért nélkülöz
anyagi kérgét, hogy annál erőteljesebben
a mélyebb szerkezetére: az ősi, univerzál
alkotják, és belső hatóerővel, eszmei fesz
hatják át. Az igazán mélyen német fausti
nem alkotott még ennyire tömör közvetl
mint az új művészet. Ha remélhetjük, ho
életellenessége valaha vereséget szenved,
a jelekben és képekben. A letisztult vallá
a művészet valóban magába foglalja a sz
leleplezik sokat csodált civilizált és műve
a széttöredezést, a lelki nyomort, amit a
elő. Aki ezeket az apokaliptikus víziókat
nagyszerű egészéhez tartozó pokolszülte,
mondania.
Az a művészet, mely a legélesebb ellentét
hódoló szemlélettel, ideoplasztikus szimb
attól, hogy népszerű legyen. A szem dem

BARABÁS Márton

BÁN Andrea: Késön és mélyen: Barabás Márton kiállítása a Mücsarnokban. = Magyar Nemzet, XLVII. évf. 20. sz. 1984. jan. 25. 7. p.

Bp. Mücsarnok, Vall. 1984.

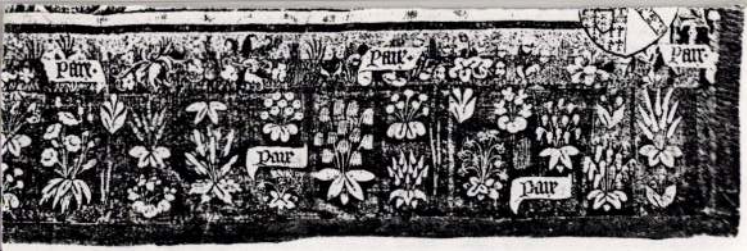

urs, le baptême du centurion Corneille, l'emprisonnement
de, Cathédrale de Beauvais.

6. Détail de la fig. 2.

7. Détail de la fig. 5.

BARABÁS Márton

P. Szabó Ernő

Barabás Márton kiállítása
Műcsarnok

Új Tükör, 1984. jan. 29. XXI. évf. 5. a. 4.

A. Modigliani: Hanka Zborowska, 1919, olaj, vászon, 91×54 cm
A. Modigliani: L. Survage arcképe, 1917, olaj, vászon, 61×46 cm
A. Modigliani: A szép fűszeresné, 1918, olaj, vászon, 100×65 cm

A. Modigliani (?): Női képmás, 1918–19, olaj, vászon, 71×49,5 cm, j. n.
A. Modigliani (?): Erdőrészlet, 1918–19 (Az 1. sz. kép hátoldala) A vakrámán Perlrott Csaba Vilmos aláírásával ellátott, gépelt cédula

A. Modigliani: Fa és házak, 1919, olaj, vászon, 55×46 cm
(fotók Mester Tibor)

BARABÁS Márton

XLII. 14.

Róza gyula:

Égető zongora

Barabás Márton kiállítása a Műcsarnokban

Népszabadság 1984. jan. 18. 7. lap

E 12.28 FILE:MU1 L:48-1 QEH446c 48. old.

BARABÁS Márton

Vadas József:

Részben vagy egészben

[Váró Márton, Barabás Márton]

Vigadó Galéria | Miskolc

Élet és Irodalom, 1984. jan. 27. 12.

4. o.

amely több tekintetben is meghatározta ennek a művészeti áramlatnak a mozgásterét és a jellegét. Hiszen itt a látás és a formaalkotás szabadsága mindig a nemzeti szabadságharc, de legalábbis az egyéni szabadságjogokért való harcot is jelentette; nem véletlen, hogy a diktatórikus rendszer a síkkonstruktivizmus geometrikus vizuális jeleiből is saját létének fenyegettetését olvasta ki. De ez nemcsak ezen az általános fokon, ebben a tág értelmezésben volt érvényes, hanem ennél jóval konkrétabban is. Itt, ahol a gondolkodás uniformizáltsága a művészetben a szocialista realizmus gyakorlatához vezetett, valóban óriási lelki és szellemi felhajtóereje lehetett az avantgárdnak. Minden megnyilvánulása, amellyel a látási konvenciók ellen lázadt, óhatatlanul politikai tett is volt, sőt politikai és egyben egzisztenciális kockázatvállalás. Míg Nyugat-Európában és az Egyesült Államokban a neoavantgárd többnyire a szélsőségesen individualista absztrakt expresszionizmust követő mozgalom volt, addig nálunk a személyiség legbrutálisabb elnyomása ellenére tört föl egy olyan korszakban, amelyben a szabadság legelemibb koreográfiája sem volt meg. Itt a formai kifejezés tartományában érlelődő forradalom a szabadság hiányának élményéből is táplálkozott, abból az életszükségletként jelentkező igényből, hogy a félelemtől összezsugorodott lélek és a megbéklyózott szellem visszanyerje természetes emberi formáját és állapotát. És itt, ahol a képzőművészeti műveltségnek nem volt meg a folyamatossága, mert már 1948-ban, az *Európai Iskola* kényszerű megszűnésével a nyugat-európai művészettel

BARABÁS Márton

Kenessei András

Zongoraverseny a Miscarnokban
Barabás Márton kiállítása

17/33

Magyar Hirlap, 1984. febr. 9. 6.

bemutatni Dél-Nyugat-Európa
mely szintén nincs Bécsben

us a klasszikus retrospektív
n évben két ilyet tervezek. Az
visszatekintő tárlata a Palais
er Hausban, majd egy *Jörg*
sőbb *Ann és Patrick Poirier* és
most, már az anyagi támoga-

ny ezeket az elképzeléseket
jeszteni, nemcsak Bécsben és
ópa más államaiban is? Vándor-
ényt a regionalizmusról vallott

z elmúlt időszakban három
elérnem. Portugália, Spanyolor-
it kiállításokat. Érdekes módon
érdeklődést, melyeket sokáig
a nyugat-német művészeti

BARA BÁS Márton

Barabás Márton kiállitása a Mücsarnok Kamaratermében 1984. január 6-tól 29-ig / [bev. Hegyi Lóránd [Kiáll. rend. Ratkai Ida]. - Bp. : Mücsarnok, 1984. - [8] p. ill. G

sszámok természetes konszonancia-
ében van szerkesztve. A mai
atású. Nem a várt hangot hoz-
emlékéhez simul. Így szövődő
önböző hatásúak: szimultán ösz-

rszám egyénien sajátos hangzá-
k lágy, érdes, groteszk, szá-
ai zene sokszor és következete-
és harmóniák által kifejezett
ran annak ellentétes végletét
ú melódiák groteszk hangszín-
rdes rekedtséggel, vad disszo-

BARABÁS Márton

Anyag [Fényes Adolf Terem, 1984. augusztus 24.-szeptember 9.] / [A kiáll.rend. Bakos Katalin, Barabás Márton] ; [bev. Barabás Márton]. - Bp. : Műcsarnok, 1984 [8] p., ill.

beugr.

A **B**UDAPEST **F**ILM BEMUTATJA
JULIETTE **B**INOCHE ÉS **D**ENIS **L**AVANT
FŐSZEREPLÉSÉVEL

A Pont-Neuf szerelmesei

CÍMŰ FILMET

RENDEZTE
LEOS **C**ARAX

A képzőművészek és a zene

A *Budapesti Tavaszi Fesztivál*on a zene mellett kiemelt szerep jutott a képzőművészetnek. A nagy gyűjteményes kiállításokkal párhuzamosan több kamarakiállítás is nyílt. Ezek sorába illeszkedett a *Budapest Kongresszusi Központ*ban március 19—29. között nyolc művész alkotásait bemutató tárlat, melyen a különböző műfajokban tevékenykedő művészek alkotásait fel-felbukkanó motívumként a zene ihlető ereje fűzi egybe.

Barabás Márton művészetében kezdetektől fogva fontos szerepet játszik a zene. A muzsika inspiratív és felszabadító hatása eleinte még konkrét utalások formájában jelent meg művein, újabban azonban már lényegesen elvontabb, a ritmus és a mérték rendteremtő erejével van jelen. A 80-as évek elején szürrealisztikus ihletettséggel megfestett zongoratetőket a hangszer minden darabját — a billentyűzetétől a lábazatáig — átszellemítő kisplasztikák követték. A szép talált tárgyak helyett *Barabás Miklós* képíró dédunokaöccse most *képfaragóként* a maga formálta, festette, teremtette bizarr, mégis igen esztétikus posztmodern „tércsendéleteivel", lekottázott improvizációival szerepelt.

Szabó Beáta szobrászművész figuráiban a gótika nyúlánk madonnáit a szecesszió dekoratív nyelvezetével, a vallásos áhítatot hol a századvég fülledt erotikájával, hol elvont miszticizmusával párosította. A 80-as évek második felében készült *Holdleány, Napfiú* rejtélyes, távoli múltba s jövőbe tekintő figurái már sajátos mitológiai lények: az elveszett Aranykort, *Gulácsy Naconxypán*jának gyermekien titokzatos világát, s valami ősi világot idéznek egyszerre. Mitikus látásmód jellemzi az újabb alkotásokat is: ezek az emberszabású lények álarcot, páncélt viselnek, egyszerre fétisek és totemek.

Gémes Péter sajátos magánmitológia megteremtőjeként vált ismertté. A hiperrealista festészetből induló, s a fotó felhasználásának egyre újabb lehetőségeit feltáró, egyedi hangvételű grafikái, festményei, installációi szimbólumok és metaforák özönéből épültek fel. Filozofikus ihletettségű műveit hol csendes mélabú, hol panteisztikus áhítat hatja át, legyen az sokalakos, monumentális kompozíció, vagy egyszemélyes pszichodráma. A lét nagy kérdései foglalkoztatják. Szinte mindig a halálról beszél, riadtság és bizonytalanság nélkül. A távoli tájakat bejárt utazó meggyőző tapasztalatával hiteles „Másvilág-kép"-et vetít elénk. A klasszikus filozófia, illetve az egyiptomi, görög mitológia a fő ihlető forrásai, képzőművészeti gyökereit azonban a magyar avantgárdban is fellelhetjük. Fényfestőnek nevezném, hisz festő létére szinte kizárólag a fekete, fehér s hamuszürke konkrét és sejtelmes paradigmáival operál, ecset helyett a fényt használva mitikus-lírikus Moholy-Nagyként.

Barabás Márton: Levélkoszorú arctöredékkel, 1989, olaj, 82 × 82 cm (Fotó Barabás Márton)

Huber András: Szomorú kisördög, 1990, fa, kóc, vegyes technika, 80 cm (Fotó Juhász Imre)

Úgy tűnik, Gémes Péter véglegesen lemondott a színek bűvöletéről, hogy drámai erejű mondandójáról semmi se vonhassa el figyelmünket, nem úgy *Nádler István,* aki majd három évtizedes munkássága során csak rövid időre fordult a hard edge keményen színes formáitól a feketefehér grafika vagy a plasztika felé. A 80-as évek kalligrafikus, izgatott ritmusú képei, de szinte valamennyi Nádler-mű a kortárs zene, többek között *Cage, Xenakis, Sáry László* ihlette alkotások. Már az új festészet felszabadultan tobzódó színessége áradt a *Schubert vonósötösre* című, 1985-ben készült olajképéből. A megtalált jel, a tipikusan nádleri motívum, a térbecsavarodó malevicsi sárga parallelogramma hol tüzes, hol hideg színekkel, harsányan, vidáman vagy épp drámai erővel, erős faktúrával, de mindig a színek dominanciájával, s a forma és vonal szinte zenei viszonylatával szól hozzánk.

Szemadám György festőművész személyisége az utóbbi években egyre inkább a figyelem előterébe kerül. Tekervényes utak, számtalan ösvény találkozásából épül az a főcsapás, melyről legutóbb pl. a Lajos utcai Kiállítóteremben kaptunk átfogó képet. Szemadám több izmust megjárt; a múlt furcsa tárgyaiból épülő képei meghatározhatatlan stílusú realizmussal telített költői víziók. Átható tekintetű, röptükben megmereve-

Dialóg II

Barabás Márton, Reinhard Haverkamp, Lois Viktor és Jürgen Reichert kiállítása

A dialógusnak az egyik legszebb példája *Galilei* műve a két világrendszerről, a ptolemaiosziról és a kopernikuszról, amelyben különböző elméletek csapnak össze és gondolatokat juttatnak el egymáshoz. Ennek a nagyszerű kalandnak az alapja a közös kiindulópont és egy összetartó szellemi erő. A dialógus gondolkodásra, kutatásra késztet, ami nem oltja a tudásszomjat, hanem inkább fokozza azt.

A Vigadó Galériában Dialóg II címen négy, egymástól nagyon eltérő művész állított ki, *Barabás Márton, Reinhard Haverkamp, Lois Viktor, Jürgen Reichert*. Rokon művészeti tendenciákat erőszakolt lenne köztük kimutatni, ez azonban nem feltétele a párbeszédnek. Ám nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy közös gondolat nélkül csak többszólamú monológok jöhetnek létre. Művészi törekvéseik más-más problémákból indulnak ki, máshová tartanak, természetszerűleg máshová is jutnak el. Az ilyen egyenesek véletlenszerűen találkozhatnak csak a térben, de szinte kizárt, hogy a négy egyenes egy pontban futhatna egyszer össze.

Barabás Márton festett objektjei a merev ornamentikának adnak új értelmezést, az eklektika, a szecesszió stilizált nyelvezetének. Vonzódása a zenéhez sajátos, a szétszedett zongorarészletek *Heinrich Böll* mítoszromboló gondolatait idézik. A zongora motívumait jelként rakja más környezetbe, ezáltal új életet ad nekik.

Lois Viktor művészetének zenei vonatkozása más természetű. Elhasznált, kidobott háztartási eszközökből szerel össze egy új képzőművészeti, zenei világot. A „gyártástól" szokatlan felhasználási mechanizmussal formálja át a hulladékot, melyben fogyasztás- és társadalomkritikai gondolatok fogalmazódnak meg.

Enteriőr Barabás Márton műveivel – Fehér-zöld spirál; Aranykor-variáció; Nap-narancs és Holdfűrész

Jürgen Reichert: Cím nélkül, akvarell, papír, 76 × 106 cm

Jürgen Reichert a síkfelület festészeti problémájával foglalkozik. A már-már monokrómnak tűnő felületeken azonban nem érezhető az egy színen belüli festett felület érzékenysége vagy érzéketlensége. Az érzékeny felületalakítás nem kusza ecsetvonásokkal oldható meg, hanem a felület és az anyag közösségével. A színről sokat kell tudni, érezni kell erejét. Gesztusképein egyszerű jelek, vonalak szövevénye hozza létre a kép faktúráját.

Reinhard Haverkamp érzékeny, vonalszerű lécekből állít objekteket. Papíron, vásznon a vonal stabilitása nem lehet kérdéses. Vonalait a térbe állítja, nem rögzíti őket, így helyzetük, fennállásuk egy-két statikai

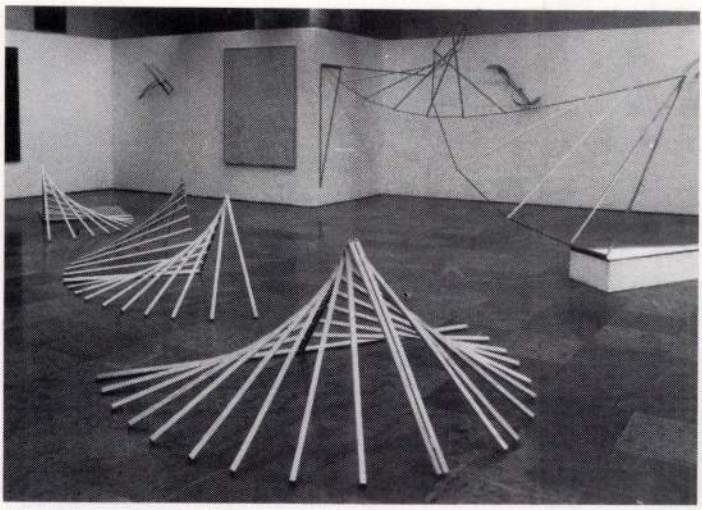

Reinhard Haverkamp: Négyzet meghajlítása (három változatban), fa, 3 db, egyenként 100 × 200 cm

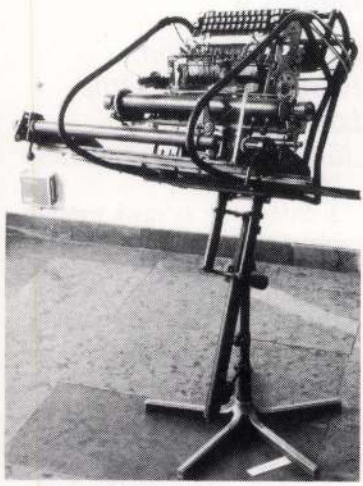

Lois Viktor: Írógépcsembaló, vegyes technika, 112 cm (Fotók Tahin Gyula)

ponttól függ. Lírai alkotások ezek a bizonytalanságról, védelemre szorulnak a külső hatások ellen.

Dialógus? Azt hiszem, inkább monológok. A négy művész megteremtette a saját közegét, saját stílusgyakorlatát, de a művészek között nem jött létre az igazi párbeszéd, s ehhez a kiállításrendezés is hozzájárult. Sok alkotás zsúfolódott össze a teremben, s ezáltal nem hagytak lehetőséget az esetleges erőtereknek.
(Vigadó Galéria I.23—II.9.)

MOLNÁR MÁRIA

Egy újra konstruált világ objektumai

Újkonstruktivisták kiállítása Zalaegerszegen

A „merre tart a mai magyar képzőművészet?" kérdésre már sokan és sokféleképpen próbáltak válaszolni művészek, művészettörténészek, kritikusok egyaránt. Teljesen kielégítő válasz persze nem létezik, nem is létezhet. Egyetlen megoldás sem nélkülözi a szubjektív felhangokat, akár vésővel, ecsettel vagy tollal adják is meg. Ha azonban egy tárlaton egy hangsúlyos kortárs irányzat átfogóan jelentkezik, arra érdemes odafigyelni, mert az ilyen kiállítás által adott válasz több az egyéni véleménynél: egy művészcsoport világlátását tükrözi.

Mélyebb szellemi közösség fűzi össze azt a tizenhárom művészt is, akik 1991—92 fordulóján a zalaegerszegi egykori zsinagógában léptek együtt a közönség elé. Nem először persze, kapcsolatuk immáron évtizedes. Annak idején *Csiky Tibor* körül gyűlt össze a fiatal alkotók egy csoportja, pályájukra a Mester kisugárzó ereje meghatározóvá vált. Ők folytatják azt, amit Csiky elkezdett, de befejezni már nem tudott.

A kiállítók többsége a REND alkotóközösségbe tömörül; hozzájuk csatlakozik néhány rokon szellemiségű művész: *Friedrich Ferenc, László Bandy, Boros István, Htóth Tamás.* Ők alkotják a magyar újkonstruktivizmus harmadik generációját. Nem követik ezt az irányzatot, hanem — ahogyan a megnyitón az egyik művész ki is javította e sorok íróját — azonosulnak vele. Közös kérdésfelvetésük a természetes és a mesterséges, a durva és finom felület, a tér és a forma viszonya körül kristályosodik ki. Többségükben szobrászok. Nem törődnek az anyagszerűséggel, illetve csak annyiban, amennyiben az ettől való, a természetes-mesterséges ellentét dialektikáját feszegető eltérés törődésnek nevezhető. Újrakonstruálják a világot, s ebben a természetes mesterséges, s a mesterséges természetes. Az általuk létrehozott új világ objektjeinek kialakulási folyamata gyakran szinte a szemünk előtt játszódik le. A művész, az alkotó újraértelmezi, újjáteremti környezetét. A teremtésben ám a Teremtővel szemben van egy nagy előnye: az ő világában az alkotás önmagában is megáll, nem kell a nagy egésszel harmóniába hoznia.

A művész problémafelvetése persze mindig egyéni hangvételű. *Heritesz Gábor* a műalkotás fogalmának viszonylagosságára hívja fel a figyelmet. Egymás mellé helyez kopott, fából lévő, illetve csillogó, krómacélból készült, egyébként teljesen hétköznapi tárgyakat (léckötég, fűrészbak, ólajtó), rámutatván, hogy az utóbbiak éppen a rendeltetésszerű használatukat lehetetlenné tevő „nemesebb" anyaguk révén válnak műalkotássá. *Csépányi Tibor* egy-egy művébe a keletkezés folyamatát sűríti. Esetleges formájú, csaknem természetes felületű, nyers márványda-

KOVÁTS ALBERT:

Illúziókeltés és elidegenítés

Örömteli a hír: ismét egy új galéria Budapesten, ezúttal a Haris köz és a Váci utca sarkán. A Dovin Galéria első egyéni tárlatát *Barabás Márton* munkáiból rendezte.

A művész immár évek óta karakteres festett plasztikáiról ismert. E művek fő jellegzetessége, hogy a klasszikus avangárd *objet*je, a nonfiguratív szobor és és a festészet határterületén állnak, de vonásaik közé az is belejátszik, hogy a művész korábban talált tárgyakkal is operált. Most is felfedezhetünk effféléket, ámbár alaposan átalakultan, beépülve a művekbe. A művész nyersanyaga elsősorban a rétegelt falemez, melyből nagy pontossággal vágja ki alakzatait. Megfestés után kapják meg végső formájukat a művek, amelyek akár lapos szobroknak vagy körülvágott képeknek is tekinthetők.

Művei szemléletéhez a művész nem a látvány felől, de nem is a forma önmozgását követő úton jutott el. Ahogyan a klasszikus avangárd a képzőművészet alapelemeivel, formákkal, színekkel mint építőanyaggal bánt, úgy tekinti Barabás szabadon, szuverén módon kezelhető építőelemek gyűjteményének a kultúrtörténet évezredes motívumkincsét. Kulcsa ez művészetének, s ennek alapján joggal nevezhető posztavangárd vagy posztmodern művésznek. A többszörös áttételeken át ható művészet- és kultúrtörténeti motívumok aztán már kompozíciós, dekoratív törvényszerűségek szerint szerveződnek egésszé, más elemekkel együtt, önnön vonzásaik és választásaik alapján. A munkák megfestése döntő mozzanat. A finom és harmonikus színvilág egységesíti a tudatosan eklektikus, szándékosan különböző megfestést. Nem az ecsetjárás változó, hanem a festett rész szemlélete. Egyes helyek illúziót keltő módon levélfüzért, narancsot, kötőredéket s egyebet idéznek; mások egyszerűen képfelületként funkcionálnak, rájuk nem „színezés" vagy „díszítés" kerül, hanem kép, képrész — spirál alakú felületre például spirál formájú kép. Az illúziókeltés — elidegenítés többszörösen fokozott kontrasztja nyomán játékos feszültség alakul ki. A hiperrealizmustól eredezteti magát az a szemléletmód, amely az elidegenítés eszközéül az abszurdig fokozott természethűséget választja. Barabásnál ezt árnyalja, finomítja dekoratív érzéke, színkultúrája és több más eredetű, más szemléletű képelem. Mindez sajátos szépségben válik egységgé. A festés Barabás tárgyait nemcsak anyagukban, de szellemi értelemben is egyneműsíti és karakterizálja.

A talapzaton álló vagy függő művek emblémaszerű nyomatékkal jelennek meg az alkalmi háttér előtt. Rejtetten ható konstruktív rend kölcsönöz bizonyos monumentalitást a műveknek. Általában is rendre törekvés sugárzik Barabás munkáiból, mintha korunk, e tragikus ezredvég romló világát, szertehullását próbálná a maga eszközeivel ellensúlyozni, helyreütni. Egy kvázi-rend, lokális rend. Rend híján. Az önmagukban korrekt elemek — egy széteső műveltség attribútumai — kísérlik meg az összefogást, ha nem is közös filozófia, de legalább egy konzekvens képzőművészi megközelítés alapján. Ezt szolgálja a gondos, alapos munka, a pontosság, a részletező mesteremberi kivitel is, amely hovatovább a művész egyetlen eszköze a káosz ellenében.

Láthatunk a kiállításon néhány táblaképet is. Sajnos ezek merőben elütnek a művésznek a plasztikákban megvalósult törekvéseitől, némely vonatkozásban kifejezetten visszalépést jelentenek. Ahogyan a festett plasztikák már csak fizikai, szakmai okokból is konstruktív szerkezetek (szükséges, hogy statikusak, kiegyensúlyozottak, összefüggőek legyenek), s ezáltal bizonyos rendet sugallnak, úgy e festményeken, ahol is „minden lehetséges", nem uralkodik szervező erő, a széthullás válik uralkodóvá. Lehetne ez a „minden egész eltörött" adekvát kifejezése is, ekkor azonban a művész ellentmondana a plasztikákban kifejezett önmagának. A képeken viszont az objektek motívumai jelennek meg síkábrázolás formájában; ez így jó esetben is csak reprodukció. Itt tehát elvész Barabás konstruktivitása és a tárgyakban megtestesült átütő erő. A további motívumok: „tigrisek", „párducok" kirínak az eddigi, európai hagyományt őrző motívumvilágból. Problémát jelent a háttér, amely képtelen versenyre kelni az objektek hátterével, a valóságos térrel, amely eleven szervező erőként kölcsönhatásban áll a művekkel.

Úgy gondolom, hogy a populárisnak tett engedmény helyett Barabás Mártonnak az ízlésére kellene hallgatnia és festett plasztikáinak az útját kellene járnia, amely az ő originális és szuverén művészi útja. Itt kellene továbblépnie.

lagossággal kezeli témáját. Horváth nagy ereje ez a szikár, érzelemmentes analízis. Olyan lényegretörően mutatja be a szituációk csontozatát, mint egy röntgenkészülék, olyan szükszavúan diagnosztizál, mintha orvosi anamnézist írna, és olyan rideg pontossággal boncolja föl a halott emberi kapcsolatokat, ahogy darabjának boncnokai tennék az eléjük kerülő hullával. Ez *Gothár Péter* világa. Matematikailag szerkeszti meg a játékot, kiszámítottan, hűvösen, geometrikusan. Képben gondolkodik, filmes fantáziával. A boncnokok tárgyi környezete: kötény, csempe, slag, vízcsap. Az üvegablak mögött galambok röpködnek. A galambász boncnok *(Végvári Tamás)* fagyos humanizmusa kontrajáték később kibontakozó karakteréhez. Fekete ruhás, keménykalapos figurák, a hullák hivatalnokai — *Szakács Györgyi* jelmezeiben nem is lehet másképp „magatartani", mint ahogy kell. Gothárnak játék helyett elég ez a magatartás; meg meri tenni, hogy *Csomós Mari, Papp Zoltán, Söptei Andrea, Hollósi Frigyes, Sipos András* mellé ugyanabban a jelenetben natúrszereplőket állít: olyan fizikális alkatokat és fejeket, amilyeneket legföljebb filmen szokás.

Játszanivalója *Bertalan Ágnes*nek és *Lengyel Ferenc*nek akad. Lengyel személyiségében paradox módon eleve van valami személytelen, ami illik Alfons Klostermeyerhez. A rendőr arcán a jóindulatú, primitív mosoly az izmok rándulása nélkül változik részvétlenséggé. Bertalan Ágnes színészetében a *Müller táncosai*val minőségi ugrás következett be, ami most igazolódik a markáns főszerepben. Elisabethje nyugtalanítóan, megnyegető számonkérései helyett szánalmas, satnya kis mérleg. Az élet végét jelző szakadék a metró alagútja, a moralitás metaforikus kísérői mindennapi ismerőseink: a kéregető, a szerelő, a lakáskereső, és az, aki melléttünk vetkőzik a tüdőgondozóban. Máris jöhet a szerelvény.

Mellőlünk, közülünk lépnek be a színészek a játékba. Itt akármelyikünk szereplő lehet, sőt, itt mi vagyunk a natúr szereplők, a mi életünk (és a mi halálunk) kerül terítékre. Ami az előadásban történik, azt a valóságban naponta eljátsszuk. *Ők* olyanok, mint *mi*, s viszont. *Kun Vilmos, Olsavszky Éva, Csomós Mari, Szacsvay László, Varga Zoltán, Sinkó László, Bodnár Erika, Bíró Krisztina*, a félelmesen valódi *Soós Edit* színpadi létezéstechnikája merő műalkotás. *Somody Kálmán* nézőtéri rendzavarása több civilt megtéveszt. *Khell Csörsz* stilizált realista díszletsarkai a köznapiságot erősítik, *Sáry László* Purcell-t alkalmazó, végzetmotívumos zenéje az emelkedettség atmoszféráját alapozza meg. Zsámbéki rendezői tárgyilagossága inkább részvevő, mint részvétlen: hol iróniával, hol lírával jelzi távolságát (közelségét). Az eredeti Everyman-részletek természetesen nőnek ki az „anyagból" — ahogy *Benedek Miklós* is szikár úrból magasodik föl halálcsontvázzá. S végül ott van a boldogtalan, de a legkevésbé sem annak látszó, a halálig loholó Emma, *Csákányi Eszter*, közös képviselőnk a moralitásban, a maga különleges képességével, hogy ne „játsszék", csak legyen, intenzíven megélve, mint közülünk *akárki*, ha úgy adódik, a lét elviselhetetlen végességét.

Habima Színház előadását, a 15 fős rendőri készültség tehetetlennek bizonyult: a sérülteket mentők szállították kórházba. A diákok végigvonultak a belvároson, fáklyás szónoklatok hangzottak el Mátyás király szobránál, majd benyomultak a Brassai utcába: feldúlták az *Új Kelet* redakcióját és nyomdáját. A diákokhoz csapódott lumpenek zsidó és magyar kirakatokat zúztak be. Fadrusz szobrán, mint már annyiszor az impériumváltozás során, méltatlanságokat követtek el."

A kántortanítóné összeírta a könyvjutalomra érdemes nebulókat, én a hittanból kitűnt vasárnapi oskolások listáját nyújtottam át fösvény pénztárosunknak. Mióta ösmerem, ugyanazt hallom Rápoltitól: szegény az eklézsia, most is síránkozott, de ezúttal a templom egerével példálózott. A főkurátor 1500, a Szél baronessek 450 lejt adakoztak (palatáblák, törlőszivacsok pótlására). A templomozókat vasárnap is serkentettem zsebben és erszényben való kotorászásra, részvétükre apellálva: nem nézhetik advent teljében, hogy a putrilakók gyermekei mezítláb járjanak oskolába, elvégre ők is a várakozás állapotában leledzenek. Sőt, felemlegettem a tavalyi karácsony legbőkezűbb adakozóit, köztük a funerátort, továbbá mindahány tehetős iparost és gazdát. Nőm fejét csóválta, s kérdezte: most mit mondjak? Mire én: semmit, az égvilágon semmit ne mondjon, a szószék alatti padból bizonyára jól látta, hogy az említettek elsőként nyomakodtak ki helyeikről. Bagra temetésrendező szépecske köteg bankót lebegtetett, s öblös hangon adta a tájékozatlant: nem tudom, nem tudom, a perselybe, vagy hová tegyem? Nem kellett megismételje öncélú kérdését, Rápolti mellette termett, megragadta Bagra felleghajtó köpenyét, s fontoskodva mondta: Kornél úr, ennyi lejről számlát kell adjak, gyüjjön a sekrestyébe!?

A hétfői nap- és eseményfoglalathoz: a teológián óvtak a városban való kóslatásból, nyugalmasabb időkre halasztottuk úgy az antikvárium, mint a Dick áruház látogatását. A konviktusban reggeliztünk, majd a Melicher társasjárathoz szaporáztunk. Tordán benéztünk a Frenkel bazárba (lábbeli rendelés a cigány nebulóknak). Pár perc Füssy József könyvesboltjában: köszönettel vettem át Jean Paul regényét (1807-es kiadás!) —

Ma délelőtt, Salamonnál. Úrvacsorabor-rendelés, valamint egy stampedli császárkörte felhajtása, suttyomban, pedig csak ketten tartózkodtunk a söntésben. Átadtam fiai nyugtató üzenetét: a kereskedelmiben nyugalom honol, a kolozsvári polgárság viszont háborog, nem tért napirendre a rombolásba és fosztogatásba torkolló galád cselekedetek felett. A professzorok csatlakoztak Iacobovici rektorhoz: elutasítják a kirekesztő törekvéseket. Ugyanakkor az egyik jogbölcseleti professzor fontosnak tartotta hangsúlyozni: fájdalom dúlja diákjai keblét, *neconceput*, felfoghatatlan, hogy az erdélyi zsidóság még mindig a magyar uralom alatt elsajátított szellemben gondolkodik, és ez a szellemi tévelygés nem vezet jóra. Hóborttól ment szeretet árad feléjük, s ők mégsem kapják, akik Torda elfoglalásakor román zászlót akartak kitűzni Szentser templomtornyára. Nemezkészítő hívemet roppant zavarja a névazonosság, dőreség, hiszen községünk népe a gyertyaöntőt aposztrofálva, mindig hozzáteszi (ajakbiggyesztő utálkozással): zászlós —

A kolozsvári utcákra kicsapó konfliktus visszhangot kelt az Ókirályságban is — tudósít a somkoró illatú diárium hét évtized távolából —, *a bukaresti diákok rokonszenv tüntetést rendeznek kolozsvári és lasi-i társaik mellett. Vaida-Voevod a magyar diákokat vádolja bujtatással, egy parasztpárti képviselő a jászvásári dékánt teszi felelőssé: Cuza áll az országossá váló tüntetések és túlkapások hátterében. Nicolae Iorga közönséges hazaárulóknak bélyegzi a méregcsepegtetőket, akik szándékosan gátolják Nagy-Románia konszolidációját, tudatosan rombolják az ország külföldi megítélését.* „Sakkparti, merő feszély közepette. Nejem helyénvaló, bár ha elég tapintatlan kérdése Pophoz: mit szándékozik tenni a főjegyző bálványozott politikusa, hogy legalább a téli vakációban szüneteljen a diákok regnálása? Igazság szerint Pop is áthágta a vendégjogot: minden figyelmét a táblára irányította, látszólag. Ibolyám (felkapó szájzuggal, megátalkodottan): *Am intrebat ceva, domnu primnotar*, kérdeztem valamit, főjegyző úr. Mérgemet a dominózó gyerekekre is kiterjesztettem: ilyenkor nem tudnak hajba kapni? Könyörgőn néztem páromra, ő azonban állhatatosan szüneteltette a varrógép pedálozását, várván az érdemi választ. Pop lazac színű selyemsálját babrálgatta, végre megemberelte magát: doamna Ippoia, kezdte imponáló önfegyelemmel, Brătianu a leghatározottabban elutasítja az egyetemisták excesszív megnyilvánulásait, kezeit csókolom. Mire párom féktelen pedálozással kezdte hajszolni a Pfaff-masinát. A főjegyző cseppet sem babrálós mozdulattal fosztott meg bástyámtól: nem adott revansot, bokros ügyeire hivatkozott. Egy szál panyókára vett posztókabátban kísértem ki, őkelme kézrázás nélkül távozott. Délnyugati szél kerekedett, bőrömig hatolt, mégsem igyekeztem vissza a házba. Tiszta vala az ég, a Gyulai-havasokig láttam: hósipka fedte a magasabb ormokat. Nem vetett fel a meleg, mégis ráérősen szemlélődtem, nem tudtam, kire haragszom jobban: Popra vagy nejemre. Jobbkor nem is jöhetett Rápolti, kérdőre vontam: miféle sekrestyébe hívta a funerátort, az új rezsim kisajátította héttantermes téglaiskolánkat, erről tudomással bírok, arról azonban még nem értesültem, hogy római vagy görög katolikussá tették Alsó-Felső-Szentser unitárius templomát."

Józsánétól tudom: Guleraș utasítást kapott a tordai prefektúrától: szervezze újjá az 1919-ben szétkergetett tűzoltózenekart. Nagy s szerfölött életbe vágó éca, nincs kocsifecskendőnk, lefoglalták a megszálláskor, szükségállapot okán nem szervezhettük újjá a tűzoltóegyletet, zeneszóval űzzük el a vereskakast, ha felszökik valamelyik házra? —

Rémlik: mintha egyszer már leírtam volna a hósüveges metafórát. —

Valóra vált a nagy éca: újra van tűzoltózenekarunk, trombitarotyogtatással fékezzük meg a lángokat, ez viszont csakugyan idétlen megjegyzés ... Hallom Hollótól: a gyertyaöntőt nem vették vissza az orkesztерbe. A zászlókitűzési kísérletkor vaktában vagy nagyon is körültekintőn lekent pofonokkal megfegyelmezett Kelemen vérig sértve hagyta el a székházat. Úgy a román, mint a cigány tagok ellene szavaztak, utóbbiak vezérzenésze, Vitán Elemér ekként indokolta döntését: a Ráricsom, az muzsikál együtt egy ilyen napraforgó gocojjal, ráadásul nincs semmi kottaösmerete (!?) —

Nemcsak mezőgazdasági, lelki tanácsban is részesítenek Bukarestből: a túlkapásokba fajuló zavargások — emberi szenvedéseket okozhatnak. A figyelmeztetés, szól úgy a többségnek, mint a kisebbségnek, gyönyörű, még szerencse, hogy nem csak az utóbbinak.

Eltemettük Mari mámit, tegnap. Ma Krézseknét vigasztaltam, biza ezek sem adventes események. M. mámi 90-hez közeledett, aligha várt valamire, hanem szegény Béla, 37 esztendősen! Nagyon el tud menni a kedvem ilyenkor: Halál, hol te fullánkod, na, vajon? —

Csengőszánon Tordára. Jankót és oldalbordáját a piacon hagytam, Somsaihoz hajtottam: felvettem az új rendelést. A mézeskalácsos kifizette a 3 kanna mézet, bátorkodtam említést tenni a negyedikről is. Mire őkelme elég tiszteletlenül: máskor szóljak idejében. S még én voltam kínban, milyen formában pendítsem meg a dolgot. Jelentkeztem Füssynél az eklézsiapénzből rendelt jutalomkönyvekért. Annánknak és Péterkének saját bugyelárisomból: *Margit története*, Elek apótól, *A kalotaszegi fiú*, Gaál Mózestől. Costa-Forut tettleges bántalmazás érte, Füssy emlékeztetett, tavalyelőtt Foru bátran bírálta a magyar újságok betiltását, akkor csak fenyegették megtorlással, most azonban alaposan megdumézták a román újságírás doyenjét. A megveretés előzménye: Foru vizsgálatot követelt az *Új Kelet* brutális rombolói ellen. Különben Füssy is rendőri biztosításért folyamodott, a prefektúrán adták a tájékozatlant: fogalmuk se volt, hogy társtulajdonosa az *Aranyosvidék*nek. Ráadásul kioktatták: Torda nem diákváros, ami tény, miként az is való, hogy Drumaru diák léhűtői esmént mozgolódnak. Nem ártana egy cseppet elővigyázatosabb lenni, szíveskedjenek visszaemlékezni: minő rettegés uralta a Vallásszabadság Városát a főhatalom váltáskor. S erre mit mondtak, kíváncsiskodtam. Erre az égvilágon semmit, így Füssy, mert nem mertem szóvá tenni.

D. u. Segítettem összepakolni Jankóéknek, szép pénz folyt be az eladott portékákból, hozhattunk volna több káposztát és döblecet. A jó vásár örömét tetéztem a Somsaitól begyűjtött *(négy* kannáért járó) lejekkel. Útba ejtettük a Frankel Bazárt: palatáblák, spongyák és a legfontosabb: hét (7) pár gyermekbakancs!

A verandán vagy a kapuban (biztonságosan felöltözve!) tárgyaljuk a diákbotránkoztatásokat, kis papném-

BARABÁS MÁRTON

DOVIN

GALÉRIA, BUDAPEST, V. KER. HARIS KÖZ 1. *TEL.:118-3524,118-3574*

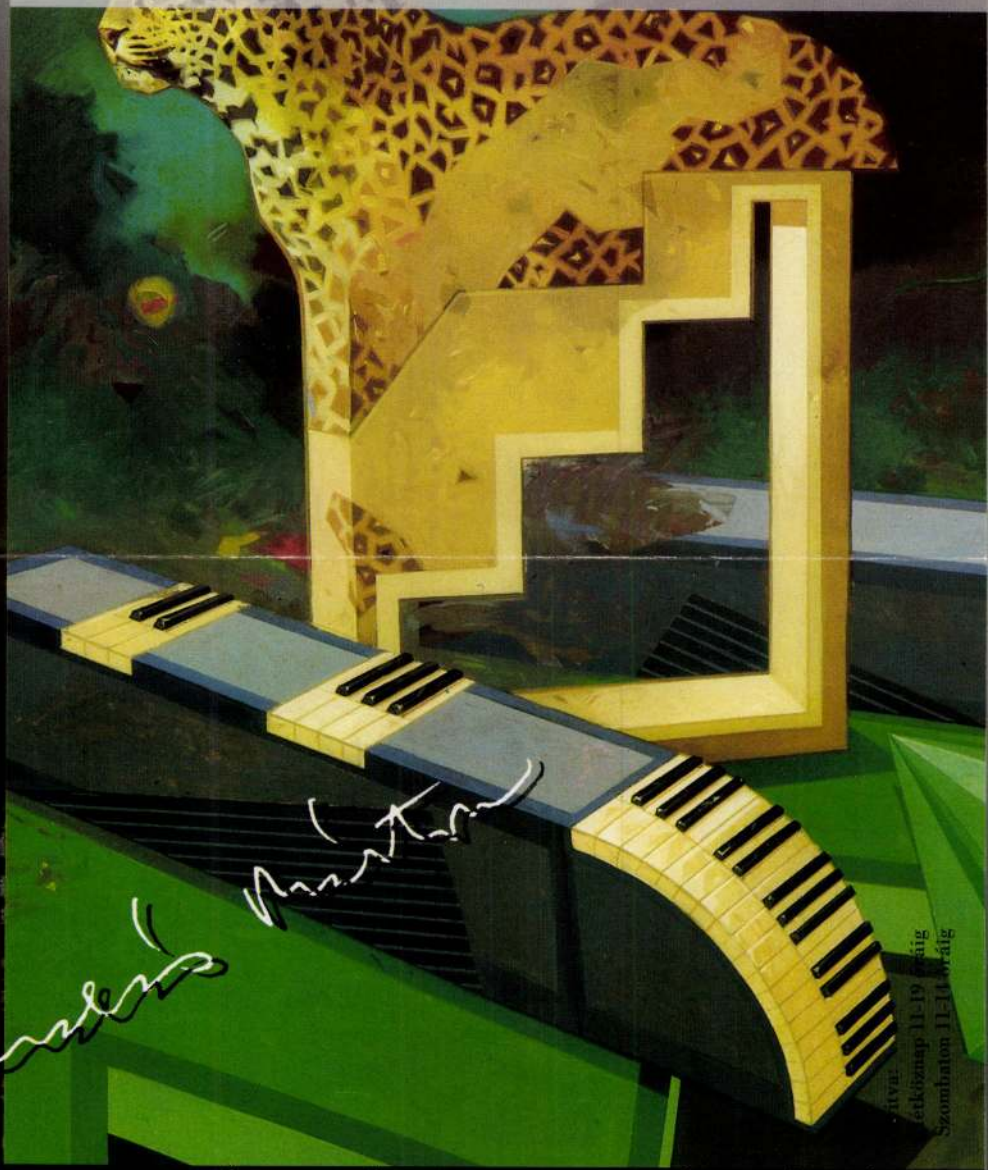

Nyitva: Hétköznap 11-19 óráig
Szombaton 11-14 óráig

BARABÁS MÁRTON KIÁLLÍTÁSA

MEGTEKINTHETŐ: 1993 MÁRCIUS 5-TŐL MÁRCIUS 31-IG

Barabás Márton, [ ]

Barabás Márton a Stúdió Galériában

A szóban forgó zongora már egy ideje lappang a képzőművészeti életben. Először a felhővel telefestett fekete politúrozású tető, azután a sérült billentyűzet, még később a húrszerkezet bocsáttatott be a tárlatokra mint kiállított mű. Tudni lehetett: előbb-utóbb sor kerül a pedálra, a billentyűfedőre, sőt magára a hangszer szekrényére is. *Barabás Márton* eleinte *detailban* mérte ki „talált zongoráját". Az ötlet most viszont *en gros*, azaz nagy tételben mérlegelhető a *Stúdió Galériában*. És *en gros* volna elvetendő, ha csak egy feldarabolt zongorahullával, egy szétaprított szép tárggyal volna dolgunk. Mire azonban elfogyott a zongora, összeállt egy koncepció. S e koncepció éppolyan távol áll a hagyományos táblaképfestészettől, mint annak megtagadásától.

Az embernek néha az az érzése: a fiatal művész a bolondját járatja a doktrínák számonkérőivel. Mert látszólag több rétegű műveket komponál. Van ezekben egyszer a kiállítási polgárjogot nyert „talált tárgy", a darabnyi zongora. Amely sokkolhatna ugyanazzal a kíméletlenséggel, mint Marcel Duchamp biciklikereke hajdan, a dadaizmus hőskorában. Azután van bennük a műkézzel, felhőfestéssel és plexivel kombinált billentyűzet. Amely éppúgy megutáltathatná velünk a tárgyi világot, mint Tom Wesselmann képbe illesztett komforttartozékai a pop-art delelőjén. Aztán van bennük az ismert két évvel ezelőtti akció keretében előadott „zongoraégetés". Amely a maga „demonstrált időbeliségével" egyszerre tudatosíthatta volna a műtárgy halálát és a képzőművészeti mű szokványos létmódjának értelmetlenségét.

Viszont Barabás szeretetre méltóan úgy csinál, mintha nem értené, mintha nem volna füle ahhoz, hogy mit kíván tőle a modernista művészet. Sokkolás, elidegenítés, létmódtagadás helyett *szelíd, lírai, valódi képzőművészetet kapunk a szétfűrészelés eredményeképpen*. Trükkje persze ugyancsak munkaigényes. Nemcsak kifesti, hanem meg is festi tárgyait, az akadémikus receptúra rendje és módja szerint.

Ez meglepő. Megszoktuk, hogy egy neoavantgarde mű előállítása kevés időráfordítással, technológiája szerint igénytelen eszközökkel készüljön. Mint hírlik, a mondanivaló kívánja így; a szűkszavúság kultusza, amely a világ vizuális szószátyárságának ellentételeképpen kívánkozik a modernista műbe. Ilyenformán tehát ez a szétfűrészelt zongora nem eléggé radikális tett, és ez a műgond kissé konzervatív, ám igazi művészetikára vall. Barabás a szó míves értelmében megdolgozik a pénzéért, sőt nem sajnálja az ezermesteri invenciót is beleölni egy-egy kompozíció megszerkesztésébe. Műveinek mondanivalója ugyanis leválaszthatatlan az esztétikus látványtól, a gyönyörködtetni akarás szándékától. No meg a különféle, látszólag össze nem illő — valójában mély kapcsolatra lépő — dolgok egymást felerősítő hatásmechanizmusától.

Nézem a zongoradarabot. De már nem is a zongoradarabot nézem, hanem az emlékek felhőfoszlányait. Sőt. Már nem is a felhőfoszlányokra figyelek, hanem zongora és foszlány kibékíthetetlen ellentét-harmóniájára. Lassanként szép, romantikus érzések töltenek el. „Minden csak jelenés, minden az ég alatt, s mint a kis nefelejcs enyész." Enyészik, mert az Oslóba tartó gyorsvonat ablakából egy elmosódott arcon kívül csak a vízszintesen mozgó tiszta síkok látványa marad meg. Enyészik, mert a leütött billentyű hangja megfoghatatlan. Enyészik, mert a billentyűk mellé szervírozott, gombostűkre szúrt lepkék éppúgy befejezték már repülésüket, mint az egyszer és mindenkorra elégetett hangszer a zöngicsélést.

Minél valóságosabbak a tárgyak, bánatunk annál testetlenebb. Minél brutálisabbak az eszközök, annál finomabbak a reflexióink. Minél naturalistább a festésmodor, annál elvontabb a megcélzott hangulat — állítja nem kis hatásfokon a Barabás-féle kép.

Persze, ha egy síkkötőgép vagy egy transzformátor került volna a fűrész alá, nyilván nosztalgiánk ereje megcsappanna. És ha az aprólékos technika, a festésmodor volna erőtlenebb? Erre könnyű megfelelni. Végtére is a szép számú, a fényképrealizmus igényével festő kortársak műveiből nemcsak egy szétfűrészelt zongora szokott hiányozni.

P. Sz. J.

iramlással hideg levegő árasztotta el. A korábbi zárt felhőzet sokfelé felszakadozott. A hőmérséklet csúcsértéke néhány fokkal elmarad a sokéves átlagtól.

Hazánkban csütörtökön felhőátvonulások voltak. Napközben néhány helyen kisebb havazás, hózápor is előfordult. Az általában erős északnyugati, északi szelet főként a Dunántúlon kísérte időnként viharos széllökés. A hőmérséklet kora délután az ország nagy részén 2—7 fok között alakult.

Távolabbi kilátások keddig:

Melegszik az idő. A felhőzet időnként erősen megnövekszik, eső, záporeső várható. A legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte mínusz 3—plusz 5, a legmagasabb nappali hőmérséklet kezdetben 5—13 fok között alakul. Jelentős mennyiségű csapadék (legalább 5 milliméter) az ország területének 20 százalékán várható.

Előrejelzés ma estig:

Változóan felhős idő, legfeljebb egy-két helyen hózáporral. Időnként megélénkül a délnyugati, nyugati szél. A hőmérséklet kora délután 4—9 fok között alakul.

A Duna vízállása tegnap Budapestnél 201 centiméter; mára 197 centiméter várható.

A budapesti színházak mai műsora

Erkel Színház: Sylvia (Harangozó bérl. 3. ea., 7). **Zeneakadémia:** A MÁV Szimfonikus Zenekar hangversenye (MÁV bérl. A/6., fél 8). **Zeneakadémia Kisterem:** Sárközy Gergely lantestje (Tavaszi kamaraestek 3., fél 8). **Pesti Vigadó:** Lukács Pál brácsaestje (Mesterbérlet 2., fél 8). **Nemzeti Színház:** Tarelkin halála (Feln. bérl. E. sor., 3. ea., 7). **Népszínház-Várszínház:** A vihar (7). **Népszínház-Józsefvárosi Színház:** Bűntény a Kecskeszigeten (7). **Madách Színház:** Mégis, kinek az élete? (7). **Vígszínház:** Popfesztivál (7). **Pesti Színház:** Equus (7). **Fővárosi Operettszínház:** Balettest (7). **József Attila Színház:** Hálószoba-komédia (7). **Thália Színház:** Egy ember élete (7). **Vidám Színpad:** A családban marad (7), Idefigyeljenek, emberek! (EVIG Műv. Házban, háromnegyed 3). **Mikroszkóp Színpad:** Zűrhajó (de. 10), Hogyan? Tovább!! (fél 9). **Radnóti Miklós Színpad:** Parlament gebinben (8), Profán passió (Vigadóban este fél 11). **Egyetemi Színpad:** Kecskés András lantestje (7). **Budapesti Gyermekszínház:** Liliomfi (du. 3), Rómeó és Júlia (Bemutató, Stúdió 7). **Állami Bábszínház:** A Sárkány (Népköztársaság útja 69., du. 3), Irány az Ezeregyéjszaka! (Jókai tér 10., de 10).

BARABÁS Marton

Meghívó

Kiállító művészek:

Barabás Márton
Butak András
Fehér László
Gál Tamás
Kántor Ernő
Kopek Rita
Paraszkay György
Paulikovics Iván
Sinkó István
Vojnich Erzsébet
Zé. Kovács József
Zala-Kovács József

Megtekinthető:
1987. május 4-től 15-ig naponta 9-től 17 óráig

Cím:
KISZ KB Székháza
Budapest, XIII., Kun Béla rkp. 37–38.

Tisztelettel meghívjuk Önt

a

FIATAL KÉPZŐMŰVÉSZEK STÚDIÓJA
KISZ szervezete

kiállításának megnyitására
1987. május 4-én 16 órára

A kiállítást megnyitja:

Dr. Chikán Bálint
művészettörténész
a Kortárs Művészeti Fórum vezetője

BARABÁS MÁRTON

EHRENSCHUTZ

DR. HEINZ FISCHER
PRÄSIDENT DES NATIONALRATES

MINISTERIALRAT DR. GÉZA RAJNAVÖLGYI
STV. DIREKTOR DES COLLEGIUM HUNGARICUM

OBERRAT DIPL.-ING. DR. PETER FISCHER-COLBRIE
DIREKTOR DER BUNDESGÄRTEN

PROJEKTMANAGEMENT
Organisation von Kunst-, Kultur- und PR-Events
A-1170 Wien; Oberwiedenstr. 5 · Tel.: 450 43 47 · Fax 450 29 10

WOCHE DER SCHÖNEN KÜNSTE

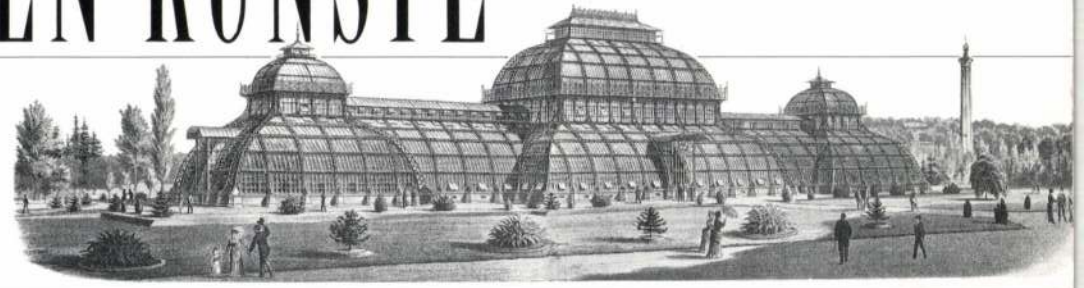

JEDER ABEND MIT KLASSISCHER MUSIK, MODERNEN SKULPTUREN UND KLEINEN KULINARISCHEN KÖSTLICHKEITEN

IM PALMENHAUS

GENIESSEN SIE KLASSISCHE MUSIK BEI EINEM SPAZIERGANG UNTER PALMEN.

GERSHWIN und **BERNSTEIN**
gesungen von Judy Archer, begleitet von Johnny „Manhattan" Taylor am Piano.

MOZART, STRAUSS und **CHOPIN**
gespielt von Bläsern, Streichern und den jüngsten Solisten der Wr. Musikhochschule

Holzskulpturen von Márton Barabás
Glasobjekte von H. Hundstorfer, j. Ink u.a.

2. – 7. SEPTEMBER 1991
Beginn jeweils 20 Uhr, Einlaß 19.30 Uhr

PROGRAMMÄNDERUNGEN VORBEHALTEN

WOCHE DER SCHÖNEN KÜNSTE IM PALMENHAUS SCHÖNBRUNN
PREMIERENABEND AM MONTAG, DEN 2. SEPTEMBER 1991
Eröffnung: Dr. Heinz Fischer, 20 Uhr

Der Besuch von

Tivadar Arpad

wäre dem Veranstaltungskomitee eine ganz besondere Ehre.

Der Kartenpreis beträgt öS 350,–. Getränke und Kulinarisches extra.
Bestellung bitte mittels beiliegender Karte.

1021

TESTVÉRMÚZSÁK

Barabás Márton

Több kiállításon láttam egy úgynevezett plasztikus képét a fiatal festőművésznek, *Barabás Mártonnak*. Biztos, hogy nem kizárólag a képzőművészet kedvelői, hanem a rockzene szerelmesei is fölfigyeltek erre, a pop-art stílusjegyeit magán hordozó műre, amely a *Tisztelet Presser Gábornak* címet viseli. Ezért kerestem meg Barabást, hogy elbeszélgessünk saját művészete és — a szélesebb értelemben vett — popművészet meg a popzene kapcsolatairól, egymáshoz való viszonyáról.

— Azt tudjuk, hogy a pop-art hazája, szülőföldje az amerikai kontinens. Hogyan jutott el mihozzánk?

— Az amerikai pop-art képviselőinek — Warhol, Rauschenberg, Lichtenstein, Rosenquist és mások — hatása Európában úgy a hatvanas évek elején vált érezhetővé. Tulajdonképpen a magyar képzőművészet — ezen belül elsősorban a festészet és grafika — fejlődésének egyik jelentős lépcsője is elég szorosan kapcsolódik ehhez a pop-art és az általa megtermékenyített irányzathoz. Én a magyar popművészet legkvalitásosabb képviselőjének Lakner Lászlót tartom. Mellette Gyémánt László volt az, aki szintén jelentőset alkotott ebben az itthon szürnaturalistának nevezett stílusban.

— Ők viszont mintegy másfél évtizede, a hatvanas évek közepén fejtették ki ilyen irányú munkásságukat.

— Akkor természetszerűleg másként festett a popművészet, mint mostanság. De ez nem jelenti azt, hogy a pop-artnak már bealkonyult, a popművészet elvirágzott. Hiszen mind újabb és újabb generációk veszik birtokukba ezt a szellemi eszköztárat és szemléletmódot.

— Miben foglalható össze e módszer lényege?

— Talán abban, hogy a pop-art erősen vonzódik, hajlik a popularitás felé. Ugyanis a pop-art olyan, szinte mindenkit érintő jelenségcsoportokhoz nyúlt hozzá, amelyeknek nincs, illetve a pop jelentkezéséig nem volt tradíciója a képzőművészet világában. Például ilyen múlt nélküli médium a reklámkultúra, a szövegek és tárgyak beemelése a műalkotásba egyenrangú elemként. És milyen tárgyak ezek? A lehető leghétköznapibbak: egy Coca-Colás konzervdoboz, egy gitárhúr.

— Milyen közösséget találhatunk a pop-art és a popzene között? Egyáltalán van-e egymáshoz közük?

— Azt hiszem, hogy van. Nemcsak a konkrét megidézés szintjén, amikor popsztárokat látunk a vásznon, mint a már említett Andy Warhol Elvis-triptichonján, de fölfedezhetünk valami mélyebb kapcsolatot is. Ahogyan a Klee-Kandinszkij-féle elvont, érzelmeket mozgósító festészetnek a zene területén volt a Schönberg és Bartók nevével fémjelezhető muzsika, úgy a pop képzőművészetéhez is társíthatók a kortársi zenékből megfelelő művek. Azt mondhatnánk, hogy amennyire különbözik a blues a schönbergi zenétől a maga ritmikusságával, szöveges voltával, úgy és annyiban tér el a Kandinszkij-féle festészeti alapállás a pop-artos modelltől. Arról már nem is beszélve, hogy a popzene olyan kellékekkel veszi magát körül, amelyeket a pop-art „termelt ki": szitázott trikó, magatartás-azonosságok, a látvány megtervezése-szervezése.

— Itt az ideje, hogy föltegyem a kérdést: hogyan született meg az Hommage á Presser Gábor? A zongora sorozatába illeszkedik be kizárólagos jelleggel, tehát annak egyik darabjaként fogjuk föl, vagy személyes élményei is motiválták azt, hogy pont ez a kép jöjjön létre?

— Szinte állandóan hallgatok zenét, munka közben és máskor is. Zenei „mindenevőnek" tartom magamat. Egyébként az LGT minden lemeze, amit hazai boltokban lehetett kapni, megvan nekem, szeretem is őket. Hogy miért Pressernek hódoltam ezzel a képemmel? Talán azért, mert

LEVELEK A SZERKESZTŐSÉGHEZ

Hétköznapi történet

(Megjelent a Magyar Ifjúság 20. számában, 1981. május 15-én)

A „Hétköznapi történet" olvasásakor megfordult a fejemben, írok önöknek, hogy az eset nem egyedi: a férjemmel is hasonló történt. Akkor elmaradt ez a levél. Most viszont úgy érzem, írnom kell, mert velem is ugyanez történt.

Az eset a következő: 1981. február 2-án álltunk munkába a Weil Emil kórházban. A férjem targoncásnak, én pedig főkertésznek. (Kertész üzemmérnöki diplomám van.) Előtte hónapokig kerestünk egy megfelelő állást, ahol a szakmámban dolgozhatok. A férjem csak az én kedvemért jött át a másik munkahelyéről, hogy egy helyen dolgozzunk. Szép ígéreteket kaptunk, s úgy nézett ki, hogy nagyon jól fogjuk magunkat itt érezni. De aztán előjöttek a problémák. S mivel a férjemnek elég nagy szája van, szóvá is tette őket. Nálam a kertészet nagyon elhanyagolt volt. Ezt nem is csodáltam, mivel egy nyugdíj előtt álló bácsi csinálta, egyedül, s az utóbbi években nem nagyon törődött vele. Meg egyedül ezt a területet, ami itt van, nem lehet megcsinálni ilyen feltételek mellett. De megígérték, hogy kapok két embert. Így hármasban ment volna a munka.

Március elején a bácsi elment betegállományba, itt maradtam egyedül az üvegházban több ezer palántával, ezenkívül nekem kellett fűteni. Szó nélkül csináltam. Március 12-től a hónap végéig szombat és vasárnap is 6-tól 18 óráig dolgoztam, ez napi 12 óra volt, minden pihenőnap nélkül. Segítséget nem kaptam, csak ígérgetést, hogy várják az embereket. Egyedül a férjem segített munkaideje után. Hónap végén, mikor a jelenléti íveket összesítették, derült ki, hogy 127 túlre volt szükségem, segítettek. Meg hogy a férjemnek nagy szája van, beszéljek vele, hogy fékezze magát. Végül az igazgatónő közölte, jobb ha elmegy a férjem, s ő mondjon fel, mert ha nem, akkor a vállalat mond fel. S ha ez nem tetszik, én is mehetek. Pár nappal később, a férjemmel is elbeszélgettek. Ezután úgy nézett ki, hogy elcsitul minden. Egy-két nap múlva viszont, a férjem csúnyán összetűzött a főnökével. És az összetűzés azon robbant ki, hogy időközben kaptam egy nyugdíjas segédmunkást. Én mindig megmondtam neki, mi az aznapi munka, mit csináljon. De ezt a legritkább esetben tette meg. Egy hétig a fő tevékenysége az volt, hogy takarított az üvegházban, noha ezt nem mondtam, s többször kértem, hogy azt a munkát csinálja, amit kiadtam neki, most nem a takarítás a legfontosabb. Erre megkérdezte, hogy minden fölösleges amit csinál? Mondtam neki, hogy a takarítás az igen. A takarítás közben kihordott egy csomó mindent a szemétbe, ami leltárban van, meg egy értékes fűrészgépet kirakott az ablakba, amit bárki megfoghatott volna, s viszi. A férjem vette észre, s szólt neki, hogy ne csinálja ezt, mert ha eltűnik, senkinek sincs kedve fizetni. Erre a bácsi elrohant a főnökhöz, hogy a férjem utasítgatja őt, durván beszél vele. A főnök behívatott minket, hogy mi történt, mert a bácsinak panasza van ránk. Elmondtuk az esetet. Aztán elfajult a dolog. A férjem is, a főnök is kiabált. A főnök aztán kijelentette, hogy mondjon fel a férjem. Erre kirohant, mondván, hogy ő nem mond fel. Néhány nappal később a munkaügyről leszóltak, hogy menjen írja alá a felmondását (amit az ő nevében írtak meg), s kénytelen volt aláírni, mert a következő lépés az lett volna, hogy a vállalat mond fel.

valaki csak eg
tatni akar alul
zen fogják me

K

Több emb

Szegeden ta
szakközépiskol
Deszken, Szege
a Makó felé v
Az iskolába
járok. A deszk
a makói buszol
netrendszerűen
állnia falunkba
rat is legalább
áll, 30 percenk
vel ez a sűrű
és a munkások
A makói buszo
vesen fogadják
kat, ezért az u
böző megjegyz
vagyunk kitév
a sofőr bosszú
Deszken. Volt
a 8 hónapos ki
zött tették le,
utast a követk
egészen Makói
majd így megt
hogy a járatuk
Indított a Vo
gyorsjáratot,
csak Szegeden
de ez a buszo
tüntetve, a s
mondhatja el
lön-külön. Má
a KISZ-gyűlés
tam a buszmeg
Szeged—Makó
mivel a deszki
dult, én hamar
ni, felszálltam
derült ki, amil
zésem ellenére
hogy ez a külö
amiről akkor
és a sofőr elvi

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Barabás Márton,
MAGYAR IFJÚSÁG festőművész
1981 JUN 2 6

Ritmus

ez a festmény szerintem olyan összetett, bonyolult, amilyennek én az LGT muzsikáját érzem. A képet dallamosnak, ritmikusnak és harsánynak tartom. Ugyanakkor volt bennem egy olyan szándék, hogy ha az amerikai pop-art megmintázta, megfestette és leszitázta a maga popcsillagait, akkor én megmutatok egy ilyen közép-kelet-európai tipikusan jó, tehetséges és kiugró figurát.

— Nem lett volna egyszerűbb és közérthetőbb — mondhatnám. poposabb —, ha szitanyomaton sokszorosítja Presser alakját?

— Lehet, hogy egyszerűbb és konkrétabb lett volna az utalás, és Presser is talán jobban örült volna. De itt nem róla, hanem az általa létrehozott zenéről van inkább szó.

— Ha a kép mellé-alá nincs odaírva a címe, akkor nélküle bizony nem tudunk következtetni arra a bizonyos közép-kelet-európai emberre.

— A pop-artnak éppen az a nagy esélye, hogy nem képzőművészeti immanenciákkal operál elsődlegesen, hanem bevág egy címet és ezzel elirányíthatja az egész alkotás addig képzelt vagy tudott jelentését. Amikor tehát a képemet ezzel a címmel láttam el, nem követtem el semmilyen képzőművészeti „szabálytalanságot". Ahogy a felhőszelethez hozzájárul a zongora és a kéz részlete, olyan mérvűen szerves vagy éppen szervetlen a cím társulása is ezekhez az elemekhez.

— Akkor ezt az alkotását egyértelműen poposnak ítéli?

— Igen, de remélem, hogy plasztikus képeim ezen túl szimbolikus jelentést is hordoznak. Ezt metafizikus helyzetek megteremtésével igyekszem elérni. Például ahogyan a billentyűzethez közeledik a kéz, ám nem nyúl hozzá, ez pontosan kifejezi a cselekvés és a szándék közötti azonosságot és rést is.

— Fiatal ember és zenei mindenevő. Erősen hathat művészetére a muzsika.

— Nagyon szeretem a free-jazzt. Szabados György nyitotta meg a Stúdió Galériában rendezett kiállításomat. Őt nagy formátumú embernek, intellektuális töltésű zenéjét pedig katartikus hatású muzsikának tartom. A jövőben az ő művészetével való rokonulás fogja valószínűleg meghatározni a munkásságomat.

— Most vegyük szemügyre a műveket a befogadó oldaláról. Mi a popzenében hozzászoktunk: az egyszerűhöz, a rikító színekhez, a mindennapi dolgok ábrázolásához. Ugyanakkor a képzőművészet valamennyire eltávolodott a nézőktől. Nem lehetne egyfajta áthidalás a pop-art?

— Aki megtekintette a legutóbbi Stúdió-tárlatot, az észrevehette, hogy van néhány művész, aki nem a korábbi korok művészetéhez kötődik és nem épít ki mitológikus világot, hanem a környezetünket mutatja be meglehetős tárgyszerűséggel: egy öszetört Trabantot, egy Oázisos üveget.

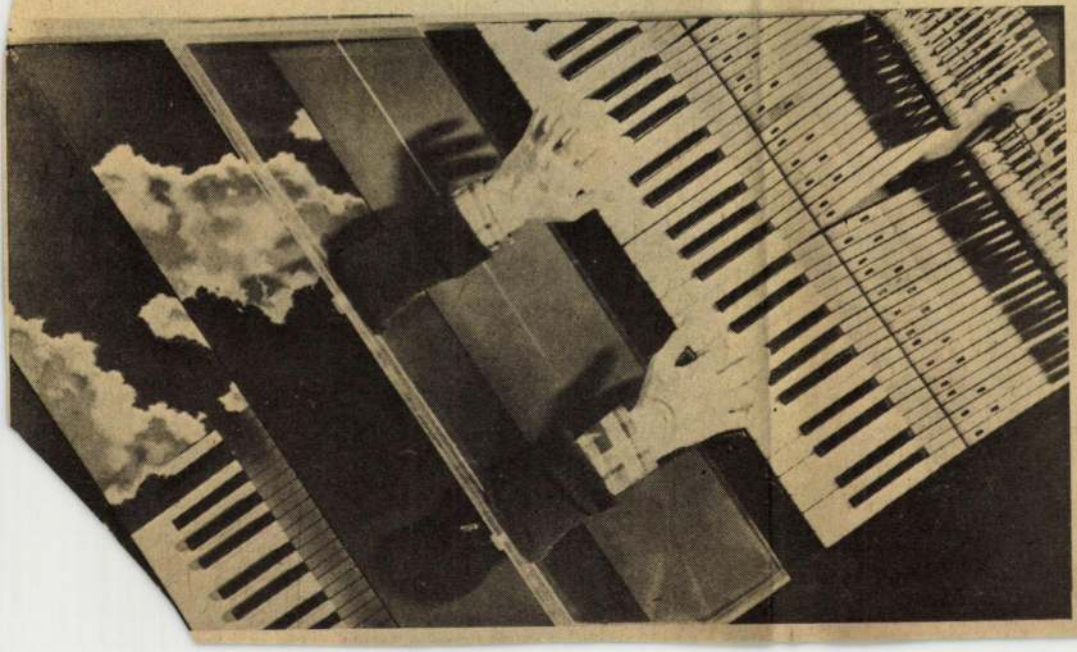

A művészeti esemény ilyen esetben a tárgyak megidézése, kiállítása volt. Ezáltal tulajdonképpen ezt az előbb megnevezett szakadást lehetséges megállítani. És ami figyelemre méltó; ezek a művek nem szükségképpen egyszerűbbek, de egyszerűnek látszanak és a közönség több rétege kapcsolatot talál velük. Itt aztán tettén érhettük a pop művészetét.

— Személyesen még mit tudna tenni a két „pop" még erőteljesebb összefonódása érdekében?

— Meg vagyok győződve arról, hogy azok a művek, amiket csinálok, bizonyos átalakítások után jók lennének lemezborítónak. De elképzelek díszlettervezést is, ami nagyobb művészi szabadságot enged.

— Föl lehet fogni a koncertet is előadásként. Nem szükségszerű az az elrendezés, hogy a színpad hátterében az erősítők és más techkai fölszerelések szürkesége szorongjon. Valamit itt is „be lehetne dobni"'!

— Úgy van, és én szívesen vállalnék ilyen feladatot.

Gyárfás Péter

eresd a kincset!

vizsgálnunk, hogyan tudjuk még hatékonyabban kiaknázni nyersanyagkincseinket, miként lehet újrahasznosítani a már egyszer feldolgozott és meddőnek mondott kőzeteket, kivonni belőlük az értékes kísérő anyagokat. Olyan kohászati eljárásokat kellett kidolgozni, amelyek a korábbinál jobban hasznosítják a hulladékfémeket.

Ma az NDK-ban az acélgyártás alapanyagforrása több mint 70 százalékban az ócskavas. Nagy figyelmet fordítanak a fémhulladékok gondos szétválogatására, s ezzel jelentős menynyiségű, drága adalékanya-

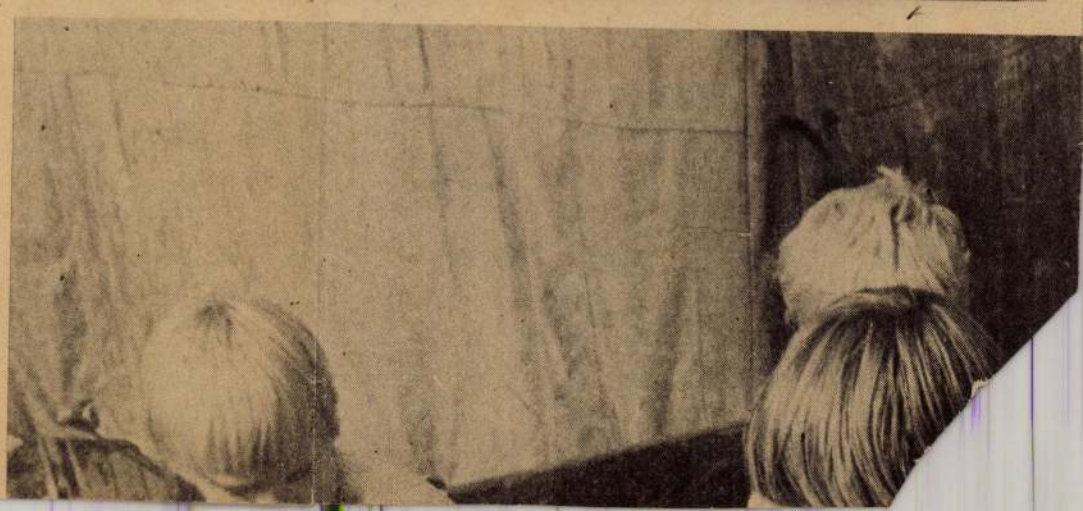

SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
...T. IX., ÜLLŐI ÚT 51.
...on: 337-748, 340-726
1984 FEB 2 51

...OLNOK MEGYEI NÉPLAP

Barabás Márton: Belső tér

en is — talán le-
ezt számunkra.
n, hogy találha-
egoldások, ame-
ével, már a kö-
őkben birtokba
nűvelődés házát

örök Erzsébet

S

ló szobrászmű-
mann Henriet-
sz munkáiból
t tegnap délu-
entmiklósi mű-
pont galériájá-

is megnyitója
József Általá-
felavatták az
dójáról készült
Kutas László

ek galériabeli
us 18-ig várja

ön: a kiállítás

akiknek nem életcéljuk a pedagógusélet. Amikor még voltak szegénységben élők, egyetlen vágyuk volt, hogy tanító, tanár legyen a fiuk. Hol van ez már?

A pedagógusok megértik, hogy vannak az iskolában kötelezően elvégzendő nem pedagógusmunkák is. Az értelmes, hasznos munkát szívesen végzik, de az értelmetlen, felesleges munka kibírhatatlan. A jó munkát akadályozzák a gyakori, „végekivárhatatlan" értekezletek. Ugyanazt a témát vitatják iskolai értekezleten, szakszervezeti gyűlésen, KISZ-gyűlésen, osztályfőnöki órán, munkaközösségi ülésen, a városi tömegszervezeti gyűléseken stb. Vannak még az iskolán kívüli, „illik-megjelenni gyűlések" is, ahol a pedagógusokat alig érintő témákról vitáznak. Mindegyik szervezet azt mondja, ilyen csak egyszer van egy évben, erre igazán eljöhetsz. Azt egyik sem látja be, hogy a pedagógus számára nem az az egyetlen gyűlés. A pedagógusoktól joggal elvárt feladatokról nem is szóltam eddig. Ilyenek: látogatni más tanárok óráit, azt munkaközösségi gyűlésen megvitatni, jegyzőkönyvezni. Igazgatói utasításra a

gyelmet a magyar sport egészének súlyos hiányosságairól.

A társadalmi élet minden területén — a pedagógus-pályán is — voltak, vannak s bizonyára a jövőben is lesznek olyan belső motívumoktól hajtott ‚megszállottak', akik függetlenedve a kedvezőtlen körülményektől, testi és lelki energiájuk teljes bevetésével szolgálatába állnak egy ügynek. Nem szabadna megfeledkezni arról, hogy a legjobbak megbecsülése nemcsak a legjobbakra hat vissza, hanem az utánuk következő jók és közepesek nagy tömegeire is. Hiszen megbecsülésük, illetve ennek hiánya által látványosan válhatnak a legszélesebb tömegek előtt követendő vagy követhetetlen modell megtestesítőivé. A kiválóak megbecsülése a jókat kiválóvá, a közepeseket jóvá fejleszthéti. A megbecsülés hiánya éppen ellenkező folyamatot indíthat el.

Az önképzési igény kifejlesztésének fontosságát nem lehet eléggé hangsúlyozni, hisz az akarva-akaratlanul kisugárzik a tanítványokra is. Ennek napjainkban különös jelentősége van, hiszen a permanens önművelődés szükségletének kifejlesztése az iskolával szem-

...ségek sablonokba kényszerülnek, a nevelőmunka helyett adminisztrálnak?"

Molnár Ferencné szolnoki olvasónk más megközelítésből mondja el meggondolkoztató véleményét: „... a nevelés, amely egy életre meghatározza az embert, a családban kezdődik. A felgyorsult, megváltozott életben tudatos családi nevelésre van szükség. Az otthon melege adja az ember számára az alapot, amelyre minden jó, nemes törekvés épülhet. A jól nevelt gyermek nem lesz ‚problémás' az iskolában, s így az iskola betöltheti hivatását. De ha a pedagógusoknak a családi házban elmulasztott nevelést kell pótolniuk...?"

A közel két hónapig tartott vita tanulságainak ösz-

FMK *FMK – Azok a 80-as évek* címmel rendeztek kiállítást az egykori Fiatal Művészek Klubja helyén létesült KOGART Házban: a neves műintézmény utolsó évtizedét idézik fel a hajdan volthoz képest a felismerhetetlenségig kiglancolt épület két szintjén kiállító művészek, Barabás Mártontól Wahorn Andrásig vagy hatvanan. Megtekinthető március 15-ig (bővebben: www.kogart.hu).

M. Narancs. 2005. 1. 24.
6. o

A Tragor Ignác Múzeum
tisztelettel meghívja Önt és kedves családját az

ÚJ SZERZEMÉNYEK

(1988-1992)

a múzeum képzőművészeti gyűjteményéből
c. kiállítására

BARABÁS MÁRTON
BERNÁTHY SÁNDOR
FEHÉR LÁSZLÓ
GÉMES PÉTER
KELEMEN KÁROLY
KOCSIS IMRE
KORGA GYÖRGY
KŐNIG FRIGYES
MÉHES LÁSZLÓ
NYÁRY ISTVÁN
SÁRKADI PÉTER
SZIKORA TAMÁS
TAMÁS NOÉMI
VÁRADY RÓBERT
VARKOLY LÁSZLÓ
VOJNICH ERZSÉBET
ZRÍNYIFALVI GÁBOR

Megnyitja:

SÜMEGI GYÖRGY
a Művelődési és Közoktatási Minisztérium
Képzőművészeti Főosztályának vezetője

1993. augusztus 24-én, 18 órakor

GÖRÖG TEMPLOM KIÁLLÍTÓTEREM
2600 vác, Katona Lajos utca 6.

Megtekinthető:
szeptember 26-ig, hétfő kivételével, naponta 10-18 óra között

BARABÁS MÁRTON

BARABÁS MÁRTON FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA A MEGYEI KÖNYVTÁRBAN BÉKÉSCSABÁN, 1989. OKT. 25–NOV. 20-IG

A rajz nagyméretű szerepvesztését, amit a fotótól és más másoló, leképező eljárásoktól elszenvedett, ma a rajznak újjászületése követi.
Ahogy a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeumban is látható, már a múlt században is használták a fotót olyan szerepben, amire korábban a rajz volt való. Iskolai tanulmányaim vége felé, – 1977-ben fejeztem be a Képzőművészeti Főiskolát, – a rajzot szinte kizárólag vázlatozásra, jegyzetelésre használtam. Akkoriban a fotográfiát kívántam többedmagammal modellként követni, felhasználva olyan, a fényképezés által kínált jelenségeket, mint a bemozdulás, a negatív kép, képi rétegek egymásracsúsztatása, a fokozatos expozició, montázs, stb. Ezek nem a rajzból következő tanulságok voltak.
Olyan ceruza vagy tustanulmányt, aminek maga a rajz lett volna a célja és végeredménye, elég ritkán csináltam. Kivételt jelentenek a portrérajzok, amiket másokat tanítva, én is sokat készítettem. Kicsit anakronisztikusnak, idejétmúlt varázslatnak tekintettem, de szerettem és ma is szeretem, ahogy a pupilla feketéjében megcsillan a fény, vagy ahogy a szemüveg csiszolt éle fehér vonalat metsz az arc forduló árnyékába.
Festményeimben a motívumot nem, vagy csak alig írom át. Azok a művészek, – mint például Kondor Béla – akik a stílusukat a figura sajátos átírásával (is) teremtették és teremtik meg, többször és többet rajzolnak.
Még 1981–82-ben készítettem olyan majdnem-rajz sorozatot, ami a rajzról szólt anélkül, hogy egy vonalat is húztam volna. Plexidobozba zárt mappába szilikongumi kéz rajzol, de a balkéz eltakarja a jobbkézben tartott ceruza hegyét. A szobor címe: "Rejtett rajz". Egy másik, később a Szombathelyi Képtár gyűjteményébe került munkám címe: "Csend". A kottavonalas nyitott spirálfüzet egyik oldalán kihegyezett ceruzák falanxa áll. Ezeket egy kéz tartóztatja fel, tartja együtt. Az üres alsó lap a csend kottaképe. Próbálkoztam rajzgépek készítésén túl úgy a vonalról szólni, hogy a vonal a "ceruzában maradt". A félbegyalult, hosszában kettévágott ceruzákban láthatóvá vált a fekete vagy színes ceruzabél-egyenes.
A Békéscsabán bemutatott rajzok, a portrékat nem számítva az utóbbi években készültek. Képeim változásával egyre pontosabb és rajzszerűbb vázlatokra volt szükségem. Különösen, mióta a festmények egy részét körbevágom, falemezből kiszabom, kell a "szabásminta". Ezekből a képek reményében készített tanulmányokból állítok most ki.

1989. szeptember 22.

Barabás Márton

FÉRFIFEJ

ELTÖRT LEÁNYARC

GÖRDÜLŐ ARCTÖREDÉKEK

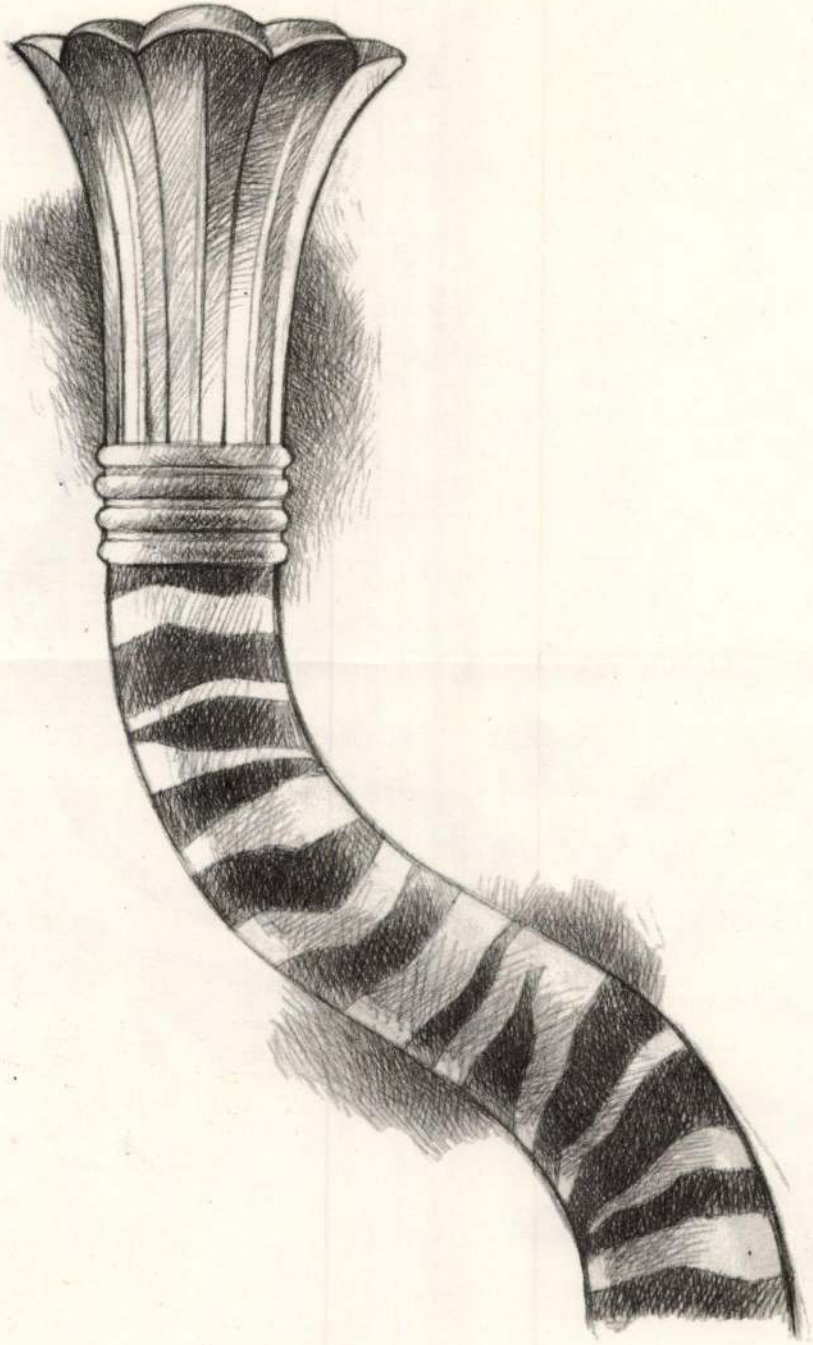

ZEBRAOSZLOP

ZSIRÁFOSZLOP

DOVIN

BARABÁS MÁRTON

1952-ben született Budapesten. 1977-ban fejezte be a Magyar Képzőművészeti Főiskolát. 1978—81-ig Derkovits ösztöndíjas. 1986-ban kapta meg a Soros Alapítvány ösztöndíját.

EGYÉNI KIÁLLÍTÁSOK:

1977 FMK (Fiatal Művészek Klubja) — Budapest

1978 Csepel Galéria

1979 Mini Galéria, Miskolc
Bartók 32 Galéria, Budapest

1981 Stúdió Galéria, Budapest

1984 Műcsarnok, Budapest
Vörösmarty Színház, Székesfehérvár

1985 Francia Intézet, Budapest
Hotel Forum, Budapest

1986 Hotel Atrium Hyatt, Budapest
(Záborszky Gáborral és Romvári Jánossal)
Galeria Steiner, Bad Rappenau-Schloss Babstadt, NSZK
Dürer Terem, Budapest (Mandel Róberttel)
Madách Galéria, Vác

1987 Hotel Mondial-Pullmann, Köln
Galerie Elf, Bielefeld (NSZK) (Váradi Róberttel)
Akhnation Gallery, Kairó (Egyiptom)

1988 Jipian Art Gallery, Knokke (Belgium)

FONTOSABB KOLLEKTÍV KIÁLLÍTÁSOK:

1977 Magyar Grafika, Stadtbibliothek, Berlin, Poznan

1978 Salon des Indépendants, Grand Palais, Párizs
Stúdió kiállítás, Arras, Franciaország

1979 Kemal Atatürk Cultural Center, Isztambul

1980 Wilhelmshaven
Velencei Biennálé (Magyar képzőművészet a 70-es években)

1982 Musée Cantini, Marseille (Magyar festészet a 80-as években)
Clermont Ferrand, Menton, Lyon, Párizs

1982-85. Impact Art Festival, Kyoto, Japán

1983 Tendenciák a magyar kisplasztikában, Madrid
(Salas de la Direccion General de Bellas Artes y Archivos
Gulbenkian Foundation, Lisszabon)

1983 Szczecin (Lengyelország)

1984 Galerie Hlavniho Mesta Prahy, Prága, Brno
Chateau-Musée Grimaldi, Cagnes-sur-Mer (Franciaország)
(XVI. Nemzetközi Festészeti Fesztivál)
Zsüri különdíja

1985 Gallery Route One, San Francisco (USA)

1986 Art '86, Basel, Galerie Steiner (Svájc)

1987 Magyar Kisplasztika, Toronto (Kanada)
Galerie der Künstler, München (NSZK)
Kurpfalz Centrum, Leimen (NSZK)
Jipian Art Gallery, Knokke-Zoute (Belgium)
Lineart '87 (Nemzetközi Művészeti Vásár), Ghent (Belgium)
Christie's Aukció, Amszterdam (Hollandia)

1988 Liszt Ferenc Múzeum Lábasház kiállítóterme, Sopron (Pollacsek Kálmánnal)

1989 Szombathelyi Képtár, Szombathely (El Kazovszkijjal és Pollacsek Kálmánnal)

Márton Barabás wurde 1952 in Budapest geboren. Er ist verwandt mit dem berühmten Vertreter der ungarischen Biedermeier-Malerei, Miklós Barabás. 1977 absolvierte er ein Studium für Malerei an der Hochschule für bildende Kunst Budapest. Neben Bildern machte er von Anfang an auch Skulpturen und Installationen. 1980 nahm er mit seinem ersten an einen Klavierdeckel gemalten Bild an der Biennale in Venedig teil. Dieses Bild ist im Bestand der Ungarischen Nationalgalerie zu sehen. 1984 wurde ihm am XVI. Festival für Malerei in Cagnes sur Mer der Sonderpreis der Jury zugesprochen. 1991 stellte er seine bemalten Skulpturen und dreidimensionalen Bilder im Schönbrunner Palmenhaus aus. 1999 wurde ihm der Munkácsy-Preis und 2002 der erste Preis für Malerei der Ungarischen Paneuropa Union verliehen. Seine Arbeiten sind neben ungarischen Museen im Nationalmuseum Wroclaw, dem Museul de Arta in Kronstadt, der Städtschen Sammlung Frankfurt, dem Zwinger in Dresden, dem Gutenberg Museum Mainz und mehreren Privatsammlungen zu sehen.

HAUS DER MUSIK WIEN
A-1010 Wien, Seilerstätte 30
Tel. ++43-1-516 48 info@hdm.at www.hdm.at
Öffnungszeiten täglich 10:00 bis 22:00 Uhr

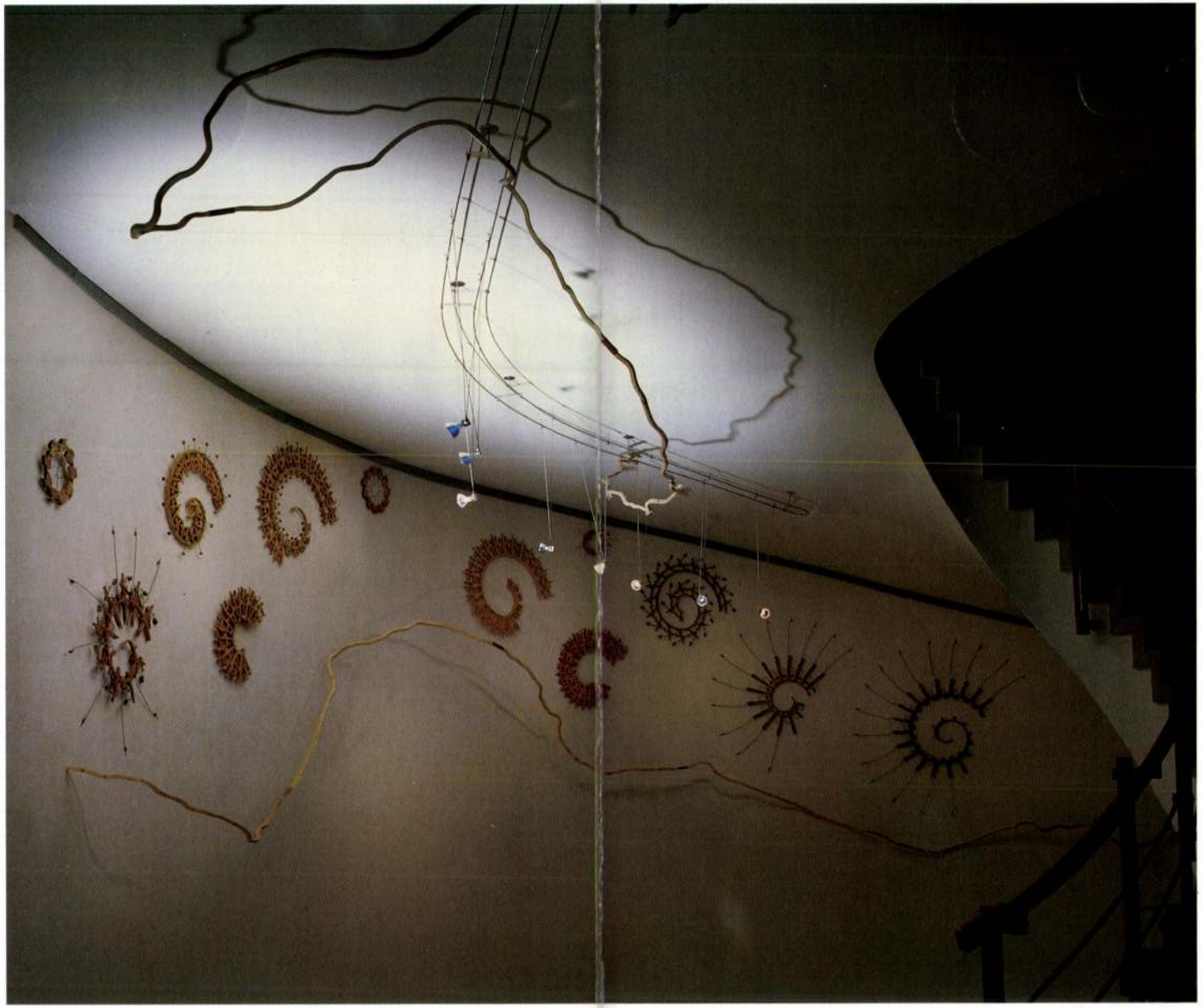

BARABÁS MÁRTON

AUSTELLUNG VON

MÁRTON BARABÁS

'GEFUNDENE UND ERFUNDENE KLAVIERE'

hausdermusik

das klangmuseum

Wiener Mechanik - Klavierskulpturen

(Gefundene und erfundene Klaviere)

Eine Ausstellung von Márton Barabás im Haus der Musik

Seit über zwanzig Jahren sammle ich die Einzelteile, Klaviaturen und Notenpulte von weggeworfenen, als Instrument bereits unbrauchbaren Klavieren. Aus diesen Teilen mache ich Bilder, Skulpturen und Installationen. Im Wiener Haus der Musik stelle ich meine neuesten Klavierskulpturen aus, die sich – entlang der Wände – zu Installationseinheiten zusammenfügen. Es ist schwierig, Musik und Klang in Skulpturen zu erfassen. Das Haus der Musik stellt unter anderem unterschiedliche Klänge durch interaktive Mittel vor. Das Instrumentarium der Wissenschaft nimmt manchmal interessante visuelle Formen an.

Meine Skulpturen knüpfen an die Rieseninstrumente an, die im Bestand des Museums zu sehen und zu hören sind. Meine Arbeiten, Objekte der bildenden Kunst, ertönen nicht wie diese Instrumente und kreativen Installationen im Haus der Musik. Dennoch handeln sie indirekt durch das Bildhafte von Klang, Strömungen, Proportionen – also von etwas Musikalischem. Ein Teil der Ausstellung besteht aus alten Namensschildern, welche das Kunsthandwerk der letzten zwei Jahrzehnte der Österreichisch-Ungarischen Monarchie dokumentieren. Es sind Firmenschilder von ehemaligen Wiener Klavierbauer-Werkstätten. Sie präsentieren das Zeitalter der Mechanik in Wien. Die Klaviere, aus denen ich diese Kupfer- bzw. Zinktafeln herausgenommen habe, sind am Ende ihres Instrumentendaseins angelangt und unstimmbar geworden. Manche wurden am Gang von Restaurator-Werkstätten, andere auf einem Dachboden oder in einem Keller abgestellt. Als letzte Chance gelangten sie zu mir. Diese – einst in Wien gebauten – Klaviere sind nun vom 27. Juni 2003 bis 7. Jänner 2004 im Innenhof des Wiener Haus der Musik zu sehen.

Die Ausstellung wird am 27. Juni von dem Pianisten Károly Binder, Direktor des Lehrstuhls für Jazz der Franz-Liszt-Universität für Musik Budapest eröffnet. Anschließend ist ein Konzert von ihm zu hören.

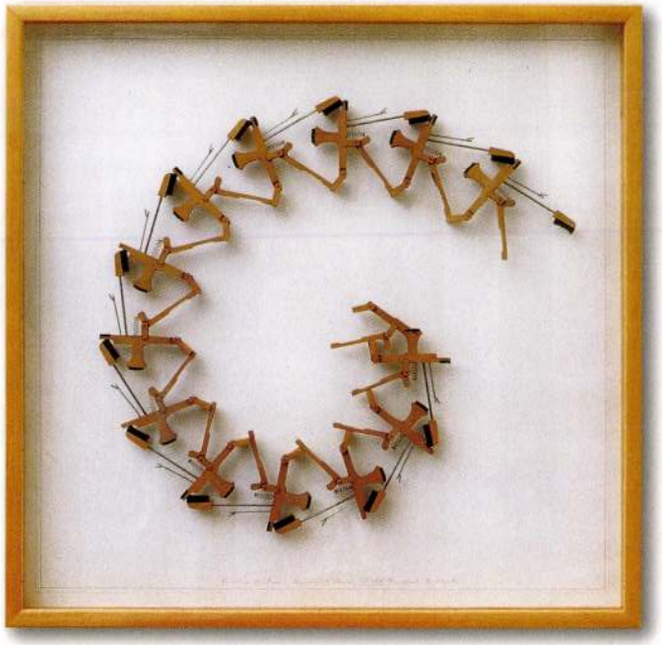

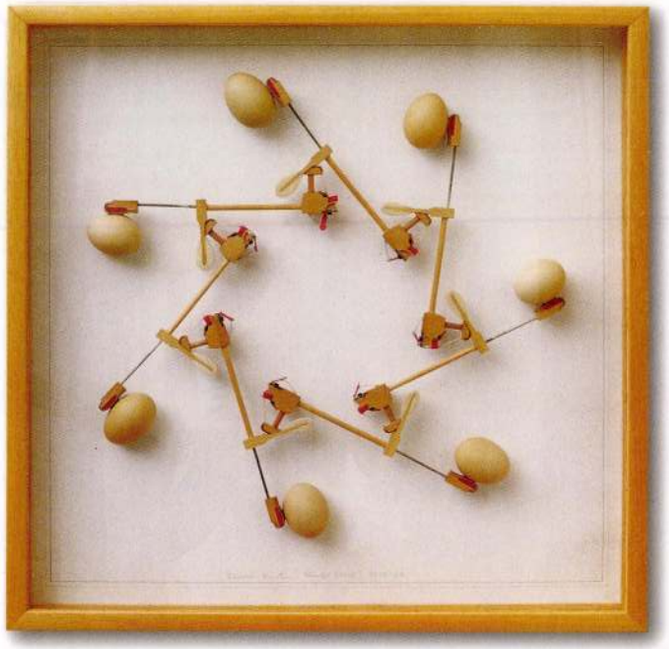

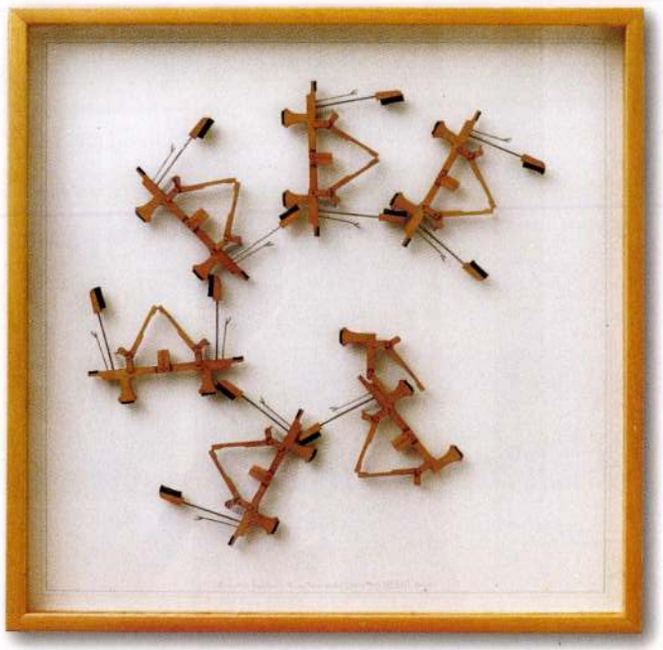

Barabás Márton

Nincs hová lépni / No Where To Step, Nautilusz (részlet) / Nautilus (detail), 39 álompont / 39 Points Of Lead

BARABÁS MÁRTON KIÁLLÍTÁSA NOVEMBER 8 - JANUÁR 8.

"FESTETLEN SZOBROK"

VERNISSAGE NOVEMBER 8-ÁN 18-21 ÓRÁIG
18.30-tól 19 óráig az Amadinda együttes zenél
20 órakor bevezetőt mond Margócsy István irodalomtörténész

DOVIN GALÉRIA
1052 BUDAPEST, GALAMB U. 6.
TEL.: 118-3673, 118-3659
FAX: 118-3659

NYITVATARTÁS:
KEDDTŐL PÉNTEKIG 12-18 ÓRÁIG
SZOMBATON 11-14 ÓRÁIG

KONSZONANCIA
ZENE ÉS KORTÁRS
KÉPZŐMŰVÉSZET

CONSONANCE
MUSIC AND CONTEMPORARY
ARTS

KONSONANZ
MUSIK UND
ZEITGENÖSSISCHE BILDENDE
KUNST

A kiállítás megtekinthető
1997. augusztus 31-ig,
hétfő kivételével minden nap
12-18 óra között.

The exhibition is open until
August 31, 1997,
Tuesday to Sunday
12 p.m to. 6 p.m.

Die Ausstellung ist bis zum
31. August 1997
auber Montag jeden Tag zwischen
12–18 Uhr anzuschauen.

ARTISTS
KÜNSTLERS

BARABÁS Márton
BUCZKÓ György
BUDAHELYI Tibor
GALÁNTAI György
KALMÁR István
KESERÜ Ilona
KONOK Tamás
LOIS Viktor
fe LUGOSSY László
MÓDER Rezső
NÁDLER István
SINKÓ István
SZIRTES János
WAHORN András
ef ZÁMBÓ István

KONSZONANCIA

ZENE ÉS KORTÁRS
KÉPZŐMŰVÉSZET

SZENTENDREI KÉPTÁR
GEMÄLDEGALERIE VON SZENTENDRE
GALLERY OF SZENTENDRE

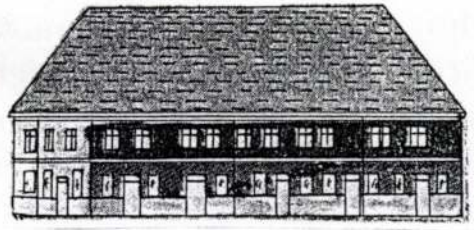

SZENTENDRE
FŐ TÉR 2–5.

Instrument sculptures and acoustic sculptures, mobiles that can be sounded and small sculptures, paintings in which the mechanisms of the creative process as well as musical associations can be analyzed, artists who, besides painting and drawing, can play music and have concerts, write scripts and direct films - all these mark a tendency of many directions the most important feature of which is that music can infiltrate artistic creative process.

At present there is an exhibition titled "**CONSONANCE**" (Music and contemporary fine arts) at the Szentendre Gallery. It is a selection from the works of the past two decades, produced by the most significant Hungarian artists, which reflect the relationship of music and fine arts. The exhibition is completed with films, concert records and music materials.

Instrumenten- und Tonskulpturen, ertönende Mobiles und Kleinplastiken, Gemälde, auf denen musikalische Schöpfungsmechanismen und musikalische Assoziationen zu analysieren sind, musizierende bildende Künstler, die neben der Malerei und dem Zeichnen Konzerte geben, Regiebücher schreiben und Filme arrangieren - das sind alles die Zeichen der aus mehreren Richtungen wirkenden Tendenz, deren hauptsächliche Charakteristik die Einbeziehung der Musik in den Schöpfungsaufbau der bildenden Kunst ist.

In der Gemäldegalerie von Szentendre ist jetzt eine ausstellung der bildenden Kunst zu sehen, die den Titel "**KONSONANZ**" (Musik und Zeitgenössiche Kunst) trägt. Sie gibt einen Einblick in die Arbeiten der namenhaftesten Künstler der ungarischen bildenden Kunst der vergangenen zwei Jahrzehnte, in denen sich die Beziehung der Musik und der bildenden Kunst spiegeln. Die Ausstellung wird mit Filmen, Konzertaufnahmen und musikalischem Material ergänzt.

Hangszerszobrok és hangszobrok, megszólaltatható mobilok és kisplasztikák, festmények, amelyeken zenei alkotói mechanizmusok és zenei asszociációk elemezhetők, zenélő képzőművészek, akik a festés és rajzolás mellett koncerteket tartanak, forgatókönyvet írnak és filmet rendeznek – mind megannyi jegye annak a több irányból ható tendenciának, amelynek legfőbb jellegzetessége, hogy a zene beépül a képzőművészeti alkotófolyamatba.

Most a Szentendrei Képtárban "**KONSZONANCIA**" (Zene és kortárs képzőművészet) címmel képzőművészeti kiállítás tekinthető meg, válogatás az elmúlt két évtized hazai képzőművészetének legnevesebb alkotóinak munkáiból amelyeken tetten érhető a zene és képzőművészet kapcsolata. A kiállítást filmek, koncertfelvételek és zenei anyagok egészítik ki.

KIÁLLÍTÓ MŰVÉSZEK

BARABÁS Márton

BUCZKÓ György

BUDAHELYI Tibor

GALÁNTAI György

KALMÁR István

KESERŰ Ilona

KONOK Tamás

LOIS Viktor

fe LUGOSSY László

MÓDER Rezső

NÁDLER István

SINKÓ István

SZIRTES János

WAHORN András

ef ZÁMBÓ István

BARABÁS Márton

A szentendrei Ferenczy Múzeum
sok szeretettel
meghívja Önt és kedves családját

KONSZONANCIA

(Zene és kortárs képzőművészet) c. kiállítás

1997. június 27-én, pénteken 17 órakor
kezdődő ünnepélyes megnyitójára
a Szentendrei Képtárba
(Fő tér 2-5.)

TANDORI DEZSŐ
megnyitószövegét felolvassa
KÉZDY GYÖRGY
színművész

SÁRY LÁSZLÓ
bemutatja új zeneművét
„Medal Music"
(Budahelyi Tibor érméire és plasztikáira) címmel.
Előadja a szerző és meghívott barátai,
közreműködik Budahelyi Tibor.

A megnyitón elhangzik
VIDOVSZKY LÁSZLÓ
„Hang-szín-tér",
JENEY ZOLTÁN
„Kompozíció üvegre és fémre"
című zeneműve

A kiállítás megtekinthető 1997. augusztus 31-ig
hétfő kivételével mindennap 12-18 óra között

Sok szeretettel meghívjuk a kiállítás-megnyitót
követő Kortárs Zenei Fesztiválra

M Ű S O R

1997. június 27. (péntek)

Szentendrei Képtár

18.30 MÓDER REZSő

Görög utcai hajókikötő

19.00 TUNDRA VOICE:
Tundra-hang a víz fölött

Dunaparti Művelődési Ház

20.00 ÚJ MODERN AKROBATIKA

21.00 MIAMI ART

22.00 E.P.EXPERIMENT

FILMVETÍTÉSEK

A kiállítás ideje alatt
minden pénteken délután 15-17.30 között
a Szentendrei Képtárban.

Bódy Gábor: ALDRIN
(zeneszerző: Vidovszky László)
1975. BBS

Háy Ágnes: VÁRAKOZÁS
(zeneszerző: Vidovszky László)
1982. BBS

Maurer Dóra: KALACH
(zeneszerző: Jeney Zoltán)
1982. BBS

Wahorn András - fe Lugossy László:
JÉGKRÉMBALETT
1983. BBS

fe Lugossy László: ÖNURALOM
1988. BBS

fe Lugossy László: NEOSZARVASBIKA
1993.

ef Zámbó István: ŰROPERA
1993.

fe Lugossy László: ÁDÁM, ÉVA, JOE
1996.

A műsorváltoztatás jogát minden programunkra fenntartjuk!

dezikouba !

A Kortárs Zenei Fesztivál megrendezését
a Nemzeti Kulturális Alap
Zenei Szakkollégiuma támogatta.

A Képzőművészeti kiállítás támogatója:

PHILIPS

A rendezvények szervezője:
Ferenczy Múzeum - Pest Megyei Múzeumok
Igazgatósága (Szentendre)

SZENTENDRE KONSZONANCIA

Képzőművészeti kiállítás
(Exhibition of Fine Arts)

Kortárs zenei fesztivál
(Contemporary Music Festival)

SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ • SZENTENDREI KÉPTÁR • DUNAPARTI MŰVELŐDÉSI HÁZ • GÖRÖG UTCAI HAJÓKIKÖTŐ •

1997.
JÚNIUS 27 - AUGUSZTUS 31.

KONSZONANCIA

MÁRKOSFALVI **BARABÁS MÁRTON**
SZÉKELY FESTŐMŰVÉSZ

SZÉKELYTÁRGYU MŰVEIBŐL RENDEZETT

KIÁLLÍTÁSÁNAK KATALÓGUSA

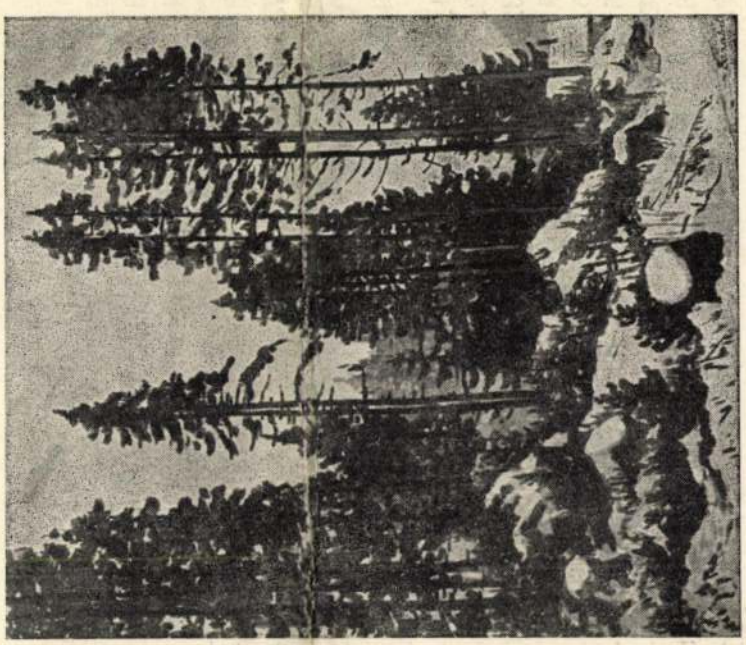

A KIÁLLITÁS MEGTEKINTHETŐ: 1942. ÉVI MÁRCIUS HÓ 1-TŐL 12-IG 9—6 ÓRÁIG, VASÁR- ÉS ÜNNEPNAP 10—2 ÓRÁIG

KATALÓGUS ÁRA 50 FILL.

MAGYAR ÜGYET TÁMOGAT

HA TERJESZTI A MAGYAR ZENÉT

Hivja fel rokonai és barátai figyelmét előnyös előfizetési feltételeinkre és hasson rájuk, hogy

LÉPJENEK BE A „MAGYAR MUZSIKABARÁTOK TÁBORÁBA"

és fizessenek sürgősen elő a kiadásunkban megjelenő

ZONGORA vagy HARMONIKA

kottákra, melyeket a példányonkénti 2.—, 4.— pengő helyett ***féláron*** kap, mert

20 példány zongora vagy 12 füzet harmonika

legujabb sláger és dal (film, operett, tánczene és magyarnóta)

előfizetési ára évi 24.— pengő,

mely havi 2.— pengős részletekben is törleszthető. Az előfizetés egy évre kötelez.

ZONGORA kiadványainkat negyedévenként (március, junius, szeptember, december) HARMONIKA kiadványainkat pedig havonta küldjük költségmentesen. A kiadásra kerülő művek ifj. Jáhn Antal zeneszerző, harmonikaművész könnyen játszható átiratai. A basszushangok és akkordok hangjegyábrázolásain kivül még betűkkel is jelezve vannak, tehát a művek lejátszásához a basszuskulcs ismerete sem feltétlenül szükséges. Az átiratok kisharmonikán is előadhatók.

Ha a „MAGYAR MUZSIKABARÁTOK" táborába belépni óhajt, ugy fizessen be 4.— pengőt (az első és utolsó havi részlet fedezésére) a 49.455 számu postacsekkszámlánkra, hivatkozzon ezen felhivásra, közölje pontos cimét és azt, hogy milyen kottákra (zongora vagy harmonika) vonatkozik előfizetése.

ZENEMŰKIADÓ TOBORZÓ
BUDAPEST,
IV. KOSSUTH LAJOS-U. 12.
FÉLEMELET
TELEFON: 189-554

Felelős kiadó: Kató Kálmán

Dr. Berkes és Gerő (Merkur) nyomda

		Pengő
1.	Havazó időben	700.—
2.	Késő délután a csikszentdomokosi felszegben	350.—
3.	Gál kutja	m. t.
4.	Friss hó Tusnádfürdőn	700.—
5.	Esti szinek Tusnádfürdőn	1500.—
6.	Domokosi ház. Sz. n. m. tulajdona	
7.	Tusnádfürdő a befagyott Csukás-tóval	1100.—
8.	Gyilkos-tó a Lóhavassal. Őszi hangulat	700.—
9.	Erdei ösvény Marosfőn a gyergyói hegyekkel	1400.—
10.	Tusnádfürdői út, kilátással a Sólyomkőre	3500.—
11.	Olt a Nagyhagymással	m. t.
12.	Bikszádi út	500.—
13.	Prédikáló kövek a Nemere-tetőn Sz. n. m.	m. t.
14.	Komandói részlet a zágoni hegyekkel	„
15.	Kerti virágok bokájokkal	1000.—
16.	Balánbánya főutcája	m. t.
17.	Az Olt Tusnádfürdőn	1250.—
18.	Kovászna. Részlet a Tündér-völgyből	m. t.
19.	Az Olt völgye, derüs téli délután	1400.—
20.	Kilátás a Garatos-tetőről Csikszentdomokosra	650.—
21.	Vörös fenyők a vajnafalvi falu végén	1500.—
22.	Tusnádfürdői út téli napsütésben	3500.—
23.	A Nagyhagymás és környéke	m. t.
24.	Olt völgye Balánbánya felé	„
25.	Havasi patak Komandónál	1350.—
26.	Domokosi ház téli hangulatban	550.—
27.	Az Olt reggeli napfényben	1250.—
28.	Horgász völgye	m. t.
29.	Útrészlet Tusnádfürdőn	650.—
30.	Olt völgye a Siposban	m. t.
31.	Kicsi székely ház	„
32.	Domokosi ház nyári verőfényben	350.—
33.	Borus idő	400.—
34.	Fenyők felszálló ködben	1300.—
35.	Csikszentdomokosi utca	m. t.
36.	A sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Muzeum	1500.—
37.	Tusnádfürdői részlet	m. t.
38.	Az Egyeskő és vidéke	1800.—
39.	Öreg székely ház	m. t.
40.	Komandó pataka	„

A kiállítást rendezte:

KATÓ KÁLMÁN

festőművész

a „MŰTEREM" művészeti vezetője

Ha kiállításaink érdeklik, kérjük a nevét a pontos cimmel olvashatóan a látogató könyvbe beirni, hogy a jövőben állandóan küldhessük meghivóinkat nb. cimére.

MŰTEREM

KÉPZŐMŰVÉSZETI

KIÁLLITÁSAI

KUNSTAUSSTELLUNGEN

BUDAPEST, IV.,

KOSSUTH LAJOS-U. 12.

FÉLEMELET • TELEFON: 189-554.

Barabás Márton

HOMMAGE À GÉMES PÉTER I.

1997. SZEPTEMBER 12 - SZEPTEMBER 30.

KIÁLLÍTÁS

Barabás Márton
Baranyai András
Dezső Andrea
El Kazovszkij
Fábián Noémi
Frankl Aljona
Gellér B. István
Jouaville, Guy
Kamienski, Zbigniew
Károlyi Zsigmond
Kemény György
Kőnig Frigyes
Lengyel András
Lovas Ilona
Lugosi Lugo László
Nováky Ákos
Reich Gábor
Romváry János
Schmal Károly
Sinkó István
Somlósi Lajos
Svetnik, Bernd
Szabics Ágnes
Széchy Beáta
Szirtes János
Szőnyei György
Türk Péter

MŰVEIBŐL

HOMMAGE À GÉMES PÉTER II.

1997. OKTÓBER 1 - NOVEMBER 4.

VÁLOGATÁS A MŰVÉSZ MUNKÁIBÓL
1988 - 1994

DOVIN GALÉRIA
1052 BUDAPEST, GALAMB U. 6.
TEL.: 118-3673, 118-3659
FAX: 118-3659
NYITVATARTÁS:
KEDDTŐL PÉNTEKIG 12-18 ÓRÁIG
SZOMBATON 11-14 ÓRÁIG

Barabás Márton festő

A Müteremben Barabás Márton erdélyi képeit állitotta ki.

Halápy János: Ébrednek a múzsák.

Hétfő reggel, 1943.febr.3. 4.l.

Barabás Márton, festőművész

Megnyílt a Műcsarnokban az Orsz. képzőművészeti kiállítás. Jelenlétével gyarapítja az esélyeket a minőségi növekedésre minden művésznemzedék a kilencven esztendős Gábor Mórictól a huszonéves Barabás Mártonig.

Losonci Miklós: Országos képzőművészeti kiállítás.
Zalai Hírlap, 1984. márc. 31.

Barabás Márton, festő

Budapesten, a két lapzárta közötti időszakban rendezték meg Barabás Márton festő kiállítását a Műcsarnokban.

Kiállítási kalendárium

Szocialista Művészetért, 1984. febr.

Barabás Márton, festőművész

Negyedszer találkoznak új művekkel magyar festők, szobrászok a hatvani portrébiennálén, mely nem egyszerűen seregszemle, hanem fontos tapasztalalcsere. — Barabás Márton a Stúdió-nemzedék tagja, orztásos mezőben keresi, kutatja nem is sikertelenül önarckép-ismétlésekkel, felerősödéssel, halványulással festői lehetőségeit. /emlitve/.

Lossonczi Miklós: Arcok és sorsok.
Nógrád, 1983. dec. 3.

Bartalis Márton, festőművész

"Barna stúd" c. vegyes technika,
68.8 x 68.5 cm, 1983. /repr./

Művészet, 1984. febr. 58.-old.

Barabás Márton

P. Kücs Julianna: Magyar Kunszt
Szortárs képzőművészeti kiállítás
a Kücsarnokban

Népszabadság, 1987.10.13

Barabás Márton

P. Bücs Julianna: Bücsu a tegnaptól
Fiatal Képzőművészek Studiója az Ernst
Múzeumban

Népszabadság, 1987. XII. 28

Barabás Márton.

Fészek Klub Kiáll.

M. Szemzet

1987.IX.10.

Barabás Márton, festőművész

A Hatvani Galériában rendezték meg az országos portrébiennálet „Arcok és sorsok" ímmel. — Barabás Márton önarcképe mintha pillanatképekre szeletelné fel a mozgó ablakszárny üvegében tükröződő, ismétlő látványt. (említve),

Mucsi András: Arcok és sorsok.
Hevesi Szemle, 1984. márc. 2-5-old.

Barabás Márton

építész

szül. Rákoshegy

1921. jan. 28

1948-ban oklevelet nyert (építész mérnök) a bfi Műegyetemen

---

előzőleg a bukaresti Akadémián tanult

Gulácsy

közalapitványi királyi

jogügyi főtanácsos.

Barabás Márton

1940-ben. Bukaresti Képzőművészeti Akadémia első éves hallgatója - egy falusi ház építészeti tervrajzával vett részt az alábbi kiállitáson

Juhász István:

Magyar képzőművészeti kiállitás Bukarestben.

Pásztortűz

1940. 362. l

BARABÁS MÁRTON építész. A bukuresti akadémia növendékeinek kiállitásán szerepelt 1940-ben. /Pásztortüz XXVI. évf. 1940. 362. lap./

Sk. aláirásokkal.

223. CROSBY, OSCAR TER

224. DANTE, A POKOL. Fo

225. DAUDET, ALPHONSE
1890. 8r. 2 köt. kötve.

226. DÉRYNÉ NAPLÓJA.
aláirásokkal.

227. DICKENS, CHARLES,
Vkts. Az eredeti kiadás

228. DICKENS, CHARLES,

229. DOSTOJEWSKI, F. M
aláirással.

BB.

3. — Die Litteratur des neunzehnten Jahrhunderts.
ó sk. ajánlásával Jászai Marihoz. 8r. 2 köt.

nken. München, 1903. 8r. Kötve.

rankfurt, 1897. 8r. Vkts. Sk. aláírással.

KON, Leipzig, 1875—1879. 8r. 15 kötet. Fvktsek.

aeum, 1921. 8r. Fvkts. Szerző sk. ajánlásával J.
edek Marcell. 8r. Fvkts.

en. Berlin, 1896. 8r. Vkts. Exlibrissel.

gespräche vom Helden und Schwärmer. Deutsch
Helyenként J. M. sk. jegyzeteivel.

e Zeit. — POPPER, Feierabend. Szerző sk. ajánKomödie. — MULTATULI (E. D. Dekker) Walther.
kel.

ndon, 1887. 16r. Vkts.

e happy thougts. — JEROME K. JEROME, Diary
al és exlibrisekkel.

3 —

Pásztor Lúcz

1940. 362. l.

Ajtítás

Barabás Márton

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M. K

1912 évi 25987 számv. sz.

XIII. ügyosztály.

A válaszban a megkeresés számának és évének pontos feljegyzése kéretik.

Nagyméltóságu

Báró Forster Gyula

Orsz. Bizott

F. é. októ

Barabás Márton festő

Esti Magyarország 1943. nov. 25.

*

A »*Műterem*« Márkosfalvi *Barabás* Márton festményeiből rendezett kiállítást. A székely származású festőművészt szűkebb hazájának tájain kívül a történelmi freskók és székely figurális kompozíciók érdeklik. Kompozíciói mozgalmasak, színesek, olykor erősen stilizáltan hatnak. Zord fenségű havasi tájképei magukon viselik a magas hegységek világának minden jellegzetességét. »Csomakőrös« látképén végtelen a távlat, úgyszintén Alkonyat című képén, ahol a sziklás hegyoldalon egy rőt szálfenyő mögött oly távoli és hideg az ég. Barabás különben az égő színek mestere. Málnaszedők című képén szinte látni, a havas hegyoldalon mint fújja a szél a gyümölcsszedő lányok vörös rokolyáit. Freskóvázlatai érdekesek. A művész a kiállításon egy portréval is szerepel. A kiállítás december 1-ig marad nyitva. (Z. P. A.)

SZILVÁSY-SIMON MARGIT

159. Öreg magyar, tempera 350.—
160. Técsői táj, tempera 400.—

SZULY ANGELA

161. Pihenés, tempera 200.—

TELCS EDE

162. Önarckép, olajf. mgt.
163. Portré, olajf. mgt.

TÓTH B. LÁSZLÓ

164. Fasor, tempera 200.—

UDVARY PÁL

165. Széna rakodás, olajf. 500.—
166. Halászhajók, olajf. 500.—
167. Őszi hangulat Tihanyrévnél, olajf. 800.—

VÁRKONYI FERENCZI LÁSZLÓ

168. Kertrészlet, vizf. 250.—

farádi VERES IZABELLA

Barabás Márton újabb művei

Félszáz kép, Erdély varázslatos szépségű tájai, székely falvak érdekesebbnél érdekesebb jellegzetes házai egy temperamentumos művész eleven meglátásában: ez *Barabás Márton* kiállítása a „Műterem"-ben. Alig múlt egy éve, hogy itt járt ez a komoly felkészültségű művészünk és máris újabb gyüjteményt mutat be s ebben a nagy termékenységben nemhogy hevenyészettséget, vagy iparszerű tüneteket mutatna, sőt, határozottan egységesebb stitusúnak és egyenletesebb értékűnek érezzük idei kiállításának anyagát, mint a tavalyit.

Bátor határozottságára jellemzőek nagyméretű tájképei, melyekben *az erős dekoratív hatás* közvetlen festőiséggel párosul. Témája elsősorban mindig a fény és árny játéka, emellett azonban a táj jellegzetességeit is oly *eleven erővel és hűséggel közli, hogy képein át valósággal megelevenedni érezzük csodaszép erdélyi tájak emlékünkbe vésődött gyönyörűségeit.* Kiállításának kiemelkedő darabjai: Bikszádi út őszi napfényben, Vigyázó kő, Olt völgye, Kilátás az Egyeskőtől, vedutái közül Bánya sz utcája.

K. Z.

Magyarság 1943. febr. 4.

MDK.

Barabás Márton, festő.
Rövid idön belül harmadik kiáll.-a.

Hevesi szállások.
Erdőmélye.
v. Kolosváry-Borcsa Mihályné arcképe.
Stb.

(Az erdő szerelmese, sok kompoz.-(tárgyú) a székely népéletből vesz.)

Szépnmű. 1944. 1. sz. 25. l.: Rómay Kármér: 26.)
Műbarát kiáll.

Barabás Márton festő

A *Műterem* most megnyílt kiállításán markosfalvi *Barabás* Márton mutatja be legújabb képeit. A kitűnő székely művésznek rövid időn belül ez már harmadik jelentkezése a nyilvánosság előtt. Gyüjteményes anyagából ezúttal is a freskótervek és nagyobbméretű, mozgalmas kompozíciók válnak ki legelőnyösebben. Tárgykörét egyébként »Csíkország« földje és népe szolgáltatja, jellegzetes festői motívumaival. Így találjuk itt Mikes Kelemen szülőfaluját, a zágoni híres cserfát, Csomakőrös látképét, a tömösi szorost s annyi más érdekes részletét az erdőssziklás erdélyi tájaknak. *Messze Csíkországban* című triptichonja. *Székely lakodalma* kiváltkép biztos formaadó és erős komponáló készségről tanuskodik. Ugyanígy egész sereg történelmi témájú freskóvázlata — köztük »Kossuth az 1840-es országgyűlésen«, amely a pesti vármegyeház számára készült — és a szintén freskóba kívánkozó *Rönkhúzatók*, valamint az *Este a havason*.

—t.

Pest, 1943. nov. 25.

1306. KAZAK-SZÓNYEG. 4 medaillonnal. 230×120 cm. XIX.

EXTIL.

illonok, 1600.—

500×110 700.—

×185 cm. 600.—

III—XIX. 230.—

XIX. sz. 170.—

1291. KATONAI OKMÁNY, pergamen, XVI. Lajos sajátkezű aláírásával és Montbarey hadügyminiszter ellenjegyzésével. 17 . . . 40.—

1292. TÁMASZTHATÓ KÉPKERET, fekete massza. Német, XIX. század. 30.—

1293. TOILETTE-LÁDIKA, diófa, berakott díszítéssel. Magyar, Biedermeier. 20.—

1294. CSILLÁR, köszörült üveg, 12 ágú. Velence. 150.—

1295. KANDALLÓ-KÉSZLET, aranyozott bronz, gazdagon díszítve: álló óra két amorettel és két girandole, egy-egy puttóval. Fehér márványtalpon. Francia, Louis Philippe. 1100.—

Szarabás Márton

1911/12 – 1913/14, 1918/19

Terbéjszámfőiskérk

64. l.

11–12
12–13
13–14

629

Barabás Márton

"Gép" c. képét a lap a cimlapon mutatja be. Repr.

A müvész munkáját lásd: Vadas József: "Áruház a Mücsarnokban" c. kritikája mellett a cimlapon, Kozma Lajos nevénél, cédulájához mellékelten.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. junius 28. XIX. évf. 26. sz. cimlap.

BARABÁS MÁRTON /márkosfalvi/ festő. Erdélyi tájképeivel először lugoson szerepelt 1923-ban. /Pásztortüz IX.évf. 1923. 479. lap./ 1924-ben Balla Bélával együtt Aradon állitott ki. /Pásztortüz, X. évf. 1924. I. 3441 lap./ Legnagyobb sikerü volt kolozsvári kiállitása 1927-ben./ Pásztortüz XIII. évf. 1927. 168. lap, Ujság 1927. évf. ápr. 9-i szám, Müvészeti Szalon I.évf. 1927. 7 szám, 9 lap./ 1940 óta három önálló kiállitása volt Budapesten, gyakran kiállitott vidéki városokban is.

288. HUMBOLDT, ALEXAN
Exlibrissel.

289. HUNGERFORD, A tug
life of Margaret Mostyn.

290. IBSEN, HENRIK, Wenr
eines Thoren. Budapest,

291. IBSEN, HENRIK, Gesa
és exlibrisekkel.

292. INGLEBY, C. M., Shake
(1879?) 4r. Vkts. Sk. né

BB.

München, 1911. 8r. Sk. aláírással.

arischer Dichter. Prag (1853.). 16r. (*Ritka.*)

ndenes Bild des Tizian. Budapest, Pallas, 1906. 4r.

. — Mine Own. people. 16r. 2 köt. Sk. aláírásokkal.

aldokló oroszlán. Bp., 1914. — CSATHÓ KÁLMÁN, RÉZ LOLA, Filoména. — 8r. 3 köt. Az első sk. alá-l.

. Szerkeszté Toldy Ferenc. Pest, 1872. 8r. 4 kötet

tet. Bp. 1922. — Háborus versei. Bp. 1916. Utóbbi

tet. Bpest, 1914. Kis 8r. Vkts. Szerző sk. ajánlósorai-ól. Bpest, 1911. 16r. Ered. vkts.

niv verliebter Berühmtheiten. 8r. Diszes vkts. Sk.

III. kiadás. Budapest, Franklin-Társ. 1886—1887.

Barabás Márton

mákosfalvi, festő

Lásd

Pásztortűz 1927

149-50, 163-168. l.

1923. 479. l.

1924. I. 544. l.

A Müemlékek Ország

költségvetési tervezete az 1

Barabás Márton

Kalotaszegi lako-
dalom, of
Borus idő, of
Reggel, of

A Fővárosi Kép-
tárban

✓

megirva

Barabás Márton

festő

IV. Muzeum Körút 9.

MKSz 1947

Márkosfalvi Barabás Márton

N. N. 1942. III. 7.

Kiállítás

A Műterem helyiségeiben *Márkosfalvi Barabás* Márton székely festőművész rendezi székely tárgyu műveiből összeállitott gyüjteményes kiállitását. Az izlésesen megválogatott anyag elsősorban Erdély költői, fenyves, hegyes tájait varázsolják a szemlélő elé. A művészt mindenekelőtt a tájfestés problémája izgatja, mély völgyeket, zugó patakokat, komor sziklákat, hatalmas fenyveseket vagy kedves erdélyi házakat örökit meg. Kedveli a határozott fényeket, a fák lombozatán átörő világos napsugarat, mely tisztábbá, kellemesebbé, szebbé teszi a festményt. Pontosan és részletesen számol be élményeiről. A józan naturalizmus iskolájához tartozik, óvakodik mindenfajta szertelenkedéstől, tulzástól; ehelyett az egyszerü, mindenki számára egyformán érthető természetes szépet vallja jogosultnak. A teremtő képzelőerő helyét a biztos készültségü és technikáju krónikás váltja fel, a legnagyobb elmélyedéssel kutatja a természet titkait. Az erdélyi tájnak ez a különleges szeretete avathatja *Márkosfalvi Barabás* Mártont igazhitü művésszé. Művészete tiszta és nemes, oly őszinte hangon szól a szemlélőhöz, mint amilyen őszintén és közvetlenül tárja elő mindenki számára szépségét az erdélyi táj is. Formai biztonsága, elmélyülő kedélye bizonyitéka hivatott tehetségének.

pont meginditotta rotaprintes for-
kötéteként a
ozőművészeti Élete"
mely a Közoktatásügyi Népbiztosság
. Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
kozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

adványai közül kapható
k 1954-55."
zpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

k 1956-58."

k a Művészettörténeti Dokumentációs

Barabás Márton festőművész kiállítása

Csikszentdomonkoson éldegél hosszú idők óta csendes visszavonultságban márkosfalvi *Barabás* Márton székely festőművész, aki gyüjteményes anyagát most önálló kiállítás keretében mutatja be a Kossuth Lajos-utcai *Műterem* termeiben. Barabás Márton megjárta Münchent, Párist, Olaszországot, komoly sikerei is voltak külföldön, amikor hazatérve lángoló szeretettel és idealizmussal fordult a székely tájak szépsége felé.

Barabás Márton pikturájában elfordul az utóbbi évtizedek hivatos áramlataitól és visszatér a naturalizmus biztos talajára. Barabás naturalátásának legfőbb értéke, hogy képeiben tökéletes hűséggel vissza tudja adni a székely tájak jellegzetes hangulatait és színeit. Ez csak olyan művésznél lehetséges, aki lélekben teljesen eggyé válik azzal a tájjal, amit fest, aki nem kicsinyes mesteremberi korlátoltsággal kopírozza a természetet, de azt átértékeli és meg tudja ragadni annak festői lényegét is.

A Gyilkostó, a zágoni hegyek, az Olt völgye, Tusnádfürdő, a Nemere, Csikszentdomonkos tájéka szolgáltatta az anyagot pikturája számára. Ezeknek a székely tájaknak a levegője oly erőteljesen fogja meg a nézőt, hogy még egy kis erdei útból is ráismerünk a bejárt tájékra, nem a fotografikus hűség alapján, hanem mert Barabás Márton pompás ösztönnel tudta megragadni a táj lelkét. Izig-vérig székely művész Barabás, aki nem reklámanyagot szállít a turisztika számára, de egy bensőbb, magasabbrendű hűséggel tudja elénk vetíteni az erdélyi hegyek és folyók világát.

I. D.

Függetlenség, 1942. márc. 1.

A TÁRSULATI TAGOK JAVÁRA TARTANDÓ SORSJÁTÉK SZABÁLYZATA.

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat alapszabályainak 4. §. *c)* pontja értelmében, tagjai javára kisorsolás céljából, évenként nyeremény-műtárgyakat vásárol a tavaszi, illetőleg a téli kiállításokon levő, magyar művészektől való műtárgyak közül, az évi előirányzatba e célra felvett összeg erejéig, a következő feltételek mellett:

1. A művásárlásra fordítható összeg a tagsági díjakból eredő bevétel arányában állapítandó meg.

2. A társulat a tavaszi kiállítás előtt vagy alatt, de az évi rendes közgyűlés után a művásárlásra szánt összeg erejéig tagjai javára sorsjátékot rendez, melyben a pártfogók 15, az alapítók 3, s a rendes tagok *tagságuk első három évében 1 számmal, tagságuk minden további három éve alatt pedig eggyel több számmal vesznek részt.* Az alapítót, vagy alapítóvá lett rendes (egyes) tagot e jog belépése idejétől számítva szintén megilleti, hozzáadva az alapítói minőségben őt megillető három számot. Testület mint alapító mindenkor három számmal játszik. Úgy a pártfogók és az alapítók, mint a rendes tagok a húzást megelőzőleg az igazgatóság által hitelesített jegyzék útján értesítendők, hogy mily számokkal játszanak.

Barabás Márton

szül. Pusztasöregen 1893
máj 1. Ref.
3-adéves rajztanarjelölt
1919 nyári tanf.

Hunyadvármegyei barlangok átkutatása

VIII. 129.

Barabás Márton

Márkosfalvi Barabás Márton székely festőművésznek székelytárgyú műveiből rendezett kiállításáról a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter megvásárolta a „Kilátás a Garatos-tetőről Csikszentdomokosra" c. olajfestményt.

A Műterem legutóbbi kiállításán márkosfalvi *Barabás* Márton székely festőművész kollektív kiállítását láthattuk. A művész a nagynevű, úttörő magyar festő: Barabás Miklós törzséből származik. Naturalista, aki nyitott szemmel nézi és jól meglátja a természetet és egészséges színekbe, vonalakba tudja látomásait önteni. Bemutatott munkái azonban meglehetősen egyenetlenek. Vannak közöttük olyanok, amelyekben megkapó erővel mutatja be a Székelyföld szívünkbe markoló tájait, szépséges természeti csodáit, de vannak olyanok is, amelyek nagyon kitaposott ösvényeken járnak. Ereje inkább a kisebb vásznakon mutatkozik meg. Mikor nagyobb területen jár az ecsetje, többször üressé válik, bizonyos kulisszaszerűség lesz az eredmény, különösen nagyobb képeinek előtereivel van baj. Legszebb műve egy derűs téli délutánt ábrázol. Ebben jut el legmagasabbra. Jól ábrázolja a táj struktúráját, érezzük a téli levegőt, gyönyörködünk a biztos rajzban. Néhány székely falurészlete is megkapta tárlatának látogatóit, pittoreszk és mégis egyszerű felfogásával. Mindenesetre olyan tájképfestőt ismertünk meg benne, aki máris érdemes tolmácsolója a magyar táj kifogyhatatlan szépségeinek.

(—y—)

Szépművészet
1942. 90. l.
(Képekkel)

amalduli remeteségnek története. 4 o,
, Győr, 1911.
pházi Boldogságos Szüz Mária bucsujáró
eredete. 16 o. 0 K, 8 l, Kismarton, é.n.
ungarian art and guide to the Hungarian
allery. 8 o, K, L, Budapest, 1930.
si: A kolozsvári ötvöscéh a XVIII. száza-
0 K, 64 L, Kolozsvár, 1913.
rt: Temető királyságunk első századából.
eologiai Értesitő./ 8 o, K, 34 L, Bu-
02.
xander: Der Porträtmaler Johann Kupetzky.
124 L, Bécs, 1889.
or: A kassai székesegyház. 8 o, 21 K,
pest, 1896.
ander: Der Dom zu Kaschau. 8 o, 21 K,
pest, 1896.
or: A censtochovai pálos kolostor és ma-
ékei. 4 o, 33 K, 61 L, Budapest. 1901.

Barabás Márton
márkosfalvi
festő
koll. kiáll. kat.
Müterem 86. sz
1942. márc.
könyvtáramban.

Müteremben 3,
Szegeden 1

gyűp. kiáll

A fenti napra összehívott közgyűlést határozatlanképtelenség esetén

június hó 26-án, délután 6 órakor

a camponai ásatások bemutatásával *Nagytétényben tartjuk meg. Erre külön meghívót nem küldünk.*

Találkozás a Szent Gellért-téri HÉV. állomáson. Indulás pont 5 órakor. A közgyűlés színhelye a nagytétényi állami iskola. Az ásatásokat, részben helyszíni bemutatással ***Paulovics István*** tagtársunk ismerteti.

Az ásatások megtekintése után a nagytétényi halászcsárdában társasvacsora.

Az Elnök

Barabás Márton

erdélyi festő

irod

Fenti ~~Aradon~~ Déván

Ferenczy Károly II-

3 képét adta el Ferenczy I. képeként. Ebből botrány lett, erről szól az alábbi cikk -

Erdélyi Élet (Arad)

1926. máj. 22.

a cikk címét nem lehet közölni

Barabás Márton

Esti Ujság

1943 jan. 26.

Barabás Márton székely festő kiállítása

Markosfalvi Barabás Márton, a neves székely festőművész másodszor rendezi meg Budapesten gyüjteményes kiállítását. Még emlékezetes tavalyi sikere s most erdélyi tájképgyüjteményével áll ki a közönség elé. Uj kiállítása vasárnap délelőtt 11 órakor nyilik meg a Műteremben.

Nagyrágos

Dr Szentiva

tö

Barabás Márton

Esti lipág, 1943. febr. 5.
(Két kiállítás.)

A Kossuth Lajos-utcai *Műterem* falain az idén ismét kiállította erdélyi tájképeit *Barabás* Márton, a székelyszármazású festőművész. Becsületes naturalizmussal és elmélyedő gondossággal ábrázolja vásznain a tusnádi tájakat, amelyeknek természeti szépsége megigéz mindenkit, aki ezeken a tájakon valaha járt.

TAKARÉKPÉNZTÁRI CSEKKSZÁMLA SZÁM:
ADÓTULAJDONOS: KIR. MAGY. EGYETEMI
UDAPEST.

A mellékleteknél a fényképész nevét nem közöljük.

BELLE ARTI

RIVISTA D'ARTE — DIRETTA DA
ÖDÖN MARIAY E ZOLTÁN VITÉZ NAGY

AMMINISTRAZIONE: R. TIPOGRAFIA UNIVERSITARIA UNGHERESE DI BUDAPEST.
BUDAPEST VIII, MÚZEUM-KRT. 6.

ABBONAMENTO ANNUO Lit. 120.

HALT — INDICE

Lap

Kőszeghy Elemér: Magyar harangok 39

Dáloky János: A művészetek mostohatestvére: a film 41

Kiállítások 45

Művészeti élet 48

Bildende Kunst — Belle Arti 50

Műmellékletek — Abbildungen — Illustrazioni

Barabás Márton
festő

l.

Árv. Csarnok 109. aukc.
hat

HOSSZÚHETÉNY. (Baranya.)

Közel Zobákhoz hengeres épület falak, a püspöki uradalom erdejében.

Gerecze, 1906, 131 l.

Barabás Márton

festő

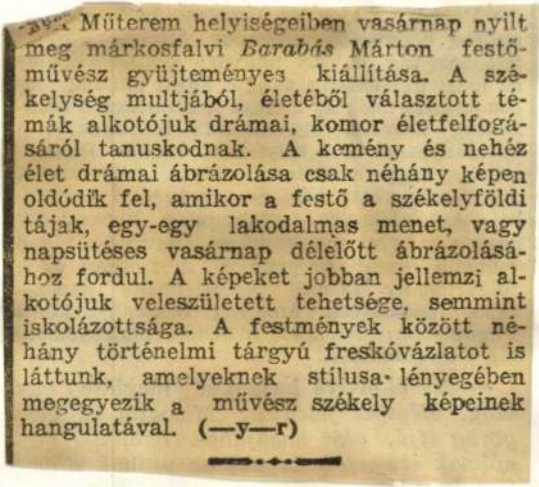

A Műterem helyiségeiben vasárnap nyílt meg márkosfalvi *Barabás* Márton festőművész gyűjteményes kiállítása. A székelység multjából, életéből választott témák alkotójuk drámai, komor életfelfogásáról tanuskodnak. A kemény és nehéz élet drámai ábrázolása csak néhány képen oldódik fel, amikor a festő a székelyföldi tájak, egy-egy lakodalmas menet, vagy napsütéses vasárnap délelőtt ábrázolásához fordul. A képeket jobban jellemzi alkotójuk veleszületett tehetsége, semmint iskolázottsága. A festmények között néhány történelmi tárgyú freskóvázlatot is láttunk, amelyeknek stilusa lényegében megegyezik a művész székely képeinek hangulatával. (—y—r)

Új Magyarság

1943. nov. 24.

FORBERGER VILMOS

Önarckép.

Barabás Márton

márkosfalvi

festő

írod

Művészet 1942. 44. sz.

30–31. l. (A Műterem kiállításáról.) képekkel

A cikkel kapcsolatban

repr. a köv. képei:

1.) Tusnádfürdői út kilátással a köre.

2.) Balánbánya fáutcája

3.) Vörösfenyők a vajnafalvi faluvégen

A m.kir.vallás- és

tekintetes

Barabás Márton
márkosfalvi
festő

Gyulafalvi völgy
c. kezje repr.

Művészeti Szalon
(Kolozsvár) 1927. I. ép.
7. sz. 7. l. (képpel)

Barabás Márton

fertő

archeje és egy lépe
(igen gyenge)
reproduktalva

Tolnai Világlapja

1927. 14. ~~szám~~ 7

Szépművészeti Múzeum V. 197.

Barabás Márton

gyűjt. kiáll. Szegeden
1943. febr. – márc.
31 képéből, csekély kivé-
tellel azonos a pesti kiáll
anyagával.
(Műterem)

vőd

Márkosfalvi Bara-
bás Márton festőművész
székelyföldi festményeiből
rendezett kiállításának
katalagusa. Szeged 1943
febr. – márc.

Az árak kb. 50% le-
szállítva.

5°/1928.

A

Műemlékek

Tisztelettel kérem mélt
ügyének mibenállásán
mét vesztett tagjait val
Olcsva 1928 maj

AZ OLCSVAI
Nyilvánossi hivatal
PECSÉTJE

Barabás Márton

Sőreg puszta

Hul. Pusztasöreg

Pest m. nagykátai járás
Tápiószentmárton mellett

megnézni egy
régi helységnév-
tárban, hogy ez
a helység
tényleg Három-
órék megyében
van-e?

Ha nem ott van, a kész
szöveget javítani-

Van még egy Sőreg, de nem
puszta, Gömör-kishont vm-ben

KIR. ÜGYIGAZGATOSÁG.

17311 szám.

1908

A válaszban szíveskedjék
e számra hivatkozni.

A

műemléke

Ország

ügyében a köza

ság fölkéri a tek

Barabás Márton
Gerlo

MEGHIVÓ

MÁRKOSFALVI BARABÁS MÁRTON

FESTŐMŰVÉSZ

FESTMÉNYEIBŐL RENDEZETT

III-IK KIÁLLÍTÁSÁRA.

MEGNYITÁS 1943 NOVEMBER 21-ÉN, VASÁRNAP DÉLELŐTT 11 ÓRAKOR

A „MŰTEREM“ KIÁLLITÁSI HELYISÉGÉBEN
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS UTCA 12. FÉLEMELETÉN.

TISZTELETTEL:

ÓMOROVICZAI SZALMÁSSY ZSIGMOND
IGAZGATÓ.

Küldi:.....

KATALÓGUS ÁRA
1 PENGŐ

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ: 1943 NOVEMBER 21-TŐL DECEMBER 1-IG. HÉTKÖZNAPON REGGEL 9—1/26 ÓRÁIG, SZOMBATON 9—2 ÓRÁIG, VASÁR- ÉS ÜNNEPNAP 10—2 ÓRÁIG.

Felelős kiadó: Szalmássy Zsigmond
Dr. Barkes és Gerő (Merkur) nyomda, Budapest

Barabás Márton

— **Barabás Márton kiállítása.** Markosfalvi *Barabás* Márton, a kiváló székely festőművész, akinek multévi erdélyi tárgyu tárlata nagy sikert aratott, ismét gyüjteményes kiállitást rendez Budapesten a Műterem kiállitási helyiségében erdélyi festményeiből. A kiállitás megnyitása január 31-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz és február 11-ig áll a közönség rendelkezésére hétköznaponként 9-től fél 6 óráig, vasárnap és ünnepnapokon déli előtt 10-től 2-ig.

Ujság. 1943. jan. 27.

M. BARABÁS MÁRTON

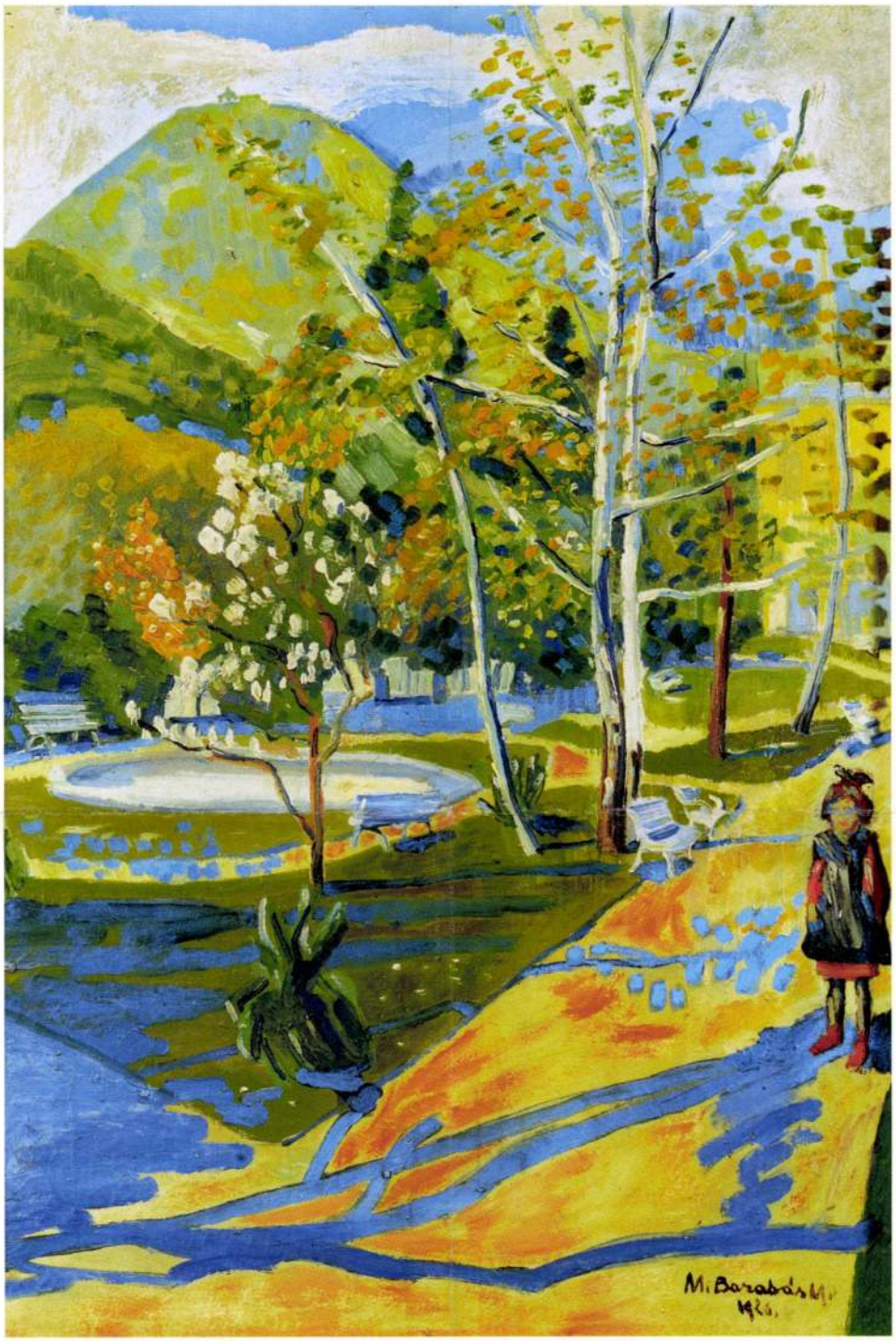

32. ▲
M. Barabás Márton (1893- ?)

Tavasz a parkban
Olaj, vászon 110x75 cm
Jelezve jobbra lent: M. Barabás M 1926
Kikiáltási ár: 220 000 Ft

33. **Iványi Grünwald Béla** (1867-1940)

Tornácon reggelizők
Olaj, vászon 95x76 cm
Jelezve jobbra lent: Iványi Grünwald Béla

Kikiáltási ár: 1 600 000 Ft

1

Borus idő, vízf.

2

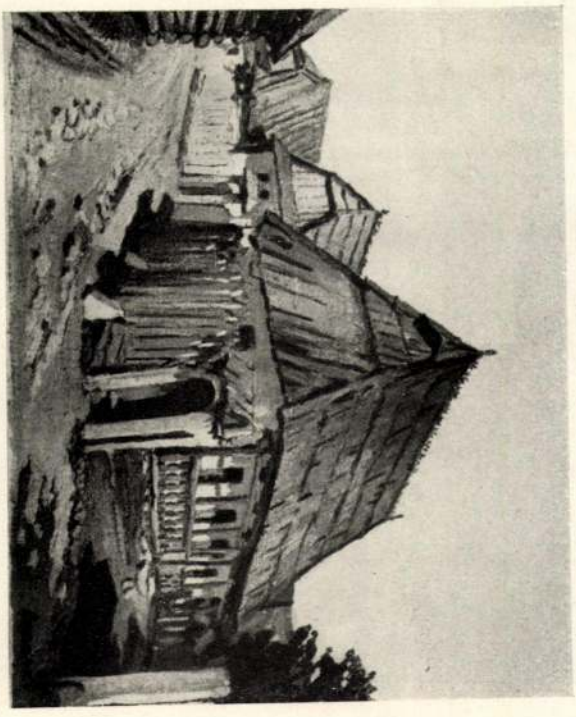

Öreg székely ház, vízf.

Szépművészet

1942. 4. sz. képeszet

Barabás Márton

festő

Koll. Kiáll. Műtermben

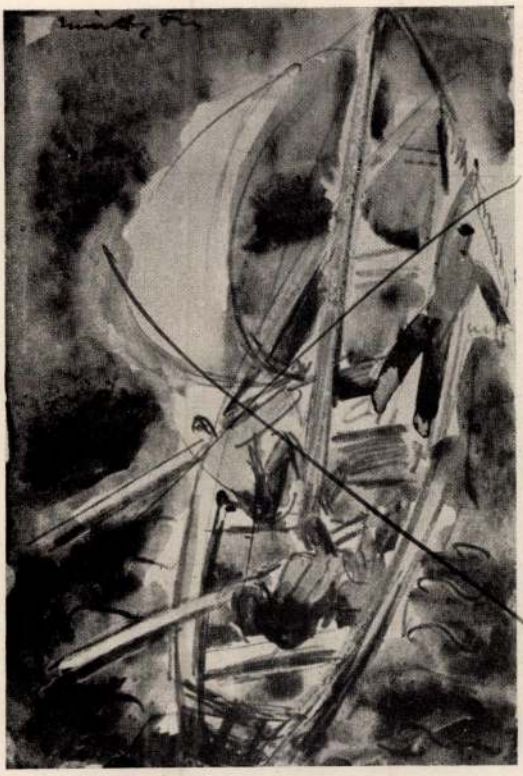

1

3

MÁRFFY ÖDÖN: VÁZLAT A NÁPOLYI HALÁSZOKHOZ. VÍZFEST
GLATZ OSZKÁR: CSALAMÁDÉT HORDÓ MENYECSKE. OLAJFES

Ödön Márffy: Skizze zu den Fischern von Neapel. Ölgemälde (1). Rothaarige F blase. Ölgemälde (4). — Ödön Márffy: Abbozzo per i pescatori napoletani. donna. Olio (3). Bo

Barabás Márton képei

Márkosfalvi *Barabás* Márton festőművész megjárta a külföldet, de München, Páris és Róma után is megmaradt jellegzetes, erőteljes székely festőnek. Első önálló gyüjteményes kiállításával most mutatkozik be a Kossuth Lajos-utcai *Műterem* termeiben. Egyetlen képe *(Kerti virágok bokájokkal)* Gauguin-re emlékeztet, egész piktúrája azonban ízig-vérig a szülőföld, a csíkszentdomonkosi otthon színeiből és hangulatából táplálkozik. Természetlátása mentes minden nyugtalan kereséstől, de ugyanakkor elkerüli az édeskés, giccses hatásokat is. Súlyos fenyvesei és komor sziklái élesen kiütköznek a hétköznapi szemléletből. Ünnepi áhitat ömlik el kicsi székely házain. Mély, őszinte, férfias lírát nyujt az *Esti szinek Tusnádfürdőn* című festménye. Ismerős tájakra vezet a művész, emlékeztet és megindít, *(Prédikáló kövek a Nemere-tetőn, Kommandói részlet,* az *Olt reggeli napfényben)* a székely világot zordságában és elláguyulásában is mindig hűséggel érzékelteti. Érdekes megoldási titkot árul el a *Fenyők felszálló ködben.* Külön festői lényegével tud hatni a *Gyilkosló a Ló-havassal* című őszi hangulata. Tiszta és nemes, lezárt művészet.

(V—ó)

Esti Magyarország

1942. máj. 3.

Barabás Márton

Új Magyarság

1943. febr. 2

* **Barabás Márton kiállításának megnyitása.** Vasárnap délelőtt nyílt meg a Műterem helyiségeiben markosfalvi Barabás Márton erdélyi festőművész gyűjteményes kiállítása. A megnyitáson jelen volt Tasnádi Nagy András dr., a képzőművészeti tanács elnöke, Wlassics Gyula báró államtitkár, Ybl Ervin miniszteri osztályfőnök, Jalsovoszky Károly dr. államtitkár, Szegedy-Maszák Aladár, vitéz Barabás Andor alispánok, valamint a társadalmi és művészeti élet számos tagja, akik nagy érdeklődéssel nézték végig a kitűnő erdélyi festőművész gyűjteményes anyagát.

JEGYZÉK.

ház. — A m. kir. állami számvevőszék tervpályá-

da. — A nyíregyházi izr. fürdő. — Nyíregyházi
ata. — Tervpályázati hírek.
- A marostordavármegyei székház tervpályázata. —

áz. — Verseci lakóház. — A Szent-Imre-kollégium

ök- és Építész-Egylet nagypályázata. — Tervpályá-

szombati lakóházak. — A turini kiállítás magyar
Hírek.
nytársaság házának tervpályázata. — A Wellisch
isa. — Tervpályázati hírek.
a. — Budai bérház. — A breznóbányai vigadó. —

Barabás Márton

Pest, 1942 márc. 4

KÉT KIÁLLÍTÁS

Márkosfalvi Barabás Márton erdélyi képei a *Műterem*-ben egyedül megtöltik a hatalmas kiállítási termet. A művész hangsúlyozza magáról, hogy székely festőművész és valóban piktúrájának alapját maga a Székelyföld képezi égbenyúló havasormú hegyeivel, fenyveserdeivel és a frissvízű zsobogó havasi patakokkal. Ez a tiszta levegő árad a szemlélő felé *Barabás* Márton képeiről, amelyeknek nemes naturalizmusa megkapó. Vonalvezetése époly egyszerű, mesterkéletlen, akár a színkeverése és képeiből árad az izmusoktól megfertőzetlen művészet hitvallása.

FERRO

VEGYSZER ÉS FÉMKI

BUDAPEST, V., KO

TELEFON: 118—106 — SÜRGÖNYCIM: VECYAN BU
BANKSZÁMLA CREDITANST

Feladó: FERRO-CYAN kft. Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 4

Müemlékek Országos Bizottsága
tekintetes Elnökségének,

B u d a p e s t IX.
Hőgyes Endre u. 10.

Önök jele — Mi jelünk 6/

Tárgy: Tricosal ism

Müemlékeinknél komo
rási viszontagságok
szegénység mindinká
pitészeink figyelmé
anyagok nem csak pó
tik a bitumenes szi

Barabás Márton

Barabás Márton kiállitása

A Műteremben Barabás Márton erdélyi festőművész, a táblabíró kor híres portretistájának, Barabás Miklósnak leszármazottja mutatja be festményeit. Erdély rajongó híve Barabás Márton, minden képén hűségesen és gondosan rajzolja meg erdeit, fáit, szikláit, hegyeit, patakjait és a kedves faházikókat. Az ő képein is látjuk azt a bizonyos faragásszerű keménységet, ami kisebb-nagyobb mértékben jellemző az erdélyi festőkre. Leghangulatosabb szép képe egy magányos fenyőcsoportról készült, ez a kép szuggerálja leginkább azt a hűvös borongást, amit az erdélyi havasok lombjai közt érzünk.

Uj Magyarság

1942. márc. 5.

ERBŐCZY-GIMNÁZIUM JUBILEUMI HANGVERSENYE

BUDAPEST, I., ATTILA-UTCA 1-3.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Szentiványi Gyula *úrnak*
~~*úrasszonynak*~~

Barabás Márton

márkosfalvi, festő

irod.

Művészet

1943. 50. sz. 37 l.

(A Műterem kiállitásai.)

Esős hangulat c. kepe repr.

u. o. 38. l.

Domokosi öreghaz Repr.

u. o. 39. l.

Magyary Béla:

Barabás Márton

márkosfalvi.

Koll. kiállítása a Hegedi Múzeumban.

1943 ban.

Dorogi Imre: Művészet.

Délvidéki Szemle

1943. 189, 190 l.

Bronz, mag. 22·5 cm.

KERESZT,
XVIII. század.
Bronz, mag. 3·5 cm.

KERESZT,
áthoszi stílű.
XVIII. század.
Bronz, mag. 6·7 cm.

TÁLCA,
vésett figurális dísszel.
Perzsa munka, XVIII. század.
Réz, hossza 46 cm.

HERAKLES,
XVIII. század.
Réz, mag. 11 cm.

TABERNÁKULUM-AJTÓ,
az Úrvacsora jelenetével, félkörös felső záródással,
Magyar munka, XVIII. század.
Trébelt réz, aranyozva, mag. 97 cm.
Ipolyi Biharvármegye, 328. szám. —
Gerevich PA, 260. l.

SZÖRNYALAK,
XVIII. század.
Fehér fém, mag. 6·5 cm.

II. JÓZSEF,
mellszobrocska.

BARABÁS Márton

Kiáll. Bp. Dovin Galéria, 1993

ism. Baranyai Mária: A visszafogott szürrealizmus festője [interjú]. = Új Mo. 1993. máj. 12. 10. old

MDK

M. Barabás Márton

Tájkép.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CVI. A Munkácsy-céh
II.Reprezentativ Kiáll.Bpest.1929.Okt.hó
Kat. 17.1.

Barabás Márton

— **Két kiállitás.** A Kossuth Lajos-utcai Műteremben *márkosfalvi Barabás Márton* székely festőművész mutatkozik be a budapesti közönségnek. Az Erdélyben már jónevü festő a csiki havasok közt él és onnan hozza magával egészséges, erőteljes naturalizmusát, amely nála nem festői elv, hanem a természet közelségének velejárója. Egyetlen csendéletétől eltekintve, csak tájakat látunk itt, havasokat, fenyveseket, sziklabérceket, rohanó hegyipatakokat, székely falurészleteket, de mindegyikben ugyanazt a kemény levegőt, ugyanazokat az erősen kidomborodó szinértékeket érezzük, — kétségtelenül a csiki táj atmoszférája ez a kristályos hűvösség, amely tárgyilagosságra neveli a szemet. Barabás Mártonnal érdemes volt megismerkednünk, már csak azért is, mert festészete az erdélyi tájhangulatnak hűséges és megbizható tolmácsa.

(F. j.)

Pesti Hirlap 1942. márc. 4.

Márkosfalvi Barabás Márton

— **Március 1-én, vasárnap** délelőtt nyilik meg a „Műterem" helyiségeiben **Márkosfalvi** *Barabás* Márton székely festőművész székelytárgyu müveiből rendezett kiállitása.

NÜ 1942. II. 28

zpont meginditotta rotaprintes for-

köteteként a

ozőművészeti Élete"

mely a Közoktatásügyi Népbiztosság

. Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es

kozó részét tartalmazza. Ára: 15. - Ft.

adványai közül kapható

k 1954-55."

zpont évkönyve. Ára: 75. - Ft.

k 1956-58."

k a Müvészettörténeti Dokumentációs

Nagyfalusi Barabás Márton

Barabás Márton kiállitása

A Műteremben Barabás Márton erdélyi festőművész, a táblabíró kor híres portretistájának, Barabás Miklósnak leszármazottja mutatja be festményeit. Erdély rajongó híve Barabás Márton, minden képén hűségesen és gondosan rajzolja meg erdeit, fáit, szikláit, hegyeit, patakjait és a kedves faházikókat. Az ő képein is látjuk azt a bizonyos faragásszerű keménységet, ami kisebb-nagyobb mértékben jellemző az erdélyi festőkre. Leghangulatosabb szép képe egy magányos fenyőcsoportról készült, ez a kép szuggerálja leginkább azt a hűvös borongást, amit az erdélyi havasok lombjai közt érzünk.

Ujmagyar. 1942 III. 5.

zpont meginditotta rotaprintes for-
köteteként a
pzőművészeti Élete"
mely a Közoktatásügyi Népbiztosság
a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
kozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

iadványai közül kapható
k 1954-55."
zpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

k 1956-58."

k a Művészettörténeti Dokumentációs

M.D.K.

Barabás Márton

"A székely balladák világa elevenedett meg a "Müteremben" cimmel ir a lap a müvész kiállitásáról.
A székely müvésznek ez a harmadik kiállitása. Három képének repr.-ját bemutatja a lap: "Havasi táj" "Kuruc tábortüz" és "Körösfői templom" cimekkel.

Szinházi Magazin. Bp. 1943. dec. 1-7. VI. évf. 50. sz. 39. lap

M.D.K.

Barabás Márton

Székely festőművész kiállitását a„Müterem"-
ben meglátogatta József főherceg,-irja a
lap és a látogatókról közöl fényképfelvételt.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1942. márc. 13-19.
V. évf. 11. sz.

M.D.K.

Barabás Márton

"Erdélyország a Müteremben" címmel számol be a művész kiállitásáról. A székely festőművészről megirja, hogy Barabás Miklós leszármazottja. Diákkorában vakációit a dachaui festőiskolában töltötte, majd a budapesti Képzőművészeti Főiskolára iratkozott be. Párizsban tartózkodott az első világháboru idején. Megnyerte a "La Fontaine de la Bergere" pályázatot. Berlinben, Hollandiában, Rómában, Nápolyban, Velencében és Svájcban folytatott tanulmányokat. "Borus idő" c. képének repr.-ját, valamint a művész fényképét bemutatja a lap.

Szinházi Magazin, Bp. 1942. márc. 11-17. V. évf. 12. sz. 28. lap

Barabás Márton [ ]

A főiskola diákjai nevében
búcsúcott a Mestertől

↓

—: Eltemették Domanovszky Endrét 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. máj. 21.

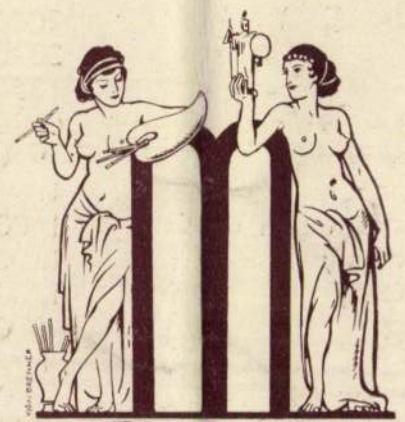

MŰTEREM

KÉPZŐMŰVÉSZETI
KIÁLLITÁSAI
KUNSTAUSSTELLUNGEN
BUDAPEST, IV.,
KOSSUTH LAJOS-U. 12.
FÉLEMELET • TELEFON: 189-554.

Felelős kiadó: Szalmássy Zsigmond
Dr. Berkes és Gerő nyomda, Budapest

1943 nov.
műterem

MÁRKOSFALVI

BARABÁS MÁRTON

FESTŐMŰVÉSZ

FESTMÉNYEIBŐL RENDEZETT

III-IK KIÁLLITÁSÁNAK KATALÓGUSA.

A kiállitás megtekinthető: 1943 nov. 21-től dec. 1-ig. Hétköznapon reggel 9—½6 óráig. Szombaton 9—2 óráig. Vasár- és ünnepnapon 10—2 óráig.

KATALÓGUS ÁRA 1 PENGŐ.

	Pengő
1. Mikes Kelemen fái Zágonban	1500
2. vitéz Kolossváry Borcsa Mihályné úrnő arcképe	mt.
3. A tömösi szoros (megszállt terület)	1550
4. Sziklák lemenő napfényben	1300
5. A magyar-valkói templom (megszállt terület)	1800
6. Csomakőrös látképe	1100
7. 1533-ban betört Illés oláh vajdát kiverik a székelyek	1200
8. Ali vezér pasa martalócait kiverik a székelyek 1661-ben	1200
9. Őszi napsütés	1400
10. Mikes Kelemen szülőházának romjai Zágonban	1000
11. Havasi szállások	1500
12. Alkonyat	1250
13. Messze Csíkországban	15000
14. Fenyves oldal	950
15. Bánffyhunyadi piacrészlet	700
16. Székely lakodalom	2800
17. A brassói magyar turisták menedékháza (megsz. ter.)	850
18. Havasi táj	2000
19. Rönkhúzatók	8000
20. Olt	2000
21. Katonaeresztés	2000
22. Erdei hangulat	1250
23. Este a havason	6000
24. Kuruc tábortűz	950
25. Hazafelé	1500
26. Kossuth az 1840-iki országgyülésen (vázlat)	1300
27. Mátyás Rákos mezején (vázlat)	1300
28. Árpád Alpár mezején (vázlat)	1300
29. Tas vezér	650
30. Erdő mélye	mt.
31. Kőrösfői templom (vizfestmény)	350
32. Kőrösfő (vizfestmény)	400
33. Damosi lakodalmas menet	2500
34. Kuruc előörs	950
35. Kossuth az 1840-iki országgyülésen (vizfestm., vázlat)	950
36. Mátyás Rákos mezején (vizfestmény, vázlat)	950
37. Árpád Alpár mezején (vizfestmény, vázlat)	950
38. Málnaszedők	1000
39. Erdei lak	500

A 2000 pengőnél magasabb vételáru festmények után külön 30% rendkivüli fényüzési adó fizetendő. A fényüzési adó összege a katalógus-árhoz hozzászámitandó.

MÁRKOSFALVI **BARABÁS MÁRTON**

FESTŐMŰVÉSZ

103. kiáll. 1943. jan

ERDÉLYI FESTMÉNYEIBŐL RENDEZETT

GYÜJTEMÉNYES KIÁLLITÁSÁNAK

KATALÓGUSA

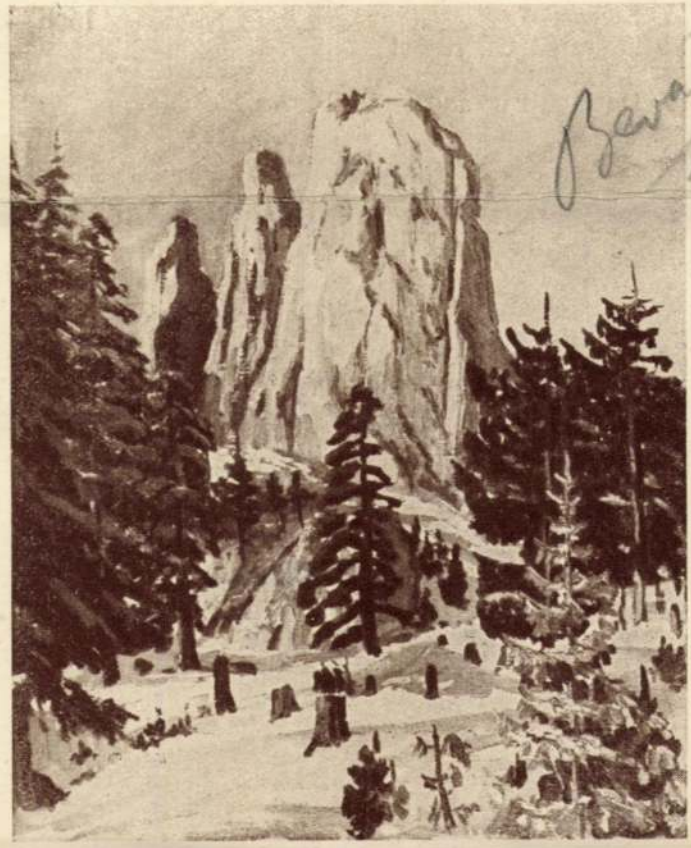

	Pengő
1. Újságirók háza Tusnádon	1800.—
2. Vigyázó kő	3700.—
3. Részlet a békási szorosból	1000.—
4. Kilátás az Egyeskőtől	2400.—
5. Reggel	450.—
6. Fenyves oldal	1200.—
7. Fenyők	1250.—
8. Uszó falevelek	1900.—
9. Hajnali világítás	900.—
10. Balánbányai út	900.—
11. A kápolna	1000.—
12. Napsütött hegyoldal	1700.—
13. Muskátlis ablak	750.—
14. Marosfői táj	1100.—
15. Szent Anna tó	4000.—
16. Sólyomkő	1600.—
17. Kanyargó Olt reggel	950.—
18. A kereszt	700.—
19. Domokosi utcarészlet	850.—

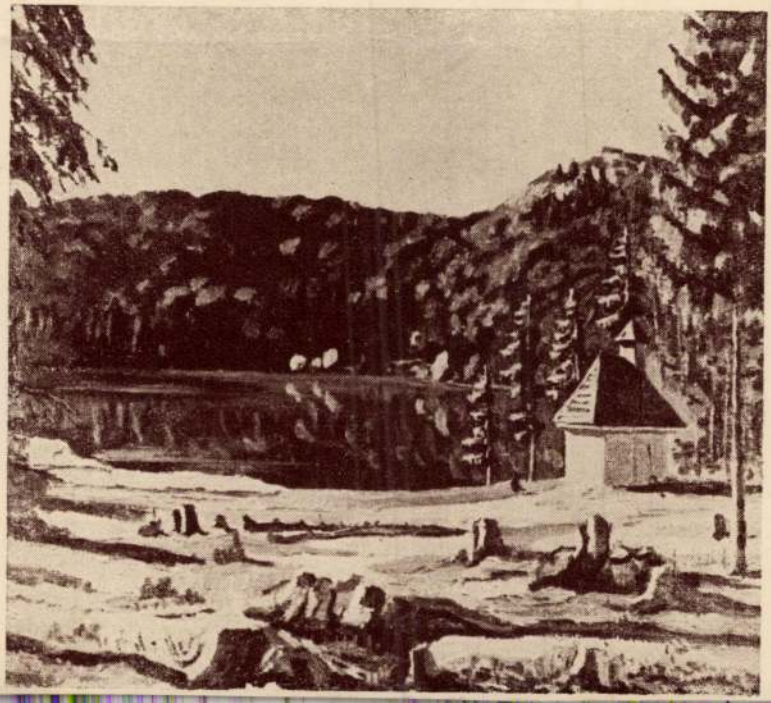

Barabás Márton festő

— **Barabás Márton székelyföldi tájképei.** A hazatért Erdélynek hazatérnek lassanként itthon ismeretlen művészei is. Közülük való Márkosfalvi *Barabás* Miklós, aki a „Műterem"-ben rendezte gyüjteményes kiállitását. Barabás Márton tájfestő, legalább is csupa tájképe szerepel ezen a kiállitáson. Tájképein szükebb hazájának festői részeit jeleniti meg, Csikszentdomonkos, Bikszád, Tusnádfürdő vadregényes völgyeit, szakadékait, hegycsucsait, a különböző évszakok, a tél és a nyár világitásában, hol napfénnyel elöntve, hol hóval boritva a tájat. A havat igen jó érzékkel festi Barabás s képei közül éppen a télbe fagyott tájak a megkapóak: Tusnádfürdő a befagyott Csukás-tóval, az Egyeskő és környéke. *(e. a.)*

1942 márc. 11.

Ujság

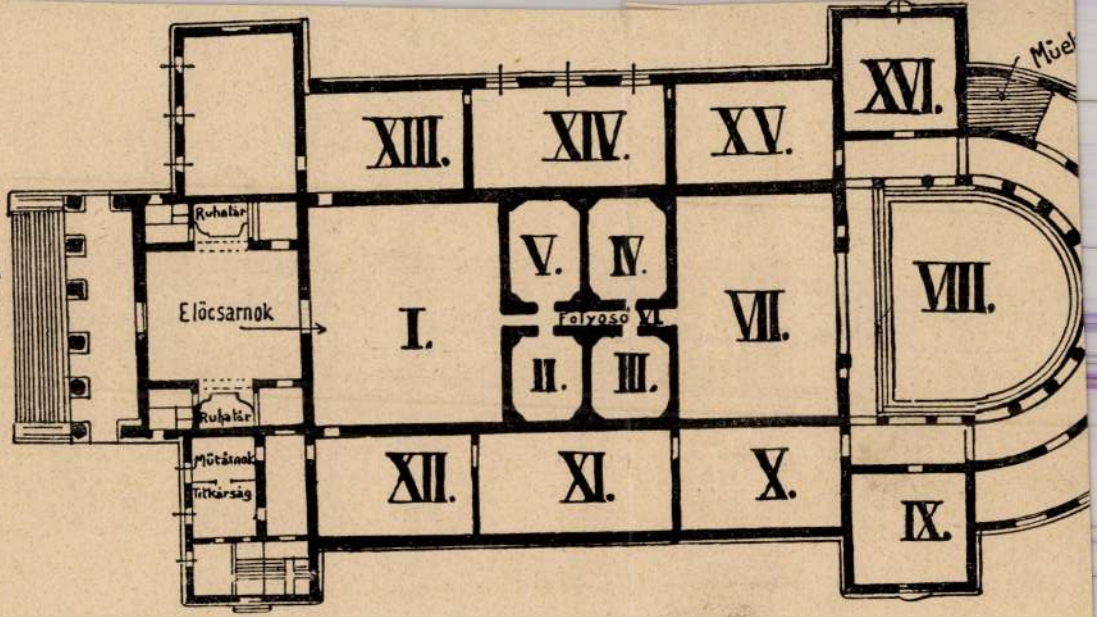
Müel
XVI.
XIII.
XIV.
XV.
Ruhatár
V.
IV.
Elöcsarnok
I.
Folyosó VI.
VII.
VIII.
II.
III.
Ruhatár
Mütárnok
Titkárság
XII.
XI.
X.
IX.

Barabás Márton,
markosfalvi

Vkmin ki ill. 1943

Kilátás Csíkszent-
domonkosra, olajf.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Barabás Márton

Reich Károly rajzkiállitása megtekinthető március 31.-től a miskolci Mini Galériában.
Pásztor György festőművész a Fővárosi Művelődési Házban március 31.-től,
Barabás Márton festőművész a Csepel Galériában március 28.-tól,
Urbán György festőművész a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállitótermében március 30.-tól,
Mihálty Pál festőművész a Csók Galériában március 30.-ig,
Mácsai István festőművész a Műcsarnokban március 31,-től,
Darabont Tamás festőművész a miskolci Szőnyi Teremben április 6.-ig mutatja müveit.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. márc. 25.
XXII. évf. 12. sz. 8. lap.

Barabás Márton festő

Kiállításai kalendáriumunkban:

Miskolcon rendezte meg
a művész kiállítását.

Szocialista Művészetért, 1979. ápr. 4.

Az étkező a legtermészetesebb módon fogadja be a térbe állított, s abba jócskán belejátszó Barabás-műveket

A falmélyedésben egy jellegzetes Barabás-mű: „hullámzó" oszlop

DARABOS GYÖRGY FELVÉTELEI

Zöld növények élőben – és művészi motívumként

Jobbra fenn a házbelső, amely Schmall Henrik és Róth Miksa művészetét őrzi

mondta azt: „most éppen nem olyan a lakás”.

– Minden otthonnak megvan a maga története, alakulása: tárgyak torlódnak össze, különös, spontán montázshelyzetekben kerülnek egymás mellé, de nálunk, a szakmámból fakadóan, a folyamatos alakulás sokkal intenzívebb. Itt gyakrabban áll elő az a helyzet, hogy a tárgyhalmaz nem olyan szép, nem kézhez kopott. Igaz, vannak olyan állapotai az otthonunknak, amelyekben emlékeztet egy reprezentatív lakásra, de olyan stádiumai is, amikor asztalosmunka pusztítja a terepet, s ha beindulnak a fűrészgépek, mindent ujjnyi vastag por fed. Egy műterem nem tipikus „lakáskultúrás” helyszín, hanem – *munkahely*. Másrészt: azok a legszebb tárgyak, festmények, objektek, rajzok, amik itt jönnek létre, mindig el is kerülnek innen; rendszeresen kiürül a lakás.

Méltó háttér a műveknek ez a szépen díszített, üvegezett szárnyasajtó

– *Mégis látok régi „ismerősöket”.*

– Szükségem van olykor egy-egy olyan tárgyra, festményre, ami segít a következő művek létrejöttében, ami mércét, etalont jelent. Vannak időszakok, amikor bizonyos képi vagy plasztikai problémák izgatnak, ilyenkor az ehhez szükséges képeket – amiken először sikerült valamilyen új összefüggést föltárnom – magam körül tartom addig, amíg sikerül kibontanom a megoldást. Ezektől nem válok meg még egy komoly kiállítás idejére sem, mert kell legyen körülöttem valami, ami kovászként működik, amiből az „új kenyeret sütöm”. Egy-egy ilyet most talán sikerül megörökíteniük.

– *Úgy él együtt a műveivel, mint más a bútoraival: a zsiráfnyak, a hullámvonalas oszlop, a talált tárgyak sora itt mintha nem is műalkotás, hanem berendezés lenne.*

– Amit mond, annak a fordítottja is igaz: minden érdekes enteriőr bizonyos értelemben *mű*. A huszadik század második felének művészete éppen azért érdekes, mert kiterjesztette a művészet fogalmát és azt a területet, ahol a jelenségeket *műként* látjuk. Bejött az *installáció*, ez a nagyon rokonszenves lehetőség: a szobrászatot, a díszlettervezést és a festészetet magában foglaló, „műfajközi” terület. Ha az installáció jelensége felől szemlélünk egy az enyémhez hasonló tárgyegyüttesű lakást, nyugodtan mondhatjuk: igen, ez egy mű, aminek része a talált tárgy, a kottatartó, egy jegyzetlap, egy zsiráfnyak. Nemcsak nálam van ez így, hanem mindenütt, ahol különös módon egybecsengő, egymásra rímelő tárgyakat lát az ember.

– *Hogy alakult ki ez a kereső-találó életmód? Egyszer csak találkozott egy zongorával, ami megkísértette?*

– Részben így. Részben pedig úgy, hogy volt egy geometrikus hangvételű korszakom, amikor a zongora billentyűinek fekete-fehér váltakozása, ritmikája és az általa megidézhető zeneiség izgalmas lehetőséget kínált, elkezdtem hát játszani vele. Utóbb, érdekes módon, a zongorának más és más része izgatott, sőt, egy idő után már igyekeztem elszakadni tőle, hogy ne a talált tárgy határozza meg, milyen léptékű és karakterű művet hozok létre, hanem én irányítsam a folyamatot. Az utóbbi két-három évben olyan plasztikákat készítettem, amiken már egészen visszaszorult vagy nincs is jelen a talált tárgy, helyét a *teremtett, létrehozott* világ foglalta el.

– *Az otthonát látva az a képzetem támadt: ez a lakás élete egyik nagy „object trouvéja” – talált tárgya.*

– Jól érzi: él is egyfajta különös kapcsolat a tér és köztem. Ez a műteremlakás a maga nagy, egybefüggő tereivel, az épületnek a lakásban is érzékelhető különlegességével, sok mindenre kínál lehetőséget nekem. Csak lábjegyzetként: a századelőn még adókedvezményt kapott az az építkezési vállalkozó, aki a házában műteremlakást alakított ki. Ez egyszer talán a jövő számára is lehetőséggé válhat.

B. E.

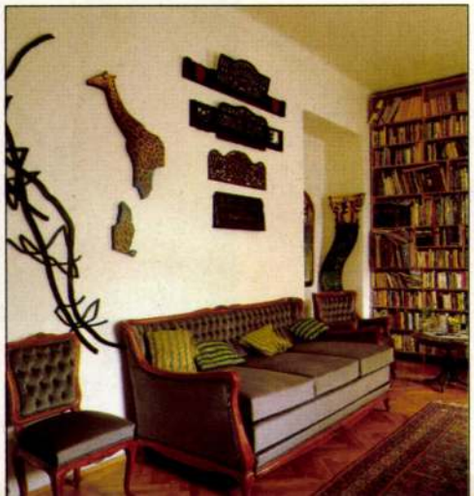

Különös módon a társalgó polgári bútorzata igencsak jól tűri a zsiráfnyak- és kottatartó-gyűjtemény szomszédságát

MAGYAR PANTEON

Babits Mihály otthonában

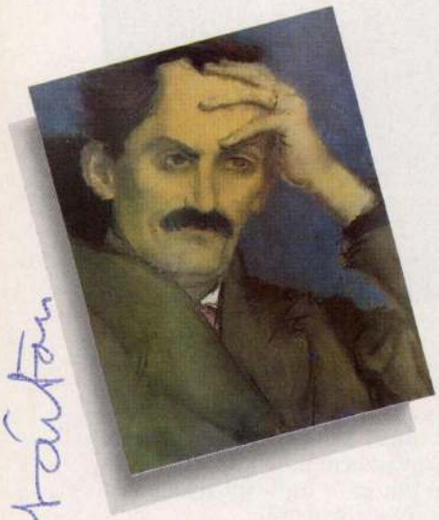

Rippl-Rónai József arcképe a költőről

A dolgozószoba, Babits neorokokó íróasztalával; a diadalív falfestése a barát, Einczinger Ferenc, a helyi Takarékpénztár igazgatójának műve

A még fiatal költő élete hányatott volt: Baján, Szegeden, majd Fogarason tanított, s ezekben a városokban nem is talált igazi otthonra. (Albérletben lakott.) Csak a fővárosba, egészen pontosan Újpestre felkerülve tett szert először önálló lakásra. Innen költözött előbb a mai Szabó Ervin Könyvtár közvetlen közelébe, a Reviczky utca 7-be (a *Nyugat*ot már ott szerkesztette), majd, a harmincas években, a Vérmezővel szemközti Attila utcába.

A második világháborúban e lakás berendezéséből a híres könyvtár és a szüleitől örökölt nevezetes bőrgarnitúra megsemmisült. Még szomorúbb a sorsa esztergomi házának, amelyet Vas István a költő második lakásának nevez; hiszen az év felét feleségével, Török Sophie költőnővel együtt itt töltötték, és ugyanaz a szellemiség jellemezte, mint amivel a fiatal pályatárs az Attila utcában is találkozott.

Vadas József:

Babits ebben a házban töltötte élete utolsó, legnehezebb időszakát

Babits vonzalmát egy dunai hajókirándulás keltette fel Esztergom és vidéke iránt. Pénze azonban csak 1921-ben lett; akkor kapta első komolyabb honoráriumát. A pénzt a költőtárs Nagy Zoltánra bízta, és ő azt a tőzsdén ügyesen forgatta. Így vásárolhatták meg az Előhegyen azt a kertet és a rajta álló szoba-konyhát, amelyet aztán folyamatosan bővítettek. S jött létre a kert teraszos kiképzésével tökéletesen harmonizáló, lapos tetőzetű, üvegezett verandás, tornácos kis villa.

De hadd adjam át a szót a legilletékesebbnek, egykori lakójának. *„Hol akad... még egy ilyen múlttal beitatott környék...? pedig a művészetnek múlt kell...”* – olvasható az 1925-ben kelt, tehát még friss tulajdonos *Esztergomi riport*jában. S részletezi is a látványt. Szemben egyfelől a várdomb a monumentális bazilikával, másfelől a Szent Tamás-hegy, mely *„még hívebben őrzi évszázados formáját: putrik és kalibák egymásra zsúfolt nyája, mintha árvíz elől menekültek volna ide...”*

Aki a Babits-ház felé indul, a meredek hegyoldalon felfelé kaptatva maga is fogalmat alkothat erről a festői látványról: az Előhegy aljában még ma is kis házak kapaszkodnak egymásba. Aztán elkeskenyedik, ösvénybe torkollik az út, ritkulnak az épületek az egykori „ősvadon”-ban, miként Babits látta akkor a tájat. Még azt is hozzátéve: *„Menynyi türelem, fáradság, lemondás a gyarmatos élete, míg némi kényelmet teremt magának”*.

Nem ok nélkül „panaszkodott”. Sokat dolgoztak azért, hogy otthont teremtsenek maguknak. S nem sokkal azután, hogy úgyahogy elkészültek, jött a betegség. Babits ebben a házban töltötte élete utolsó, legnehezebb időszakát, amikor ágyhoz kötve, már csak gyönyörködni tudott a verandáról elé táruló tájban. Érthető hát, ha a feleség a költő halála után nem tért vissza a szomorú emlékek színhelyére. A háború pedig végleg elszakította a háztól, amely a harcok során megsérült. Majd az egymást váltó lakók szinte teljesen lepusztították. Csak 1960-ban nyilvánították védettnek az épületet, s azt követően helyreállították. 1961-ben nyílt meg a múzeum, amelyet azóta többször is felújítottak.

A villa eredeti berendezéséről Vas István azt írja, hogy *„folytatása, kiegészítése volt a pesti lakásnak, még külső jellegében is, mert a bútorok stílusa is egy volt”*. Az emlékház tervezői ezért arra törekedtek, hogy a fotók alapján és néhány, a pesti lakásból megmaradt tárgy, bútor segítségével idézzék fel azt a hangulatot, amely – ugyancsak Vas István szavaival – *„a vidéki házak szerényen és kopottan úri biedermeierére”* emlékeztet.

V. J.

A hálószoba, a falon az esztergomi festő barát, Bajor Ágost képei; a színes üvegablak Babitsék elképzelése szerint készült

1995/10

Barabás Márton

Esti Magyarország

1943. jan. 26.

Barabás Márton kiállítása

Markosfalvi *Barabás* Márton, a kiváló székely festőművész, akinek multévi erdélyi tárgyú tárlata nagy sikert aratott, ismét gyüjteményes kiállítást rendez, Budapesten a Műterem kiállítási helyiségében erdélyi festményeiből. A kiállítás megnyitása január 31-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz és február 11-ig áll a közönség rendelkezésére hétköznaponként 9-től ½6 óráig, vasár- és ünnepnapokon délelőtt 10-től 2-ig.

...yi Gyula úmak

...thár

Műteremlakásban Barabás Mártonnál

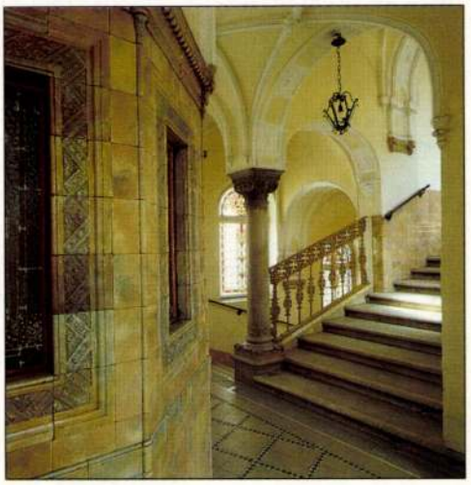

Lépcsőforduló a híres Jégbüfé-házban

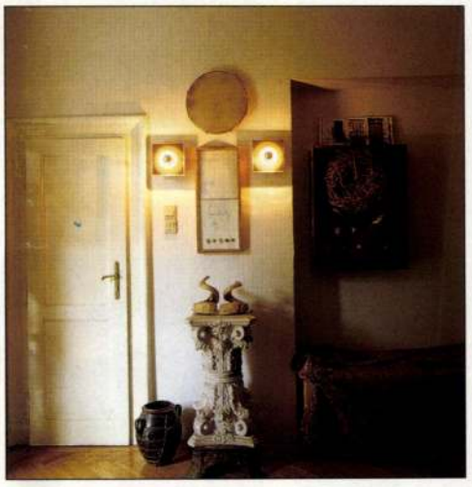

Ez még csak az előszoba...

Ritkaság, hogy egy műteremlakás ilyen egyenértékűen legyen egyszerre műterem és lakás. Fényes bizonyítéka annak: hogy a művészet nem csak múzeumba való. S ha megnézzük a fotókon szereplő, nem különösebb bútorokat, arra a meggyőződésre kell jutnunk: másutt is kialakítható az a harmónia, ami a kép, a szobor, az installáció és az ember szoros együttéléséből fakad.

Az épület, amelyben Barabás Márton él, Pest egyik nevezetessége: a köznyelv Jégbüfé-házként emlegeti. 1910-ben, Schmall Henrik tervei szerint épült, mór stílusban, de a szecesszió határát súroló elemekkel. Jellegzetes díszei: a pécsi Zsolnay-gyár majolikaplasztikái, a kupola és a Róth Miksa által készített üvegablakok.

A be- és körberendezett, íves fali fülke csak egy, a lakás kínálta, alkotásra inspiráló lehetőségek közül

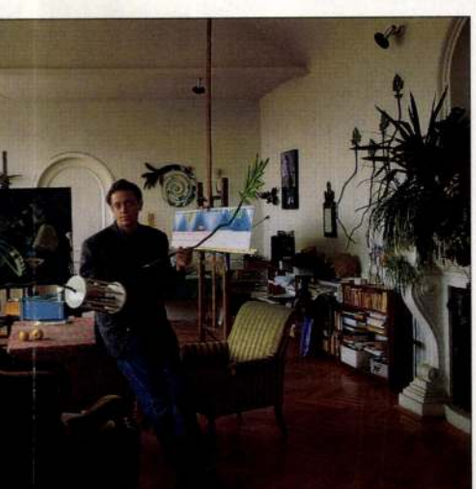

A műterem egyben kellemes tartózkodási hely is

Bors Edit:

Úgy él együtt a műveivel, mint más a bútoraival

– *Az nem kérdés, hat-e a művészre az őt körülvevő világ, a kérdés csak az: vajon mennyire?*

– Sokáig tetőtérben laktam, amit átlós gerendák szabdaltak szét, érdekes módon ez a téri adottság „átvérzett" a képeimbe: hasábok, kristályalakzatok és hasonlók keveredtek a vásznon. Azzal párhuzamosan, hogy kilenc éve ide költöztünk, a munkáimban megjelentek az oszloprendek, a timpanon, a csigavonalak, tehát nagyon is termékenyítő színtérré vált a műterem és a ház: formailag, motívumban, ornamentikában egyaránt megújulást hozott.

– *Sokáig vártunk a fotózásra, évekig*

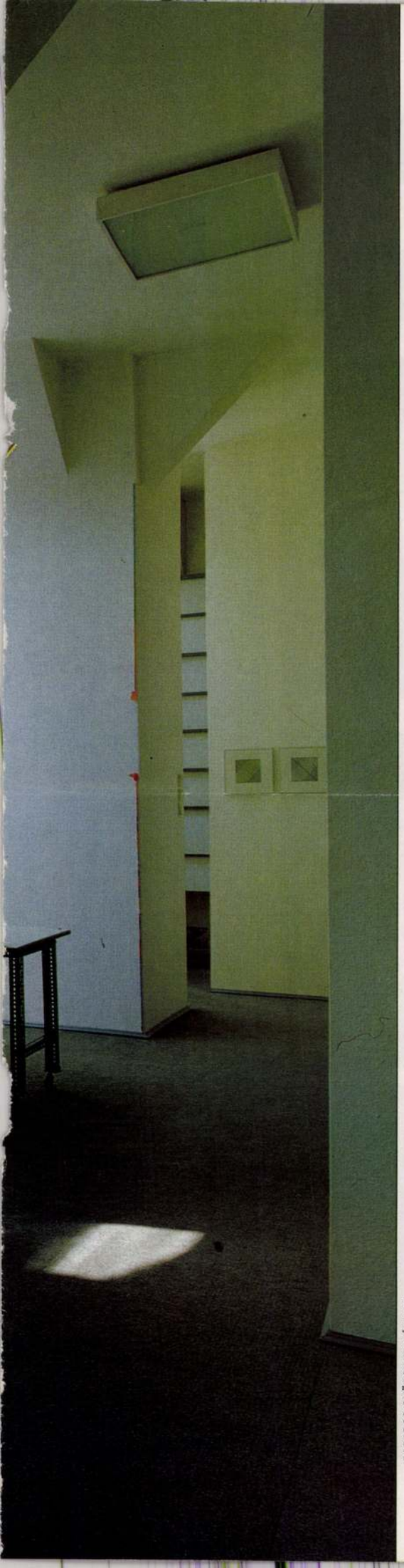

A „Dexion-falra" munkaasztalt szereltek. Sajátságos a hófehér falfelület elé helyezett fekete festőállvány, háttérben a fehér konyhával

Az aprócska konyha asztalán Éva szitázott műanyag fóliaszettje

A fürdőszobába is „beköltözött" a kartonplaszt. Felhőformában takarja a rejtenivalókat

Ami pedig a térválasztók adta, tágas „fülkék" használatát illeti, a lépcsőfordulóban rendezték be az ötvös férj műhelyét. Ezt követi a közös dolgozó, a nappali, illetve vele egy rekeszben az étkező-konyha, végül a háló és azzal szemben a fürdőszoba. Az utóbbit egy görgőkön mozgatható, zárt, vasprofilú keretbe foglalt opálüveg fal rejti.

Czeglédi Cecília:

A bútorzat a lehető legpuritánabb. Dexion elemekkel oldottak meg mindent, amit lehetett

A bútorzat a lehető legpuritánabb. Dexion elemekkel oldottak meg mindent, amit lehetett. Még a szülők ágya is ebből készült. Nem csupán olcsó volta és a házilagos kivitelezés miatt, hanem mert a sokoldalúan fölhasználható, praktikus elem, hagyja érvényesülni a teret. Nem véletlenül vallja a házaspár egybehangzóan, hogy noha már néhány éve laknak itt, még mindig nem tudtak betelni az ihletadóan szép fény-árnyék „falfirkákkal".

Cz. C.

Az Ikon ülőgarnitúrával berendezett nappali nem csupán a baráti beszélgetések helyszíne, hanem a szemlélődésé is. A fény-árnyék képek mellett, valódiak is fedik a falat, valamennyi Éváé. Ám gyakran kérnek a barátoktól is kölcsön képet kis házi kiállítást rendezve

DARABOS GYÖRGY FELVÉTELEI

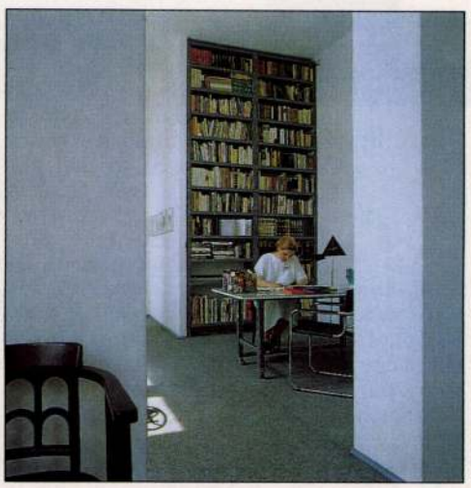

Éva dolgozójának asztala is Dexion elemekből készült

Bencze Sándor bútorrestaurátor

Bariska 1995 48.

és haláltánc. = Kritika, 1986, 6. 3-5. ill. SINKOVITS Péter: Új szenzibilitás az Eklektikában. = Művészet, 27, 1986, 10. 26-30. ill. Sz.A. [SZÉKELY András]: Eklektika. = Új Tükör, 1986. március 2. 24-25. ill. P. SZŰCS Julianna: Esetem az eklektikával. = Népszabadság, 1986. április 19. 15. UJLAKI Gabriella: Az elveszett történelem. Az Eklektika '85 kiállítás margójára. = Művészet, 27, 1986, 10. 6-9. ill.

1225. Észak-dunántúli Tárlat (2.) (1985) (Szombathely) **ism.** SALAMON Nándor: A siker jegyében. = Műhely, 9, 1986, 2. 75-78. SALAMON Nándor: Észak-dunántúli tárlat Szombathelyen. = Új Forrás, 18, 1986, 2. 74-76.

1226. EZÜSTGERELY pályázat kiállítása, Bp., 1986 **ism.** TASNÁDI Attila: Sportról - a művészetek nyelvén. = Népszava, 1986. május 9. 6.

1227. FIATAL holland művészek kiállítása. Bp., Képzőművészeti Főiskola, 1986 **ism.** GYETVAI Ágnes: Európai képzőművészeti főiskolások kiállítása. = Magyar Nemzet, 1986. április 18. 4. WAGNER István: Holland vendégek Arnheimből. = Magyar Hírlap, 1986. április 23. 5.

1228. FIATAL Művészek Stúdiója kiáll., Balatonszéplak, 1986 **ism.** BÁN András: Balatoni levél egy kiállításról. = Magyar Nemzet, 1986. augusztus 7. 4. POGÁNY Gábor: A Fiatal Művészek Stúdiójáról. = Múzeumi Tájékoztató, 1986. április, 4-6.

1229. FORGÁCS Éva: A televízió és a képzőművészet. = Filmvilág, 29, 1986, 3. 59-61. ill.

1230. GALAMBOS Margit: Kátyúban van-e az amatőrmozgalom? Egy művésztelep ürügyén [Rácalmás: Dunai Vasmű amatőr képzőművész körének telepe]. = Népszava, 1986. július 25. 6.

1231. GERŐLY Tibor: Harminchat művészpálya. Bp., Budapesti Művészbarátok Egyesülete, 1986 21 p. ill.

1232. GÖDÖLLŐI művészek csoportos kiállítása, Gödöllői Galéria, 1986. január 10. - február 2. A kiáll. rend. a

Barabás Márton

– Neve megmelítve a 4. armágos portrébiennálén

Lásd: Labó István nobránnál

Kisalföld, 1983. dec. 6.

Uj postabélyegeink

Megjelent az uj postabélyegsorozat. Árpád vezér, Szent László, Toldi Miklós, Hunyadi János, Kinizsi Pál, Zrínyi Miklós, II. Rákóczi Ferenc, gróf Hadik András, Görgey Artur, a Szent Korona, Magyarország védaszszonya és öt templomkép diszitik a bélyegeket. Örvendetes, hogy a posta tiz különböző értékü bélyeg azonos képe helyett más és más, egymástól eltérő arcmást adott, azonban a személyek összeválogatása nem történt egységes elgondolás szerint. Vezér, király, népszerü legendás alak, kormányzó, nemzeti hős, fejedelem, hadvezér, Szent Korona és templomok váltogatják egymást, ami a bélyegsorozatok összeállításánál nem szokásos.

A bélyeggyüjtők nemzeti öntudatától áthatott része nagy sérelemként emlegette, hogy Árpád Apánk magyar postabélyegen még nem szerepelt. 1871-ben jelent meg az első magyar bélyegsorozat Ferenc József király képével s most 1943-at irunk. Hetvenkét esztendőnek kellett eltelnie, hogy a Honalapító magyar bélyegre kerülhessen. Szerencsésebbnek tartottuk volna Árpád vezért nagyobb bélyegalakban lovon ábrázolni. A magyar lovasnép volt s Árpád fejedelem lovon foglalta el ezt az országot. A magyarság képzeletvilágában Árpád mindig mint lovas jelenik meg. Igy álmodta bronzba Zala György az Ezredéves Emlékművön és Feszty Árpád is.

Ha már a sort Árpáddal kezdtük, folytatni kellett volna a többi hat vezérrel, a vérszerződéssel és Árpádnak fejedelemmé történt választásával. Ehhez kapcsolódhattak volna Árpádházi nagy királyainak és történelmünknek kimagasló eseményei. Nemzeti öncéluságunk gondolatát bélyegpolitikánkkal is szolgálhatjuk, ha függetlenségünket és Árpádházi királyainak nagyságát hangsulyozzuk.

A cimerekkel ezen a sorozaton is baj van. Árpád, vagy az Árpád-ház cimereként olyan pajzsot alkalmaz, melyen 3 sötét és 3 világon vizszintes csik váltakozik. Árpád korában cimer még nem volt, ilyen cimert Árpádházi királyaink sem ismertek. Imre és II. Endre királyaink a XIII. század első felében olyan cimert használtak, melyen 5 sötét és 5 világos párhuzamos csik váltják egymást s a sötét csikokban oroszlánok lépkednek. Ugyanezen sorozat egy másik bélyege az esztergomi bazilika hátterében a helyes cimerpajzsot hozza (más művész munkája). Arra mindenesetre lehetne ügyelni, hogy egyazon sorozatban ugyanaz a cimer ne legyen egyszer helyesen, máskor

Igy harcolnak a „népautók" a homoksivatagban

(A hires német „népautók", a „Volkswagen"-ek is bevonultak a háborúba és a könnyü kis személygépkocsik ezrével teljesitenek most igen hasznos és értékes szolgálatot főleg a sivatagi fronton. Egy ilyen, népautókkal fölszerelt gyorsanmozgó század harci élményeit irja le egy haditudósító egy külföldi lap hasábjain a következőkben):

A népautóból hadijármü lesz!

Egyik óráról a másikra teljesen más világba kerültem, amikor néhány hónappal ezelőtt egy Messerschmidt 110-es romboló repülőgép hátsó ülésében megérkeztem a sivatagi homokra, egyenesen Dél-Németországból — kezdi elbeszélését a haditudósító. Szokatlan sivatagi képek, barnára sült arcok, elképzelhetetlen tájak és vidékek kötik le napokon át itt az ember érdeklődését. A legnagyobb meglepetés azonban akkor ért, sivatagi tartózkodásom első napjaiban, amikor egyik délután egy helyőrségbe érkezve, egy sereg sárga szinüre mázolt, játékszernek látszó kis gépkocsit pillantottam meg. Mint régi motorosnak, azonnal megakadt a szemem a kis terepjáró kocsikon és első dolgom volt, hogy mint haditudósító azonnal melegen érdeklődjem az előttem ismeretlen kis holmik után. Nagy meglepetésemre megtudtam, hogy ezek a kis terepjárók tulajdonképpen nem egyebek, mint a hires „Volkswagenek" hadiruhába öltöztetett kiadásai. Ezek váltak be legjobban a sivatagi homokban az összes gépjárművek közül — jegyezte meg annak a gépkocsiző századnak a parancsnoka, a melyhez éppen beosztást kaptam néhány hétre. Csak amikor közelebbről is megszemléltem, az árnyékban, a nagy kőfal mellett felsorakozó poros kis járműveket, vettem észre, hogy hiszen régi ismerősök vagyunk, még Németországból. A háboru előtti években az Autó Union gyár hires főmérnöke, dr. *Porsche*, aki a hires versenyautókat tervezte annak idején, megbizást kapott a német hivatalos motoros köröktől, egy olcsó, mindenki számára hozzáférhető népautó megszerkesztésére. A gondolat hamarosan papirra került, a tervekből pedig nemsokára valóság lett. Rövidesen megjelent az első pár darab a kis, 30 lóerős, léghütéses, alig 900 márkáért kapható, tehát mindenki számára elérhető kis népkocsiból. Amikor azonban már az utolsó simitásokat is elvégezték a kocsikon, kitört a nagy világháboru. A százezres sorozatok gyártására a gyárak már készen állottak, de a gyártás megindulása előtt a hadvezetőség elrendelte, hogy a kocsikat a hadsereg részére kell átalakitani. Igy lett a népautóból hadijármü.

A homokviharban

Egyik napról a másikra megkezdődött a kiképzés. Mindenki megkapta a maga kocsiját, amelyet a legapróbb részletekig ismernie kellett. Ezután következett a terepgyakorlat, amely a legkülönbözőbb terepviszonyok közt folyt le. Ezután következett a kocsik felszerelése. Mindegyik kocsira egy könnyü gépfegyvert szereltek, amelyet a kocsi elején, a szélvédő előtt helyeztek el. Ezenkivül minden kocsi fel volt szerelve egy kis rádióadó- és vevőkészülékkel, amelyet a kocsi hátsó részében helyeztek el. Ezután következett a kocsik harcászati kipróbálása. Ez a kipróbálás a legnehezeb

A szén, brikett, koksz és kokszbrikett forgalmának ujabb szabályozása

A MTI jelenti:

A Budapesti Közlöny szerdai számában jelenik meg az iparügyi miniszternek 7300/1943. Ip. M. számu rendelete szén, brikett, a koksz és kokszbrikett forgalmának és felhasználásának szabályozása tárgyában.

A rendelet szerint a szenet, brikettet, kokszot és a kokszbrikettet termelő vállalat az általa termelt tüzelőanyagot csak a m. kir. Ipari Anyaghivatal engedélyével szolgáltathatja ki és használhatja fel. Az emlitett tüzelőanyagokat termelő vállalat köteles megrendeléseit, termelési előirányzatát és szállitási tervezetét, valamint a minden hónap utolsó napján meglévő készletét a rendeletben foglaltak szerint az Anyaghivatalnak bejelenteni. Ipari, kereskedelmi, kohó- és mezőgazdasági vállalat — az Anyaghivatal külön engedélye nélkül — csak annál a vállalatnál rendelheti az emlitett tüzelőanyagokat, amelyiknél az 1940. év szeptember hó elseje óta rendszeresen vásárolt.

A felsorolt vállalatok egy hónapban legföllebb a következő hónapra szükséges tüzelőanyagmennyiséget rendelhetik meg és a leszállított tüzelőanyagot csak arra a célra használhatják fel, amilyen célra a szállitást az Anyaghivatal engedélyezte. Ha valamely iparvállalat rendelkezésére álló szénmennyiség nem elegendő a vállalat által egy hónapi időtartoman belül elkészitésre tervbevett cikkek előállitásához, a vállalat termelését csak a rendeletben meghatározott rendelkezések szerint korlátozhatja.

A szénkereskedő az ipari, kereskedelmi, kohó-, vagy mezőgazdasági vállalatok által hozzá intézett s egy hónapban legalább egy vagon tüzelőanyag szállitására vonatkozó megrendeléseket, valamint e megrendelők részére tervbevett szállitásokat köteles a rendelet szerint az Anyaghivatalnak bejelenteni.

Husz év előtt halt meg Röntgen

Húsz év előtt, 1923 február 10-én halt meg az emberiség egyik legnagyobb jótevője: *Wilhelm Konrad Röntgen*. Nemcsak az orvostudományt és a technikát gazdagitotta úttörő készülékekkel, hanem az atomelméletben is új fejezetet nyitott, amely olyan mélyrehatóan változtatta meg egész fizikai világképünket, amilyenre Copernicus óta nem volt példa.

Küzdelmes ifjúság után, ötvenéves korában, 1895-ben mint a würzburgi egyetem fizikustanára kisérletezett a katódsugarakkal, amelyek olyankor jelentkeznek, ha légritkitott üveggömbön át nagyfeszültségü villanyáramot vezetünk. A sugaraktól bombázott üvegfal ekkor különböző színekben csillant fel, amint ezt a színes pel-lán-

Napi hirek

— **Naprend.** *Február 10. Szerda. Róm. kat.: Skolasztika. Protestáns: Elvira. Gör. kat.: Karalampi.* — *Budapesten a Nap kel 6.59-kor, nyugszik 16.51-kor; a Hold kel 9.58-kor, nyugszik 23.37-kor.*

— **Igazságügyi Műszaki és Gazdasági Tanács.** A törvény felhatalmazás alapján az igazságügyminiszter Igazságügyi Műszaki Tanács és Igazságügyi Gazdasági Tanács elnevezéssel műszaki, illetve gazdasági szakértőkből álló testületet alapitott. A két tanácsnak az a feladata, hogy az igazságügyminiszter felhivására szakvéleményt adjon a kormány és a törvénykezés körében felmerülő műszaki, illetve gazdasági kérdésekben, felülvizsgálja azokat a szakvéleményeket, amelyeket a biróságok a tanácsok elé terjesztenek és hogy kivételesen közvetlenül szakvéleményt adjon. A hivatalos lapban mejelent rendelet szabályozza a két tanács működésével kapcsolatos kérdéseket.

— **Az igazságügyi orvosi tanács tagjai.** Az igazságügyminiszter dr. Boros József, dr. Frigyessy József és dr. Orsós Ferenc egyetemi ny. r. tanárokat, dr. Bézi István c. egyetemi tanárt, dr. Mutschenbacher Tivadar és dr. Tátrallyay Zoltán egyetemi r. k. tanárokat, végül vitéz dr. Szecsődy Imre egyetemi magántanárt az igazságügyi orvosi tanács tagjaivá ujra kinevezte.

— **Meghalt Tiso államelnök atyja.** Pozsonyból jelentik: A trencsénmegyei Nagybicsén meghalt *Tiso József*, dr. Tiso szlovák államelnök édesatyja. A 82 éves aggastyán kisiparos volt és politikai szerepet is játszott.

— **Egy képviselő villamosbalesete.** *Bognár Gyula* országgyülési képviselő hétfőn este a 6-os villamoson utazott *Pestről Budára*. A budai *Margit-hidfőnél* le akart szállni a villamosról, a *kocsi azonban közben elindult*, a képviselő az uttestre zuhant és könnyebben megsérült. A rendőrőrszem az *Irgalmas-rend* közeli kórházába vitte. Miután ott sebeit kimosták és bekötözték, a képviselő hazavitette magát a lakására.

— **Gondatlansággal okozott emberölésért elitéltek egy orvost.** Dr. *Schnebl Károly* orvos, az egyik központi orvosi rendelőben kezelte *Czinege Erzsébet* gyári munkásnőt. Betege injekciókat kapott, ezek következtében mérgezés állott elő és Czinege Erzsébet meghalt. Az ügyészség gondatlansággal okozott emberölés vétsége cimén emelt vádat, mert az egyes injekciók között dr. Schnebl elmulasztotta betegét gondosan megvizsgálni. A büntetőtörvényszék *Len-*

A Pesti Hirlap gyüjtése a honvédcsaládok támogatására

Gyüjtésünk eredménye eddig 151.003 pengő

A Főméltóságu Asszony védnöksége alatt folyó mozgalom javára, a honvédcsaládok támogatására, részint közvetlenül a *Pesti Hirlap*-hoz, részint csekklapjainkon végösszegükben az alábbi ujabb adományok folytak be:

A közvetlenül érkezett és már kimutatott adományok összege	**40.410.05 P**
Legutóbbi kimutatásunk óta érkezett — — — — — — — — — —	**978.22 P**
A csekklapjainkon befolyt és már kimutatott adományok összege	**100.269.47 P**
Legutóbbi kimutatásunk óta érkezett — — — — — — — — — —	**9.345.95 P**
A Pesti Hirlap gyüjtése eddig — — —	**151.003.69 P**

A legutóbbi kimutatásunk óta érkezett adományok közlését csütörtöki számunkban folytatjuk.

Elfogtak hét betörőt

Négy lakásbetörő nyolcvanötezer pengő kárt okozott

Néhány héttel ezelőtt történt, hogy egy ismeretlen fiatalember becsöngetett egy főhadnagynak a Muzeum-körut 10. sz. házban lévő lakására és igy szólt:

— A százados úr sürgősen keresi a főhadnagy urat!

A katonatiszt azonban nem volt otthon. *Féléra mulva egy másik fiatalember állitott be lihegve a lakásba* és riadt hangon közölte a tiszt anyósával:

— *A főhadnagy urat baleset érte, bordáját törte és bevitték az Uj János-kórházba.*

Az „előzékeny hirhozó" *még autótaxit is rendelt, sőt tiz pengőt adott a gépkocsivezetőnek*, hogy gyorsan hajtson a kórházba. A katonatiszt anyósa azonban óvatos volt és biztonsági zárral jól lezárta a lakást. A kórházban természetesen megtudta, hogy vejét nem vitték oda a mentők. Amikor a lakására visszatért, *az ajtón feszegetés nyomait találta*. Távollétében betörők akartak behatolni a lakásba, próbálkozásuk azonban *meghiusult*.

A detektivek most lelepleztek *egy négytagu betörőtársaságot*. *Kotró László* 23 éves fémcsiszoló, *Tamás László* 21 éves kovácssegéd, *Lakos Lajos* 20 éves lakatos és *Lander István* 21 éves gyárimunkás személyében. *Beismerésük szerint ők jártak a Muzeum-körut 10. számu házban, de bevallottak azt is, hogy más alkalmakkor tizenöt lakást fosztottak ki.* Az Erzsébet-körut 21. számu házban gróf *Buttler Éva* lakásáról *14 ezer pengő*, *Reményik Lajosnénak az Üllői-ut 12. szám alatti házban levő lakásáról 10 ezer pengő és Pesterzsébeten, a Határ-ut 9. számu házból 15 ezer pengő értékü ékszert, illetve egyéb értéktárgyat loptak el.* Kiderült, hogy a négy lakásfosztogató összesen 85 ezer pengő kárt okozott. A károsultak, akik nem tettek följelentést, jelentkezzenek a *Harangozó* detektivcsoportnál.

Álkulcsos betörők jártak *Harsányi Mária* artistanőnek Ujpesten, a Király-utca 30. szám alatti házban lévő lakásán és onnan 4000 pengő értékü ruhaneműt loptak el. A *Kóka*-detektivcsoport tagjai elfogták *Mautner Ottó* 20 éves gyári munkást és fivérét, *Mautner Róbert* 19 éves tanoncot. Beismerték, hogy ők követték el a betörést. *A lakatkulcsot két nőismerősüktől kapták, akiket Harsányi Mária pénzzel és élelemmel támogatott.* A két nő azzal hálálta meg az artistanő jóságát, hogy megismerve a lakást, kulcsot szerzett a lakatra. A két nőt is előállitották a főkapitányságra.

Weber László 31 éves reklámfestő hétfőn este, közvetlenül az elsötétités előtt, az utcáról *felkúszott a Rökk Szilárd-utca 11. számú ház egyik első emeleti lakásának erkélyére* és el akarta lopni onnan az ott tartott élelmiszert. A lakásban meghallották a neszt és amikor kisietlek az erkélyre, *Weber leugrott a járdára és eltünt a sötétben.*

Mielőtt azonban meneküléshez látott volna, *betört a földszinti Schäffer-festéküzletbe* és onnan ruhaneműt, szappant, ónyvet lopott. Csomagjával éppen el akart illanni, amikor arra ment egy rendőrőrszem és igazolásra szólitotta fel. A rendőrségen kiderült, hogy *a tettenért betörő — katonaszökevény* és az ügyészség is közölte. Egyébként már kétszer megbüntették.

Legujabb

— **Meghosszabbitották a bab és a borsó szelvények érvényességi idejét.** A főváros közélelmezési ügyosztálya közli

AZ ELSÖTÉTITÉS
este 8 órától hajnali 5 óráig tart

— **Barabás Márton erdélyi tájai a Müteremben.** Az erdélyi havasok fűszeres, friss lehellete, kristályos légköre árad azokról a tájakról, amelyeket a Műteremben mutat be *márkosfalvi Barabás Márton* székely festőművész. Tavalyi bemutatkozásakor megírtuk róla, mennyire rokonszenves, jóleső piktúra az, amit ad, ez az idei kiállitása sem változtatja meg véleményünket. Rajongva szereti szükebb hazáját, Erdélyt, szerelmese a havasok világának, zúgó, habzó vizeséseknek, a sötét fenyveseknek, a havasan szikrázó ormoknak, a napfényes utaknak, a Szent Anna-tó, a Békás-szoros vadregényes szépségeinek és természetimádatát frissen, problémátlanul belefesti tájképeibe, ugy ahogy Isten tudnia adta. Aki — mint Barabás Márton — a festészetben nem keres mást, csak a természet szépségeinek hűséges ábrázolását, annak nemcsak kellemes élményt szereznek ezek a képek, hanem Erdély legszebb hegyi tájainak megismeréséhez is hozzásegitik. Utazás az erdélyi havasokban, mindössze egy kiállitási belépőjegy filléres költségével — ez Barabás Márton kiállitása *(—y.)*

— **Megnyitották az első gyár- és üzemorvosi továbbképző tanfolyamot.** Ünnepélyes keretek között kezdték meg az Országos Iparegészségügyi Bizottság és az Orvosi Továbbképzés Központi Bizottságának rendezésében az első gyár- és üzemorvosi továbbképző tanfolyamot. A megnyitáson jelen volt Anna kir. hercegasszony, Varga József iparügyi miniszter és Morvay Endre alpolgármester is. Dr. Darányi Gyula egyetemi tanár megnyitó beszédében rámutatott a külföldi szakorvosi intézmény példájára és bejelentette, hogy az orvosi továbbképzés egyik legfontosabb céljának tekinti a munkás egészségvédelmének biztositását és a balesetelháritást. Kádár Levente belügyi államtitkár a jelenlegi állapotokat ismertette és vázolta a társadalombiztositás jövőjét. Dr. Morvay Endre a fővárosi üzemek egészségvédelméről beszélt. Az első napon még dr. Barla Szabó József magántanár, az OTI főorvosigazgatója és dr. Kelety József, a MABI főorvosigazgatója tartották meg a nagyszámu hallgatóság előtt előadásaikat.

— **Villamosösszeütközések sebesülésekkel.** Hétfőn este a Boráros-téren összeütközött két 66-os jelzésü villamos. *Gulyás-Horváth Ferenc* kocsivezető, *Faragó István* villamoskalauz, *Simon Anna* kalauznő, *Piroska Rezső* tisztviselő felesége és *Szricskó Jánosné* ernyőkészitő megsebesült. A mentők a *Magdolna*-kórházba vitték őket. *Szekendy József* nyug. tisztviselőt a helyszinen részesitették első segély-

MŰVÉSZET

Kormánylap éles támadása bizonyos színházi lapok erkölcstelensége ellen

Tünjenek el az utcáról a családi élet szentségébe gázoló hetilapok!

Az *Uj Magyarság* pénteki számában igen éles cikket ir arról, hogy *az úgynevezett színházi lapokban mennyi veszedelmes erkölcsi métely lát napvilágot* és indul el kiszámithatatlan eredményü útjára a legszélesebb nyilvánosság szárnyain. „Vajjon milyen hatással lehet a még gyenge itélőképességü ifjúságra annak a hirnek — irja az *Uj Magyarság* barátja —, hogy az egyik fiatal, majdnem kezdő művésznőnk a filmiparnak munkatársának adott interjujában elcsicsergi: *rövidesen válik az urától, mert nem tudja összeegyeztetni szivében a művészet és a család szolgálatát.* A kijelentés után a már megszokott magasztaló jelzőkkel telezsufolt tiráda következik a szerkesztő részéről, aki viharosan helyesli az elhatározást."

A reggeli kormánylap e'éggé nem is helyeselhető cikke elmondja, hogy mig évenként megható ünnepség keretében jutalmat osztunk szét *a szegyermekes anyák* között és minderre az ország vagyonából, *az adózók filléreiből* áldozunk — bizonyos lapok *hangos reklámot csinálnak a válásnak*, zajosan helyeslik egy-egy családi élet felbomlását. Az *Uj Magyarság* igy fejezi be cikkét:

— *Nem jól van ez, hiszen annakidején éppen azért szüntettek meg egy egész sor pletykalapot, azért vetettek véget a Színházi Élet erkölcsi garázdálkodásának, mert ezt a szomorú hatást akarták az illetékesek kiküszöbölni.* Ugy látszik, ezt e'felejtik azok, akik *a hyomdokaiba léptek ezeknek az orgánumoknak.*

A *Magyarság* szinházi rovata hosszabb idő óta éles harcot folytat az erkölcsrontó és léha magazinszellem ellen. Éppen tegnap szólaltattuk meg *Ráthonyi Ákos* filmrendezőt, az egyik — a kritika határát durván túllépő — Sz. M.-bírálattal kapcsolatban. A rendező a sorok között rámutatott az ilyen és hasonló bírálatok *keletkezésének hátterére* is.

Az Uj Magyarság most azt az erkölcsrontó szellemet bírálja, amelyet válászokkal és házasságkötésekkel kapcsolatban *Rácz Vilmos hetilapja például már állandó rovat formájában honosított meg.* Egyik munkatársunk ezzel a pletykaszellemel kapcsolatban az alábbi beszámolót irta:

A Színházi Magazin legutóbbi számát nagyon sokan fejcsóválva, sőt megütközve olvasták. Ez a magazin, illetve magyarul raktár olyasmiket gyüjtött össze, amik tiszta művészi gondolkozás szerint már nemhogy a „színházi" hatáskörbe nem tartoznak, de a nyugodtlelkü ember érdeklődési körében sem. A nemrég kitalált „Susogó" című rovat olyasmiket tálal fel, hogy a fiatal arisztokrata bankigazgató rejtélyes nyok kiséretében lila koszorúval mondott búcsút a szőke szubrettnek. Mert a művésznő egy másik ifjú gróffal ment ebédelni, viszont jelentkezett ugyanekkor a vidéki nagyvágó és konzervgyáros is. A szubrett azonban visszatért az ifjú arisztokrata bankigazgatóhoz és csak akkor találkoznak, amikor a nagyváró nincs az öltöző közelében. Azután arról is csemegézik a hálószobaititkokat kutató riporter, hogy kábelen át válik Budapesten élő feleségétől a nehézipar egyik volt vezére, akinek jelenleg Délamerikában van nagy porcellángyára. Most a „feltételeket" kábelezik ide-oda csillagászati számok igénybevételével.

Azt is nagyon fontosnak tartja ez a „csemegéző" szinházi ujságiró, hogy a jeles drámai szinésznőt ismét a filmrendezővel lehet együttlátni, de — nem a férjével. A „színműírócskát" elbocsátotta, hogy „féltékenység" miatt mást tüntessen ki barátságával. A következő bekezdésben azzal a szenzációval lepi meg a „Susogó" a világot, hogy az ismert nagy textilgyáros ir flagranti kapta feleségét az egyik gyár vállfélben lévő vezérigazgatójával. A kéres leleplezés után a szerelmespár áttette szállását a zajos balatoni fürdőközpontba, s most már nyiltan tüntetnek. „A megcsalt férjet azonban mindez hidegen hagyja. Az egész ügyből egyedül az érdekli, hogy lehetőleg olcsón ussza meg a válást, mert ezekután ugyebár, mint mondani szokás, tartásdij az — buku!"

Azzal is kedveskedik az olvasóinak a cikk, hogy a producer-férj és a szőke pearet és — Sallai Györgyöt ...

Márkus László előadása a rádióban: A gróf a vizbefull...

Márkus Lászlónak, az Operaház kitünő igazgatójának *A gróf a vizbefull* címmel igen érdekes és élvezetes előadását olvasták fel a rádióban. A színház költői, művészeti igényeivel és anyagi feltételeivel foglalkozó előadásban Márkus László a nagyszerű színházi szakember éleslátásával bírálta a közönség és a kritika kívánságait és igen találóan mutatott rá arra, hogy mi mindenre van szükség a teljes színházi sikerhez. Az előadás egyik legérdekesebb része az volt, amelyben Márkus László Piscator kommunista színházának nemcsak szellemi, hanem anyagi csődjét is hangsúlyozta. Majdnem hihetetlen, de tény, hogy Reinhardt a liberális kor legdivatosabb zsidó rendezője is állandóan anyagi válsággal küzdött és ha nem lettek volna nagyon is bőkezü mecénásai, soha nem nyújthatott volna bőkezü rendezői meglepetéseket.

A kacajkutató szövevényes szerelme

(Félnapos boldogság, bemutatta a Corvin)

A film eseményei két tényezőből tevődnek össze. Az egyik az, hogy a „kacajkutató" berlini orvos mindenáron Salzburgban akar nyaralni, de az osztrák határon át csak tiz márkát vihet magával. A salzburgi cukrászdában a devizakorlátozás miatt nem tudja kifizetni a kávéját és a szomszéd asztalnál ülő csinos hölgy segíti ki. A leány szobalánynak mondja magát, de aztán kiderül, hogy ő bizony grófkisasszony és a családja csak azért vette át a szolgaszemélyzet szerepét a kastélyban, mert az apa titokban drámaíró és a gazdag gyárosék kiszolgálása közben érdekes helyzeteket akar tapasztalni. Az egész filmvigjáték derüs békebeli hangulatban játszódik le. A főszereplők szerelme tiszta, mint a harmat. A megkapóan szép tájfelvételek és a salzburgi házak, kastélyok stilusa és kedvessége a bájos történetnek megfelelő keretet ad. Az apró bonyodalmak és félreértések nagyon sok kacagtató jelenetet nyújtanak. *Hertha Feiler* és *Willy Fritsch* a főszerepeket vonzó közvetlenséggel játsza. A beniczkinébajzalenkés zavaró forsza. A beniczkinébajzalenkés zavaró fordulatot leszámitva a film eleven, üdítő egész végig.

(—r)

Déry Sári visszatért...

A Revűpalota közönsége rendkívüli örömmel vette tudomásul, hogy *Déry Sári*, a „Vénuszalakú" jelzővel becézett revűprimadonna visszaszerződött a Revűpalotához. A *Heinemann*-színház jövő héten mutatja be *Revüexpressz* című tarka újdonságát, amelynek főszerepét már az egész szezonra leszerződtetett Déry Sári, Budapest elsőszámú revücsillaga játsza.

Szovátai hangversenyek

Szovátáról irják nekünk, hogy itt *M. Hir Sári*, *R. Simonffy Margit* és *Palló Imre* forró sikerü művészestet adott a helybeli református templom orgonaépítési alapjának javára. Néhány napra rá Hir Sári *Páka Jolánnal együtt hangversenyezett*, s a jövedelem a katolikus templom oltárépítési alapját gyarapította.

Finn lap Madách halhatatlan müvéről

Helsinkiből jelentik: Az egyik helsinki lapban hosszabb cikk jelent meg Madách „Ember tragédiája"-ról. A lap ismerteti a magyar költő életének legfőbb művét és megállapitja róla, hogy méltán tarthat igényt a világhírnévre. Ennek a halhatatlan műnek sokáig kell élnie nemcsak a magyar nemzet, hanem az egész jövendő emberiség lelkében — irja a lap.

Barabás Márton freskói

Markosfalvi *Barabás* Márton erdélyi festőművész most készítette el a Vármegyeház kupolás könyvtártermében azt a három nagyszabású freskót, melyet vitéz Endre László alispán által kitűzött pályázaton a fiatal festőművész nyert el. A három mezőben elhelyezett freskó főcsoportja Mátyás királyt ábrázolja tudósai és vezérei közt, az első mellékmezőben Árpád fejedelem látható, míg a másik oldalmezőben Kossuth Széchenyit aposztrofálja a vármegye közgyűlésén. A történelmi freskókat közgyűlésen leplezik le.

De jó neki: sirásó és komikus lehet egyszerre

Az *Esti Kis Ujságban* jelent meg a következő nagyszerű színházi hir:

— *Sallai György*, a Kamara Varieté igazgatója leszerződtette *Tapolczay Gyulát*, a Madách Színház kitünő művészét új revüjére. Tapolczay Gyula a Madách Színházban *a Hamlet sírásóját* játsza, ugyanakkor azonban a Kamara Varietében mint *komikus* fog szerepelni.

A magunk részéről valóban csak iri gyelhetjük Tapolczay Gyulát. Kevés szinésznek jutotta az életben olyan szerencse, hogy egyidőben szolgálhassa *Shakespearet* és — *Sallai Györgyöt* ...

SPORT

A nemzetközi tenniszbajnokság negyedik napja

A közönség egyre nagyobb érdeklődése mellett folytatták csütörtökön délután a nemzetközi tenniszbajnokság mérkőzéseit a margitszigeti sporttelepen. A nap legérdekesebb mérkőzése Asbóth stockholmi legyőzőjének, Johansson mérkőzése Stolpa ellen. A páros játékban is csütörtökön mutatkoztak be a svédek. Játékuk alapján nemcsak a férfi egyes, hanem a férfi páros végeredménye is teljesen bizonytalan kimenetelü: Eredmények: férfi egyes: Bujtor-Kiss 1:6, 6:1, 6:4, Katona-Straub 6:4, 7:5, Bacs—Martensshon 6:2, 5:7, 61, Johansson—Stolpa III. 7:5, 7:5, Katona—Schüler 6:0, 5:0, j. n., Szigethy—Tornyai 6:4, 6:4, Macskássy—Szörényi 8:6, 6:2, Fáncsi-Homolya 6:2, 6:1, dr. Mayer—Stolpa 6:0, 6:2, Asbóth—Kiss 6:0, 6:0, Forró—Dallos 6:2, 6:4. Férfi páros: Katona, Fehér—Nagy, Tornyai 5:7, 6:4, 6:2, Birkás, Forró—Ambrózi, Kovács, 6:1, 6:3, Reinhardt, Jäger—Straub—Simon j. n. Csink, Macskássy—Gr. Festetich, Stolpa 6:2, 6:1, Romhányi, gr. Zichy—Straub Elek, Stetovics 6:4, 6:1, Johansson, Martensshon—Csathó, Tóth 6:3, 6:3, 6:3, Bujtor, László—Stolpa III., Stolpa I. 9:7, 10:8. Női egyes: Flórián BBTE—Straubné 6:3, 6:1. Mészárosné—Kövér 4:6, 7:5, 6:0, Peterdi—Katona 6:0, 6:0, Prohnov—Sólyom 6:1, 6:1, Pikárné—Kállayné 6:0, 6:3, Kallnerné—Farkas 6:3, 13, 11, Pongor—Iklódy—Szabó 6:3, 0:6, 603. Vegyespáros: Szigethy—Peterdy—Pétery, Farkas j. n. Mayer dr. Flórián—Láng, Jánossi 6:0, 6:1 Macskássy dr., Fehér—Pethő, Rózsáné j. n.

Összeállitották a svéd–finn portyán résztvevő labdarugó csapatot

Vághy Kálmán, szövetségi kapitány a szerdai edzés után tartott uzsonán kihirdette a finn és svéd túrára induló magyar válogatott ladarúgó csapatot. *A portyán a következő 15 játékos vesz részt:* Kapusok: Csikós Ferencváros, Tóth Gy. Gamma. Hátvédek: Olajkár II. Csepel, Biró Ujpest, Rudas Ferencváros. Fedezetek: Sárosi III. Ferencváros, Horváth Gamma, Szücs Szolnoki MÁV, Nagymarosi Ujpest. Csatárok: Egressy Kispest, Zsengellér, Szusza Ujpest. Sárváry, Bodola, Tóth III. Nagyváradi AC. Mivel a vasárnapi bajnoki forduló sérülés-változást okozhat, a szövetségi kapitány a következő játékosokat jelölte ki tartalékként. Hátvéd: Folgár Ferencváros, fedezetek: Fázmándy ETE, Balogh BSzKRT, csatárok: Marosváry Csepel, Deák Szentlőrinci AC, Hidegkuthy ETE és Déry Törekvés SE. *A válogatott csapat két részletben utazik a svéd fővárosba.* Szeptember 6-án délután gyorsvonattal Vághy Kálmán szövetségi kapitány vezetésével Tiz mezőnyjátékos utazik Berlinbe, 9-én pedig az ugyanaz délutáni gyorsvonattal a fennmaradó 5 játékos. (Két kapus és a tartalékok). Az elnökséggel együtt utaznak Berlinbe. Az első csoport szeptember 9-én este már Stockholmba érkezik, mert Berlinből repülőgépen utazik a svéd fővárosba. A második csoport szeptember 10-én este érkezik Stockholmba.

A Ferencváros az idén meg akarja nyerni a bajnokságot

A Ferencváros hivei már megvigasztalódtak a Szent István Kupáért és Zágrábért, mondván, hogy fő a bajnokság! A Vasasok ellen már két igen értékes pontott szerzett a csapat és Debrecen jóképességü csapatától is megszerezni remélik a további pontokat. Bár az elsőosztály ujoncai mindig bizonyságot szeretnek tenni arról, hogy joggal kerültek a legelsők közzé és Debrecennek is sikerült már két pontot szerezni, mégis valószinü, hogy a Ferencváros helyezést és gólarányt fog javitani vasárnapon az üllői-uti pályán, ahol 5 órakor kezdődik a játék, mig az előmérkőzésben az FTC—Postás NB III. küzdelem 3 órakor kezdődik.

Sárosi György és Toldi vezeti a szeptember 8-i villámtornát

Sárosi György dr. és *Toldi Géza* vezeti szeptember 8-án a Latorcza-utcai sporttelepen pontosan háromnegyed 6 órakor kezdődő esti labdarugó villámmérkőzéseket, amelyek kétszer 15 percesek lesznek. Az ujságirók, színészek, filmesek és a vallás és közoktatásügyi miniszterium sportegyesületének tagjai küzdenek Szinnyei-Merse Jenő kultuszminiszter értékes vándordijáért. A szobrot, amely a nyarat ábrázolja, Buzy Barna szobrászmüvész készitette. A mérkőzések *között a legnevesebb fővárosi szinmüvészek és müvésznők szórakoztatják a közönséget.* A X. ker. leventék zenekara is közremüködik. Az ujságirók szombaton délután a BSzKRT vezetőségének megértő támogatásával a Sport-utcai pályán nagyszabásu edzést rendeznek. A filmesek, színészek és a WKMSE is serényen készülődnek a nagy mérkőzésre.

Októberben Zágrábban szerepelnek Pestvidék válogatott atlétái

A TSTV sikeres horvátországi tárgyalásai eredményeképpen a Magyar Atlétaszövetség tegnap táviratot kapott a horvát szövetségtől, amelyben meghivják a pestvidéki válogatott atléta csapatot október 3-án rendezendő nagyszabásu atlétikai viadalukra.

Kiev 1018-ban!

Négyszáz templom állt benne már akkor is – Itt a bizonyítéka hogy Ukrajna Európához tartozik

Határain ágyuk ezrei dörögnek, vasutvonalain és országutjain mérhetetlen hadianyag özönlik kelet felé, földjén pedig halott hősök tetemei fölött kövér búza, rozs borul a kaszavágások nyomán. Egy kis tanya keritésénél áll a tudós, aki bebizonyitja, hogy Ukrajna sohasem

volt Ázsiáé. Ismerik ezt az embert. Ganske a neve, szeretettel köszöntik, hiszen ő maga is kertet művel és állandóan az ukránok között van. Most cikket irt a tudós. A világ tükrének egy kis cserepe minden sora. Ime az adatok:

Már az első világháború előtt hangoztatták Európában, hogy az oroszok egyszerüen elvitték „a házuk éléskamráját mindenestül". 1914-ben az ukránok az oroszok ellen álltak csatasorba. Minden sejtjük európai! Ukrajna történetét ezer évre visszamenőleg ismerjük. Elsőnek III. Otto udvari tudósa Querfurt irt róla. Tiethmar von Merseburg 1018-ban Kievben járt és látta a város négyszáz templomát. II. Henrik idejében az ukránok Európához tartoztak és hü szövetségeseknek bizonyultak. 1420 körül Miksa császár embere Herbstein beutazta Ukrajnát leírta, hogy az ukránok büszkén hangoztatták, hogy a nyugati nagyhatalmaknak ők keleti végbástyái. Dorosenko ukrán hetman 1670-ben a brandenburgi nagyherceggel lépett szövetségre lengyelek és oroszok ellen. A harmincéves háborúban Ukrajnáért folyt a harc Moszkva Lengyelország és Törökország között. 1681-ben az ukránok kijelentették, hogy ők európaiak s azok is akarnak maradni. Számtalan adat sorakozik fel ezenkivül s valamenynyi azt igazolja, hogy Ukrajna sohasem volt orosz, hogy pedig a legkevésbbé volt bolsevista, azt a jelenből tudjuk.

Hamaka sírja

Egyiptomban szünet nélkül folynak az ásatások. Egymásután tárják föl az ősi királysirokat. Nemrégiben hatoltak be a Sakkava melletti nagy lépcsőzetes piramis belsejébe, amelyben a Hamaka, Den Kutly egykori miniszterének sírjára leltek. Az élelmiszerkamrában sok érdekes tárgyat találtak: fegyvereket, földmívelőszerszámokat és élelmiszereket tartalmazó edényeket. A legérdekesebb azonban a fából és elefántcsontból készült táblák, amelyeken a legrégibb kor képirását fedezték fel. A tudósok nagy várakozással néznek ennek az irásnak a megfejtése elé, amely új adatokat tár majd fel Egyiptom első uralkodó dinasztiájáról.

A kegyencnő karja

Hogyan menekült meg egy orvos a halálból

Még a 803-ik esztendő januárjában történt, hogy Harun el Rasid, a mesék hírneves kalifája kebelbarátját, Dzsaffart, a barmekida-herceget hűtlenségen érte és élve eltemettette. Természetesen kegyvesztett lett a herceg egész udvara is, köztük a híres Gabriel nevű orvos, akit szintén halálra ítélt a kalifa. Gabriel csak nagy emberismeretének és lélekjelenlétének köszönhette életbennmaradását, mert történt éppen, hogy a kalifa szépséges és szeszélyes kegyencnője arról panaszkodott a kalifának, hogy a balkarja hirtelen megbénult és nem tudja azt többé mozgatni. A kalifa Gabriel orvossal megvizsgáltatta a szép kegyencnőt, azt ígérte neki, hogy ha sikerül meggyógyítania a kegyencnőt, akkor megkegyelmez neki. Gabriel megvizsgálta a beteget és azonnal látta, hogy semmi baja, csak képzeli a betegséget. A kegyencnő arcát takaró fátyolhoz nyúlt és el akarta azt mindenki előtt lebbenteni, ami a mohamedán nők legnagyobb sérelme. A kegyencnő szégyenérzése azonban olyan erős volt, hogy állítólagos béna karjával villámgyorsan odakapott az orvos kezéhez, hogy megakadályozza fátyla fellebbentését, s ilymódon kigyógyult vélt betegségéből. A kalifa Gabriel orvost magas udvari méltósággal ajándékozta meg s azt jóval később bekövetkezett haláláig egészséggel viselte.

Világ Tükre...

Idők jele: minden hajón ott a nő!

Kenyérsütő kemencék a hajók fedélzetén

A háború előtt legfeljebb a kereskedelmi hajók kapitányai vitték magukkal egy-egy utra a feleségüket vagy leányukat nyaralásképpen. A hölgyek végigélveztek egy utat, aztán visszatértek otthonaikba s a hajón csak edzett tengertálló férfiak maradtak. A helyzet azóta alaposan megváltozott. Stockholmi adatok szerint *majdnem valamennyi svéd kereskedelmi hajón megtalálni a nőket, akik a matrózok nem kis örömére szakácsnői, takarítónői szerepet vállalnak igen magas díjazás mellett és szívesen vállalják a nagy vizek veszedelmét és a hajós élet minden megpróbáltatását is.* A svájci hajókon is ott van a női kiszolgáló személyzet. Egyetlen norvég vagy dán hajóról sem hiányzik a nő s a görög hajókon is igen kiadós szolgálatot teljesit a gyengébb nem Európa ellátási helyzete ugyanis most van kialakulóban a háború ellenére is, a régi „jó világról" bizonyos mértékig minden európainak le kell mondania és a nők azok, akik új életeket találtak ki, akik elsőnek helyezkedtek el a meváltozott körülményekben. *Ma a lisztből más ételek készülnek*, mint annak előtte, a zsír helyett hozzászokik az ember az olajokhoz. Ha kiszámítjuk, hogy csupán Középeurópában 900 millió hektáron termelnek gabonát és hogy a termés egyre növekszik, hogy az olajtartalmú nővények termelésével a zsirgazdálkodást ellensúlyozni lehet, : akkor megértjük, hogy a tengerészek, akiket ugyan csak etetni kell, az újfajta ételeket nem tudván elkészíteni, örömmel látják fedélzetükön a nőket. A svéd hajókon mindenütt ott vannak a kenyérsütő nők és a tengerészek a tenyerükön hordják őket. Nem csoda...

Anyánk, a Tenger nehezen adja aranyát

„Gyüszüvel kellene kimerni az óceánokat"

Az aranycsinálás hite, varázsa, babonája, még egyre tart. Az alkémiának még mindig akadnak hívei, fanatikusai, akik botorul hiszik, remélik, hogy elő tudják állítani a sápadtfényű hüvös fémet, az elemet, az aranyat.

A kémia már évek óta kimutatta, hogy a tenger vizében van arany. Nem sok, de van mégis. Egy tonna tengervizben kb. egy miligram arany van. Látszatra ez kevés, de mégis az óceán a föld leggazdagabb aranybányája. A vizben több arany van, mint a földben. Ez a számítás csábította korunk egyik legnagyobb kémikusát a világhírű Franz Halbert, hogy megkísérelje, a tudománytörténet eddig ismert legnagyobb arányu arancsinálását. Laboratóriumába a világ minden tengeréből, minden szélességi fok alól küldtek mintákat. És a próbekisérletek mind azt igazolták, hogy a tenger sós vizében van arany. Halber már azt is ki tudta számítani, hogy egy arany jeggyűrű előállítására félmillió liter tengerviz kell.

Arról szó sem lehetett, hogy a tenger vizét vigyék a laboratóriumba, tehát ő szerelt fel egy laboratórium-hajót és megfelelő személyzettel kiutazott a nyílt tengerre. És itt utolérte őt ugyanaz a kudarc, ami eddig minden aranycsinálót utolért. A kisérletek nem adtak aranyat. Halber és asszisztensei megbabonázva álltak az érthetetlen jelenség előtt. Ugyanaz a tengerviz, ugyanabban az üvegcsőben, ugyanolyan eljárás mellett a szárazföldön mutatott aranytartalmat, a nyílt tengeren nem. Megismételték a kísérletet százszor és száz helyen, az eredmény mindig ugyanaz volt.

Nem érdemes

A szárazföldön a tenger vize megcsillogtatta az arany fényét, reményét, a helyszínen rejtve maradt az emberi szem előtt. A titok nyitjára Halber egy indiai barátja jött rá. Ő a szárazföldön hasonló kísérletet végzett, de eredményei nem egyeztek Halber eredményeivel. Ebből azt következtette, hogy a tenger vizében lévő arany kimutatásának lehetősége, az éghajlati, légsűrűségi, földmágnességi viszonyoktól függ és a szárazföldön végzett kísérletek és számítások nem alkalmazhatók a nyílt tengeren végzendő kísérletekre vagy „gyártásra". Ezért vallott kudarcot, a legújabb nagy arányu aranycsinálás. Az arany előállítására ezek szerint két mód volna hátra. Vagy kimerítjük — akár gyűszűvel a tenger vizét és bevisszük a laboratóriumba, vagy ki kell menni a nyilt tengerre és ott éveken át végezni a kísérleteket és számításokat. Egyik éppen olyan dőre, mint a másik. Az előállítási költség több, mint az arany értéke. Mindebből azt láthatjuk, hogy az aranyért küzdeni, verejtékezni kell, de előállítani, gyártani nem lehet.

A villám útja

Mérnökök kifejlesztettek egy olyan eljárást, amellyel a villámot fotografálni, illetve filmezni lehet. Sokan azt hiszik, hogy a villám egyszerü fénycsoda, mely a felhőből a földre csap. Pedig nem igy van. A film világosan mutatja, hogy a villámlás nagyon komplikált dolog. Először a felhőből a földre csap (ha nem egy másik felhőbe), de nyomban visszacsap a földről a felhőbe, és ez a hullámzás, oda-vissza vagy tizszer ismétlődik. Az erőssége nem állandó. Az első lecsapás gyenge, de fokozatosan erősödik. Az elektromos szikra sebességét is meg tudták határozni. Ez is változó. A fénysebességnek, vagyis másodpercenkinti 300.000 kilóméternek hetvened részétől a huszonötöd részéig változik. Ha még majd hangos filmmel a dörgést is felveszik, akkor talán a moziban kényelmesen ülve rémülhetünk meg a félelmetes égi háborútól.

Falu három lakóval

Franciaországban van egy falu, Mortreux a neve, amely arról nevezetes, hogy mindössze három lakója van. Ez a három lakó egy özvegyasszony, a fia és a lánya. Mindhárman egy házban laknak s ez az egyetlen ház a falu. Valami nagyon régi, a tizenharmadik századból való kiváltság emlékét őrzi ez a falu, melynek azelőtt természetesen rendes számú lakossága volt. A hagyománytisztelő franciák azért ma is fenntartják a „falut", melynek külön polgármestere is van, de ez nem lakik ott, hanem a szomszéd Adelot nevű községben. Sok dolga nem lehet a falujával.

A „NAGY EMBER" MUZEUMA

Hogyan lett Mont Royalból — Montreal?

Páris, szeptember hó.

A párisi Trocadero hatalmas, óriási épülete a Szajna jobbpartján fekszik. A Harmadik köztársaság idejéből származó épületben van egy múzeum, amelynek felirata ez: „Muse de l'Homme" s amelyben a francia történelmi multra vonatkozó ritkaságok vannak felhalmozva. Különösen a „Nagy ember" termét látogatják ezrek és ezrek, olyanok is, akik az itt kiállított tárgyakat százszor is látták. Idehozza a franciákat és a németeket a kegyelet, mert itt Napoleon emléktárgyai pihennek, és figyelmeztetik a közönséget, a nagy hadvezér és szervező sok-sok igazságaira. Ami Napoleont illeti, még az ellenségei is szívesen elismerik nagyságát. Az olasz Alpokban áll például egy igen érdekes emlékmű. Hatalmas kereszt, tele kalapokkal, kenyérzsákokkal. Krisztus lándzsája és a szögverő kalapácsa a keresztényi ájtatosság és kegyelet jeleire vallanak, az egész kereszt azonban azt jelzi, hogy erre vonult el Napoleon, mikor leszállt az olasz alföldekre. Itt egykor falu állt, a falu népe a hadvezér elé járult, mert a hó és jég elzárta a külvilágtól és éhezett. Napoleon bőségesen etátta őket s mikor ezért szemrehányást tettek neki, így felelt: — A lovak ma kevesebbet esznek, de én gazdagabb vagyok hatszáz ember barátságával!

Francia keserüség: Kanada

A többi szobában a francia gyarmatokkal összefüggő emléktárgyak találhatók. A legérdekesebb gyüjtemény a breton Jaquez Cartier személyével kapcsolatos. Cartier fedezte fel a franciáknak Kanada nagyrészét. Messze felhajózott a Szent Lőrinc folyamon, 1535-ben s mikor egy nagy hegy t[illegible] [illegible] lált, ott megalapitot a M[illegible] a tele[illegible] a h[illegible] — a [illegible] milliós város [illegible] [illegible] kek [illegible] elő[illegible] pe[illegible] harcolni Anglia és Poroszország ellen. Előbbi ezt ki is használta: egyszerüen elragadta a francia-indiai gyarmatokat.

Van a Trocaderoban egy ugynevezett Lousiana-szoba is, amely azt igazolja, miért kellett eladnia Napoleonnak ezt az északamerikai francia területet: — Az angolok most már látom, magukhoz akarják ragadni a világhatalmat — mondotta Napoleon — s Missisipi környéke legszebb példa erre.. Vigyázzatok franciák!

Soha a múzeum nem volt időszerűbb, mint most. Annyi a látogatója, hogy sorba kell állni a kapuk előtt...

Megfejtették az Aqua Tofana titkát

Német kémikusok megállapították, hogy a reneszánsz hirhedt mérge, az Aqua Tofana közönséges arzén vegyület volt, amelyet íztelen, szagtalan és szintelen folyadéknak írnak le az egykorú történetírók. A méreg gyomorgörcsöket, lázt és lesoványodást idézett elő. A beteg lassan legyöngült s ekkor újabb adag méreg végzett vele. A történelem során Itáliában három Tofana nevű méregkeverőnőt végeztek ki, akik gonoszindulatú megrendelőiknek ilyen mérget készítettek. Érdekes, hogy az arzénmérgezés felismerésének módszere ma már olyan tökéletes, hogy 400 évvel a halál után az érckoporsóban talált maradékokból is megállapítható. Az új módszerrel már több hirtelen elhunyt reneszánszkori nagyság halálának okát kiderítették.

Szerencsés menekülés

Delarne svéd bányavárosban beomlott egy tárna és a szerencsétlenség után megállapították, hogy csak egy Helström nevű fiatal bányász maradt a föld alatt. Bár semmi remény nem volt arra, hogy a szerencsétlen fiatalembert élve kimentik a beomlott tárnából, mégis azonnal megkezdték a mentési munkálatokat. Több órás megfeszített munka után huszonöt tonna kőtörmeléket távolitottak el a beomlott tárnából, amikor a mentősereg legnagyobb meglepetésére élve, teljesen egészségesen megtalálták Helströmöt. Kiderült, hogy a szerencsétlenség pillanatában néhány hatalmas kőtömb valóságos sáncot alkotott a fiatalember teste körül és ezek a kődarabok mentették meg életét.

MAGYARSÁG
Szerkesztő:
MESZLENY MIHÁLY PÁL
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, II. kerület, Hunyadi János-út 2. szám.
Telefon: 156-010.
Levélcim: Budapest, 2. Postafiok 55.
[illegible]ség: Budapest, VIII. kerület
[illegible] Telefon: 145-542, 145-543.
[illegible] P, negyedévre
[illegible] 20 f[illegible], va-
[illegible] [illegible]ckk-
[illegible] min-
[illegible]

Nyomatott a Centrum Kiadóvállalat Rt Körforgógépein, Budapest, VIII., Gyula[illegible]

Barabás Márton

Új Magyarság

1943. jan. 27.

* **Barabás Márton kiállítása.** Markosfalvi Barabás Márton, a kiváló székely festőművész, akinek multévi erdélyi tárgyú tárlata nagy sikert aratott, erdélyi festményeiből ismét gyüjteményes kiállítást rendez Budapesten a Műterem kiállítási helyiségében. A kiállítás megnyitása január 31-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz és február 11-ig áll a közönség rendelkezésére hétköznaponként délelőtt 9-től délután fél 6 óráig, vasárnap és ünnepnapokon délelőtt 10-től 2-ig.

20f
MAGYAR KIR. POSTA

MEGHÍVÓ

MÁRKOSFALVI **BARABÁS MÁRTON**

SZÉKELY FESTŐMŰVÉSZ

SZÉKELYTÁRGYÚ MŰVEIBŐL RENDEZETT

KIÁLLÍTÁSÁNAK

MEGNYITÁSÁRA, 1942. ÉVI MÁRCIUS HÓ 1-ÉN, VASÁRNAP DÉLELŐTT 11 ÓRAKOR A „MŰTEREM" KIÁLLÍTÁSI HELYISÉGÉBEN BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS UTCA 12. FÉLEMELET. TELEFON: 189-554.

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ: 1942 MÁRCIUS HÓ 1-12-IG 9—6 ÓRÁIG, VASÁR- ÉS ÜNNEPNAP 10—2 ÓRÁIG

KATALÓGUS ÁRA 50 FILL.

KÜLDI:

TISZTELETTEL

ÓMOROVICZAI SZALMÁSSY ZSIGMOND
IGAZGATÓ

KATÓ KÁLMÁN
FESTŐMŰVÉSZ,
A „MŰTEREM" MŰVÉSZETI VEZETŐJE

Felelős kiadó: Kató Kálmán
Dr. Berkes és Gerő (Merkur) nyomda

Barabás Márton

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

MŰTEREM
KÉPZŐMŰVÉSZETI
KIÁLLITÁSAI
KUNSTAUSSTELLUNGEN
BUDAPEST, IV.,
KOSSUTH LAJOS-U. 12.
FÉLEMELET • TELEFON: 189-554.

.....*úrnőnek*
.....*úrnak*

BUDAPEST

.....*ker.*, ...*út / utca / tér* .....*sz.*

BUDAPEST 1922 FEB 25 D 4 D

NAGYARORSZÁG 3 FILLÉR

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

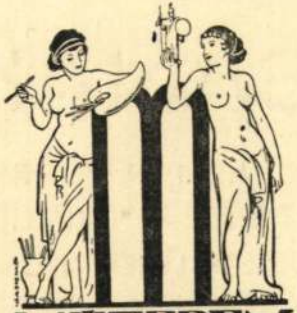

MŰTEREM
KÉPZŐMŰVÉSZETI
KIÁLLITÁSAI
KUNSTAUSSTELLUNGEN
BUDAPEST, IV.,
KOSSUTH LAJOS-U. 12.
FÉLEMELET • TELEFON: 189-554.

nemesdédi Király Kálmán ~~úrnőnek~~ úrnak

BUDAPEST

Andrássy út ~~út~~ ~~utca~~ tér 73/75 sz.

MEGHÍVÓ

MÁRKOSFALVI **BARABÁS MÁRTON**

SZÉKELY FESTŐMŰVÉSZ

SZÉKELYTÁRGYÚ MŰVEIBŐL RENDEZETT

KIÁLLÍTÁSÁNAK

MEGNYITÁSÁRA, 1942. ÉVI MÁRCIUS HÓ 1-ÉN, VASÁRNAP DÉLELŐTT 11 ÓRAKOR A „MŰTEREM" KIÁLLÍTÁSI HELYISÉGÉBEN BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS UTCA 12. FÉLEMELET. TELEFON: 189-554.

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ: 1942 MÁRCIUS HÓ 1-12-IG 9—6 ÓRÁIG, VASÁR- ÉS ÜNNEPNAP 10—2 ÓRÁIG

KATALÓGUS ÁRA 50 FILL.

KÜLDI:

TISZTELETTEL

ÓMOROVICZAI SZALMÁSSY ZSIGMOND
IGAZGATÓ

KATÓ KÁLMÁN
FESTŐMŰVÉSZ,
A „MŰTEREM" MŰVÉSZETI VEZETŐJE

Felelős kiadó: Kató Kálmán
Dr. Berkes és Gerő (Merkur) nyomda

Barabás Márton

lásd

Maksay Albert:

Kolozsvár nyíjtónyú-
vészeti élete a Nisebbségi
sorsban.

Művészeti Vetek

Kolozsvár 1942.

43. C.

Pattby Kerely Zoltán
dolány 15 szde
KAPUVÁR

Lugos (Barabás Márton festőművész
itt rendezett kiállítást)

Pásztortűz 1923. IX. évf. I. k.
479. l.
Kultúrkrónika

München (itt járt Barabás Márton festő)

Pásztorkür, 1927. 7 oz.

168. l.

jg: Barabás Márton képcíről.

Művészet sociológia.

Tér és Forma. III é. f. 1930. 497-450 l.
5 ábra.

Kozma Lajos: A lakberendezési bázár és a magyar werkbund ügye.

Páris (itt járt Barabás Márton, festő)

Pásztortűz, 1927. 7 sz.

168. l.

jg.: Barabás Márton képéről.

Művészet politika.

Tér és Forma. III. é. f. 1930. 47–50 l. 7 fénykép

Hály Gyula: A lakóroba.

Zürich (itt járt Barabás Márton festő)

Pásztortűz, 1927. 7 sz.
168. l.
jg.: Barabás Márton képeiről.

Mūvészet politika.

Tér és Forma. III é. f. 1930. 161-163 l.

3 ábra.

Nagy Márton: A kis otthon.

Arad (Banabás Márton rendezett itt kiállitást)

Pásztortűz, 1924. X. évf. I. fele
344. l.

Tövisi Géza: Erdélyi Krónika

Arad (Barabás Márton itt tartott kiállítást)

Pásztortűz, 1922. VIII. évf. I. f.

508. l.

Kulturkrónika.

Berlin (itt járt Barabás István)

Pásztortűz, 1927. 7 oz.

168. l.

fg.: Barabás István képéről.

Művészetszociológia.

Tér és Forma. III. é. f. 1930. 503-508 l. 11 fénykép ábra

Bodnárik Sándor: Technika és művészet.

Kolozsvár (Barabás Márton kiállí-
tást tart itt)

Pásztortűz, 1927. 7. sz.

168. l.

(Ig: Barabás Márton képeiről.

Kapuzfeliratt. Kolozsvár.

1591.

Tud. gyűjt.

1818., 10., 134. l.

Barabás Márton festő?

Pásztortűr, 1929. 10 sz.
221. l.

Kőmives lajos: Kalotaszeg varázsereje a művészetre.

Barabás Márton festőművész

Pásztortűz, 1922. VIII. évf. I. f.

508. l.

Kultúrkönyvtár

Székely Museum

Pásztortűz, 1927. 7 sz.
168. l.
jg.: Barabás Márton képeiről.

Falfelirat, a városfalon, Kolozsváron.
1650.

Ind. gyűjtemény.
1818, 10. köt., 935. l.

Táblakép, Urvacsoravétel Bánffy-
hunyadon, Barabás Márton.

Pásztortűz, 1929. 10 sz.

221. l.

Kőmüves Lajos: Kalotaszeg varázsa
je a mű vészetre

Feminnivesség fegyver

Pásztortüz, 1928. 15 sz.
337. l.

Albrecht Dezső: Tíz év szerzeménye

Uvadon Barabás Márton rendezett kiállítást.

Pásztortűz, 1924. X. évf. I. fele 344. l.

Tóvári Géza: Erdélyi krónika

Barabás Márton kollektív kiállítása Aradon

Pásztortűz, 1922. VIII. évf. I. r.

508. l.

Kultúrkrónika.

Kolozsváron tart kiállítást Barabás Márton 1927-ben.

Pásztortűz, 1927. 7 sz.
168. l.
jg.: Barabás Márton képeiről.

Feliratos kőtábla a Kolozsvári városfalban,
a ferencesek zárdájánál. 1581.

Tud. gyűjt.
1818., 10., 134. l.

Barabás Márton Lugoson hiállítást
rendezett 1923. ban

Pásztortúr, 1923. IX. évf. I. r.
479. l.
Kultur kérónika

Belső építészet.

Tér és Forma. I. é. f. 1928. 111–115 l. 8 fény-kép.

„R–Z" jel. nerző. A butorról, a berendezésről és a használhatóságról.

Táblakép, Kalotaszegi lakodalom,
Barabás Márton

Pásztorlúr, 1929. 10 sz.
221 l.

Könnyes lapos: Kalotaszeg varázsere
je a művészetre:

Barabás Márton
festő

Vod

Bauer Jenő: Barabás Márton székely festő – művész a „Műterem"-ben.
Magyar Kulturszemle
1942. márc. 15.

35.

árpit,
uis Philippe

behang,
Louis Philippe

87.

árpit,
uis Philippe

behang,
Louis Philippe

86.

BARABAS Márton
Pusztasőreg, 1893. május 1.– ?
Képz. Főisk. Bpest, festő
(1958 óta Kanadában él.)

Banner Erdély

zeti technikák, ágak és műfajok
amosan futó történetei, ennek az
nek a megírása is a művészettör-
Ha igaz, hogy a perspektivát az
y ilyenek kisebb csoportjaira
nagyban előrevitte a tudomány
igaz az is, hogy mióta a művészet
történetirása létezik, minden
téhez is hozzátartozik ez a tá-
kriticizmusnak nem ellentéte,
z egyetemes összefüggés, s ha
melyekben egyedül az objektum
het üdvös, ugy el kell ismernünk
özelités időnkénti szükségét is.
ázad magyarországi művészetének
en A magyarországi művészet tör-
70 körüli korszak művészetét tár-
tjuk alapul, mint az emlékanyag

SZINHÁZ ✦ MŰVÉSZET

Mály Gerő száz dollárja

Hova tünik el az a száz dollár, amelyet *Mály Gerő* minden hónap elsején Mexikóból kap — ez okozza az egyik bonyodalmat a *Családunk szégyene* cimü új magyar burleszkfilmben, amelyet a *Takács—Hausz*-produkció ezen a héten mutat be. Az egyik főszerepet alakító *Mály Gerő* ugyanis éppen olyan kettős életet él, mint *Goll Béa*, a film női sztárja és ez a megduplázott kettősség, meg az ebből származó lehetetlen helyzetek adják jórészét annak a humornak, amely a film minden kockájából bőségesen árad. Kettőjük mellett ugyanis a legjobb komikusaink játsszák a vezetőszerepeket, mint *Turay Ida*, *Vaszary Piri*, *Hajmássy Miklós*, *Halmay Tibor*, továbbá v. *Benkő Gyula*, akik rendkivül sok jókedvvel mókázzák végig a filmet. Ha megemlitjük még, hogy *Babay József* csillogó humorral irta meg a film mulatságos történetét *Podmaniczky Félix* ötlete nyomán és hogy a magyar burleszkfilmek specialistája, *Martonffy Emil* rendezte, akkor nyilvánvaló, hogy a közönség mindent megkap, amit egy gondüző, szórakoztató filmtől elvár.

A „PÁRIS" UTOLSÓ ELŐADÁSAI

Az Uj Magyar Szinház nagysikerü műsordarabja a *„Páris"* a jövő héten kerül szinre utóljára, hogy február 10-én helytadjon a szinház soron következő ujdonságának, *Vaszary Gábor* legfrissebb vigjátékának. Fedák Sári darabja február 5-én, pénteken érkezik el 75-ik előadásához, aztán csak két napig marad műsoron, szombaton és vasárnap. Az új *Vaszary*-darab, az *„Udvarolni felesleges"* előkészületei miatt 8-án, hétfőn a szinház zárva marad. Kedden este pedig nyilvános főpróbát tartanak a szerdai premier előtt. A rendkivül mulatságos, pompás vigjáték főszerepeit *Dayka Margit*, *Vaszary Piri* (aki a premiertől kezdődően pendlizni fog az Uj Magyar Szinház és az Andrássy Szinház között), *Hajmássy Miklós*, *Pethes Ferenc*, *Lengyel Gizi*, *Nagyajtay György* és *Fónay Márta* játszák. A rendező: *Juhász József*. Az *„Udvarolni felesleges"* premierjét nagy érdeklődés előzi meg.

Kodályt ünnepelte a közönség a Mengelberg-koncerten

Mengelberg második hangversenye inkább *társadalmi* eseménynek számitott, mint *zeneinek*. A mai háborús időkben rég nem láttunk annyi ragyogó estélyi ruhát, frakkot és rendjelet, mint ezen a koncerten.

Nem csoda tehát, ha ennyi külsőség közt *Kodály ünneplése is rendkivüli és zajos formákat vett fel*. *Kodály* és *Mengelberg* neve egyértékü az alkotó és a tolmács találkozásakor. Fényes külföldi magyar-sikerek fűződnek a holland vendégkarmesterhez, akinek lendületéhez, dinamizmusához és becsvágyához különösen közel áll *Kodály* művészete. Tegnap is jól tudta érzékeltetni felfogása a *„Galántai táncok"* cigányos levegőjét — minden felszinessége ellenére is. Az öreguras kedélyességü gesztusokkal dolgozó *Mengelberg legyőzte Kodály félénk szemérmességét*, nyilvánosság-kerülését és a hatalmas terén hódoló közönségének újból és újból „elővezette" zenei kultúránk immár nem vitatható, s már életében kanonizált értékét.

A továbbiak folyamán *Schumann zongorakoncertjét* hallottuk *Blaha* Márta poétikus tolmácsolásában, amely a mű romantikus hangját, szenvedélyes csapongását egy női lélek tükrében szinte maradéktalanul megmutatta. A hangverseny második részét *Beethoven* neve fémjelezte, bizonyitván, hogy mindenkor nyitva áll a külső siker kapuja, ha az interpretáló művész a ma oly divatos mester nevét tűzi lobogójára.

Barabás Márton erdélyi képei — a »Müteremben«

Makosfalvi *Barabás* Márton ismert és elismert erdélyi tájképeivel ismét a pesti műértő közönség elé kerül: új kiállitása vasárnap délelőtt nyilik meg a Müteremben. A *Székelyföld* szerelmesét megkérdeztük ebből az alkalomból eddigi sikerekben gazdag pályafutásáról.

— Szükebb hazám, *Háromszék* és *Csik megye*, ott élek a havasok és a derék becsületes székelyek között. Ott is dolgozom, mert ez az én világom. Tanulmányaimat Budapesten kezdtem s innen a *müncheni művésztelepen*, majd *Párizsban* folytattam tanulmányutamat. Itt ért a háború. *Öt évig voltam magam is internált, akárcsak Kuncz Aladár s azalatt is dolgoztam és nyelveket tanultam.* 1919-ben kerültem haza és siettem vissza a *Székelyföldre*. Néha nagyobb utat tettem, bejártam *Olaszországot*, hosszabb ideig éltem *Hollandiában*, *Svájcban a Vierwaldstädti tónál és Németországban a Königsee* mellett, de mindig hazahuzott a *honvágy, a fenyőkutáni sóvárgás*. Ott élek lent és dolgozom *a székelyek örök bálványai, a Szent Anna-tó, a Gyilkos-tó, a havasi patakok és a gigászi sziklák* között. Igyekszem a *székely becsületnek* és a *magyar kulturának szolgálni*.

Barabás Márton erdélyi képeit a budapesti közönség annál nagyobb gyönyörködéssel nézheti végig, mert amit most a *Nyiró filmjén fényképekben* lát és élvez, azt itt most a *Barabás-képek* pompás *szineiben* élvezheti végig.

„Asszonyok Ady körül"

A Magyar Csillag február 1-i számának élén Schöpflin Aladár az ő megszokott egyéni és higgadt hangján az egyre jobban dagadó Ady-irodalom két hatalmas terjedelmü új könyvéből kiindulva új szempontból mutatja be Ady életét. Élete nagyrészén át szoros közelségben élt vele s elég alkalma volt róla olyan emlékezet gyüjteni, amelyek sok tekintetben megvilágitják életét, személyét s azt a hátteret, amelyből költészete kivilágit. Különösen Léda állitólagos féltékenységéről tesz új megállapitásokat. Az eszményitett Ady és az eszményitett Léda ügyében mindkét fajta beállitásnak megmagyarázza jogosultságát, vagy jogosulatlanságát. Adynak a családjához való viszonyát bemutatja pályájának abban a részében is, amelyikben már túl volt az első harcok keserüségein és túl volt a nagy szerelmi élményen.

A változatos és gazdag számban Halász Gábor páratlan érdekességü tanulmánya emelkedik ki Kosztolányi humoráról és kiváltságos lélektani ráérzéssel elemzi azt a folyamatot, amelyen át Mikszáth anekdotáitól kezdve Karinthy krokijain keresztül a városias humor is kifejlődött. Kosztolányi humorának forrása kiapadhatatlan és abból a személyes kapcsolatból fakad, amellyel Kosztolányi magához füzte az élőket és élettelineket, — „embert és világot." A költők közül Tüz Tamás, Bartalis János, Keresztury Dezső, Vas István és Illyés Gyula versei válnak ki. A Figyelő-rovatban Farkas Zoltán méri le a Mednyánszky-kiállitás eredményeit.

VÖRÖS MALOM (Moulin Rouge) „VILLÁMREVÜ" Minden este 8 órakor

Szórakozó Budapest

VÖRÖS MALOM (Moulin Rouge) „VILLÁMREVÜ" Minden este 8 órakor

DÁN KLÁRI 1/2 9 órától a Parisettében Kitünő hideg vacsora Délután zenés uzsonna

DÉGEL és ROBOZ délután és este a COLIBRI-ban ✳ V., Sziget-utca 45 Telefon: 498-145

HUBERTUS-ban II., KAPÁS-UTCA 36. Telefon: 356—386 Sötétités alatt is vacsora minden este már 6 órától! DULLI BÉLA cigányzenekara muzsikál. A „Magyar szobában" KOVÁCS VIKTOR zongorázik

»DUNSZT—RÓZSADOMB« ÉTTEREM, KÁVÉHÁZ ELSORANGU EBÉDEK, VACSORÁK! Zalaegerszegi HORVÁTH REZSŐ és cigányzenekara muzsikál A különteremben HÉTZEY NÁNDOR zongorázik II., Keleti Károly-u. 9. Telefon: 154—570

A WESTEND KÁVÉHÁZ BAN. TERÉZ-KÖRUT 44 Telefon 111-996 és 126-978 Minden délután 4½ órától EGRESSY szalon- és jazz-zenekara játszik Elsejétől Körmendy Vali énekel

ERŐ, EGÉSZSÉG az új EGRI BIKAVÉR 1 liter 3.80 P Korompai Sándor barmérésében VII., Klauzál-tér 14 Csányi-utca sarok.

LILIOM-ÉTTEREM Liliom-utca 18. Nyitás délután 5 órakor. Kitünő vacsorák, naponta halászlé Estenként LÁSZLÓ IMRE magyar nótakirály énekel

Hangulatos esték a VITÉZ-kávéházban (volt Deák) VIII., József-körut 55. sz. Berkes Bandi muzsikál. ✦ Kitünő konyha. Polgári árak!

SUHAJDA-vendéglő Dohány-utca 38. Nyitva d. u. 3-tól Elsőrendü meleg vacsorák 6 órától VARJAS—NÉMETH-duó

Dunapark-kávéház MINDENNAP V., Pozsonyi-út 38 Türk Berta Asztalrendelés 291—311 Fejér György és Garay harmonika művész

Deák Lali a tulajdonos, Telefon: 223-061 A konyhát Lusecsekné vezeti. A zene az hangulatos, Wesselényi-utca negyvenhárom Itten igyon s vacsorázzon.

Este 7 órától nyitva a KÉK DUNA Asztalrendelés: 12-13-15

Szőnyi Lenke a »SPOLARICH« New-York Grill-ben Különbejárat a Miksa-utcából

Märy-Draksy február 1-től a Metropol Grillben

Békebeli vacsorák...! VAD, HAL, SZÁRNYAS különlegességek a Kossuth Lajos-téri ELYSÉE-ben Espresso tiszta babkávéval

CSEKŐ ÉTTEREM VIII., József-körut 4. sz. NAGY MÁRIA énekel SÁRAI ELEMÉR muzsikál.

HALÁSZÓ MACSKA ÉTTEREM VI., MUSSOLINI-TÉR 4. EBÉD: Naponként délután 5-től hangulatos zene. Fél 7 órától vacsora. Polgári árak!

MOZIK MŰSORA:

Rövidítések magyarázata: Sz = szombat V = vasárnap Ü = ünnepnap

ATRIUM (II., Margit körut 55. T. 158-034, 154-024): Emberek a havason. Magyar hiradó. (½4, ½6, ½8, vasár- és ünnepnap ½2-kor is.) — BARLANG (VII., Károly-körut 3. T. 422-722): Prolonkával! Bécsi vér. Magyar hiradó. (½2, ¼4, ½6, ½8. Az első előadás minden nap mérsékelt helyárral. — BELEZNAY (VII., Akácfa-utca 4. T. 225-276): 8-ik hétre prolongálva! Keresztöton. Hiradó. (11, ½2, ¼4, ½6, ½8.) — BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHÁZ (Petőfi Sándor-utca 9. T. 181-244): Hétmérföldes léptekkel Németországon keresztül (kultúrfilm). Rajzos hiradó Kináról. Magyar, Ufa, Luce és különhiradók. (Folytatólagos egyórás előadások 10—21 óráig.) — BETHLEN (VII., Bethlen-tér 3. T. 225-003): Halálos csók. Hiradó. (¼4, ½6, ½8, sz, v, ü: ½2-kor is.) Az első előadás mindennap mérsékelt.) Vasárnap d. e. 11 órakor Hurrá! Apa lettem! — CAPITOL (Baross-tér 32. T. 134-337): Második hétre prolongálva! Szakítani nehéz dolog. Hiradó. (½2, 3, 5, 7, v, ü: 11-kor is.) — CORVIN (Üllői-út, József-körut s. T. 138-088, 339-584): Bajtársak (Szilassy, Simor, Timár). Hiradó. (3, 5, ½8, vasár- és ünnepnap: 1-kor is.)) — CSABA (Calvin-tér, Üllői-út sarok): Halálos csók (Karády). Hiradó. ((¼4, ½6, ½8, v, ü: ½2-kor is.) Vasárnap d. e. 11-kor: Varju a toronyórán. — DEÁK (Teréz-körut 28): Katyi. Hiradók. (½2, ¼4, ½6, ½8.) — DUNA (V., Hollán-u. 7. T. 111-994): A sors beleszól. Hiradó. (¼4, ½6, ½8, v, ü: ½2-kor is.) — HIRADÓ FILMSZINHÁZ (Erzsébet-körut 13. T. 222-499): Hétmérföldes léptekkel Németországon keresztül (kultúrfilm.) Rajzos hiradó Kináról. Magyar, Ufa, Luce és különhiradók. (Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.) — KASZINÓ (V., Eskü-út 1. T. 185-329, 383-102): Katyi. (Tolnay, Bilicsi, Mály, Kiss Manyi.) (¼4, ½6, ½8-kor, sz: ½2-kor, v, ü: délelőtt 11 órakor is.) — KORZÓ (Váci-utca 9. T. 18-28-18): Bengázi (Tasnády Fekete Mária). (¼4, ½6, ½8, v, ü: d. e. 11-kor is.) MESEVÁR (V., Szent István-körut 16) 2-ik hétre prolongálva! Lidérctény. Hiradó. (½1, ½6, ½8, vasár- és ünnepnap: ½2 órakor is.) — NEMZETI APOLLÓ (Erzsébet-körut 45. T. 222-002): Emberek a havason. Második hétre prolongálva! Magyar hiradó. (3, 5, 7, sz: 1-kor, vasár- és ünnepnap: 11 és 1-kor is.) — OMNIA (József-körut, Kölcsey-utca sarok, T. 136-125): Vörös vihar Hiradók. (¼4, ½6, ½8, sz: ½2-kor is, v, ü: d. e. 11-kor is.) — OTTHON (VIII., Beniczky-utca 3. Baross-utca 87. sarkán. T. 146-447): Kölesönkért kastély. (¼4, ½6, ½8, vasárnap ½2 órakor is.) Vasárnap d. e. 11-kor: Rózsafabot. — PEST (VII., Erzsébet-körut 8. T. 221-222): Négylovas hintó (Turay, Fajmássy). Tesséd fegyet váltani. Magyar hiradó. (11, ½2, ¼4, ½6, ½8.) Az első két előadás olcsó, a harmadik mérsékelt helyárakkal. — RÁDIUS (VI., Nagymező-u. 22-24 T. 122-098, 120-564): Karmadic hétre prolongálva! A begyek leánya (Fényes Alice, Nagy István) Rókavadászat a bajor Alpokban (½1, ½6, ½8, sz: ½2, ¼4, ½6, ½8, v, ü: d. e. 11 órakor d. u. ¼4, ½6, ½8.) — RÁKÓCZI (VII., Rákóczi-út 68. T. 426-326): kadétszerelem. Hiradó. (11, 1, 3, 5, ½8.) SCALA (VI., Teréz-körut 60. T. 11-44-11): Negyedik hétre prolongálva! Egy szív megáll (Karády). Hiradók. (¼4, ½6, ½8, szombat, v: ½2-kor is.) — SZIVÁRVÁNY (VII., István-út 39. T. 323-026): Kadétszerelem. (¼4, ½6, ½8, sz, v: ½2-kor is.) V. d. e. 11-kor: Matiné. — SZITTYA (V., Vilmos császár-út 36-38. T. 111-140): Emberek a havason (Szilassy Alice, Görbe János) Magyar hiradó. (¼4, ½6, ½8, sz, v, ü: ½2-kor is.) — TOLDI (VII., Rákóczi-út 70): Zoro és Huru, a két örömapa. Hiradó. (½4, ½12, ½2, ¼4, ½6, ½8, v, ü: d. e. 11-kor is.) — URÁNIA (VIII., Rákóczi-út 21. T. 146-046): A begyek leánya. Hiradó. (3, 5, ½8, v, ü: 1-kor is.) Vasárnap d. e. 11-kor: Stukás.

PÁZMÁNYI SZAVAK

„Soha nagyobb szükség nem volt arra, hogy idézzük, kövessük és megvalljuk Pázmány Pétert, mint ma", — mondta szép és bátor beszédében a székesfőváros főpolgármestere, Homonnay Tivadar a Pázmány-emlékvacsorán. Ez a beszéd a divatos szónoklatok áradatából, amelyek a tömegindulatok hullámain népszerű frázisokat és jelszavakat görgetnek, magasan kiemelkedik tiszta szempontjaival, éles szemre és bátor lélekre való diagnózisával és a korszerű bűnök ellenében örök erényeket hivogató útmutatásával. Ez a beszéd méltó volt ahhoz, akinek emlékezete előtt lángot gyujtott. De méltó volt a szónokhoz is, aki évtizedeket töltött el a keresztény politika nehéz napszámában, anélkül, hogy közéleti tógáját valaha is bemocskolta volna az érvényesülési vágy, vagy a politikai szenvedély rendetlen indulata. Az építő tettek emberét, aki mindig megvetette a lármás kirakatsikereket, az erős és tiszta meggyőződésű férfiút, aki az érvényesülés lehetőségét sohasem kereste az ügyes alkalmazkodásban és a konjunktúrák kihasználásában, — jellemzi az a szellem, amelynek szép megnyilatkozását országszerte a megérdemelt figyelem és tisztelet fogadta Homonnay Tivadar ajkáról.

A főpolgármester beszéde emlékezetünkbe idézte a nagy magyar bíboros Cicerónak ama mondatait, amelyekben ma is fennálló érvénnyel fogalmazta meg a hivő magyar kötelességét, akár szerencsés, akár baljóslatú csillagok járjanak fölötte. Ez a kötelesség — Pázmány halhatatlan szavai szerint — abban áll, „hogy az igazság mellett kitámadjunk, az isteni tudományért bajt álljunk". „Én is — mondta Pázmány a világnézeti harcok dühös dúlásának és az ország két részre szakitottságának szomorú idején — az igazságnak győzhetetlen oszlopához és a jó ügynek mozdithatlan erősségéhez támaszkodván, az igazság ótalmáért kiszállok..." Pázmány nemcsak a legnagyobb magyar hitszónok és legkiválóbb teológiai elme volt, nemcsak a magyar széppróza atyja, kulturális és nevelő intézmények fundálója, hanem a magyar nemzeti géniusznak is egyik legcsodálatosabb képviselője, az ősi politikai fölény megtestesitője, aki a szétszakadottság korszakában is hitt a nemzet lelki és testi egységében és aki nyugati magyar létére is tudta, hogy a keleti magyar világ önállósága minő veszedelmek ellen jó biztositék. De Pázmány mindenekelőtt a meggyőződésnek vértanui bátorságú megvallója volt. Az ő felszentelt bíbora ma is a vértanuk bátorságára figyelmezteti azokat, akik fénylő lábnyomain akarnak járni. Ma is arra int, hogy ne kendőzzük el a nemzet előtt az az valót, hanem a keserű tény is tárjuk a magyarság szeme és lelkiismerete elé s lankadatlanok legyünk az igazság megmondásának bátorságában. Róla és nevében szólni csak az méltó, aki sem alacsony népszerűséghajhászásból, sem elfogultságból, sem önérdekből, sem gyávaság okából nem kendőzi a kóros és káros jelenségeket, hanem homálytalan tükrőt mer tartani a nemzet szeme elé.

A főpolgármester beszéde ezeken a pázmányi magaslatokon járt Homonnay nyiltan szólt „a közgonodlkodás ártalmas házagairól", amelyekbe az önzés, a gyávaság, a lemondás és a széthúzás mételye fészkelte be magát s szólt különösképpen a középosztályról, amelynek hivatása lenne a tiszta eszmények képviselete, a konjukturális széljárásban az egyenes megállás, a közérdeknek példamutatóan önzetlen szolgálata és az egyenetlenségek kiegyenlitésére való törekvés. A középosztályról szólván, szólnia kellett, ha a valót nem akarta elkendőzni, a megszállottakról, akik indulataik és vágyaik bővületében még saját érdekük felismerésére is sokszor képtelenek — nem hagyhatta emlitetlenül azokat a profi-keresztényeket, akik a vámosok lelkületével magát az Egyházat merészelik kereszténységre oktatni, mintha az ő karmos, szerző ösztöneik és uralmi szenvedélyeik beilleszthetők lennének a kereszténység erkölcsi rendjébe. Pázmány szellemében szólt Homonnay Tivadar, amikor megbélyegezte azokat, akikben a kereszténység palástja alatt az önzés szemérmetlensége érvényesül, akik a világégés rettentő lángjainál a maguk kis pecsenyéjét próbálják sütögetni s akik az egyetemes szenvedésből aranyat akarnak szüretelni. Pázmány korában éppenúgy, mint ma, igaz a tétel, hogy a széthúzás, a gyülölet és a kapzsiság által mindent el lehet veszitenl

Helyesen figyelmeztette nagyobb felelősségére a középosztályt, ez a pázmányi magaslatokra emelkedett beszéd. Mert mindig azé a nagyobb felelősség, akié a nagyobb hatalom. A történelem könyörtelen logikája az, hogy olykor nemzedékek multva bünteti azokat, akik a nagyobb hatalmat birták ugyan, de volt javuknak szüklátókörü s bűnös istápolásáról lemondani nem tudtak. A történelem szerint a jelen vétkein sokszor a jövőt is el lehet játszani. Ezért tetézett felelősség nyomja azok vállát, akik hatalommal birnak a nemzet nevében jól vagy rosszul cselekedni. Ma, amikor nemcsak a fegyverek küzdenek, hanem a fórumokon mindenütt hallik a géniuszok perlekedése is a lelkekért, — a középosztály tettei ma ilyen kettőzött felelősséggel esnek a történelmi mérlegbe. Fiainak sorsa is azon dől el, hogy van-e tiszta pillantása a helyzet világos felismerésére, — erénye az önzését kielégitő pillanatnyi konjunktúrák között is a közérdek csillaga után igazodni — s van-e bátorsága az eszmények mellett a veszedelmek ellenében is megállani?

Valóban, ma a történelem faggatja képességei felől a magyar középosztályt.. E döntő időben a legmagasabb szempontokat idézte középosztályunk és szellemi vezetőink figyelmébe Homonnay beszéde, amikor Pázmány éles tekintetével mutatott a követendő eszményekre, s a magyar bíboros bátorságával ajánlotta a valóság felismerését.

Megható történet
három leányról és egy csecsemőről

Családi állás ellen elkövetett bűntett miatt emelt vádat az ügyészség *Major* Erzsébet kávéfőzőnő, *Nagy* Margit és *Gáldi* Mária munkásleányok ellen, akiknek ügyét ma tárgyalta a törvényszék *Vályi Nagy* István elnökletével működő tanácsa.

A vád szerint Major Erzsébet gyermeket várt, de attól félt, hogy szülei nem fogadják be, ha világra hozza gyermekét.

Elpanaszolta aggodalmát két barátnőjének, mire *Nagy* Margit átadta neki *saját iratait* azzal, hogy az *ő neve alatt szülje meg gyermekét.* Igy is történt. *Major* Erzsébet a Keleti pályaudvar előtt lett rosszul. Innen vitték a Szent István-kórházba, ahol egy *szép kis gyermeket szült, akit Nagy Margit gyermekeként anyakönyveltek s kereszteltek.* Segítségükre volt a másik barátnő, *Gáldi* Mária is. *Major* Erzsébet azzal védekezett a bíróság előtt, hogy *szülei haragjától* félt.

Nagy Margit kijelentette, hogy nem hánta meg, amit tett, mert nagyon szereti a gyermeket és amikor megtudta, hogy Major Erzsébet szabadulni akar születendő gyermekétől, elhatározta, hogy mindenképpen segit rajta, a gyermeket magáénak tekinti és föl is neveli.

A bíróság mérlegelve a nyomós enyhítő körülményeket fejenként *3 napi fogházra* ítélte a leányokat, de *Major* Erzsébet és *Gáldi* Mária büntetését próbaidőre *felfüggesztette.*

Az indokolás szerint

enyhítő körülmény, hogy a három nő összefogása egy magzatelhajtást akadályozott meg, valamint az is, hogy egyikük sem vezette anyagi érdek.

Az ítélet *jogerős.*

Miért maradtak ki az orvosok a „Kitünőek Iskolájából?"

Az orvostársadalom egyrészének *elkeseredett hangja* nyilatkozik meg abban a cikkben, amelyet *Bakos* Károly dr. az egyik egészségpolitikai lapban irt *„Kitünőek Iskolája és a népegészségügy"* címmel.

— Mint köztudomású — irja —, *Zilahy* Lajos a *Kitünőek Iskoláját* a kormánykörökkel folytatott megbeszélései alapján

olyan szempontok szerint kivánja megszervezni, hogy abban a jogász, közgazdász és bölcsész kitünőek iskoláját állitsa fel.

— Kénytelenek vagyunk az orvosi társadalom nevében *felszólalni* ezzel kapcsolatban — mondja a cikkiró —, mert *baj van a magyar társadalom lelkületében.* Nem tudom ugyanis megérteni, hogy *miért csak nérnökök, jogászok, közgazdászok és bölcsészek kitünőjére van szüksége a hazának és miért nem fontosak az orvosok?*

Mit ér a gép ember nélkül?

— Elfelejtik, hogy a *legnagyszerübben megalkotott gép sem ér semmit testileg-lelkileg egészséges ember nélkül* Ezzel nem akarom azt irni, hogy az orvostudománynak a magyar népegészségügyért folytatott nemzetvédelmi küzdelmében *nincs szüksége mérnöki alkotásokra, az emberi biztonságot és méltóságot védő jogszabályokra, jó közellátást és szociális helyzetet biztositó közgazdasági intézményekre,* vagy a *népi kultúrát magasra emelő közoktatási szolgálatokra,* hanem azt, hogy

ezeknek viszont szükségük van az orvostudomány szolgálatára, mert csak a tökéletes harmónia biztositja az egészséges magyar nemzet szebb jövőjét.

Tehát nagyon *csodálkozunk azon, hogy a Kitünőek Iskolájából mi orvosok kimaradtunk,* holott a népegészségügy a magyar jövő érdekében épp úgy megköveteli, hogy *orvosi vezetőréteget* képezzünk, mint ahogy *szükség van a többi vezetőrétegekre is.*

Az orvosokat *ma már nem lehet és nem szabad kihagyni sem a nemzetépitő munkából, sem pedig a nemzet vezetéséből.* Remélem, hogy találnak módot, hogy

az orvosok közül is kiemeljék az ország vezetésére hivatottakat és belátják, hogy ők is megérdemelnek egy Kitünőek Iskoláját,

ha másért nem, hát a *népünkért éjjel-nappal, hétköznap és ünnepnap szünet nélkül folytatott küzdelmükért.*

— Nagyon fontos volna a népegészségügy nemzetvédelmi fontosságára felhivni a társadalom figyelmét, mert látjuk, hogy

kezd elnéptelenedni az orvosi pálya, a fiatalság nem jön szivesen orvosnak.

Ez nemcsak *rosszabb anyagi lehetőségek* miatt van, hanem az *orvosi munka erkölcsi elértéktelenedésével magyarázható főleg*

Kifigurázott orvosok

— Ma, amikor minden napilap tele van a társadalombiztositó intézetekben működő *orvosok kifigurázásával* és mindig a *beteget sajnálják* és mindig az *orvos a hibás,* tekintet nélkül a beteg egészségügyi tájékozatlanságával és rosszindulatuságával a gyógyitó orvosával szemben, meg kellene látnunk, hogy *az orvosi tekintély rohamosan csúszik lefelé és a nemzetmentő orvosi munkát gépszerű, akkordmunkának nézik.*

Ez tartja vissza az ifjúságot és a szülőket, hogy az orvosi pályát válasszák idealisztikus életcéljuknak, mert a privát pacientura szünőfélben van, abból megélni nem tudunk, ezt ma már mindenki tudja, viszont a napról-napra csak támadott és kigúnyolt társadalombiztositási orvosi pálya, mely hatvan százalékát foglalkoztatja az orvosi rendnek, nem valami kecsegtető életcél egy nemzetmentő idealizmussal telített 18 éves ifjú előtt.

— Vegyük észre az *utolsó órában,* mig nem késő, hogy *lemaradunk a magyar idők vonatáról,* mint ezt a *Kitünőek Iskolájának* szomorú példája mutatja. Csak a *robotnak* és *egyéni érvényesülésnek* éltünk és hivatásunk nagy, szent szolgálatait nem tudtuk népünk szemében a kellő magaslatra emelni.

Kirakatbetörés Ujpesten

Ujpesten Komáromi László Árpád-utca 64. sz. alatti üzletének kirakatát ismeretlen tettes feltörte és kifosztotta. A beőrő többszáz pengő értékü árut vitt el a kirakatból. A rendőrség keresi a kirakatbetörőt.

A villamos elütött egy tejeskocsit

Az Üllői-út 68. sz. ház előtt ma délután egy 5-ös jelzésü villamos elütött egy tejeskocsit, amelyet Smóren Mihály 29 éves kocsis hajtott. A kocsi felborult, Smóren a villamos alá került. A mentők súlyos zúzódásokkal szállitották a szerencsétlenül járt kocsist a Magdolna-kórházba.

Hirtelen halál

Az Alkotmány-utca 29. sz. házban a Mezőgazdák irodájában ma délben rosszul lett és összeesett Moniok János 30 éves tisztviselő. Mire a mentők kijöttek, a tisztviselő meghalt.

A rehabilitáció nem szünteti meg az erkölcsi megbizhatóság hiányát

Az *Ügyvédi Kamara Országos Bizottsága* az ügyvédjelölt kamarai bejegyzésével kapcsolatosan érdekes *elvi jelentőség* határozatot hozott.

A határozat kimondja, hogy az ügyvéd, mivel az ügyfelek erkölcsi és anyagi havainak letéteményese és kezelője, a *bizalomra különösképpen alkalmas és érdemes kell, hogy legyen.* Ennek nemcsak a büntetlen előélet az előfeltétele, hanem a *fedhetetlen jellem is.* Az elitéltetés minden körülmények között olyan tény, amely a *fedhetetlen jellem hiányát állapitja meg.* A *rehabilitáció* csak az ítélethez fűződő büntetőjogi következményeket szünteti meg, de *az erkölcsi megbizhatóság hiányát nem.*

Autókarambol az Erzsébet-hidon

Az Erzsébet-híd budai hídfőjénél *egy teherautó összeütközött egy személyautóval.* A karambol következtében megsérültek *Vladina* Ferenc 41 éves kertész, *Balla* Bertalan 39 éves házfelügyelő és 28 éves felesége. Mindhárom sérültet a mentők a János-kórházba szállitották.

Három uj osztályigazgató a Kereskedelmi Banknál

A *Kereskedelmi Bank* igazgatósága három új osztályigazgatót nevezett ki. *Ahldorfi Fischer* Ottó, dr. *Milos* Endre és dr. báró *Rossner* Ervin szem lyében. *Fischer* Ottó a személyzeti ügyek és a titkárság vezetője, aki fontos hatáskörét kiváló szakértelemmel tölti be. Dr. *Milos* Endre a *Közép-európai Áruforgalom* egyik vezetője és főleg a bank export-import üzleteivel foglalkozik és jelentős szerepe van a *török—magyar kereskedelmi forgalom megszervezése körül.* Dr. báró *Rossner* Ervin a levelezés egyik vezetője és az intézetnek egyik régi kiváló főtisztviselője. Mindhármuk kinevezését *nagy örömmel* fogadták pénzügyi körökben.

Felsőkereskedelmi iskolás diákok a sebesült honvédekért. Február 20-án d. u. 5 órai kezdettel a budai Vigadóban a felsőkereskedelmi iskolai diákok a margitszigeti csonkolt sebesültek javára ipari gépek beszerzése céljából diákok célja az, hogy azok a súlyosan megsebesült katonák, akik régi helyüket a polgári életben már elfoglalni nem tudják, megélhetésüket könnyen tudják biztosítani a társadalomban. A műsoros táncdélutánon több neves fővárosi színész lép fel. Meghívóigénylés d. u. 4—6-ig 499-334. telefonon.

Vasárnap délután
már 6 órakor
megjelenik a
Független Magyarország
a hétfői riportlap.
Programmja: a cime

ELŐRE A BEVÁLT ÚTON!

Küzdelmekben és eseményekben gazdag esztendőről számolt be Szász Lajos közellátási miniszter tegnap a képviselőházban. Inségesnek indult ez az év, amikor az új közellátási miniszter átvette hivatalát. A nehézségeket azonban vasakarattal küzdötte le, kijelölte a rendszeres közellátás megvalósításához vezető utat és megállapította azokat az intézkedéseket, amelyekkel ezt a célt el lehet érni. A miniszter tegnapi beszédéből már a bizalom és a remény hangja csendül ki, bár nem kétséges, hogy a háborús események következtében a nehézségek még egyáltalán nem múltak el fejünk felett: A közvélemény bizalommal és jogos reménykedéssel tekint az elmúlt év eseményei és eredményei alapján a jövő esztendő felé is. A jövőre vonatkozóan hármas feladat áll a közellátás irányítói előtt. Először tovább kell fejleszteni a rendszeres közellátás szervezetét, másodszor következetesen meg kell valósítani a takarékosságot az ipari ellátásban, harmadszor az árpolitikában folytatni kell azokat a törekvéseket, amelyek az árstabilitás megvalósítása felé vezetnek. Az első feladat megoldásánál a terménybeszolgáltatás új rendszere már kiállotta a tűzpróbát és az eredmények azt bizonyítják, hogy mindenképpen megállja a helyét a gyakorlati életben.

A közellátásügyi igazgatást egészségesen decentralizálták és az a körülmény, hogy minden gazdasági tényezőnek megszabták munkakörét és feladatait, nagyban hozzájárult a felmerülő kérdések eredményes megoldásához. Az ipari ellátás terén érvényesítendő takarékosság a második nagy feladat. Igaza van a miniszternek, nem a ruha teszi az embert, különösen nem a mai időkben, amikor a meglévő készletekkel való végsőkig menő takarékoskodás mindannyiunk kötelessége. De nemcsak a ruhával kell takarékoskodnunk, hanem minden olyan iparcikkel, melynek előállításához ma nem állnak rendelkezésre a szükséges nyersanyagok olyan mennyiségben, mint normális viszonyok között. Az árstabilitás biztosításával az árszintben teremt nyugalmat a kormányzat és ez a nyugalom nemcsak a termelés és forgalom rendjének elengedhetetlen feltétele, hanem egyben feltétele a szociális békének is. Amikor Szász Lajos közellátási miniszter leplezetlenül feltárta közellátási helyzetünket és amikor a mindennapi élet minden fontos közszükségleti cikkének helyzetére rámutatott, ugyanakkor meghatározta a követendő utakat is, amelyeknek betartását nemcsak kéri a fogyasztóközönségtől, hanem azoknak betartására szigorúan ügyelni is kíván és nem riad vissza a visszaélőkkel szemben a legszigorúbb eszközök alkalmazásától sem.

Ismét harcképes az egyik olasz gyorsnaszád-flottilla

VELENCE, nov. 26.

A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti:

A 10. olasz gyorsnaszád-flottilla ismét harcképes, közölték csütörtökön illetékes olasz helyen. A fasiszta köztársasági kormány újjáalakítása után a flottilla parancsnoka, *Borghese*, legjobb tisztjeivel, tiszthelyetteseivel és legénységével egyetemben Mussolini mellé állott és kijelentette, hogy folytatni akarja a harcot a szövetségesek ellen. Azóta állandóan jelentkeztek az önkéntesek ehhez a flottillához és kiképzésük most befejeződött, úgyhogy *az olasz hajóhad rohamfegyvere ismét teljes mértékben készen áll a bevetésre.*

Árurejtegetés miatt kétévi fegyházra, ötezer pengőre ítéltek egy textilnagykereskedőt

A pestszenterzsébeti rendőrkapitánysághoz több feljelentés érkezett ifj. *Herdely* János 31 éves textilnagykereskedő ellen. A panaszok azt hangoztatták, hogy *Herdely* pestszenterzsébeti üzletében és raktárában nagymennyiségű, békebeli textiláru van felhalmozva és ennek ellenére a vásárlónak minden esetben megtagadja az áru kiszolgáltatását. A feljelentés után

civilruhás detektívek vevőként jelentkeztek Herdely üzletében és meggyőződtek arról, hogy tényleg régi minőségű textilanyagok szokatlanul nagy választékban találhatók, azonban a kereskedő egy métert sem hajlandó azokból eladni.

Ezután házkutatást tartottak, amikor is megdöbbentő felfedezésre jutottak: a pincében, padláson, kocsiszínben és a lakás különböző rejtekhelyein körülbelül félmillió pengő értékű békebeli textilárut, régi minőségű vásznakat, flanelleket és ágynemű anyagokat találtak elrejtve. Ifj. *Herdely* Jánost ekkor előzetes letartóztatásba helyezték, majd az ügyészség üzletszerű áruelvonás és áruelrejtés miatt emelt ellene vádat.

A pestvidéki törvényszék, mint uzsorabíróság ma tárgyalta a nagyszabású bűnügyet Hajnády Gusztáv dr. tanácselnök vezetésével. Herdely, aki azóta szabadlábra került, jóhiszeműségével védekezett, azonban

a széleskörű bizonyítási eljárás teljesen ellene szólott.

A bíróság a vád szerinti bűncselekményben mondotta ki bűnösnek ifj. Herdely János textilnagykereskedőt és ezért kétévi fegyházra, ötezer pengő pénzbüntetésre ítélte, azonkívül ötezer pengő vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezte. Az ítélet nem jogerős.

Jobb későn, mint soha

felülvizsgálni, rendbehozni könyvelését, adóügyeit **Hargita** könyvelési és adószakértői iroda VI., Lovag-u. 10. T: 127-903. **Vidéken is dolgozunk!**

Bárczay Ferenc a piaci és vásári kereskedők díszelnöke

Az Országos Piaci és Vásári Kereskedők, Iparosok Országos Ipartársulata nevében népes küldöttség jelent meg Bárczay Ferenc a Magyar Élet Pártja pártvezérhelyettese előtt, hogy őt országos díszelnökül felkérje.

Sebestény ügyvezető elnök beszédében vázolta a keresztény magyar kisegzisztenciák súlyos helyzetét és felkérte Bárczay Ferencet, hogy a közvetlenül érintett 70 ezer kisember és 24 ezer alkalmazottat számláló nagy testület országos díszelnökségét fogadja el. Rámutatott még arra is, hogy a testületen kívül még kb. 200 ezer kisember életérdekeinek megvédésére van szükség.

Bárczay Ferenc válaszában kijelentette, hogy örömmel elfogadja az országos díszelnökséget és ígéri, hogy miként eddig is, úgy a jövőben is készséggel áll minden tisztességes kiskereskedő és kisiparos érdekeinek megvédésére.

A Dunamelléki Református Közgyűlés távirata a Kormányzóhoz

Ismertettük *Ravasz* László dr. püspök, titkos tanácsosnak a dunamelléki református egyházkerület ezévi közgyűlésén elhangzott nagyszabású évi jelentése után a gyűlés hódoló táviratot küldött a Kormányzóhoz.

A táviraton kívül határozatban is *hódolatát és törhetetlen hűségét* nyilvánította az egyházkerület Magyarország kormányzója iránt, Isten oltalmába ajánlva életét.

A világi elnöki székben egyideig Teleki József gróf főgondnokot *Benedek* Zsolt dr., egyházmegyei gondnok helyettesítette. Felkérték a vallás- és közoktatásügyi minisztert, hogy *a kántori javadalmak kettéválasztásának végrehajtásánál* méltányosan járjon el. Kimondotta az egyházkerület: segédlelkészek katonai kiképzésük alatt javadalmuk felét kapják. Elismerést fejezett ki az egyházkerület *Egerházy* Lajosnak, mint az Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat ügyvezető-igazgatójának azért a szép és eredményes munkáért, amelyet az utóbbi évben is felmutatott *a lelkészcsaládok s a kisegzisztenciák* gazdasági megsegítése körül.

Aga khán és felesége válópőre

Zürich, november 26. (MTI)

A genfi polgári bíróság szerdán tárgyalta az Aga khán és felesége által benyujtott házassági bontó keresetet. A válást az együttélés tűrhetetlensége miatt mondotta ki a bíróság. A házasságból született kiskorú fiú ügyében a szülői hatalmat a bíróság a felek közt létrejött megegyezésnek megfelelően, az apának ítélte meg.

Jubilál a Vízművek

Hetvenöt esztendeje az idén annak, hogy a főváros Budapest ivóvízellátásának központosítását megkezdte és kiépítette első vízművét. A főváros rendkívül gyors fejlődése következtében egymásután épültek ki a vízművek és már az első világháború előtt szükségessé vált a nagyobb arányú fejlesztés. A főváros vízművei ma európai viszonylatban is előkelő helyet foglalnak el a nagyvárosok ilyen intézményei között. Az akkori 19.000 forint évi költségvetéssel szemben a vízművek idei költségvetése meghaladja a 19,000.000 pengőt.

A horvát külpolitika alapja változatlanul a bolsevizmus ellen való harc

ZAGRÁB, nov. 26.

A Német Távirati Iroda munkatársa beszélgetést folytatott dr. *Stycpo Perics* horvát külügyminiszterrel. A külügyminiszter hangsúlyozta, hogy a horvát külpolitika — éppen úgy, mint eddig — a jövőben is ugyanazokon az alapokon nyugszik, amelyek a *nagynémet birodalommal való rendíthetetlen szövetségi viszonyból és a bolsevizmus ellen folytatott közös harcból adódnak.* Éppen a moszkvai értekezlet mutatta meg ismét, hogy Anglia és az Egyesült Államok elhatározták, hogy Európát, főleg pedig a kis nemzeteket, kiszolgáltatják a bolsevizmusnak. Azt azonban, hogy mit jelent a bolsevista uralom, eléggé bebizonyították a bolsevista partizánok, akik a moszkvai szép beszédekkel mitsem törődve, éppen a horvát nép ellen számtalan véres tettet követtek el, akik vallási türelmességük értékét több horvát pap meggyilkolásából, kulturális értéküket az iskolák százainak felgyujtásából, emberiességüket szinte hihetetlen kegyetlenkedésekből, a szabadságról alkotott fogalmaikat pedig a rablásból és a védtelen parasztok elhurcolásából vezetik le. Horvátország minden tekintetben, kulturális, szellemi és politikai téren egyaránt, a Nyugathoz tartozónak érzi magát és *utolsó lehelletéig védekezni fog a bolsevizmus és szövetségesei ellen.* (MTI)

Adományokat gyüjtöttek zsidó árvák számára, de kissé erőszakosan

Az elmúlt hetekben sok panasz érkezett a főkapitányságra egy ismeretlen férfi és nő ellen, akik főleg zsidó családokat látogattak meg. A lakásokba becsöngetve, azt állították, hogy egy zsidó társadalmi egyesület nevében adományokat gyüjtenek, majd, amikor az előszobában egyedül maradtak, magukhoz vették a fogason lógó kabátokat. Volt olyan eset, hogy a lakásban hagyták őket pár percre egyedül és ezt az időt felhasználva, ékszereket és ruhaneműeket zsákmányoltak. A lopott holmikat egy magukkal hozott bőröndbe rakták be és azután nyomtalanul eltűntek. A bőrönd azért nem keltett sehol sem feltűnést, mert már az első szavaknál kijelentették, hogy nemcsak pénzbeli segélyt, hanem ruhaneműt is elfogadnak a zsidó árvák felruházására.

Tizenegy feljelentés érkezett a rendőrségre és a detektívek napokon keresztül nyomoztak, amíg végül csütörtökön délután egy körúti büffében a kapott személyleírások alapján felismerték a keresett férfit. Előállítása után kiderült, hogy *Garancz* Gyula 29 éves állástalan zenész, aki a szélhámosságokat *Tarr* Antalné 32 éves iparművésznővel együtt követte el és *mintegy tízezer pengő értékű holmit loptak össze.*

Az iparművésznőt még a késő délutáni órákban, egyik barátnője lakásán a detektívek elfogták és kézrekerültek az orgazdák is, akiknél ötezer pengő értékű holmit meg is találtak.

Két új nemibeteggondozó intézetet állít fel a főváros

A főváros már évekkel ezelőtt felvette a küzdelmet a venereás betegségek elterjedése ellen, mert a statisztikai adatok szerint a vérbaj majdnem ugyanolyan pusztítást végez, mint a gümőkór. A főváros a nemibetegségek elterjedésének megakadályozása érdekében 1941 óta négy nemibeteggondozó intézetet állított fel. A háborús helyzetre való tekintettel a polgármester a legközelebbi közgyűlésnek javaslatot tesz két új nemibeteggondozó-intézet felállítására, az egyiket a Tomcsányi-úti lakótelepen, az Angyalföldi-út 2. szám alatt szerveznék meg. Sor kerül hasonló intézet felállítására a XI. kerületben is.

Egyébként a polgármester elkészítette a nemibeteggondozó-intézetek szervezetéről és működéséről szóló szabályrendeletet. A szabályrendelet szerint az intézet feladatkörébe tartozik a nemibetegségek minél korábbi megállapítása, e cél elérése végett minden jelentkező megvizsgálása és a nemibetegségben szenvedőknek orvosi tanáccsal való ellátása. *Az intézet a tudomására jutó fertőzési forrásokat is felkutatja,* elvégzi a házasságelőtti kötelező orvosi vizsgálatok egy részét, tudományos megfigyeléseket folytat a nemibetegségekre vonatkozóan, stb.

A szabályrendelet meghatározza a szegény betegeknél a bőrbetegségek gyógyítási kötelezettségét is, főleg azért, hogy az intézet felkeresése *ne legyen megbélyegző jellegű* és ezáltal a nemibetegek közismert tartózkodását és szégyenérzetét le lehessen küzdeni. Ennek érdekében az intézetek a hivatalos „nemibeteggondozó intézet" megjelölés helyett a „székesfőváros egészségvédelmi intézete" feliratot használják.

Országház Grill

Pénteken, nov. 26-án először és minden este pont ½9 órakor **SILIGA HALASZ RUDOLF** legmulatságosabb revüje: a

3 testőr

Személyek:

D'Artagnan .. Kurz Károly
Ramóna .... Miklós Marcella
Athos, Porthos, Aramis (testőrök) Lugossy György, Ráthony Róbert, Marietta

Rátkai Márta

Kálmán Miklós jazz-átiratát énekli:

Marietta
Joe Martin
Alfonsó

új paródiákkal

MORENO és MORENITA
BARTFAY ANNY
KOMORÓCZY ERZSÉBET

és az Országház Grill teljes revütársulata

MILLETIN GÉZA zeneka

HIREK

Két kiállítás

Ha nem döbbentené meg a szemlélőt *Borbereki Kovács* Zoltánnak egy sarokba szerényen meghúzódó csodálatos *Cigányfeje*, vagy pedig *Szandai* Sándornak Mezey Máriáról készült remek portréja és *Ungváry* Lajos Barátnők című terrakottája, nem lenne ott a Műcsarnok téli tárlatán, akkor ott még egy-két festmény s szobor kivételével aligha lehetne művészetről beszélni, annál inkább szabadjára eresztett dilettantizmusról, kép- és szobornagyüzemről. Ez a fajta levitézlett naturalizmus lényegében már destrukció, mert megtámadja a művészet igazi értelmét és jelentőségét: a spirituális vonatkozást, az anyag átszellemítését.

Szomorú, hogy olyan tehetséges festő, mint *Istókovits* Kálmán is, áttért a futószalagon való tömeggyártásra, mellőzve minden műgondot és elmélyülést. Teremről-teremre haladva soroljuk fel azokat a festőket és szobrászokat, akik a tehetségtelenség és a szürke középszerűség homoktengerében még is kitűnnek vagy mondanivalójuk komolyságával, vagy pedig a mesterségbeli felkészültség színvonalával. *Halasi-Horváth* István, *Kisfaludi Stróbl* Zsigmond, *Udvary* Pál, *Horváth* Béla, *Benkhardt* Ágost, *Komáromi-Katz* Endre, *Tövesdi* Géza, *Lohrberer* Anna, *Lássa* Gábor, *Döbrentei* Gábor, *Balides* Sándor, *Lévay* Lajos, *Ittöckert* Károly, *Szilády* Margit, *Hajgató* Ferenc, *Eösze* András, *Pélery* Dóra, *Kocsis* András, *Horvai* János, *Szomor* László, *Aszódi Weil* Erzsébet, *Makoldy* József, *Éless* István, *Jeney* Zoltán, *Dabóczy* Mihály, *Kótay* Ferenc, *Biai* Föglein István, *Kallós* M. Elek, *Erdős* Géza, *Feszty* Masa, *E. Gáll* Ferenc, *Parti* Ferenc, *Emőd* Aurél, *Gulyás* Ferenc, *Czene* Béla, *Moldován* István, *Sóváry* János, *Diósy* Antal, *Jessky* Iván, *Biró* György, *Berki* János, *Hende* Vincze, *Brenner* Sándor, *Várdeák* Ferenc, *Rácz* Kálmán, *id. Gaál* Lajos és *Istók* János nevét jegyeztük fel a közel négyszáz kiállító között.

A Kossuth Lajos-utcai *Műteremben* Márkosfalvi *Barabás* Márton állította ki újabban készült festményeit. *Barabás* a székely tájak szerelmese, azok sajátos szépségének megszállottja. Friss és közvetlen hangon közli velünk rajongását. Ha színei kissé nyersek is, természetélménye meggyőző, tájképei mindenestre sikerültebbek, mint az alakos kompozíciói.

T. D.

— UJ KORMANYFÖTANACSOSOK. A Kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Ilosvay Lajos szatmári kanonoknak, Boros Jenő szatmári református esperesnek, dr. Böszörményi Emil takarékpénztári elnöknek és dr. Gyökössy Endre ny. MÁV igazgatóhelyettesnek a kormányfőtanácsosi címet adományozta.

— **A miskolci gazdakamara** felterjesztésben kérte a földmívelésügyi minisztert, hogy a hat évvel ezelőtt megjelent zsizsiktelenítési rendeletet szigorúan hajtsa végre. Ez a rendelet kötelezővé tette a borsó, a lencse és a bükköny zsizsiktelenítését és bár a rendelet hatálya alá vont körzetekből zsizsiktelenítés nélkül nem szabad a terményt elszállítani, mégis egyes termeltető cégek zsizsiktelenítés nélkül veszik át a gazdáktól a borsót, amelyet csak később, saját telepükön zsizsiktelenítenek. Az ebből származó növényegészségügyi károsodás megszüntetése érdekében kérte a kamara a rendelet végrehajtásának megszigorítását.

— **Orvosi hír.** Sófalvy Illyés Endre dr. egyetemi tanársegéd, urológus-sebészorvos, a harctérről visszaérkezett és újból megkezdte rendelését Horthy Miklós-út 9. sz. alatt.

Henduska Béla az egész rokonság nevében mélységes fájdalomtól megrendülten jelenti, hogy forrón szeretett édesanyja,

özv. Henduska Rezsőné

szül. Lincke Ilona, életének 49-ik évében rövid szenvedés után tragikus hirtelenséggel elhúnyt. Temetése szombaton, november 27-én délután fél 3 órakor lesz a kerepesi temető (Fiumei-út) halottasházából, az evangélikus egyház szertartása szerint.

Nyugodjék békében!

Öt angolszász repülőgépet lőttek le a Szófia ellen intézett légitámadásnál

Szófia, november 26. (Magyar Távirati Iroda.) Bulgáriában a két legutóbbi légi támadás hatása alatt végleg kialakult az álláspont az országnak a háborúval szemben elfoglalt helyzetét illetően. Ezt tükrözte vissza Bozsilov miniszterelnök szerdai parlamenti felszólalása, erről beszélnek a képviselők a trónbeszéd vitájában és ez jut kifejezésre a hivatalos sajtó vezércikkeiben is.

Bulgária — mondják mindezek a hangok — senkitől sem kíván semmit és sohasem vágyott idegen területre. Bulgária célja régtől fogva: nemzeti területének és a bolgár lakosságnak egyesítése a bolgár állam határai között és ma is kizárólag ezért küzd. Minden bolgár ember elítéli tehát a legutóbbi légi támadásokat, — amelyek ártatlan polgári személyek életét követelték, — annál is inkább, mert Bulgária nem vesz részt tevékenyen a különböző arcvonalakon folyó harcokban.

Különösen tisztán tükrözte vissza a bolgár álláspontot *Kozsuharov* képviselőnek és volt miniszternek, a *Szlovo* főszerkesztőjének szerdai parlamenti beszéde. Kozsuharov szerint a trónbeszéd igen szerényen körvonalazta a bolgár külpolitika célkitűzéseit. Valóban nincs még egy nemzet a világon — mondotta, — amelynek minden célja és törekvése ily kizárólagosan a nemzeti egység megvalósítása lenne. Ezután történeti visszapillantással igazolta a szónok, hogy Bulgáriának Macedóniára és Trákiára vonatkozó jogait mindig minden nemzet elismerte, kivéve a szerbeket, de 1878-ig még a szerb források is bolgároknak ismerték el a macedónokat. Kozsuharov beszédének legfontosabb része az volt, amelyben Churchill miniszterelnöknek Bulgáriára vonatkozó korábbi megállapításait olvasta fel. Churchill a világháborús emlékeiről írott könyvének 456. oldalán hosszasan beszél Bulgáriáról és *mindenütt bolgár területként említi Macedóniát és Trákiát.* Még érdekesebb azonban egy általa szerkesztett és az első világháború alatt az angol kormánynak átnyujtott emlékirat, amelyben ismételten jogosnak nevezi a bolgár követeléseket és az említett területeknek Bulgáriához való csatlakozását becsületes és bölcs ügynek mondja.

A trónbeszéd vitájának volt magyar érdekessége is. *Lipovanszki* képviselő, a bolgár-magyar kereskedelmi kamara elnöke, beszédének külpolitikai részében többek között a következőket mondotta:

— A Balkán-félsziget középpontjában fekvő Bulgária kelet felé, a baráti Törökország, nyugat felé pedig a baráti Magyarország révén tartja fenn a kapcsolatokat. *A magyar-bolgár barátság szilárd alapokon nyugszik és soha semmiféle érdekellentét sem zavarta meg.* Magyarország mindig a bolgár nemzeti ügy egyik legelkesebb védelmezője volt.

A második szófiai bombázás hullámai egyébként még nem ültek el. Kiderült, hogy az ellenséges bombázók több más környező helyre is dobtak bombákat, anélkül azonban, hogy katonai vagy egyéb fontos célpontokban kárt okoztak volna. A halottak száma megbízható magánértesülések szerint hat, a nagyobbrészt könnyebb sebesültek pedig körülbelül 25.

A lelőtt ellenséges gépekről nem tettek közé további részletes adatokat, de *valószínű, hogy összesen öt repülőgépet sikerült megsemmisíteni. A bolgár veszteség egy vadászgép.* A kormányzat azonnal megtette a multkorihoz hasonló intézkedéseket a kárvallottak megsegítésére. Tíz nap alatt mindenkihez eljuttatják a törvényileg megállapított segélyt. Minthogy azonban most már egymásután két bombázás érte különösen az állomást és a vasúti berendezések környékét, *a hatóságok megkezdték a környező városrész kiürítését.* Poduene városrészből és környékéről már a mult hét óta telepítik ki a polgári lakosságot a fővárostól több mint húsz kilométerre fekvő falvakba. Szerda óta fokozták a kitelepítés ütemét. Megkönnyíti a hatóságok munkáját a lakosság hangulata is, amely a második bombázás után nem kíván többé a veszélyeztetett kerületekben maradni. A kiköltöztetési akcióról még nem tettek közzé hivatalos jelentést.

— **A Magyar Bornagykereskedők és Borközvetítők Országos Egyesülete** Görgey István elnökletével rendkívüli választmányi ülést tartott. Görgey István részletes tájékoztatást adott a borpiac jelenlegi helyzetéről és beszámolt a borár kérdésében illetékes helyen folytatott tárgyalásokról. A beszámolót a választmány egyhangúlag tudomásul vette. Ezután az elnök tájékoztatta a választmányt a borkereskedelem hitelellátásának lehetőségeiről és közölte az érdekeltséggel, hogy csakis olyan esetekben számíthat hitelre, ha kellő biztosíték van arra, hogy az igénybeveendő hitel nem spekulatív célokat szolgál.

— **Módosítják a főváros és az OTI kórházi megállapodását.** Hét évvel ezelőtt az OTI olyan megállapodást kötött a fővárossal, hogy naponkint legalább 800 beteget ápoltat a főváros közkórházaiban és ezekután teljes ápolási díjat térít. Legutóbb ezév január 1-től többszöri módosítás után az OTI 6.60 pengőt fizetett az említett betegek után. Most újra felemelték ezeket az ápolási díjakat éspedig 9 pengőre azzal, hogy ha 1944 június 30-ig a megélhetési indexszám emelkedik, újabb megállapodást kell kötni.

— **Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat** üveg- és fémkiállítását a kormányzói kabinetiroda főnöke, dr. Ambrózy Gyula látogatta meg, akit a társulat elnöksége kalauzolt végig a kiállításon. A kiállítás egyébként a közönség érdeklődésének első vonalában áll és a hétköznapi forgalom is minden várakozást felülmulóan növekszik.

— **Kilenctagú tolvajbandát fogott el a pécsi rendőrség.** A pécsi vasúti állomáson ismeretlen tettesek az utóbbi időben számos kocsirakományt megdézsmáltak. A rendőrség most hosszas nyomozás után 9 alkalmi rakodómunkást vett őrizetbe, akik részesei voltak a lopásoknak. Valamennyiüket átkísérték a pécsi ügyészség fogházába.

— **Halálozás.** Lábán Károly dr. MÁV titkár, tartalékos hadnagy rövid szenvedés után 34 éves korában meghalt.

— **Leesett a villamosról.** A Szinyei Merse Jenő-utcában egy 8-as villamosról leesett Szabó István 55 éves pincér. A szerencsétlen ember lába beszorult a villamos mentődeszkája közé és így teljesen összeroncsolt lábbal került be a Magdolna-kórházba.

— **Vasárnap ülést tart a Cserkész Országos Nagytanács.** A Cserkész Országos Nagytanács vasárnap 12 órakor tartja fáji *Fáy* István kultuszállamtitkár elnöklete alatt a Tudományos Akadémia üléstermében évi rendes ülését. Az ülésen felszólal *Kelemen* Krizosztom, *Ravasz* László, *Pászti* István és az országos főcserkész.

— **Héthónapi fogházra ítéltek egy magyargyalázó zeneoktatót.** *Medve* Gyula ungvári zeneoktató, több alkalommal becsmérlő szavakat használt a magyarság rovására. A debreceni törvényszék ezért héthónapi fogházra ítélte s a Kúria dr. Töreky Géza elnöklete mellett tartott tárgyaláson a debreceni törvényszék ítéletét helyben hagyta, így az jogerőssé vált.

— **Cremonesi bíbornok halála.** Cremonesi bíbornok 77 éves korában Rómában meghalt. A főpapot 1922-ben szentelték püspökké és 1935-ben lett bíbornok. Több magas egyházi méltóságot töltött be, legutóbb pedig vezetője volt a Vallási Művek Intézetének.

— **Rádiókörözést adott ki a rendőrség a szélhámos volt vámtiszt ellen.** Az utóbbi időben 21 feljelentés érkezett a főkapitányságra Bedő Tivadar nyugalmazott vámellenőrtiszt ellen, mert többezer pengőt csalt ki hiszékeny emberektől különböző üzletkötésekre és búsás nyereséget ígért nekik. A detektivek, amikor Bedő Tivadart lakásán keresték, felfedezték, hogy a volt vámtiszt megszökött és jelenleg ismeretlen helyen tartózkodik. A főkapitányság a 170 centiméter magas, zömöktermetű, borotvált és enyhén kopaszodó Bedő Tivadar ellen rádiókörözést adott ki.

— **Elemenekült a gázoló taxi.** A Vámház-utcában egy taxi elgázolta dr. Málnai Mihály tanár 70 éves feleségét. Az idős asszony eszméletlenül esett össze és amikor a taxi vezetője a szerencsétlenséget észrevette, nagy sebességre kapcsolt és tovább robogott. Málnási Mihálynét a mentők elsősegélyben részesítették, majd saját kérésére, lakására szállították.

— **Halálos gázolás az ürömi állomáson.** Ma hajnalban az ürömi állomáson egy szolgálati motoros elgázolt egy 40 év körüli munkáskülsejű férfit. A férfi, akinél semmiféle személyazonossági iratot nem találtak, a baleset következtében meghalt. Személyazonosságának megállapítására megindult a vizsgálat.

— **Kapával verte agyon munkaadóját.** Mészáros József berceli munkás összeszólalkozott munkaadójával, Szevelényi Sámuellel és a vita hevében egy kapával úgy vágta fejbe, hogy Szevelényi sérüléseibe belehalt. Mészárost a csendőrség elfogta.

Találkozunk?!

A Kecskeméti Söröző

Kecskeméti-u. és Magyar u. sarok

— **A Füszerkereskedők Országos Egyesülete** körzeti értekezleten tárgyalták a tejfiókok kérdését. A tagok követelték, hogy a tejfiókok csak tejet és tejtermékeket árusíthassanak és ne vonják el a füszerszakma keretébe tartozó cikkek árusításával a vevőközönséget a füszerkereskedőktől. Kérték továbbá, hogy megfelelő intézkedések révén a füszerkereskedők tejhez és tejtermékekhez juthassanak a fogyasztóközönség ellátása érdekében.

— **Nincs elég jelentkező a munkahelyekre.** Az állami munkaközvetítő hivatal jelentése szerint a budapesti munkapiacon 1792 különböző munkás kaphat foglalkozást, viszont mindössze 1229-en keresnek munkát. Különösen az asztalos, cipész, géplakatos, kovács, lakatos, napszámos, férfiszabó és villanyszerelő munkahely betöltésére nincs elég megfelelő jelentkező.

— **Rejtélyes utcai támadás Óbudán.** Somlai László 30 éves konyhalegény éjfél felé ment hazafelé Óbudán lévő, Templom-utca 17. sz. alatti lakására. Amikor befordult a sötét utcába, egy ismeretlen férfi kést szúrt a mellébe. A szúrás szerencsére félrecsúszott s a kés nem hatolt be teljesen a konyhalegény testébe. Támolyogva érkezett meg lakására, ahol eszméletlenül esett össze. Hozzátartozói a mentőket hívták, akik megállapították, hogy a szúrás a szíve táján érte Somlait. A konyhalegényt a Magdolna-kórházba szállították be, a rejtélyes támadás ügyében megindult a nyomozás.

— **BEKÜLDÖTT HIREK.** *A Piros-Fehér-Zöld* Blokk december elején az új városháza közgyülési termében délután fél 6 órakor emlékünnepélyt tart. — *A Hivatásszervezet vasárnap este fél 7 órai kezdettel* a pesti Vigadó nagytermében művészi munkásestet rendez. — *A Magyarországi Katolikus Legényegyletek Országos Szövetsége* szombaton este fél 7 órai kezdettel a Magyar Művelődés Házában jubileumi díszelőadást rendez. Vasárnap fél 9 órakor az erzsébetvárosi plebánia-templomban főpapi szent mise lesz, 11 órakor pedig a székesfővárosi Vigadóban iparosifjúsági nagygyülést rendeznek. — *A debreceni Tudományegyetem* szombaton délután fél 1 órakor az egyetem aulájában Szily Kálmán titkos tanácsost a bölcsészettudomány tiszteletbeli doktorává avatja. — *Mádarász István kassai püspök* Kassán érdekes előadást tartott „A katolikus gondolattal Bourget műveiben" címmel. — *Az Emericana klubdélutánját és műsoros előadását* szombaton 17 órai kezdettel tartják meg (Zárda-utca 4. szám alatt). Az estélyen a zalai örgediákok is találkoznak.

Jó állapotban levő

teljes tiszti ruházatot keresek megvételre. Ajánlatokat „Fiatal önkéntes" jeligére a kiadóba.

MINDENKINEK AMIT TUDNIA KELL

A közélelmezési ügyosztály közli, hogy Budapesten és környékén a tejjegyekre november 27-én és 28-án, szombaton és vasárnap a következő tejmenynyiségeket szolgáltatják ki: Az A-jegyre 1 litert, a B-jegyre 0.7 litert és a C- és D-jegyekre 0.3—0.3 litert. Közli továbbá az ügyosztály, hogy a burgonyavásárló szelvényív 13-as számú, december 6-i szelvényére 2 kilogramm burgonya vásárolható. A vendéglátó- stb. üzemek a zöldszínű igazolványra 200, a sárgára 150, a kékre 80, a barnára 30 kg. burgonyát kapnak. A szelvényekkel a kereskedők 15 napon belül a szokott módon számolnak el.

Vasárnapi turistakirándulások

— *Magyar Turista Egyesület.* Dobogókői Cs. és Péntekiek közös kirándulása: Kismaros—Kospallag—TIT-ház (H) Nagyhideghegy—Csóványos—Diósjenő. T. 27-én 16 ó. a Nyugati p. u. — Csepeli O.: Esztergom—Vaskapu (H) Maróti gerinc—Dobogókő—Szentendre. T.: 27-én 14 ó. Nyugati p. u. — Dobogókői Cs.: Farkasrét—Csillebérc—Makkosmária—Zugliget. T. 9 ó. Farkasréti vill. végáll. — Sasok: Szárazrétdzés a Nagyszénáson. T.: 8 ó. 30 p. a Hűvösvölgyi vill. végáll. — Vándorfiúk: Zugliget—Hárshegy — Budakeszi—Zugliget. T.: 9 ó. 30 p. a Széll Kálmán-téren. — *Budapesti Egyetemi Turista Egyesület:* Pilisvörösvár—Zajnáthegyek—Pilisszentkereszt—Szurdok — Szentkút—Békásmegyer. T.: 7 ó. MÁV Óbudai megállónál. — *Magyarországi Kárpát Egyesület:* Jubiláris és Mátyás király emléktura. Pomáz—Margitliget—Tavasz kunyhó—Csobánka—Pomáz. T.: 7 ó. 15 p. HÉV Margithídfőnél. — Budapesti Cs. 1: Pomáz—Kőhegy—Szentendre. T.: 7 ó. 15 p. HÉV Margithídfőnél. 2: Szentendre—Sikáros—Pomáz. T.: 7 ó. 15 p. HÉV Margithídfőnél. 3: Klotildliget — Pilisszentlászló—Szentendre. T.: 7 ó. Ujpesti hídnál. — Hangya Cs.: Hárshegy—Makkosmária—Zugliget. T.: 8 ó. 30 p. Széll Kálmán-téren. — Börzsöny O.: Gödöllő és környéke. T.: 8 ó. Rpalota Dugonits-u. HÉV megálló. — Sólyom O.: Dömös—Prédikálószék — Lepencepatak—Visegrád. T.: 5 ó. 45 p. Nyugati p. u.

Budapest Sport Egyesület. 1: Szár — Fányvölgy — Várgesztes — (H) — Szári kút — Vitányvár — Máriaszakadék — Szár. T: 27-én 12 óra 30 p. Keleti p. u. — 2: Hűvösvölgy — Vadaskert — Hidegkúti kálvária — Solymár — Máriaremete — Hűvösvölgy. T: 8 óra 30 p. Széll Kálmán-téren. — *Postás Sport Egyesület.* Kárpátaljai Cs.: Máriaremete — Feketefej — Zsíroshegy — Solymár — Rózsokaforrás — Hűvösvölgy. T: 9 óra. Hűvösvölgyi vill. végáll. — Visegrádi Cs.: Csév — Kőszikla — Kesztölcs — Kétágúhegy — Dorog. T: 6 óra 30 p. Nyugati p. u. — Fóti Cs.: A Várhegyi barlang megtekintése. T: 15 óra 30 p. a Mátyás-templomnál. — *Magyar Munkások Turista Egyesülete:* Hűvösvölgy — Vadaskert — Oroszlánkő-szikla — Guggerhegy — Pálvölgy. — A Pálvölgyi cseppkőbarlang megtekintése. T: 9 óra a Hűvösvölgyi vill. végáll.

BSzKRt—Nagyvárad

Ujpest—Vasas

és a péntek esti

hivatásos ökölvívó viadalra

jegyeket elővételben árusít az Esti Ujság — Függetlenség jegyirodája József-körút 5. Telefon: 14-44-01.

SARABA'S MIKLÓS

Barabás Miklós

vód
z

Mándy Iván:
Az ezredi diák.
(Ifjúsági regény
[Barbás Miklóról]
Bp. [1944]

Könyvtáramban

Barabás Miklós MDK

1844-es bécsi Műegylet-kiállítása küldi fel a „Vásárra menő román család"-ot Schindler az „Österreichisches Morgenblatt"-ban, H. Meynert az „Allgemeine Theaterzeitung"-ban elismerőleg írnak róla. A Honderű 1844-ben közli, hogy a képet a lembergi múzeum vette meg, de ez nyilván később elállt a vételtől, mert B. ezt a példányt viszi az 1845-iki pesti Műegyleti kiállítása.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós Bp. 1950, 43. o.

M.D.K.

Barabás Miklós festő

Müve a Szépmüvészeti Muzeum modern magyar képtárában 1910-ben mint uj szerzemény került beillesztésre. / a raktárból /

Vásárra induló oláh család

A Szépmüvészeti Muzeum 1906-1956. Bp. 1956. 170.1.

Barabás Miklós

A nép felé forduló érdeklődés a nemzeti tudat erősödésének egyik megnyilvánulása, olyan indítás, amelynek a reformkorban Barabás művében lesz folytatása.

Szabolcsi Kedvig: Művészet Magyarországon . . .
Művészet, 1980 június - 18 lap.

1/.

MDK

Barabás Miklós,festöm.

A kiáll. kisebb méretü munkáit történeti fejlödésben mutatja be. A mult század legjelentényebb arcképfestöje volt.

Császár Zsigmond arcképe, a nagyenyedi kollégiu poézis-tanitójának képe az 1823/24 évvel jelzi a kezdetét fejlödésének.

A Barabás -Kiállitás. A Szémmüv.Muz.grafikai osztályában. Müvészet.1915. 459-464.old.

2/.

Barabás Miklós, festöm. MDK

Császár Zsigmond arcképe,mint valami pontozó modorban készült metszet. /A XVIII.sz. végéröl maradt szokás./ -Elsö arcképe. különös, elfogult, naiv próbálkozás.

A Barabás kiállitás. A Szépmüvészeti Muzeum grafikai osztályában. Müvészet.1915. 459-464.old.

3/. MDK

Barabás Miklós, festöm.

Fejlödése gyorsan halad. 1827-ben már szinte hivatásos arcképfestö. 1828-ban Nagyenyeden, majd késöbb Nagyszebenben találjuk öt. Festi a megrendelök tömegét.

?:A Barabás kiállitás.
A Szépmüv. Muz. grafikai osztályában.
Müvészet.1915. 459-464.old.

4/.

MDK

Barabás Miklós, festöm.

Fronius.
Haas János. Arcképek. Ezek már közvetlenebb elevenséget sugároznak. /Eleinte kissé elfogultak és mozdulatlanok portréi./

?:A Barabás kiállitás.
A Szépmüv. Muz. grafikai osztályában.
Müvészet.1915. 459-464.old.

5/. MDK

Barabás Miklós, festőm.

Bármennyire megnyerők és kedvesek korai munkái, ettől mindenáron szabadulnia kellett. Az 1830/31.iskolai év meghozza ezt is. B. elhatározza, h. végleg művészpályára lép, s elmegy Bécsbe tanulni.

?:A Barabás kiállitás.
A Szépmüv. Muz. grafikai osztályában.
Művészet.1915. 459-464.old.

6/. MDK

Barabás Miklós, festőm.

Bécsben megmondják neki"tulfinom babrálta rajzait" meg kell próbálnia" nagy fejet széles modorban rajzolni". Az egyéves bécsi iskolázás eredményét már mutatja: Motinak, a hires erdélyi cigányhak 1831-ben keletkezett arcképe.

?:A Barabás kiállítás.
A Szépmüv. Muz. grafikai osztályában.
Művészet.1915. 459-464.oll.

7/. MDK

Barabás Miklós, festőm.

1832-33. Nikolaj Rosetti . /Ekkor Bukarestben van./ Ez már eröteljesebb munka. Az ifju müvek kicsinyes babrálása elmarad. A rajz nagy, széles vonásokkal van odavetve.

?:A Barabás kiállítás.
A Szépmüv. Muz. grafikai osztályában.
Művészet.1915. 489-494.old.

8/.

MDK

Barabás Miklós, festőm.

Ferenczy /?/ arcképe /1833/ érdekes ingadozást mutat. Barabás felfogásában. - Tudjuk,h. előbb Nukarestben /1833/ H.Grévedon könyomatát másolta, melyet az Enfantinről készitett. Ennek nyomán ujra megpróbálta nagyméretü képet aprólékos kidolgozásban rajzolni és az eredmény tanulságos volt, többé nem tért vissza rajzban erre a modorra.

?: A Barabás kiállitás.
A Szépmüv. Muzeum grafikaiosztá.-ban.
Müvészet.1915. 459-464.l.

9/.

MDK

Barabás Miklós, festöm.

Megérezte, h. a rajz vázlatosabb, közvetlenebb modort kiván, mint a könyomatés h. ezt a két eljárást egész külön kell tartani. A Grévedon-tanulmány könyomatainak fejlödésében fontos szerep jut.

A jelentösebb formállágyabb és festöibb felfogásához segit.

?: A Barabás kiállitás.
A Szépmüv. Muzeum grafikaiszt.-ban.
Müvészet.1915. 459-464.l.

MDK

36/. Barabás Miklós.festöm.

Grafenbergben 1839-ben a humor iránti érzéke fejlödik. A 40-es évekkel megjönnek a nagyobb kompoziciók. Most már nem kereső Vermeer és Danhauser -Hangulatokat. /Danhauser "Zongoráz. Nö"-jét juttatja eszünkbe B. biedermeier képe:Müteremben./

? : A Barabás Kiállitás.
A Szépmüvészeti Muzeum grafikai oszt.-ban.
Müvészet.1915. 459-464.l.

BARABÁS MIKLÓS
festőműv.

Mosonmagyaróvár
Cselley-ház
TKM 403

7. old.

Barabás Miklós fm

→ Szathmáry Papp (Csoly) fm

MŰVÉSZET 1985/8/46

Baranyai Miklós

A Galéria mecénásai

Magyar Nemzet
1986. I. 14

Barabás Miklós, festő- és grafikusművész (1810–1898).

A bp. esti Történeti Múzeum kiszelli részlegében új állandó kiállítás nyílt. – Kitűnik az anyagból, hogy Mátyás király alakja milyen szörvel foglalkoztatta a művészeket. Ferenczy István emlékmüvet készített, melynek rajzi vázlatát a Múzeum most mutatja be, ugyanúgy, mint Barabás Miklós, Madarász Viktor több alkotását.

L.M.: Századunk üzenete,
Kisalföld, 1983. okt. 29. 8. old.

Barabás Miklós, festő- és grafikusművész (1810-1898).

A kiscelli múzeumban – a Történeti Múzeum részlegében – megnyílt kiállítás anyagából kettőnik, hogy Mátyás király alakja milyen erővel foglalkoztatta a művészeket, az írok és költők mellett a képzőművészek is felsorakoztak, mint Barabás Miklós, Madarász Viktor több alkotása.

(cmlitve).

Losonci Miklós: Képzőművészetünk múltja és jelene a kiscelli múzeumban.
Népújság (Heves), 1983. okt. 29. 6. old.

Barabás Miklós

Kiállítás Indiában

Magyar Nemzet 1986. X. 6.

BARABÁS MIKLÓS festőművész

említik – Szelestey László vas megyei
főjegyzőt lefestette

Kondics József: Sárvár és a sárváriak a
magyar képzőművészetben I.

Vasi Szemle 1983. 4.

Barabás Miklós

A szekszárdi Béri Balog Ádám Múzeumban szerdán megnyitották az intézmény új részlegét, a képtárat. Két nagy teremben és az emeleti folyosón 70 festményt és grafikát mutatnak be, olyan műveket, amelyek nemrég kerültek elő. Köztük van Rocco Marconi velencei festőnek a XVI. század elején készített, fára festett képe, s Barabás Miklós, Benczur Gyula és Than Mór több alkotása. Az évtizedekig a múzeum padlásán porosodott képek a felszabadulás utáni években kerültek a múzeumba vidéki kastélyokból, illetve megyei közhivatalokból, s mivel akkoriban nem állították ki őket, meg is feledkeztek róluk.

Magyar Nemzet 1987. I. 22.

BARABÁS MIKLÓS festőművész

Gr. Batthyány Lajost ábrázoló olajfestményét említik ~~említik~~ a Sárvári történelmünket ikonográfiája cím alatt.
Ugyancsak említik a Gr. Batthyány Lajost ábrázoló vízfestményt is.

Kondics József: Sárvár és a sárváriak a magyar képzőművészetben.
I. rész
Vasi Szemle 1983. 4.

BARABÁS MIKLÓS

1865

81. ápr. 22. Barabásnak „A budapesti lánchid alapkőletétele" című festménye.

97. r

311. dec. 12. B. Sina Simon „A budapesti lánchid alapkőletétele" című nagyszerű festményt ajándékoz.

Szerzemény

1878

Barabás Miklós által rajzolt 386 arckép 124. márc. 4. Szerz.

103. r

M. Ért. 1901/1-2.

BARABÁS MIKLÓS

emlitve ld. Miskolczy Erzsébet

Sáfrán György: A műhely és alapitója

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.29.sz.16-17.o.

Barabás Mi Kói

festőműrész

„Vásárra induló román parant" c. Tépét a Pesti Polgári Gyalog Magyar Őrhad ajándé-zott a a Magyar Képcsarnoznak.

Kisalföld
1980 dec. 20.

K. M.
ciNe

BARABÁS Miklós

SINKÓ Katalin: Az Alföld és az alföldi pásztorok felfedezése a külföldi és a hazai képzőművészetben. = Etnographia, 100. évf. 1/4.sz. 1989

121.p.skk. ill.

BARABÁS MIKLÓS

BARABÁS Miklós

BEDŐ Rudolf: Feljegyzések Barabás Miklós szinészarcképeiről. = Szinháztörténeti Értesitő, 1954 207. skk.

LEKTROGRAFIKAI MŰVÉSZET MAGYARORSZÁGON

Bohár András

Előzmények

Négy alkotó – *Dárdai Zsuzsa, Szász János, Tenke ván* és *Zsubori Ervin* – lapot alapított 1990 márci ában Árnyékkötők (electrographic art) néven.

A szellemi, művészi impulzusok egyik eredője rizs, *Joseph Kadar* és a Revue d'art 90°, illetve a zai elektrografika lehetőségeinek, törekvéseinek tárása és bemutatása. Csak néhány alkotó az ed gi névsorból: *Vera Molnar, Rodolphe Hervé, Halba r Ede, Máté Gyula, Szombathy Bálint.* Az alkotógár egyszerre „nemzetközi és magyar".

A lap a FÁME (Fény-Árnyék Művészeti Egyesü) egyik szekciójaként próbál művészi törekvéseik érvényt szerezni. Fontos „akciókat" szervez: nlékszámot készít a fiatalon elhunyt elektrografi us, fotóművész *Vadász György* kiállítására (1990. mításba, és paradox módon hibás működése éppen a sajátosságok, az izgalmas egyszeriségek kibontakozását segítheti.

Közép-Kelet-Európában szerencsénkre (csak a művészet, az elektrografika szerencséje ez!) olyan technikai eszközök, fénymásológépek állnak az alkotók rendelkezésére, amelyek „hibásan" működnek. (Külföldi alkotók sokszor akarattal elrontják gépeiket, ettől remélve új és új hatásokat).

Tanulság is lehet mindez számunkra, az egyediség, a megismételhetetlenség misztériumának újra és újra fölbukkanó varázsa: a művészi alkotás tanúsága, ami végsőkig ellenáll minden elidegenítő és elgépiesítő tendenciának, ami felfedi előttünk azt, ami igazán lényeges.

Új művészeti alaphelyzet képletét is megfigyel-

Barabás Miklós, (1810-1898)

festő-grafikusművész

A 19 század első felében Barabás Miklós és a hazalátogató Markó Károly odatette a gémeskutat és a kusztát az osztrák kollégák dicső ronjai mellé, – a házáról beszélt.

Hevesi Szemle,
1981. 1., 6-old.
Cifka Péter: A negyedik hatvani tájképfestőmaléról.

BARABÁS Miklós festő

SÜMEGI György rec. Petényi Katalin: Barcsay Jenő és Barabás Miklós: Önéletrajz c. könyvekről.

Forrás 1986.8.sz. 91-93.

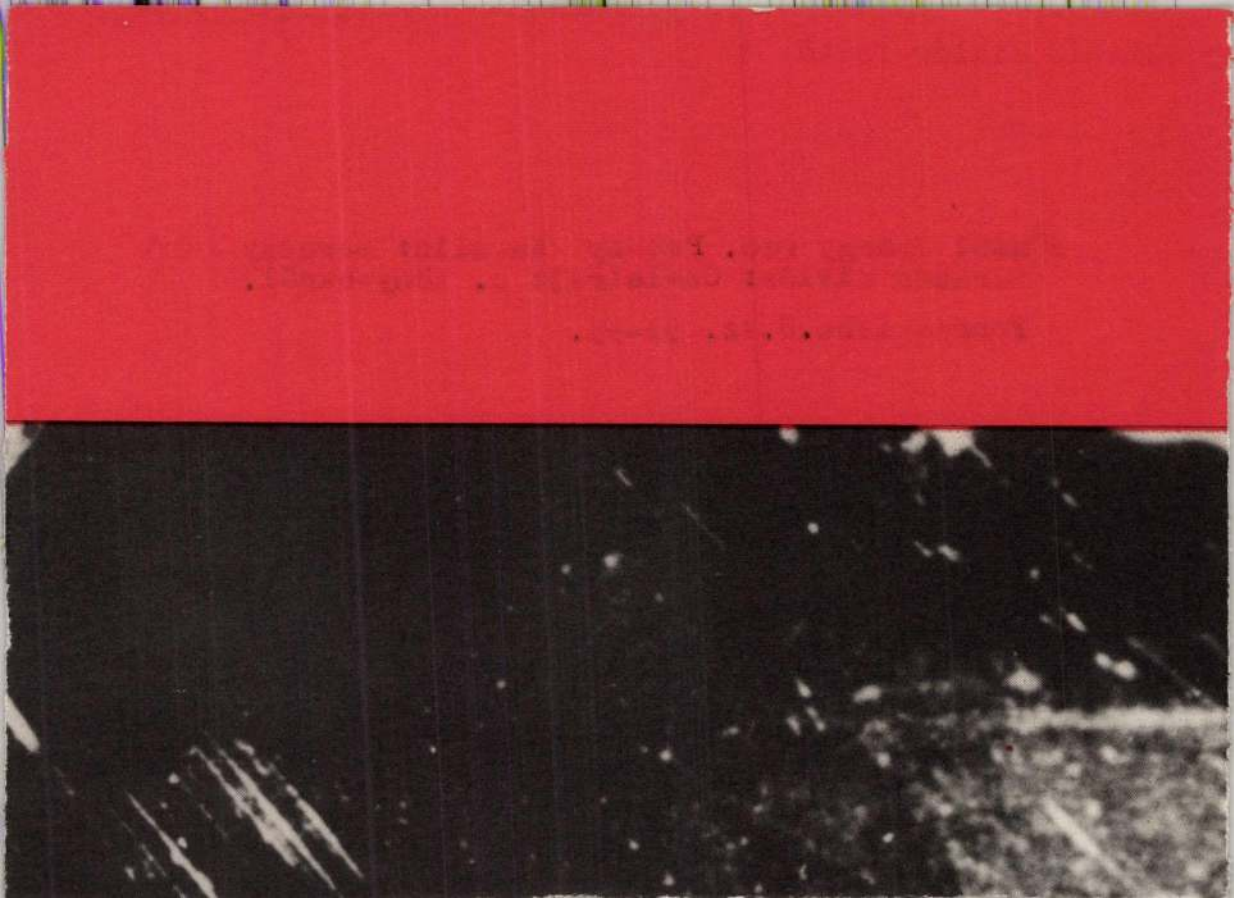

Barabás Miklós, festő-grafikusművész (1810-1898).

„Bittó Istvánné portréja", 1874. (repr.)

(XIX. sz.-i festészet és szobrászat (ép. T. em.)

Magyar Nemzeti Galéria,

1985. január.

Időszaki kiállítások

jún. 30-ig. Barabás Miklós akvarelljei. B-C-D ép., III. em.

Festőművész (1810-1898).

A magas kort megélt mestert már életében klasszikusként tisztelték, akiszi évszázadok óta tengődő magyar festészetet elsőként emelte európai rangra.

Magyar Nemzeti Galéria

1985 június

Barabás Miklós (1810–1898).

festőművén

az így Fővárosi Képtár premierje.

Népszava

1983 nov. 25.

BARABÁS MIKLÓS

emlitve, mint a közismert Vörösmarty portré festője

H.J.: Vörösmarty ismeretlen arcképe.
UJ TÜKÖR 1980./XVII/12.sz.10.o.

Barabás Miklós festőművész (1810–1898).
TIT előadássorozatok.
jún. 30., 9.30 Barabás Miklós akvarelljei.
Vezeti: Csernitzky Mária

Magyar Nemzeti Galéria,
1985. június.

Barabás Miklós (1810-1898).

Festőművész

a művész akvarelljei.

B-C-D ép. III. em.

Időszaki Kiállítások. aug. 20-ig.

Magyar Nemzeti Galéria

1985. július, augusztus.

TIT Szabadegyetem a magyar festészet gyöngyszemei.

nov. 14. 17.30 óra

Barabás Miklós

festőművész 1810–1898

„Galambyósta". (emlőre)

előadó: Sinkó Katalin.

Magyar Nemzeti Galéria

1985 okt. – 14 nov.

Barabás Miklós festő-grafikusművész (1810-1898).
Stefan Mlynárik: Az esztergomi Művészeti Galéria.

„Fiatal örvegy portréja", olaj, vászon, 85 x 69 cm,
XIX. sz. második fele. (repr.)

Művészet, 1988. febr., 40-old.

Barabás Miklós

Megyei gyűjtemények a Nemzeti Galériában

Élet és Tudomány

1985. III. 29.

Barabás Miklós

Dégenfeld család

Dr Petró Sándor gyüjteményében található

Herman Ottó Museum Közleményei 16/143.o.

Bodnár:Dr Petró Sándor

Barabás Miklós, festő

L. Reich Károly

— Naptáron a Képes Krónika 8.

Esti Hirlap, Br. 1979 nov. 14

Barabás Miklós, festő

l. Könyi István

8.

–: Hú

Népszabadság, Bp. 1980. jan. 15.

Barabás Miklós

A New York-i "Print Review" című folyóirat a különböző grafikai eljárások kelet-európai történetével és magyarországi fejlődésével foglalkozik. Pataky Dénes tanulmányában 1530.-tól, 1945.-ig követi a műfaj utját, s a szöveg illusztrációjaként bemutatja az itt következő művészek alkotásának egy-egy reprodukcióját:
Szelepcsényi György, Tischler Antal, Morelli Gusztáv, Barabás Miklós, Olgyai Viktor, Komjáti Gyula, Buday György, Rudnay Gyula, Uitz Béla, Moholy Nagy László, Derkovits Gyula és Barcsay Jenő.
A lap külföldi kiállitásokat és grafikai biennálékat is megemlit.

Élet és Irodalom, Bp. 1979. febr. 17.
XXIII.évf. 7. sz. 6. lap.

Barabás Miklós

Három müvész alkotását bemutatja a lap kiállitásokról:

Barabás Miklós: "Vallomás" c. müvét az Ernst Muzeum legutóbbi akció-kiállitásáról,

Glatz Oszkár: "Pásztorok a Balaton partján" c. müvét a Balatoni Kiállitásról és

Nádler Róbert: "Terefere a mosásnál" c. festményét szintén a Balatoni Kiállitásról.
Repr.-ók.

Élet, Bp. 1922. márc. 5. XIII. évf. 5. sz. 103, 107, 109. lapokon.

Barabás Miklós

A Képzőművészeti Szemle cimü rovatban Mátrai Vilmos ismerteti a "Tavaszi Tárlat"-ot. Megirja, hogy most hatvan éve rendezte első -tisztán magyar müvekből álló- kiállitását a Képzőművészeti Társulat. Ennek emlékére a Mücsarnok első nagy termét a hatvanas évek müvészeinek alkotásaival töltötte meg: Barabás Miklós, Borsos József, Valentiny János, Munkácsy Mihály, Benczur Gyula, Zichy Mihály, Lotz Károly, Telepy Károly.
A kiállitás mai része:
Karlovszky Bertalan, Hosszu Márton, Sándor Béla, Glatter Gyula, Kiss Rezső, Márk Lajos, Mihalovits Miklós, Kövesdy Géza, Zombory Lajos, Juszkó Béla, Bosznay István, Orbán Antal

Élet, Bp. 1923. május 6. XIV. évf. 9. sz. 213-214. lap.

—

Barabás Miklós

A kiállitás mai részének folytatása a müvésznevekkel az 1 sz. céduláról:
Damkó József, Berán Lajos.

"A Benczur Társaság"
A Társaság külön szereplését igen szomoru jelenségnek tartja a kritika, "mely egyik szimptomája a magyar összetartás hiányának." A külön szereplésnek semmi oka nem volt. Semmi iránybeli különbség a Mücsarnoktól el nem választja. Ott elférték volna a többi közt, "itt sem kiválóbbak azoknál."
A kritika folytatását a müvésznevek felsorolásával lásd: a következő 3 sz. cédulán.

Élet. Bp. 1923. május 6. XIV. évf. 9. sz. 213-214. lap.

Barabás Miklós

Folytatás - 2 számu céduláról.
A kritika elismeri, hogy az alant felsorolt müvészek jó kiállitást csináltak.
Máskor szivesen láttuk volna őket együtt, de igy a Mücsarnokkal egyidőben, s attól távolmaradva, ennek tüntetés-szerü jellege van, - fejezi be véleményét Mátrai Vilmos.
Az itt résztvevő müvészek:
Pentelei Molnár János, Udvary Géza, Czencz János, Sándor József, Kunwald Cézár, Boruth Andor, Lux Elek.
Végül még annyit mond, hogy a tárlaton szereplők neve biztositékot jelentett a sikerre. Élet, Bp. 1923. május 6. XIV. évf. 9. sz. 213-214. lap.

Barabás Miklós

Méltatás.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban.
MŰVÉSZET, 1979.augusztus - 16.lap.

Barabás Miklós, kstő

L: Donát János

Jávor A: A kivilágosodás műcsénete 1007-1010

Élet és Tudomány, Bp. 1980 aug. 8. XXXV/32.

Barabás Miklós Céh

Murádin Jenő:

A BARABÁR MIKLÓS CÉH történetéhez.

Korunk, XXXV,évf. 8.sz. 1976. aug.
564-570.old.,képekkel.

J.

Barabás Miklós

Mátrai Vilmos: "A Tavaszi Tárlat" cimmel ismerteti a Mücsarnokban rendezett kiállitást. A hatvanas évek müvészeit sorolja fel először, a kiállitás mai része cimmel következnek a fiatalabb müvészek, végül a Mücsarnoktól különvált Benczur Társaság tagjai kerülnek sorra. A Mátrai-kritikát, a Benczur Társaság müvészeire vonatkozó véleményt, valamint a teljes müvésznévsort lásd: Barabás Miklós nevénél.
A hatvanas évek müvészei:
Barabás Miklós: Prielle Kornéliát ábrázoló képe, Borsos József: Hármas arckép-e, Valentiny János: Haldokló cigány-a, Munkácsy Mihály: Utolsó próba c. Benczur Gyula: Madame Dubarry c. müve, Zichy Mihály: dekorativ pannoja, Lotz Károly: freskóterve, Telepy Károly Tátrai tájkép-e.
Élet. Bp. 1923. május 6. XIV. évf. 9. sz. 213-214. lap.

Barabás Miklós alkotása

Dr Petró Sándor gyüjteményének része

Herman Ottó Muzeum Közlemányei 16/143.o.

Bodnár:Dr Petró Sándor

Barabás Miklós

A Magyar Nemzeti Galéria és a Szépmüvészeti Muzeum közös rendezésében Japánban is kiállitásrakerült amüvész alkotása

Uj tükör 1979/27/34

Barabás Miklós
(Márkosfalva 1810 - Bp. 1898)

„Karyókban ülő férfi"
o.v. 29x37 cm J. j. középen: Barabás M. Pest. 1876.
Restaurált. Kiliáltási ár: 6000 ft.

BÁV 58. Képaukció Bp. 1987. szeptember

Barabás Miklós, festő

L.: Rohn

Sümegi György: „Nem régi, de igen nyájas..." 78–79

Forrás: Keszthely, 1982 ápr. XII/4.

Barabás Miklós

A XIX. századból Petőfit ezelőtte Péter András kivételként, aki Barabás Vándorélet című festménye nyomán írta egyik verset.

Szij Béla: Babits Mihály fiatalkori...
Művészet, 1980. augusztus - 16. lap.

Barabás Miklós, festő

L: Than Mór

Petrichi A': Képrőművének a szab.-harban 1297-1299

Élet és Tudomány, Bp. 1980. okt. 10. XXXV/41

Barabás Miklós, festő

L: Tham Mór

1386-1390

Cennerné Wilhelmb Gy: Művészet M.O-n 1830-1870

Élet és Tudomány, Bp. 1981. okt. 30.

XXXVI/44

Barabás Miklós, festő

l. Varga Pál

– : Botthyány Lajos

Népszabadság, Bp. 1981. jan. 16.

12.

Barabás Miklós (1810-1898)

„Fiatal fiú képmása" vászonfestmény 23x18 cm

J. l. f. Barabás Miklós

Kikiáltási ár: 7000 Ft.

BÁV 54.Képaukció Bp.1981.május

Barabás Miklós

Barabás az első festő, ahet eltart műveszete.

Csanyi László: Idés és közönség vidékem.
Műveszet, 1980. augusztus – 2 lap.

Barabás Miklós

„Karosszékben ülő férfi" Vízfestmény 27×22cm

J. l. j. Barabás 820

Kikiáltási ár: 4500 Ft.

BÁV 56. Képaukció Bp. 1981. december

Barabás Miklós
(Márkosfalva 1810 – Bp. 1898)

„Női képmás" o.v. 100x73 cm J.b. középen: Barabás 1842
Restaurált. kiliáltási ár:
28000 ft.

„Férfi képmás" o.v. 62x47 cm J.l.j.: Barabás 848.
Restaurált, sérült kiliáltási ár: 15000 ft.

BÁV 56.Képaukció Bp.1981.december

Barabás Miklós

1856-ban készült rajzát -Laborfalvi Rózáról- bemutatja a lap.
Repr.

ÉLET, Bp. 1925. febr. 15. XVI. évf.
4. sz. 71. lap.

Barabás Miklós, festő

és több 19. századi híres magyar festő képeinek reprodukcióiból kiállítás nyilt meg a bécsi "Kleine Galerie für Schüle und Heim" helyiségében, mely még a szürke változatokban is felhivta a figyelmet az "igazságtalanul nem kellően ismert magyar forradalmi festészetre."

Österreichische Zeitung, 1954, nov. 2.

Barabás Miklós, festő- és grafikusművész (1810–1898).

A Békési Galéria kiállítása a XIX. sz. magyar képzőművészetének alkotásait reprezentálja. Festőink többségének életre szóló fájdalmas élmény 1848–49 és az előzményei – a portrék nem nélkülözték a forradalmi elemeket. Barabás 1846-ban festett Liszt Ferenc-portréjának fekete ruháján pirosak a gombok és a kabát bélése is. Barabás „Férfi-arckép"-e nemcsak a piros színnel tüntet, de a modell ráadásul Kossuth-szakállt viselt. Egyáltalán nem fontos, hogy e férfi szelleme valós tükre a kossuthi adottságoknak, mentalitásoknak. A kihívás a fontos, hogy aki látta a képet, annak Kossuthra kellett gondolnia.
(emlétve).

Ungár Tamás: A Galéria kiállítása Békésen.
Békés Megyei Népújság, 1984. jan. 21. 8. old.

Barabás Miklós festő- és grafikusművész /1810-1898/.

Hertelendy László kpesti magángyűjtő mintegy 250 darabos vegyes kollekciója a gödöllői múzeumba került, többek között Barabás Miklós egy gyönyörű női portréje volt benne. /említve/.

Magyar Hajnalka: Gyűlik-e a gyűjtemény?
Szolnok Hétlap, 1984. jún. 9. 9. old.

Barabás Miklós, festő- és grafikusművész (1810-1898)

Borsos József, a veszprémi születésű festőművész snáz éve halt meg. Technikai tudását csak kevesen közelítették meg kortársai közül, telvetsége és hatása a XIX. század közepén csupán Barabás Miklóséhoz és Markó Károlyéhoz mérhető.

László Péter: Borsos József,
Napló (Veszprém). 1983. okt. 1.

Barabás Miklós, festő

L: Nagy Sándor

–: Heti ajánlat

3

Új Tükör, Bp. 1986. júl. 20

XXIII/29

Barasai Miklós

A debreceni Déri Múzeum kiírsai

Alföld 1985/7

Barabás Miklós

MDK

Bittó Istvánné

Önarckép

Műcsarnok 1934 Bp.Székesfőváros Képtárának katalógusa

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

képei is szerepelnek a kolozsvári volt Redut helyiségeiben megnyiló Néptanács Képzőművészeti Muzeumában.

Utunk Kolozsvár, 1952. augusztus 15-

Paraván Vilmos, festő

Barabás Miklós

A XIX.sz.-ban Kovács Mihállyal, Barabás Miklós és néhány sorstársukkal jelent meg először Magyarországon az a fajta festő, aki itthon telepedett le és hazai földön igyekezett boldogulni.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz-ban. MŰVÉSZET, 1979.augusztzs- 16.lap.

Barabás Miklós

Hoffmann Edit irta, hogy müvelődéstörténeti és történeti jelentősége vetekszik müvészettörténeti fontosságával.

F.Ludányi Gabriella: Egy vidéki festő a XIX.sz.-ban. MÜVÉSZET,1979.augusztzs - 16.lap.

Barabás Miklós

Szerepelt alkotásával a MNG Müvészet Magyarországon 178o-183o cimü tárlaton

Magyar Hirlap 198o/6/22/8

Kenessei:Nem tsekély nyereség

Barabás Miklós, festő

L: Gara Arnold

– Kinek ajánlja? Zöld Terene A magyar gyermek könyv ... – 14.

Nepszabádság, Bp. 1979. jún. 3.

Barabás Miklós

Liszt Ferenc arcképe. (repr.)

A magyar művészet kiállítása Párizsban. Bp. 1966. Kat. bev. Aradi N., Gerevich L.-né, Kolyvér I. Bp. 1966. 31 l., 20 t.

Barabás Miklós, festő

MDK

Kezdeti korszakában a
hazai biedermeyer mestere.

— : Biedermeyer 6.

ESTI HIRLAP Bp. 1968. jul. 11

Barabás Miklós

Rézkarcai emlitve

(T.): A magyar grafika
Irodalmi Szemle 1965/9. Bonitó

Ferencz Béni

Jó véleménnyel van Ámos munkáiról

Ámos Jane naplója. Koszorú-almanach 1864/1. 277. l.

Barabás Miklós

1846-ban festette Liszt Ferenc archépét.

A magyar művészet kiállítása Párizsban Bp. 1966.
Kat. ber. Aradi N., Gerévich L-né Solymár J.
Bp. 1966. 31 l., 20 t. - 11. l.

Barabás Miklós, festöm. MDK

Alig ért reá mást festeni a maga idején, mint amit kivánt a polgárság, hiszen az akkori arisztokrácia vajmi keveset tett a müvészetpártolásért.

Jeszenszky Sándor: A magyar festömüvészet és közönsége. Magy.Müvészet. 1937. 191. l.

Barabás Miklós.

a "Nemzeti Képcsarnok Egyesület" képet vásárol
29 müvésztől küzöttük B.M.-tól is.

Bende J:
a Képzőmüvészeti egyseületek története,kézirat.

Barabás Miklós.

Képzőművészeti Társulat tagja .

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Barabás Miklós,

1845 április 9-én megbizást kap a Nádor arcképének megfestésére.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Barabás Miklós festő M.D.K.

Művei "A XIX. és XX. század magyar festészete" c. reprodukciós kiállitáson

Napló

Magyar Nemzet 1964. február 14. 4.l.

Barabás Miklós festő M.D.K.

Telepy Károly apjának Telepy Györgynek jó barátja volt gyakran segitett a diszletek festésénél nagyszebeni tartózkodásuk alatt 1925-ben

Telepy Katalin: Telepy Károly ifjukora. Naplótöredékei 8
1948-1[illegible] 134.1.
A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei IV. sz. Bp. 6

Barabás Miklós

Bittó Istvánné

Műcsarnok 1936. máj-jun.Jub. kiáll.

M. D. K.

BARABÁS Miklós festő

1843. 3 látkép az Alduna-sorról
Rakpiacról,
Hajóhidról

1841. A Lánchid építése

1842. " alapköltételi ünnepsége
(vízteskei várlat)

1859., 1864. u.ez. nagy méretben

Budapest műemlékei II. Bp. 1962. 127. l.

M. D. U.

~~BAR~~

BARABÁS Miklós festő

bárosmajor u. 44. sz. villát ő épít-
tette

Bud-pest műemlékei I.. Bp. 1962. 144. e.

M. D. U.

BARABÁS Miklós fotó

bárosmajor részletei:
ördöpárok
bizgyógyintézet
A művész villája c. kerein

Budapest müemlékei II. Bp. 1962

Barabás Miklós MDK

Séta a kiállitáson.
Nemzeti Ujság 1939. jul.9.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Barabás Miklós

PESTMEGYEI HÍRLAP

1966 ÁPR 2 9.

1021

LITOGRÁFIA

170 éve,

1796-ban Münchenben találta fel Alois Senefelder prágai születésű osztrák színész és műkedvelő író a tisztán kémiai eljáráson alapuló könyomást, a litográfiát. A hangjegynyomtatás olcsó módszere után kutatva jött rá a kőlappal való nyomtatásra. Sanyarú anyagi helyzete a további kísérletezést nem engedte meg számára. Találmányát egy zenekereskedőnek adta el, s neki magának csak tíz év múlva sikerült — fivéreivel társulva — könyomdát alapítania. A könyomást térképnyomtatás céljára is kifejlesztette. Találmánya, a nyomdászaton belül egy egészen új foglalkozási ágat teremtett, amely szövegeken kívül képek és rajzok olcsó, művészi sokszorosítási lehetősége révén sokkal járult hozzá a művelődés terjesztésének megkönnyítéséhez. A litográfia rohamosan elterjedt, s csakhamar általánossá vált. Művészi alkalmazásának súlypontja Németország mellett Angliába, majd Franciaországba került, ahol nem kisebb művészek éltek vele, mint Delacroix, Daumier, Géricault, Corot, Manet, Renoir, Toulose-Lautrec stb. Hazánkban már 1799-ben létesült könyomda Budán. Később első hazai művészi szintű alkalmazói Szeremlei Miklós és Barabás Miklós voltak.

Benőt 1 évre eltil

Honvéd, Gyömrő, Péteri, Nagykáta, Újhartyán, Uri. A táblázat végén 70 ponttal Táborfalva kullog.

Nem ilyen kedvező a kép északon. Itt csupán Domony, Isaszeg, Kisnémedi és Sződ pont nélküli. A három utolsó helyezett viszont igen sok büntetőpontot gyűjtött: Verőcze 124, Nagymaros 193, Galgahévíz 290.

A hévíziek 200 pontot ifjúsági csapatuk ki nem állása miatt kaptak, s ha vasárnap sem lépnek pályára az ifik, akkor törlik őket a bajnokságból.

Középen nem véletlen Ócsa utolsó helye. Már beszámoltunk arról a súlyos sportszerűtlenségről, amely a Szigethalom elleni találkozón történt.

Világkupa-m

Óriási meglepetések közepette közeledik a befejezéshez Santiagoban a férfi Kosárlabda Világkupa. Miután kedden a Szovjetunió Brazíliával szemben elvesztette veretlenségét, szerdán

Barabás Miklós
festő

M.D.K.

Méltatás.

Losoncri Miklós: Kocsis László
Művészet, 1966. március - 32 lap.

MDK

Barabás Miklós, festő

Emlék művek kap a Margit-
szigeten.

–, Kodály és Radnóti a Szigeten 2

Esti Hírlap, Bp. 1968. júl. 4.

Barabás Miklós

jó néhány népéletképet is alkotott. Ő volt az egyetlen művész, aki művelt társaságban itthon elismerést tudott szerezni.

Artner Tivadar Évszázadok művészete. Bp. 1965. Gondolat k., 605 l., ill.

362-363.

Barabás Miklós

Liszt Ferenc. 1846. (repr.)

Petőfi Sándor. Körajz. (repr.)

Artner Tivadar Évszredek művészete. Bp. 1965.
Gondolat k., 605 l., ill.

362-363. l.

Barabás Miklós

A Lánchíd alapkőletételéről. (repr.)

Artner Tivadar: Évszázadok művészete. Bp. 1965. Gondolat k., 605 l., ill.

356. l.

Barabás Miklós

Liszt Ferenc portréja (emb.)
szerepel a „Magyar művészet
párisi kiállításán" a kép. mův.
Muzeumban

Gerevich Kászlóné: A magy. mův.
párisi kiáll. a kép. mův. Muzeumban

Magyar Ifjúság 1966 VIII. 20.

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

Katalógus.17.-Ismeretes még tőle egy töredékrajz: a Nemz.Múz.homlokzata. 219.o.

Fajós Imre: A Nemzeti Múzeum ábrázolásai. 213.o.

Folia Archaeologica.VII.1955.Bp. "Művelt Nép"tudományos és ismeretterjesztő kiadó.Bp.1955

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A palatinus arcképén a Nemz.Múzeumot csak háttérnek festette meg. 215.o.

Fejős Imre: A Nemzeti Múzeum ábrázolásai. 213.o.

Folia Archaeologica. VII. 1955. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1955

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

Katalógus. 17. - József nádor arcképe, egész alak, kezében a Nemz. Múz. alaprajza, mögötte a Dunán át Pestre kilátás a Múzeummal. Alul jobbra: "m. Barabás Miklós, 1846-ban". Olaj, vászon. 185+190 cm. Tört. Képosarnok. 219.o.

Fejős Imre: A Nemzeti Múzeum ábrázolásai. 213.o.

Folia Archaeologica. VII. 1955. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1955

MDK

Barabás Miklós

Páholyjegy elárusitó, akv.

Velence uralma /másolat Veronese után/, akv.

Vezuv, o.

Magyar festők Itáliában. N.Gal. kat. 1967.

MDK

Barabás Miklós

Velencei részlet, akv.

A Doge-palota terme, "

Lago Maggiore, "

Magyar festők Itáliában. N.Gal. kat. 1967.

Bjorabás Miklós

a realizmus értelmében vett portré-festés vele indult meg.

A XIX század nagy magyar mesterei

Bjudapest, 1956. Bev. Lyka Károly

Borsos Miklós

„Bihóné" (1874) olaj, 84×66 cm, az Országos Szépművészeti Múzeumban őrzött képét, kínos tablón közli

A XIX. század nagy magyar mesterei

Budapest, 1956.

Barabás Miklós

Képe Strony Jánosról, (1856-ból), ezidő-
szerint a nagyszalontai hajdu torony-
ban.

„-bm-" jelü cikk: „Treasures of the Truncated
Tower" –
Daily News, Bpest, 1967. nov. 12
6 l.

Barabás Miklós

„Bittóné arcképe". 1874. o.v. 84x66., a Magyar Nemzeti Galériában őrzött képét közli színes táblám

Lyka Károly: Kis könyv a. müképzetről

Budapest, 1964 40-41 l. között

MDK

Barabás Miklós

Liszt Ferenc arcképe, o.

A magyar müvészet kiáll.Párizsban. Szépm.Muz.1966.

EA ..... ltsz. Gyűjt

Barabás Miklós

Schodelné Rozália "Szilágyi Erzsébet szerepében, olaj, 1852, 158×117 cm.

Magyar színészportrék 2. Cenner Mihály: Festmények, sobrok, domborművek a XIX. század. Budapest, 1966. Katalógus, 37 l.

Barabás Miklós

Táncsics M. portréja
Petőfi Sándor " 1848.
litográfia

– repr. –

A. Tyihomirov: Iszkussztvo Vengrii IX – XX.
Moszkva 1961. Képjegyzék.

Bárabás Miklós

Erdélyben született. Szabó János vándor-festőnél tanult, majd Bécsben.
Bukarestben portréfestő és román paraszti életképeket fest.
Vására Induló román család c. képe
1952-ben Moszkvában kiállításon

A. Tyihomirov: Iszkussztvo Venggrii IX - XX.
Moszkva 1961. 65.1.

Barabás Miklós

Kb. 2000 műve.
Kossuth, Petőfi, Táncsics, Böhm portréi
litografálva terjedtek.
Az eladásból származó hasznot Táncsics
esetében az ő javára tetlék el.

A. Tyihomirov: Iszkussztvo Veggrii IX - XX.

Moszkva 1961. 65. l.

Barabás Miklós

az első "magyar festő", ki művészeté-
nek alkotásaiból megélhetést tudott
szerezni

Halász Zoltán: La vie culturelle
en Hongrie, Budapest, 1966.

282

1.

Barabás Miklós

erdélyi negény családból származott, önerejéből képezte magát művészé. Főként arcképfestő volt (arisztokraták, polgárok, szinészek, tudósok, írók, politikusok portréi, köztük: Széchenyi, Petőfi, a fiatal Kossuth, Táncsics és Jókai).

Artner Tivadar Évezredek művészete. Bp. 1965. Gondolat k., 605 l., ill.

359.1

Barabás Miklós

nora festőkrónikása volt. Megfestette a kiépülő Pest-Budát, a Duna-parti klasszicista palotáhat, a lánchíd alapkő-letételét. Vízfest-ményeiben örökítette meg a főváros azóta beépült külterki tájait.

Artner Tivadar Évezredek művészete. Bp. 1965. Gondolat k., 605 l., ill.

359362-1.

Barabás Miklós MDK

Skót nemes, vizf.

Mücsarnok 1931 őszi tárlat

Barabás Miklós (1810 - 1898)

Leitch angol festő arcképe. „de Barabas a Florenz 1834 Nov 16. Portrait de mon ami W. L. Leicht peintre Anglais." szépia, eset, 189 x 145 mm. Ltr: 1903 - 68.

Lago Maggiore. „Barabas 1834" akv. 157 x 240 mm. Ltr: 1952 - 4632.

Hunyadi János gyéldi templomának rompai. 1834. „Barabás" akv. 221 x 292 mm. Ltr.: 1937 - 3084. jelyt

Magyar rejz és akvarell. a XIX és a XX. kezdeté. A Zsat. bev. Oelmacher Anna. Bp. 1957.

24

Barabás Miklós

(2. folyt.)

Jobbra fordulva ülő nő. „Barabás rajzolá 1844-ben Pesten" arv. 203 x 262 mm. Ltn.: 1913-1364.

Kupatanács. 1845. arv. és tus, 216 x 295 mm. Ltn.: 1903-113.

Földvárys Sándor arcrepe. „Barabás M. 1949 szeptemberben" rézlap és fedőfehér, 358 x 290 mm. Ltn.: 1938-3278.

(folyt)

Magyar rajz és arv. a XIX. és a XX. sz.-ban – A Kat. bev. Delmacher Anna. Bp. 1959.

Barabás Miklós

MDK

Isola Procida és a Vezuv, vizf.

Műcsarnok 1931 őszi tárlat

Barabás Miklós MDK

Tiszaparti halászok, vizf.

Női arckép, vizf.

Mücsarnok 1931 őszi tárlat

Barabás Miklós

Festő. Cégéreket is festett

Percházy Károly Cégérekről

Műemlékvédelem 1962. 2. sz. 104. l.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

on: . . . . . .

. . . . . .

Barabás Miklós

Festő

Heitler L., Művészek, művek és műgyűjtők

Jelenkor 965 9n. 856.C

dőiv

sok művészetéről:

Milyen pályázatokon vett részt: . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen megbizásai voltak (vannak): . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Jelentősebb müvei:. . . . . .

. . . . . .

Barabás Miklós

Festő "A Dunahíd alapkőletételének ünnepsége"

Dr. Radnay Lóránt: Hidak a pesti Duna

Élet és Tudomány 1961 febr. 27 l.

MDK.

Barabás Miklós

A Nemzeti Galériában lévő müveiről

Tolnamegyei Népujság 1965 ápr.18.lap -

MDK

Barabás Miklós

tanitványa volt Szegedy Maszák Leona, müvésznevén Csaba Imre, festő

Szegedy Maszák Leona. E. G. II. 493.l.

MDK

Barabás Miklós

arcképe, festette Tury Gyula

PetrEM. Magy. művész arcképek. 5.l.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő (1810-1898)

a kolozsvári múzeum tulajdonában levő több magyar származású művész műveivel kapcsolatban említi:

Schileru, Eugen: Le Musée d'Art de Cluj

L'Art Bucarest, /1957/, 11.sz. 31-36.old.

MDK

Barabás Miklós

Biedermeier-festők a Mücsarnokban. Magyar Iparművészet 1937. 248.l.

Riedermeier-Fenták s Mücsarnokban. Bergér Ipar-
művészet 1937. 246.l.

Barabás Miklós MDK

Leányka babával

Női arckép

br. Eötvös József

Nemes Román Julia

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós

Leányka babával

Női arckép

br. Bölcsa József

Nemes Román Julia

Barabás Miklós

MDK

Jármay Gusztávné

Emlékkönyv-lap

Fiatal férfi

Női arckép

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Paradés Miklós

Jármy Gusztávné

Emlékkönyv-ügy

Vitéz Fényi

Női arcuk

Barabás Miklós

MDK

Családi kép

Önarckép

Női arckép

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós

Családi kép

Önarckép

Női arckép

Barabás Miklós MDK

Nemes Román Julia

Katona-arckép

Női arckép

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós

Nemes Tamás Julia

Katona-arckép

Női arckép

Barabás Miklós MDK

Releky Róza grófnő munkaközben

Hegyvidék

Gyermek arckép

Präger Antonia

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

MDK

Barabás Miklós

Feleky Róza grófnő munkaközben

Hegyvidék

Gyermek arcképe

Präger Antonia

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós MDK

Naplemente

Greffenbergi szoba

Virágtanulmány

Zugligeti szikla

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós

Napfemente

Greffenberg szobe

Virágtemulmány

Sugligeti esikla

Barabás Miklós MDK

Tájkép I-II.

Görgey

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Bertha Mikles

Tájkép I-II.

Győrey

Barabás Miklós

MDK

Női arckép

Szemere Pál

br. Podmaniczky Lászlóné

Magyarruhás férfi

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós

Mój arcykęp

Szczere Pół

Dr. Podmaniczky László

Magyarruhás Ferfi

Barabás Miklós MDK

Bittó Istvánné,

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós

Bittó Istvánné.

Barabás Miklós MDK

Önarckép

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós MIOK

Üdvözlet

Mindenkor 1937 Magyar Biodermoler Kiadó.

Barabás Miklós MDK

Férfiarckép

Idősebb hölgy

Tengeri táj I-II.

Női arckép

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós MDK

A müvész édesanyja

Barabás Lajos

Barabás Alice

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barnàs Miklós

A mivàs ódosanyja

Barnàs Lajos

Barnàs Alice

Barabás Miklós MDK

Női arckép

Galambposta

Női arckép

gr. Keglevich Gáborné

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Барсова Мила

Мой друг

Соломоната

Мой друг

Др. Корлевич Габорне

Barabás Miklós MDK

A három Barabás-leány

Lónyay János

Idős hölgy

Férfiarckép

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós MDK

A Három Barabás-leány

Lónyay János.

Idős hölgy

Férfiarckép

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós MDK

Tájkép

Női arckép

Alföldi táj gémeskuttal

Férfiarckép

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós MDK

Susanne Bois de Chesne

Az Arco-Scuro Rómában

Bois de Chesne

Önarckép

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós MDK

Susanne Bois de Chesne

Az Arco-Scuro Rómában

Bois de Chesne

Önarckép

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós MDK

Tiberis a csonka hiddal

Feleségem munka közben

Női arckép

Fronius arcképe

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabèa Nikiòs

Tibeòia a caonka hiddaj

Feleasègem muoka kòrbem

Nòi arcekèp

Fronius arcekèpe

Barabás Miklós MDK

Pankert Viktória

Szamáron ülő nő

Greffenbergi táj

William Leitsch

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós

Pankert Viktória

Szamárcsikó

Greffenberg Éva

William Belisch

Barabás Miklós MDK

Miniatürök

Női arckép I-II.

Ülő nő

Vihar Castelamare alatt

Venezia alakja Paolo Veronese után

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Bergère Mikiós

Miniaturök

Mái arcképe I-II.

Ülő nő

Vihar Csebolamare alatt

Venezia alakja Paolo Veronese után

Barabás Miklós MDK

Miniatürök

legid.Szász Károly és neje

Vörösköpenyes férfi

Férfiarckép I-II.

Kertésznő

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós MDK

Miniatürök

Leányarckép

Barabás Miklósné

gr. Batthyány növérek

Női arckép I-$I_{\frac{1}{4}}$.

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós

Miniatűrök

Leányarckép

Barabás Miklósné

Gr. Batthyány nővérek

Női arckép I-I.

Barabás Miklós MDK

Miniatürök
Petrisevich H. arcképe

Oláh gyerek

Gyermekarckép I-II.

Férfiarckép

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

MDK

Petőfi Sándor összes költeményei.

Gyermekkerekség I-II.

Mócsarnok 1957 Magyar Biedermeier Kiállítás.

Barabás Miklós MDK

Bethlen Ferenc, kréta

Laborfalvy Róza

Férfiarckép

Tivoli

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós

Bethlen Ferenc, kréta

Laborfalvy Róza

Petőfi arcképp

Tivoli

Barabás Miklós

művei aukció-kiakításon

Mo. 1930. XI. 30.

zpont meginditotta rotaprintes for-
köteteként a
pzőművészeti Élete"
mely a Közoktatásügyi Népbiztosság
a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
kozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

iadványai közül kapható
k 1954-55."
zpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

k 1956-58."

k a Müvészettörténeti Dokumentációs

Barabás Miklós

művei aukciós kiállításon

M. 1930. XI. 20.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gy
Megrendelés esetén az összeg MNB 14
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból
mely a terület épitészeti állagának a t

Barabás Miklós MDK

Galambposta

Férfiarckép

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós MDK

Vihar Castellamare alatt, repr.

Fiatal nő arcképe, repr.

Női arckép, repr.

Galambposta, repr.

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

MDK

Barabás Miklós

Vihar Összeállamra alatt, repr.

Tiatal nő arcképe, repr.

Női arckép, repr.

Gálamboeta, repr.

Műcsarnok 1937 Magyar Niederméier Kiáll.

Barabás Miklós MDK

A Bencsik-család

Lónyay Albert

Fehér prémkabátos nő

Női arckép

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós

MDK

A Bencsik-család

Lónyay Albert

Fehér prémkabátos nő

Női arcképp

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós MDK

Férfiarckép

Parasztleány virágkosárral

Női arckép II-II.

Lónyay Florantin

Műcsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Barabás Miklós

Pétfiarcúép

Parasztlány virágkosárral

Női arcúép I-II.

Lányay Florentin

Barabás Miklós MDK

Galmbposta

Fiatal nő

Férfiarckép

Női arckép

Mücsarnok 1937 Magyar Biedermeier Kiáll.

Барабка Мікіба

Галмброста

Ткаьаі пб

Бетіаросквр

Мбі ародвр

Barabás Miklós

„A magyar katona a szabadságért"
c. képzőművészeti kiállításon művészetei voltak láthatók.

Kis Újság, Budapest, 1951. Okt. 2.

Művészetelmélet

Művészet, II., 1903. 357.

Barabás Miklós emlékiratai.

MDK

Barabás Miklós

Telcs Ede. RátStr. 1029.1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Barabás Miklós

HEVESMEGYEI NÉPUJSÁG

1965 MAJ 28

Értékes képek érkeztek vissza az egri képtárba

1021

Értékes képek érkeztek vissza a Képzőművészeti Főiskola restaurátor tanszékéről az egri képtár kiállításába.

A képtár nagy értékű képei közül a javításra szorulókat évek óta a budapesti Képzőművészeti Főiskola restaurátor tanszékén restaurálják *Kapos Nándor* tanár vezetésével. A közelmúlt napokban az egri múzeum dolgozói hazaszállítottak egy németalföldi és egy francia festményt, továbbá Pyrker nagyméretű portréját, amelyet kora legnevesebb magyar arcképfestője, Barabás Miklós készített. A huzamosabb idő óta nélkülözött alkotások már újból megtekinthetők a képtár kiállításában.

A hazaszállítással egy időben két további németalföldi festményt adtak át a főiskolának restaurálásra. Ezzel a képtár kiállított anyagának folyamatos restaurálása befejeződik.

mérkőzésen G
arányú döntetle
zesabony csapa
a szabályok sze
rúgások követk
gyöngyösieknek
ban. Így Gyö
lett a harmadik

Az első helyé

Recsk—Eger VI. 1:0 (0:0.) V.: Kovács J.

Recsk: Bódi I. — Csivincsik, Fehér, Czene — Lakatos, Halász — Gulyás, Farkas, Bódi II., Földi (Hangácsi), Balogh. E.: *Jákfalusi István.*

Eger VI.: Erdélyi — Kiss, Patvaros I., Csőke — Antal, Bagi — Lubai, Kristóf, Rutka, Erdei, Patvaros II. E.: *Jávori József.*

Az első félidő kiegyenlí

kényszerítik, hogy agya dolgozzék, pedig egész szervezetét mélységes fáradtság gyötri.

Festői környezetben

jól szórakozhat

a

MDK

Barabás Miklós

B.M. emlékiratai.
Müvészet II. 1903. 357.

MDK

Barabás Miklós

Schodel Rozália, kőnyomat

Tört. Képcs. graf. kiáll. 1907. 85 l.

Barabás Miklós MDK

Dobsa Lajos, kőnyomat, 33x24 cm.

Magyar Studio II. sukcio. 1923. 57.o.

Barabás Miklós MDK

festő

Barabás- és Molnár kiállitás.

Mücsarnok 1899.26.sz.4o9-412.o.

Barabás Miklós (1810-1898)

Almássy grófné arcképe.
Olj.f.31x25.3 vászon.Ltsz.361.Sign.1840.

Almássy gróf arcképe.
Olj.f.31x25.3 vászon.Ltsz:362.Sign.1840.

Tájkép.
Vizf.24.5x17 papir.Ltsz:4076.Sign.

Huszárok.
Monochrom oljf.55x35 karton.Ltsz:4720.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke Budapest 1952.

BARABAS MIKLÓS, festő,/1810-1898/.

A Miskolci Múzeum tulajdonaban van Barabasnak:
KUN JOZSEF",arcképe. Olaj,vaszon,102+77 cm.Leltsz:
---------- ∅ 63.4. Fekete repr. 51.old

ZSADÁNYI GUIDO: A miskolci múzeum képtára 49.old

A Miskolci Herman Ottó Múzeum Közleményei, 1966.
7.szám, Miskolc, 1966.

Barabás Miklós (1810 - 1898)

„Ülő nő" Vízfestmény 40 x 36

J. l. j.: Barabás 1857

Ütváltási ár: 6000 ft

BÁV 42. Képaukció Budapest, 1977. május

Barabás Miklós, festőművész

Az akadémia palotájának képes termében látható az akadémia első elnöke, és a könyvtáralapítójának – Teleki József – képét, a művész festette 1836-ban. Szintén Barabás alkotása az akadémia egyik első tagjának, Vörösmarty Mihálynak mellképe. (említve)

Művészeti Magazin

1977. III. 17. 21. 25 D. TV.

BARABÁS MIKLÓS, festő

A szombathelyi dr.Smidt Jalos sebész-főorvos gyüjteményében ,mely igen sokoldalú volt,egy Barabás Miklós ecseje alól kikerült,még Velncében,angyali bájú fiúportré,mely szintén ismeretlen volt. is van. 38.old

Takács Istvan: A szombathelyi Smidt gyüjteményről 38.old

Múzeumi Magazin, 1968. 2.sz

Barabás Miklós

„Fehérruhás nő" o.v. 79,5 × 63,5 cm

J. l. G. Barabás 873

Vételi ár: 15 000 Ft

BÁV 42. Képaukció Budapest, 1977. május

MDK

Barabás Miklós

Vachott Sándor, rajz

Vasvári Pál

Vörösmarty Mihály

Lantos tudom. antiquarium 1939. márc. havi árjegyzéke. 2o.l.

Berzsék Miklós

Vasmotty Sándor, rajz

Vasvári Pál

Vörösmarty Mihály

Zo.I.

MDK

Barabás Miklós

Tompa Mihály. Arckép

Vahot Imre

Lantos tudom. antiquarium 1939. márc. havi árjegyzéke. 2o.l.

MDK

Barabás Miklós

Berzsenyi Dániel, arckép, rajz. Metszette Axmann

Erdélyi János, arckép. Kőnyomat

Lantos tudom. antiquarium 1939. márc. havi árjegyzéke. 19.l.

35/. MDK

Barabás Miklós, festőm.

Még egy interiör-képünk van ,valószinüleg a 30-as évek véféröl. Szintén háztal ülö müvésznöt ábrázol. Ez az egyetlen kép B.-tól, mely határozottan biedermeier.
Müteremben. Aquarell. Repr. 464 l.
Szépmüv. Muz.

? : A Barabás kiállitás.
A Szépmüv.Muzeum grafikai osztályban.
Müvészet.1915. 459-464.l.

M.D.K.

Barabás Miklós festő

Szapáry Lábáról készített
arcképe látható a Zalaegerszegi
volt vármegyeház díszermében.
Barabás nevét említik még a
Múzeum építésével kapcsolatban is.

Huba László: Budapest - Somogy - Zala
Bp. /é.n./, Panoráma, /Magyarország írásban és képben 11.köt./
99. old.
+ 106. "

Barabás Miklós

Vadásjelenet 39×55, 8000 Ft
Két kis gyermek, vízf. 26×20 4000 Ft

30. Művészeti Képaukció, 1973.

Barabás Miklós festő

M.D.K.

1810-1898

A gáldi templomrom, repr.

Szépművészeti Muzeum 1906-1956, Bp. 1956.

258.1.
208.1.

Barabás Miklós

Al földi: táj (1838) i. akvarelje (repró) és két portréja a pévsi muzeumban van

Romváry Ferenc: Multnázadi festmények a pévsi muzeumban

Jelenkor 1967 7-8 n 734

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

művei is szerepelnek a Belassa gyermati Palóc Múzeumban.

Szombathy Viktor: Budapest - Börzsöny - Cserhát
Bp. /1960/, Panoráma kiad. /Magyarország irásban és képben 2.köt./

74. old.

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

A Debreceni Déri Múzeumnak 1962-ben ~~xgx~~ új szerzeménye a művésznek egy festménye, 5.o.

Béres András: Jelentés a Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Igazgatóságának 1962-64.évi munkájáról. 3.o.

A Debreceni Déri Múz.Évkönyve. 1962-64.Debrecen,1965 Alföldi Nyomda,Debrecen

Barabás Miklós

„Szerdahelyi Nelli", olaj, 1840.

Magyar színészportrék 2. Cenner Mihály: Festmények, szobrok, domborművek a XIX. század. Budapest, 1966. Katalógus, 39 l.

BARABÁS MIKLÓS, festő

A Soproni muz. grafik ii gyüjteményében kb. 100 portré, so Széchenyi ábrázolás.-Ezek jegyzéke:
6./.-Széchenyi István térdképe.
Hering George Edwards/1805-1897/rajza után Greatbach Williams/1802-1859/. 1839. Acélmetszet. Kiadó Murray, London. -21. 2+13 cm. -Előkép: Barabás. 166. old

DÁVIDNÉ ASKERCZ ÉVA: A Soproni Liszt Ferenc múzeum grafikai gyüjteményének története 157. old

ARRABONA, 14. A Xantus János Múzeum Évkönyve, Győr, 1972

Barabás Miklós

„A magyar müerők is megjelentek a versenypályán... s disszel megállák helyüket a külföld müvészei között."
Arról nem tesz említést, hogy a kiállitást hol rendezték meg, milyen helyiségben.
A résztvevők: ids. Markó Károly, ifj. Markó Károly, Markó Ferenc, Kovács Mihály, Borsos József, Molnár József, Barabás Miklós, Brodszky Sándor, Schaeffer Béla müvészeket sorolja fel/c. rovat.
. a Müvészet /

Uj Magyar Muzeum, Bp. 1851. julius 1.
X. füzet 588. lap.

Barabás Miklós

"A koldus gyermekek" cimmel acélmetszetet készitett a lap utolsó példánya számára. /A lap felhivja a figyelmet a müvész munkájára, de a metszet nincs benne. Valószinüleg ezt is kivágták belőle./

Család Könyve, Bp. 1855. évf. II-X füzet 334. lap. /összesen 336 lapot tartalmaz/

Barabás Miklós

A fiatal Arany Jánosról festett képét bemutatja a lap.
Repr.

Család Könyve, Bp. 1856. Második évf.
309. lap. /összesen 318 lapot tartalmaz./

A Család Könyve, Bp.
1857. évfolyamában a kötet a III. és IV.
füzetből áll és 699 oldalt tartalmaz.
Nincs benne egy cédula anyag sem.

Barabás Miklós

Müve iből Tompa Kálmán is őriz magángyüjteményében. A gyüjtemény anyagát 1965-ben a veszprémi muzeum, 1966-ban a kaposvári muzeum mutatta be.

Vigilia 1966 VII. 487.l.

Barabás Miklós

Laborfalvi Rózáról festett képe a Bánk
bán szerepében ábrázolja a művésznőt.
A lap bemutatja a festményt.
Repr.

DÉlibáb, Bp. 1928. márc. 17. II. évf.
11. sz. 16. lap.

Barabás Miklós

A lap hátsó boritólapján bemutatja a müvész festményét Kossuth Lajosról.
Repr.

Délibáb, Bp. 1927. nov. 5. I. évf.
45. sz. 4hátsó boritólap.

Barabás Miklós

Albrecht főherceg kormányzó arcképét festette meg, amely közadakozás utján készült a Nemzeti Muzeum számára.
Budapesti Hirek c. rovat közleménye.

DÉLIBÁB, Bp. 1853. szept. 25.
II. kötet XIII. sz. 412. lap.

Barabás Miklós

Vas Gereben egész alakos képét lefestette a lap számára, melynek repr.-ját bemutatja.

Szent Hildegard védszent képét festi Albert főherceg hellyei birtokán épülő templom részére.
Repr.

DÉLIBÁB , Bp. 1853. aug 21. II. kötet VIII. sz. 25o. lap és 255. lap.

Barabás Miklós

A DÉLIBÁB munkatársa, Tóth Kálmán, fiatal költő arcképét festettem meg a művész a lap számára.
Budapesti Hirek c. rovat közleménye.

DÉLIBÁB, Bp. 1853. ápr. 17.
XVI. sz. 514. lap.

Barabás Miklós

Garay János összes költeményeinek kötetéhez készitett a müvész arcképet a költőről.
"Minden kitelhető csinnal" Müller Emil nyomdája adta ki a könyvet.
Budapesti Hirek c. rovat közleménye.

DÉLIBÁB, Bp. 1853. márc. 2o.
XII. sz. 385. lap.

Barabás Miklós

Egressy Benjámin arcképét festette meg a N. Muzeum számára.
Adakozás utján e célra 436 Ft 42 kr. gyült össze, s az, ami az arckép költségeinek fedezése után fennmarad, azt a pesti konzervatóriumnak adják át.

DÉLIBÁB, Bp. 1854. febr. 19.
VIII. sz. 256. lap.

Barabás Miklós „festő"

Batthyány Lajos portréját festette

41. old.

Vayer Lajosné: Petőfi Sándor első szobra - Alexy Károly ismeretlen alkotása. 37.o.

A Petőfi Irodalmi Múz. Évkönyve. 1959. Szept. 1959. Révai Nyomda. p.

Barabás Miklós
1810 - 98.

Debreceni polgárcsaládoktól is kapott megrendelést: Várady, Szabó család

A képzőmüvészetek Debrecenben 1961. Debrecen 51. l.
/szerk. Bőgel József/

BARABÁS MIKLÓS, festő

A Pécsi modern Magyar Képtár történetében jelentős volt a Rompa-gyüjtemény beolvadása. Lehetővé vált a XX.sz-i magyar művészet egységes bemutatása. De egyben az előzményeket is felvillantó kis XIX.sz-i képanyaggal is bővült. Így Barabásnak is van műve a gyüjteményben. 287.old

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története
Uj eredmények III. 287.old

A JANUS PANNONIUS Múzeum Évkönyve, XVII-XVIII.
1972-73. Pécs, 1975.

Barabás Miklós.

A moszkvai magyar képzőművészeti kiállításon műveivel szerepelt.

Magyar Nemzet, 1971. május 9.

Barabás Miklós.

A moszkvai magyar képzőművészeti kiállítá-
son műveiből bemutattak a kiállításra.

Szabad Nép, 1951. május 9.

M.D.K.

Barabás Miklós
festő -

Arany János portréját kérzi-
tette el. (repro)

mozthy: Jubiláló palota
Nők Lapja 1965. okt. 16 - 16 lap.

M.D.K.

Barabás Miklós
festő -

„Dunavir - hordogató"
" (repró)

— : A Hölgyfutár szerkesztője
Nők Lapja, 1965. okt. 9 - 12 lap.

M.D.K.

Barabás Miklós
festő -

„Az utcasepro" (repro)

— : A „Hölgyfutiár" szerkesztője

Nők Lapja, 1965. okt. 9 - 12 lap.

Barabás Miklós MDK

Buda és Pest látképe, olf.

Mücsarnok 1932.Budapest közönségének képzőművészeti anyagából rendezett kiállitás

MDK

Barabás Miklós

képe: Sausich Pongrác

Magyar rézmetszetek a XIX. század elején. Müvészet 1906. 7o.l.

MNK

Barabás Miklós, festöm.

Nöi képmás. 1845. Repr.

Magyar Müvészet. 1938. 25.1.

MDK

Barabás Miklós, festőm.
szül. 1810. Markosfalván,
megh. 1898 Budapesten.

607. Sauer Ignátz, a belgyógyászat tanára 1801-1863. Tulajdonosa: a bp.-i egy. orvosi tanári kar.

Mücs. - A bp.-i Orvosszövetség Mü-kiállitása. 1902. Kat. 56.l.

MDK

Barabás Miklós

Városmajori táj. - Aquarell, 35x24 cm.Jelz.
"Barabás M. 1857"

Nemzeti Szalon 1939.jan.febr.
Székesfőv.Tört.Muz.uj szerz.

MDK

Barabás Miklós, festöm.

Pünkösdi rózsák. Festm. Szépm. Muzeum.
Repr. a P.H. Vasárnapja cimlépe.

A P.H. Vasárnapja. 1934.V. 20.

MDK

Barabás Miklós

Ördögárok. - Awuarell, 25x38.5 cm.Jelz. "Barabás M. 1856"

Ördögárok. - Aquarell, 34x25 cm.Jelz."Barabás 1856"

Nemzeti Szalon 1939.jan.febr.
Székesfőv.Tört.Muz.uj szerz.

Barabás Miklós, festő

Zrínyi Miklóst ábrázoló fája festett olajképét ma a kiscelli Múzeum őrzi.

Burkóczi Péter: Astoria. 420-423.

Élet s Tudomány, Gy.-1973. márc. 2. XXVIII 9.

BARABÁS MIKLÓS, festő

Szombathelyen, a Smidt-Múzeum biedermeier szobájában a képek között ~~xxx~~ Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Barabás Miklós remekeivel együtt ott találjuk Zichy Mihály, a festő emlékeit is. 231.old

K.SMIDT ERZSÉBET: A szombathelyi SMIDT-múzeum története 225.old

VASI SZEMLE, XXVI.évf. 1972. 2.szám, Szombathely

MDK

Barabás Miklós

Férfi-arckép, repr.

A Gyüjtő. 1914. 1-2. sz. 4o.l.

MDK

Barabás Miklós

Magyar Müvészet 1926. 241,242.l.

MDK

Barabás Miklós festőm.

Sausich Pongrác

M. rézmetszétek a 19. sz. elején. Müvészet, 1906.
7o l.

MDK

Barabás Miklós /után/

olajfestmények:

Vándorló diákok

A Gyüjtő. Szt.György ceh 41. müv.aukc.192o. jan. 8. l.

MKD

R.né Gontcharoff Olga

N.Szal. csop.kiáll. 1920. márc. 13-16. 1.

MDK

Barabás Miklós

Háromalakos kép, repr.

Tompa Kálmán képzőművészeti gyűjteménye

Rippl Rónai Muz. Kaposvár 1966. ápr.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő, 1810-1898

1831-ben Bethlen Ferenc számára másolta Kupeczkynek "Kuruc vitéz"c.képét, mint Rákóczi portrét. 162.o.

Mózsa György: Megjegyzések a magyar történeti ikonográfia néhány kérdéséhez. 157.o.

Folia archaeologica. VI. 1954. Bp. Tankönyvkiadó Váll. 1954. Bp.

Barabás Miklós, festő

Nádasdy Tamásról halála után egy évvel, 1857-ben egy litográfiát készitett, valószinüleg egy korábbi képmás alapján. 295.o.

Rózsa György: A Magyar Történeti Képcsarnok néhány újabb biedermeier képe. 291.o.

Folia Archaeologica. XIII. 1961. Pest. Képzőmüv. Alap Kiadóváll. Bp.

Barabás Miklós

Vándorélet c. képéről verset ír Petőfi. Közölve.

Földes Anna – Mihályi Gábor: Költők nincs – nincs költői. Bp. 1961. Képz. Alap K. – 170 l., 53 t., 100. l.

Barabás Miklós, festő

Pulszky Polixéna képmása 1962-ben került a Magy. Tört. Képcsarnok tulajdonába. 228.o.

Korek József: Jelentés a Magyar Nemzeti Múzeum munkájáról az 1962.évben. 225.o.

Folia Archaeologica. XV. 196[illegible]. Budapest. Képzőművészeti Alap Kiadóvállalat.

MDK

Barabás Miklós

Női portré, of.,repr.

Budapest szfőv. uj szerzeményeinek kiáll.
Képzőművészet. 1932. 52. sz. 152.l.
Repr. 151.l.

Barabás Miklós

Nyikolaj Dmitrijevics Gurjov /Ingres megfestett portréját 1821-ben Ermitázs/ itáliai orosz követ kislányát lefestett Rómában 1834-ben, mivel előzőleg a követ fivérének gyermekeiről készitett portrét Bukarestben.

Bajkay Éva: Az orosz és magyar festészet rokonságai a XIX sz. első felében

Szakdolgozat 1967. 43.l.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Holgyfutár "Arcképalbum" mellékletében /1855/ a második lapon az első képPompa Mihály.Litográfia.
127.o.16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iréportrék gyűjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp.1963

Barabás Miklós

Mikor a XIX. század végen elkészült Nyíregyházán az új megyeháza, Barabás Miklós készítette a Széchenyi-arcképet.

Roroknay Gyula: Szabolcs-Szatmár képzőművészete

Alföld 1973/10 66 old.

Barabás Miklós,festő M.D.K.

Matthias Zündt,Dominicus Custos,rajzait Zrinyi Miklós-ról ő is felhasználta Zrinyi festményén. 241.o.

Gizella Cenner Wilhelmb: Der augsburger Kupferstecher Dominicus Custos und Ungarn. 227.o.

Folia Archaeologica.XVIII.1966/67.Bpest.Múzeumi Ismeretterjesztő Központ.Bp.

MDK

Barabás M.

Fáncsy Lajœs, szinmúvész. Kőnyomat. Barabás M. 1845.

Lendvay Márton, szinmúvész.Kőnyomat.Barabás M. 1848.

Tört.Képcs.graf.kiall. 1907. 84.l.

MDK

Barabás M.

Damjanics János, tábornok./+ 1489/.
Tussal és fehér festékkel kiegészitett ceruzarajz. Papir.M. 29.3-22.4 cm. Jelz.:Barabás M. 1849.

Bem József, tábornok /+ 1850/.
Fehér festékkel kiegészitett ceruzarajz.Papir. M.29-24 cm. Jelz.: Barabás M. 1849.

Tört.Képes graf.kiáll.1907. 106.1.

MDK

Barabás M.

Fényes Elek

Tört. Képes. graf. kiáll. 1907. 110. l.

Szarabás Miklós

festette 1842-ben „A szécsegyház látképe Pyrker László érsek képmásának hátterében." című művét Egerben.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II.
Magyarország műemlékei topográfiája VIII. köt.
Budapest, 1972.

4238

Barabás Miklós

A millenium emlékére, az Athenaeum kiadásában tiz kötetes történeti mü jelenik meg, mely a honfoglalás előtt időktől, napjainkig terjedő történelmünket dolgozza fel.
Junius: "A magyar nemzet története" cimmel arról tájékoztat, hogy kik azok a jeles magyar képzőművészek, akiknek festményei és rajzai illusztrálják majd ezt a kiadványt.

A HÉT, Bp. 1899. jan. 1. X. év.
1. sz. 14-15. lap.

Barabás Miklós

A lap Irodalom c. rovata ismerteti Malonyay Dezső: "A magyar képirás uttörői" c. tanulmányát, melyet a Franklin Társulat adott ki diszes, bronzveretü bőrkötésben. A kötet Kupeczky Jánostól, Munkácsy Mihályig ad képet a magyar képirás első müvészeiről.

A HÉT, Bp. 1904. dec. 18. XV. évf.
51. sz. 819. lap.

Barabás Miklós festőművész

1878-években a Barabás Miklós neve oly nagy volt akkor Magyarországon, hogy arcképekért máshova nem is igen fordultak.

M. Távári Judit: Vázlat egy arcképfestő portréjához.

Északmagyarország, 1974. máj. 5.

Barabás Miklós

festő

A XIX. sz-ban a arcfestés kiváló mestere volt.

F. Sudárnyi Gabriella: Megjegyzések a vegyi III. ... Művészet, 1972. október - november, 39 oldal.

BARABÁS MIKLÓS, festő

Szendrey Julia képe, Arany és Garay litográfiái Petőfi dolgozószobájában lehettek Orlai Petrich Soma festményének tanusága alapján.

VAYERNÉ ZIBOLEN ÁGNES: Ismeretlen Orlai-Petrich festmény Petőfi otthonából 37.old

A Petőfi Irodalmi Muzeum Évkönyve, 10. Bp. 1973

Barabás Miklós, festő

„Petőfi-kép a Major-hagyatékból.
A festmény láthatóan az ismert Barabás-
rajzról készült. – Már 1850-52-ben
a család birtokában volt. (29. old.) : Repr.

[Major István]: Lapok egy honvéd emlékezés-
ből 16-29.

TISZATÁJ. Szeged, 1973. március XXVII/3.

Barabás Miklós, jezsuita

Diák volt Nagyenyeden.

Kiss Gy. Ernő: A nagyenyedi Kollégium
147–157.

Élet és Tudomány, Bp. 1973. jan. 26.

XXVIII
4.

Barabás Miklós

Kun Imre: "Az Ernst Muzeum Aukció Kiállitása" cimmel irt arról, hogy a most megnyilt nemzetközi tárlaton a külföldi müvészek mellett bemutatják a régi és az uj magyar müvészetet, s felsorolja az ott szereplő magyar müvészeket: Munkácsy, Lotz Károly, Mészöly Géza, Brodszky, Markó András, Telepy Károly, Szemlér Mihály, Kelety Gusztáv, Than Mór, Barabás Miklós, Deák-Ébner, Körösfői-Kriesch, Iványi Grünwald, Rippl-Rónai, Ferenczy Károly, Csók István.

A HÉT, Bp. 1921. május 1.
XXXII. évf. 12. sz. 2o6. lap.

Barabás Miklós, Jerő

Megemlítve:

Dévényi Iván: A „Műgyűjtés" és a műgyűjtés problémái 52 - 54.

JELENKOR, Pécs, 1972. január XV. 1.

Barabás Miklós

Egy régi-régi Petőfi-kötetben a művész rajzai láthatók.

Balogh Edgár: Petőfi-naplóból.
Utunk, 1943. jan. 5.

1972 SEP 23

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Barabás Miklós

Békés m. Népújság

Ma délelőtt 11 órától:

Zrenjanini képek Békéscsabán

10/1

Ma, szombaton délelőtt 11 órakor a Munkácsy Mihály Múzeumban Babák György, a városi tanács elnökhelyettese nyitja meg a Bánáti magyar festők című kiállítást, melyen a zrenjanini Népi Múzeum és az ottani magángyűjtők mintegy félszáz alkotását láthatják az érdeklődők.

A Vukica Popovics művészettörténész-rendezte tárlaton többek között Barabás Miklós, Nagy István, Szőnyi István, Vanyek Tivadar, Vágó Pál olajképei, Feifer Károly és Szabó György grafikái szerepelnek. A portrék, tájképek, életképek, entiőrök egy része most először kerül magángyűjtők lakásából a nyilvánosság elé.

ellenezték, akik elle
a szerződések politik
később tartózkodtak
nyan csakis azok fo
— állapította meg —,

Hazatért a CS
pártmunkás-kü d[illegible]

Pénteken elutazott Budapestről Csehszlovákia Kommunista Pártja Központi Bizottságának pártmunkás küldöttsége, amely dr. Rudolf Kratoch KB osztályvezető vezetésével tanulmányozta az MSZMP-nek a népgazdaság irányítása terén szerzett tapasztalatait.

kal, az Al Ahram főszerkesztője pénteki cikkében bírálja Szudánt, amiért nem engedte tovább Ugandába az öt líbiai gépet, amely katonákat, tiszteket és fegyverzetet szállított Kampalának. Mint ismeretes, Líbia hivatalos formában árulónak minősítette Khartoumot az akció miatt.

A nairobi rádió szerint Tanzá-

BARAB ÁS Miklós festő M.D.K.

rajzok, festmények a Táncsics-család tulajdonában

/ ravatal ,gyászoló család, ott áll Táncsics is mellette zsandár.

Rakovszky József: Nagy idők emlékeit őrzi Vecsésen
lakásán Táncsics Mihály unokája
pestmegyei H ir lap 1962. május 13. 6.1.

Ce-D.V.

BARABÁS Miklós festő

A Derra-ház beomlása 1838-ban
(viztestmény)
rezr.

Budapest müemlékei I[1]. p. 1962. 392.l.

M. D. K

BARABÁS Miklós festő

Számára épült a városmajor

u. 44. sz. villa 1840-ben

1870-ig volt itt lakása és műterme

repr.

Budapest műemlékei II. Bp. 1962. 574, 575. l.

MDK

Barabás Miklós

gr. Teleki József koronaőr arcképe
rajz. Barabás, metsz. Mahlknecht

Figyelmező 184o. IV. 511-12.

MDK

Barabás Miklós

Vörösmarty arcképe, rajzolta Barabás, metsz. Schwerdtgeburth

Figyelmező 1837. I. 3. sz.

Barabás Miklós

Több arcképe van a sárospataki iskolamúzeum tulajdonában.

Énekmagyarország 1965. dec. 11.

M.-.K.

Barabás Miklós, festő

Arany János: Barabás Miklós rajza. Eredetije elveszett. Fényképmásolata a Petőfi Irodalmi Múzeum gyüjteményében. 1876-ban készült. Fekete repr. 119.o.

Lengyel Dénes: Arany János és a magyar naiv eposz. 117.o.

A Petőfi Irodalmi Múzeum Évkönyve. 7. 1967-68. Bpest. Múzeumi Ismeretterjesztő Központ. Bp.

MDK

Barabás M.

Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Garay János és Nagy Ignác. Mellképek. Kőnyomat. "Barabás 850"

Scitovszky János, esztergomi bíboros hercegérsek./+1866./ Kőnyomat. Pest. 1854. "Barabás"

Gorove István, földmivelési- ipar- és kereskedelmi miniszter./+1881./Kőnyomat. "Barabás870"

Tisza Kálmán, Magyország miniszterelnöke./+1903/ Kőnyomat "Barabás 860"

Tört. Képcs. lajstr. 1907. 112, 113, 116, lapok

MDK

Barabás M.

Arany János, költő /+1882/ Kőnyomat."Barabás M 848."

Jókai Mór./+1904/ Kőnyomat."Barabas 854"

Tóth Kálmán,költő./+1881/"Barabas 853"

Gr.Ráday Gedeon,Szigligeti Ede, Degré Alajos, Br.Podmaniczky Frigyes./1856/ Mellképek.Kőnyomat. "Barabas 856".

Tört.Képcs.lajstr.1907. 111.old.

MDK

Barabás M.

Gróf Leiningen-Westerburg Károly,tábornok. /+1849./
Szépiával és fehér festékkel kiegészitett ceruzarajz.Papir.M.37.7-21 cm. Jelz.: Barabás M. 1849.

Tört.Képes graf.kiáll. 1907. 106.l.

MDK

Barabás M.

Fáncsi Ilka mint Julia, rajz, nyomt. Rohn

Lantos tudom. antiqu. 1939. okt. 46-49 l.

MDK

Barabás M. 1845.

Schodelné mint Bátory Mária, kőrajz
Albrecht főherceg arcképe, "

A Gyűjtő, 5.sz. 1918. 186 l.

MDK

Barabás Miklós

Képzőművészet 1931. 41. sz. 136.l.

Barabás Miklós

Méltatás

Tímár Árpád: Tárgyalás, időrend, arányok.

Művészet, 1976. november – 4 oldal.

21

Barabás Miklós, festöm. MDK

180. Némes Román Julia.

181. Katona-arckép.

182. Női arckép.

184. Családi kép.

Biedermeier kiállitás. -Mücsarnok. 1937. Kat.

MDK

Barabás Miklós, festőm. MDK

255. Ellinger József operaénekes/1820-1861/ arcképe. Kőrajz.
Szépmüvészeti Muzeum.

1850-1867-ig terjedő időkör emlékei. /253-261. szám./
Hölbr Nemz Szinh.kiáll. 41,42,oldal.

Barabás Miklós

Aquarelljei a Petőfi gyűjtemény anyagában kiállítva a Herman Ottó Múzeumban.

említve.

Napjainkk, 1963, 2. szám, 4. lap.

MDK

1)

Barabás Miklós festőn.

175. Járnay Gusztávné.

177. Emlékkönyv-lap.

178. Fiatal férfi.

179. Női arckép.

Biedermann kiáll. 1937. -Műcsarnok. Kat.

3/.

MDK

Barabás Miklós, festőm.

185. Önarckép.

186. Női arckép.

Biedermeier kiállitás. -Műcsarnok. 1937. Kat.

M.D.K.

Barabás Miklós

"..radnai Nikolics Sándorné portréja az 50-es években készült." irja cikkében Petrovics Elek muzeumi főigazgató: "A Szépmüvészeti Muzeum legszebb magyar asszonyai" cimmel.
A portré repr.-ját közli a lap.

Szinházi Él t. Bp. 193o. jan. 26.-febr. 1. XX. évf. 5. sz. 28-3o. lap

MDK

Barabás Miklós

"Egy utazó ciganycsalád" (1843)
"Vásárra menő oláh család" (1844) c.életképei.
"Menyasszony" c. népies életképe.(1855)

Takács Mária könyve. 1936. 8,9.l.

Barabás Miklós, festő

Ajándékkal támogatta a Nemzet Szabadszonyai c. egyesületet.

Vámbéri Gusztáv: Kedves Élet és Tudomány! 464.

Élet és Tudomány, Sp. 1972. III. 10. XXVII/10.

Barabás Miklós

A "Rónai gyüjtemény"-ről Kun Imre ir és/ felsorolja azokat a müvészeket, akik a Rippl Rónai Ödön muzeumában szerepelnek. A müvészek munkáit saját házában kiállitotta és teljes egészében Kaposvár városára hagyta Rippl Rónai Ödön, aki testvéröccse Rippl Rónai Józsefnek. Munkácsy Mihály, Mészöly Géza, Bihari Sándor, Liezenmayer Sándor, Barabás Miklós, Székely Bertalan, Zichy Mihály, Cauzik József és Naticska Jenő müvei az első teremben kerültek bemutatásra.
A kiállitás további résztvevői Rippl Rónai József és Zemplényi Tivadar nevénél találhatók.
A HÉT. Bp. 1921. febr. 1o. XXXII. évf. 5.sz. 77-78. lap.

Barabás Miklós

gróf Degelevich Miklósról készült portréjáról
egy kazinóbon őrizték (1848).

Voit Pál dr. : Heves megye műemlékei II.

Magyarország műemlékei topográfiája VIII. köt.
Budapest, 1972

552 l

Jaroba's Miklós

arcképe Pyrker József egri érsekről 1842-
ben. Reprodukció. Egri Városmúzeum képtá-
ra.

Voit Pál dr. : Heves megye műemlékei II.
Magyarországi műemléki topográfiája. VIII.
Budapest 1972.

Barabás Miklós - és Molnár festőm.-k

emlékkiállitása. Három hétig tartott, nagyon gyengén látogsttták ,sajnos, holott ennek jövedelme a siremlékre volt beütemezve.

Müvészeti Hirek.
Barabás - és Molnár kiállitás.

Mücsarnok. 1899. 27. sz. 422. l.

Barabás Miklós, festő

Mellszobrát Borsos Miklós kéri.

—: Milyen új szobrokat állítanak fel Budapest terein? 9.

Népszabadság, Bp. 1972. nov. 23.

MDK

Barabás Miklós, festöm.
1810-1898

"A nagy század tükre" cimmel róla irt Szántó György könyvet. Sineder korától késö aggastyán koráig festett. Kossuth szereplésének csucspontjával esik össze elismetetese mint nagy festö. Családja nagyon elokelö de nyomorba süllyedt székely család. Festi Petöfit, ki vesset irt egyik képéröl. Féleurópát bekalandozza, tanul mindenkitöl, h. tanitója legyen mindenkinek. A Tud. Akad. is tagjai közé választja. A század arcainak ezreit festette meg. Volt másfajta nagysikerü kompoziciója, de elsösorban az arc érdekelte.
Mándy Iván müvészregénye öleli fel e gazdag életet, melyet azifjuság számára irt.

Irodalmi Ujság. 1956 febr. 11. VII. évf. 6. sz.
Mándy Iván müvészregénye az ifjuságnak.

Barabás Miklós MDK

Fatörzs a Városmajorban, vizf.

Müvésznő, vizf.

A Giardino Boboli Firenzében, vizf.

Padlásszoba, vizf.

Mücsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai müvek nemzetközi kiáll.

Barabás Miklós MDK

A ponte rotto Rómában, vizf.

Híd a városmajorban, ceruza

Műcsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai művek nemzetközi kiáll.

Barabás Miklós MDK

Meszlény Rudolf arcképe, szén

Olasz tengerpart, vizf.

Olasz férfi, szén

Mücsarnok 1909. akvrellek, pasztellek és grafikai müvek nemzetközi kiáll.

Barabás Miklós MDK

A Tisza mentén, vizf.

Pápa látképe, vizf.

Barabás Elemér arcképe, vizf.

Festetics Ágost gróf gyermekei, vizf.

Műcsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai művek nemzetközi kiáll.

Barabás Miklós

Sauer Ignátz

Micsarnok 1902.
A bpi. Orvosegyesület Mikiállitása

MDK

Barabás Miklós

Tiszai halászok

Almásy-Tellki. VII. 1941.

Barabás Miklós

Kiállítások a Miskolci Galériában

Végvári Lajos

A Miskolci Galéria február és márciusi rendezvényei közül időrendben az első volt a

Mai román festészet

című kiállítás.

Az utóbbi időben megélénkült román—magyar irodalmi, színházi és kiadói együttműködés elősegíti, hogy ne csak az összehasonlító tudomány, hanem a nagyközönség is érzékelje a két nép kultúrkapcsolatait.

A múltban igen élénk képzőművészeti csere volt románok és magyarok között. A fiatal *Barabás Miklós* pl. Bukarestben kezdte művészi pályáját; ottani élményeiből formálódott korszakos főműve, az „Útnak induló oláh család". A híressé vált műről több saját kezű másolat is készült, az egyik a bukaresti Szépművészeti Múzeumban látható, a másikat a „Pesti Polgári Gyalog Magyar Őrhad" vásárolta meg 1846-ban a Nemzeti Múzeum számára. Barabás ezzel a művével nemcsak a magyar, hanem a román életképfestészetet is megihlette.

E szimbolikus kapcsolaton túl erős a párhuzamosság. *Theodor Aman* és *Madarász Viktor* méltó társai egymásnak. Az olvadékony, atmoszférikus festés mestere, *Grigorescu Munkácsyval* és *Szinyeivel* tart rokonságot. *Andreescu* festészete mintha *Paál László* korán kettétört pályáját folytatná, s ezen az úton érkezett el Cézannehoz; eredménye különleges szerepet s rangot ad számára a kelet-európai művészetben. *Luchian*, a nagy kolorista párhuzamos jelenség *Rippl-Rónai*val. Hosszasan lehetne folytatni a sort.

A Budapesti Magyar Nemzeti Galéria után a Miskolci Galériában bemutatott román képzőművészeti kiállítás szervezői (sajnos) elmulasztották e művészeti párhuzamok megmutatásának alkalmát. A történelmi visszapillantás még sokáig szükséges lesz a szomszédos népek kiállításainak szervezésénél. A nyugati népek művészetéről ugyanis jóval többet tudunk, mint a szomszédokéról.

Anélkül, hogy jogot formálnék a válogatás bírálatára, megemlítem, hogy nagy hiba volt *Jon Sima* képeit kihagyni. A tavalyi miskolci kiállítása után a helyi közönség várta a képeit.

E hiány ellenére is örülünk a szép és sok vonatkozásban gazdag anyagnak. Reméljük, hogy a kiállítás sikere a román művészet további, igen színvonalas bemutatóit vonzza hazánkba. Miskolc — mint az eddigiekkel is bizonyította — mindenkor kész a román—magyar kapcsolatok további fejlesztésére.

- bennem
det

Meghosszabbítható

Amidőn megláttam a Mennyi Enteriőrt
A füst bútorait szekeremre raktam

sak álltam
ntam

kij -

s jelent az első Maja-
válogatott versei). Ezen
nyelvismeret hiánya (a
sfordítás alapján dolgo-
jának félreértése, illetve

az ötvenes évek legele-
ikor erőltetett tempóban
ásával láttunk hozzá a

noz, hogy Majakovszkij
hanem mélységeiben is
felérezzék, és ki is tudják
sajátos ritmikáját, új-
nul hangzó, de erőteljes
gkiemelkedőbb állomása
fordítása.

leglelkesebb úttörője,
nevéhez fűződik a költő
den fontosabb mozzana-
eddigi fordításokról, ké-
eti dokumentumok alap-
etével, majd hozzálát —
onásával — a mind ez
válogatás szerkesztésé-
világot.

két tavaszi töredék

I.

a levegő
szakadt lepedő

erdők sörénye leng

elügetnek mind a hus
fölfalt lovukon

felpántlikázott csontvá
a fák

II.

ó mosolyogj
felbontott
örök szikla-arc
hisz annyi öröm vár r
a halálig

kék elefántok
ballagnak a tájban

meggyszín fecskék
s lila gólyák hozzák
csőrükben a tavaszt

hajnal

faágakon gyöngysor
hajnal szele fénylik
száll a semmi szíve
földről fel az égig

fehérebb fehéret
növeszt ez a hajnal

MDK

Barabás Miklós

D.Rózsaffy: Une promenade rapide au Musée des Beaux-Arts. A Műgyüjtő 1928. 8-9. sz.

Barabás Miklós, festő

MDk

A „Hölgyfutár" által 1855-ben közzétett albumot: a magyar írók arckép csarnoka Barabás Miklós Körajzai nyomán, a Petőfi Irodalmi Múzeum ismét megjelenteti.

— : Kis híradó

2

ESTI HIRLAP

Dp. 1963. febr. 13.

Barabás Miklós

Viharos: sign.-val "Barabás Miklós képei" c. beszámoló "A kor legnagyobb arcképfestője"-ként emliti. A rajongó, temperamentumos festő szive tele volt a müvészet szerelmével. Olasz müveiben ott vannak szerelmének dokumentumai, de ezek még akkor készültek, amikor festhetett De "rája szakadt a lefestés kötelessége. A független müvészből a mindenki arcképfestője lett, aki később már csak arra vigyázott, hogy képei hasonlatosak legyenek. „Ötezer magyart festett le."
A HÉT, Bp. 1899. okt. 29. X. évf.
44. sz. 728. lap.

Barabás Miklós

Jellinek Ferenc pesti, Simó Ferenc kolozsvári, Klimkovits Béla nyíregyházi rajziskolai igazgatót, a rajziskolák növendékei közül Benczúrt és Székelyt /Klimkovits-tanítványok/, Barabást /Nagyszeben/, Dunaiszky Lőrincet és Brocky Károlyt /Temesvár/ említi

•

Rónai György: Gondolatok művészneveléslink intézményesítésének centenáriumán. - Művtört.Írt.1971.3.sz.2o4-212. l.

2o6.l.

Barabás Miklós (1. folyt.)

Önarckép. akv. 238 x 181 mm.
Ltn.: 1946 - 3942.

Pantert Viktória arcképe. „Máskostalvi Barabás Miklós 1837-ben". akv. 237 x 183 mm. Ltn.: 1937 - 3110.

Máteremeben. (Seleti Róza, Bethlen Farkasné) 1838. „Barabás". akv. 248 x 175 mm. Ltn.: 1903 - 115.

Z művész felesége. 1844. „Barabás" akv. 141 x 96 mm. Ltn.: 1903 - 122.

Reprodukálva. folyt.

Magyar rajz és akvarell. Z XIX és a XX. szérad. a Nat. bev. Delmachel (Zuna: Bp. 1959)

24

Barabás Miklós (3 fo St.)

1. Klauzál Gábor anyja, mint Sándor József menyasszonya. „Barabás Pesten 849-ben.". arv. 487 x 388 mm. Ltn.: 1925-1106.

Jatörzs a Vázosmajorban. „Barabás 1856". arv. 289 x 230 mm. Ltn.: 1903-99.

Magyar rajz és arvaszkva XIX. s a XX. század – a zet. bev. Delmacher 2 mm. Bp. 1959

Barabás Miklós festő

1823-24 körül köszönő kártyákat is

készített. 89 old.

Ivánfyné Balogh Sára: Köszönő kártyák az empire és biedermeier korból. 81.o.

Az Iparmüv. Múz. és a Hopp Ferenc Keletázsiai Müvészeti Múz. Évkönyve. IX. köt. 1966. Múzeumi Ismeretterjesztő Közp. Bpest. 1967

Barabás Miklós

életútját, művét említi

Zolnay László: Művészet és műveltség a XVII-XIX.századi Pest-Budán. - B

Budapest, 1972.9.oz. 39-41.l.

Barabás Miklós

"Kitünő nevü festők is - mint Barabás, Than, Warschag - festettek cégéreket."

Barkóczi Péter: A Martinelli tér.

Budapest, 1972. Io.sz. 30-34.l.

Barabás Miklós

"...Van Ferenczink, van Barabásunk és Kisünk, mit nem kellene megtenni a nemzetnek, hogy Markóját sajátjának és határai közt tudhassa..." - irja 1841-ben Joó János egri rajztanár. Idézi:

Rónai György:Gondolatok művészetnevelésünk intézményesítésének centenáriumán.Művtört.Írt.1971.3.sz.
204-212.l.

205.l.

Barabás Miklós

Lyka Károly a „Magyar Művészet 1800–1840" c. könyvében idézi levelét: „Hogy a tárlatra – t.i. az Első Magyar Képzőművészeti Kiállításra – alkalmas képek legyenek, Bécsbe utazott fel Grimm (Vince), sorra járta a művészeket és műárusokat."

Bálint Endre Hazugságok naplójából
Bp. Magvető 1972 Uhold

Barabás Miklós

Nonyabb zévidebb idöze

Bukarestben próbált yeremeset

– emlitve

A Barabás Miklós cék történetéhez – Murádin Jenő

Korunk, Kolozsvár 1974/2 177. old.

Barabás Miklós

"Nem volt modern müvész, ő még cégtáblát is festett, ha ugy hozta a sors, nem akart genie lenni, csak hü és szerény krónikása korának." A kiállitás hatalmas gyüjteménye hü képet ad a nagy magyar mester egyéniségéről,-irja beszámolójában Tövis és felsorolja néhány alkotását: a nagyenyedi diákkor bájos krétapróbálkozásait, metszetszerü rajzait, erdélyi, romániai, olaszországi utazásainak emlékeit, tájképeit, amelyeken nyomon követhető müvészi fejlődése. „Igazi müvész volt, magyar volt és gavallérosan megfizetett azért, amit nemzetétől kapott"-fejezi be a kritika.

A HÉT, Bp. 1915. dec. 5. 49. sz.
XXVI. évf. 706. lap.

Barabás Miklós

A román festészet képekben c. könyvben szerepel egy képe.

A Hét, 1971. ápr. 2. 2. ezf. 14 sz. 9 r.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

két akvarelljét: „Hajóhid az épülő Lánchid pilléreivel" és „A pesti Aldunasor" címűt, közli a Lap a Kiscelli Múzeum képzőművészeti gyűjteményéből, sínes reprodukcióban

BUDAPEST, Bp. 1967. V.évf. 2. sz. — old.
hátsó borítólapon

Barabás Miklós, festő

A Π. festménysorban nevezel egy műve. [?]

— : bélyeggyűjtés 10

NÉPSZABADSÁG Dr. 1967. jún. 24

Barabás Miklós

Az Ernst-múzeum retrospektív kiállításán szerepeltek művei.

MO 1930. I. 5.

Barabás Miklós

Az Ernst-múzeum retrospektív kiállításán szereplő művei.

BH 1930. I. 5.

Barabás Miklós

Az Ernst-Múzeum retrospektív kiállításán
részvettek művei.

VII 1930. I. 8.

MDK

Barabás Miklós festő

Két műve jelent meg
hétfőn.

(h. e.): Mi van a festményeivel?

3

ESTI HIRLAP, Bp., 1967. jan. 17.

Barabás Miklós
Kőrösmező

Férfi Művészek Klubja kihelyítása – egy remekműve szerepel –

Nemzeti újság
1934 x. 13

Rozsabás Miklós
festőművész

Férfi Művészek Klubja kiállítása – egy rennekműve szerepel. –

Pesti Hirlap
1934. X. 13

Barabás Miklós

Az Ernst-múzeum retrospektív kiállítá-
sán szerepeltek művei.

PN 1930. I. 5.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

„volt az első, művész a 19. században, aki művészetéből meg is tudok élni. Bennie egyesült a biedermeier természetessége és közvetlensége a reformkor erős morális magatartásával...”

Perneczky, Géza: Geschichte der ungarischen bildenden Kunst

Kulturelles Leben in Ungarn. /Red. Zoltán Halász/.

Bp. 1966. 363 l. 26 t. 295. old.

Ba abás Miklós festő

A Honderü 1845-ös számában Császrá Ferenc nyilt levélben sürgeti a Nemzeti Muzeum -ban felállitandó magyar festészeti iskola felállitását.

az iskola vezetőjéül Barabást, vagy Markót ajánja

A Szépmüvészeti Muzeum 1906-1956, Bp. 1956. lo.l.

M.D.K.

Barabás Miklós festő

Müve a Szépmüvészeti Muzeumban

A Szépmüvészeti Muzeum 1906-1956, Bp. 1956. 160 l.

Barabás Miklós festő

/ 1810-1898/

Vizfestménye a Szépmüvészeti Muzeum művészetgyüjtemény

került.

A Szépmüvészeti Muzeum 1906-1956, Bp. 1956. 162.1.

M.D.K.

Barabás Miklós, mint fényképész

Kovács Mihály festőművész teljes alakos képe. Feketerepr. XXXVI. tábla. 1. kép.

Fejős Imre: Fényképészetünk első virágkora, 1855-1885 209. o.

Folai Archaeologica. A. 1958. Bp. Képzőmüv. Alap Kiadóval Bp. 1958

Barabás Miklós

Vasvary Pál, litográfia

Magyar Hirlap 1974/184 III.

Barabás Miklós

az ő műve nyomán készítette

Tyroler József Petőfit ábrázoló

rézmetszetét

Kutna 1972 március

Barabás Miklós festőművész

egy nemrég nyilvánosságra hozott tudományos szociológiai felmérés-tanulsága szerint a népszerűségi listán Munkácsy mellett szerepel Csontváry, Barabás Miklós és Szinyei Merse Pál.

Tandi Lajos: A képzőművészet világfája. Délmagyarország, Szeged, 1975. szept. 21.

Barabás Miklós

"Buttler János Képmása" c. képe
az Egri Képtárba került.

Az Egri Képtár új szerzeményei
Dobó István Vármúzeum, 1972.

Barabás Miklós

aug. 12-án „Műemlékek régi házai" c. kiállítás nyílt meg Nyírbátorban, ahol alkotásai láthatók.

Kelet Magyarország, 1942. aug. 15.

MDK

Barabás Miklós

repr.:

Páholyjegyárusitó Velencében
Róma látképe a Ponte Rottoval

Magyar festők Itáliában. B.Gal. kat. 1967.

M.D.K.

Barabás Miklós, Festő

Katalógus. 39.-"Laczi konyhája". A szénа-téri piac, háttérben a muzeummal. Szines litográfia. 28.2+44 cm. "Prónai Gábor" Vázlatok Magyar hon népéletéből. Barabás, Sterio Sterio és Weber 25 szines képmüveivel, Pest, 1855. Német és francia szöveggel is.-Tört. Képosarnok. 220.o.

Fejős Imre: A Nemzeti Múzeum ábrázolásai. 213.o.

Folia Archaeologica. VII. 1955. Bp. "Müvelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő kiadó. Bp. 1955

MDK

Barabás Miklós

Telepy Károly tanára volt

Telepy Károly ~~kiáll~~.emlékkiáll. Debrecen
Déri Muz. 1966.

Barabás Miklós

Művészek a dohányjelvényekről címmel kiállítás nyílt a Nyírbátori Múzeumban, amelyen Barabás Miklós alkotásai is szerepelnek.

Magyar Hírlap 1972/145 Pald.

Barabás Miklós

festő

Pyrker János Lukács

Repr.

1772 – 1847.

Sugár István: Az egri főszékesegyház

Heves megyei Idegenforg. Hiv. 1967.

Barabás Miklós

Novák Dánielle, aki először írt képző-
művészeti cikkeket éles hírlapi stílt
folytatott. Novár a Galambposta tá-
madta rajzhibák miatt és csak mel-
lékesen ír Barabásról. Barabás fölényes
válaszára szellemeskedő viszontválaszt írt
Novár.

Scheiber Mária: Novák Dániel
1959. Bp. 6. l.

Barabás Miklós

„Rövid felelet Barabás írnak" - Válasz egy hazafi nyilatkozatára.

Hasznos Mulatságok II. 53-54 74-76

Scheiber Mária: Novák Dániel
1959. Bp. 21. l.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

nevét emliti, mint ahinek legszebb tájképei Italiában születtek

Kádár Zoltán: Magyar festők Itáliában, Kiállitás a Déri Muzeumban

ALFÖLD, Debrecen, 1967. XVIII.évf. 12. sz. 80 old.

M.D.K.

Barabás Miklós festő

Vizfestményeinek gyakori témája népviseletes olasz nők.

Bodnár Éva: Néhány reformkori uj szerzeményünk

174.1.

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KÖZLEMÉNYEI III. Bp. 1961.

MIX.

Barabás Miklós

Pusztai táj

Tompa K.gyüjteményének katalógusában

Barabás Miklós

festőművész

Postakarékpénztár aukciója - Postatakarékpénztár Árverési Csarnokában - képével szerepel.
Férfi arckép.

Budapesti Hirlap
1933.II.26.

Barabás Miklós

MDK

Öreg fenyőfák, rajz

Műcsarnok 1931 őszi tárlat

Barabás Miklós MDK

Önarckép

Bittó Istvánné arcképe

Műcsarnok 1932. Budapest közönségének képzőművészeti gyüjteményéből rendezett kiállitás

Barabás Miklós

Fáy Miklós arcképét fest emli-
lizmus

Miskolczy Ferenc, Baja képzőmű-
vénete a XIX. n-ban, kézirat.
MDK -L-II- 599/1

24 l.

MDK

Barabás Miklós

Almássy gr.nő arcképe, o.

" gr. arcképe, o.

Tájkép, vf.

Főv. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke.

Bp.1952

MDK

Barabás Miklós

A zöld fa, of.

Szépm. Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke.
Bp.1952.

Barabás Miklós

Huszárok, monochrom of.

Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke.

Bp. 1952

Barabás Miklós

Ernst Rajos gyűjteményében kiállításán
szereplő művei

M. 1933. V. 3.

Barabás

festőművész

Árverési Csarnok aukciókiállítása - Postatakarék-pénztár Árverési Csarnokában - képével szerepel.

Arckép

Pesti Hirlap
1933.II.26.

Barabás Miklós

Magyar Vízfestők és Pasztellfestők Egyesületének kiállításain a Műcsarnokban miniature-fejeivel szerepelt.

PH.929. X.6.

Barabás Miklós

„Adalékok a národfordulós magy. irodalma és kép. tapcsolatához" c. cikkben megemlítik.

Irodalom történeti közlemények, 1963, 46 l. Vénneth L. cikke.

Barabás Miklós

Férfiképmása nerepelt a Károlyi aukción.

M. 1932. XI. 20.

BARABÁS MIKLÓS

Naplemente Calabriában, vizfestmény - 300 Ft-ért kelt el.

Szilárd Vilmos: Az aukciós házak hirei - Árverési eredmények. - Magyar Müvészet. 1949. 16. évf. 1. sz. 43. l.

Barabás Miklós

festőművész

Postatakarékpénztár aukció kiállitása - Árverési Csarnokban - képével szerepel.

Pesti Hirlap
1930.II.8.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

1960 tavaszán Petőfi Irod.Múz.kiállitásán a századközép költőixxxkxkről festett képei is szerepeltek. 83.o.

Vayerné Zibolem Ágnes: Rippl-Rónai iróportréi.83.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1960-61.Képzőmüv.Alap. Kiadóváll.Bp.1961

BARABÁS MIKLÓS

emlékkiállitás nyilt 1948. október 2.-án a Fővárosi Képtár Rózsa Miklós Szalonjában /V., Sztálin tér 3. sz./.

Kiállitások. -Magyar Müvészet. 1949. 16. évf. 1. sz. 44. l.

Barabás

festőművész

Postatakarékpénztár aukciója - Árverési Csarnokában - képével szerepel.

Esti Kurir
1930.II.8.

Barabás Miklós

Nemzeti Galéria rajzkiállitásán Pankert Viktória és a Csikosruhás nő c. arcképei kerültek bemutatásra.

Körner Éva: Magyar rajz és akvarellkiállitás XIX - XX. század

Rajztanitás 1960. I.sz. 26.l.

Barabás

Képekkel vezeti az akt-
kiállításom a hűsarnokban

Magyarság 1925 XI. 5

Barabás Miklós

A yáxéves Polyáné Zépmása

O. v. 68 x 54 cm Védett

Ü. ár: 15000 ft

BÁV 4o.Képaukció katalógus Bp.1976.szeptember

Barabás Miklós (1810-1898)

„Női fejmás" O. v. 92x68

J. l. j. Barabás M. 1888. (Restaurált, sérült)

K. á.: 15000 Ft

BÁV 40.Képaukció katalógus Bp.1976.szeptember

~~Bard~~

Barabás Miklós (1810-1898)

„Gendrey Julia" Vízfestmény

18,5 x 15,5 telezve lent jobbra: Barabás M. 1846

Védett, ziziáltási ár. 2500 ft.

BÁV 38.Képaukció Budapest 1975 december

BARABAS MIKLÓS, festő

1963 januarjaban a miskolci muzeum bemutatta a két leg
nagyobb termében és a folyosókon a képtar legszebb da-
rabjait./35 festmény,31 grafika/.A Magyar festészet
reperezentansai közül Barabas Miklós müveit is. 52.old

ZSADÁNYI GUIDÓ: A miskolci múzeum képtára, 49.old

A Miskolci Herman Ottó Múzeum Közleményei, 1966.
7.szám, Miskolc, 1966.

Barabás Miklós, festőművész.

d. XVIII. századtól kezdve ügyszólván nincs magyar festő, aki ne foglalkozott volna a tájképfestészettel és itt a sort már voltaképen Bogdány Jákab tájmotívumaival kellene kezdeni, azután Barabás Miklós. – az Orsz. Tájképfestészeti Biennálé megnyílt a Galériában.

Láttuk, hallottuk.

1977. márc. 6. Petőfi 11.42 V Gné.

Barabás Miklós

György Géza, Borsos József, Brocky Károly művészeket emliti meg Jean Preux: "Égi arcképek" cimmel az Ernst Muzeum kiállitásáról. A többi résztvevő művészt azért nem emliti, mert művészetük egyáltalán nem mérhető a felsorolt művészekéhez.

A HÉT, Bp. 1913. május 4. XXIV. évf.
18. sz. 294. lap.

BARABÁS MIKLÓS

Vadászjelenet
Vízfestmény 26×20
Két liszegemek
O.V. 72×23

30 Művészeti Képszakció
1973.

Barabás Miklós
festő

A művész alkotása látható
dr. Petrás gyűjteményében

Végvári Lajos: Magán gyűjtemények...
Művészet, 1975. március – 9 oldal.

Barabás Miklós festőművész

Az egri képtárban látható alkotása: Pyrker János László egri érsek arcképe, melyet az egri városatyák rendeltek meg 1842-ben, a főpap hetvenedik születésnapja alkalmából. A művésznek 350 ezüst forintot fizettek és megajándékozták egy ezüst palettával is. (említve)

Pécsi István: Kincsek a képtárban.

Népújság, Heves, 1975. ápr. 27.

Barabás Miklós

Falusi tanács,

Szekér, vizf.

Bojtárok, vizf.

Miccarnok 1959 Az Alföld a festészetben

Barabás Miklós MDK

Cigányzenész, szénrajz

Cigányok, vizf.

Mücsarnok 1959 Az Alföld a festészetben

MDK

Barabás Miklós, festő

A Pákolynyitogató c. festménye a Nemzeti Galéria kiállításának egyik értéke. Egy kis képe a Vezuvot ábrázolja.

(nóti): Nápolyt látni 2

ESTI HIRLAP, bp. 1967. ápr. 10.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutár "Arcképalbum" mellékletében /1855/ az első lapon a negyedik kép Ferenczy Teréz. Litográfia. 127.o.16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyűjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp.1963

Barabás Miklós

MDK

Pyrker János egri érsek, **repr.**

Az Egri Képtár vezetője. Dobó I. Vármuz. 1966.

M.D .K.

Barabás Miklós,festő

Nem véletlen,hogy Maszákon keresztül Barabás Miklóshoz vezet Zeyknek Fotografus müködése. 252.o.

Fejős Imre: A magyar fényképezés kezdetei 243.o.

Folia Archaeologica. IX.köt. 1957.-Bibliotheca Kiadó. Bp. 1957

Barabás Miklós

„De Caux Mimi", fekete-fehér reprodukció, fél-táblón.

Magyar színészportrék 2. Cenner Mihály: Festmények, szobrok, domborművek a XIX. század. Budapest, 1966. katalógus, 67 l. 8 sz.

M.D.K.

Barabás Miklós

"Petőfi Sándor arcképe" cimmel a lap bemutatja a müvész alkotását.
Repr.

Magyar Salon, Bp. 1897.
27. kötet. 898. lap

BARABÁS Miklós magyar festő. 1843-ban Pyrker érsek életnagyságu képét megfesti a város számára 900 forintért. 1836-ban festett Buttler Jánost ábrázoló arcképét, valamint 1848-ban készitett Keglevich Miklós portréját, továbbá 1861-ben festett Teleky László arcképét a megyeházáról a muzeumba viszik 1949-ben. Ugyancsak 1949-ben kerül Pyrker képmása és Ferenc József arcképe a városházáról a Dobó István muzeumba.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A művészek a múlt sz.elején, hogy megéljenek rajzleckéket is adtak, vagy rajztanárok lettek. Így ő is Pest-Budán. 278.o. 31.jegyz.

Lengyel Imre: Wilh. Egger pinxit 1825. A Lilla arcképfestőjéről 257.o.

A Debreceni Déri Múz. Évkönyve. 1965. Debrecen, 1966
Alföldi Nyonda. Debrecen

Barabás Miklós

festőművén építette műteremmel és nyári lakmar 1848-ban a XII. Városmajor u. 44. sz. alatti épületet.

Műemlékvédelem, 1968/1. 56. o.

Barabás Miklós

Bánffy Albert miniatúr portréja (cm)
a Nemzeti Múzeumba került
1968-ban

Tamás Mennyhért: Múzeumaink
új nekrológyei

Néprava 1969 I. 9

Baraláss Miklós

Füredi Mihály operaénekest ábrázoló rajzának reprodukciója.

Pest Megyei Hírlap, 1966, IV. 19. 5. o.

M.N.G.

Barabás Miklós festő

Sokszorosított grafikájával gyarapodott a Galéria állománya 2 litográfia

Csengeryné Nagy Zsuzsa: A M. Nemzeti Galéria az 1957-58-as évben 199.l.

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KÖZLEMÉNYEI II. Bp. 1960.

Barabás Miklós

festőművész

Postatakarékpénztár aukciója - képével szerepel.

Nézy bőrajza

Ujság
1929.VI.9.

MDK

Barabás Miklós 1810-98

Idősebb hölgy arcképe, festm.

Szépm.Muz. uj m. szerzemények kiáll. 1921. jun. 4 l.

MDK

Barabás Miklós

1855 - ből való a Prónay Gábor - féle „Vázlatok a magyar ~~nép~~ hon népéletéből", amelyben Barabás, Sterio és Weber körajzai vannak.

1~~852~~ 1852 - ben készített

Barabás Miklós

"Három kiállitás" cimmel a Müvészet c. rovatban három különböző tárlatról ad képet a kritika. Az első a Szépmüvészeti Muzeum uj szerzeményeiből rendezett kiállitáson szereplő müveket mutatja be.
Waldmüller és Barabás Miklós női portréiról az a véleménye, hogy azok a XIX. szzd. első felének magyar müvészetét képviselik egyszerü szellemü, tiszta tudásu, gyermeki nyiltsággal.

A HÉT. Bp. 1918. okt. 13.
XXIX. évf. 4o. sz. 638-639. lap.

Barabás Miklós

/-l-a./:"Dürer grafikai müvei", -KÉVE- "Ernst Muzeum" cimmel a Müvészet c. rovatban számol be a három kiállitásról.
Az Ernst Muzeumban az aukción a magyar müvészek nagyjain kivül a franciák, olaszok, németek, hollandok kiemelkedő müvészeinek alkotásait mutatják be.
Aggházy Gyula, Barabás Miklós, Bihari Sándor, Boruth Andor, Csók István, Edvi Illés Aladár, Telepy Károly, Székely Bertalan, Mednyánszky László, Lotz Károly, Mészöly Géza.

A HÉT, Bp. 1920. okt. 1o.
XXXI. évf. 31. sz. 478-479.

MDK

Barabás Miklós

A Vezuv Capri szigete felől, akv.

A nettunói nők, akv.

Bandita, akv.

Campagnai dudások, akv.

Magyar festők Itáliában. M.Cal. kat. 1967.

Barabás Miklós festő

1847 ben Arany János az képét festette 20 old. Tölbszöi lerajzolta, 2 olaj képet is festett róla. Egy a nagyszalontai Arany múzeumban van 21 old.

Keresztury Dezső: Egy nagy költő emlékezete. 20.o.

A Petőfi Irodalmi Múz.Évkönyve.1959.Bpest.1959.Révai Nyomda.Bp.

Barabás Miklós

Pusztai tály c. vízfestménye

a párisi modern magyar

Képtárban van

Jelentor 1967 V.n. 444 old.

M.D.K.

Barsbás Miklós festő

Müve a köztulajdonba vett müvek kiállitásán

Gerelyes Ede: A magyar muezumügy a két forradalom időszakában 1918-1919. Bp. 1967. 207.l.

M.D.K.

Barabás Miklós

Festményét bemutatja a lap nérő1 "Julia" szerepében a ján.
Repr.

id. Lendvay Márto példány cimlap-

Szinház és Elet, Bp. 1905. junius 11. 24. sz.
III. évf. cimlap.

MDK

Barabás Miklós

Villa di Mecenate a Tivoli, akv.

Vizesés Tivoliban, akv.

Salernói öböl, akv.

Magyar festők Itáliában. N.Gal. kat. 1967.

MDK

Barabás Miklós

Róma látképe a Ponte Rottóval, akv.

Cézár palotája, akv.

Septimus Severus diadalive, cer.

Görög könyvtár a a Hadrianni villájában, akv.

Magyar festők Itáliában. N.Gal. kat. 1967.

MDK

Barabás Miklós

Boboli kert Firenzében, akv.

Firenze, cer.

" "

Perugia, akv.

Magyar festők Itáliában. N.Gal. kat. 1967.

Barabás Miklós

műei a Magyar Nemzeti Galériá-
ban, közli

Halám Zoltán: La vie culturelle
en Hongrie, Budapest, 1966.

334f

Barabás Miklós festő

Müve a Történeti Képcsarnok gyüjteményében.

A Szépmüvészeti Muzeum 1906-1956, Bp. 1956. 29.1.

M.D.K.

Barabás Miklós festő

A Nemzeti Muzeum Képtárának gyarapitására alakult országos bizottmány tagja.

A Szépmüvészeti Muzeum 1906-1956, Bp. 1956. 12.1.

Barabás Miklós festő M.D.K.

Müve a Szépmüvészeti Muzeum háboru utáni gyarapodása

11 mü

A Szépmüvészeti Muzeum 1906-1956, Bp. 1956. 185.1.

Barabás Miklós festő

M.D.K.

1852-ben a Képcsarnokot alakitó egyesület gyüjtést inditott Ferenc József és Albrecht főherceg arcképének megfestésére. a megbizott Barabás volt.

ez~~ért a fenőnek~~

A Szépmüvészeti Muzeum 1906-1956, Bp. 1956. 11.1.

Barabás Miklós festő

1851-ben a Nemzeti Képcsarnok megnyitásakor müve bemutatásra kerül.

4 kép

A Szépmüvészeti Muzeum 1906-1956, Bp. 1956. 11.1.

MDK

Barabás Miklós, festöm.

"1861 évi márc.15-én jöttek össze a magukat már aláirt tagok a magyar tudós társaság termében az elsö közgyülésre s Barabás Miklóst korelnökül kiáltván ki, Plachy Ferenc felolvasott megnyitó beszéde után a nyilvános tanácskozást megkezdték."
/A M.Képzöm.Társulat Évkönyve 1861 és 1862. 6.old.

dr.Pipics Zoltán: Adalékok a Társulat történetéhez.
KMTárs.Évk. 1928. 113,114.l.

MDK

Barabás Miklós, festöm.-litografus

Walzel Ágost Frigyes Pestre származott bécsi litografus intézetében mint a legjobbak közül való magyar litografus rajzolta köre müveit.

Walzel Frigyes Ágost, litografus.
~~XXXXXX~~ E.G.II. Gc4.1.

MDK

Barabás Miklós

A budai vár nyugati oldalán tört rés,melye
1849 máj.21.-én az első hadtest Nagy-Sándor József tábornok vezénylete alatt támadt. Barabás Miklós egykorú rajza után. Repr.

Vas.Ujs.1893. 40.évf. 21.sz. 350.l.

Barabás Miklós (1810-1898) festő

számos portét fest Debrecenben

A képzőművészetek Debrecenben

1961

51 oldal

MDK

Barabás Miklós

A cégér és kirakat müvészete. Müvészet 1903. 62.l.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

szövarch.1.24.ó

Parabás Miklós.

életrajzi adatok.

Lázár Béla:Száz magyar remekmü.kézirat

Barabás Miklós
1810-1898

Önarckép

M. Kiss Pál: Az önarckép
Rajztanitás 1964. I. 31.l.

Barabás Miklós festő M.D.K.

Petőfi Sándor , 1848. repr.

Az aradi vértanul. 1849. repr.

Pataky Dénes: Az 1848-49-es szabadságharc grafikai ábrázolásai 79.l.

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KÖZLEMÉNYEI III. Bp. 1961.

Barabás Miklós

A miskolci Kossuth szálló emeleti kiállitási helyiségében a Szépmüvészeti Muzeum, Fővárosi Képtár és néhány magángyüjtő anyagából rendezett kiállitáson müve szerepelt.

Északmagyarország 1948.aug.12. 2.l.

Barabás Miklós, festő M.D.K.

nevét említi a szerző, mint akinek pest-budai látképeit Sandmann litografálta

Dr. Seenger Ervin: Józef Sandmann

BUDAPEST, Bp. 1967. V. évf. 5. sz. 23 old.

MDK

Barabás Miklós

Pusztai táj, akv.

Tompa Kálmán gyüjteménye, Rippl Rónai Muz.
Kaposvár, 1966.IV.

Barabás Miklós festő

„Vándor olák család" c. képét a Pesti Polgárőrség adta a Magy. Nemz. Múznak. 1846 ban. 250 old.

Fejős Imre: A Magyar Nemzeti Múzeum története 1802-1847. 267.o.

Folia Archaeologica.XVI. 1964.Képzőmüv.Alap Kiadóváll. Bpest.

Barabás Miklós festő

Repr: A Zoldfa cégér

A Zlinyi - dohánytőzsde cégére

Cifka Petérné: Pest-budai cégérek a Kisalli Múzeumban

Budapest 1966. máj

Barabás Miklós, festő MDK

Második kiadásban jelent meg
Az én múzeumom sorozat Markó–
Barabás – Munkácsy tanulmánya.

– : Hír

4

ESTI HIRLAP Bp. 1965. márc. 19.

Barabás Miklós, festő MDk

A. Tyihonirov: Magyarország művészete c. Könyvében alaposan foglalkozik Barabás munkásságával, s a reprodukciók közt bemutatja a művész Petőfi-arcképét.

–: Könyv jelent meg Moszkvában a magyar Képzőművészetről 8.l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. jan. 28.

Barabás Miklós

A Hajdúböszörményi Galéria kiállítása jorészt a Déri Múzeum és a Nemzeti Galéria állagából kerekedett ki, tanulságos áttekintést adva az elmúlt másfél évszázad magyar művészetéről. Barabás Miklóstól Ibrabéczy Ernőig, Madarász Viktorból Gáborjáni Szabó Kálmánig sok mindent feltár festészetünk, grafikánk fejlődéséről, történeti problémáiról.

Pogány Ö. Gábor: A hajdúböszörményi képtár megnyitása.

Alföld 1972/8 95 old.

M.D.K.

Barabás Miklós

Az Operaház Székely Bertalan termében rendezett kiállitáson szerepének alkotásai,-irja P.J. "Budapesti Müvészeti Hetek" c. beszámolójában.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1967. szept. 15.
XI. évf. 37. sz. 7. lap

Barabás Miklós (1810-1898)

„Pogány György főispán képmása"

O. v. 154 x 107 cm J. l. j. Barabás M. 1892

Védett. Zikiáltási ár: 20000 ft

BÁV 46. Képaukció katalógus, Bp. 1978. szeptember

Barabás Miklós

„Női akt" Vízfestmény 29 x 19,5 cm

S. l. j. Barabás – Védett. K.ár: 8000 ft.

Kiállítva: 1929 évi őszi Kiállítás

Műcsarnok

„A magyar vízfestők és pasztellfestők egyesületének gyűjteményes Kiállítása. 11. kat. sz.

BÁV 46. Répankció Bp. 1978. szeptember

Barabás Miklós, festőművész,

A művész 1846-ban saját tervei alapján építette házát (44. sz.) a Városmajor u.-ban az épület rozzant, pusztulni hagyják. Barabás emlékszoba bevendezése érdekében is hiába történt megmozdulás.

„Önarckép". (repr.)

Konrádyné dr. Gálos Magda: Városmajor utca.

Budapest, 1978. 2.

MDK

Barabás Miklós

Pyrker János László egri érsek képmása, o.

Az Egri Képtár vezetője. Dobó I.Vármuz. 1966.

Barabás Miklós: festő M.D.K.

az 1830 és 40 évek körök oly neves festő is vállalkozott cégtábla festésre. Szerző körli a Kiscelli Múzeumban levő „Zöld-fa"-cégért, és a Váci-utcában levő „Zrínyi dohány törsde" cégérét.

Cifka Péterné: Pest-Budai cégérek a Kiscelli múzeumban

"BUDAPEST", Bp.1966. IV.évf. máj.sz.

39. old.

Barabás Miklós

A párizsi magyar kiállítá-
son szerepel.

Magyar Nemzet 1966. jún. 26.

Barabás Miklós

A párizsi Petit Palais-ban rendezett magyar kiállításon szerepel.

Tribune de ..... 1966. máj. 17.

-1-

M.D.K.

Barabás [Miklós], festő

„1836-ban telepedik le Pesten ... s ez egben Pest művészi központtá válásának időpontja ... a Tudományos Akadémia tagjai sorába választja ...” „A Lánchid elaprólatétele” (1842) c. képén mintha a a romantika aranykta jelentkezne. Előadó 1835-1848-ig egy ujkorszakot lát indulni.

Zádor Anna vitaindító előadása a MTA ankétján "Az ujkori magyar müvészet periodizációjának problémái"-ról

Müvészettörténeti Értesitő, Bp. 1967. XVI évf. 1. sz.

2. old.

-2-

Barabás Miklós, festő

M.D.K.

„Galambpósta c. képe, az érzelmes élethép jelképi erővel felruházott alkotása ... számtalan példányban terjedt el." Ugyanígy Borsos József sinte azonos módon megfestett, azonos cimü festménye.

Zádor Anna vitaindító előadása a MTA ankétján "Az ujkori magyar müvészet periodizációjának problémái"-ról

Müvészettörténeti Értesitő, Bp. 1967. XVI évf. 1. sz.

3. old.

Barabás Miklós (1810-1898)

Buda és Pest látképe.
Ceruzarajz részben szines.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

Barabás (Miklós)

műve szerepelt a 19. század magyar művészetét és a mai iskolát bemutató entergonni kiállítason (Városháza nagyterme), melynek megnyitásán Géo-Charles jelen volt. (Költő és műkritikus.) Barabás már meghalt.

Géo-Charles: Egy francia költő jegyzetei a magyar művészetről. Magyar Művészet. 1949. 16. évf. 2. sz. 66. l.

M.D.K.

Barabás Miklós
festő

Miltatiós.

Földes Anna: „Mindenségszelídítő-mester"
Nők Lapja, 1967. okt. 7 – 8 kap.

M.D.K.

Barabás Miklós festő

A xIX sz. elején Olaszországban volt tanulmányuton
a velencei Akadémián dolgozott

Telepy Katalin: Telepy Károly 100 év előtti olaszországi vázlatkönyvéből 177.l.
A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KÖZLEMÉNYEI III; Bp. 1961.

MDK

Barabás Miklós, festő

Petőfiről készült művei most a Petőfi utca c. kiállításon láthatók.

— A mai programjából 6

ESTI HIRLAP Bp. 1968. március 16.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

vízfestményeiben a két város sok jellegzetességét örökítette meg. Jeg a Lánchid alapköletételét, az Alagutat, a húsvét hétfői budai búcsukat, csónak-átkelést a Dunán, stb. Körli:

Erwin Seenger: A Town's History through Prints and Water Colours

BUDAPEST, 1968. Bp. VI. évf. ajár. kiilöj. sz. 18-19. old.
ang. ang.

Barabás Miklós, festő

Josika Sámuelről egy litográfiát készitett Szabó János rajza alapján. Ez más felfogású, mint a Borsosnak tulajdonitott kép. 1835-ben készült. 292.o.

Rózsa György: A Magyar Történeti Képosarnok néhány újabb biedermeier képe. 291.o.

Folia Archaeologica. XIII. 1961. Bpest Képzőmüv. Alap Kiadóváll. Bp.

Barabás Miklós, festő

Nádasdy Tamásról egy litográfiája 1857-ből. Nádasdynak halála után egy évvel, 1857-ben. Valószinüleg egy korábbi képmás után. XLIII. tábla, 2. kép. Fekete repr.

Kozsa György: A Magyar Történeti Képcsarnok néhány újabb biedermeier képe. 291. o.

Folia Archaeologica. XIII. 1961. Bpest. Képzőmüv. Alap Kiadóváll. Bp.

Barabás Miklós, Jestő

M Dk

Friedrich Christian Gonne szép női kép-
mása rokonvonásokat mutat a mi Bara-
bás Miklósunk megragadó portréival.

Murányi = Kovács Endre: A Drezdai Képtár Jest-
ményei Budapesten 8. l

NÉPSZABADSÁG

sp. 1961. dec. 23.

Barabás Miklós

MDK

Férfiarckép, rézkarc
Dálnok Gaál István arcképe, rézkarc

Szépm. Muz. Graf.Osztl 87. kiáll. 1954.

Barabás Miklós MDK

Budán 1857 a városmajorban, ceruzarajz
Gellérthegyi barlang épületekkel,ceruzavázlat

Schoen Csillaggyüjt. 61,65.o.

MDK

Barabás Miklós festőm.

Galambposta

Hirek mütermekből. Képzőmüv. Szemle, 188o.
2. évf. 16. l.

MDK

Barabás Miklós

Képzőmüv. Társ. Képzőmüv. Szemle, 188o. 2. évf. 16.l.

Barabás Miklós

Priessnitz Vince arcképe.
Vízfestmény, megjelent a Vasárnapi Ujság nov. 12-i számában.

(említve)

Pesti Napló, 1899 47. szám, 7. lap.

Barabás Miklós, festő MDK

A negedi zenélő-óra egyik bábját Barabásnál nevezték el.

Bernáth László: Aida, Amneris és Radamés a Szőke Tizán 4.

Bp. 1962. aug. 15.

ESTI HIRLAP

Barabás Miklós MDK

Önarckép

Műcsarnok 1936. máj-jun.Jub. kiáll.

MDK

Barabás Miklós 1810-98.

Férfiarckép, festm.

Ernst Muz. 43. aukc. 1929. dec. 46 l.

MDK

Axmann, Josef,
1793-1873, Barabás Miklós/1810-1898/ után

Jókai Mór képmása. Acélmetszet.
. 13x14

Festmények, rajzok, metszetek. - 97. aukció.
Árverési Közl. 1941. márc. 2. fk. sz. 17.1. Kat.

MDK

Barabás Miklós

Szemere Pál arcképe, Barabás Miklóstól, Kovács Mihály után.

Divatcsarnok 1853.szept.18.49.987.

Barabás Miklós

„Kislány, ibolyacsokorral" c. alajfestménye szerepelt a Magyar Képkiztársaság Képzőművészeti Kiállításán, Bukarestben. (emlékre.)

Romániai Magyar Szó, Bukarest, 1952. Máj. 6.

MDK

Barabás Miklós

Olasz nő

Lázár Wolfner gyüjt. 115.l.

Barabás Miklós, festöm.

Budai szüret-tora. Kromolitográfia.
a 19.sz.-i magyar grafika legszebb lapjai közé-
tartozik Weber H."Dinnyevásár" c. müvével.
Sok sikerült rajz-genre-képei jelennek meg.
/A diszalbumot báró Prónay Gábor megrendelésére
a Düsseldorfin Arnz testv.lith.intézete állitotta
elö és Hermann Geibel Pesten adta ki.
Wurzbach:Biogr. Lexikon. 53.k. 187.l. Mind szines nyo-
más./

Koday Ernö könyve. Weber Henrik festö. 1818-1866.
36.l.

MIK

Barabás Miklós 1810-98.

Bittó Istvánné

Gyöngyvirágszedő leány

A M. Nemzeti Festészet kialakulása. M.Szal.
1949. febr.

MDK

Barabás Miklós

Vásárhelyi Pál

Vas. Ujs. 1895. III.24. 177 l.

Inde

az 1[illegible] évi költségvet

Barabás Miklós MDK

A müvész neje, vizf.

Veneziai piac, vizf.

Festőművész a tengerparton, vizf.

Mücsarnok 1931 őszi tárlat

Barabás Miklós (1810-1898)

Liszt Ferenc arcképe, 1847. Olaj, vá-
szon, 132 x 103 cm. Jelezve jobbra lent
„Barabás M. 1847". Magyar Nemzeti
Múzeum, ltsz. 168.

Szerepelt a „Magyar művészet kiállí-
tása Párizsban" Szépművészeti Múzeum-
ban rendezett bemutatóján. (Kat. 170.)

A magyar művészet kiállítása Párizsban Bp. 1966.
Kat. bev. Aradi N., Gerevich L.-né, Solymár J. -
Bp. 1966. - 31 l., 20 t. - 24 l.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

„academiai képíró" nevét emliti a szerző, mint aki tagja volt a Nemzeti Kasinónak. Később újra emliti, mint aki Ferenczyt bemutatta Teleki Blankának, Brunszvik Teréz unokahugának: Barabás meséli el róla, hogy Kolorsvárt együtt tanult vele festeni egy Gentinomo nevű festőnél. Később ő vízi el Vay László durva hízelgonásának a pozsonyi Századunkban megjelent példányát Ferenczynek.

Lengyel Géza: A szépmesterségek kezdete.
Ferenczy István sorsa.
Bp.1964. 191 l. 14 t. 110., 134, 140-143, 163 old.

MDK

Barabás Miklós

Pusztai táj, akv.

Tompa Kálmán képzőművészeti gyüjteménye
Rippl Rónai Muz. Kaposvár 1966. ápr.

M.D.K.

Barabás Miklós festő

Vezető szemilyésegek egymást biztatták, hogy lefestessék mgukat vele

Aradi Nóra: Képzőművészet és közönség, [illegible]p. 1961.

36.1.

MDK

Barabás Miklós

Lido Velencében, akv.

Velence alkonyatkor, akv.

Rialto hidja Velencében, cer.

Magyar festők Itáliában. N.Gal. kat. 1967.

Barabás Miklós festő

M.D.K.

Müve a Szépmüvészeti Muzeumban
1903-ban került hagyatéka a gyüjteménybe

A Szépmüvészeti Muzeum 1906-1956, Bp. 1956. 160.l.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő, mint fényképész

Bpesti Fotómütermét Ellinger Ede vette át, aki 1892-ben Torinoban Kossuthot fényképezte. 201.o. 24.jegyz

'ejős Imre: Kossuth fényképei. 197.o.

Folia Archaeologica. VIII. 1956. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1956

MDK

Barabás Miklós

Markó Károly arcképe Barabás Miklóstól

Divatcsarnok 1853.ápr.28. 8.157-59.

Barabás Miklós

1831-ben Bukarestbe hívják s ott is marad 1833-ig. Sok portrét kénit, miniatűr arcmásokat és reprezentatív arcképeket. 1833-ben Velencébe megy az ottani akad. tanulni, azonban ott sem tölt sok időt. Nagy olasszországi kóborlásra indul Velencében nevezett skót barátjával, William Leighton Leitch-el. Leitch (1804-1883) tehetséges vízfestő. L. halásáva szénsor vízfestmény + rénit-olasz tajakrajz, és sokat tanul tőle a távlattan és érzékletes festés tanulásán.

szabó Júlia, Markó, Barabás, Munkácsy. 15. Bp. 1963, szén múzeumom. 2.

Barabás Miklós (1810–1898)

Erdélyi származásu, ügyes és tanulékony fiszló 13 éves korától fogl. természet utáni arcképrajzolással. Kisvárosi piktorsztól, szobafestőtől, szinkási díszletfestőtől szerezte első ismeretett, a technikát gyorsan és sikeresen sajátítóka el. 17–18 éves korába már arcképmegrendelései voltak. 1830-ban a becsi akad. meg. Néhány hónap alatt megtanul ja ott, amire nincsen va!

Szabó Júlia, Markó, Barabás, Munkány. Bp. 1963, szén múzeumom.

15

Barabás Miklós (nincs repr.)

Vásárra induló román galéd, 1843, o., v., 138 x 109 cm. M. N. G. 20.

Liszt Ferenc, ∅ 1846, o., v., 132 x 103 Történelmi képcsarnok. 21.

Bikó Istvánné arc lépe, 1874. o., v., 84 x 66 cm. M. N. G. 22

VÉGE

Szabó Júlia, Markó, Barabás, Munkácsy. (Az én múzeumom. 2.) Bp. 1963.

Barabás Miklós

A 40-es évektől a felénel mellett másik jó műfaja a litográfia, Technikáját még a 20-as években megtanulja. B. mindenkit megrajzolt rézkarcban.

A szabadságharc bukása utáni búskomorságából lassan felépülve folytatja korábbi munkamódszerét – rézi öregkoráig

– vége –

Szabó Júlia, Markó, Barabás, Munkácsy. (Az én múzeumom. 2.) Bp. 1963 16.

Barabás Miklós (nincs repr.)

Lago Maggiore, 1834, vízfestm. papír
15,7 × 24 cm. M. N. G. 17.

Önarckép, 1841, o. v., 83 × 65,5 cm.
M. N. G. 18

A Láncshíd alapkő-letétele,
1842. Vízfestm., papír, 26 × 34 cm. 19.
Bp. Tört. Múz.

Szabó Júlia, Markó, Barabás, Munkácsy. (Az én múzeumom) Bp. 1963

Van Ló Ödön

Jó barátságban volt Gadányival.

105 l.

Barabás Miklós

1830. Sörül Barabás Olanovnagi tartózkodásából és Pesten telepedik le. Rengetek arcképmegrendelést kap, vod. lapok, évkönyvek illustrációit, a népiessé, mozg. képviselői a mozg. népi életkép létrehozását sürgetik nálo. B. boltcégést fest és sölt mineit illustrálja, divatlapokat rajzol és írok arcképeit kéviti, rengeteg portrét fest.

Szabó Júlia, Markó, Barabás, Munkácsy. 15. Bp. 1963. Az én múzeumom. 2.

MDK

Barabás Miklós

Dr.Fleischer Gyula művészettörténetiró könyvében szerepel Barabás Miklós, a bécsi művészeti akadémián tanult magyarorszagi növendékek névsorában.

Y.E.: Magyarok a bécsi Képzőművészeti Akadémián.

B.H.,1935.febr.17. 18.l.

mdk

Barabás Miklos (1810-1898)

ecsetjének köszönhetjük löskorunk arc-
"képcsarnokát"

L-y Muzeumi séták
Népmüvelés 1963. 9. 4

30. l

Barabás [Miklós], festő MDK

Az ifjúsági sorozatban megjelenik Szabó Júlia Munkácsyról, Barabásról és Markóról írt tanulmánya.

— : Újkönyvek a képzőművészetről 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. szept. 24.

Borsos Miklós, festő

1845-ben vörös rajzot, 1848-ban litográfiát készített Petőfiről. Ez volt a későbbi romantikus szoborkultusz előmintája 38 old.

Vayer Lajosné: Petőfi Sándor első szobra - Alexy Károly ismeretlen alkotása. 37.o.

A Petőfi Irodalmi Múz. Évkönyve. 1959. Bpest. 1959. Révai Nyomda. Bp.

Barabás Miklós, festő

Petőfiről tusrajzot Veszi tett.
3 vold. Alexy felhasználta Petőfi szobránál.

Vayer Lajosné: Petőfi Sándor első szobra - Alexy Károly ismeretlen alkotása. 37.o.

A Petőfi Irodalmi Ház. Évkönyve. 1959. Bpest. 1959. Révai Nyomda. Bp.

MDK.

Barabás Miklós

Kiállitási hir

Müvészet 1967 márc.pl2

Barabás Miklós
festő

M.D.K.

Méltatás

Berger Géza: A nyolcvanéves Herman Lipótnál
Művészet, 1966. június – 2 l lap

mdk

Barabás M.

rajza: Gellérthegyi mulatság husvét hétfőn 1845.

7 kép

Radnai Lorant: A citadella Bp 1963.

12. l

Barabás Miklós, festő MDK

Az ifjúság részére készül Szabó Julia:
Munkácsy, Barabás, Markó c.
illusztrált munkája.

—: Új képzőművészeti könyvek 9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. júl. 19.

Baranyai Miklós, festő

704

„Az én múzeumom" sorozat második kötete Markó, Munkácsy és Baranyai Miklós munkásságát ismerteti.

Könyvekről

F. L.-né: Az én múzeumom 34. l.

CSALÁD és ISKOLA, 1964. március XV/3

Barabás

a Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata egy festményének reprodukciójával adja ki művészi levelezőlapon.

Népszabadság, 1969. febr. 15.

MDK

Barabás Miklós, festő

Háromszor festette le a költőt.

— : Petőfi arcképek 2

ESTI HIRLAP Bp. 1968, márc. 1

MDK

Barabás Miklós, Petőfi

Petőfi-t ábrázoló festményei a
Nemzeti Múzeum kiállításán
látható(k).

— : A nap programjából 6

ESTI HIRLAP Bp. 1968. márc. 16.

MDK

Barabás Miklós, Pető

Petőről készült litográfiája
1848-ból.

Repr.

–: Petőfi egykori portréinak kiállítása 4.

Népszabadság, Bp. 1968. március 15.

Barabás Miklós „festő" M.D.K.

(1810-1898)

megvalósította a festészet terén art, amiért Ferency, mint szobrász Liába kurhódott. A 40-es években, mikor Barabás karrierje magasba lendült a magyar társadalom már fogékonyabb volt a művészeter iránt, mint Ferency korában. Barabás el volt árasztva-arckép-megrendelésekkel, a Tudományos Akadémia tagjává választotta, s kora legkiválóbb gondolkodóival és íróival tartott fenn kapcsolatot. Valóságban azonban Barabás jó mesterségbeli tudással rendelkezett. ./.

Information Hungary, Szerk. Erdei Ferenc,
Akadémiai Kiadó, Bp. 1968. 914-915. old.

M.D.K

Barabás Miklós, festő

... de nem volt igazán kimagasló tehetség. Bécsi tartózkodása alatt szerzett tanulmányai kívül Italiában Leighton Leitch skót akvarellista baráfjától sokat tanult a vízfestés technikájából is. Müveinek nagyrésze arckép, melyek realis ábrázolásába nemi biedermeier érzelgőség is beszűrődött. Festett zsánerképeket is Waldmüller stílusában (Koldusgyerek, Galambpósta). 1844-ben Bécsben is nagy sikert aratott. Egyik legszebb képe Bittóné arcképe.

Information Hungary, Szerk. Erdei Ferenc,

Akadémiai Kiadó, Bp.1968. + Bittóné portréja 914-915 old.

Barabás Miklós

1824-es vázlatos akvarellje, és olajképe a Lánchid alapkőletételéről.

Pogány Ö. Gábor: A magyar nemzeti képzőművészet kiadakulása.
MTA. II. Társ.-Tört. Tud. Oszt. Közl. XI. (1961.) 362. l.

Barabás Miklós.

1835 novemberében Pestre érkezik. A közélet hangadói biztosítani akarják nándra a megtelepedéshez szükséges életfeltételeket. (Bukaresti ismerősei rá nevettek volna venni, hogy költözzék Oronomdgba.) Itthon sokos megbízást kap. (portrék, rajzok újságokba, tokóinatokba, cégtáblák, pl. „Zöld fa".

Pogány Ö. Gábor: A magyar nemzeti képzőművészet kialakulása.
MTA II. Tdrs.-Tört. Tud. Ont. Közl. XI. (1961). 359. l.

MDK.

Barabás Miklós

Olasz táj a Vezuvval c.képe

Müvészet 1967 márc.p.12.

Barabás Miklós festő M.D.K.

Művét restaurálták

Bittóné arcképe

Csengeryné Nagy Zsuzsa: A M. Nemzeti Galéria az 1957-58-as évben 199.l.

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KÖZLEMÉNYEI II. Bp. 196.

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

1826-ban Készit Quodlibetet.Kisfaludy regéi,Kisfaludy Károly Aurórájának rajzairól,rézmetszetekről,de tanárairól is és önarcképét is. 356.o.

Csatkai Endre: A magyar Quodlibet. 353.o.

Arrabona,7.1965.A Győri Múzeum Évkönyve.Győr.1965. Győr-Sopronmegyei Nyomda.Győr.

M.D.V.

Barabás Miklós
festő

Miltadás

Pesetnáry Károly: A budai vár Élesdy István grafikáiban
Művészet, 1967. augusztus. –

Barabás Miklós

vízfestménye 1838-ból

Gellérthegyi részlet

83

Rexa: 101 kép a régi Pest-Budáról, Helikon 1959

Barabás Miklós festő M.D.K.

GTerv szerint a Nemzeti Galéria uj palotájának
hemlokzatára kerülne szobra.

Gárdonyi Jenő: 45 millió a budavári palota
képzőművészeti alkotásaira

Magyar Nemzet 1964. május 10. 13.1.

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

1852-ben a Képcsarnok Alapitó Egyesület országos gyüjtésből megfestette vele az uralkodó és Albrecht ~~főhx~~ főherceg császári helytaró képmását. 287.o.

Fejős Imre:
A Magyar Nemzeti Múzeum története.1848-1944- 285. l.

Folia Archaeologica.XVII.Múzeumi Ismeretterjesztő Központ.1965.Bp.

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

A táblabiró világ,a biedermeier festője.A Képcsarnok Alapitó Egyesületnek a képtár 1865.évi átrendzésekor már volt tőle képe. 289.o.

Fejős Imre:
A Magyar Nemzeti Múzeum története 1848-1944. 285.o.

Folia Archaeologica.XVII.1965.Múzeumi Ismeretterjesztő Központ.Bp.

Barabás Miklós

A Történeti Képcsarnokban levő müve átengengedve az Ernst Muzeumban a forradalmárok emlékére rendezendő kiállitásra

kőrajza után : Táncsics ~~kiszabadiátsa~~ arcképe

Acképe, Kőnsomat

Gerelyes Ede: A magyar muzeumügy a két forradalom időszakában 1918-1919. Bp. 1967. k36.1.

MDK

Barabás Miklós festő

M.Nemz. Galéria vezetője, 1965.

Barabás Miklós.

1837-ben meg csak két éve dolgozik Pesten, mikor megbecsüliz. Márkusfalván született, az erdélyi Szabó János „pictor" mellett tanul, majd egy év a bécsi akadémián. 1831-33.: Bukarestben; itt számos portrémegrendelés (Kiszelev, Havasalföld és Morvaország kormányzója; Bialoszkurszkij orosz vezérkari kapitány). – Majd egy évre Olaszországba megy, ahol megismerkedik William Leighton Leitch skót festővel, kifejezési eszközei gazdagodnak. (Lásd a velencei Lidót ábrázoló vázlata.

Pogány Ö. Gábor: A magyar nemzeti képzőművészet kialakulása. MTA. II. Társ.-tört. Tud. Ozt. Közl. XI. (1961). 358-9. l.

Barabás Miklós

neve Ferenczy J. fóti emléktábláján

Popány Ö. Gábor: A magyar nemzeti képzőművészet kialakulása.
MTA. II. Társ.-Tört. Tud.-Ont. Közl. XI. (1961.) 357. l.

Barabás Miklós

Hazai működésének kezdeti szakaszán legjobbak tájképei. Mind akvarellek. - 1838: „Alföldi táj gémeskúttal." Sebes-Körös völgye; Balaton; „Tündérszikla" (budai hegyekből.). Sok kép a fejlődő Pest-Buddról, pl. „A pesti Duna-part a Láncid épülő pillérével" (Bp.-i Tört. Múz.

Popóry. Ö. Gábor: A magyar nemzeti képzőművészet kialakulása. MTA. II-Társ.-Tört. Tud. Ont. Közl. 1961. (XI. évf.) 360-1. l.

Barabás Miklós

Korai olajportrék: „A Luczenbacher-család tagja" (1837); Dr. Engel József (1836.); Wesselényi Ferenc; saját önarcképe (1841.). Tapasztalatait Clark Ádámról festett akvarellje összegzi.

Pogány Ö. Gábor: A magyar nemzeti zipőművészet kialakulása. MTA. II. Tdn.-tört. Tud. Ont. Kozl. XI. (1961) 360. l.

Barabás Miklós

Vörösmarty M. lefestéséről Bajza József véleménye. Sófalvi kisasszony arcmása. – Akvarellportréz: Panker Viktória (1837). Teleki Róza (1838.)

Pogány Ö. Gábor: A magyar nemzeti képzőművészet kialakulása. MTA. II. Tdos.-Lit. Tud. Ont. Közl. XI. (1961.) 359-60. l.

Barabás Miklós

feljegyzi naplójában, hogy Markó Károly szívesen ad mindenkinek tanácsot szakmai kérdésekben.

Pogány Ö. Gábor: A magyar nemzeti képzőművészet kialakulása. MTA. Tass.-Lit. Tud. Ont. Közl. XI. (1961.) 348. l.

Barabás Miklós

Méltatás

Timár Árpád: Tagolás, időrend, arányok.
Művészet, 1976. november - 7.oldal.

Barabás Miklós

,mint az elaő jeles látképfestő nemzedék képvi
sekője szerepel a MNG Budavári Palota kiállitásán

Magyar Hirlap 1976-141-4
Wagner:Városképek és utirajzok

Barabás Miklós festő

Szívesen emlisi műveinek részvételet a párisi

Petit Palais magyar kiállításán

1966. ápr. 13 Magyar Szisek

BARABÁS Miklós, pesti festő

Képet küldött be a pesti Műegylet kiállítására (1840, 27 fl)

Pressburger Zeitung
(Genthon)

Borabás Miklós

- művei aukción

NÚ. 1942. II. 28.

T. Cim!

A Művészettörténeti Dokumentációs Kö
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság Ké
cimü levéltári publikáció jelent meg, a
Művészeti Osztályának iratanyagát és
iratanyagának a képzőművészetre vona

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk k

"Művészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete, mely a Dokumentációs Kö

Továbbá kapható

"Művészettörténeti Tanulmányo
cimü kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolható

Barabás Miklós, festő MDK

XIX. sz.-i festészetünk egyik reprezentása.

—: A magyar képzőművészet nagy sikere Párizsban 7

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1966. máj. 8.

Barabás Miklós festő M.D.K.

Adakozik a Nagypénteki Ref. Társ. gyermekotthona javára

Berkovits Ilona: Zichy Mihály ... Bp. 1964.
264. l.

.

Barabás Miklós, festő M Dk

Síremlékét Telcs Ede szobrászművész
Készítette.

–: A Nemzeti Galéria műtárgyai ból 8. l.

NÉPSZABADSÁG bp. 1962. máj. 13.

Barabás Miklós MDK

Csató Pál bírálja B. rajzait, melyek Jósika „A béke nemtője" c. novellájának illusztrációiként az „Emlény"-ben megjelentek. Mire B. Toldy Ferencher intérett lenelében felháborodottan tiltakozik ez ellen. Mikor Toldy kifogásolja, neki is megfelel.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 41. o.

MDK.

Barabás Miklós

1828 dec. 27-én reklámcikk jelenik meg róla az Erdélyi Hiradóban.

A Honderű 1843-as cikke is ajánlja, hogy festessék le magyarhat az emberek B.-sal.

1844-ben szintén a Honderű méltatja képét abból az alkalomból, hogy Dalárda alakult ki, és B. a műnészeti szakosztály elnöke.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 39-40. o

Barabás Miklós

1842 képet fest. Pyrker egri érsekről.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II.
Magyarország műemléki topográfiája
VIII. köt. Budapest, 1972

5911

Barabás Miklós, festő

Megemlítve.

Veress Dániel: Körös éghalt alatt 22 – 29.

TISZATÁJ. Szeged, 1972. november XXVI/11.

Barabás Miklós

fehér és fekete krétarajza: „Nagy Sándor József". 1849. 674. sz. reprodukció.

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest 1973. 575 l

Barabás Miklós

Litográfiája: „Kossuth Lajos." 406. p.
reprodukció. 1847.

Rózsa György - Spira György: Negyvenyolc a
kortársak szemével, Budapest 1973. 575 l

Borabás Miklós

1. p. „A magyar parlag", vízfestménye.
Reprodukció.

Rózsa György – Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest, 1973.

5751

91

Barabás Miklós

fehér és fekete krétarajza: „Görgei Artur"
1849. 475. sz. reprodukció.

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolc
a kortársak szemével, Budapest 1973. 5751

Barabás Miklós

lavírozott krétarajza fehér fedőfestékkel:
„Perényi Zsigmond báró." 325. sz. reprodukció: 1849.

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével. Budapest 1973. 5751

Barabás Miklós

vízfestménye: „A Lánchid építésének kezdetei." 1841. 8 o.p. reprodukció.

Rózsa György – Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest 1973.

5751

Barabás Miklós

vízfestménye „Vörösmarty Mihály". 110. p.
reprodukció.

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolc a
kortársak szemével. Budapest, 1973.
575 t

Barabás Miklós

litográfiája „Szalay László" 106. sz. reprodukció. 1847.

Rózsa György – Spira György: Negyvennyolc a Kortársak szemével, Budapest, 1973.

5751

Gyarabás Miklós

olajfestménye „Lipót Fejenc" 113. sz. reprodukció. 1847.

Rózsa György – Spira György: Negyvennyolc a képtárosok szemével. Budapest 1973.

575 l

Barabás Miklós

litográfiája Szabó János rajza nyomán: „Josika Sama báró." 134. sz. reprodukció.

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével. Budapest, 1973
5751

Barabás Miklós

litográfiája: „Vasvári Pál". 146. p. reprodukció. 1848.

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével. Budapest 1973.

5751

Jarabás Miklós

litográfiája: „Táncsics Mihály" 141.
sz. reprodukció. 1848.

Rózsa György – Spira György: Negyvennyolc
a kortársak szemével. Budapest 1973.
575 l

Barabás Miklós

Litográfiája: „Petőfi Sándor" 163. sz. reprodukció.
1848.

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolc a
kortársak szemével. Budapest 1973.
575-1

Barabás Miklós

litográfiája: „Degré Alajos". 169. sz. reprodukció. 1854.

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest 1973. 575 l

Barabás Miklós

litográfiája: „Vajda János". 167 sz. reprodukció. 1855.

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével. Budapest, 1973. 5751

Barabás Miklós

litografiája „Jókai Mór." 168. p. reprodukció.
1854.

Rózsa György – Spira György: Negyvennyolc a
kortársak szemével. Budapest 1973. 5751.

Barabás Miklós

litográfiája: „Nyáry Pál." 177. sz. reprodukció. 1848.

Rózsa György – Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest, 1973. 575 l

Barabás Miklós

műveit állandó jellegget a Nemzeti Galéria mutatja be.

Becza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 13351

6821

Barabás Miklós

Petőfi litografiájának reprodukciója a 17. oldalon (1848)

Kritika 1972 március

Barabás Miklós

litográfiája: „Arany János." 542. p. reprodukció. 1848.

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest 1973. 575 l

Barabás Miklos

litográfiája: „Kazinczy Gábor". 599. sz.
reprodukció. 1847.

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolc
a kortársak szemével, Budapest 1973. 5751

Barabás Miklós

litográfiája „Kemény Zsigmond báró".
598. sz. reprodukció. 1847.

Rózsa György – Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest 1973. 575 l

Barabás Miklós

litográfiája: „Kiss Ernő." 623. sz. reprodukció.

Rózsa György – Spiro György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest 1973. 575 l

Barabás Miklós

fehér és fekete krétarajz tussal lavírozva:
„Damjanich János." 630. sz. reprodukció

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolc a
kortársak szemével, Budapest 1973. 575 l

Barabás Miklós

fehér és fekete krétarajza: „Földváry Károly"

640. p. reprodukció.

Rózsa György – Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest 1973. 5751

Barabás Miklós

elefántcsontra festett miniatür: „Batthyány Kázmér gróf." 689. sz. reprodukció.

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolca Kortársak szemével, Budapest 1973. 5751

Barabás Miklós

Megélhetési okokból a fényképezéssel próbálkozott.

Székely András: Jankó János, Műgyűjtő 1972/4.sz. 42.l.

Barabás Miklós

festő

Szentiványi Lajost középiskolás
korában Barabás Miklósképei ron-
zottak.

Ujvári Béla: Szentiványi Lajos festészetéről.
MŰVÉSZET, 1972. szeptember - 14.oldal

Barabás Miklós

(1810–98) „Pyrker János László érsek portréképe az egri Képtárban.

Voit Pál szb.: Heves megye műemlékei II. köt.

Magyarország műemléki topográfiája VIII. kötet. Budapest, 1972.

1751

Borobás Miklós

litográfiája: „Czuczor Gergely" 491. sz.
reprodukció.

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolc
a kortársak szemével, Budapest 1973.
5751

Barabás Miklós

fehér, fekete krétarajza: „Józef Bem". 511 p

reprodukció.

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest 1973. 575 l

Barabás Miklós

1842-ben festette Pyzker János László pátriárka érsek arcképét 900 Ft-ért.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II. Magyarország műemléki topográfiája VIII. köt. Budapest, 1972.

2348

Barabás Miklós (1810-1898)

A carte-maximum-gyűjtők számára a Képző-művészeti alap kiadóváll. művészi képeslapsorozatot adott ki. A 2-Ft-os bélyegen „Petőfi Sándor mint pesti nemzetőr" c. metszetének reprodukciója látható (említve)

Filatélia

Magyar Hírlap, 1972. dec. 6.

Barabás Miklós

A Lauchid épitése 1841

vízfestmény

Orszáig-Vilaig 1972/38 17 old.

BARABÁS MIKLÓS, festő

A Nagycenki Széchenyi István emlékmúzeum kiállításán a diszterem zárófalán Barabás Miklós "A Lánchíd alapkő-letétele" cimü képének hatalmas fényképmásolatát láthatjuk.- 262.old

KÖRNYEI ATTILA: A Nagycenki Széchenyi István emlék múzeum kiállítása 248.old

SOPRONI SZEMLE. Helytört.folyóirat.-XXVIII.évf. 1974.-Sopron, 1974.

Barabás Miklós

MDK

1862-ben Heuszlmann Imre helyett a Képzőművészeti Társulat igazgató-elnöke lett.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 39. o.

Barabás Miklós MDK

"Egy utaró cigánycsalád Erdélyben" c. képét 1843-ban a bécsi Műegylet kiállítására küldi el. Célja, hogy feltűnjék nele. /londoni levelében írja/

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 38. o.

Barabás Miklós MDK

„Egy utaró cigánycsalád Erdélyben" c. képet a bécsi kritika túlságosan naturalisztikusnak tartja. Itthon Petőfi ír róla a „Vándorélet" címen verset. Egyöntetű vélemény — amiben még Károl Várár is osztozik — hogy B. ennel a műnel megteremtette a magyar élethépet.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 38-39-o.

Barabás Miklós

MDK

A „Galambpostá"-ról 1841-ben Heckenast rendel tuszajzot acélmetszet számára, 1843-ban valaki lemásolja. 1843-ban megfesti mégegy változatát. 1859-ben az első fogalmozvány megjelenik Vajda János „Magyar képek albuma" c. könyvében. 1878-ban egy utolsó példányt küld Londonba John Counliffe Pickersgill-nek.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. ~~34~~ 34-35.o.

Barabás Miklós

MDK

A „Galambpostá" - ról a Pesti Divatlap írja: „a szépség szabályszerűleg van kinyomva a gyengéd arculaton", a Honműnész: „vajha a műnész úr kissé szilfibb termetet adott volna öznendő hölgyének."

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp. 1950. 34. o.

MDK

Barabás Miklós

A „Galambpostá"-t a Műegylet 1840-i kiállítására küldi be. Önéletrajzában ezt írja: „Amíg megtudták, hogy megint Pesten vagyok, kenés dolgom akadt s ekkor festettem a Galambposta című képemet."

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 34. o.

MDK

Barabás Miklós

Polgári tárgyu képei „Pesti uracs" 1840, „Hárinyulat etető" kislány" 1843, „Sárkányt eresztő gyermek" 1844, „Labdával játszó gyermek" 1845.

Népies tárgynak: „Utcasepző fiú" és „Virágárus lány" 1843, „Koldus gyermekek" 1846

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 32.

MDK

Barabás Miklós

1841-ben a Művészegyletben kiállítja a „Szalagfű" c. képét. 1850-ből való az „Ideál és dominó" 1851-ből a „Hogy tetszem?", 1854-ből a „Kisváltozás".

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 33. o.

Barabás Miklós

MDK

Az 1839-40-i telet Kolozsvárott tölti, ill. ráveti magát a litográfiára.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 51.o.

MDK

Barabás Miklós

Lendvay Márton archépét 1848-ból Lendvay halálakor, 1859-ben Eduard Kaiser másolt le litografikus úton.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950.
53. o.

MDK

Barabás Miklós

Olaszországi útja előtt készült Barra Gáborról és Szerdahelyi József színészről litográfiákat.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 51. o.

MDK

Barabás Miklós

1838-ban festette Nagy József „Zöld fa" című fűszerürlete elé a cégért, és 1840-ben szintén neki a „Pesti vracs"-ot, 1839-ben Schwarzl kolozsvári kereskedő cégérét /kutyákkal viaskodó medvét/, 1841-ben a Muszéli virágürlet cégérét. 1842-ben egy vácintcai

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp. 1950. 30-ó

Barabás Miklós

MDK

1867-ben mint városi képviselő a tanügyi birottságban tenékenykedik a városi rajziskola fejlesztésében.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950.
29.o.

MDK

Barabás Miklós

Leitch nem tanította meg, hogy a tájképeken az olajfestéket olyan könnyedén kezelje, mint a vízfestéket.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós Bp. 1950. 44. o.

MDK

Barabási Miklós

1843 - ban Németország, Hollandia, Belgium, Anglia és Párizs képzőművészeti tanulmányozása.

Hoffmann Edit: Barabási Miklós. Bp. 1950. 42.o.

Barabás Miklós

MDK

A „Galambpostá"-t Novák Dániel a Hommüvészetben megbírálja, mire ezt a Társalkodóban B. felháborodottan kikéri magának.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 41. o.

Barabás Miklós MDK

Az „Utaró cigánycsalád"-zól írt bécsi bírálatokra kétszer is felel, először saját maga a Honderű-ben 1843-ban, majd szintén a Honderű-ír zóla-néntelenül.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950.
42.o.

Barabás [Miklós]. Jestő

L.: Munkácsy Mihály

Horangozó M.: A Károlyi-kincsek... 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976 márc. 6.

Borsodos Miklós

litográfiája: „Az 1849. okt. 6-án kivégzett aradi tizenhárom." 800. p. reprodukció.

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest 1973. 575 l.

Barabás Miklós

rajza: „Falusi tanács." 835 p., reprodukció. 1853.

Rózsa György – Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest 1973. 575 l

MDK

Barabás Miklós

Horváth Heinrich: Zur Aesthetik der altpester Firmentafeln. A Műgyüjtő, 1931. 8-10.sz. 2 képpel 209-212.

ae-D. K.

BARABÁS Miklós festő

Látképe a Budapest Történeti Muzeumban

Budapest műemlékei II. Bp. 1962. 394.l.

Barabás Miklós MDK

1823-ban, 13 éves korábam természetután rajzol arcképeket, majd Szabó pictor példájára áttér a crayonra, ~~[illegible]~~ 1825-ben. Telepy Károly atyjától megtanulja az enyvesfesték technikát, Gentilnomotól az olajfestést 1829-ben, Beniczky tanulótársától Bécsben a gouache-festést, Bara Gábortól a kőrajzolást.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp., 1950
14.o.

MDK

Barabás Miklós

Podmaniczky László ne archépe (1843) a londoni út után készült.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 48.o.

MDK

Barabás Miklós

„A Sándhid alapkőletétele" c. vízfestményhez pár nappal az ü mepely előtt lerajzolta a hely alakját. / Szilágyi Sándorhoz írt levele / A két részletben eredeti megfigyelés után készült vízfestményt másolhatta le 1843 ban William Clarknak és másoknak.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 460

Barabás Miklós MDK

A „Csorbai tó" c. képet 1879-ben a Képzőmű nézeti Szemle örömmel harangozza be, a kész képről viszont elitélően nyilatkozik.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 44-o

MDK

Barabás Miklós

Vajda János a Magyar Képek Albumá-ban romantikus műnek értelmeri a Galamb-postá-t, amelyről B. Naplójában ezt írja: „Műkiállításra egy lényhát, ki lenelet hap, ezen czím alatt a Galambposta."

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 36. o.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutár "Arcképalbum" mellékletében /1855/ a negyedik lapon a negyedik kép Lauka Gusztáv. Litográfia. 127.o. 16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ignea: Az iróportrék gyüjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod. Múz. Évkönyve. 1963. Képzőműv. Alap kiadóvál. Bp. 1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutár "Arcképalbum" mellékletében /1855/ az ötödik lapon az első kép Tóth Kálmán. Litográfia. 127.o. 16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ignes: Az íróportrék gyűjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod. Múz. Évkönyve.1963. Képzőműv. Alap Kiadóvál. Bp.1963

Barabás Miklós

Emlékét állítanak neki a negyedi Nemzeti Emlékcsarnokban.

PH. 1930. X. 26.

M.D.K.

Barabás Miklos,festő

Csató Pálról készült portréját a Petőfi Irod.Múz. megvásárolta. 136.6.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjáról. 123.0

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóvál.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklósmfestő

Petőfiről és családjáról készült képeit gyenge művészek másolták.Kedves rajzok,litográfiák voltak.A Petőfi-Házban voltak e másolatok. 132.o.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az irósportrék gyüjtésének múltjáról.123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

A "Hölgyfutár""Arcképalbum" mellékletében /1855/ a második lapon a harmadik kép Beöthy László. Litográfia. 127.o.16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából.1963. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóvál.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

AxHölgyfutár "Arcképalbum" mellékletében /1855/ a második lapon a második kép Dobsa Lajos.Litográfia.
127.o.16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából.1963. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőművész.Alap Kiadóváll.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutár "Arcképalbum" mellékletében /1855/
a negyedik lapon a harmadik kép Berec Károly. Litográfia. 127.o. 16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutár "Arcképalbum" mellékletében /1855/ a negyedik lapon a második Kép Eötvös József. Litográfia. 127.o. 16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutár "Arcképalbum" mellékletében /1855/ a negyedik lapon az első kép Arany János. Litográfia. 127.o. 16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az íróportrék gyűjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőműv.Alap Kiadóvál.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutár "Arcképalbum" mellékletében /1855/
a harmadik lapon a negyedik kép Kövér Lajos. Litográfia. 127.o. 16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az íróportrék gyűjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.évkönyve.1963.Képzőműv.Alap Kiadóvál.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutár "Arcképalbum" mellékletében /1855/ a harmadik lapon a harmadik kép Gyulai Pál. Litográfia. 127.o.16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az íróportrék gyűjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.évkönyve.1963.Képzőműv.-lap kiadó-vál.l.-p.1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutár "Arcképalbum" mellékletében /1855/ az ötödik lapon a negyedik kép Szelessy László. Litográfia. 127.o. 16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

A Hölgyfutár "Arcképalbum" mellékletében /1855/ az ötödik lapon a harmadik kép Szász Károly. Litográfia. 127.o. 16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutár "Arcképalbum" mellékletében / 1855/ az ötödik lapon a második kép Szathmáry Károly. Litográfia. 127.o. 16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod. Múz. Évkönyve. 1963. Képzőmüv. Alap Kiadóváll. Bp. 1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutár "Arcképalbum" mellékletében /1855/
a harmadik lapon a második kép Jókai Mór. Litográfia. 127.o.16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából. 1963. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutár "Arcképalbum" mellékletében /1855/ a harmadik lapon az első kép Kemény Zsigmond. Litográfia. 127.o.16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából.1963. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

Petőfi Sándor litográfiája. 126.oé

Vayerné Zibolen Ágnes: Az íróportrék gyűjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőműv.Alap Kiadóval.Bp.1963.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

Gyulai Pál litográfiája. 126.o.

Vayerné Libolen Agnes: Az íróportrék gyüjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod. Múz. Évkönyve. 1963. Képzőmüv. Alap Kiadóv. II. Bp. 1963.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

Kaméný Zsigmond litográfiája. 126.o.,

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóv.II.Bp.1963.

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

A Hölgyfutárban /1856/ "duszonnégy iró és színész arcképalbuma" gyüjtemény Barabás hét litográfiájával. Egyik Nagy Ignác. 127.o. 17.jegyz.

Bayerné Zibolen Ignes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutárban /1856/ "Huszonnégy író és színész arcképalbuma" gyüjtemény Barabás hét litográfiájával. Ugyik Szigligeti Ede. 127.o. 17.jegyz.

Payerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutárban /1856/ "Huszonnégy iró és szinész arcképalbuma" gyüjtemény Barabás hét litográfiájával. Degré Alajos az egyik. 127.o. 17.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutár "Arcképalbum Mellékletében /1855/
~~xx~~ a hatodik oldalon az első kép Lisznyai Kálmán.
Litográfia. 127.o. 16.jegyz.

Vayerné Zibolen Agnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp,1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutár "Arcképalbum" mellékletében /1855/ a hatodik oldalon a második kép Balázs Sándor. Litográfia. 127.o. 16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az íróportrék gyűjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőműv.Alap Kiadóváll.Bp,1963

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

A Hölgyfutár Arcképalbum" mellékletében /1855/
a hatodik oldalon a harmadik kép Székely József.
Litográfia. 127.o. 16.~~x~~ jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az íróportrék gyűjtésének
múltjából. 123.o.

A Petőfi irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóvál.Bp,1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutár "Arcképalbum mellékletében /1855/
a hatodik oldalon a negyedik kép Valda János.
Litográfia. 127.o. 16.jegyz.

Vayerné Zibolen Agnes: Az iróportrék gyüjtésének
múltjából. 123.o.

A Petőfi irod.Múz.Evkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp,1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutárban/1856/ "Huzsonnégy iró és szinész arcképalbuma"gyüjtemény Barabás hét litográfiájával. Egyik Vörösmarty Mihály. 127.o. 17.jegyz.

Vayerné Zibolen Agnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp,1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutár "Arcképalbum" mellékletében /1855/ a második lapon a negyedik kép Toth Endre. Litográfia. 127.o.16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából. 1963. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp.1963

Barabás Miklós
festő

"A Degenfeld család"
" (repró)

Végvári Lajos: Magán gyűjtemények...
Művészet, 1975. március - Goldal.

Barabás Miklós

Markó, Kisfaludi világi festészetének folytatója Benedek Péter.

Forrás 1971/3/53

Funkó Zoltán :Benedek Péterről

Barabás Miklós

az arad tizenhárom arcképcsarnoka- litográfia

Magyar Hirlap 1974 275/8

Barabás Miklós festő

Vagyunk-e nemzeti témákat festenek Molnár József, Barabás Miklós és még többen.

Bajdor Gyula: Nemzeti festészetünk hőskora. Tükör, Budapest, 1974. márc. 20.

...ня не можеш тише

Barbabás Miklós, festőművész

1966-ban jelent meg az első magyar festményeket ábrázoló bélyegsor, amikor Munkácsy, Barabás, Szinyei-Merse alkotásai kerültek bélyegre.

Művészeti Magazin.

1977. I. 21. TV. 21.35 (K j né)

Barabás Miklós festőművész

1846. márc. 19.-én nyílt meg a Nemzeti Képcsarnok-a Magyar Nemzeti Múzeum képeiből.

„Vásárra induló oláh család"c. népéletképét abban az évben ajándékozta a Képcsarnoknak a Pesti Polgári Gyalog Magyar Őrhad.

(emlétve)

Szymár István: Nyolcszáz esztendő magyar művészete.

Magyar Hírlap, 1975. jan. 4.

Barabás Miklós

Nemzeti témákat festett
meg a művész.

Bojár Iván: Nemzeti festészetünk hóskora.
Tükör, 1977. március 20-22 lap.

Barabás Miklós

1831. nov. elejétől 1833 július végéig dolgozott Bukarestben.

A Het, 1973. márc. 23. 4. erf. 12 n. 9 p.

Barabás Miklós
festő

Méltatás

Zsigmondi: A fényképész előtt.
Nők Lapja, 1974. dec. 21-22 lap.

Barabás Miklós, festő

Jókai, az ötvenes évek elején
(Rajz)

Repr.

Mácza Mihály: Jókai és szülővárosa, Komárom
291-296.

Élet és Tudomány, bp. 1975. febr. 14.

XXX
7.

Barabás Miklós, festő

L.: Than Mór

(v.é.): Bartók a bemutatón .... 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. júl. 8.

Barabás Miklós
festő

Méltatás

—: Kulturalis tiekör (Élet képek a Nemzeti Galériaban)
Tiekör 1975. május 20 - 12 oldal.

Barabás Miklós

Neve említve.

A Hét, 1974. febr. 22. 5. erf. 8m. 9p.

Barabás Miklós, festő

Lánd: Lánló Gyula

Martyn Ferenc: Lánló Gyula portré: 609-611.

JELENKOR, Pécs, 1975. július

XVIII
7

Barabás Miklós

volt a Képzőművészeti Társulat igazgató-elnöke. Ő alapította a Társulatot.

Bernát György, Berza László, Erdei Ferencsné.: Budapest Lexikon, Budapest 1973 1335 l

54/1

Barabás Miklós

A művész „Vásárra induló román család" című élethépe a Pesti Polgári gyalog Magyar Őrhad ajándékaként került az első magyar képtárba.

Tasnádi Attila: Uj magyar képtár.
Népszava, 1976. november 26-5 oldal.

Barabás Miklós „festő"

L.: Bernáth Aurél

Szij R.: Beszélgetés ...

615-617.

KÖNYVTÁROS, Bp. 1970 - okt.

XX/10

Barabás Miklós

Az Alföld a festészet tárgyává Barabás Miklós, Markó Károly egy-egy korai, a XIX. század derekán festett pusztája, gémeskutja után csak a hetvenes években a szolnoki August Pettenkofennél vagy Deak-Ébner Lajosnál vált.

Koczogh Ákos: A modern művészet utjai
Népmüvelési Propaganda Iroda 1972. 211.old.

Barabás Miklós

Barabás Miklós portéja, Markó Károly, Székely Bertalan, Madarász Viktor, Munkácsy Mihály, Hollosy alkotásai szerepeltek a Magyar remekmüvek c. k állitáson a Budapesti Történeti Muzeumban.

Magyar Hirlap 1969.2.évf.255/6

Barabás Miklós

Müvészeinknek egész brigádja járja a sajtóhadiszállást és a szövetséges vezérkarok táborhelyeit és még sem látni nyomát annak az uj pantheonnak, ahol olyan érdekes és müvészi értékü galéria volna, mint amilyent Barabás Miklós egymaga festett össze a negyvennyolcas időkből. Neki köszönhető, hogy „Petőfitől Görgeyig a régi nagy idők minden számottevő nagy alakja kitünő müvészi interpretálásban maradt reánk: hálás utódokra...Nem riadt vissza a krétától kezdve a tuson és a ceruzán át az akvarellig egyetlen technikától sem, ha az jobban szolgálta a modell érdekeit."

A HÉT, Bp. 1915./XXVI. évf. 49.sz. 706. lap. dec. 5./

Barabás Miklós

"Müvészeti Krónika" cimmel négy kiállitásról ir Tövis, ezek között a Szépmüvészeti Muzeumi tárlaton szereplő alkotásokról: "mennyire nem telik ma a modern magyar müvészettől egyetlen olyan termékeny, könnyü ceruzáju és mégis müvészi arcképiró, mint amilyen Daumierje volt a magyar hős kornak/jó Barabás Miklós"
s a magyar biedermeiernek/
Majd arról beszél, hogy soha jobbkor nem jöhetett volna ez a kiállitás, mint éppen most, amikor uj hőskorát éli a magyarság...

A HÉT, Bp. 1915. dec. 5. XXVI. évf. 49. sz. 706.lap

Barabás

Clark Ádám

Ország-Világ 1973/7 14 old.

Barabás Miklós

nove emlitve

Művészettörténeti Értesítő 1972

222, 235. old.

M.D.K.

Barabás Miklós,festő
Szuczor Gergelyről készült festménye az Akadámián van./1837/. 8x 129.o.

Vayerné Zibolen Agnes: Az irósportrék gyüjtésének múltjáról. 125.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp.1963

M.D.K.

Bálint,aranymüves / aurifaber/

II.Ulászló 1495-ben Pécsett járt.A számadáskönyvekben a neve.Készitett újat és javitott is. 138.o.

Holub József: Pécs város pecsétei. 137.o1

Pécs

Janus Pannonius Múz.Evkönyve..1958,Pcs,1959

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutárban /1856/ "Huszonnégy iró és szinész arcképalbuma" gyüjtemény Barabás hét litográfiájával. Egyik Garay János. 127.o. 17.jegyz.

Bayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.196[illegible].Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutárban /1856/ "Huszonnégy iró és szinész arcképalbuma" gyüjtemény Barabás hét litográfiájával. Egyik Petőfi Sándor. 127.o. 17.jegyz.

Bayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

Vajda János arcképe. 126.o. Litográfia

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod. Múz. Évkönyve. 1963. Képzőmüv. Alap. Kiadóvál. Bp. 1963

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

Arany János arcképe.126.o.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából.1[illegible] 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap.Kiadóváll.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

Eötvös József arcképe126.o.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az íróportrék gyűjtésének múltjából.1[illegible] 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap.Kiadóváll.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

Vörösmarty Mihály arcképe.126.o.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az íróportrék gyűjtésének múltjából.1[illegible] 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőművész.Alap.Kiadóváll.Bp.1963

M.D.K.

Ferenczy István, szobrász

Kazinczy Ferenc, büsztje a Nemzeti Múzeumban van. 126.o.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az íróportrék gyűjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod. Múz. Évkönyve. 1963. Képzőműv. Alap. Kiadóváll. Bp. 1963

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

Litográfiáiból 1855-ben a Hölgyfutár mümellékleteként "Arcképalbum"jelent meg.24 iróarckép van benne.126.o.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp.1963.

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

A Hölgyfutár "Arcképalbum" mellékletében /1855/ az első lapon a harmadik kép Kempelen Riza. Litográfia. 127.o.16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyűjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőművész.Alap Kiadóváll.Bp.1963

MDK

Barabás Miklós festőm.

Pogány Ö.G: M.szobrászat a 19.sz. első felében.
Bp. 1939. 73 l.

Barabás Miklós

1814. február 10-én született.

Népszava, 1974. febr. 10. 102 elf. 34 sz. 14. o.

Barabás Miklós

A Budapesti Történeti Múzeumban Pest-Budai esemé-
nyek c. kiállításban szereplő műve.

Népszava, 1974. dec. 21. 102 éf. 92 sz. 9 p.

Barabás Miklós

Neve említve.

Bernáth Aurél : Kisebb világok – Bp. 1974. 137p.

Barabás Miklós

a magyar biedermeier festészet legjelentősebb mestere.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc

stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973.

1335 P

881

Barabás Miklós

illusztrálta az „Életképek" cimű irodalmi divatlapot.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 1335 l

2821

Barabás Miklós

Tőlünk idegen világ festője volt.

– neve említve

Bálint Endre Hazugságok naplójából
Bp.Magvető 1972

24.old

Barabás Miklós, grafikus 7 Dk

Körajz Brunszvick

Terézről.

Repr.

Székely Júlia: Brunszvick Teréz 14-15. l

Család és iskola, Bp. 1961. szeptember

MŰEMLÉKvédelem

Barabás Miklós, festő MDk

A Budapest Történeti Múzeumban Barabás művei is találhatók.

László Miklós: Háromszáz év emlékekben 5. l

ESTI HIRLAP Bp. 1960. júl. 13.

MŰEMLÉKvédelem

MDK

Barabás Miklós

A menyasszony megérkezése

Thirring G.dr.: Szépmüv. Muzeum. Budapest részletes kalauza. Részletes helyi kalauzok 1. Bp. 1926. 100.l.

MDK

Barabás Miklós

id. Nikolics Sándorné arcképe

Női képmás

Liszt Ferenc arcképe

Thirring G.dr.:Szépmüv. Muzeum. Budapest részletes kalauza. Részletes helyi kalauzok 1. Bp. 1926. 100.l.

MDK

Barabás Miklós

id. Nikolics Sándorné arcképe

Női képmás

Liszt Ferenc arcképe

Thirring G.dr.:Szépmův. Museum. Budapest rész-
letes kalauza. Részletes helyi kalauzok 1. Bp.
1926. 100.1.

Barabás Miklós MDK

Hinta

Mücsarnok 1940.Gyermek a müvészetben,c.kiáll.

Barabás Miklós

vízfestménye 1841.

A Lánchíd építése.

Rexa: 101 kép a régi Pest-Budáról
Helikon 1959

99.

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

Jókai Mór litográfiája.126.o.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az íróportrék gyűjtésének múltjából. 1[illegible]3.o.

A Petőfi Iroda.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóvali.Bp.1963.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

A Hölgyfutár "Arcképalbum" mellékletében/1855/ az első lapon Flóra képe. Litográfia. 127.o.16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyűjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod. Múz. Évkönyve. 1963. Képzőműv. Alap Kiadóváll. Bp. 1963

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

A Hölgyfutár"Arcképalbum"mellékletében /1855/ az első lapon a második kép Bulyovszky Lilla.Litográfia. 127.o.16.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyűjtésének múltjából. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőművészeti Alap Kiadóváll.-p.1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

1863

Heckenast kiadásában 14 író acélmetszetü képmása. Közöttük Barabás képe is. 127.o.18.jegyz.

Vayerné Zibolen Agnes: Az íróportrék gyüjtésének múltjáról. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóváll.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

A Hölgyfutárban /1856/ "Huszonnégy iró és szinész arcképalbuma"gyüjtemény Barabás hét litográfiájával. Egyik Vadnai Károly. 127.o.17.jegyz.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjáról. 123.o..

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.Alap Kiadóvál.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

Kemény Zsigmondot ábrázoló képe az Akadémián van. 131.o.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének Múltjáról. 123.o.

A Petőfi Irod. Múz. Évkönyve. 1963. Képzőmüv. Alap Kiadóváll. Bp. 1963

Barabás Miklós

Liszt Ferenc

Festmény.

(reprodukció)

Népművelés, 1964. 3. szám, 38. lap

29/.

MDK

Barabás Miklós, festöm.

A gräfenbergi ut 1839-ben végre meghozza a szükséges felfrissülést. Egyszerre kisüt a nap Gräfenberg felett és ettöl fogva nem hagyja el Barabást. Képet festm melyen az alkok apróbbméretü arcképeire törekedett: Justi. Stickingen. Bernrieder. Ez utóbbié kitünö miniatür arckép, nagyitó alá való, de nem érezzük, h. ez az alak a szabadban áll. A tájképi részel nél észrevehetö az ecsetkezelés szélesebb, eröteljesebb volta.

? : A Barabás kiállitás.
A Szépmüv.Muz.grafikai osztályban.
Müvészet. 1915. 459-464.l.

3c/.

MDK

Barabás Miklós, festőm.

" "Csáklyakö Alsó-Fehér vm.-ben"
Könnyen és frissen odavetett festmény.
A 40-es évek mint arcképben, mint tájképben megbozzák a nagy átalakulást.

? : A Barabás kiállitás.
A Szépmüv.Muz.grafikai oszt.-ban.
Müvészet. 1915. 459-464.l.

31/.

MDK

Barabás Miklós, festőm.

A teljes felszabadulás az 50-es években következik be.
1855-ből való egy elötér-tanulmány és ugyanezen és a következő évből a fatörzstanulmányok.

? : A Barabás kiállítás.
A Szépműv.Muz.grafikai cent.-ban.
Művészet. 1915. 459-464.l.

MDK

32/.

Barabás Miklóssa festöm.

Végre megértette a természetet, többé nem keresi festöit a témában, a forma patetikus nagyszerüségében, örül a természetnek . Ezekben az években keletkezett:
Szépm.M1856. "Városmajori fatörzs". Aquarell. Repr. 462.
1855. "Épülö vizgyógyintézet".Plein-air törekvés/.
" Zugligeti facsoport". XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

? : A Barabás kiállitás.
A Szépmüv.Muzeum grafikai osztban.
Müvészet.1915. 459-464.l.

33/. MDK

Barabás Miklós festőm.

Az évszaka: a gyöngébb erejü tavasz. A nyár tüzes napját mindvégig nem tudta megérezni B.
A következő évek fejlödést nem hoznak. Az utolsó évek hanyatlást. - 1891-ben keletkezett bártfai aquarellekben nem találjuk meg az 50-es évek férfikorának üde fiatalosságát.

? : A Barabás kiállitás.
A Szépmüv.Muzeum grafikai osztályban.
Müvészet.1915. 459-464.l.

MDK

Barabás Miklós festöm.

A genre-képben is a 40-es évek hozzák meg a teljes kibontakozást. Az elözö évek inkább csak készülödés a 40-es évek problémáihoz.

1838-ban interiör-képet fest kolozsvári tanitványáról: gr. Teleki Rózáról, amint háttalfordulva müt termében fest.

? : A Barabás kiállitás.
A Szépmüv.Muzeum grafikai osztályban.
Müvészet.1915. 459-464.l.

1c/.

Barabás Miklós, festőm.

Gróf Bethlen Ferenc képe. 1834. A mozdulatot XXX tovább fejleszti B. Fölényes könnyüséggel tudta visszaadni a mozdulat elökelöbbanyagságát.
1834-b3n kerül Olaszországba.

?: A Barabás kiállitás.
A Szépmüv. Muzeum grafikai osztá.-ban.
Müvészet.1915. 459-464.l.

MDK

11/.

Barabás Miklós, festőm.

W.L.Leitsch angol festőnek szépia arcképe. /B.Velencében ismerkedett meg vele. Ez volt második nagy eseménye művészi fejlődésének./ Leitch megtanította az aquarell szélesebb kezelésére. /Ez a teljes felszabadul láş kezdete./

?: A Barabás kiállítás.
A Szépmüv. Muzeum grafikai osztályában.
Művészet.1915. 459-464.l.

12/.

MDK

Barabás Miklos, festöm.

Leitsch arcképe már nagy mértékben festöi. 1834. A szines aquarell festés még nem megy olyan könynyen.

Teleki Domokos gróf arcképe.1837. - elfogult, babra munka, és a szinek kiegyenlitetlen nyerseségé is kellemetlenül érint. B. még csak a monochrom festiéséget érti, mihelxt szinekröl van szó, ujra aprólékos.

. : A Barabás kiállitás. -
A Szépmüv. Muz. grafikai osztályában.
Müvészet. 1915. 459-464.l.

MDK

13/. Barabás Miklós, festöm.

Panker Viktoria arcképe. 1837.
Ez a kép már sokkal elöbbre viszi öt.
A 40-es években egyre jobban fejlödik.

. : A Barabás kiállitás. -
A Szépmüv. Muz. grafikai osztályában.
Müvészet. 1915. 459-464.l.

MDK

14/. Barabás Miklós, festöm.

Különösen kiemelendö /40-es évek/:
Szögyény -Marich László arcképe és
Erdélyi Jánosnéé. /1844/ melymutóbbin a
formák keménysége /mint elöbb/ - alig érzik.

. : A Barabás kiállitás. -
A Szépmüv. Muz. grafikai osztályában.
Müvészet. 1915. 459-464.l.

15/. Barabás Miklós, festőm. MDK

Festetich Ágoston gyermekei. 1849. már park közepén állnak és lábuknál patak folyik stb.

. : A Barabás kiállitás. -
A Szépműv. Muz. grafikai osztályában.
Művészet. 1916. 459-464.l.

16/.

MDK

Barabás Miklós, festőm.

Az arcképfestő Barabás kibontakozása a század közepén válik teljessé. Legnagyobb korszaka a 40-es évek végétől a 60-as évek elejéig tart. -Megértéséhez nagyban hozzájárulnak a könyömatok.
Barra Gábor arcképe.

? : A Barabás kiállitás.
A Szépmüv. Muz. grafikai osztó-ban.
Müvészet.1915. 459-464.l.

17/. MDK

Barabás Miklós, festőm.

A gazdag szövetanyag, melyből minden formát és kifejezést ki lehet hozni, az arckép alapkarakterének megadásához erősen hozzájárul.

Lendvay arcképe.

Laborfalvy Róza. Tündöklő fényü selyemruha, mely pompás ragyogásu szineivel tökéletesen egybehangzó..

? : A Barabás kiállitás.
A Szépmüv. Muz. grafikai osztó-ban.
Müvészet.1915. 459-464.l.

18/.

MDK

Barabás Miklós, festőm.

Préger Antónia aquarell-arcképe. 1852. Repr. Csak egy a kifogáselhető. Képein az arcok mind egyformán mosolyognak. Még a forradalmi idők rettegett iskolatanácsosa:Haas is barátságosan mosolyog.

Repr. 461.l. Szépmüv. Muzeum.

? : A Barabás kiállitás.
A Szépmüv. Muz. grafikai osztó-ban.
Müvészet.1915. 459-464.l.

19/.

MDK

Barabás Miklós, festőm.

Csak ritka hatalmas egyéniségek tudtak B.-ra ugy hatni. h. a nyájas mosolyt elfeljtse.
Petőfi arcában a mosoly helyett/ könyomat 1848-ból/ ekesztatikus, halálos elszántságot találunk.

? : A Barabás kiállitás.
A Szépmüv. Muz. grafikai osztó-ban.
Müvészet.1915. 459-464.l.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

nevét említi a szerző Szent-Iványi Gyulának róla írt tanulmányával kapcsolatban.

Szij Rezső: AzAmicus és Reiter László könyvművészete
Művészettörténei Értesitő, 1968. XVII.évf. 1-2. sz.
57. old.

Barabás Miklós

Dutka Mária: A Nemzeti Galéria Kiállítása. Magyar festők Itáliában.

Magyar Nemzet, 1967. IV. 8. 4. o.

Barabás Miklós
festő

M.D.?

Dereasle jarási művelő dési harban
szenderett ki állitáson bemut attak
képét

— : —

Művészet, 1968. szeptember – 14 lap

Barabás Miklós

Liszt Ferenc, vásson-olaj, 132 x 103 cm;
a reprodukciot, fekete-fehér táblán
közli, 180 p. alatt

L'art de Hongrie du X au XX siècle,
Paris, kiállítás, katalógus, 1966.

Barabás Miklós

Bukaresztből Itáliába utazik; 1830 felé életképeket fest, találunk művei közül biedermeyer jsónereket is. A XIX század második felében főleg portrékat fest, művei jelentősek europai vonatkozásban is.

L'art de Hongrie du X au XX siècle, Paris, kiállítás, katalógus, 1966.

Barabás Miklós

A XIX század első felének legkivákóbb festője; portré festő; a bécsi Akadémiáu tanult, mestere Ender Johann, biedermeyer festő; Barabás nagy mértékben befolyása alá került; 1831-33-ig Bukaresztben él.

L'art de Hongrie du X au XX siècle, Paris 1966. kiállitás, katalógus.

M.D.A.

Barabás Miklós festő

/ 1810 - 1898/

Miniatürök, litográfiák, életnagyságu arcképek

Lyka: A müvészetek története, Bp. 1965 . 190.1.

M.D.K.

Barabás Miklós festő

Liszt Ferenc arcképe, repr.

Lyka: A müvészetek története B p. 1965. 208. kép

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

Neuhauser nagyszebeni mesternek havi 10 váltó forintot fizetett napi két órás rajzleckéért. 268.o.

Lengyel Imre: Wilh.Egger pinxit 1825. A Lilla arckép festőjéről. 257.o.

A Debreceni Déri Múz.Évkönyve. 1965.Debrecen,1965 Alföldi Nyomda,Debrecen

Barabás Miklós

nem valószínű festője a Lendvayné féle portrénak, melyt a Történelmi Képcsarnokban őriznek.-

Magyar színészportrék 2. Cenner Mihály: Festmények, szobrok, domborművek a XIX század. Budapest, 1966. katalógus, 14-15 l.

Barabás Miklós

magyar színészekről készített rajzokat mutat be folyóiratokban és almanachokban.

Magyar színészportrék 2. Cenner Mihály: Festmények, szobrok, domborművek a XIX. század. Budapest, 1966. katalógus, 7 l.

Barabás Miklós (?)

" Szentpétery Zsigmond, Falstaff szerepében, olaj, -

Magyar színészportrék 2. Cenner Miklós: Festmények, rajzok, dombormüvek a XIX. század. Budapest, 1966. Katalogus, 39 l.

Barabás Miklós /?/

„Lendvayné Hivatal Anikó", fekete-fehér reprodukció, fél táblán.

Magyar színészportrék 2. Cenner Mihály: Festmények, szobrok, domborművek a XIX. század. Budapest, 1966. Katalógus, 67 l. 4. sz.

MDK

Barabás Miklós jegy

Tompa Mihályról 1847-ben
készült litográfiájának repro-
dukciója most képeslapon
jelent meg.

– : Carte maximum

3

ESTI HIRLAP, B[illegible] 1968. szept. 12.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

nevét említik Fáy András fóti szőlőjével kapcsolatban, ahol sokszor megfordult

Szombathy Viktor: Budapest - Börzsöny - Cserhát

Bp. /1960./ Panoráma /Magyarország irásban és képben 2..köt./

147. old.

Barabas Miklós

„De Caux Mimi" olaj, 1849
„De Caux Mimi, olaj, 1850, 70x60.5cm

Magyar színészportrék 2. Cenner Mihály: Festmények, szobrok, dombormüvek a XIX század. Budapest, 1966 katalógus, 281

Borabás Miklós

„Lendvayné Hivatal Anikó", olaj,
75,3 x 61.2 cm.

Magyar pinészportrék 2. Cenner
Mihály: Festmények, sobrok, dombor-
művek a XIX század. Budapest, 1966.
katalógus, 34 l.

M.D.A.

Barabás Miklós festő

1810-1898 1898

Bitó Istvánné arcképe, repr.

Szépművészeti Muzeum 1906-1956, Bp. 1956. 228.kép
259.l.

Barabás Miklós

„Schodelné Rozália", olaj, 1838.-

Magyar színészportrék 2. Cenner Mihály: Festmények, szobrok, domborművek a XIX század. Budapest, 1966. Katalógus, 37 l.

Barabás Miklós

Laborfalvi Róza, pruszlikos fiatalkori képe, olaj, 1844. –

Magyar színészportrék 2. Cenner Mihály: Festmények, szobrok, dombormüvek a XIX. század. Budapest, 1966. katalógus, 33 l.

Barabás Miklós

Pemeczky Géza cikke: „Bérlégetés bélyegművészetről és képzőművészeti bélyegekről."

Magyar Nemzet, 1967. IV. 28.

Garabos Miklós

„Lendvayné Hivatal Antikó", olaj, 1837.

Magyar zenészportrék 2. Cenner Miklós: Festmények, szobrok, dombormüvek a XIX. századból. Budapest, 1966. Katalógus, 34 l.

Barabás Miklós (1810-1898).

Kezdettől harcjában dolgozott. Kortársait festményeken, litográfiákon örökítette meg. A magyar életkép-festés kezdetei nevéhez kapcsolódnak. Ismert művei: Vásárra induló szekér, Bittó Istvánné, Liszt Ferenc.

Kovács Irén. Sz.: Ki ez? Művészettörténeti társasjáték. Kártyaszövegek: Kontha Sándor. Bp. 1960. 2. kiad. 100 t. 1 mell. 23 l. /Homo ludens 2./

57 t.

Barabás Miklós

Bittó Istvánné archívre (repr.)

Kovács Irén. Sz.: Ki ez? Művészettörténeti társasjáték. Kártyaszövegek: Kontha Sándor. Bp. 1960. 2. kiad. 100 t. 1 mell. 23 l. /Homo ludens 2./

57. T.

Barabás Miklós

a Várbeli kiállitáson

Perneczký Géza: A Nemzeti Galéria vendégkiállitása a Várban.
Magyar Nemzet, 1967. X. 11. 4. o.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő, fényképész

Fajth János optikus, fényképésznek később társa lett Faith a Hatvani utcában működött. 253.o.

Fejős Imre: A magyar fényképezés kezdetei 243.o.

Folia Archaeologica. IX.köt. 1957.-Bibliotheca Kiadó. Bp. 1957

M.J.K.

M.D.K.

Barabás Miklós
festő

A szabadságharc idejen köraj-
zai népszerűsítettek a forrada-
lom vezetőit.

Pogány Ö. Gábor: Műrészettörténet - Művelődéstörténet
Műrészet, 1967. szeptember - 4 lap.

Barabás Miklós

Petőfit megörökítette Orlay Patrick Soma és Barabás Miklós portréja. Ferenczy Béni 1948-ban, a centenáriumi évében alkotta meg a „költő" szobrát.

Szigeti László: Ferenczy: Petőfi.
Nógrád, 1946. június 20.

Barabás Miklós festőművész

a „grafikai gyűjtemény legszebb lapjai" közös elnevezésű ciklusok sorában a XIX. sz.-i városképek és utirajzok kiállítása a Budavári Palotában látható. Szerepelnek a művész munkái, a reformkor kezdetén képviseli az első jeles látképfestő nemzedéket. „Vezuv"-„Velence" c. (emlétes) Szindús oldottsággal, meditesván áradással, könnyed ecsettjárással örökítette meg az itáliai tájak sorát.

Wágner István: Tárlat a Várban.
Magyar Hírlap, 1976. jún. 16.

Barabás Miklós MDK

Gr.Dessewffy Aurél, 1842.
Virozsil Antal, jogtanár, 1842
Dr. Kovács Pál, 1844
Czuczor Gergely, 1844

Mücsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós

MDK

Gyergyei F$_e$renc, 1838
B. Wesselényi Miklós, 1838.
Méhes Sámuel, tanár, 1839

Műcsarnok 1878. márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Gr. Károlyi Lajos, 1836.
Brünek József, Károlyi István jószágigazgatója, 1836.
Gr. Teleky József, 1837

Műcsarnok 1878. márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Barra Gábor, nyomdász 1833
Szerdahelyi József, színész, 1833.
B. Jósika Sámuel, 1835.
Bourbon Károly Lajos, 1836.

Műcsarnok 1878. márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

kőnyomatok,1855
Tompa Mihály
Beöthy László
Dobsa Lajos
Tóth Endre

Mücsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Csorba tó a Kárpátokban, olf.

Műcsarnok 1879.márc.15.

Barabás Miklós MDK

Koritnica, vizf.

Műcsarnok 1879. dec. 14.

Barabás Miklós

MDK

Koritnica, vizf.

Micsarnok 1879. nov. 20.

Barabás Miklós MDK

kőnyomatok,1854

Degré Alajos
Kempelen Riza
Ellinger József

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

kőnyomatok,1855

Dombi cigányprimás
Sárközy Ferenc
Luzsinay Fascho József
Komers Emanuel Henrik,törvényszéki elnök

Mücsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

kőnyomatok,1855
Lipthay püspök
Tompa Mihály
Somhegyi Schröck Ferenc,tanár
Pletka Lipót budai polgármester, szolgabiró

Mücsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós

MDK

Bajor nő, /Életkép 1843/, vizf.
Garay János 1853.kőnyomat
Szelestey László,1853,kőnyomat
Ira Aldridge szinmüvész,1853.kőnyomat

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

kőnyomatok
Zoltán János,1863
Vas Gereben,1853
Fogarassy Mihály,püspök,1853
Fleischl Dávid,1853

Mücsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

kőnyomatok
Dobsa Lajos,1853
Jókai Mór,1854
Leimevszka Lujza
Czynderyné

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

kőnyomatok

Szemere Pál

Tóth Kálmán

Majthényi Flóra, 1854

Műcsarnok 1878. márc. 15.

Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós

MDK

kőnyomatok
Kaiser Ernst Josefa
Madarassy Clotild

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

kőnyomatok,1854

Hildegard főhercegnő
Somhegyi /Schröck/ Ferenc,tanár
Danielik János,püspök
Trettina János

Mücsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

kőnyomatok,1854

Szántófy,kanonok
Dr. Nogall Ker. János
Földváry testvérek

Mücsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

kőnyomatok,1854

B. Prónay Gábor
Walheim János, lovag
Strasser Károly

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

olajképek

Schön Jakabné,1872
Schodelné,mint Szilágyi Erzsébet,1852
Gr. Degenfeld Lajos,1878
Gr.Degenfeld Lajosné,1878

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás kiáll.

Barabás Miklós MDK

olajképek

Gr.Dessewffy Emil,1866
Ráth Károly,1875
Deutsch Sámuèl,1868
Gr. Szapáry Istvánné,Ráday Borbála

Miscarnok 1878.márc.15.
Barabás kiáll.

Barabás Miklós MDK

olajfestmények
Elek Gusztávné leánykájával
Maszők Ilona,1872
Maszák Tihamér,1871
Galambposta,1843
B.Kochmeister Frigyes
Mücsarnok 1878.márc.15.
Barabás kiáll.

Barabás Miklós MDK

olajfestmények

Falusi lakodalom,1856
Vecsey Sándor,1871
Vecsey Sándorné,1871
Gázsi Károly,1865

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás kiáll.

Barabás Miklós MDK

olajfestmények

Gr.Degenfeld Ottó gyermekei,1851
Gr.Teleky Sándor,1876
Ujházy Józsefné,Prisznitz Zsófia,1868
Maszák Árpád

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás kiáll.

Barabás Miklós MDK

olajfestmények

Barabás Jánosné,később Szabó Antalné/a müvész édesanyja/

B.Wesselényi Miklós
Maszák Leona,1877

Mücsarnok 1878.márc.15.
Barabás kiáll.

Barabás Miklós MDK

olajfestmények

Gr.Bánffy Miklós,1836

Barabás Miklós,1878

Desewffy Pálné, Priessnitz

néhai Lónyay János,1872

Marczibányi Antal,1861

Mücsarnok 1878.márc.15.

Barabás kiáll.

Barabás Miklós MDK

olajfestmények

Barabás Alice/A müvész leánya,1864/
Sebastiani Frigyes,1868
Gr.Fesztetics György,1847
Gr.Bánffy Györgyné,b.Bánffy Irma,1876

Mücsarnok 1878.márc.15.
Barabás kiáll.

Barabás Miklós MDK

olajfestmények

Gr. Teleky Domokos, 1877
Bittó István, 1875
Bittó Istvánné
id. Darányi Ignác, 1877

Műcsarnok 1878. márc. 15.
Barabás kiáll.

Barabás Miklós MDK

olajfestmények

Gr. Berchtold Richardné,gr.Bánffy Elize,1876
id.gr.Károlyi Istvánné,b.Orczy Mária,1876
Kubicza,1876
Deák Ferenc.1874

Miccsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miáll.

Barabás Miklós

MDK

Füredy Mihály, 1846.
Gr. Oldofréd Hager Julia, 1846
Gr. Batthyányi Kázmér, 1846
Fényes Elek, 1846.

Műcsarnok 1878. márc. 15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Hollóssy Kornélia, 1846
Barabás Miklós, 1846
Bartha, mint Zrinyi, 1846
Szentpétery, mint Zách, 1846

Műcsarnok 1878. márc. 15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Vásárhelyi Pál, mérnök, 1846
Laborfalvi Róza /Jókainé/ mint Gertrud, 1846.
Schódel Rozalia, mint Norina, 1846,
Gr. Andrássy György, 1846.

Műcsarnok 1878. márc. 15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós

MDK

Chorin A., főrabbi, 1845
Horváth István, 1846
Czakó Zsigmond, 1846
Zimmermann Jakab, tanár, 1846

Miscarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

kőnyomatok

Lónyai Albert,1869

Gr.Péchy Manó,erdélyi kir.biztos,1869

Kriegler József,apát,187o

Műcsarnok 1878.márc.15.

Barabás kiáll.

Barabás Miklós MDK

kőnyomatok
Gorove István,187o
Matuska János,kanonok,187o
Étiénne a N.fr.Presse szerkesztője,1871

Mücsarnok 1878.márc.15.
Barabás kiáll.

Barabás Miklós MDK

kőnyomatok ,1872

Gr. Teleki Sámuelné
Trefort Ágostné,Rosty,vizf.
Gr.Batthyány Lajos,olf.

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás kiáll.

Barabás Miklós MDK

kőnyomatok ,~~1872~~

báró Eötvös József nejével és gyermekével,1847
Jakab István,1836
Almási Pál gyermekei 1845

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás kiáll.

-0141-

Barabás Miklós MDK

könyomatok

Klauzál Gáborné,1849
Mocsáry Lajosné,1851
Gr.Bánffy MiklósnéBethlen Kata,1839
Mocsáry Lajosné,1851

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás kiáll.

Barabás Miklós MDK

Stankovicsné de la Grange Anna, mint Szilágyi Erzsébet

Vida, Károly és neje, 185o

Füredy Mihály, Berecz Károly, 185o

Hampel Antal tanodai igazgató, 185o

Mucsarnok 1878. marc. 15.

Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós

MDK

Bucwald, főhadnagy, 1849
Foglar Lajos, 1850
Engel, sajtóvizsgáló, 1850
Thun és Heyntzl, 1850
Scitovszky János, hercegprimás, 1850

Műcsarnok 1878. márc. 15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Petőfi Sándor és neje, 1848
Clark Ádám, Clark Tirney Vilmos,1849
Sisvay Márton, Hanák János,1849
Szabó Gábor,1849

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Nyáry Pál, Arany János, 1848
Laborfalvy Róza /Jókainé/,1848
Id. Lendvay Márton,1848
Hanák János, Ney Ferenc,1848.

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

István főherceg,nádor,1848
Gr.Batthyány Lajos és Vasváry Pál, 1848
Lendvaymé Hivatal Anikó,1848
Szentiványi Anselm,1848

Mücsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós

MDK

Egressy G.mint Mátyás király,1847
Wolf,mint Edgar,1847
Katona Miklós,1847
Gr.Andrássy Károly,1847

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Id. Bohus János,1847
Lónyay Gábor,1847
Réthy mint "Nemesek Hadnagya",1847
Füredy mint Figaro,1847

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Székács József,1847
Kemény Zsigmond,1847
Tompa Mihály,1847
Markó Károly,1847

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Acélmetszetek zsebkönyvekhez 1839-1847
Hollósy Kornélia, mint Gara Mária,1847
Kazinczy Gábor,1847
Nyéky Mihály, 1847

Mücsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós

MDK

Bajza József,1844
Vörösmarty Mihály,1844
Báró Jeszenák János,1844
Báró Forray András,1844

Miccsornok 1878. márc. 15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Gróf Forrayné, Brunswick Julia, 1872
Guzmics Izidor,1844
Kölcsey Ferenc,1844

Műcsarnok 1878. márc. 15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Gozsdu Emanuel, 1872
Gr.Batthyány-Zichy Antonia, 1872
Gr. Szapáry Róza 1872
Gr. Nádasdyné,Forray Julia,1872

Műcsarnok 1878. márc. 15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Acélmetszetek és egy kőnyomat /Greguss M./
az Iris,Emlény és Aurora zsebkönyvekből,1839-1847
Báró Radák Istvánné,
Szalay László
Báró Orczy Lajos
Mücsarnok 1878. márc. 15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós

MDK

Schwarz Mihály, 1853

Petzval Otto, 1853

Acélmetszetek az Iris,Emlény és Aurora zsebkönyvekből 1839-1847

Műcsarnok 1878. márc. 15.

Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Gr. Batthyány Lajos, 1847

Gr. Nádasdy Lipót, 185o

Acélmetszetek német és magyar almanachokból.
"Iris", "Vielliebehen" 1839-1847

Műcsarnok 1878. márc. 15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Gr. Batthyány Lajosné, 1878
Czuczor Gergely, 1837
Vörösmarty Mihály, 1836
Gr. Batthyány Emma és Ilona, 1847

Műcsarnok 1878. márc. 15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Somogyi Károly,1846
Gr. Széchenyi István, 1867
Gr. Károlyi István, 1874
Gr. Teleky László, 1867

Műcsarnok 1878. márc. 15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Másolatok Rembrandt és Van Dyck után
A Vezuv kitörése,1835.április 1-én - Velence 1834
Budapesti koldusfiu,1845.vizf.
Olasznő vizf.1835

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Barabás Miklósné 1840
Barabás Miklósné 1843
Tájkép a budai "Városmajor" környékéről,vizf.1835
I-II.

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Tájképvázlatok,vizfestmények,1835
Szt.Gellér hegyoldala, vizf.1836
A Dera féle ház összedülése,1838,vizf.
Részlet a Montblancból,1843,vizf.

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós

MDK

I-ső parlamentqris magyar miniszterium,1848
II-ik parlamentaris magyar miniszterium 1867
Incze József,sepia,1837
Studer Henriette,vizf.1843

Mucsarnok 1878.márc. 15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós

MDK

Lendvay és fia,1852
Székely Imre, 1852
Bohus-Szögyén Antonia,1852
Pap Endre,Lisznyai Kálmán,Szilády László,1852

Műcsarnok 1878.márc. 15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Pauler Tivadar,1852
Eötvös József, törvényszéki elnök,1852
Prottmann József rendőrigazgató,1852
Pokorny ezredes, 1852

Mücsarnok 1878.márc. 15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Liedemann E., mérnök,1851
Lechner mérnök,1851
Kempen János,1851
Lovasy-Tripammer Betti,1851

Mücsarnok 1878.márc. 15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós

MDK

Forberger, L. mérnök,1851
Feszt V., mérnök,1851
Wallandt H.mérnök,1851
Reiter F., mérnök,1851

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Művész Attörténet.

Barabás Miklós sírondé-
ke és műveinek kiállítá-
sa.

K. V. 606/1898.
1898. jul. 11.

Viállítások.

A. Barabás Miklós emlékkiál-
lítás.

K. T. 528/1899. és 534/1899.
1899. szept. 30 és okt. 4.

Művészettörténet.

Barabás Miklós emléke.

K. T. 148/1898. és 363/1898.
1898. Febr. 28. és márc. 21.

Kiállítások.
A Barabás-emlékkiál-
lítás.

Kr. V. 573/1899. és 645/1899.
1899. okt. 17. és nov. 23.

Barabás Miklós

"Zöld fához, cigér"

(rézmetszet)

Pap Gábor: A Galéria ment és maradt

Művészet, 1976. november - 12 oldal

BARABÁS MIKLÓS, festő

Barabás Miklós: " Zugligeti szikla",című alkotása
fekete repr. 14.old

------A Magyar művészet ezer évének kincsei 12.old
Múzeák, Múzeumi magazin, 1971. 4.sz. Bp.

BARABÁS MIKLÓS, festő

Múzeumaink legújabb festményeiből színes diapozitívek készültek, a már az elmúlt év őszén egy harminc darabból álló sorozatot megvásárolhattak az érdeklődők a Szépművészeti Múzeumban és a Központi Múzeumi Igazgatóság Propaganda Irodájan.-Ezek egyike:
BARABÁS MIKLÓS: " Liszt Ferenc arcképe", című műve.
4.old

Krónika 4.old

Múzeumi Magazin, 1968. 1.sz

Barabás Miklós

A Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata 1977. évi művészi naptára egy-egy művész 13 festményét, grafikáját ~~ab~~ ábrázolja. — A művész művei is láthatók e naptárakon.

Békés István: Mulandó és maradandó.
Ország-Világ, 1976. dec. 8.

Barabás

Szerepel a „hagyat biedermeier"
Kiállításon a műcsarnokban
Tengeri vihar (akvarell, emelitve)
Felesége mindra körben " —— "

Nemzeti Lyság 1937 XII. 1

Barabás

Szerepel a magyar biedermeier

kiállításon a műcsarnokban

Nemzeti Cyság 1937 IX 7. 12

Barabás Miklós

Az Ernst-múzeum retrospektív kiállításán szereplő művei.

PH. 1932. XII. 18.

Barabás Miklós

Szerepel a bécsi magyar kiállításon a Künstlerhaus-ban

Magyarság 1937 III. 5

Barabás Miklós

Ernst Lajos gyűjteményének kiállításán szereplő művei.

MM. 1933. V. 3

Barabás Miklós

Az Ernst-múzeum retrospektív kiállításán
megjelölt művei.

M. 1932. XII. 18.

Barabás Miklós

az Ernst-múzeum retrospektív kiállításán

szereplő művei.

MO 1932. XII. 18.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

„A Lánchid alaphöletétele" c. festményével illusztrálja dr. Seenger Ervin az alaphöletétel 125. évfordulója alkalmára vizt cikkét.

— BUDAPEST, 1967. V. évf. 8. sz. 38. old.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

„Városmajor" c. festménye (1856)
illeszkedik:

Baloch András: Pest-Buda parkjai
c. írását

BUDAPEST, Bp. 1967. V. évf. 6. sz. 12. old.

Barabás Miklós festő M.D.K.

Családi háza és műterme valamikor a Városmajor utcában állott.

Szombathy Viktor: A XII. kerület.

BUDAPEST, Bp. 1967. V. évf. 4. sz. 20 old.

Barabás Miklós

festőművész

„Vásárra induló román parant" c. életképe 1846 márciusában állította ki az azévben nyíló Nemzeti Múzeum Kiptárában

Kádár Márta
cikke

Majdú-Bihari Naplo
1980 dec. 21.

Barabás Miklós

Szerepel a „Magyar biedermeier"
kiállításon a Műcsarnokban

Pest Napló 1937 XI. 30

Barabás

Szerepel a hagyar Biedermeier

Lidhitáson a hűsarnokban

Pesti Hirlap 1937 X. 15

21/.

MDK

Barabás Miklós festőm.

A tájképfestő Barabást eddig nem ismerték és nem méltányolták eléggé. -Kezdeti képeiből sajnos semmit nem tud bemutatni a kiállitás. Az első aquarellek 1834-ből. Velencéből valók. Az 1834-35-iki olasz évek rendkivül tanulságosak.
Mindazt a fejlödést, melyet az arcképekben láttunk, megtaláljuk a tájképekben.

? : A Barabás kiállitás.
A Szépmüv. Muz. grafikai oszt.-ban.
Müvészet.1915. 459-464.l.

22/. XXXXXXXXXXX MDK

Barabás Miklós, festőm.

Megkapja az olasz tájak eddig soha nem látott nagyszerüsége. A tájképekben is keresi a festöit. Elöször a fantasztikumban keresi azt. Megfesti a Dogepalotát és a S.M. della Salute templomot alkonyatkor. /Önkéntelenül eszünkbe jut, h. Leitich volt mestere az aquarell-festésben./Öntudatlanul közel jut Turnethez,ki 1834-ben már ismert festö volt, s kitöl B.1843-ban oly megvetéssel fordult el./

? : A Barabás kiállitás.
A Szépmüv. Muz. grafikai eszt.-ban.
Müvészet.1915. 459-464.l.

20/. MDK

Barabás Miklós, festőm.

Görgei Arthur. Krétarajz. 1849.

Tekintetébe szilárd becsületességet, és nagy, megilletődött komolyságot tudott belevinni.
Befejezett szépségü ez a rajz, mégis ugy érezzük, bár képes volt felfogni a szemben és a homlokban a lelki nagyságot,- a genie erejét nem.

? : A Barabás kiállitás.
A Szépmüv. Muz. grafikai oszt.-ban.
Müvészet.1915. 459-464.l.

23./ MDK

Barabás Miklós, festőm.

1834-ben Firwnzében a fantasztikusat a barokk-formák gazdagságában keresi.
Boboli -kert.
Elragadóan friss ceruzarajzokat készit a Loggia deiXXX-Lanzi nyugtalan profilu szobrairól.

? : A Barabás kiállitás.
A Szépmüv. Muz. grafikai oszt.-ban.
Művészet.1915. 459-464.l.

MDK

24/.

Barabás Miklós, festöm.

Rómában uj vágyai támadnak. Keresi a romantikust, söt heroikust. Tivoliban,1834-ben, véli megtalálni,hol egy barlang nyilásán át festöi kilátás nyilik Maecenas villájára. A kilátás festöi, de a megoldás nem sikerül B.-nak. A téma festöi, de a szin, forma kemény.

? :A Barabás-kiállitás.
A Szépmüvészeti Muzeum grafikai oszt.-ban.
Müvészet.1915. 459-464.l.

25/. MDK

Barabás Miklós, festöm.

Végre az 1835.-ik évben Rómában:
"A csonka híd mellett" megtalálja a napot. Római tartózkodásának tetöpontja.
Eredmény:"Római Campagna".

? :A Barabás-kiállitás.
A Szépmüvészeti Muzeum grafikai oszt.-ban.
Müvészet.1915. 459-464.l.

MDK

Barabás Miklós, festőm.

[illegible] Ber. 463.o.
Közben néhány év telt el avval, h. emlékeit fölfrissí-
geti. - 1836-ban egy alföldi képet fet. /Próbál vissza-
nyulni a velencwi fantasztikusra.
1837-ben olasz tájakat fest egyenesen bavallott
emlékezéssel.

? :A Barabás-kiállitás.
A Szépmüvészeti Muzeum grafikai osztá.-ban.
Müvészet.1915. 459-464.l.

MDK

Barabás Miklós, festőm.

"Hullámzó tenger a Vezuv alatt". Pompás festmény. /Önkénytelenül Boningtom neve jut eszünkbe./ /Leitch ugylátszik magába szitta kortársai művészetét és Barabás lelke fogékony volt./

? :A Barabás-kiállitás.
A Szépművészeti Muzeum grafikai osztá.-ban.
Művészet.1915. 459-464.l.

28/.

MDK

Barabás Miklós, festöm.

1838 év magyar tájképeket hoz-olasz reminiszcenciákkal. Teljesen ideáltájkép benyomását kelti pl. "A Sebes-Körös völgye". /Oláh staffage alakok XXXX inkább látszanak olaszoknak, hamis szinekkel./

? : A Barabás kiállitás.
A Szépmüv.Muz.grafikai oszt.-ban.
Müvészet. 1915. 459-464.l.

M.D.K.

Barabás Miklós,festő

Vörösmarty Mihálaról készült festménye az Akadémián van./1836/. 129.o.

Vayerné Zibolen Ignes: Az iróportrék gyüjtésének Múltjáról. 123.o.

A Petőfi Irod.Múz.Évkönyve.1963.Képzőmüv.lap Kiadóváll.Bp.1963

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

Korai akvarellje Vörösmartyról az Ernst Múz. anyagából a Petőfi Múz.-ba került. 134.o.

Vayerné Zibolen Ágnes: Az iróportrék gyüjtésének múltjáról. 123.o.

A Petőfi Irod Múz. Évkönyve. 1963. Képzőmüv. Alap Kiadóváll. Bp. 1963

Barabás Miklós

Szerepel a Műcsarnokban a Magyar táj és élettége c. kiállítása

Magyarság 1926, XI. 14

M.D.K.

Barabás Miklós /1810-1898/

863. Buda és Pest látképe. Ceruzarajz, részben színes. 26x48 papir.
Elveszett. /Fővárosi Képt./

Háborus műtárgyveszteség-jegyzékek.
MUMOK. Bp. 1952. IV. füzet. 61. l.

M.D.K.

Barabás Miklós/1810-1898/

15. Gróf Széchenyi István arcképe. Olajf. cca.180x90
16. Vörösmarty Mihály arcképe. Olajf. cca.250x150 vászon.

Elvesztek. /A 15. sz. mü a Budai királyi palotából, a 16. sz. mü Fejér vármegye tulajdonában volt./

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet.1. l. MUMOK. Bp. 1952.

M.D.K.

Barabás Miklós /1810-1898/

17. Gróf Széchenyi István arcképe. Olajf. vászon.
18. Deák Ferenc arcképe. Olajf. vászon.
19. Gróf Batthyány Lajos mellképe. Olajf. vászon.
20. Gróf Batthyány Lajos teljes alaku arcképe. Olajf. vászon.
21. I. Ferenc József 16 éves korában. Arckép. Olajf. cca.200x105 vászon.

Elvesztek. /Miniszterelnökség/

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet. 2. l. MUMOK. Bp. 1952.

Barabás Miklós festő

grf.Bethlen Ferenc képmása /Krétarajz/
Dávid cigány képm. /Krétarajz/
Bem József tábornok képm./Krétarajz/
Földváry Károly ezrd.képm./Krétarajz/
Földváry Sándor ezrd./Krétarajz/
Verestoronyi-szoros /Vizf./
Hunyadi János templomának romjai Gáldnál./Vizf./
grf.Teleki Domokos képm. /Vizf./
Önarckép /Olajf./
Barabás Miklósné képm./Olaj/
Baczkamadarasi Kis József alapitó képm. /Olajf/
Magyarósi Szőke József rector képm./Olajf./
grf.Teleki Domokos arcképe /Vizf./
grf.Teleki Sámuel képm.//Krétarajz/
Báró Vay Lajosné képm. /Vizf./ II
Br. Vay Lajosné képm. I /Vizf./
Waldeck-Pirrmont hercegné Teleki Ágnes grf-nő képm./Vizf./
Waldeck Hermaan herc.képm./Vizf./
Erdélyi Müv.Kiáll. 1941. Kolozsvár

M.D.K.

Barabás Miklós /1810-1898/

25. A zöld fa. Olajf. 193.5 x 93, fa.

Háborus műtárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 4. l.

M.D.K.

Barabás Miklós /1810-1898/

14. Almássy grófné arcképe. Olajf. 31x25.3 vászon.
15. Almássy gróf arcképe. " 31x25.3 "
16. Tájkép. Vizf. 24.5x17 papir.
17. Huszárok. Monochrom olajf. 55x35 karton.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 1., 2.1.

Barabás Miklós festő

Vásárra induló oláh család /Olajf./

Erdélyi Müv.Kiáll. 1941. Kolozsvár

Barabás Miklós festő

/1810-1898/

Önarckép Olajf.
G.Bethlen Jánosné Wesselényu Zsuzsanna képm. Olaj
B.Wesselényi Ferenc képm. Olajf.
Teleki Sándor grf.1848-a ezrd.gyermekkori képm.
/Vizfestm./
Intze György kolozsvári professzor képm. /Olajf./
Gyergyay Ferenc kolozsvári főbiró arcképe/Olajf./
Barra Gábor kőrajzoló
Bethlen Róza grf-nnő /Krétarajz/
Női képmás /Krétarajz/
Br.Bruckenthal Mihály /Krétarajz/
Móti, erdélyi hires cigány képm./Krétarajz/

Erdélyi Miv. Kiáll. 1941.Kolzsvár

MDK

Barabás Miklós (1810-1898)

Galantai Jakab István arcképe. Jelz.lent jobbra : Festé Barabas 1836-ban. Vízfestmény 25x20.

Deák Ferenc arcképe. Vászon 62x79 cm. Jelz. jobbra : Barabás 1873.

Ernst Múzeum aukciói. XXII. 59.1.

MDK

Barabás Miklós

Gergely I.: Budapesz szfőv. ujabb szerzeményeinek kiáll. Képzőművészet 1932. 52. sz. 152.l.

Barabás Miklós

MNK

Férfiarckép, 1837.

Dr. Bée arcképe /?/, Másolat osztrák eredeti után /?/,

Női arckép, 1836.

Alvó gyermek,

Miccarnok 1919 Köztulajdonba vett műkincsek kiállitása

MDK

Barabás miklós, festőm.

23. Isola Procida és a Vezuv. vízf.

26. A művész neje. Bois de Chesne Zsuzsanna arcképe. vízf.

27. Velencei piac. vízf.

Képzőm. Társ. 1931. őszi kiáll. Kat. 26.1.

Barabás Miklós festő M.D.K.

Butler János egész alakos portérja

Ferenc
Bakó ~~László~~: Az egri ,ügyüjtemények története 15.1.
Az Egri Muzeum Evkönyve I. 1963.

M.D.V.

MNK

Barabás Miklós

Olajfestménye, a Procopius-gyűjteménnyel a Szépművészeti Múzeumba került.

Cikk: Özvegy Procopiusné gyűjtm.

Ujság, 1927.nov.12. 17.lap

MDK

Barabás Miklós

Szent József Jézussal

Szent Imre emlékkiáll. kat. Műcsarnok. 1930. 19.l.

MDK

Barabás Miklós (1810-1898)

Farkas Mihály asztalos főcéhmester mellképe. Olaj vászonra. Sign. Barabás 1851.

Clark Adám félalakos képe. Vízfestmény. Sig.N.v. Barabás. 1842.

A Szfővárosi Képtár és Történelmi Múzeum kiall. nak katalogusa. 1937. Jan. Nemzeti Szalon.

Barabás Miklós festő M.D.K.

gr. Batthyányi Lajost ábrázoló egészalakos képe után készített Alexy Károly nobrot Batthyányi ról.

Szós gy. hagyar tört. kisplasztika a 19 sz ban. hüv. tört. Ért. 1954 1 sz. 95

MDK

Barabás Miklós 1810-1898

Kossuth Lajos diszruhas mellképe. A 19.sz.40-es éveiből. Olajkép vászonra. Sign. Barabas.

Gróf Batthyány Lajos mellképe. Olajf.

A Székesfővárosi Képtár és Történelmi Múzeum kiáll.-nak katalogusa. 1937. Jan. Nemzeti Szalon.

Barabás Miklós MDK

Visegrád, ceruza

Szépm. Muz.Grafikai Kiáll. 1922/. XLVI. kiáll.
Magyar Tájak.

M.D.K

BARABÁS Miklós festő

művei a kiállitáson

Magyar képzőművészeti kiállitás a leningrádi Ermitázsban

Magyar Nemzet 1962. március 20. 4.l.

Barabás Miklós MDK

"Bittóné" arckép.

Szabó Béla: A magyar festészet remekművei.
A Műcsarnok másolati kiállitása megyénkben.
SZABAD NOGRÁD, Salgótarján. 1956. jan. 4.

MDK

Barabás Miklós

Tizenhat éves korában falképet és miniatürt fest, legelső könyomata tizenhét éves korából való, negyedik olajportréjáért már pénzt kap.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp., 1950.
14–15. o.

Barabás Miklós

MDK

A László épületése. Versfestmény /repr./

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp., 1950.

MDK

Barabás Miklós

Szabó János festő a mintaképe, Kozmis Mihály és Jósika Sámuel arcképét kölcsönösen, mindegyikük a másik rajza után veszi köze.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp., 1950.
15.o.

MDK

Barabási Miklós

A nagyszebeni Neuhausertől 1825-ben tanult pénzért.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp., 1950
15.o.

MDK

Barabás Miklós

Bécsből Vagyszebenbe megy, majd 1831 - ben Bukarestbe, ahová portrét festeni hivták. 1833 júliusáig marad ott. Lefesti Kisseleffet, Nicolaj Rosettit, Bialoszkurszkijt. Krétamásolatot készít Enfantin ~~ac~~ arcképéről Grénedon litográfiája nyomán.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp. 1950
17.o.

Barabás Miklós

MDK

1834 április – november elejéig a bécsi Akadémián és Velencében van. A bécsi Akadémia anyakönyvében neve 1830 márciusától – novemberig szerepel. A művész Önéletrajzában azt írja, hogy 1829 szeptembertől 1830 július végéig volt Bécsben. Tanára Johann Ender.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp., 1950
15–16. o.

MDK

Barabás Miklós

Olaszországban festi tiroli láthépét a vízesésekről s Maecenas állítólagos villáját.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp. 1950.
20.o.

MDK

Barabás Miklós

1834 végén Markó Károly el van zagadtatva aquarell-arcképeitől. 1834-ben Lefesti Leitch-et, akivel Velencében találkozik. Jöle tanulja meg az aquarell-festést. Lemásolja Leitchnek egy olasz banditát ábrázoló képét és rengeteg tájképét, pl. az Olasz tengerpart-ot. Leitchtől tanulja a távlattant is.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp. 1950
18.o.

MDK

Barabás Miklós

1839-ben Gräfenbergben a Nassaui hercegnek és Lichtenstein Károlyné hercegnének készít gräfenbergi tájakat albumokba, Pickersgillnek 1843-ban Londonban pesti látképeket fest, 1854-ben a királynő albumába festi a Lánchíd alapkőletételének ünnepét.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp. 1950.
20.o.

Barabási Miklós MDK

A velencei Doge-palotában lévő Paolo Veronesétől készített olajmásolatát mutatja be a Nemzeti Casino termében. Szemere Miklós 1836 nov. 27-es bécsi levelében kéri Bajza Józseftől, hogy a képet kiállítsák. A Honművész 1835 dec. 24-i száma számol be az eseményről.

Hoffmann Edit: Barabási Miklós, Bp. 1950
21.o.

MDK

Barabás Miklós

1836-ban „mint művelt sajtónk alapos és tudományos ismerőjét", az Akadémia levelező tagjainak választják.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp., 1950.
220.

MDK

Barabás Miklós

Haratérte után az Aurora-kör támogatja. Bajza rendelésére Vörösmartyt festi. Baráti sorsolást rendez a kép megvételére Bajza, mert senki nem tudja egymaga 40 pengő forintért megvenni. Széchenyi ajánlja őt Bihar vármegyének a maga arcképének megfestésére.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp. 1950. 22. o.

MDK

Barabás Miklós

A Honderü 1835-iki cikkében ő maga azt állítja, hogy „fest történeti és arcz képet", holott addig még nem festett történeti képet.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp. 1950
23.o.

MDK

Barabás Miklós

Az Auróra, a Heckenastlól kiadott Emlényi és Iris, az Ungar, az almanachok, Kisfaludy Károly munkái, stb. mind az ő rajzait hozták 1838-tól kezdve acél- és fametszetben. A Honderü-nek és az Életképek-nek dinatrajzokat készít, pl. 1844-ben Kostyál férfiszabó termei szerint. A Honderü-ben 1844-ben szinészekről, írókról, politikusokról készít hőnyomatokat.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp. 1950.
23.0.

MDK

Barabás Miklós

1837. óta foglalkozik a magyarországi népekkel. Először „Drótostól"-ot, majd két év múlva a „Cigányok"-at, a „Toroczkai asszony"-t, és egy „Román parasz"-ot fest.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp. 1950
24. o.

MDK

Barabás Miklós

1855-ből való a Prónay Gábor-féle „Vázlatok a magyar hon népéletéből", amelyben Barabásnak is vannak kőrajzai.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp. 1950
25.o.

MDK

Barabási Miklós

Szász Károly tartja fölötte az ünnepi beszédet 1877-ben.

Hoffmann Edit: Barabási Miklós, Bp. 1950
25.6.

MDK

Barabás Miklós

A Lánchid építése, Tengerpart (Leitch után) 1837,

3

MDK

Barabás Miklós

felállítását kérik.

1861: pestvárosi képviselő lesz

1862: a Képzőművészeti Társulat igazgató-elnöke.

1867: ismét pestvárosi képviselő, és a tanügyi bizottság tagja

1879: A Képzőművészeti Társulat ideiglenes elnöke

1898. febr. 12-én meghal Bp.-en.

Barabás Miklós MDK 2

1838. márc. — 1840 tavasz, Kolozsvár
1839 máj Gräfenberg
1840 márc. — 1843 máj. Pest
1841 Teleségül veszi Bois de Chesne Zsuzsannát.
1843 máj-ősz. Tanulmányút: Németország, Németalföld, Anglia, Párizs, Svájc.
1844-1898. Budapest.
1859. febr. Pecz Henrikkel és Dunajszky László val együtt a képző műnészeti Társulat
Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 61.

MDK 4

Barabás Miklós

1842, A pesti Aldunasor 1843, A pesti Rakpiac a Kereskedelmi Csarnokkal 1843, Cigányok, Ábszállási jelenet a Dunán 1845, Podmaniczky Lászlóné 1843, Ga lamb posta 1843, Női arckép 1845, Végh Józsefné 1844, Női arckép, Női képmás 1844, Eötvös József 1845, A műnész felesége 1844, Liszt Ferenc 1846, Női arckép 1846, Férfi arckép

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp. 1950. 640

1

MDK

Barabás Miklós

1810 febr. 24-én keresztelik meg, már kostalnám. 1816-28 Nagyenyed, Nagyszeben.
1829 jan — 1829 aug. Kolozsvár.
1831. nov — 1833. júl. Bukarest
1833 júl. — 1834 jan. eleje, Erdély.
1834. jan. — 1834 ~~jan~~ ápr. Bécs
1834 ápr — 1835. ősz Olaszország
1835. ősz, Bécs.
1835. nov. 8 — 1838. tanász, Pest
1836 szept. 10. A M. Jud. Akad. levelező tagja
Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 61. o

5

Barabás Miklós MDK

1848, Lendvay Márton 1848, A műnész három leányhája 1848, Városmajori fatörzs 1856, De Caux Mimi 1851, Ormayné, Kostavári Vilma 1850, A Zichy család egyik tagja 1855, Préger Antónia 1852, Lendvay Márton ésfia 1852, Munkácsy Flóra 1856, Női képmás 1857, Prielle Cornélia 1858, Kadák Istvánné 1858, Nikolics Sándorné 1858, Bittó Istvánné 1874.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp. 1950. 64.o.

Barabás Miklós

3
MDK

volgye 1838, Gräfenberg könnyéhe 1839, Wesselényi Ferenc 1839, Bánffy Miklósné 1839, Női képmás 1840, Bethlen Sámuelné 1840, Emich Ferenc 1841, Emich Ferencné 1841, Bencsikné családjával 1840, Önarchép 1841, Clark Ádám 1842, A mű nész feleségye 1842, A pesti Dunapart a Lánchid épülő pillérének 1843, A Lánchid alapkőletétele

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950, 64-o

Barabás Miklós MDK 2

Miklós 1836 /olaj./, Bánffy Miklós /mírf./ 1836, Pauker Viktória 1837, a Lucrenbacher-család tagja 1837, Szepeslőcsei dr. Engel József 1836, Petrikovich Júlia 1837, Vői archép 1839, A Zöld tához ünnzett bolt cégére 1838, Vásárra menő román család 1843, Kállai Gusztávné 1839, Jeleki Róza 1838, Alföldi táj gémeskúttal 1838, Zugligeti szikla 1843, A Sebes-Körös

Hoffmann Edit: Barabás Miklós Bp. 1950. 63. o.

MDK 1

Barabás Miklós

Illusztrációk: A Lánchíd építése, Barabás Leitch után: Tengerpart 1837, Petőfi Sándor 1845, Táncsics Mihály 1848, Bem József 1848, Clark Ádám, A menyasszony érkezése 1856, A Lánchíd alapkőletétele 1859, A Lánchíd alapkőletétele 1858-1865.

Bialoszkurszki j ozosz kapitány 1833, Magyar testőz 1834, Vihar Nápoly előtt, Lido di Veneria, Sófalui kisasszony 1835, Bánffy

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 63. o.

MOK

Barabás Miklós

A Vasárnapi Ujság 1862-i évf. okt. 26. száma hírül adja, hogy B. és Tajth photographiai műterme megnyílt. B. 1844-ben készít először másolatot fénykép után. 1858-ban Szilágyi Károlynak diczéri a fény képerést. A műtermet néhány év mulva berárja.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950
54. o.

Barabás Miklós MDK

Pickersgill atyjának archépét – fénykép-
ről másolva – 1869 – ban kiküldte Lon-
donba.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 55.o

Barabás Miklós MDK

1860 – 1890-ig archépmegrendeléseinek nagyrésze másolás olajfestmények (Rahl 1873), után, vagy miniatűrök olajnagyításai saját régebbi munkáiról és másokéról (J. Ender 1867, Kriehuber 1870) vagy fényképek, saját képei, vagy könyomatok után

Hoffmann Edit: Barabás Miklós Bp. 1950. 55-o

Barabás Miklós MDK

Sorozatban készít képeket: Degenfeld Imréről 6 db-ot, ~~Pry~~ Prihradni Ernőről ötöt, Darányi Ignácról, Murátynéról, Jörök Pál püspökről, Gál Péterről négyet, Kozmis Ádámról és Bánffy Endréről hármat.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp. 1950, 550.

Barabás Miklós MDK

1860-ban a bécsi udvarnak festi a „Kalákaszékelyföldön" c. és 1872-ben a „Székely aratók" c. képeket

Hoffmann Edit: Barabás Miklós Bp. 1950. 56. o

MDK

Barabás Miklós

A „Menyasszony megérkezése" -t Waldmüller 1834-es „Perchtolsdorfi lakodalma" alapján festette. A Műegyet 1856-ban illetményként könyvmatu műlapban adta ki. 1859-ben pedig a Vemzeti Szinhár előkép formájában mutatta be

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp-1950. 56.o

MDK

Barabás Miklós

„A Lánchíd alapkőletétele" - ről 1854-ben egy nagyobb vízfestményt készített a ki rályné albumába, majd Sina Simon rendelésére egy olajkép-változatot kezdett el 1858-ban 1859-ben egy ettől eltérő olajképet is fest. 1864-ben készül el a négleges festmény.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp 1950. 58-o

MDK

Barabás Miklós

Nagyszebenben Bielztől, s a nála dolgozó Barra Gábortól tanulja meg a litográfiát. 1829-ben Bécsben Viri Istvánnal találkozik, aki litográfiát tanul ott. 1832-ben Bukarestben már könyomatokat készít. Kisseleffről készült rajzát még Kriehuber sokszorosítja, de Hoffmann Edit: Barabás Miklós Bp. 1950. 50-51.

Barabás Miklós

a továbbiakban már ő maga.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 50
51. o.

MDK

Barabás Miklós

Vajda János 1859-ben a Magyar Képek Albumában B. legnagyobb érdemének tartja, hogy a magyar jellegét mesterileg kifejezi képein.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós, Bp. 1950. 270.

MDK

Barabás Miklós

1844-ben a Honderüben megjelenik: „Barabás jövő hó 2-ikán nyitandja meg festészeti iskoláját. Az órák hetenként háromszor tartatandnak. A tanítványok közt a tájtan is (Perspectivlehre) foglaltatik." Az iskoláról többet nem hallani.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 29. o.

MDK

Barabás Miklós

Akadémiai székfoglalóját a tánlattan közéből veszi, s tánlattani munkája is megjelenik 1867 - ben.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 29o.

Barabási Miklós

MDK

1835-ben, nyomban Pestre érkezése után, még Vörösmarty arcképe előtt rajzolja Sófalvi kisasszony kréta portréját.

Hoffmann Edit: Barabási Miklós. Bp. 1950.
28.o.

MDK

Barabási Miklós

1842-ben három füzetben kiadja "Kis rajziskola gyermekek számára" c. könyvet.

Hoffmann Edit: Barabási Miklós. Bp. 1950. 29. o.

HDK

Barabás Miklós

Károl Lárár írja róla: „Mindenkit elnyom az ő nap jának zagyogása", a zsenialitás nélküli szorgalmat neti szemére.

Hoffmann Edit: Barabás Miklós. Bp. 1950. 27.o.

MDK

Barabás Miklós

Károl Lárár 1846-ban ezt írja róla: „Arcképei ben tisztára kérműnes és az eszmény-től oly messze van, mint a legdurnább anyag..." „Még soha női alakot nem alkotott, mely ne volna a legeklatánsabb durnaság prototipusa..." (A Benkert-féle Jahrbuch der deutschen Elementes in Ungarn.)

Hoffmann Edit: Barabás Miklós Bp. 1950. 27.o.

M.D.K.

Barabás Miklós

A Fővárosi Képtár mellett megnyitott "Rózsa Miklós Szalon" kiállitásán szerepel egyik alkotása a Károlyi palotában.
A kiállitásra vonatkozó beszámoló a mü cimét nem emliti.

Pogány Ö. Gábor: Egy uj nemzedék jelenik meg kulturánkban.
Szinház és Mozi Bp. 1948. aug. 25. I. évf. 2. sz. 25. l.

MDK

Barabás Miklós

Horváth Henrik: Árpádházi Szent Margit siremléke és egyéb tanulmányok. Bp. 1944. 184–199 l.

MDK

Barabás Miklós, festö

1810-1898

Hinta.

/Szegedi-Maszák Aladár letéte./

Szépmüvészeti Muzeum tulajdona. /?/

Mücs.-OMKT."A gyermek a müvészetben"kiáll. 1940.II.-III.
8.1. Kat

MDK

Barabás Miklós

Szépm. Muz. graf. oszt. 87. kiáll. 1954. előszó.
8. l.

MDK

Barabás Miklós, festö
1810-1898

Férfi képmás.	Szinezett litho.
Két fiatal nö képmása.	Két litho
	Walzel Pesth, kiadása.
Nö rózsával.	Olf. vászon
Diszmagyarruhás nö.	" "

v.Ernst Muz. VI.Müvészeti aukció. Kiáll. 1947 okt.12-1
Kat. 6.l.

MDK

Barabás Miklós, 1844.

br.Eötvös József és Trefort Ágoston

Tört. Képcs. graf. kiáll. 1907. 110. 1.

MDK

Barabás Miklós

Uj mütárlat. Vas. Ujs. 1904. 48.sz. 823. l.

MDK

Barabás Miklós

Képzőm.Társ. alapitói

Uj Magyarság Vasárnapja, 1936. jan. 5. kép

MDK

Barabás Miklós

184o. Városmajor u.44.sz. villát épitette saját magának.

ComZak Bpest.

MDK

Barabás Miklós

Uj Szántás, 1948. jul. 433 l.

A reformkor müvészetét...

MDK

Barabás Miklós, 1810-98.

Tóth József, Egressy Gábor, Lendvay és Szentpéteri képmásai, 4 kőrajz

Árv.Közl. 1929.jun. 4.rk.sz. 15 l.

MDK

Barabás Miklós

A fův. kiáll. a Műcsarnokban. Magyarság. 1924. febr. 13 lo. 14. l.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő"

Clark Ádámról készült „jól-sikerült arcképét" említi a szerző, mint amelyről a Magyar Hirlap 1850. nov. 19-i számában is megemlékeztek.

Török Pál: Pest-Buda 1850-ben. Városi Szemle, 1943. 29. köt. 11-12. old.

M.D.K.

Barabás [Miklós], festő

273
277

sines képét emliti a szerző, mely az Alagutnak először terverett, egyptomi stilusu, lánchidi bejáratát ábrázolja.

Darvas István: A budai alagut ismeretlen első tervezői és terveu. Városi Szemle, 32.évf. 1946.3-4.sz. 273. és 277.o

Barabás Miklós, festő

M.D.K.

Képével szerepelt az 1928 őszén Stockholmban, Göteborgban, Oslóban és Nürnbergben rendezett reprezentatív magyar képzőművészeti kiállításon.

Liber Endre. A főváros részvétele a magyar képzőművészet külföldi reprezentativ kiállításain. Városi Szemle, XV.évf. 1929. 532.old.

M.D.K.

Barabás Miklós. festő

munkásságát azzal kapcsolatban emliti a szerző, hogy ő is „rálép a magyar művész régi utjára, mely külföldre vezet... az itthonmaradottak pedig kürhödner – nem a problémákkal, hanem a puszta élettel."

Liber Endre: A hatvanéves Budapest művészete. Városi Szemle, XX. évf. 1934. 806. old.

Barabás
Istömüvén

Ernst-museum kiállítása - képe szerepel.

Esti Kurír

1929 IV 21

MDK

Barabás Miklós, festő

Nem szerepel a Várpalotában a tárlaton.

Rózsa Gyula: „Nagyobb igaza sokszor volt népnek"

8

Népszabadság Bp. 1967. okt. 14

MDK.

Barabás Miklós

Kiállitási kritika

Népszabadság 1967 ok.tl4.

Barabás Miklós

Pyrker János László egri érsek képmása 1842,

Dobó István Múz.Eger 1964.

BARABÁS MIKLÓS/1810-1898/

külföldről hazatérve le tudott telepedni és állandó munkához jutott,hiszaz 1830-as évek közepén megerősödött nemzeti iparfejlesztes lehetővé tette számára.Barabás m integy 3000 arcképet festett,melyek a bécsi édeskés irányzat befolyását mutatják,sok valóságelemet is tartalmaznak.Fellenditette a litográfiát is és maradandó érdeme,hogy a magyar reformmozgalom alakjait alkotásaival népszerüsithette.

Végvári Lajos:Munkácsy Mihály/1844-1900/ Bp.1955. 48 l. 24 t.

Barabás Miklós

az arcképfestészet mellett megteremtette a magyar népéletkép tipusait, festményei azonban még nem mentesek a korban szokásos teatralitástol és az exotikum keresésétől.

Végváry Lajos: Munkácsy Mihály/1844-1900/ Bp. 1955.

MKD

Barabás Miklós „festő"

Az új dia-sorozatban szerepel.

– : Diapozitívek – remek művek köf

2

ESTI HIRLAP, Bp, 1967. nov. 17.

MKD

Barabás Miklós, festő

Az ált. iskolások ismerik egy művét, véleményük azonban felnőttek véleménye.

Szántó Gábor: Gyermekek felnőtt cipőben

12-13

XVIII

CSALÁD és ISKOLA, bp. 1967. jan.

/1.

Barabás Miklós

Brocky Károly bécsi tanulóévei alatt kapcsolatot tartott fenn az itt tanuló fiatal magyar festőgárdával. Ekkor keletkezett kapcsolata Barabás Miklóssal, aki később, angliai útja során fel is kereste egykori tanulótársát és barátját.

Lajta Edit: Brocky Károly 1807-1855. Bp. 1957. Képzőmüv. Alap Kiadóv. – 61 l., 72 kép. (Magyar mesterek.) – 8. l.

Barabás Miklós

Brocky Károly külföldre jutása után 10 évvel tudott csak Pesten megtelepedni. Vállalta itthon a megélhetés gondjait, alkalmazkodott a közönség igényeihez, és biépítette megrendelőkörét. Az ő működése révén indult fejlődésnek a magyar képzőművészet.

Lajta Edit: Brocky Károly 1807-1855. Bp. 1957. Képzőműv. Alap K. – 61 l., 72 kép. (Magyar mesterek.) – 5. l. 6. l.

Barabás Miklós

1843-ban néhány hétig tartózkodott az angol fővárosban.

Lajta Edit: Brocky Károly 1807-1855. Bp. 1957.
Képrömův. Alap K. - 61 l., 72 kép. (Magyar
Mesterek) - 12. l.

Barabás Miklós

1843-ban a Royal Academy kiállításán nevezetlen Brocky Károlynak ezek a művei, melyeket Barabás Miklós júniusi londoni tartózkodása idején Brocky műtermében látott. Ezek hire valószínűleg Barabás közlése nyomán jutott el a német- és magyarnyelvű lapokba.

Lajta Edit: Brocky Károly 1807-1855. 13 p. 1957. Képrőmův. Alap kiadóv. – 6 l l. 72 kép. (Magyar mesterek.) – 19. l.

M.D.K.

Barabás

Kiemelkedő portré~~rit~~-réit emliti Berend Ilona: "Kiállitások" c. beszámolójában a Fővárosi Képtárban -Reformkor müvészete" cimmel rendezett kiállitásról

Szinház, Bp. 1948. juli. 13-19. IV. évf. 29. sz.

Barabás Miklós

volt az egyetlen, aki Magyarországon a 40-es években művészetéből meg tudott élni.

Lajta Edit: Brocky Károly 1807-1855. Bp. 1957. Képzőmüv. Alap k. – 61 l., 72 kép (Magyar mesterek.) – 23. l.

Barabás Miklós

Szany János (szajz, szajró)

Kortárs 1964 III. n. Cimlap

Barabás Miklós
Festőművész

A nürnbergi magyar Hét képzőművészeti kiállításának katalógusa történelmi ismeteggtaló sérőben szerepel. —

Nemzeti újság

1929 11. 26

Barabás Miklós

Müve kiállitva a MOK által Miskolcon 45 képből rendezett magyar festészeti kiállitáson

Északmagyarország 1950. aug. 20
Megnyilt a "Magyar Festőművészek Mesterei" kiállitás

M.N.K.

Barabás Miklós festő

/ 1810-1863 /

1848, arcképek: Petőfi,
Vasvári Pál,
Táncsics Mihály,
Kiss Ernő,
Nyáry Pál,
Battyány Lajos,
István nádor,

Lithografia

Patsky Dénes: Az 1848-as szabadságharc grafikai ábrázolásai 179.1.

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KÖZLEMÉNYEI III. Bp. 1961.

Barabás Miklós

kiemeli azt is, hogy az archépfestés elvágja, a tömeget olcsóbb ~~[illegible]~~ portréhoz igényelnek, s ezt pótolja a fényképezés

Székely Bertalan válogatott művészeti írásai. (Vál. és bev.: Maksay Zsuló.) Bp. 1962. Képző mű v. Alap Kiadóv. – 214 l., 32 t. (A művészettörténet forrásai.). – 203. l.

M.N.G.

Barabás Miklós festő

Az első felelős minisztérium csoporképét lithografálta, 1848,
1849, az aradi vértanuk arcképeit rajzolta kőre,

Fatsky Dénes: Az 1848-as szabadságharc grafikai ábrázolásai 179.1.
A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KÖZLEMÉNYEI III. Bp. 1961.

Barabás Miklós

Képei szerepeltek a Szépmüvészeti Muzeumban 1920-ban átrendezett modern magyar festészeti kiállitásón. Leginkább mesterember és legkevésbé müvész e gárdában - irja róla Rabinovszky. Több a kvalitás az Utra induló román család tájrészében.

Rabinovszky Máriusz: Két korszak határán Bp. 1965.

26.1.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

nevét említi

Kortársak szemével, 1896-1945. Szerk. Németh Lajos,
Bev. és összeáll. Perneczky Géza,
Bp. 1967. Corvina

50. old.

MDK

Barabás Miklós, grafikus

A recensens véleménye: Ady jobban kifejezte Petőfit, mint a portré-festő Barabás.

Pók Lajos: Ady Endre: Az irodalomról 507

A Könyvtáros, Győr, 1961. augusztus XI/8.

KÖNYVBARÁT

Barabás Miklós, festő

MDh

Szerepel a kiállításon.

– : Megnyílt a Moszkvai Magyar Képzőművészeti Kiállítás 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Dm. 1962. jún. 16.

08

MPK

Barabás Miklós
festő

képe az aukcion

(l.e) Senki Többet Harmadszor
Népszava, 89 évf 242 sz 1961, okt 12.

M. D. K.

BARABÁS Miklós festő

mestere Leitch Valenciben az ablakon dobta ki tanítványa fekete festikét: „Never use black, black is a dead colour."

Felvinczi Takács Zoltán: Hollósy Simonról

Művészettörténeti Értesítő 1961. 2–4. 205–206 p.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő

Önarcképét, feleségével és sógornőjével, a megtekintésre érdemes művek között említi:

Dénes Tibor: Précis de l'Histoire des Beaux-Arts en Hongrie. Debrecen, 1936. 15.old.

M.D.K.

Barabás Miklós, festő /1810-1898/

művészi pályáját ugyancsak megakasztják a szabadságharc eseményei. Mindamellett egyike a kor legkeresettebb és legtermékenyebb arckép-festőinek.

Dénes Tibor: Précis de l'Histoire des Beaux-Arts en Hongrie. Debrecen, 1936. 10-old.

Barabás Miklós
festő

M.D.K

Méltatás.

Artner Tivadar: A magyar művészet, 1800–1945
Élet és Irodalom, 1962. szept 8 — 7 lap.

M. D. K.

BARABÁS Miklós festő
(1810 - 1898)

Politikusaink barátja és festője

Liszt Ferenc arcképe
Petőfi "
Kossuth "
Billó Istvánné " repr.

Dombi József: Művészettörténet Bp. 1960. 316, 317. l.

M. D. K.

BARABÁS Miklós festő
(1810-98)

az archiofestiszet terén alkotott maradandót

1840. Galambposta (Repr.) 69.

1874. Bitto Istvánné arcképe

Müvészettörténeti A B C Bp. 1961. 58, 262, 517, 519, 540. e.

Barabás Miklós MDK

Galambposta, olf.

Mücs rnok 1924. febr-márc.

Barabás Miklós, festő 7 Dk

A modern várossá fejlődő Pest=Buda nétány jellemző képét alkotta meg.

Antal Gábor: Vallomás egy Kiállításról . III 2.l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1960. dec. 18.

MDK

Barabás Miklós

150 évvel ezelőtt született febr. 22-én.
Munkáit a Nemzeti galériában láthatjuk.
É képen "Galambposta" c. képe látható.

Esti Hirlap 45 sz. 1960 febr 23. 2 old.

MDK

Barabás Miklós

Magyar Könyvszemle 1942.III.füz.267-289.o.

mak

Barabás Miklós festőművész

festménye: Liget Ferenc.
reprodukciója a Népművelés 7. számának
címlapjára

Népművelés 1954. 1. évf. 7. sz.

Barabás Miklós

képei vannak az 1958 jun 29-én
megnyílt Egri Képtár-ban/Dobo István Vármúzeum/.

Pyrker érsek képmása.

—: Az egri képtár.
Népujság, Eger , 1958 jun. 29.

molk

Barabás Miklós

A Lánchíd alapkőletétele: vízfestmény
1842.

reprodukció 40 l.

Berlakon V. A Kiscelli Múzeum Bp. 1962.

40 l.

mdk

Barabás Miklós és Alt Rudolf

vízfestményei

Bertalan V. A Kiscelli Muzeum Bp. 1962.

49.l

MDk

Barabás Miklós, festő

A Romantika a magyar képzőművészetben c. kiállításon bemutatják műveit.

-: A Nemzeti Galéria idei tervei 8. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. ápr. 9.

Barabás Miklós, festő

MDh

Aukcióra kerül műve

–: Becses képek, szobrok, antik bútorok a nagyedik
művészeti. aukción 8. l.

ESTI HIRLAP, bp. 1961. szept. 24.

Barabás Miklós,festöm

Petőfiről készült rajzai és Orlay Petrics Soma két olajfestménye az eddig ismert portrék. Most előkerült szinjár Odön által készitettceruzarajz.

Ismeretlen Pwtőfi-kép. Került elő Tompán.
Uj Nemzedék. XXIV.évf. 272.sz. 6.l.

Barabás [Miklós], festő

Sok a Barabás nevével visszaélés.

Hajdu Endre: Vigyázat, hamisítvány! 2. l.

ESTI HÍRLAP, Bp. 1961. május 21.

Barabás Miklós, festöm.

az ujjászülete magyar festészet első „komoly jelentkezése. A képzömüvészetek teljes elmaradottságának fordulóját jelenti az ö müvészete. Elete, pályája közügy lett.

Olaszországi utazásán elsajátitja angol barátjának- William Leatch-nek a vizfestésben magas technikáját, s igy vizfestményei-eltekintve egy-két különösen ihletett arcképét- jelentik müvészetének legmagasabb szintjét, XXXXXX akkori festészetünket beleértve.

Koppfövképt. 1943. 9-12.1.

MBK

Barabás Miklós, festőm.

munkásságát nem szabad az abszolut művészet mértékével mérni de az adott körülmények főleg szubjektiv szempontjait kell irányadónak elfogadni az adott időkben. - Önmaga több ezer képet festett. Leginkább arcképet. Genreképet alig festett. A XIX sz. politikai és kulturális életét tükrözik alkotásai.

Koppf övkept. -1943. 9-12.1.

M.D.K.

Barabás Miklós

Ld. Baráth Kálmán: Népélet a magyar festészetben c.cikk.

Panoráma. Bécs. 1928.aug.26. 35.sz.12-13.p.

Barabás Miklós MDK

Női arckép, Szépm. Muz. tul.

Műcsarnok 1934.dec. 1935.jan.
Jubileumi kiállitás

Barabás Miklós /1810-1898/ MDK.
festőművész

"Mészáros Lázár tábornok". arckép.

Képzőművészet, 1930. IV. évf. 31. sz. 133. l.

MDK

Barabás Miklós

Évk. KMT. 1930. 21.1.

MDK

Barabás Miklós, festöm.

Laborfalvy Róza mint Gertrud "Bánk Bán"-ban
1846-ban készült Rajz. Kepr.
/Ebben a számban./

Vas. Ujs. 48.sz. 1883.XXX.évf. 781-782.l.

Barabás Miklós festőművész

Bittó Istvánné

Önarckép

Budapest székesfőváros képtárának katalógusa 1934.

MDK

Barabás Miklós, festöm

is csatlakozott később Orlay-ék kívánságának és kieszközölték létezését egy magyar müvészegyesületnek. Az Orsz. M.Képzöm. Egyesület meg is alakult 1861 márc.hó én.

s most ünnepli 7o.eves tennállását.

Mücsarnok, 1930/31. jul.kiáll. Kat.

Barabás Miklós festőművész

Női arckép

Jubilaumi kiállitás tárgymutatója. Mücsarnok 1934.

Barabás Miklós festő M.D.K.

Bajza József arcképe. repr.

Keresztury Dezső: A magyar irodalom képeskönyve Bp. 1956

162.1.

MNK

Barabás Miklós, festőm.
1810-1898

Női képmás. Vizf.

Árv. Közl. 1951. 3. füz. sz. 46. l.

MDK

Barabás Miklós

S.L.:"A magyar rajz ötszáz éves a Szépmüv. Muzeumban. Pesti Hirlap 1940.jan.30.

Barabás Miklósfestő M.D.K.

Szinpadkép Czakó Zsigmond: Végrendelet c. polgári szinművéhez / /metszet Tyrolerrel/ repr.

Keresztury Dezső:A magyar irodalom képes könyve Bp. 1956
193.1.

Barabás Miklós festő M.D .K.

Jókai Mór arcképe. /litográfia/repr.

Keresztury Dezső: A magyar irodalom képeskönyve Bp. 195
202.1.

Barabás Miklós festő M.D.K.

Szendrey Julia arcképe .repr

Keresztury Dezső:A magyar irodalom képes könyve Bp. 1956
196.1.

Barabás Miklós MDK

könyomatok,1855
Arany János
Berecz Károly
B.Eötvös József
Lauka Gusztáv

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

kőnyomatok,1855

Tóth Kálmán
Szász Károly
P. Szatmáry Károly
Szelesley László

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

kőnyomatok,1855

B.Kemény Zsigmond
Gyulai Pál
Jókai Mór
Kövér Lajos

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

kőnyomatok,1855
Lendway-Latkóczyné
Jókainé
Lomovics Hollós Kornélia
Komlóssy Ida

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Könyomatok, 1855

Kempelen Róza
Majthényi Flóra
Bulyovszky Lilla
Ferenczy Teréz

Műcsarnok 1878. márc. 15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

kőnyomatok, 1855

Gr. Brunswick Terés, 1865
Lonkay Antal, 1862
Antos János, 1872
Gr. Teleky Domokos, 1876

Műcsarnok 1878. márc. 15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Szigligeti Ede, 1844
Vajda Péter, 1844
Rózsavölgyi Márk, zeneköltő, 1844
Szontagh Gusztáv, 1844

Mücsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós

MDK

Erdélyi János,1845
Dr. Schedel /Toldy/ Ferenc, 1845
Brassai Samu, 1845
Hersich Ferenc, helytartósági tanácsos, 1845

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Lendvayné, mint Julia,1845
Schódelné, mint Báthory Mária, 1845
Erkel Ferenc, 1845
Vachott Sándor, 1845

Mücsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós MDK

Szentpétery Zsgmond, 1845.
Fáncsy, mint Don José, 1845
Egressy, mint Gritti Lajos, 1845
Lendvay, mint Bánk bán, 1845

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.

Barabás Miklós

MDK

Dr. Pólya József, 1845
Petőfi Sándor, 1845
B. Jósika Miklós, 1845
Kuthy Lajos, 1845

Műcsarnok 1878.márc.15.
Barabás Miklós kiáll.